

การศึกษาและการเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู
โดยการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาศักยภาพมนุษย์
เมษายน 2560

การศึกษาและการเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู
โดยการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาศักยภาพมนุษย์

เมษายน 2560

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การศึกษาและการเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู
โดยการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค

ปริญญานิพนธ์
ของ
สรรเสริญ หุ่นแสน

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาศักยภาพมนุษย์
เมษายน 2560

สรรเสริญ หุ่นแสน. (2560). การศึกษาและการเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู โดยการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค. ปรินญานิพนธ์ ปร.ด. (การวิจัยและพัฒนาศักยภาพมนุษย์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาปรินญานิพนธ์: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชรภรณ์ ศรีสวัสดิ์, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชูศรี เลิศรัตน์เดชากุล, อาจารย์ ดร.วิไลลักษณ์ ลังกา

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) เพื่อศึกษาองค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู 2) เพื่อสร้างโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคสำหรับเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู 3) เพื่อเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคในการเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูระหว่างก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผล 4) เพื่อเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคสำหรับเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ประชากรเป็นนักศึกษาวิชาชีพครู จำนวน 16,186 คน กลุ่มตัวอย่างแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มตัวอย่างกลุ่มแรกที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู จำนวน 1,147 คน ได้มาจากการสุ่มเลือกแบบหลายขั้นตอน ส่วนกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่สองเป็นนักศึกษาวิชาชีพครูที่มีคะแนนปณิธานแห่งตนทางการเรียนตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมาจำนวน 16 คน แล้วสุ่มอย่างง่ายเป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 8 คน เพื่อเข้ารับการให้คำปรึกษากลุ่ม และกลุ่มควบคุม จำนวน 8 คน โดยไม่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียน และการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน และสถิติพาราเมตริก

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า 1) การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู พบว่า ปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ คือ (1) การเลือกและตัดสินใจทางการเรียน (2) การแก้ปัญหาทางการเรียน (3) การตั้งเป้าหมายทางการเรียน (4) การสนับสนุนตนเองทางการเรียน (5) การควบคุมตนเองทางการเรียน และ (6) การตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน ซึ่งโมเดลปณิธานแห่งตนทางการเรียน มีค่าความเหมาะสมพอดีและสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานอยู่ในเกณฑ์สูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) การให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ ขั้นเริ่มต้น ขั้นดำเนินการ และขั้นยุติการให้คำปรึกษา โดยประยุกต์ใช้เทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค และเทคนิคทางจิตวิทยาใช้ในการเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียน 3) ปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู โดยรวมและรายด้านของกลุ่มทดลอง ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) ปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู โดยรวมและรายด้านของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผล แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

A STUDY AND THE ENHANCEMENT OF LEARNING SELF-DETERMINATION OF
TEACHER STUDENTS THROUGH TECHNICAL ECLECTICISM GROUP COUNSELING

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Doctor of Philosophy Degree in Research and Development on Human Potential
at Srinakharinwirot University

April 2017

Sunsuen Hunsuen. (2017). *A Study and The Enhancement of Learning Self-Determination of Teacher Students through Eclecticism Group Counseling*. Dissertation, Ph.D. (Research and Development on Human Potential). Bangkok: The Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Asst. Prof. Dr. Patcharaporn Srisawat, Asst. Prof. Dr. Chusri Lertrudachakul, Dr. Wilailak Langka

The purposes of this research were 1) to study the components of learning self-determination among teacher students; 2) to develop an eclecticism group counseling for the enhancement of the learning self-determination of teacher students; 3) to compare the effectiveness of group counseling to enhance the learning self-determination among teacher students before and after group counseling and after a follow up; and 4) to compare the effectiveness of group counseling for enhancing the learning self-determination of the experimental and the control groups. The population of the study consisted of 16,186 teacher students. The subjects were divided into two groups. The first group of learning self-determination study consisted of 1,147 teacher students. They were selected by multi-stage cluster random sampling method from the population. The second group of the study was 16 teacher students with learning self-determination scores below the twenty-fifth percentile. They were then randomly selected into two groups classified as an experimental group and a control group. Each group consisted of 8 teacher students. The experimental group participated in the eclecticism group counseling while the control group did not receive any counseling. The research instruments included a learning self-determination scale of eclecticism group counseling. The confirmatory factor analysis and parametric statistics were used to analyze the data.

The results of the study were as follows: 1) The confirmatory factor analysis of the learning self-determination among teacher students revealed that the learning self-determination of teacher students were comprised of six components; namely, (1) learning choice making and decision making; (2) learning problem-solving; (3) learning goal setting; (4) learning self-advocacy; (5) learning self-control and (6) learning self-awareness. The model of learning self-determination was consistent with the empirical data. The factor loadings were high, with a statistical significance of 0.1, which measured their learning self-determination; 2) Eclecticism group counseling for the enhancement of the learning self-determination of teacher students consisted of three stages: the initial stage, the working stage and the summarizing stage. Eclecticism group counseling and psychological techniques were applied to enhance the learning self-determination of the teacher students; 3) There were statistically significant differences in the total learning self-determination and each dimension of the learning self-determination of the experimental group was found before counseling, after counseling, and after the follow up at .05 level; 4) There were statistically significant differences in the total learning self-determination and each dimension of the learning self-determination between the experimental group and the control group, which were found before counseling, after counseling and after the follow up at .05 level.

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง
การศึกษาและการเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู
โดยการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค
ของ
สรรเสริญ หุ่นแสน

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาศักยภาพมนุษย์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์จักรชัย เอกปัญญาสกุล)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ. 2560

อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....ที่ปรึกษาหลัก ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชรภรณ์ ศรีสวัสดิ์) (ศาสตราจารย์ ดร.ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์)

.....ที่ปรึกษาร่วม กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชูศรี เลิศรัตน์เดชากุล) (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชรภรณ์ ศรีสวัสดิ์)

.....ที่ปรึกษาร่วม กรรมการ
(อาจารย์ ดร.วิไลลักษณ์ ลังกา) (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชูศรี เลิศรัตน์เดชากุล)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.วิไลลักษณ์ ลังกา)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สกล วรเจริญศรี)

ประกาศคุณูปการ

คุณงามความดี หรือบุญคุณใดๆ ที่บังเกิดจากปณิธานอันแน่วแน่ของผู้วิจัยขอขอบแต่ บิดา มารดา ครูอาจารย์ ญาติ พี่ น้อง เพื่อน และผู้มีอุปการคุณทุกท่านที่มีต่อผู้วิจัย ผู้วิจัยจะรำลึกในพระคุณของท่านตลอดไป

ปณิธานอันสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีเป็นเพราะผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างสูงยิ่งจาก มารดา ของผู้วิจัยที่ให้ชีวิต ให้กำลังใจ และสนับสนุนทุนทรัพย์ในการดำเนินการวิจัย จนกระทั่งปณิธานอันแน่วแน่สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้ง และตระหนักในความรัก ความเมตตา ความหวังดี ฯลฯ ที่มอบให้ ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่สุดในชีวิตไว้ ณ ที่นี้

ปณิธานอันสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีเป็นเพราะผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างสูงยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชรภรณ์ ศรีสวัสดิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชูศรี เลิศรัตน์เดชากุล และอาจารย์ ดร.วิไลลักษณ์ ลังกา อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำ และตรวจแก้ไข ปณิธานอันแน่วแน่ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้ง และตระหนักในคุณค่าที่อาจารย์ทั้งสามท่านมอบให้ ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ ประธานคณะกรรมการสอบปากเปล่า และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สกล วรเจริญศรี กรรมการสอบปากเปล่า ในการสอบปากเปล่า ที่กรุณาให้คำปรึกษาและคำแนะนำ เพื่อให้ปณิธานอันแน่วแน่มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.คมเพชร ฉัตรศุภกุล และ รองศาสตราจารย์ ดร.ทองหล่อ วงษ์อินทร์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำ ในการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้ง และตระหนักในคุณค่าที่ท่านมอบให้ ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ท่านผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำ และตรวจแก้ไข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้บริหารคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคกลาง รวมทั้ง ขอขอบคุณนักศึกษาวิชาชีพครูที่ให้การสัมภาษณ์ การทดลองใช้เครื่องมือ และที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ที่ให้ความร่วมมือในการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยระลึกอยู่เสมอว่าความสำเร็จในครั้งนี้ เป็นผลมาจากความเมตตา กรุณา ความปรารถนาดีจากทุกท่าน ผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา ครูอาจารย์ ญาติ และขอขอบคุณพี่ น้อง เพื่อน และผู้ที่มีส่วนร่วมทุกท่าน ที่ให้คำปรึกษา ให้คำแนะนำ ให้ความช่วยเหลือ ให้กำลังใจ ฯลฯ จนกระทั่งปณิธานอันแน่วแน่สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้วิจัยระลึกอยู่เสมอว่าความสำเร็จในครั้งนี้ เป็นผลมาจากความเมตตา กรุณา ความปรารถนาดีจากทุกท่าน ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

สรเรณีย์ หุ่นแสน

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
คำถามการวิจัย.....	8
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	8
ความสำคัญของการวิจัย.....	8
ขอบเขตของการวิจัย.....	9
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	9
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	9
ตัวแปรที่ศึกษา.....	9
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	10
กรอบแนวคิดในการวิจัย	17
สมมติฐานการวิจัย	21
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	22
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับปณิธานแห่งตน	23
ความหมายของปณิธานแห่งตน.....	23
ทฤษฎีปณิธานแห่งตน.....	23
องค์ประกอบปณิธานแห่งตน	28
โมเดลการปฏิบัติเพื่อปณิธานแห่งตน	35
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษากลุ่ม	38
ความหมายการให้คำปรึกษากลุ่ม.....	38
เป้าหมายของการให้คำปรึกษากลุ่ม.....	39
ประโยชน์ของการให้คำปรึกษากลุ่ม.....	42
หลักการที่สำคัญในการให้คำปรึกษากลุ่ม.....	44
ข้อดีและข้อจำกัดของการให้คำปรึกษากลุ่ม.....	58
การให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค.....	61
ทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียน ของนักศึกษาวิชาชีพครู.....	66

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ)	
ขั้นตอนกระบวนการในการให้คำปรึกษากลุ่ม.....	114
การสรุปผล ประเมินผล ติดตามผลการให้คำปรึกษากลุ่ม.....	116
การให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตน ทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู.....	116
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	119
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปณิธานแห่งตนทางการเรียน.....	119
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษากลุ่ม.....	121
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	123
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	123
การสร้างเครื่องมือการวิจัย.....	124
การดำเนินการวิจัย.....	131
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	134
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	135
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	137
สัญลักษณ์ในการวิเคราะห์และแปลผล.....	137
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	138
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	139
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	219
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	219
สมมติฐานการวิจัย.....	219
ขอบเขตการวิจัย.....	219
การสร้างเครื่องมือการวิจัย.....	221
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	225
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	226

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 (ต่อ)	
สรุปผลการวิจัย.....	227
การอภิปรายผล.....	236
ข้อเสนอแนะ.....	255
บรรณานุกรม.....	256
ภาคผนวก.....	269
ภาคผนวก ก.....	270
ภาคผนวก ข.....	274
ภาคผนวก ค.....	282
ภาคผนวก ง.....	288
ภาคผนวก จ.....	291
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	365

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 องค์ประกอบปณิธานแห่งตน.....	32
2 สรุปองค์ประกอบปณิธานแห่งตนของนักวิชาการ.....	34
3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิเคราะห์องค์ประกอบปณิธานแห่งตน ทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู.....	124
4 ตัวอย่างแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู.....	126
5 แบบแผนการทดลองแบบ A Randomized Pretest, Posttest, Follow-Up Design.....	132
6 กำหนดการการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อเสริมสร้างปณิธาน แห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู.....	133
7 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศและมหาวิทยาลัย.....	140
8 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ขององค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียนของ นักศึกษาวิชาชีพครู.....	141
9 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวชี้วัดองค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียน ของนักศึกษาวิชาชีพครู.....	142
10 คำนำนัยสำคัญของประกอบ (B) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (SE) ค่าการ ทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ (t) และค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์ (R^2) ของการ วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่หนึ่ง หลังปรับโมเดล.....	146
11 ค่าดัชนีทดสอบโมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่หนึ่งของแบบ วัดองค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูหลัง ปรับโมเดล.....	148
12 ค่าดัชนีทดสอบโมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สองของ องค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูหลังปรับ โมเดล.....	153
13 คำนำนัยสำคัญของประกอบ (B) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (SE) ค่า การทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ (t) และค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์ (R^2) ของ ตัวชี้วัดองค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู.....	154
14 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ขององค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียนของ นักศึกษาวิชาชีพครู รายด้าน.....	156

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
15	ค่านำหนักองค์ประกอบ (B) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (SE) ค่าการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ (t) และค่าสัมประสิทธิ์พหุคูณ (R ²) ขององค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู.....	157
16	ค่าต่ำสุด (Min) ค่าสูงสุด (Max) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู.....	159
17	การให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู.....	168
18	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูในภาพรวมและรายด้านของนักศึกษากลุ่มทดลองที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค.....	188
19	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูในภาพรวมและรายด้านของนักศึกษากลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค.....	190
20	การเปรียบเทียบปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูโดยรวมก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และหลังการติดตามผล ของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวน แบบวัดซ้ำชนิดสองทาง.....	196
21	การเปรียบเทียบปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูโดยรวมของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวน แบบวัดซ้ำชนิดทางเดียว.....	197
22	การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของค่าเฉลี่ยคะแนนแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูโดยรวมที่ได้จากผลการวัดก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และหลังการติดตามผลภายในกลุ่มทดลองด้วยวิธี LSD.....	198
23	การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของค่าเฉลี่ยคะแนนแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูโดยรวม ที่ได้จากผลการวัดก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และหลังการติดตามผลภายในกลุ่มควบคุมด้วยวิธี LSD.....	199

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
24 การเปรียบเทียบปฏิกิริยาแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูราย องค์ประกอบ โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำชนิดสองทาง แบบ One between and two within design.....	200
25 การเปรียบเทียบองค์ประกอบปฏิกิริยาแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพ ครูที่ได้ผลจากการวัดก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และหลังการ ติดตามผล ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยวิเคราะห์ความแปรปรวน วัดซ้ำชนิดทางเดียว (One-way ANOVA repeated measurement).....	202
26 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของค่าเฉลี่ยรายองค์ประกอบปฏิกิริยา แห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู ที่ได้ผลจากการวัดก่อนการ ทดลอง หลังการทดลอง และหลังการติดตามผลภายในกลุ่มทดลอง ด้วยวิธี LSD.....	204
27 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของค่าเฉลี่ยรายองค์ประกอบปฏิกิริยา แห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู ที่ได้ผลจากการวัดก่อนการ ทดลอง หลังการทดลอง และหลังการติดตามผลภายในกลุ่มควบคุม ด้วยวิธี LSD.....	205

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดการศึกษาขององค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษา วิชาชีพครู.....	18
2 กรอบแนวคิดการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อเสริมสร้างปณิธาน แห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู.....	20
3 ความต่อเนื่องของประเภทแรงจูงใจในปณิธานแห่งตนตามรูปแบบการกำกับ และแหล่งสาเหตุ.....	27
4 โมเดลการปฏิบัติเพื่อปณิธานแห่งตน.....	36
5 กรอบแนวคิดการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อเสริมสร้างปณิธาน แห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม.....	134
6 โมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่หนึ่งขององค์ประกอบ ปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูหลังปรับโมเดล.....	150
7 โมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สองขององค์ประกอบปณิธาน แห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู หลังปรับโมเดล.....	152
8 การเปรียบเทียบคะแนนค่าเฉลี่ยปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษา วิชาชีพครูโดยรวม ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และหลังการติดตามผล ของนักศึกษาวิชาชีพครูกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม.....	191
9 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยขององค์ประกอบการเลือกและตัดสินใจทางการ เรียนก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และหลังการติดตามผล ของนักศึกษา วิชาชีพครูกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	192
10 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยขององค์ประกอบการแก้ปัญหาทางการเรียนก่อน การทดลอง หลังการทดลอง และหลังการติดตามผล ของนักศึกษาวิชาชีพครู กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	192
11 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยขององค์ประกอบการตั้งเป้าหมายทางการเรียน ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และหลังการติดตามผล ของนักศึกษา วิชาชีพครูกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	193
12 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยขององค์ประกอบการสนับสนุนตนเองทางการเรียน ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และหลังการติดตามผล ของนักศึกษา วิชาชีพครูกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	193

บัญชีภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพประกอบ	หน้า
13 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยขององค์ประกอบการควบคุมตนเองทางการเรียน ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และหลังการติดตามผล ของนักศึกษา วิชาชีพครูกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	194
14 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยขององค์ประกอบการตระหนักรู้ในตนเองทางการ เรียนก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และหลังการติดตามผล ของนักศึกษา วิชาชีพครูกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	194

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การพัฒนาบุคคลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี สิ่งที่สำคัญส่วนหนึ่งคือการทำใหบุคคลสามารถมี
ปณิธานแห่งตน (Self-determination) เพื่อไปสู่หนทางแห่งการดำเนินชีวิตที่เหมาะสมกับตนเองได้
โดยบุคคลนั้นจะต้องมีเจตคติ ความคิด ความรู้สึก เพื่อนำตนเองไปสู่การกำหนดเป้าหมายของชีวิต
และทำตนให้สามารถที่จะไปให้ถึงเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้ บุคคลจึงควรที่จะพยายามปรับปรุง
เปลี่ยนแปลงตนด้วยตนเองให้ดีขึ้นกว่าเดิม ซึ่งจะทำให้สามารถดำเนินกิจกรรม แสดงพฤติกรรม
เพื่อสนองความต้องการ แรงจูงใจ หรือเป้าหมายที่ตนตั้งไว้ได้ (วินัย เพชรช่วย. 2558: ออนไลน์)
ดังที่เวเมเยอร์ และคนอื่นๆ (Wehmeyer; et al. 2003: 15) กล่าวว่า ปณิธานแห่งตนเป็นแนวคิดเชิง
จิตวิทยาที่อธิบายความต้องการภายในจิตใจที่มีมาแต่กำเนิด เป็นประสบการณ์ในการรับรู้เกี่ยวกับ
ทางเลือก การรับรู้ถึงความตั้งใจ เต็มใจของตนเอง เป็นการรับรู้ของสาเหตุการกระทำมาจาก
ภายในตัวบุคคล มีลักษณะยืดหยุ่น สามารถที่จะคิดริเริ่ม และตัดสินใจในการเลือกปฏิบัติพฤติกรรม
ที่ตนสนใจและเห็นว่าเหมาะสมด้วยตนเอง ด้วยความรู้สึกที่เป็นอิสระปราศจากภาวะถูกคุกคามจาก
ภายในตัวบุคคล เช่น ความรู้สึกผิด ความละอายใจ หรือจากภายนอก เช่น บุคคลภายนอกมีอิทธิพล
ต่อความรู้สึก หรือจากรางวัลต่างๆ ซึ่งทำใหบุคคลรับรู้สาเหตุของการกระทำไม่ได้มาจากตนเอง
หากบุคคลรับรู้ถึงความมีอิสระในปณิธานแห่งตนจะเริ่มแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้วยตนเอง โดย
ผ่านการพิจารณาไตร่ตรองอย่างรอบคอบจากประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมมาเป็นข้อมูลในการแปล
ความหมาย และตัดสินใจเลือกแสดงพฤติกรรมนั้นด้วยตนเอง และเมื่อการแสดงพฤติกรรมนั้นได้ผล
เป็นที่น่าพึงพอใจ บุคคลก็จะเกิดการเรียนรู้ที่จะกำกับพฤติกรรมนั้นด้วยตนเอง เพื่อให้พฤติกรรมนั้น
ยังคงอยู่ต่อเนื่อง ดังที่ไนร์เจ (Nirje. 2008: 177) ได้กล่าวว่า ปณิธานแห่งตนเป็นการมีสิทธิในการ
กระทำใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเป็นอยู่ของตนเอง สามารถดำเนินชีวิตด้วยตนเองเกี่ยวกับการเลือก
การกล้าแสดงออก การควบคุมตนเอง การจัดการตนเอง และการตัดสินใจได้ด้วยตนเอง และ
แอบเบอร์ลี และชันไคลด์ (Abery; & Stancliffe. 2008: 111) ได้กล่าวว่า ปณิธานแห่งตนเป็น
กระบวนการซับซ้อนที่เป้าหมายสุดท้ายของบุคคล คือ การบรรลุระดับการควบคุมชีวิตของตนเอง
ตามความต้องการและอยู่ภายในขอบเขตที่ตัวบุคคลนั้นๆ รับรู้ว่สิ่งนั้นมีความสำคัญสำหรับตน

ปณิธานแห่งตนจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญสำหรับบุคคลที่จะช่วยให้บุคคลสามารถแสดง
พฤติกรรมเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่พึงประสงค์ได้ ซึ่งไรอัน และเดซี (Ryan; & Deci. 2006:
1557-1586) ได้กล่าวว่า ปณิธานแห่งตนแยกให้เห็นความแตกต่างระหว่างการทำกับพฤติกรรมจาก
ปณิธานแห่งตน (Self-determination behaviors regulation) และการกำกับพฤติกรรมจากการถูก
ควบคุม (Controlled behavior regulation) ซึ่งพฤติกรรมที่เกิดจากปณิธานแห่งตนเป็นการกระทำ
ด้วยความตั้งใจ และมีทางเลือกให้กับตนเองเนื่องจากเป็นกิจกรรมที่น่าสนใจหรือให้ความสำคัญกับ

บุคคล ส่วนพฤติกรรมที่เกิดจากการถูกควบคุม เป็นการกระทำที่รู้สึกกดดันจากการถูกบังคับหรือการให้สิ่งล่อใจ ซึ่งอาจมาจากแรงกดดันจากภายนอกหรือจากภายในจิตใจของบุคคลเอง โดยภาวะถูกควบคุมที่มาจากแรงกดดันจากภายนอก เป็นการกระทำที่ถูกกดดันจากบุคคลอื่น เช่น การกระทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้ผู้อื่นยอมรับ หรือกระทำกิจกรรมต่างๆ เนื่องจากกลัวการถูกลงโทษ หรือจากรางวัลต่างๆ เป็นต้น ทำให้บุคคลรับรู้สาเหตุของการกระทำไม่ได้เกิดจากตนเอง ซึ่งไรอัน และเดซี (Ryan; & Deci. 2006: 200) ได้ให้ความเห็นว่าพฤติกรรมที่เกิดจากการถูกควบคุมเป็นการควบคุมเชิงบังคับอย่างหนึ่งที่ทำให้พฤติกรรมที่แสดงออกมาทางลบ ไม่มีความสม่ำเสมอหรือไม่ต่อเนื่อง ส่วนภาวะถูกการควบคุมที่มาจากแรงกดดันภายในจิตใจของตนเองจะเป็นคุณลักษณะอย่างหนึ่งของบุคคล ที่ส่งผลให้บุคคลแสดงออกพฤติกรรมเพื่อหลีกเลี่ยงความรู้สึกผิด ความรู้สึกละอาย หรือความวิตกกังวล ซึ่งจะทำให้มีผลกระทบต่อความรู้สึก และการเห็นคุณค่าในตนเองได้ ดังที่มาร์ติน และมาร์เชล (Martin; & Marshall. 2005: 147) ได้กล่าวว่า ผู้ที่มีปณิธานแห่งตนสามารถที่จะเลือกตั้งเป้าหมายและกระทำการใดๆ ที่จะไปให้ถึงเป้าหมายนั้น เป็นการแสดงความตั้งใจและทำให้คนอื่นรับรู้ว่าเขาต้องการอะไร ประเมินความก้าวหน้าที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายนั้น ปรับเปลี่ยนการกระทำจนนำวิธีการของตนเองไปแก้ปัญหาได้ ดังนั้นหากบุคคลไม่สามารถที่จะมีปณิธานแห่งตนในหนทางที่เหมาะสมกับตนเอง ก็จะส่งผลกระทบโดยตรงและทางอ้อมต่อการดำเนินชีวิตของตน มีความเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาสังคม อาทิเช่น ปัญหาการมีค่านิยมฟุ้งเฟ้อ ปัญหาการติดสิ่งเสพติด ความอ่อนไหวของจิตใจ ฯลฯ และในปัจจุบันจะพบว่ามนุษย์ไม่รู้จักเลือกสิ่งใดถูกสิ่งใดผิด มีพฤติกรรมที่ขาดการปลูกฝังในด้านจริยธรรม ศีลธรรม ขาดทักษะการดำเนินชีวิตไม่สามารถตัดสินใจแก้ปัญหาไม่สามารถกำหนดตนเองให้ปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสม และไม่สามารถปรับตัวในสถานการณ์ต่างๆ ได้ (กรมวิชาการ. 2551: 2)

ปณิธานแห่งตนจึงช่วยให้บุคคลเกิดแรงจูงใจในการแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมในการเป็นหนทางไปสู่เป้าหมายของตนเอง ซึ่งไรอัน และเดซี (Ryan; & Deci. 2006: 68-70); (Wehmeyer; et al. 2003: 15) ได้เสนอทฤษฎีปณิธานแห่งตน (A self-Determination Theory: SDT) ที่เกี่ยวกับแรงจูงใจและบุคลิกภาพของมนุษย์ โดยการใช้ศักยภาพจากภายในสำหรับพัฒนาการทางด้านบุคลิกภาพ และการกำกับตนเองด้านพฤติกรรม (Behavioral self-regulation) ซึ่งจะต้องเกิดควบคู่ไปกับสมรรถวิสัยหรือความสามารถ (Competence) และการสร้างสายสัมพันธ์กับผู้อื่น (Relatedness) ซึ่งเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญในการส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่ในระดับสูงสุด ความมั่งคั่ง และความสมบูรณ์ ตลอดจนพัฒนาการทางสังคมเชิงสร้างสรรค์และความผาสุกของบุคคล การแสดงพฤติกรรมของบุคคลที่ไม่เหมาะสมและไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ต่างๆ จึงเป็นผลมาจากความต้องการภายในจิตใจที่ไม่สามารถที่จะมีปณิธานแห่งตนให้แสดงพฤติกรรมไปในทิศทางที่มีความสอดคล้องกับตนเอง บุคคลจึงต้องการพัฒนาปณิธานแห่งตน ซึ่งเป็นความต้องการภายในจิตใจ โดยแนวโน้มการพัฒนาความต้องการภายในทางจิตวิทยาจะเป็นพื้นฐานของแรงจูงใจและบุคลิกภาพของบุคคล รวมทั้งเงื่อนไขต่างๆ ที่เป็นปัจจัยในการเสริมสร้างให้กระบวนการดังกล่าวเกิดขึ้นในด้านบวก การกระทำพฤติกรรมของบุคคลเกิดจากหลายปัจจัยอันเนื่องมาจากความ

แตกต่างกันตามประสบการณ์และการคำนึงถึงผลที่เกิดตามมา บุคคลอาจเกิดแรงจูงใจในการกระทำ เพราะให้คุณค่ากับอิทธิพลจากปัจจัยภายนอก หรือว่าบุคคลนั้นอาจกระทำพฤติกรรมเนื่องจากความ มุ่งมั่นของตนซึ่งเป็นปัจจัยภายใน ดังที่ทฤษฎีปณิธานแห่งตนที่อธิบายมโนทัศน์ของแรงจูงใจว่า ประกอบด้วยแรงจูงใจภายในและแรงจูงใจภายนอก โดยมองว่าปณิธานแห่งตนถูกกำกับด้วยปัจจัย ภายนอก (แรงจูงใจภายนอก) เป็นการยอมทำตามการร้องขอของผู้อื่นเพื่อที่จะได้รับของรางวัล ตามที่คาดหวังหรือหลีกเลี่ยงการถูกลงโทษ ส่วนอีกด้านหนึ่งเป็นการตัดสินใจที่จะกระทำด้วยตนเอง อันเป็นผลจากการกำกับของปัจจัยภายใน (แรงจูงใจภายใน) ซึ่งเกี่ยวข้องกับการแสดงพฤติกรรม ที่มาจากความสนใจ ความสนุกสนาน และความพึงพอใจ (Ryan & Deci. 2000: 70-71)

ปณิธานแห่งตนเป็นแนวคิดเชิงจิตวิทยา ที่สามารถอธิบายถึงการดำเนินชีวิตของ นักศึกษาในระดับปริญญาตรีสาขาวิชาชีพครู (Zhou; & Xu. 2012: 49) ซึ่งเป็นวัยที่จำเป็นต้อง ปรับตัวในหลายด้าน เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม ซึ่ง นับวันจะยิ่งทวีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ที่อาจส่งผลกระทบในด้านลบต่อนักศึกษาได้ และจากการที่ ผู้วิจัยเป็นผู้สอนนักศึกษาวิชาชีพครูในคณะครุศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ พบว่านักศึกษา วิชาชีพครูส่วนหนึ่งประสบปัญหาการไม่เข้าชั้นเรียน การไม่ส่งรายงานหรือไม่ส่งงานที่ได้รับ มอบหมาย ไม่อ่านหนังสือเพื่อเตรียมตัวสอบ ไม่เข้าสอบตามตารางสอบ ไม่สามารถเลือกวิชาที่จะ ลงทะเบียนได้ ไม่สามารถตัดสินใจแก้ไขปัญหาการเรียนได้ด้วยตนเอง ไม่สามารถตั้งเป้าหมาย ทาง การเรียนได้ ไม่สนับสนุนตนเองให้ประสบความสำเร็จในการเรียน ไม่สามารถควบคุมตนเองให้ ตั้งใจเรียน และไม่สามารถตระหนักรู้ตนเองเกี่ยวกับการเรียนได้ ซึ่งส่งผลให้นักศึกษาวิชาชีพครู บางส่วนต้องพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา และส่งผลกระทบต่ตัวนักศึกษา ครอบครัว และสังคมใน อนาคตได้ (ฉันทะ จันทเสนา. 2556: 6) สอดคล้องกับงานวิจัยของ วาริญา หงส์ทอง (2555: 50) ได้ ศึกษาสภาพปัญหาการเรียนวิชาการศึกษาทั่วไปของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ภาคปกติ มหาวิทยาลัย ราชภัฏ พบว่านักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมีปัญหาทางการเรียน คือ การเข้า ชั้นเรียน การอ่านหนังสือ การส่งงาน การสอบ เลือกวิชาเรียนไม่ได้ ตัดสินใจแก้ไขปัญหาวาง การเรียนไม่ได้ ไม่มีตั้งเป้าหมายทางการเรียน ไม่สามารถควบคุมตนเองให้ตั้งใจเรียนและส่งงานที่ ได้รับมอบหมายได้ และสอดคล้องกับการสัมภาษณ์นักศึกษาวิชาชีพครู โดยผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ นักศึกษาวิชาชีพครูชั้นปีที่ 1 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ เมื่อวันที่ 9 กันยายน พ.ศ.2556 จำนวน 12 คน โดยสัมภาษณ์นักศึกษาวิชาชีพครู เรื่อง ปณิธานแห่งตนทางการเรียน พบว่า นักศึกษาวิชาชีพครูมีปณิธานแห่งตนทางการเรียนน้อย ขาดความมุ่งมั่นตั้งใจในการเรียนซึ่ง ส่งผลให้เกิดปัญหาทางการเรียน คือ ไม่สนใจในการเรียน ปัญหาการไม่เข้าชั้นเรียน การไม่ส่งงาน หรือการบ้านที่ได้รับมอบหมาย ไม่อ่านหนังสือเพื่อเตรียมตัวสอบ ไม่เข้าสอบตามตารางสอบ ไม่ สามารถเลือกวิชาที่จะลงทะเบียนได้ด้วยตนเอง ไม่สามารถตัดสินใจแก้ไขปัญหาการเรียนของตนเอง ได้ ไม่สามารถตั้งเป้าหมายให้ตนเองประสบความสำเร็จในการเรียนได้ ไม่มีหนทางในการช่วยเหลือ ตนเองให้ประสบความสำเร็จในการเรียน และไม่สามารถควบคุมตนเองให้ตั้งใจเรียน ซึ่งปัญหา ดังกล่าวส่งผลให้นักศึกษาไม่ประสบความสำเร็จในการเรียนในแต่ละรายวิชา รวมถึงไม่สำเร็จ

การศึกษาได้ตามหลักสูตร ดังนั้นการพัฒนานักศึกษาวิชาชีพครูให้มีปณิธานแห่งตนทางการเรียนจะช่วยลดพฤติกรรมกรรมการเรียนที่ไม่เหมาะสม นักศึกษาวิชาชีพครูจึงควรได้รับการเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียน ซึ่งจะส่งผลให้นักศึกษาวิชาชีพครูเป็นบุคคลที่มีคุณภาพสามารถนำตนเองไปสู่การปฏิบัติตนเพื่อให้สำเร็จการศึกษา เมื่อสำเร็จการศึกษาดังที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้ก็จะเป็นบุคคลมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสังคม เป็นผู้ที่มีความรู้และสามารถนำความรู้ของตนเองไปช่วยพัฒนาสังคมได้ การที่นักศึกษาวิชาชีพครูมีปณิธานแห่งตนทางการเรียนจะสอดคล้องกับวิถีแห่งการพัฒนาคุณลักษณะของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ซึ่งสอดคล้องกับปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และนโยบายของมหาวิทยาลัยราชภัฏที่มีการกำหนด เรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์เกี่ยวกับการกำหนดพฤติกรรมทางการเรียนของนักศึกษาอย่างชัดเจน และสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้จริง การเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูจึงมีสำคัญในการผลักดันให้นักศึกษาวิชาชีพครูแสดงพฤติกรรมทางการเรียนให้บรรลุเป้าหมายดังที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพตามความเหมาะสมของตนเอง ซึ่งปณิธานแห่งตนทางการเรียนจะมีความสำคัญกับนักศึกษาวิชาชีพครู เพราะอยู่ในช่วงวัยแห่งการแสวงหาเป้าหมาย และแนวทางการดำเนินชีวิต การเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนให้กับนักศึกษาวิชาชีพครูจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง (Zhou; & Xu. 2012: 49) และสอดคล้องกับซัพมัส และคนอื่นๆ (Sapmaz; et al. 2012: 861) ที่กล่าวว่า การพัฒนาปณิธานแห่งตนเป็นสิ่งที่สำคัญสำหรับนักศึกษาปริญญาตรี ช่วยให้นักศึกษาเกิดพฤติกรรมปณิธานแห่งตน พึงพอใจในตนเอง จนสามารถก่อให้เกิดพฤติกรรมที่สร้างความสุขให้กับตนเองได้

สรุปได้ว่าปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู เป็นความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะทำให้ตนเองรู้สึกถึงความมีอิสระที่จะกำหนดสิ่งต่างๆ ทางการเรียนด้วยตนเอง และจะแสดงพฤติกรรมที่มาจากความคิดและความรู้สึกของตนเอง โดยผ่านการพิจารณาไตร่ตรองอย่างรอบคอบ นำประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมมาเป็นข้อมูลในการเลือกและตัดสินใจกระทำพฤติกรรมนั้นด้วยตนเองไปสู่เป้าหมายทางการเรียนที่ต้องการ และเมื่อพฤติกรรมที่ตนได้ปฏิบัตินั้นเป็นผลที่น่าพึงพอใจ นักศึกษาวิชาชีพครูก็จะเกิดการเรียนรู้ที่จะมีการกำกับพฤติกรรมนั้นด้วยตนเองเพื่อให้พฤติกรรมนั้นยังคงอยู่ต่อไป

จากที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาองค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู ซึ่งเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ สามารถช่วยให้นักศึกษาวิชาชีพครูมีปณิธานแห่งตนทางการเรียนได้จนนำไปสู่การเรียนได้สำเร็จตามหลักสูตรได้ โดยผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดปณิธานแห่งตนของไรอัน และเดซี (Ryan; & Deci. 2006: 1557) ซึ่งได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่เป็นส่วนสำคัญของปณิธานแห่งตน ในทฤษฎีปณิธานแห่งตนซึ่งมี 8 องค์ประกอบ คือ (1) การเลือก (Choice making) (2) การตัดสินใจ (Decision making) (3) การแก้ปัญหา (Problem solving) (4) การตั้งเป้าหมาย (Goal setting) (5) การสนับสนุนตนเอง (Self-advocacy) (6) การควบคุมตนเอง (Self-control) (7) การตระหนักรู้ในตนเอง (Self-awareness) และ (8) การรู้ตนเอง (Self-knowledge) อีกทั้งในบริบทสังคมไทยยังไม่พบการศึกษาองค์ประกอบปณิธานแห่งตน ผู้วิจัย

จึงศึกษานำร่องโดยการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และสำรวจข้อมูลเบื้องต้น (Pilot study) ด้วยการใช้แบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended questionnaires) กับนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ จำนวน 50 คน และผู้วิจัยได้ดำเนินการสนทนากลุ่ม (Focus group) กับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคกลาง จำนวน 4 แห่งๆละ 8 คน และสนทนากลุ่มกับผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ทำให้ได้องค์ประกอบของปณิธานแห่งตนทางการเรียน จำนวน 6 องค์ประกอบ คือ การเลือกและตัดสินใจทางการเรียน การแก้ปัญหาทางการเรียน การตั้งเป้าหมายทางการเรียน การสนับสนุนตนเองทางการเรียน การควบคุมตนเองทางการเรียน และการตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน

จากการศึกษาค้นคว้ายังไม่ปรากฏว่ามีผู้ที่ศึกษาเกี่ยวกับปณิธานแห่งตนทางการเรียน แต่มีงานวิจัยของเซาเกรน และคนอื่นๆ (Shogren; et al. 2012: 320) ได้ศึกษาผลของการใช้รูปแบบปณิธานแห่งตนในการเรียนและการตั้งเป้าหมายให้สำเร็จ พบว่า การเสริมสร้างปณิธานแห่งตนเป็นวิธีที่ดีในการพัฒนานักศึกษาทางด้านการเรียน เพื่อให้ให้นักศึกษาบรรลุเป้าหมายของการประสบความสำเร็จในการเรียน และการเข้าถึงหลักสูตรการศึกษาได้ สำหรับการศึกษาในประเทศไทยนั้น ส่วนใหญ่จะเน้นศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา และปัจจัยที่สำคัญต่อการปรับตัวของนักศึกษา แต่ยังไม่มีการศึกษาที่มุ่งศึกษาปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูโดยตรง

จากเหตุผลข้างต้นจะเห็นได้ว่าการพัฒนานักศึกษาวิชาชีพครูให้เป็นผู้ที่มีปณิธานแห่งตนทางการเรียนได้นั้น จึงควรมีการเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนให้กับนักศึกษาวิชาชีพครู ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปณิธานแห่งตน พบว่าการให้คำปรึกษากลุ่ม (Group counseling) เป็นวิธีที่ทำให้สามารถเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูได้ สอดคล้องกับคอร์เร (Corey. 2012: 237) กล่าวว่า การให้คำปรึกษากลุ่มเป็นสถานการณ์ที่ดีสำหรับสมาชิกที่จะเริ่มต้นหาหนทางเพื่อมีปณิธานแห่งตน สมาชิกกลุ่มจะได้ตระหนักถึงบทบาทที่พวกเขาเลือกที่จะแสดงออก เมื่อบุคคลเข้าสู่ความเชื่อที่ว่าพวกเขาสามารถสร้างตัวเอง สามารถมีปณิธานแห่งตน และในที่สุดจะสามารถควบคุมชีวิตของตนเองได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของปาร์ค และคนอื่นๆ (Park; et al. 2011: 694-703) ได้วิจัยผลของการบูรณาการโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มกับปณิธานแห่งตนและการติดอินเทอร์เน็ตของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายมีแนวโน้มการติดอินเทอร์เน็ต ผลการวิจัยพบว่า การบูรณาการโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มกับปณิธานแห่งตนมีประสิทธิภาพ สามารถลดพฤติกรรมติดอินเทอร์เน็ตของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายได้เป็นอย่างดี

การให้คำปรึกษากลุ่มในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้การให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค (Technical eclectic) ซึ่งเป็นการผสมผสานเฉพาะเทคนิคของการให้คำปรึกษากลุ่มดังที่ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2554ก: 15-57) ได้กล่าวว่า การผสมผสาน (Eclectic) หมายถึง การเลือกสรร (Select) แนวคิดตลอดทั้งวิธีการต่างๆ (Methods) ที่เหมาะสมจากทฤษฎีต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาและการบำบัด ซึ่งการผสมผสานเทคนิคจะช่วยให้สามารถเลือกวิธีที่ดี

และเหมาะสมที่สุดสำหรับปัญหาที่เกิดขึ้น อีกทั้งยังช่วยกระตุ้นการใช้เทคนิคที่หลากหลายโดยไม่ถูกการปิดกั้นจากแนวคิดหลักของทฤษฎี (Norcross. 2005: 8) ซึ่งการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเป็นการผสมผสานเฉพาะเทคนิคของการให้คำปรึกษา (Corey. 2005: 464) โดยมีการนำเทคนิคของการให้คำปรึกษากลุ่มของแต่ละทฤษฎีมาบูรณาการให้เหมาะกับปัญหาและความต้องการในการเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู เพื่อให้สอดคล้องกับประเด็นปัญหาของผู้รับคำปรึกษา ซึ่งต้องให้ความสำคัญกับเทคนิคต่างๆ ของทฤษฎี และลักษณะของผู้ให้คำปรึกษา เพื่อพัฒนาการให้คำปรึกษากลุ่มที่สนองตอบความต้องการของผู้รับคำปรึกษา โดยต้องมีความสนใจ และจริงจังกับปรากฏการณ์หรือประสบการณ์ของผู้รับคำปรึกษา การจัดการสิ่งแวดล้อมที่ทำให้เกิดความรู้สึกปลอดภัยต่อการเปิดเผยเรื่องราวของปัญหา และทำให้เกิดความไว้วางใจอย่างแท้จริง นอกจากนี้ยังต้องให้ความสำคัญกับความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้รับคำปรึกษาด้วย (Lampropoulos. 2001: 7-8)

โดยผู้วิจัยใช้เทคนิคการฟังอย่างใส่ใจ (Active listen) ซึ่งเป็นการให้ความสนใจ รับฟัง และทำความเข้าใจกับสิ่งที่สมาชิกกลุ่มพูด รวมทั้งเข้าใจถึงอารมณ์และความรู้สึกของสมาชิกกลุ่ม เทคนิคการถาม (Questioning) เพื่อช่วยให้สมาชิกกลุ่มได้พูดถึงความต้องการ อารมณ์ และความรู้สึกทำให้สมาชิกกลุ่มเกิดความกระจำและนำไปสู่การสำรวจตนเอง เทคนิคการยอมรับทางบวกอย่างไม่มีเงื่อนไข (Unconditional positive regard) เป็นการยอมรับสมาชิกกลุ่มโดยไม่ตัดสินพฤติกรรมหรือความรู้สึกว่าดีหรือไม่ดี และมีมุมมองในทางบวกกับสมาชิกกลุ่ม เทคนิคการให้กำลังใจ (Supporting) เพื่อช่วยให้สมาชิกกลุ่มขจัดความเครียดและรู้สึกเกี่ยวกับตนเองดีขึ้น เทคนิคการสะท้อนเนื้อหา (Reflection of content) เพื่อช่วยสื่อให้สมาชิกกลุ่มทราบว่าผู้นำกลุ่มมีความเข้าใจในเนื้อหา จากการฟังสิ่งที่สมาชิกกลุ่มพูดออกมา เทคนิคการสรุปความ (Summarizing) เพื่อช่วยให้สมาชิกกลุ่มได้รวบรวมความคิด และเนื้อหาที่เป็นประเด็นสำคัญให้มีการเชื่อมโยงกัน โดยใช้คำพูดที่กระชับและได้ใจความ เทคนิคการเสริมแรง (Reinforcement) เพื่อช่วยให้สมาชิกกลุ่มมีพลังในการที่จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเองไปตามที่ต้องการ เทคนิคการให้กำลังใจ (Encouragement) เพื่อให้สมาชิกกลุ่มเพิ่มความกล้าหาญในการเผชิญกับปัญหา เทคนิคคำถามปาฏิหาริย์ (Miracle question) เพื่อกระตุ้นความปรารถนาและความต้องการในการแก้ไขปัญหา เทคนิคการสอน (Coaching) เพื่อให้สมาชิกกลุ่มมีการแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ เทคนิคการสอนทฤษฎี A-B-Cs (Teaching the A-B-Cs of REBT) เพื่อช่วยให้สมาชิกกลุ่มได้เรียนรู้ว่าการคิดและการกระทำอย่างไรที่ไม่มีเหตุผล สมาชิกกลุ่มจะได้รับการอธิบายและแสดงให้เห็นวิธีการประยุกต์ใช้ทฤษฎี A-B-C ในการปฏิบัติกับปัญหาต่างๆ ที่เขาเผชิญอยู่ในชีวิตประจำวัน เทคนิคการโต้แย้งกับความเชื่อที่ไม่สมเหตุผลผล (Disputing irrational belief) เพื่อช่วยให้สมาชิกกลุ่มได้รับการอธิบายถึงวิธีการที่จะตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขในการให้คุณค่าและเจตคติที่มีต่อตัวเองและผู้อื่น เทคนิคการใช้สถานการณ์จำลอง (Simulation) เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้ฝึกคิดวิเคราะห์จากสถานการณ์ที่สมาชิกกลุ่มกำลังเผชิญอยู่ และทราบความคิดของตนเองนั้นเป็นอย่างไร เหมือนหรือแตกต่างกับสมาชิกคนอื่นอย่างไร เทคนิคการแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์

(Creative problem solving) เพื่อช่วยให้สมาชิกกลุ่มมองเห็นวิธีการแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์มากขึ้น เทคนิคกระบวนการบำบัดทางความคิด (The cognitive therapy process) เพื่อช่วยให้สมาชิกกลุ่มให้ความสำคัญกับลำดับในการแก้ไขปัญหาโดยใช้การบำบัดด้านการรู้คิด เทคนิคจินตนาการเชิงเหตุผลและอารมณ์ (Rational-emotive imagery) เพื่อช่วยให้สมาชิกกลุ่มได้จินตนาการถึงบางสิ่งที่เขาคิดว่ามันแย่ที่สุดสำหรับเขา และได้ฝึกฝนตัวเอง ที่จะพัฒนาการใช้อารมณ์อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์นั้นๆ ที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามมา เทคนิคการคัดสรรสาระสำคัญ (Selective abstraction) เพื่อช่วยให้สมาชิกกลุ่มได้ฝึกทักษะการคิดให้สามารถคัดสรรสาระสำคัญ หรือเลือกประเด็นสำคัญของสถานการณ์ที่มีความมุ่งมั่น มีการกำหนดเป้าหมายอย่างชัดเจน มีแรงจูงใจ มีความกระตือรือร้น และมีความเพียรพยายามเพื่อนำมาสู่เป้าหมายที่ตั้งใจไว้ เทคนิคสร้างสรรค์สิ่งที่ต้องการ (Create what you want) เพื่อช่วยให้สมาชิกกลุ่มได้เน้นย้ำถึงสิ่งที่ตนเองต้องการ เทคนิคการกล่าวกับตนเองทางบวก (Positive self-statement) เพื่อช่วยให้สมาชิกกลุ่มกล่าวกับตนเองด้วยความเชื่อที่สมเหตุสมผลเกี่ยวกับการเรียน เทคนิคระบบ WDEP (Want, Doing and direction, self-evaluation, planning) เพื่อช่วยให้สมาชิกกลุ่มสามารถบอกความต้องการของตนเอง มีแนวทางที่จะไปสู่ความต้องการของตนเองได้อย่างไร มีการประเมินความต้องการของตนเองอย่างไร และจะวางแผนที่จะตอบสนองต่อความต้องการของตนเองต่อไปอย่างไร เทคนิคการสอนให้เผชิญกับการพูดกับตนเอง (Teaching coping self-statement) เพื่อช่วยให้สมาชิกกลุ่มได้รับการสอนถึงความเชื่อที่ไร้เหตุผล สามารถแก้ไขได้ด้วยคำพูดที่จะเผชิญกับความรู้สึกอย่างมีเหตุผล เทคนิคการวิเคราะห์ตนเองอย่างมีเหตุผล (Rational self-analysis) เพื่อช่วยให้สมาชิกกลุ่มได้สำรวจตนเองว่าอุปนิสัยใดเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาตนเองในด้านต่างๆ และอุปนิสัยนั้นสามารถควบคุมได้มากหรือน้อย เพราะเหตุใด เทคนิคการควบคุมตนเอง (Using self-control) เพื่อช่วยให้สมาชิกกลุ่มมีภาวะแห่งจิตใจที่สงบ มีอารมณ์ที่สงบ สามารถใช้เป็นทักษะที่ใช้ในการปฏิบัติเพื่อการเรียนรู้ เทคนิคการตระหนักรู้ต่อความต้องการ (Awareness of needs) เพื่อช่วยให้สมาชิกกลุ่มได้ตระหนักรู้ว่าตนมีความต้องการอะไร และคิดว่าควรทำอย่างไรเพื่อให้ความต้องการนั้นบรรลุวัตถุประสงค์ เทคนิคการทดลองสนทนาภายใน (Experiments with internal dialogue) เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกกลุ่มได้ตระหนักรู้ส่วนที่ขาดหายไปภายในของบุคลิกภาพ เทคนิคการแสดงบทบาทสมมติ (Role playing) เพื่อช่วยให้สมาชิกมีประสบการณ์และสามารถฝึกการเผชิญกับความรูสึกกลัว เทคนิคคำถามข้อยกเว้น (Exception questions) เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้มองเห็นทางออกของทางแก้ไขปัญหา เทคนิคสูตร ACT : ยอมรับ เลือก และปฏิบัติ (Accept, choose, take action technique) เพื่อช่วยให้สมาชิกกลุ่มเน้นถึงทางเลือกส่วนบุคคล เทคนิคการให้ข้อมูลย้อนกลับ (Giving feedback) เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้รับการให้คำแนะนำซึ่งนำมาสู่การแก้ไขหรือปรับเปลี่ยนความผิดพลาดได้ และกระบวนการกำกับตนเอง (Self-regulation) เพื่อให้สมาชิกกลุ่มใช้ความพยายามในการกำกับความคิด ความรู้สึก และการกระทำของตนเองอย่างเป็นระบบ ซึ่งจะนำไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้

จากเหตุผลข้างต้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะดำเนินการวิจัย การศึกษาและการเสริมสร้าง
 ทัศนคติแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูโดยการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสาน
 เทคนิค โดยผู้วิจัยกำหนดความมุ่งหมายของการวิจัยว่า ทัศนคติแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษา
 วิชาชีพครูมีองค์ประกอบอะไรบ้าง ที่จะสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาด้วยการให้คำปรึกษากลุ่ม ซึ่ง
 อาจจะเป็นวิธีการหนึ่งในการเสริมสร้างทัศนคติแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู ซึ่งจะ
 เป็นแนวทางหนึ่งที่จะสามารถป้องกันและแก้ไขปัญหาทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู ทำใ้
 นักศึกษาวิชาชีพครูเป็นบุคคลที่สามารถดำเนินชีวิตทางการเรียนด้วยความเป็นตัวของตัวเอง
 สามารถปรับตัวทางการเรียน เป็นผู้ที่มีทัศนคติแห่งตนทางการเรียน และเรียนได้อย่างมีความสุข

คำถามการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งคำถามการวิจัยไว้ดังนี้

1. ทัศนคติแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูมีองค์ประกอบอะไรบ้าง
2. การให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคสามารถเสริมสร้างทัศนคติแห่งตน
 ทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูได้มากน้อยเพียงใด

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัยไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบทัศนคติแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู
2. เพื่อสร้างการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคสำหรับเสริมสร้างทัศนคติแห่งตน
 ทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู
3. เพื่อเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคสำหรับเสริมสร้าง
 ทัศนคติแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และเมื่อ
 สิ้นสุดการติดตามผล
4. เพื่อเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคสำหรับเสริมสร้าง
 ทัศนคติแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

ความสำคัญของการวิจัย

ความสำคัญของการวิจัยในครั้งนี้ คือ

1. ทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษาเกิดความเข้าใจ เห็นคุณค่าและประโยชน์ของการมี
 ทัศนคติแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู
2. การศึกษาองค์ประกอบทัศนคติแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู ทำใ้
 ได้รับแบบวัดทัศนคติแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู รวมทั้งทราบถึงผลของการให้

คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค เพื่อเสริมสร้างปณิธานตนเองทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู

3. มีการพัฒนาการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค เพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาวิชาชีพครู ตลอดจนเป็นประโยชน์ต่อผู้ให้คำปรึกษา นักจิตวิทยา ครูอาจารย์ และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาประชากรต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาวิชาชีพครู ชั้นปีที่ 1 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคกลาง ปีการศึกษา 2558 จำนวน 16,186 คน (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. 2558: ออนไลน์)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยแบ่งเป็น 2 กลุ่มดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาองค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู คือ นักศึกษาวิชาชีพครู ชั้นปีที่ 1 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคกลาง ปีการศึกษา 2558 จำนวนทั้งสิ้น 1,147 คน ซึ่งได้มาโดยการกำหนดขนาดด้วยวิธีการสุ่มเลือกแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage cluster random sampling method) (Tabachnick; & Fidell. 2001: 588)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูโดยใช้การให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค ซึ่งได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling method) จากนักศึกษาวิชาชีพครู ชั้นปีที่ 1 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ ที่มีคะแนนปณิธานแห่งตนทางการเรียนโดยรวมตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา จำนวน 16 คน แล้วสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 8 คน ตามลำดับ

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาองค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู ประกอบด้วยองค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียนมี 6 องค์ประกอบ คือ

1.1 การเลือกและตัดสินใจทางการเรียน (Learning choice making and Learning decision making)

1.2 การแก้ปัญหาทางการเรียน (Learning problem solving)

1.3 การตั้งเป้าหมายทางการเรียน (Learning goal setting)

1.4 การสนับสนุนตนเองทางการเรียน (Learning self-advocacy)

1.5 การควบคุมตนเองทางการเรียน (Learning self-control)

1.6 การตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน (Learning self-awareness)

2. ตัวแปรที่ใช้ในการเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู โดยการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค ประกอบด้วย

2.1 ตัวแปรจัดกระทำ (Treatment variable) คือ การให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู

2.2 ตัวแปรตาม (Dependent variable) คือ ปณิธานแห่งตนทางการเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ปณิธานแห่งตนทางการเรียน (Learning self-determination) หมายถึง ความสามารถของนักศึกษาวิชาชีพครู ที่มีความคิด ความรู้สึก และการแสดงออก ซึ่งแสดงให้เห็นว่ามีอิสระที่จะเลือกและตัดสินใจ แก้ปัญหา ตั้งเป้าหมาย สนับสนุนตนเอง ควบคุมตนเอง และตระหนักรู้ในตนเองที่เกี่ยวข้องกับการเรียน เป็นตัวของตัวเอง ไม่อยู่ภายใต้อิทธิพลของบุคคลอื่น ซึ่งมีองค์ประกอบจำนวน 6 องค์ประกอบ ดังนี้

1.1 การเลือกและตัดสินใจทางการเรียน (Learning choice making and Learning decision making) หมายถึง การที่นักศึกษาวิชาชีพครูมีการคิดวิเคราะห์ พิจารณาไตร่ตรองอย่างละเอียดรอบคอบ เพื่อคัดสรรทางเลือกที่ตนเองสนใจ เหมาะสมกับตน อันจะนำไปสู่การตัดสินใจที่เป็นแนวทางการปฏิบัติในการดำเนินการตามปณิธานทางการเรียน ได้แก่ การวิเคราะห์ การพิจารณาอย่างรอบคอบ และการตัดสินใจ

1.2 การแก้ปัญหาทางการเรียน (Learning problem solving) หมายถึง การที่นักศึกษาวิชาชีพครูมีความมุ่งมั่นในการคิดวิเคราะห์เกี่ยวกับสภาพการณ์ที่เป็นปัญหาจากข้อมูลที่เกิดขึ้นทางการเรียน เพื่อนำไปสู่การจัดการข้อมูลหรือสภาพการณ์ที่เป็นอุปสรรคในการเรียนให้เกิดการคลี่คลาย ได้แก่ การวิเคราะห์สภาพปัญหา การจัดการข้อมูลเพื่อแก้ปัญหา และวิธีการแก้ปัญหา

1.3 การตั้งเป้าหมายทางการเรียน (Learning goal setting) หมายถึง การที่นักศึกษาวิชาชีพครูมีความมุ่งมั่นในการกำหนดจุดมุ่งหมายทางการเรียน โดยคำนึงถึงความรู้ความสามารถ ความสนใจและความถนัดของตนเอง ได้แก่ การกำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียน การคำนึงถึงความรู้ และความสนใจในการเรียน

1.4 การสนับสนุนตนเองทางการเรียน (Learning self-advocacy) หมายถึง การที่นักศึกษาวิชาชีพครูมีความมุ่งมั่นในการหาแนวทางที่จะช่วยเหลือตนเองทางการเรียน หรือขอความช่วยเหลือจากเพื่อน อาจารย์ หน่วยงาน หรือบุคคลอื่น เพื่อให้ตนเองประสบความสำเร็จทางการเรียน ได้แก่ การแสวงหาหนทางที่จะช่วยเหลือตนเอง การขอความช่วยเหลือจากบุคคลอื่น และการขอความช่วยเหลือจากหน่วยงาน

1.5 การควบคุมตนเองทางการเรียน (Learning self-control) หมายถึง การที่นักศึกษาวิชาชีพครูมีความมุ่งมั่นที่จะกำกับตนเองด้านการเรียนอย่างเคร่งครัด โดยการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง ให้แสดงพฤติกรรมที่ถูกต้องและสอดคล้องกับการเรียน ได้แก่ การกำกับ

ตนเองในการเรียน การบังคับพฤติกรรมของตนเองในการเรียน และพฤติกรรมที่สอดคล้องกับการเรียน

1.6 การตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน (Learning self-awareness) หมายถึง การที่นักศึกษาวิชาชีพครูมีความมุ่งมั่นที่จะทำความเข้าใจในอารมณ์ ความคิด ความรู้สึก ความต้องการ ความสนใจ พฤติกรรม และความสามารถของตนเอง รับรู้ข้อดีและข้อควรปรับปรุงด้านการเรียน เพื่อนำไปพัฒนาหรือปรับปรุงตนเองให้ประสบความสำเร็จในด้านการเรียน ได้แก่ การรู้จักทำความเข้าใจใน ความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมของตนเอง การรับรู้ข้อดีและข้อควรปรับปรุงในการเรียน และการพัฒนาตนเองให้ประสบความสำเร็จในการเรียน

2. การให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู หมายถึง กระบวนการพัฒนาในด้านความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมของนักศึกษาวิชาชีพครู โดยการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยการนำเทคนิคของทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มและทฤษฎีทางจิตวิทยามาสร้างการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู ทำให้นักศึกษาวิชาชีพครูที่เป็นสมาชิกกลุ่มได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการให้ข้อเสนอแนะหรือแนวทางการแก้ไขปัญหา ภายใต้บรรยากาศที่อบอุ่น จริงใจ และไว้วางใจ เพื่อนำไปสู่กระบวนการเรียนรู้การมีปณิธานแห่งตนทางการเรียน

การวิจัยเรื่องนี้เป็น การผสมผสานเทคนิค หมายถึง การนำเทคนิคต่างๆ ของทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มและทฤษฎีทางจิตวิทยามาผสมผสานให้เหมาะสมกับปัญหาและความต้องการในการเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู ตามแนวคิดของไรอัน และเดซี (Ryan; & Deci. 2006: 1557-1586) คอเรีย (Corey. 2012: 441-447) และธอร์น (Thorne. 2011: 108-109) โดยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ

2.1 ขั้นเริ่มต้น (The beginning stage) ผู้วิจัยสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้วิจัยกับนักศึกษาวิชาชีพครู โดยผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ กฎ ระเบียบ และการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มในการเข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่ม เพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียน โดยผู้วิจัยมีบทบาทในการเป็นผู้เอื้ออำนวยความสะดวกให้กับสมาชิกกลุ่มและผสมผสานเทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อให้นักศึกษาวิชาชีพครูที่เป็นสมาชิกกลุ่มมีความรู้สึกปลอดภัย สามารถเปิดรับประสบการณ์ใหม่ได้ และมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับปณิธานแห่งตนทางการเรียน โดยผู้วิจัยได้ผสมผสานเทคนิคต่างๆ ดังนี้

2.1.1 การฟังอย่างใส่ใจ (Active listen) เป็นการที่ผู้วิจัยแสดงความใส่ใจทั้งคำพูด และความรู้สึกของสมาชิกกลุ่มที่แสดงออกมามีคำพูด ท่าทาง น้ำเสียง และการแสดงพฤติกรรมต่างๆ รวมถึงการให้ความสนใจเอาใจใส่สมาชิกกลุ่ม และการตั้งใจฟังอย่างกระตือรือร้น

2.1.2 การถาม (Questioning) เป็นการที่ผู้วิจัยช่วยให้สมาชิกกลุ่มมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ซึ่งกันและกัน และเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มพูดถึงความต้องการ อารมณ์ และความรู้สึกเพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้เกิดความกระจ่าง และนำไปสู่การสำรวจตนเอง

2.1.3 การยอมรับทางบวกอย่างไม่มีเงื่อนไข (Unconditional positive regard) เป็นการที่ผู้วิจัยยอมรับสมาชิกกลุ่มอย่างไม่ตัดสินพฤติกรรม หรือความรู้สึกของสมาชิกกลุ่ม ว่าดีหรือเลว และผู้วิจัยจะสื่อสารกับสมาชิกกลุ่มด้วยการสื่อสารทางบวก

2.1.4 การให้กำลังใจ (Supporting) เป็นการที่ผู้วิจัยให้กำลังใจสมาชิกกลุ่ม ด้วยการแสดงให้เห็นถึงความเต็มใจที่จะช่วยเหลือสมาชิกกลุ่ม โดยการรับฟัง ทำความเข้าใจ ทบทวนคำตอบที่สอดคล้องกับความรู้สึก และพูดด้วยถ้อยคำเชิงบวกเพื่อให้สมาชิกกลุ่มรู้สึกดีขึ้น คลายความเครียดและความวิตกกังวลไปได้

2.1.5 การสะท้อนเนื้อหา (Reflection of content) เป็นการที่ผู้วิจัยสะท้อนความคิดหรือความเห็นสำคัญของสมาชิกกลุ่ม โดยการใช้ภาษาที่สั้น และเป็นคำพูดของผู้วิจัยเอง โดยอาจจะเป็นการกล่าวซ้ำข้อความที่สมาชิกกลุ่มพูดออกมา หรือเน้นความสำคัญให้กับสมาชิกกลุ่ม การสะท้อนเนื้อหาจะช่วยให้สมาชิกกลุ่มแสดงความรู้สึกต่างๆ ออกมาได้

2.1.6 การสรุปความ (Summarizing) เป็นการที่ผู้วิจัยช่วยรวบรวมความคิด และเนื้อหาที่เป็นประเด็นสำคัญให้มีการเชื่อมโยงกันโดยใช้คำพูดที่กระชับและได้ใจความ ผู้วิจัย อาจจะสรุปเองหรือสมาชิกกลุ่มแต่ละคนจะช่วยกันเป็นผู้สรุปถึงสิ่งที่ได้อภิปรายกันภายในกลุ่ม

2.1.7 การเสริมแรง (Reinforcement) เป็นการที่ผู้วิจัยให้กำลังใจแก่สมาชิกกลุ่มได้มีแรงจูงใจในการเปลี่ยนพฤติกรรมให้เหมาะสม เช่น การได้รับคำชมเชยหรือการให้กำลังใจ เมื่อสมาชิกกลุ่มแสดงความคิดเห็นได้อย่างเหมาะสม ส่งผลให้สมาชิกกลุ่มมีความมั่นใจมากยิ่งขึ้น

2.2 ขั้นตอนการ (The working stage) เป็นขั้นที่ผู้วิจัยผสมผสานเทคนิคของ ทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มและทฤษฎีทางจิตวิทยามาใช้กับสมาชิกกลุ่ม ซึ่งจะต้องมีความเหมาะสม กับองค์ประกอบของปณิธานแห่งตนทางการเรียน ในขั้นนี้สมาชิกกลุ่มได้มีโอกาสจัดการกับประเด็น สำคัญส่วนบุคคลของตนเอง โดยผู้วิจัยผสมผสานเทคนิคที่ทำให้สมาชิกกลุ่มได้นำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปใช้ ปฏิบัติในการดำเนินชีวิตประจำวัน ดังนี้

2.2.1 การเลือกและตัดสินใจทางการเรียน เพื่อให้สมาชิกกลุ่มสามารถบอก ถึงวิธีการหรือแนวทางหลากหลายที่เป็นทางเลือกของสถานการณ์ปัญหาที่ปรากฏนั้น และแสดง พฤติกรรมทางเลือกได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยผู้วิจัยผสมผสานเทคนิคต่างๆ ดังนี้

2.2.1.1 การสอนทฤษฎี A-B-C (Teaching the A-B-Cs of REBT) เป็นการที่ผู้วิจัยช่วยปรับเปลี่ยนวิธีคิดของสมาชิกกลุ่มให้เหมาะสมขึ้น (A = Activating event หมายถึง สถานการณ์ที่เป็นปัญหาหรือทำให้เกิดในทางลบ B = Beliefs หมายถึง ความเชื่อที่ไม่ สมเหตุสมผลต่อสถานการณ์นั้น C = Consequences หมายถึง การเกิดผลที่ตามมาทางอารมณ์หรือ พฤติกรรมที่สมาชิกกลุ่มเชื่อแบบนั้น E = Effect หมายถึง การที่สมาชิกกลุ่มปรับความคิดให้มีความ เชื่อที่สมเหตุสมผลแทนที่ความเชื่อที่ไม่สมเหตุสมผล F = Feeling หมายถึงความรู้สึกที่เกิดขึ้นใหม่) เป็นการฝึกให้สมาชิกกลุ่มได้ตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขในการให้คุณค่าและเจตคติของตนที่มีต่อ สถานการณ์ในการเรียน ความคิด ความรู้สึกที่ไม่ดี และความสอดคล้องเชื่อมโยงระหว่างอารมณ์ ความคิดอย่างไม่มีเหตุผล และพฤติกรรมที่ตนเองเคยแสดงออกมาแล้วมีผลทำให้เกิดปัญหาตามมา

2.2.1.2 การโต้แย้งกับความเชื่อที่ไม่สมเหตุสมผล (Disputing irrational belief) เป็นการที่ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มได้เห็นถึงการตรวจสอบปณิธานแห่งตนทางการเรียน โดยมุ่งให้ความสนใจไปที่การโต้แย้งอย่างไม่มีเหตุผล ความไม่สอดคล้องเชื่อมโยงกันของความคิดที่มีต่อการแสดงพฤติกรรมของสมาชิกกลุ่ม

2.2.1.3 การใช้สถานการณ์จำลอง (Simulation) ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มศึกษาเหตุการณ์ที่เหมือนกับสถานการณ์จริง ให้สมาชิกกลุ่มได้ฝึกคิดวิเคราะห์จากสถานการณ์ที่สมาชิกกลุ่มกำลังเผชิญอยู่ และทราบความคิดของตนเองนั้นเป็นอย่างไร เหมือนหรือแตกต่างกับสมาชิกคนอื่นอย่างไร

2.2.1.4 การเสริมแรง (Reinforcement) ผู้วิจัยให้กำลังใจแก่สมาชิกกลุ่มได้มีแรงจูงใจในการเปลี่ยนพฤติกรรมให้เหมาะสม เช่น การได้รับคำชมเชยหรือการให้กำลังใจเมื่อสมาชิกกลุ่มแสดงความคิดเห็นได้อย่างเหมาะสม ส่งผลให้สมาชิกกลุ่มมีความมั่นใจมากยิ่งขึ้น

2.2.2 การแก้ปัญหาทางการเรียน เพื่อให้สมาชิกกลุ่มสามารถคิดพิจารณาไตร่ตรองอย่างพินิจพิเคราะห์ถึงสิ่งต่างๆ ที่เป็นปมประเด็นสำคัญของเรื่องราว หรือสิ่งต่างๆ ที่คอยก่อวน สร้างความรำคาญ ความยุ่งยากสับสน และความวิตกกังวล โดยพยายามหาหนทางคลี่คลายสิ่งเหล่านั้นให้หมดไป โดยผู้วิจัยผสมผสานเทคนิคต่างๆ ดังนี้

2.2.2.1 การแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (Creative problem solving techniques) เป็นการที่ผู้วิจัยช่วยให้สมาชิกกลุ่มมองเห็นวิธีการแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ที่เป็นไปตามลำดับขั้น ได้แก่ การรับรู้ถึงปัญหา การค้นหาข้อเท็จจริง การค้นพบปัญหา การค้นพบแนวความคิด การค้นพบการแก้ไขปัญหา และการค้นพบการยอมรับ

2.2.2.2 กระบวนการบำบัดทางการรู้คิด (The cognitive therapy process techniques) เป็นการแนะนำให้สมาชิกกลุ่มให้ความสำคัญกับลำดับในการแก้ไขปัญหาโดยใช้การบำบัดด้านการรู้คิด ได้แก่ ตระหนักถึงความคิดเมื่อประสบกับความกังวลใจ เขียนหรือบันทึกวิธีคิดวิเคราะห์ความคิด ระดมสมองเพื่อเปลี่ยนพฤติกรรม หยุดปัญหาไว้เป็นอดีต วิเคราะห์ความเป็นไปได้ของวิธีปฏิบัติ และเตรียมแผนสำรอง

2.2.2.3 จินตนาการเชิงเหตุผลและอารมณ์ (Rational-emotive imagery) เป็นการที่ให้สมาชิกกลุ่มได้จินตนาการถึงบางสิ่งที่คิดว่ามันแย่ที่สุดสำหรับเขา และได้ฝึกฝนตัวเอง ที่จะพัฒนาการใช้อารมณ์อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์นั้นๆ ที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามมา

2.2.3 การตั้งเป้าหมายทางการเรียน เพื่อให้สมาชิกกลุ่มสามารถตระหนักรู้ต่อการมุ่งหมายที่จะกระทำสิ่งใด ๆ ให้บรรลุผลตามที่ตั้งใจ ด้วยความมุ่งมั่นและพยายามทำพฤติกรรมใด เพื่อให้ประสบความสำเร็จ โดยมีเป้าหมายอย่างชัดเจนและคาดหวังว่าจะสำเร็จได้ โดยผู้วิจัยผสมผสานเทคนิคต่างๆ ดังนี้

2.2.3.1 การคัดสรรสาระสำคัญ (Selective abstraction) เป็นการที่ผู้วิจัยช่วยฝึกทักษะการคิดให้สมาชิกกลุ่มสามารถคัดสรรสาระสำคัญ หรือเลือกประเด็นสำคัญของสถานการณ์ที่มีความมุ่งมั่น มีการกำหนดเป้าหมายอย่างชัดเจน มีแรงจูงใจ มีความกระตือรือร้น และมีความเพียรพยายามเพื่อนำมาสู่เป้าหมายที่ตั้งใจไว้

2.2.3.2 การสร้างสรรค์สิ่งที่ต้องการ (Create what you want) เป็นการช่วยให้สมาชิกกลุ่มได้เน้นย้ำถึงสิ่งที่ตนเองต้องการให้เป็นไปตามลำดับขั้น ได้แก่ การเขียนความต้องการ 10 ประการ พุดออกเสียงประโยคที่ตนเองเขียน และการปรับเปลี่ยนจุดมุ่งหมายให้เป็นปัจจุบัน

2.2.3.3 การกล่าวกับตนเองทางบวก (Positive self-statement) เป็นการที่ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มกล่าวกับตนเองด้วยความเชื่อที่สมเหตุสมผลเกี่ยวกับการมีเป้าหมายทางการเรียน โดยการให้สมาชิกกลุ่มเขียนความคิดและกล่าวซ้ำๆ สม่ำเสมอ และให้สมาชิกกลุ่มรักษาคำกล่าวนี้ทุกวัน

2.2.4 การสนับสนุนตนเองทางการเรียน (Learning self-advocacy) เพื่อให้สมาชิกกลุ่มสามารถตรวจสอบและปรับเปลี่ยนค่านิยมและเจตคติที่มีต่อตนเองและผู้อื่น ได้แย้งท้าทายความคิดและความเชื่อที่ไม่สมเหตุสมผลของตนเอง และแสดงพฤติกรรมการสนับสนุนตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยผู้วิจัยผสมผสานเทคนิคต่างๆ ดังนี้

2.2.4.1 ระบบ WDEP (The WDEP system) เป็นการที่ผู้วิจัยช่วยให้สมาชิกกลุ่มสามารถบอกความต้องการของตนเอง (Want) และมีแนวทางที่จะไปสู่ความต้องการของตนเองได้อย่างไร (Direct and doing) จะมีการประเมินความต้องการของตนเองอย่างไร (Evaluation) และจะวางแผนที่จะตอบสนองต่อความต้องการของตนเองต่อไปอย่างไร (Planing)

2.2.4.2 การสอนให้เผชิญกับการพูดกับตนเอง (Teaching coping self-statement) เป็นการที่สมาชิกกลุ่มได้รับการสอนถึงความเชื่อที่ไร้เหตุผล ที่สามารถแก้ไขได้ด้วยคำพูดที่จะเผชิญกับความรู้สึกละเอียดมีเหตุผล ผู้วิจัยสอนสมาชิกกลุ่มให้โต้แย้งความเชื่อที่ไร้เหตุผล โดยการ เปลี่ยนคำพูดที่เป็นการทำลายตัวเอง

2.2.5 การควบคุมตนเองทางการเรียน (Learning self-control) เพื่อให้สมาชิกกลุ่มสามารถระบุสาเหตุและแสดงพฤติกรรมควบคุมตนเอง ความสามารถในการควบคุมยับยั้งการกระทำของตนเอง และมีกำลังใจในการแสดงพฤติกรรมใหม่ที่มีประสิทธิภาพ ทั้งในช่วงการให้คำปรึกษาและในชีวิตจริง โดยผู้วิจัยผสมผสานเทคนิคต่างๆ ดังนี้

2.2.5.1 การวิเคราะห์ตนเองอย่างมีเหตุผล (Rational self-analysis) เป็นการให้สมาชิกกลุ่มได้สำรวจตนเองว่า อุปนิสัยใดเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาตนเองในด้านต่างๆ และอุปนิสัยนั้นสามารถควบคุมได้มากหรือน้อย เพราะเหตุใด โดยให้สมาชิกกลุ่มบันทึกสิ่งที่เกิดขึ้นกับตนเอง เมื่อมีเหตุการณ์ที่กระตุ้นให้สมาชิกกลุ่มเกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

2.2.5.2 การควบคุมตนเอง (Using self-control) เป็นการช่วยให้สมาชิกกลุ่มมีภาวะแห่งจิตใจที่สงบ มีอารมณ์ที่สงบ สามารถใช้เป็นทักษะที่ใช้ในการปฏิบัติเพื่อการเรียนรู้

2.2.5.3 กระบวนการกำกับตนเอง (Self-regulation) เป็นการช่วยให้สมาชิกกลุ่มใช้ความพยายามที่จะกำกับความคิด ความรู้สึก และการกระทำของตนเองอย่างเป็นระบบ เพื่อควบคุมตนเองทางการเรียนให้สามารถปฏิบัติตนจนบรรลุเป้าหมายทางการเรียนที่ตั้งใจไว้ได้ ประกอบไปด้วย 3 กระบวนการ ได้แก่ การสังเกตตนเอง การตัดสินตนเอง และการแสดงปฏิกิริยาต่อตนเอง

2.2.6 การตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน (Learning self-awareness) เพื่อให้สมาชิกกลุ่มสามารถรู้จักและเข้าใจอารมณ์ ความรู้สึกของตนเอง สามารถประเมินตนเองได้ตามความเป็นจริงไปสู่การแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมและสอดคล้องกับตนเอง โดยผู้วิจัยผสมผสานเทคนิคต่างๆ ดังนี้

2.2.6.1 การตระหนักรู้ต่อความต้องการ (Awareness of needs) เป็นการที่ผู้วิจัยถามสมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับการตระหนักรู้ว่าตนมีความต้องการอะไรที่เป็นสิ่งกระตุ้น หรือกำกับให้ตนเองได้คิดว่าจะทำอย่างไรเพื่อให้ความต้องการนั้นบรรลุวัตถุประสงค์

2.2.6.2 การทดลองสนทนาภายใน (Experiments with internal dialogue) เป็นการที่ผู้วิจัยช่วยให้สมาชิกกลุ่มเกิดการตระหนักรู้โดยการเรียนรู้ที่จะพูดกับความคิดของตนในสองมุม ซึ่งจะเป็นการดึงความขัดแย้งที่อยู่ภายในออกมา ทำให้สมาชิกกลุ่มตระหนักรู้ถึงความคิดที่ขัดแย้งของตนเอง

2.2.6.3 เทคนิคการแสดงบทบาทสมมติ (Role playing) เป็นการที่ผู้วิจัยได้ช่วยให้สมาชิกกลุ่มมีประสบการณ์และการเผชิญกับความรู้สึกกลัว โดยการทดลองแสดงพฤติกรรมในสถานการณ์ที่ตนเองรู้สึกกังวลใจ

2.3 ขั้นยุติ (The closing stage) เป็นขั้นตอนสุดท้ายในการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค ผู้วิจัยให้ความใส่ใจกับการยุติกลุ่มภายหลังการให้คำปรึกษากลุ่มในแต่ละครั้ง ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มช่วยกันสรุป การทำความเข้าใจร่วมกัน เปิดโอกาสซักถามแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน การให้ข้อมูลย้อนกลับซึ่งกันและกันระหว่างสมาชิกในกลุ่ม โดยมีการจัดการกับความรู้สึกที่ค้างคาใจของสมาชิกกลุ่ม และอภิปรายประโยชน์ของการเข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียน ทำให้สมาชิกกลุ่มเกิดการเรียนรู้ที่ทงทน สามารถนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยผู้วิจัยผสมผสานเทคนิคต่างๆ ดังนี้

2.3.1 การฟังอย่างใส่ใจ (Active listen) เป็นการที่ผู้วิจัยแสดงความใส่ใจทั้งคำพูด และความรู้สึกของสมาชิกกลุ่มที่แสดงออกมามีด้วยคำพูด ท่าทาง น้ำเสียง และการแสดงพฤติกรรมต่างๆ รวมถึงการให้ความสนใจเอาใจใส่สมาชิกกลุ่ม และการตั้งใจฟังอย่างกระตือรือร้น

2.3.2 การถาม (Questioning) เป็นการที่ผู้วิจัยช่วยให้สมาชิกกลุ่มมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ซึ่งกันและกัน และเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มพูดถึงความต้องการ อารมณ์ และความรู้สึกเพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้เกิดความกระจำ และนำไปสู่การสำรวจตนเอง

2.3.3 การยอมรับทางบวกอย่างไม่มีเงื่อนไข (Unconditional positive regard) เป็นการที่ผู้วิจัยยอมรับสมาชิกกลุ่มอย่างไม่ตัดสินพฤติกรรม หรือความรู้สึกของสมาชิกกลุ่มว่าดีหรือเลว และผู้วิจัยจะสื่อสารกับสมาชิกกลุ่มด้วยการสื่อสารทางบวก

2.3.4 การให้กำลังใจ (Supporting) เป็นการที่ผู้วิจัยให้กำลังใจสมาชิกกลุ่มด้วยการแสดงให้เห็นถึงความเต็มใจที่จะช่วยเหลือสมาชิกกลุ่ม โดยการรับฟัง ทำความเข้าใจ ทบทวนคำตอบที่สอดคล้องกับความรู้สึก และพูดด้วยถ้อยคำเชิงบวกเพื่อให้สมาชิกกลุ่มรู้สึกดีขึ้น คลายความเครียดและความวิตกกังวลไปได้

2.3.5 การสะท้อนเนื้อหา (Reflection of content) เป็นการที่ผู้วิจัยสะท้อนความคิดหรือความเห็นสำคัญของสมาชิกกลุ่ม โดยใช้ภาษาที่สั้น และเป็นคำพูดของผู้วิจัยเอง โดยอาจจะเป็นการกล่าวซ้ำข้อความที่สมาชิกกลุ่มพูดออกมา หรือเน้นความสำคัญให้กับสมาชิกกลุ่ม การสะท้อนเนื้อหาจะช่วยให้สมาชิกกลุ่มแสดงความรู้สึกต่างๆ ออกมาได้

2.3.6 การสรุปความ (Summarizing) เป็นการที่ผู้วิจัยช่วยรวบรวมความคิด และเนื้อหาที่เป็นประเด็นสำคัญให้มีการเชื่อมโยงกันโดยใช้คำพูดที่กระชับและได้ใจความ ผู้วิจัยอาจจะสรุปเองหรือสมาชิกกลุ่มแต่ละคนจะช่วยกันเป็นผู้สรุปถึงสิ่งที่ได้อภิปรายกันภายในกลุ่ม

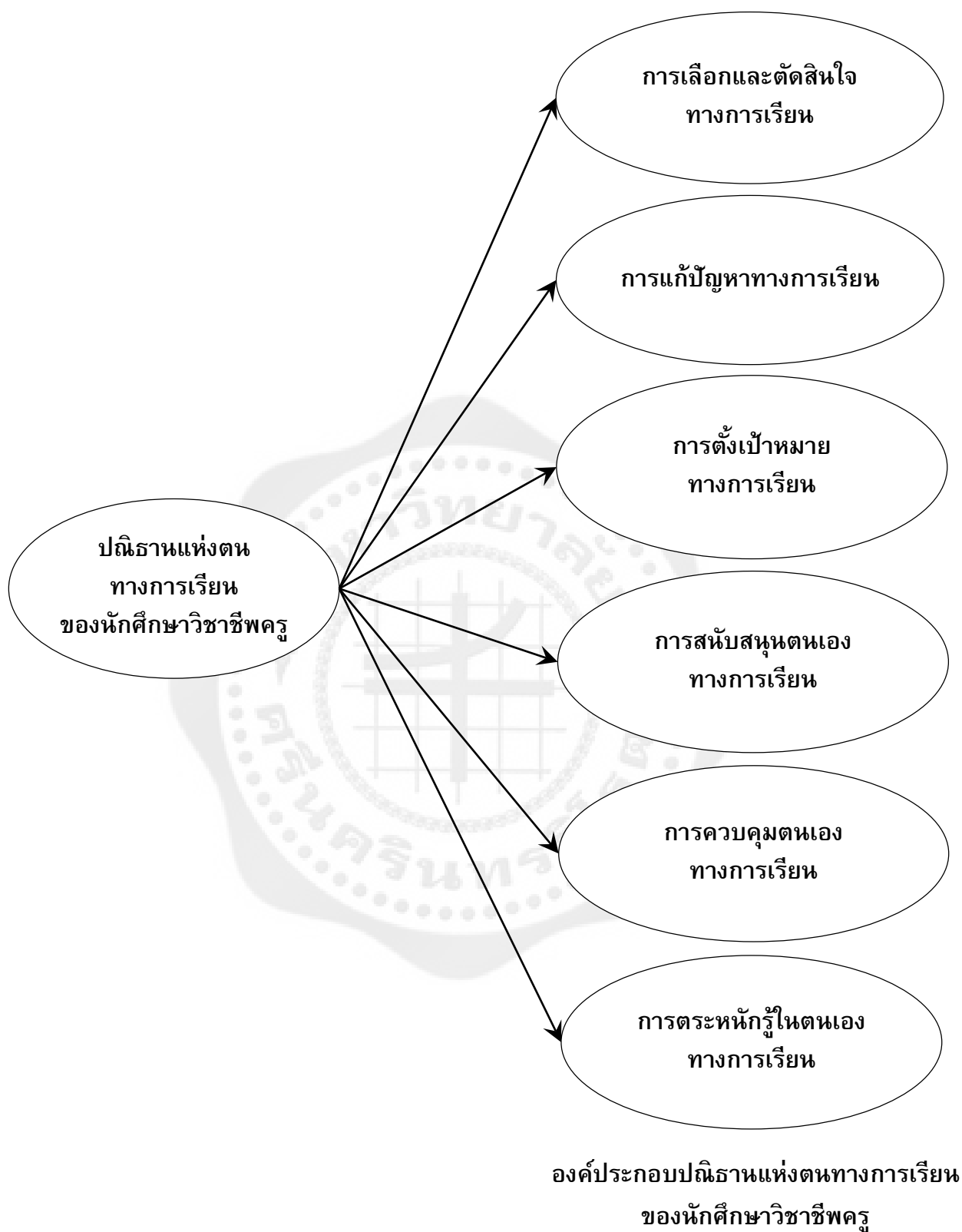
2.3.7 การเสริมแรง (Reinforcement) เป็นการที่ผู้วิจัยให้กำลังใจแก่สมาชิกกลุ่มได้มีแรงจูงใจในการเปลี่ยนพฤติกรรมให้เหมาะสม เช่น การได้รับคำชมเชยหรือการให้กำลังใจ เมื่อสมาชิกกลุ่มแสดงความคิดเห็นได้อย่างเหมาะสม ส่งผลให้สมาชิกกลุ่มมีความมั่นใจมากยิ่งขึ้น

3. นักศึกษาวิชาชีพครู หมายถึง นักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคกลาง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดสำหรับการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้
 ตอนที่ 1 กรอบแนวคิดการศึกษาระดับองค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู
 ผู้วิจัยใช้ทฤษฎีปณิธานแห่งตน ของไรอัน และเดซี (Ryan; & Deci. 2006: 1546) เป็น
 ฐานคิดหลักในการสร้างกรอบแนวคิดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู
 ประกอบกับข้อมูลจากสำรวจข้อมูลเบื้องต้น (Pilot study) ด้วยการสัมภาษณ์ (Interview) การใช้
 แบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended questionnaires) การดำเนินการสนทนากลุ่ม (Focus group)
 กับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคกลาง และผู้ทรงคุณวุฒิ

จากการสังเคราะห์โมเดล แนวคิด ทฤษฎี และข้อมูลจากการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นด้วย
 การสัมภาษณ์นักศึกษาวิชาชีพครู การใช้แบบสอบถามปลายเปิดกับนักศึกษาวิชาชีพครู การ
 ดำเนินการสนทนากลุ่มกับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคกลาง และกับผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยได้
 สร้างเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยสำหรับการศึกษาระดับองค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียนของ
 นักศึกษาวิชาชีพครู ซึ่งประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) การเลือกและตัดสินใจทางการเรียน
 (2) การแก้ปัญหาทางการเรียน (3) การตั้งเป้าหมายทางการเรียน (4) การสนับสนุนตนเองทาง
 การเรียน (5) การควบคุมตนเองทางการเรียน (6) การตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน จากกรอบ
 แนวคิดดังกล่าว นำไปสู่การนิยามศัพท์เฉพาะและการสร้างแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของ
 นักศึกษาวิชาชีพครู แสดงในภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการศึกษ้องค์ประกอบทัศนคติแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู

ตอนที่ 2 กรอบแนวคิดการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตน
ทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู

ผู้วิจัยใช้วิธีการการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตน
ทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูทั้ง 6 องค์ประกอบ คือ (1) การเลือกและตัดสินใจทางการเรียน
(2) การแก้ปัญหาทางการเรียน (3) การตั้งเป้าหมายทางการเรียน (4) การสนับสนุนตนเองทาง
การเรียน (5) การควบคุมตนเองทางการเรียน (6) การตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน โดยการ
สร้างการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคตามแนวคิดของคอเรย์ (Corey. 2012: 441-447)
และธอร์น (Thorne. 2011: 25) ที่กล่าวว่า การให้คำปรึกษาแบบผสมผสานเทคนิค เป็นการนำเอา
เทคนิค กระบวนการของการให้คำปรึกษากลุ่ม แต่ละทฤษฎีมาผสมผสานอย่างมีจุดมุ่งหมาย เพื่อให้
เหมาะสมกับปัญหาและความต้องการของผู้รับคำปรึกษา โดยแบ่งการให้คำปรึกษากลุ่มออกเป็น 3
ขั้นตอน (Masson; et al. 2012: 40-42); (Thorne. 2011: 108-109) ได้แก่ ขั้นที่ 1 คือขั้นเริ่มต้น
ขั้นที่ 2 คือขั้นดำเนินการ และขั้นที่ 3 คือขั้นยุติ โดยยึดแนวคิดและเทคนิคเฉพาะของทฤษฎีการให้
คำปรึกษากลุ่ม ที่มีความสอดคล้องกับปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู รวม
ทั้งหมด 30 เทคนิค ได้แก่ เทคนิคการฟังอย่างใส่ใจ การตั้งคำถาม การยอมรับทางบวกอย่างไม่มี
เงื่อนไข การให้กำลังใจ (Supporting) การสะท้อนเนื้อหา การสรุปความ การเสริมแรง การให้
กำลังใจ (Encouragement) คำถามปฎิหาริย์ การสอน การสอนทฤษฎี A-B-Cs การโต้แย้งกับ
ความเชื่อที่ไม่สมเหตุผล การใช้สถานการณ์จำลอง การแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ กระบวนการ
บำบัดทางการรู้คิด จินตนาการเชิงเหตุผลและอารมณ์ การคัดสรรสาระสำคัญ การสร้างสรรค์สิ่งที่
ต้องการ การกล่าวกับตนเองทางบวก ระบบ WDEP การสอนให้เผชิญกับการพูดกับตนเอง การ
วิเคราะห์ตนเองอย่างมีเหตุผล การควบคุมตนเอง การตระหนักรู้ต่อความต้องการ การทดลอง
สถานการณ์ใน การแสดงบทบาทสมมติ คำถามข้อยกเว้น สูตร ACT : ยอมรับ เลือก และปฏิบัติ
การให้ข้อมูลย้อนกลับ และกระบวนการกำกับตนเอง หลังจากนั้นผู้วิจัยจึงสร้างการให้คำปรึกษากลุ่ม
แบบผสมผสานเทคนิคเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูทั้ง 6
องค์ประกอบ ด้วยการนำเทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่มมาผสมผสานเพื่อเชื่อมโยงองค์ประกอบของ
ปณิธานแห่งตนทางการเรียนกับการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียน
ของนักศึกษาวิชาชีพครู กรอบแนวคิดดังกล่าวแสดงในภาพประกอบ 2

การให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อเสริมสร้างปณิธาน แห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู	
ขั้นตอน	เทคนิค
ขั้นเริ่มต้นการให้คำปรึกษากลุ่ม	
	1. การฟังอย่างใส่ใจ 2. การถาม 3. การยอมรับทางบวกอย่างไม่มีเงื่อนไข 4. การให้กำลังใจ 5. การสะท้อนเนื้อหา 6. การสรุปความ 7. การเสริมแรง
ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษากลุ่ม	
1. ปณิธานแห่งตนทางการเรียน	1. การให้กำลังใจ 2. คำถามปฏิกิริยา 3. การสอน
2. การเลือกและตัดสินใจ ทางการเรียน	1. การสอนทฤษฎี 2. การโต้แย้งกับความเชื่อที่ไม่สมเหตุผล 3. การใช้สถานการณ์จำลอง 4. การเสริมแรง
3. การแก้ปัญหาทางการเรียน	1. การแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ 2. กระบวนการบำบัดทางการรู้คิด 3. จินตนาการเชิงเหตุผลและอารมณ์
4. การตั้งเป้าหมายทาง การเรียน	1. การคัดสรรสาระสำคัญ 2. การสร้างสรรค์สิ่งที่ต้องการ 3. การกล่าวกับตนเองทางบวก
5. การสนับสนุนตนเองทาง การเรียน	1. ระบบ WDEP 2. การสอนให้เผชิญกับการพูดกับตนเอง
6. การควบคุมตนเองทาง การเรียน	1. การสอนให้เผชิญกับการพูดกับตนเอง 2. การวิเคราะห์ตนเองอย่างมีเหตุผล 3. กระบวนการกำกับตนเอง
7. การตระหนักรู้ในตนเอง ทางการเรียน	1. การตระหนักรู้ต่อความต้องการ 2. การทดลองสนทนากายใน 3. การแสดงบทบาทสมมติ
8. แนวทางการพัฒนาไปสู่การมี ปณิธานแห่งตนทางการเรียน	1. คำถามช้อยกเว้น 2. สูตร ACT : ยอมรับ เลือก และปฏิบัติ 3. การให้ข้อมูลย้อนกลับ
ขั้นยุติการให้คำปรึกษากลุ่ม	
	1. การฟังอย่างใส่ใจ 2. การถาม 3. การยอมรับทางบวกอย่างไม่มีเงื่อนไข 4. การให้กำลังใจ 5. การสะท้อนเนื้อหา 6. การสรุปความ 7. การเสริมแรง

ปณิธานแห่งตนทางการเรียน

1. การเลือกและตัดสินใจทาง
การเรียน
2. การแก้ปัญหาทางการเรียน
3. การตั้งเป้าหมายทางการเรียน
4. การสนับสนุนตนเองทางการเรียน
5. การควบคุมตนเองทางการเรียน
6. การตระหนักรู้ในตนเองทาง
การเรียน

ภาพประกอบ 2 กรอบแนวคิดการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อเสริมสร้างปณิธาน
แห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู

สมมติฐานในการวิจัย

1. ปฏิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูมี 6 องค์ประกอบ
2. นักศึกษาวิชาชีพครูที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อเสริมสร้างปฏิธานแห่งตนทางการเรียนมีปฏิธานแห่งตนทางการเรียน เมื่อสิ้นสุดการติดตามผล หลังการทดลอง สูงกว่าก่อนการทดลอง
3. ปฏิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูกลุ่มทดลองที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อเสริมสร้างปฏิธานแห่งตนทางการเรียน กับปฏิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูกลุ่มควบคุม ก่อนการให้คำปรึกษา หลังการให้คำปรึกษา และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผล แตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การศึกษาและการเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู โดยการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และนำเสนอตามหัวข้อ ดังนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับปณิธานแห่งตน

- 1.1 ความหมายของปณิธานแห่งตน
- 1.2 ทฤษฎีปณิธานแห่งตน
- 1.3 องค์ประกอบปณิธานแห่งตน
- 1.4 โมเดลการปฏิบัติเพื่อปณิธานแห่งตน

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษากลุ่ม

- 2.1 ความหมายการให้คำปรึกษากลุ่ม
- 2.2 เป้าหมายของการให้คำปรึกษากลุ่ม
- 2.3 ประโยชน์ของการให้คำปรึกษากลุ่ม
- 2.4 หลักการที่สำคัญในการให้คำปรึกษากลุ่ม
- 2.5 ข้อดีและข้อจำกัดของการให้คำปรึกษากลุ่ม
- 2.6 การให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค
- 2.7 ทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู
- 2.8 ขั้นตอนกระบวนการในการให้คำปรึกษากลุ่ม
- 2.9 การสรุปผล ประเมินผล ติดตามผลการให้คำปรึกษากลุ่ม
- 2.10 การให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- 3.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปณิธานแห่งตนทางการเรียน
- 3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษากลุ่ม

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับปณิธานแห่งตน

1.1 ความหมายของปณิธานแห่งตน

ปณิธานแห่งตนมีความหมายที่แตกต่างกันไปตามแนวคิดของนักวิชาการแต่ละท่าน จึงขอเสนอนักวิชาการที่สำคัญที่กล่าวถึงความหมายของปณิธานแห่งตน ดังนี้

ซิมสัน และวายท์เนอร์ (Simpson; & Weiner. 2007: 172) กล่าวว่า ปณิธานแห่งตน เป็นการกระทำของคนในการตัดสินใจรูปแบบการปกครองตนเอง เป็นการแสดงความรู้สึกร่วมบุคคลที่เกี่ยวกับการกระทำของมนุษย์ตามหน้าที่ของจิต (Mind) ความสมัครใจ (Will) และหรือความตั้งใจแน่วแน่ (Volition)

พจนานุกรมศัพท์ภาษาอังกฤษ (The american heritage dictionary of english. 2007: 287) กล่าวว่า ปณิธานแห่งตน หมายถึง การกำหนดชะตาชีวิต (Fate) ของตนเอง หรือเส้นทางการกระทำโดยปราศจากการถูกบีบบังคับ มีความเป็นอิสระที่จะคิดและกระทำอันกำหนดด้วยจิตของตนเอง และหัวใจสำคัญของปณิธานแห่งตน เป็นการกระทำที่ยึดมั่นพื้นฐานของคนหรือความเป็นอิสระในการคิดและการกระทำอันอาจกำหนดด้วยจิตของตนเอง ปราศจากการบีบบังคับจากภายนอก

เวิร์ด (Ward. 2008: 2) กล่าวว่า ปณิธานแห่งตนเป็นเจตคติที่จะนำบุคคลนั้นไปสู่การกำหนดเป้าหมายของชีวิตและความสามารถที่จะไปให้ถึงเป้าหมายที่ตั้งไว้ ซึ่งเป็นการผสมผสานระหว่างเจตคติและความสามารถของบุคคลในการตั้งเป้าหมายที่แตกต่างกัน รวมถึงเป็นการเลือกและการเรียนรู้ที่จะแก้ปัญหาในความรับผิดชอบด้วยตนเอง

ไนร์เจ (Nirje. 2008: 177) กล่าวว่า ปณิธานแห่งตนเป็นการมีสิทธิในการกระทำใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเป็นอยู่ของตนเอง สามารถดำเนินชีวิตด้วยตนเองเกี่ยวกับการเลือก ความกล้าแสดงพฤติกรรม การควบคุมตนเอง การจัดการตนเอง และการตัดสินใจได้ด้วยตนเอง

แอบลี และชันไลด (Abery; & Stancliffe. 2008: 111) กล่าวว่า ปณิธานแห่งตนเป็นกระบวนการซับซ้อนที่เป้าหมายสุดท้ายของบุคคล คือการบรรลุระดับการควบคุมชีวิตของตนเองตามความต้องการและอยู่ภายในขอบเขตที่ตัวบุคคลนั้นๆ รับรู้ว่าสิ่งนั้นมีความสำคัญสำหรับตน

จากความหมายข้างต้นสรุปได้ว่า ปณิธานแห่งตน หมายถึง การกระทำที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตของบุคคล โดยบุคคลสามารถกำหนดการกระทำนั้นได้ด้วยตนเอง มีการปรับเปลี่ยนการกระทำของตนให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ต่างๆ และใช้วิธีการของตนเองในการตัดสินใจ หาแนวทางแก้ไขปัญหา เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุข

1.2 ทฤษฎีปณิธานแห่งตน

ทฤษฎีปณิธานแห่งตน เป็นทฤษฎีทางจิตวิทยา มีผู้พัฒนาขึ้น คือ เดซี (Edward L. Deci) และไรอัน (Richard M. Ryan) เมื่อปี ค.ศ. 1970 โดยได้รับการยอมรับและนำทฤษฎีนี้ไปประยุกต์ใช้ในแวดวงการศึกษา จิตวิทยา รัฐศาสตร์ เป็นต้น ซึ่งเดซีและไรอัน (Deci; & Ryan. 2002: 68) และวูล์ฟอล์ค (Woolfolk. 2013: 435) กล่าวว่า ทฤษฎีปณิธานแห่งตนเป็นทฤษฎีที่กล่าวถึง

แรงจูงใจและบุคลิกภาพของมนุษย์ที่สร้างขึ้นมาจากผลการศึกษาวิจัยในเชิงประจักษ์และกระบวนการทัศน์ที่มองมนุษย์ในเชิงอินทรีย์ คือ มองว่าธรรมชาติของมนุษย์มีความกระตือรือร้นและริเริ่มลงมือกระทำ โดยศึกษาแนวโน้มภายในของมนุษย์ ความต้องการพื้นฐานทางจิตใจ 3 ประการ คือ ความต้องการมีความสามารถ (Need for competence) ความต้องการมีอิสระแห่งตน (Need for autonomy) และความต้องการมีความสัมพันธ์กับผู้อื่น (Need for relatedness) ความต้องการเหล่านี้เป็นแรงจูงใจภายใน เพื่อช่วยพัฒนาสังคมอย่างสร้างสรรค์ รวมทั้งช่วยให้มนุษย์มีความสุขในการทำงานและการดำรงชีวิต โดยจะเป็นพลังที่กระตุ้นให้เกิดพฤติกรรม พลังในทฤษฎีแรงจูงใจโดยทั่วไปที่มีมาแต่กำเนิดและเป็นความต้องการที่เกิดจากการเรียนรู้ สำหรับแรงจูงใจภายใน (Intrinsic motivation) ตามทฤษฎีปณิธานแห่งตนเห็นว่าเป็นแนวโน้มภายในธรรมชาติของมนุษย์ที่จะแสวงหาสิ่งแปลกใหม่ (Novelty) และท้าทาย เป็นแนวโน้มที่จะเพิ่มพูน ใช้ความสามารถของตนและเรียนรู้รางวัลเบื้องต้นของการทำพฤติกรรมที่เกิดจากแรงจูงใจภายใน คือ การรู้สึกถึงความสามารถของตนและทางสังคมของมนุษย์และเป็นแหล่งที่ก่อให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินและควมมีชีวิตชีวาตลอดชีวิตของมนุษย์ บุคคลจะมีแรงจูงใจภายในเพราะการเห็นคุณค่าในการทำกิจกรรมนั้น มีความสนใจ ความตื่นตัว และความมั่นใจ ซึ่งต่อมาแสดงออกในแง่ของการเพิ่มผล การปฏิบัติงาน ความเพียรพยายามความคิดสร้างสรรค์ ควมมีชีวิตชีวา การเห็นคุณค่าในตนเอง และการมีความเป็นอยู่ที่ดี ซึ่งต่างจากการกระทำเพราะมีแรงภายนอกมากกดดัน เช่น กระทำเพราะการตัดสินบนหรือเพราะความกลัวจากการถูกจับตามองซึ่งพฤติกรรมแบบนี้เรียกว่าเกิดจากแรงจูงใจภายนอก (Extrinsic motivation) บุคคลจะมีแรงจูงใจภายในต่อกิจกรรมที่มีความสนใจจากภายใน (Intrinsic interest) โดยเป็นกิจกรรมที่มีความแปลกใหม่ ท้าทาย หรือมีคุณค่า

ดังนั้นไรอัน และเดซี (Ryan; & Deci. 2000: 70-74) ซิมป์สัน และวีเนอร์ (Simpson; & Weiner. 2007: 172) ไรอันและคนอื่นๆ (Ryan, et al. 2009: 111-112) ได้เสนอทฤษฎีย่อยของทฤษฎีปณิธานแห่งตน โดยการแบ่งออกเป็น 2 ทฤษฎี คือ ทฤษฎีการประเมินด้านความคิด และทฤษฎีการปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมของสิ่งมีชีวิต ซึ่งมีรายละเอียดโดยสรุป ดังนี้

1.2.1 ทฤษฎีการประเมินด้านความคิด (Cognitive evaluation theory: CET) ไรอัน และเดซี (Ryan; & Deci. 2000: 70-71) ไรอัน และคนอื่นๆ (Ryan, et al. 2009: 111) กล่าวว่า ทฤษฎีการประเมินด้านความคิด มีวัตถุประสงค์เพื่อระบุถึงปัจจัยที่สามารถอธิบายถึงการผันแปรของแรงจูงใจจากภายใน (Intrinsic motivation) ในกรอบของทฤษฎีการประเมินด้านความคิด เกี่ยวข้องกับปัจจัยทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ที่ส่งเสริมหรือบั่นทอนแรงจูงใจ ที่แสดงให้เห็นถึงข้อสันนิษฐานที่ว่า แรงจูงใจจากภายในที่เป็นไปโดยธรรมชาตินั้น จะได้รับการกระตุ้นเมื่อบุคคลอยู่ภายใต้เงื่อนไขที่ทำให้เกิดการแสดงให้เห็นถึงแรงจูงใจจากภายในได้

1.2.2 ทฤษฎีการปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมของสิ่งมีชีวิต (Organismic integration theory: OIT) ไรอัน และเดซี (Ryan; & Deci. 2000: 71-74) ไรอัน และคนอื่นๆ (Ryan, et al. 2009: 112) กล่าวว่า ถึงแม้ว่าแรงจูงใจจากภายใน (Intrinsic motivation) จะเป็นสิ่งที่มีความสำคัญก็ตาม แต่ก็ไม่ได้เป็นแรงจูงใจที่จะนำไปสู่การตัดสินใจด้วยตนเองทั้งหมด ทั้งนี้เพราะสิ่ง

ที่มนุษย์กระทำเป็นจำนวนมากไม่ได้เกิดจากแรงจูงใจจากภายใน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อมนุษย์เติบโตขึ้นนั้น อิสระที่จะกระทำด้วยแรงจูงใจจากภายใน จะได้รับแรงกดดันทางสังคมให้กระทำกิจกรรมต่างๆ ที่ตนเองอาจจะไม่ได้มีความสนใจ และจำเป็นต้องมีความรับผิดชอบในสิ่งต่างๆ มากยิ่งขึ้น

ในทัศนะของทฤษฎีปณิธานแห่งตน แรงจูงใจในระดับที่แตกต่างกันเหล่านี้ชี้ให้เห็นถึง ระดับที่แตกต่างกันของคุณค่าและการกำกับพฤติกรรมที่ได้รับการร้องขอให้ปฏิบัติ จนสามารถยึดมั่นในการปฏิบัติด้วยตนเอง (Internalization) ด้วยคุณค่าและการกำกับตนเอง และนำไปสู่การปรับตัว (Integration) ด้วยการเปลี่ยนการกำกับดังกล่าวมาเป็นพฤติกรรมของตนเอง ซึ่งส่งผลให้เกิดความรู้สึกของความเป็นตัวของตัวเองได้ในที่สุด (Hugh. 2014: 224-225)

นอกจากนี้ไรอัน และเดซี (Ryan; & Deci. 2006: 15-35) เอลเลน และซูซาน (Ellen; & Susann. 2012: 312-313) ได้กล่าวถึงทฤษฎีการปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมของสิ่งมีชีวิต ในกรอบของทฤษฎีปณิธานแห่งตน ด้วยสาระสำคัญของทฤษฎี คือ อิสระแห่งตนในการกระทำใดๆ จะอยู่ในรูปแบบความต่อเนื่องของรูปแบบการจูงใจหรือการควบคุม ที่เริ่มต้นจากความไร้อิสระหรือการถูกครอบงำ (Heteronomy) ไปจนถึงการมีอิสระแห่งตนหรือการกำกับตนเองอย่างแท้จริง (True self-regulation) รายละเอียดความต่อเนื่องของรูปแบบการจูงใจหรือการควบคุมแสดงในภาพประกอบ 3 กล่าวคือ รูปแบบต่างๆ ของแรงจูงใจจากภายนอกและปัจจัยเชิงบริบท ที่ทั้งส่งเสริมและบั่นทอนการยึดมั่นในตนเองและการปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อม แสดงให้เห็นถึงการจัดประเภทของแรงจูงใจ ที่เรียงจากซ้ายไปขวาตามระดับของแรงจูงใจที่เกิดขึ้นจากบุคคล โดยที่จากด้านซ้ายสุดคือการไร้แรงจูงใจ (Amotivation) ซึ่งเป็นสภาวะการขาดความตั้งใจในการกระทำ กล่าวคือ บุคคลอาจจะไม่กระทำการใดๆ หรือกระทำโดยไม่ได้ตั้งใจเพียงเพื่อให้เกิดมีความเคลื่อนไหวเท่านั้น โดยไม่ได้เกิดจากการเห็นคุณค่าของการกระทำ ไม่ได้เกิดความรู้สึกว่ามีความสามารถที่จะทำได้ หรือไม่ได้มีการคาดหวังผลลัพธ์ใดๆ เลย ส่วนทางด้านขวาของการไร้แรงจูงใจของนั้น คือ ประเภทต่างๆ ทั้งหมด 4 ประเภทของพฤติกรรมที่เกิดจากแรงจูงใจจากภายนอก ส่วนด้านขวาสุด คือ สภาวะที่ดีที่สุดของแรงจูงใจจากภายใน (Intrinsic motivation) ซึ่งเป็นการกระทำกิจกรรมใดๆ ที่ก่อเกิดจากความพึงพอใจโดยเนื้อแท้ ที่ถือว่ามีความอิสระแห่งตนในระดับสูงและชี้ให้เห็นถึงตัวอย่างของแม่บทในปณิธานแห่งตน แต่ในทางตรงกันข้าม พฤติกรรมที่เกิดจากแรงจูงใจจากภายนอก (Extrinsic motivation) ครอบคลุมพื้นที่ที่อยู่ระหว่างการไร้แรงจูงใจและแรงจูงใจจากภายใน ที่มีความแตกต่างกันตามระดับของการกำกับที่มีความเป็นอิสระแห่งตน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

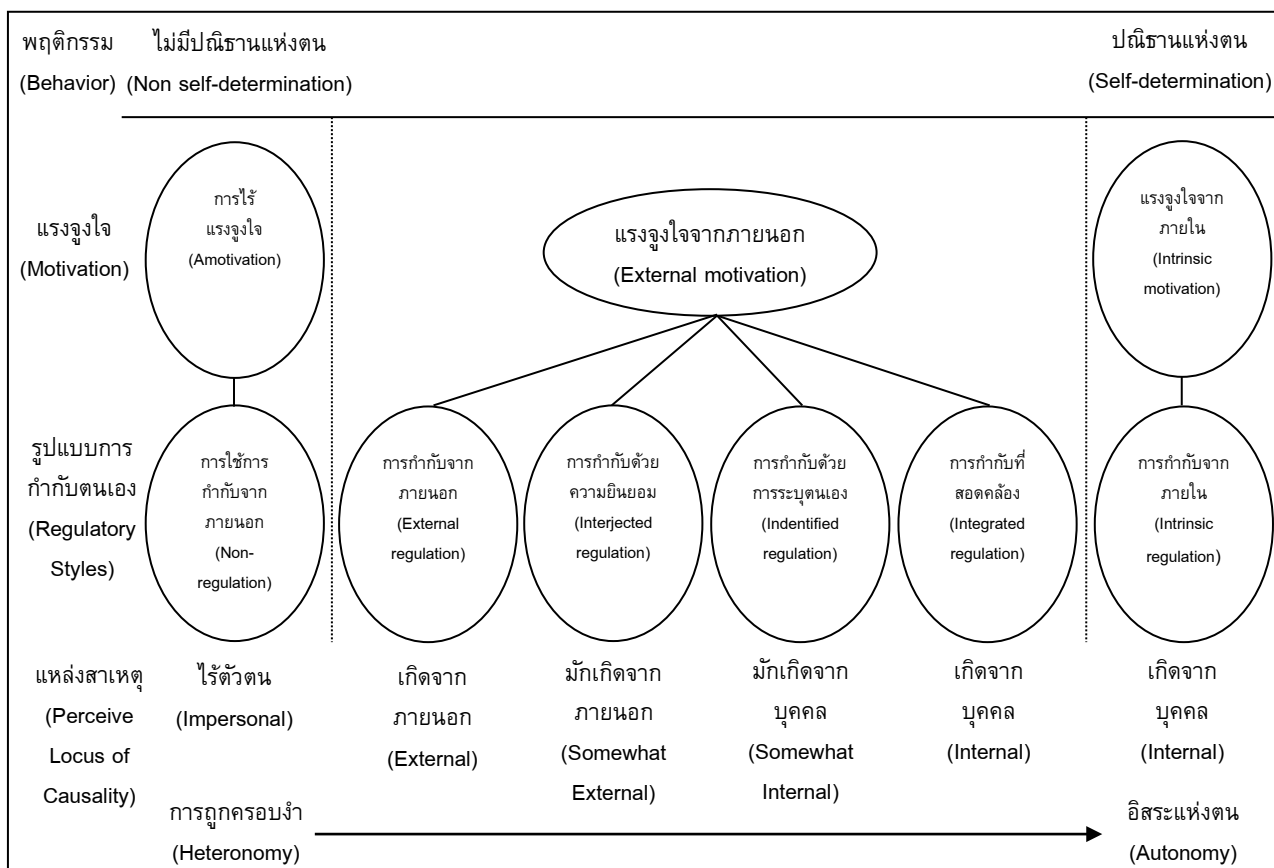
1) การกำกับจากภายนอก (External regulation) คือ รูปแบบของแรงจูงใจที่มีการถูกครอบงำมากที่สุด โดยที่พฤติกรรมที่ได้รับแรงจูงใจจากภายนอกที่มีความเป็นอิสระแห่งตนน้อยที่สุดนั้น นำไปสู่พฤติกรรมที่เป็นไปเพื่อตอบสนองความพึงพอใจของความต้องการจากภายนอก หรือมีพันธะสัญญาที่จะได้รับรางวัล

2) การกำกับด้วยการแทรกแซง (Interjected regulation) คือ รูปแบบของแรงจูงใจที่มีการแทรกแซงด้วยการควบคุมจากภายนอกเป็นบางส่วน ที่กระทำไปเพื่อหลีกเลี่ยงความรู้สึกผิด

หรือความรู้สึกกังวลใจ หรือเพื่อบรรลุต่อการเพิ่มพูนอีโก้ เช่น ความภาคภูมิใจ หรือเพื่อให้ตนเองมีความรู้สึกมีคุณค่า ถึงแม้จะเป็นแรงขับจากภายในก็ตาม แต่พฤติกรรมที่เกิดจากการยินยอมดังกล่าว ก็ยังเป็นพฤติกรรมที่มีสาเหตุมาจากภายนอก และไม่ได้เป็นประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากความต้องการของตนเองอย่างแท้จริง

3) การกำกับด้วยการระบุตนเอง (Identified regulation) คือ รูปแบบของแรงจูงใจในการกระทำที่เกิดจากค่านิยมส่วนบุคคล ซึ่งเป็นรูปแบบของแรงจูงใจจากภายนอกที่มีอิสระแห่งตน หรือมีปณิธานแห่งตนมากขึ้น การกระทำด้วยการระบุตนเอง (Identification) สะท้อนให้เห็นถึงการสร้างคุณค่าด้วยจิตสำนึกเกี่ยวกับเป้าหมายหรือการกำกับตนเอง ดังนั้นจึงเป็นการกระทำที่ได้รับการยอมรับว่ามีความสำคัญสำหรับบุคคลได้

4) การกำกับด้วยการบูรณาการ (Integrated regulation) คือ รูปแบบของแรงจูงใจในการกระทำที่เกิดจากทั้งค่านิยมส่วนบุคคลและการสังเคราะห์ค่านิยมและความเชื่อทั้งหมด ซึ่งเป็นรูปแบบของแรงจูงใจจากภายนอกที่มีอิสระแห่งตนมากที่สุด ความสอดคล้องจะเกิดขึ้นเมื่อการกำกับด้วยการระบุตนเอง (Identified regulation) ได้รับการซึมซับสู่ความเป็นตัวตนอย่างเต็มที่ กล่าวคือ การกำกับดังกล่าวเกิดความสอดคล้องกับค่านิยมและความต้องการด้านอื่นๆ ของบุคคลนั้นๆ การกระทำที่เกิดจากแรงจูงใจที่มีความสอดคล้องนั้น มีคุณสมบัติหลายๆ ด้านที่เหมือนกับแรงจูงใจจากภายใน (Intrinsic motivation) ถึงแม้ว่าการกำกับที่สอดคล้องจะยังได้รับการพิจารณาว่าเป็นแรงจูงใจจากภายนอกก็ตาม ทั้งนี้เพราะเป็นการกระทำที่ยังหวังผลลัพธ์อื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับการกระทำนั้น มากกว่าที่จะเป็นการกระทำด้วยความสุขที่แท้จริง เมื่อบุคคลยึดมั่นในการกำกับตนเอง และซึมซับการกำกับเหล่านั้นด้วยตนเองแล้ว บุคคลดังกล่าวจะประสบกับอิสระแห่งตนในการกระทำมากยิ่งขึ้น

ภาพประกอบ 3 ความต่อเนื่องของประเภทแรงจูงใจในปณิธานแห่งตนตามรูปแบบการกำกับและแหล่งสาเหตุ

ที่มา: Ryan; & Deci. (2000: 72). Self-determination theory and the facilitation of intrinsic motivation, social development, and well-being. *American psychologist*. 55(1): 68-78.

นอกจากนี้ คิง (King. 2013: 343) ได้กล่าวว่า ทฤษฎีปณิธานแห่งตนเสนอแนะว่า ถ้าหากบริบททางสังคมที่ปัจเจกบุคคลดำเนินชีวิตอยู่นั้น สามารถตอบสนองต่อความต้องการทางด้านจิตใจขั้นพื้นฐานได้ บริบทดังกล่าวก็จะสามารถสร้างเครือข่ายสำหรับการพัฒนาที่มีความเหมาะสม เพื่อเป็นการยกระดับธรรมชาติของการลงมือกระทำ การเรียนรู้ และการบูรณาการได้ แต่ในทางตรงกันข้าม หากมีการควบคุมมากเกินไป มีการทำทลายโดยไม่เสนอทางเลือก และมีการขาดการเชื่อมสัมพันธ์ จะเป็นการบ่อนทำลายการบรรลุต่อความเป็นตนเองที่แท้จริง และมีแนวโน้มที่จะทำให้เกิดความเสียหายต่อองค์กร นอกจากปัจจัยต่างๆ ดังกล่าวจะนำไปสู่การขาดการริเริ่มและความรับผิดชอบแล้ว ยังก่อให้เกิดความทุกข์และอาการทางจิตได้อีกด้วย

ในส่วนของการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยต่างๆ ที่มีความจำเป็นต่อการสร้างแรงจูงใจและประสบการณ์ในทางบวก ที่ส่งผลต่อผลการปฏิบัติหน้าที่และความผาสุกที่ดีขึ้นนั้น เป็นสิ่งที่มีความสำคัญเป็นอย่างมาก ความรู้ดังกล่าวมีความจำเป็นทั้งต่อบิตามารดาและนักการศึกษา ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการด้านการรู้คิดและบุคลิกภาพ เนื่องจากการกล่าวถึงเงื่อนไขต่างๆ ที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ทั้งทางด้านข้อมูลข่าวสารและการควบคุมทางด้านพฤติกรรมอีกด้วย นอกจากนี้ยังมีความจำเป็นต่อนักจิตบำบัด และผู้เชี่ยวชาญทางด้านสุขภาพ เนื่องจากแรงจูงใจอาจจะเป็นตัวแปรที่มีความสำคัญในการก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ถาวร ดังนั้นจึงควรให้ความสนใจและความสำคัญต่อความสมดุลของการให้การสนับสนุนหรือการบั่นทอนความต้องการทางด้านจิตใจขั้นพื้นฐานของบุคคล ผู้ที่เกี่ยวข้องดังกล่าวสามารถวินิจฉัยที่มาของความแปลกแยก (Alienation) กับการมีส่วนร่วม (Engagement) และสามารถที่จะส่งเสริมให้เกิดขึ้นทั้งความสำเร็จและความผาสุกของมนุษย์ได้ (Ryan; & Deci. 2000: 72)

สรุปได้ว่าทฤษฎีปณิธานแห่งตน มีความเชื่อพื้นฐานว่า บุคคลมีความต้องการที่จะมีความสามารถ (Competence needs) จึงมีการเรียนรู้ฝึกฝนทักษะที่จะนำไปสู่จุดหมาย บุคคลต้องการมีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น (Relationship needs) จึงมีการผูกมิตรกับผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความมั่นคงปลอดภัย นอกจากนี้บุคคลยังมีความต้องการความเป็นอิสระ (Autonomy needs) ในการกระทำการต่างๆ ทฤษฎีนี้จึงให้ความสำคัญกับวิธีการปฏิบัติ ที่เน้นให้บุคคลมีอิสระในการแสดงออกซึ่งศักยภาพ ความสามารถ สามารถสร้างทางเลือกในการปฏิบัติของตนเอง ปณิธานแห่งตนจึงถือเป็นการเสริมพลังการทำงานของบุคคล ให้สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น และนำตนเองบรรลุถึงเป้าหมายความสำเร็จ

1.3 องค์ประกอบปณิธานแห่งตน

องค์ประกอบสำคัญที่เป็นส่วนประกอบของปณิธานแห่งตน ตามทฤษฎีปณิธานแห่งตน ซึ่งเวเมเยอร์ (Wehmeyer, et al. 2003: 56) ไรอัน และเดซี (Ryan; & Deci. 2006: 1557) วอลเทอร์ จอห์นสัน และชามเบิร์ก (Walter; Johnson; & Schomberg. 2009: 1-15) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบปณิธานแห่งตนไว้ ดังนี้

1.3.1 การเลือก (Choice-making)

การเลือกถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้เกิดคุณภาพชีวิตเชิงบวกมากกว่าองค์ประกอบด้านอื่นๆ รวมกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการที่บุคคลระบุว่าตนเองชอบหรือไม่ชอบอะไรและเลือกสิ่งนั้น บุคคลควรมีประสบการณ์และเคยชินกับตัวเลือกนั้นๆ และสามารถเลือกโดยปราศจากอิทธิพลจากบุคคลอื่นๆ เพราะถือว่าเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานอย่างหนึ่งของมนุษย์ และเป็นจุดเริ่มต้นของการสอนการกำหนดจุดมุ่งหมายของปณิธานแห่งตน

1.3.2 การตัดสินใจ (Decision-making)

เป็นกระบวนการคิดเพื่อพิจารณาเลือกทางเลือกในสิ่งที่ดีที่สุดจากตัวเลือกที่มีอยู่ โดยกระบวนการตัดสินใจนั้นจะต้องมีขั้นตอนประกอบการตัดสินใจ ซึ่งเฮเลน (Helen. 2014: 114) ได้เสนอขั้นตอนการตัดสินใจ 7 ขั้นตอน ดังนี้

- 1.3.2.1 การกำหนดประเด็นที่จะต้องตัดสินใจ
- 1.3.2.2 การระบุข้อจำกัด ปัจจัย และความเป็นไปถ้ากระทำการนั้น
- 1.3.2.3 มุ่งเน้นให้ความสำคัญกับการหาหนทางเพื่อตัดสินใจ
- 1.3.2.4 การวิเคราะห์ทางเลือก
- 1.3.2.5 การเลือกทางเลือก
- 1.3.2.6 ดำเนินการตามที่ได้ตัดสินใจ
- 1.3.2.7 การควบคุมและประเมินผล

กระบวนการตัดสินใจเริ่มต้นที่ปัญหาที่จะต้องตัดสินใจแก้ไข อาจมีสาเหตุ เช่น มีตัวเลือกน้อยหรือมีปัจจัยอื่นที่เกี่ยวข้องทำให้การตัดสินใจผิดพลาดไป แต่อย่างไรก็ตาม กระบวนการตัดสินใจนั้นบุคคลสามารถที่จะเรียนรู้จากสิ่งแวดล้อมรอบตัวเพื่อนำมาประกอบการตัดสินใจได้

1.3.3 การแก้ปัญหา (Problem-solving)

ปัญหาเป็นสถานการณ์ที่เฉพาะเจาะจงหรือชุดของสถานการณ์ที่บุคคลต้องตอบสนอง บุคคลจึงต้องทำหน้าที่หาทางแก้ไขปัญหาในสิ่งแวดล้อมของเขาให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งบุคคลจะมีความเกี่ยวข้องกับข้อมูลที่มีอยู่ในการค้นหาวิธีการแก้ปัญหานั้นๆ ซึ่งปัญหาของบุคคลก็คือ กิจกรรมหรือสถานการณ์หนึ่งๆ ที่มีข้อขัดข้องและยังไม่มีทางแก้ไขโดยทันที การแก้ปัญหาก็คือ กระบวนการที่จะระบุสาเหตุของสถานการณ์ที่เป็นปัญหาว่าจะแก้ไขอย่างไรให้คลี่คลายลงไป เฟมา (Fema. 2005: 12) เสนอแนะการแก้ปัญหาไว้ 5 ขั้นตอน คือ

- 1.3.3.1 ระบุปัญหา
- 1.3.3.2 สำรวจทางเลือกในการแก้ไขปัญหา
- 1.3.3.3 เลือกวิธีที่ดีที่สุดในการแก้ไขปัญหา
- 1.3.3.4 ดำเนินการแก้ไขปัญหตามวิธีที่ได้เลือกมา
- 1.3.3.5 ประเมินสถานการณ์ว่าสามารถแก้ไขปัญหได้ดีเพียงใด

จุดเน้นเกี่ยวกับการแก้ปัญหา ประกอบด้วย ประเด็นซึ่งเป็นจุดรวมสำคัญ 3 เรื่อง ได้แก่ การระบุปัญหา (Problem identification) การอธิบายและการวิเคราะห์ปัญหา (Problem explication and analysis) และการแก้ปัญหา (Problem resolution) และในการพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาควรพัฒนาบุคคลในสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับทำกิจกรรมนั้นๆ ซึ่งเป็นกิจวัตรประจำวัน เพื่อเน้นความสามารถในการแก้ปัญหา เน้นสร้างเสริมการถามที่เปิดกว้างและต้องการคำอธิบาย (Open inquiry and exploration) และเพิ่มพูนกระบวนการทางความคิดที่อยู่ในระดับการใช้ความรู้ ซึ่งจะทำให้เกิดความคิดสรุปขึ้น (Generalization) ซึ่งควรส่งเสริมการใช้คำพูดในขั้นตอนการแก้ปัญหานั้นเป็นประจำทุกวัน (A day to day basis) และควรทำให้แน่ใจว่าบุคคลได้รับการสนับสนุนและรับข้อเสนอแนะที่เพียงพอ

1.3.4 การตั้งเป้าหมาย (Goal-setting)

เป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งที่ส่งผลต่อความสำเร็จในชีวิตของบุคคล ทั้งนี้เนื่องจากเป้าหมายทำให้บุคคลกำหนดทิศทางและระดับความเพียรพยายามในการปฏิบัติภารกิจ ตลอดจนมีอิทธิพลทำให้ความเพียรพยายามยังคงอยู่ ซึ่งจะนำไปสู่การบรรลุความสำเร็จในชีวิตได้ ซึ่งเทรซี่ (Tracy. 2012: 2) ได้เสนอขั้นตอนการตั้งเป้าหมายของบุคคล ดังนี้

- 1.3.4.1 การคิดว่าจะต้องทำอะไรกับชีวิต
- 1.3.4.2 เขียนเป้าหมายไว้เตือนใจ
- 1.3.4.3 กำหนดระยะเวลา วิธีการ พฤติกรรมที่จะนำไปสู่เป้าหมาย
- 1.3.4.4 จัดทำรายการที่ปฏิบัติประจำวันเพื่อนำไปสู่เป้าหมาย
- 1.3.4.5 พิจารณาจัดระเบียบลำดับก่อนหลังการปฏิบัติ
- 1.3.4.6 ลงมือปฏิบัติตามที่ได้ตั้งใจไว้
- 1.3.4.7 ปฏิบัติตามรายการเป็นประจำเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

การกระทำที่ประสบความสำเร็จ จะเป็นข้อมูลด้านความสามารถของบุคคลที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด เพราะมีพื้นฐานอยู่บนประสบการณ์ความสำเร็จของตนเอง การกระทำที่ประสบความสำเร็จยังช่วยให้บุคคลประเมินความสามารถของตนเองสูงขึ้นด้วย เมื่อการรับรู้ความสามารถของตนเองสามารถรับรู้ตามความสามารถที่แท้จริงแล้ว การรับรู้นี้ยังมีแนวโน้มที่จะแผ่ขยายนี้มักเกิดขึ้นกับสถานการณ์ที่คล้ายกับสถานการณ์ที่เคยประสบความสำเร็จมาแล้ว

1.3.5 การสนับสนุนตนเอง (Self-advocacy)

เป็นการรับรู้ถึงสิทธิ และกล้าที่จะยืนยันในสิทธิของตนเอง เป็นการต่อสู้เพื่อให้ได้มาในสิ่งที่ต้องการ และการที่บุคคลจะคิดและกระทำการใดๆ ด้วยตนเอง บุคคลจึงต้องมีความคิดทางบวกกับตนเองและมีความคาดหวังในสิ่งที่กระทำ มีการตระหนักรู้ในตนเอง และการรับรู้เกี่ยวกับตนเอง การพัฒนาให้บุคคลเรียนรู้เกี่ยวกับการเรียกร้องสิทธิในตนเองจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากคนส่วนใหญ่จะมีลักษณะเป็นผู้ตามมากกว่าการเป็นผู้นำ ซึ่งจะช่วยให้บุคคลได้กระทำการต่างๆ ไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ตามความชอบและการตัดสินใจของแต่ละบุคคล การพัฒนาให้บุคคลทราบถึงสิทธิและหน้าที่ของตนก็เพื่อให้เขามีความสามารถในการติดต่อสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ รู้จักการประนีประนอม ความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี (Wehmeyer, et al. 2003: 56)

1.3.6 การควบคุมตนเอง (Self-control)

เป็นกระบวนการที่บุคคลใช้วิธีการหนึ่งวิธีการใด หรือหลายวิธีเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคลจากพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ไปสู่พฤติกรรมที่พึงประสงค์ โดยที่บุคคลนั้นเป็นผู้กำหนดพฤติกรรมเป้าหมายกระบวนการที่จะนำไปสู่เป้าหมาย และควบคุมตัวแปรทั้งภายในและภายนอกของบุคคล อันจะมีผลต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์นั้นด้วยตนเอง (Cormier; & Cormier. 1979: 476) อาจกล่าวได้ว่า การควบคุมตนเองเป็นกระบวนการควบคุมและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเอง ให้เป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ตามที่กำหนดเป้าหมายไว้ ซึ่งครอสไมเออร์ และ

ครอสไมเออร์ (Cormier; & Cormier. 1979: 476) ได้เสนอกระบวนการที่ใช้ในการควบคุมตนเองที่สำคัญมีอยู่ 2 ประการ ได้แก่

1.3.6.1 การควบคุมสิ่งเร้า (Stimulus control) หมายถึง กระบวนการที่บุคคลเรียนรู้ที่จะแสดงพฤติกรรมได้อย่างสอดคล้องกับสภาพการณ์หรือสิ่งเร้าของตน โดยประเมินเงื่อนไขและสภาพการณ์ที่ควบคุมพฤติกรรมอยู่ ด้วยวิธีการแยกแยะสิ่งเร้า จากนั้นจึงเปลี่ยนแปลงหรือจัดระบบสภาพการณ์สิ่งเร้าใหม่ เพื่อเอื้ออำนวยให้เกิดพฤติกรรมที่ต้องการ

1.3.6.2 การควบคุมผลกรรมด้วยตนเอง (Self-presented) หมายถึง การให้ผลกรรมตนเองหลังจากที่ได้กระทำพฤติกรรมเป้าหมายแล้ว ซึ่งผลกรรมนี้อาจเป็นได้ทั้งการเสริมแรงหรือการลงโทษ ซึ่งในการควบคุมพฤติกรรมควรใช้การเสริมแรงมากกว่าการลงโทษ

1.3.7 การตระหนักรู้ในตนเอง (Self-awareness)

เป็นความสำนึกซึ่งบุคคลเคยมีการรับรู้ หรือเคยมีความรู้มาก่อน เมื่อมีสิ่งเร้ามากระตุ้นจึงเกิดความสำนึกขึ้นหรือเกิดความตระหนักรู้ขึ้น ความตระหนักรู้มีความหมายเหมือนกับการสำนึกซึ่งเป็นสภาวะทางจิตใจที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึก ความคิด และความปรารถนาต่างๆ มาแล้ว โดยมีการประเมินค่าและตระหนักถึงความสำคัญของตนเองที่มีต่อสิ่งนั้นๆ (Goldman.1988: 63)

1.3.8 การรู้ตนเอง (Self-knowledge)

เป็นความสามารถของบุคคลในการรู้เท่าทันอารมณ์ของตนเองในสถานการณ์ต่างๆ รู้สาเหตุและผลของการแสดงออกทางอารมณ์ สามารถประเมินตนเองได้ตามความเป็นจริง มีความมั่นใจในควมมีคุณค่า และความสามารถของตนเอง โดยบุคคลสามารถรับรู้และเข้าใจความรู้สึก ความคิด และอารมณ์ของตนเองตามความเป็นจริง สามารถควบคุมอารมณ์ และการรับรู้เกี่ยวกับตนเองได้ ในการที่บุคคลจะแสดงถึงพฤติกรรมการตระหนักรู้ เขาต้องมีความเข้าใจพื้นฐานในเรื่องที่เกี่ยวกับ จุดเด่น จุดด้อย ความสามารถ และข้อจำกัดของตน (Goldman.1988: 64)

สรุปได้ว่า องค์ประกอบสำคัญที่เป็นส่วนประกอบย่อยของปณิธานแห่งตน ตามทฤษฎีปณิธานแห่งตน มีองค์ประกอบย่อยจำนวน 8 องค์ประกอบ คือ (1) การเลือก (2) การตัดสินใจ (3) การแก้ปัญหา (4) การตั้งเป้าหมาย (5) การสนับสนุนตนเอง (6) การควบคุมตนเอง (7) การตระหนักรู้ในตนเอง และ (8) การรู้ตนเอง นอกจากนี้ยังมีนักวิชาการได้กล่าวถึงองค์ประกอบปณิธานแห่งตน ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 องค์ประกอบปณิธานแห่งตน

ผู้เสนอแนวคิด	องค์ประกอบเกี่ยวกับปณิธานแห่งตน
WHO. (1997). <i>Life skills education for children and adolescents in school</i> . Switzerland: Mandat plus prevention.1.	(1) การตัดสินใจ (2) การแก้ปัญหา (3) การตระหนักรู้ในตนเอง (4) การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ (5) การจัดการกับอารมณ์ (6) การคิดอย่างสร้างสรรค์ (7) การสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคคล (8) ความเห็นใจผู้อื่น (9) การจัดการกับความเครียด (10) การเลือก
Wehmeyer; et al. (2003). <i>Theory in self-determination foundations for educational practice</i> . Illinois; Charles C Thomas publisher. 179.	(1) การเลือก (2) การตัดสินใจ (3) การแก้ปัญหา (4) การตั้งเป้าหมาย และความสำเร็จของชีวิต (5) ความกล้าดำรงชีวิตอิสระ ความกล้าเสี่ยง และความปลอดภัย (6) การสังเกตตนเอง การประเมิน การเสริมแรงตนเอง (7) การสอนตนเอง (8) การเรียกร้องในสิทธิตนเอง และความเป็นผู้นำ (9) ความเชื่อในอำนาจตน (10) การรับรู้ความสามารถของตนเองในทางบวก และการคาดหวังผลในสิ่งที่กระทำ (11) การตระหนักรู้ในตนเอง (12) การรู้ตนเอง

ตาราง 1 (ต่อ)

ผู้เสนอแนวคิด	องค์ประกอบเกี่ยวกับปณิธานแห่งตน
Frankland; et al. (2004). An exploration of the self-determination construct and disability as it relates to the Dine' (Navajo) culture. <i>Education and training in development disabilities</i> . 39(3): 191-205.	(1) การรับรู้ตามความเป็นจริง (2) การควบคุมตนเอง (3) การเสริมสร้างพลังอำนาจทางจิตใจ (4) การเสริมสร้างพลังอำนาจในการควบคุมตนเอง
Ryan, Richard M.; & Deci, Edward L. (2006). Self-regulation and the problem of human autonomy: does psychology need choice, self-determination, and will?. <i>Journal of personality</i> . 74(6):1557-1586.	(1) การเลือก (2) การตัดสินใจ (3) การแก้ปัญหา (4) การตั้งเป้าหมาย (5) การสนับสนุนตนเอง (6) การควบคุมตนเอง (7) การตระหนักรู้ในตนเอง (8) การรู้ตนเอง
Todd, T., Reid, G.; & Butler-Kisber, L. (2010). Cycling for students with ASD: self-regulation promotes sustained physical activity. <i>Adapted physical activity quarterly</i> . (27): 226-241.	(1) การเลือก (2) การตัดสินใจ (3) การแก้ปัญหา (4) การตั้งเป้าหมาย (5) การสนับสนุนตนเอง (6) การควบคุมตนเอง (7) การตระหนักรู้ในตนเอง (8) การรู้ตนเอง

ตาราง 2 สรุปองค์ประกอบปณิธานแห่งตนของนักวิชาการ

องค์ประกอบ ปณิธานแห่งตน	WHO.	Wehme- yer; et al.	Franklan- d; et al.	Ryan, Richard M.; & Deci, Edward L.	Todd, T., Reid, G., Butler- Kisber, L.	รวม	เปอร์เซ็นต์ (%)
(1) การตัดสินใจ	✓	✓		✓	✓	4	80 %
(2) การแก้ปัญหา	✓	✓		✓	✓	4	80 %
(3) การตระหนักรู้ในตนเอง	✓	✓		✓	✓	4	80 %
(4) การคิดอย่างมีวิจารณญาณ		✓				1	20 %
(5) การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ	✓					1	20 %
(6) การจัดการกับอารมณ์	✓					1	20 %
(7) การคิดอย่างสร้างสรรค์	✓					1	20 %
(8) การสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล	✓					1	20 %
(9) ความเห็นใจผู้อื่น	✓					1	20 %
(10) การจัดการกับความเครียด	✓					1	20 %
(11) การเลือก	✓			✓	✓	3	60 %
(4) การตั้งเป้าหมาย และความสำเร็จ ของชีวิต		✓		✓	✓	3	60 %
(5) ความกล้าดำรงชีวิตอิสระ ความ กล้าเสี่ยง และความปลอดภัย		✓				1	20 %
(6) การสังเกตตนเอง การประเมิน การเสริมแรงตนเอง		✓				1	20 %
(7) การสอนตนเอง		✓				1	20 %
(8) การเรียกร้องในสิทธิตนเอง และความเป็นผู้นำ		✓				1	20 %
(9) ความเชื่อในอำนาจตน		✓				1	20 %
(10) การรับรู้ความสามารถของตนเองใน ทางบวก และการคาดหวังผลในสิ่งที่ กระทำ		✓				1	20 %
(12) การรู้ตนเอง		✓		✓	✓	3	60 %
(13) การรับรู้ตามความเป็นจริง			✓			1	20 %
(14) การควบคุมตนเอง			✓	✓	✓	3	60 %
(15) การเสริมสร้างพลังอำนาจทางจิตใจ			✓			1	20 %
(16) การเสริมสร้างพลังอำนาจใน การควบคุมตนเอง			✓			1	20 %
(17) การสนับสนุนตนเอง				✓	✓	2	40 %

จากตาราง 2 จะเห็นได้ว่ามีองค์ประกอบปณิธานแห่งตนที่มีเอกสารหรืองานวิจัยซ้ำกัน ตั้งแต่ 2 ครั้งขึ้นไปมีจำนวน 8 องค์ประกอบ คือ (1) การเลือก (2) การตัดสินใจ (3) การแก้ปัญหา (4) การตั้งเป้าหมาย (5) การสนับสนุนตนเอง (6) การควบคุมตนเอง (7) การตระหนักรู้ในตนเอง และ (8) การรู้ตนเอง

นอกจากนี้ในบริบทสังคมไทยยังไม่พบการศึกษาองค์ประกอบปณิธานแห่งตน ผู้วิจัยจึงศึกษานำร่องโดยการศึกษาแนวคิดทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และสำรวจข้อมูลเบื้องต้น ด้วยการสัมภาษณ์ นักศึกษาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ จำนวน 12 คน และการใช้แบบสอบถามปลายเปิดกับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ จำนวน 50 คน และผู้วิจัยจะได้ดำเนินการสนทนากลุ่มกับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคกลาง จำนวน 4 แห่ง ละคร 8 คน และสนทนากลุ่มกับผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ทำให้ได้องค์ประกอบของปณิธานแห่งตนทางการเรียน จำนวน 6 องค์ประกอบ คือ (1) การเลือกและตัดสินใจทางการเรียน (2) การแก้ปัญหาทางการเรียน (3) การตั้งเป้าหมายทางการเรียน (4) การสนับสนุนตนเองทางการเรียน (5) การควบคุมตนเองทางการเรียน และ (6) การตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงได้ใช้องค์ประกอบทั้ง 6 องค์ประกอบข้างต้นในการศึกษาและการเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู

1.4 โมเดลการปฏิบัติเพื่อปณิธานแห่งตน

โมเดลการปฏิบัติเพื่อปณิธานแห่งตน ซึ่งเวเมเยอร์ (Wehmeyer. 2003: 4) ได้เสนอโมเดลการปฏิบัติเพื่อปณิธานแห่งตนในรูปแบบของการปฏิบัติ (A functional model) ขององค์ประกอบที่มีส่วนประกอบย่อยของปณิธานแห่งตน โดยนำแนวคิดทางจิตวิทยาบุคลิกภาพ จิตวิทยาสังคม และจิตวิทยาพัฒนาการมาเป็นพื้นฐานในการสร้างกรอบแนวคิดนี้ โมเดลนี้เสนอรูปแบบของการปฏิบัติเพื่อปณิธานแห่งตนว่าเป็นการสะท้อนลักษณะสำคัญของบุคคล 4 ลักษณะ คือ

1.4.1 การกระทำอย่างเป็นตัวของตัวเอง (Autonomously)

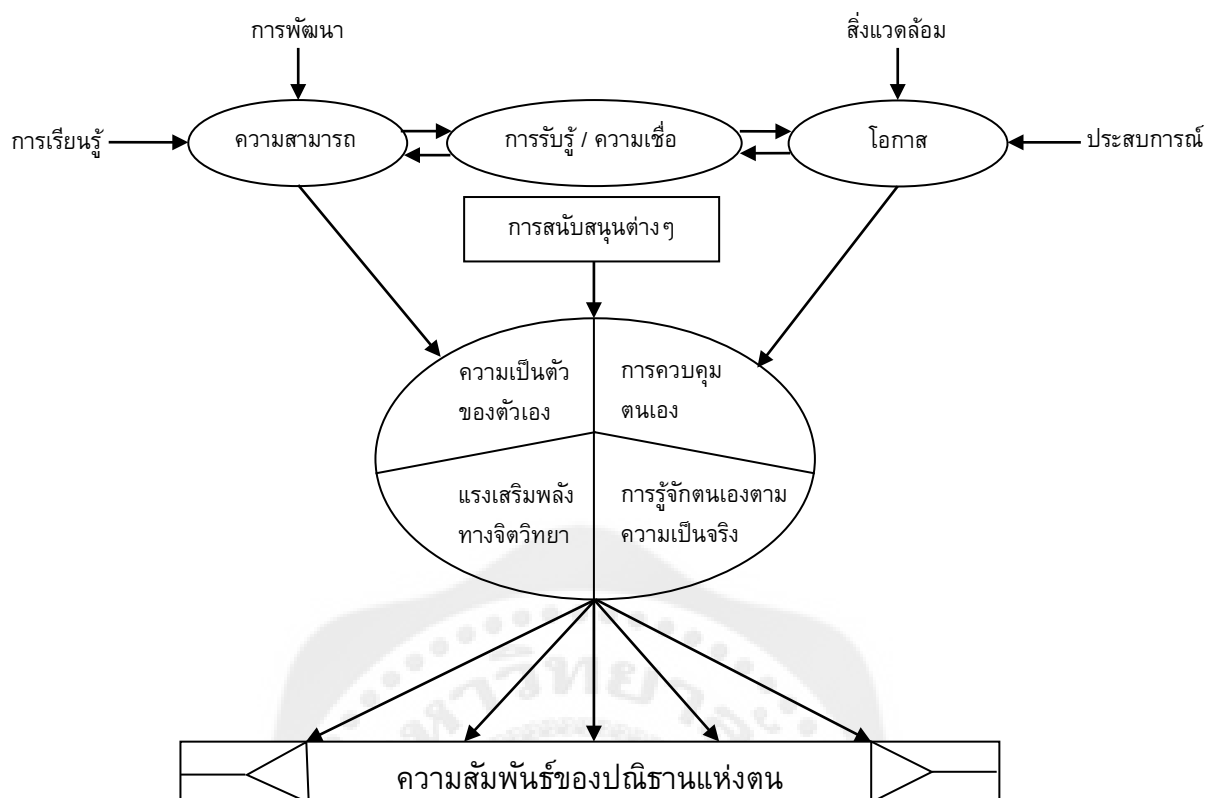
1.4.2 พฤติกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้นถูกควบคุมด้วยตนเอง (Self-regulated)

1.4.3 บุคคลเป็นผู้ริเริ่มและตอบสนองต่อเหตุการณ์ต่างๆ ด้วยตนเองในลักษณะที่มีพลังเสริมทางจิตวิทยา (Psychologically empowered)

1.4.4 กระทำในลักษณะที่รู้จักตนเองตามที่เป็นจริง (Self-realizing)

ซึ่งมีปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการเกิดปณิธานแห่งตนตามโมเดลนี้มี 3 ปัจจัย ดังแสดงในภาพประกอบ 4 คือ

- 1) ความสามารถของบุคคล ซึ่งรับจากอิทธิพลของการเรียนรู้และพัฒนาการ
- 2) ความมีโอกาสรับอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมและประสบการณ์
- 3) การสนับสนุนและการให้ความช่วยเหลือ (Wehmeyer. 2003: 176-180)

ภาพประกอบ 4 โมเดลการปฏิบัติเพื่อปณิธานแห่งตน

ที่มา: Wehmeyer; et al. (2003: 180). *Theory in self-determination: foundations for education practice*. Illinois: Charles C Thomas publisher.

จากภาพประกอบ 4 แสดงให้เห็นว่าบุคคลเป็นตัวกำหนดการกระทำต่างๆ ในชีวิตตนเอง โดยที่ความสามารถ จะรับอิทธิพลจากการเรียนรู้อันเนื่องมาจากการฝึกหัดหรือการฝึกฝนจนสามารถนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์โดยวิธีการแสดงออก และเกิดขึ้นร่วมกับอิทธิพลของพัฒนาการของแต่ละบุคคลที่เกิดขึ้นภายใต้อิทธิพลของธรรมชาติ และการอบรมเลี้ยงดูภายใต้สิ่งแวดล้อมที่จะช่วยให้การดำรงชีวิตอยู่อย่างต่อเนื่อง ทำให้สามารถปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับโอกาสที่รับประสบการณ์กับเหตุการณ์สภาพแวดล้อมที่มีต่างๆ กันไปด้วย โอกาสจึงมีอิทธิพลต่อการกระทำทางสังคมที่บุคคลมีส่วนร่วมในการกระทำทางสังคมตามสถานการณ์และการเรียนรู้จากสิ่งแวดล้อม ทำให้บุคคลแสดงออกในรูปแบบพฤติกรรมที่แตกต่างกันตามการรับรู้หรือความเชื่อ และมีการสนับสนุนช่วยเหลือที่ผู้ปฏิบัติรู้ว่าจะรับ หรือคาดหวังว่าจะได้รับจากคนอื่น อิทธิพลของทั้ง 3 ปัจจัย มีผลต่อการเสริมสร้างพฤติกรรมของบุคคลให้มีลักษณะมีความเป็นตัวของตัวเอง มีแรงเสริมพลังในตน และรู้จักตนเองตามที่เป็นจริง ซึ่งบุคคลใดมีบุคลิกลักษณะทั้ง 4 ดังกล่าว ตามทฤษฎีนี้ถือว่าเป็นบุคคลที่มีปณิธานแห่งตน (Wehmeyer; et al. 2003: 180)

โดยทั่วไปบุคคลควรมีปณิธานแห่งตนในการทำกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตของแต่ละบุคคล จะต้องแสดงพฤติกรรมที่มีลักษณะของการกำหนดการควบคุม และจัดสถานการณ์ต่างๆ ด้วยตนเอง ปณิธานแห่งตนจึงมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิต ซึ่งชาลล็อก (Schalock. 1996: 123-139) กล่าวโดยสรุปว่า การชี้แนะคุณภาพชีวิตที่ถูกมองว่าดีที่สุด คือ การจัดระบบความคิดในการแน่วแน่อนนโยบาย และการฝึกหัดเพื่อเพิ่มเงื่อนไขต่างๆ ของชีวิตคนและเขาเสนอไว้ใน 8 มิติเป็นแกนหลักสำคัญ ประกอบด้วย

1. การมีสภาพอารมณ์ที่ดี (Emotional well-being)
2. การมีสัมพันธภาพระหว่างบุคคล (Interpersonal relationship)
3. การมีปัจจัยที่ทำให้มีชีวิตที่ดี (Material well-being)
4. การพัฒนาส่วนตน (Personal development)
5. ความเป็นอยู่ทางกายภาพที่ดี (Physical well-being)
6. มีปณิธานแห่งตน (Self-determination)
7. การอยู่ร่วมกันในสังคม (Social inclusion)
8. การมีสิทธิต่างๆ (Rights)

จากปัจจัยข้างต้น จะเห็นว่าปณิธานแห่งตน เป็นมิติหนึ่งของการมีคุณภาพชีวิตที่ดี สามารถเสริมสร้างให้บุคคลดำรงตนเองอยู่ในสภาวะที่สอดคล้องกับบริบท สามารถแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมได้สอดคล้องกับเหตุการณ์ต่างๆ ใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างปกติสุข

นอกจากนี้จากการสังเคราะห์ข้อมูลดังกล่าว ปณิธานแห่งตนที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้มี 6 องค์ประกอบ ดังนิยามสำหรับการวิเคราะห์องค์ประกอบต่อไปนี้

1. การเลือกและตัดสินใจทางการเรียน หมายถึง การที่นักศึกษาวิชาชีพครูมีการคิดวิเคราะห์ พิจารณาไตร่ตรองอย่างละเอียดรอบคอบ เพื่อคัดสรรทางเลือกที่ตนเองสนใจ เหมาะสมกับตน อันจะนำไปสู่การตัดสินใจที่เป็นแนวทางการปฏิบัติในการดำเนินการตามปณิธานทางการเรียน

2. การแก้ปัญหาทางการเรียน หมายถึง การที่นักศึกษาวิชาชีพครูมีความมุ่งมั่นในการคิดวิเคราะห์เกี่ยวกับสภาพการณ์ที่เป็นปัญหาจากข้อมูลที่เกิดขึ้นทางการเรียน เพื่อนำไปสู่การจัดการข้อมูลหรือสภาพการณ์ที่เป็นอุปสรรคในการเรียนให้เกิดการคลี่คลาย

3. การตั้งเป้าหมายทางการเรียน หมายถึง การที่นักศึกษาวิชาชีพครูมีความมุ่งมั่นในการกำหนดจุดมุ่งหมายทางการเรียน โดยคำนึงถึงความรู้ความสามารถ ความสนใจและความถนัดของตนเอง

4. การสนับสนุนตนเองทางการเรียน หมายถึง การที่นักศึกษาวิชาชีพครูมีความมุ่งมั่นในการหาแนวทางที่จะช่วยเหลือตนเองทางการเรียน หรือขอความช่วยเหลือจากเพื่อน อาจารย์ หน่วยงาน หรือบุคคลอื่น เพื่อให้ตนเองประสบความสำเร็จทางการเรียน

5. การควบคุมตนเองทางการเรียน หมายถึง การที่นักศึกษาวิชาชีพครูมีความมุ่งมั่นที่จะกำกับตนเองด้านการเรียนอย่างเคร่งครัด โดยการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง ให้แสดงพฤติกรรมที่ถูกต้องและสอดคล้องกับการเรียน

6. การตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน หมายถึง การที่นักศึกษาวิชาชีพครูมีความมุ่งมั่นที่จะทำความเข้าใจในอารมณ์ ความคิด ความรู้สึก ความต้องการ ความสนใจ พฤติกรรม และความสามารถของตนเอง รับรู้ข้อดีและข้อควรปรับปรุงด้านการเรียน เพื่อนำไปพัฒนาหรือปรับปรุงตนเองให้ประสบความสำเร็จในด้านการเรียน

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษากลุ่ม

2.1 ความหมายการให้คำปรึกษากลุ่ม

การให้คำปรึกษากลุ่มมีความแตกต่างจากการให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล โดยมีนักจิตวิทยาหลายท่านให้ความหมายไว้ ดังนี้

แฮนเซน วอร์เนอร์ และสมิธ (Hansen; Warner; & Smith. 1976: 6) กล่าวว่า การให้คำปรึกษากลุ่ม หมายถึง กระบวนการที่ผู้นำกลุ่มสร้างสัมพันธภาพกับสมาชิกกลุ่มเพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้สำรวจตนเอง และสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับตนเองแล้วพยายามปรับปรุงแก้ไขเจตคติ และพฤติกรรมของตนเองให้ดีขึ้น

โอลเซน ฮอร์น และลาเว (Ohlsen; Horne; & Lawe. 1989: 1) กล่าวว่า การให้คำปรึกษากลุ่ม เป็นกระบวนการช่วยเหลือที่ให้โอกาสสำหรับสมาชิกกลุ่ม ที่จะระบุความหมายของการเปลี่ยนแปลง พัฒนาและฝึกฝนทักษะที่จำเป็นให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย ภายใต้สถานการณ์ที่ปลอดภัย

กิบสัน และมิทเชลล์ (Gibson; & Mitchell. 2008: 172) กล่าวว่า การให้คำปรึกษากลุ่มเกี่ยวข้องกับการปรับเปลี่ยนหรือการพัฒนาในรูปแบบกลุ่ม โดยมุ่งเน้นช่วยเหลือสมาชิกกลุ่มในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การพัฒนาทักษะสัมพันธภาพระหว่างบุคคล ปัญหาทางเพศ ค่านิยมหรือทัศนคติหรือการตัดสินใจด้านอาชีพ

สมิธ (Schmith. 2008: 1) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม เป็นความสัมพันธ์ของการช่วยเหลือกันอย่างไว้วางใจได้ ซึ่งผู้นำกลุ่มจะสนับสนุนสมาชิกกลุ่มให้มีเป้าหมายที่จะพัฒนาป้องกัน หรือบำบัดประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้น กิจกรรมของการให้คำปรึกษากลุ่มจะประกอบไปด้วยการชี้แนะ การให้ข้อมูล และกระบวนการแก้ไขปัญหา

คอเรย์ (Corey. 2012: 28-29). กล่าวว่า การให้คำปรึกษากลุ่มเป็นกระบวนการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่เน้นในเรื่องความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมการแสดงออก โดยการให้คำปรึกษามีจุดมุ่งหมายเพื่อให้การช่วยเหลือและการบำบัดรักษาสมาชิกกลุ่มในการแก้ปัญหาด้านการศึกษา การทำงาน บุคลิกภาพ และสังคม ภายในกลุ่มจะต้องมีการวางกฎกติการ่วมกัน โดยบรรยากาศจะต้องเต็มไปด้วยความไว้วางใจ เห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน อันจะนำไปสู่การเปิดเผยตนเอง ทำให้สมาชิกกลุ่มเกิดการเรียนรู้ การพัฒนาตนเอง และสามารถตัดสินใจได้ด้วยตนเอง

สุขอรุณ วงษ์ทิม (2555: 14-35) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม หมายถึง กระบวนการให้ความช่วยเหลือผู้รับบริการปรึกษาเป็นกลุ่ม โดยมีผู้ให้บริการปรึกษาเป็นผู้สนับสนุน เอื้ออำนวย ชี้แนะ ให้ข้อมูล เปิดโอกาสให้สมาชิกได้ระบายอารมณ์ ความรู้สึก แลกเปลี่ยน ประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ร่วมกันพิจารณาวิธีการแก้ไขปัญหา มีการเปลี่ยนแปลงความคิด อารมณ์ และพฤติกรรมภายใต้บรรยากาศที่อบอุ่น ปลอดภัย ไว้วางใจซึ่งกันและกัน

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้นที่ผู้ทรงคุณวุฒิทั้งต่างประเทศและในประเทศได้ให้ความหมายของการให้คำปรึกษากลุ่มไว้พอสรุปได้ว่า การให้คำปรึกษากลุ่ม หมายถึง กระบวนการช่วยเหลือบุคคลเป็นกลุ่มที่เข้าร่วมด้วยความสมัครใจ ซึ่งผู้นำกลุ่มจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการให้คำปรึกษากลุ่ม ส่งเสริมให้สมาชิกกลุ่มได้ระบายความคิด ความรู้สึก ที่คับข้องใจ รวมทั้งให้สมาชิกกลุ่มได้ให้ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหา แลกเปลี่ยนประสบการณ์ การแก้ไขปัญหาซึ่งกันและกัน และเป็นผู้เอื้ออำนวยให้บรรยากาศของการให้คำปรึกษากลุ่มมีความอบอุ่นปลอดภัย เป็นกันเองและไว้วางใจได้

2.2 เป้าหมายของการให้คำปรึกษากลุ่ม

การให้คำปรึกษากลุ่มมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญหลายประการซึ่งมีความสำคัญ และเป็นลักษณะเฉพาะของการให้คำปรึกษากลุ่ม โดยมีนักวิชาการได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับการให้คำปรึกษากลุ่มไว้ดังนี้

เคลแมน (Kelman. 1963: 399-432) กล่าวถึงเป้าหมายของการให้คำปรึกษากลุ่ม ดังนี้

1. ทำให้บุคคลไม่รู้สึกโดดเดี่ยว
2. ทำให้บุคคลรู้จักตนเองและยอมรับตนเอง
3. ช่วยให้ผู้บุคคลรู้จักปรับตัวและพัฒนาตนเอง
4. ทำให้เป็นตัวของตัวเองและกล้าแสดงความรู้สึกที่แท้จริง
5. ทำให้เกิดความรับผิดชอบในตนเองและแก้ปัญหาของตนเอง
6. เป็นการฝึกทักษะในการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น
7. ช่วยให้ผู้บุคคลเปลี่ยนเจตคติและพฤติกรรม
8. นำทักษะและแนวคิดที่ได้จากกลุ่มไปปรับปรุงตนเองในชีวิตประจำวัน

โอลเซน (Ohlsen. 1970: 31-33) กล่าวว่า การให้คำปรึกษามีจุดมุ่งหมายเพื่อให้บุคคลได้รู้จักแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดเหตุการณ์ร้ายแรงขึ้น ประสบการณ์ที่ได้รับจากกลุ่มจะทำให้สมาชิกกลุ่มเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองในด้านต่างๆ ทั้งด้านอารมณ์และสังคม โดยเน้นเป้าหมายของการให้คำปรึกษากลุ่มไว้ 5 ประการ ดังนี้

1. เพื่อเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มได้ระบายความรู้สึกต่างๆ ภายในใจออกมา
2. เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกกลุ่มเกิดการยอมรับนับถือตนเอง
3. เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกกลุ่มที่มีปัญหากล้าเผชิญปัญหาของตนเองและแก้ไข

ปัญหาที่เกิดขึ้น

4. เพื่อช่วยให้สมาชิกกลุ่มที่มีปัญหาได้ปรับปรุงทักษะในการยอมรับตนเอง แก้ปัญหาด้านการขัดแย้งในตนเองและความขัดแย้งที่ตนมีกับผู้อื่น

5. เพื่อช่วยให้สมาชิกกลุ่มมีความเข้มแข็งสามารถป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาขึ้นอีก และสามารถรักษาสภาพจิตใจของตนเองให้เป็นสุขเหมือนกับการอยู่ในกลุ่มได้ต่อไป

แฮนเซน วอร์เนอร์ และสมิท (Hansen; Warner; & Smith. 1980: 490–491) กล่าวว่า เป้าหมายของการให้คำปรึกษากลุ่ม เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้สำรวจ ค้นหาตนเอง สร้างปฏิสัมพันธ์ ระหว่างตนเองและผู้อื่น เกิดการเข้าใจตนเองและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง นำไปสู่การเปลี่ยนแปลง ความรู้สึก และพฤติกรรมใหม่ที่พึงปรารถนา

จาคอบส์ แมสสัน และฮาร์วิลล์ (Jacob; Masson; & Harvill. 1998: 270-271) กล่าวถึงเป้าหมายของการให้คำปรึกษากลุ่ม เพื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในชีวิตของสมาชิก กลุ่ม ได้แก่ การพัฒนาสัมพันธภาพระหว่างบุคคล การดำรงไว้ซึ่งความพอประมาณหรือ เพิ่มความรู้ ยอมรับนับถือตนเอง และการเปิดเผย การยอมรับ เรียนรู้ที่จะแสดงความคิดเห็นในการคัดค้านกับ สมาชิกอย่างสร้างสรรค์

คอเรย์ (Corey. 2012: 7) กล่าวถึงเป้าหมายของการให้คำปรึกษากลุ่มดังนี้

1. เพื่อเรียนรู้ในการให้ความไว้วางใจต่อตนเองและผู้อื่น
2. เพื่อให้รู้จักตนเองได้ดีขึ้นและพัฒนาเอกลักษณ์ของตนเอง
3. เพื่อทราบถึงความต้องการและปัญหาของสมาชิกอื่นๆ ที่คล้ายคลึงกัน
4. เพื่อเพิ่มพูนการยอมรับตนเอง ความเชื่อมั่นในตนเอง การเคารพตนเองในการที่จะพัฒนาตนเองและการแก้ไขความขัดแย้งที่เกิดขึ้น
5. เพื่อค้นหาทางเลือกต่างๆ ที่จะจัดการปัญหาเพื่อให้เกิดการพัฒนาตนเองและการแก้ไขความขัดแย้งที่เกิดขึ้น
6. เพื่อเพิ่มพูนความสามารถในการนำตนเอง ความเป็นตัวของตัวเองและความรับผิดชอบที่มีต่อตนเองและผู้อื่น
7. เพื่อเพิ่มการตระหนักรู้ในการเลือกสิ่งต่างๆ ของตนเองและสามารถเลือกได้อย่างชาญฉลาด
8. เพื่อการวางแผนอย่างเฉพาะเจาะจงที่จะลงมือปฏิบัติในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมบางอย่างให้เหมาะสมและข้อกำหนดตกลงกับตนเองที่จะดำเนินการตามแผนนั้นๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์
9. เพื่อพัฒนาความไวในการเรียนรู้ต่อความต้องการและความรู้สึกของผู้อื่นมากขึ้น
10. เพื่อเรียนรู้ทักษะในการเข้าสังคมให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
11. เพื่อเรียนรู้ที่จะเผชิญหน้ากับผู้อื่นด้วยความเอาใจใส่ ความสนใจ ความบริสุทธิ์ใจ และความตรงไปตรงมา
12. เพื่อหลีกเลี่ยงการกระทำตามความคาดหวังของผู้อื่น และเรียนรู้ที่จะดำเนินชีวิตอยู่โดยการปฏิบัติตามความคาดหวังของตนเองมากยิ่งขึ้น

13. เพื่อสร้างความชัดเจนในค่านิยมของตนเอง และสามารถตัดสินใจได้ว่าค่านิยม
นั้นๆ เหมาะสมกับตนเองอย่างไร

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2534: 180) กล่าวถึงเป้าหมายของการให้คำปรึกษากลุ่มไว้
ดังนี้

1. เพื่อช่วยให้สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มรู้จักและเข้าใจตนเอง
2. เพื่อช่วยให้สมาชิกได้พัฒนาการยอมรับตนเองและรู้สึกว่าคุณค่า
3. เพื่อช่วยให้สมาชิกแต่ละคนได้พัฒนาวิธีการต่างๆ ที่จะช่วยให้งานตามขั้น
พัฒนาการของตนเป็นไปอย่างเหมาะสม

4. เพื่อช่วยให้สมาชิกแต่ละคนพัฒนาแนวทางการแก้ปัญหาของตนเองและสามารถ
ตัดสินใจแก้ปัญหาที่ประสบได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. เพื่อให้สมาชิกแต่ละคนพัฒนาความเข้าใจเกี่ยวกับความต้องการและความรู้สึก
ของบุคคลอื่นตระหนักถึงบทบาทและความรับผิดชอบของตนเองในการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น
และเรียนรู้ที่จะมีปฏิสัมพันธ์กับสมาชิกภายในกลุ่ม

6. เพื่อส่งเสริมสร้างสัมพันธภาพระหว่างมวลสมาชิกในกลุ่ม

วัชร ทรัพย์มี (2550: 105) ได้กล่าวถึงเป้าหมายของการให้คำปรึกษากลุ่มไว้ดังนี้

1. ช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาเป็นคนเปิดเผยไม่เก็บกดและไม่เสแสร้ง
2. ส่งเสริมให้ผู้รับคำปรึกษามีทัศนคติที่ดีกับบุคคลอื่น
3. ให้ผู้รับคำปรึกษารู้จักตนเองเกิดการยอมรับตนเองและไม่ได้มุ่งหวังว่าตนเอง
จะต้องดีเลิศไปหมดทุกด้าน

4. ไม่หนีการเข้าสังคมหรือการมีสัมพันธภาพกับผู้อื่น
5. พัฒนาทักษะในการสื่อความหมาย เช่น การตั้งคำถามให้ตรงเป้าหมาย
6. ช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาไม่ด่วนตัดสินใจก่อนการพิจารณาสิ่งต่างๆ อย่างรอบคอบ
7. ช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาเกิดการตระหนักว่าผู้อื่นก็ต้องเผชิญกับปัญหาและหนทาง
แก้ปัญหาเหมือนกัน

8. ช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาได้มีโอกาสพิจารณาว่าค่านิยมของตนเองเหมาะสมหรือไม่
9. ช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาสามารถตัดสินใจได้ด้วยความมั่นใจแม้จะมีอัตราเสี่ยงอยู่
บ้าง

10. ให้ผู้รับคำปรึกษาตระหนักว่าวิธีแก้ปัญหาไม่ได้มีเพียงอยู่วิธีเดียว
11. ให้ผู้รับคำปรึกษามีโอกาสสำรวจศักยภาพและความคิดสร้างสรรค์ที่แฝงอยู่
12. ให้ผู้รับคำปรึกษาได้มีโอกาสรับและให้ความช่วยเหลือแก่ผู้อื่นเป็นต้นว่าเกิด
ความภาคภูมิใจว่าได้แสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น

13. ฝึกให้ผู้รับคำปรึกษาไวต่อความรู้สึกและความต้องการของผู้อื่น

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่าเป้าหมายของการให้คำปรึกษากลุ่ม คือเพื่อให้
สมาชิกกลุ่มรู้จักตนเองและยอมรับตนเองเป็นตัวของตัวเองและกล้าแสดงความรู้สึกที่แท้จริง

สามารถสร้างสัมพันธ์กับผู้อื่น พัฒนาความไวในการเรียนรู้ต่อความต้องการของผู้อื่นมากขึ้น เรียนรู้ที่จะมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ความใส่ใจ สนใจ บริสุทธิ์ใจ และความตรงไปตรงมา ซึ่งช่วยให้สมาชิกกลุ่มแต่ละคนพัฒนาแนวทางการแก้ปัญหาของตนเองและสามารถตัดสินใจแก้ปัญหาที่ประสบได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 ประโยชน์ของการให้คำปรึกษากลุ่ม

การให้คำปรึกษากลุ่มมีประโยชน์เป็นอย่างมากในการพัฒนาบุคคลในด้านต่าง ๆ นอกจากนี้การให้คำปรึกษากลุ่มมีทั้งข้อดีและข้อจำกัดด้วยเช่นกัน ซึ่งได้มีนักวิชาการได้กล่าวถึงประโยชน์ของการให้คำปรึกษากลุ่ม ดังนี้

แกซดา ดูนแคน และเมดโซวส์ (Gazda; Duncan; & Medsows. 1967: 306-307) ได้กล่าวถึงประโยชน์และคุณค่าของการให้คำปรึกษากลุ่ม ดังนี้

1. สมาชิกกลุ่มได้พบสมาชิกกลุ่มคนอื่นที่มีปัญหาเช่นเดียวกับเขา
2. การยอมรับการสนับสนุนจากสมาชิกกลุ่ม กระตุ้นให้สมาชิกกลุ่มกลุ่มย่อยยอมรับที่จะเผชิญกับปัญหาของเขา

3. สมาชิกกลุ่มมีโอกาสดูแลเรียนรู้วิธีการแก้ปัญหาของสมาชิกกลุ่มคนอื่นด้วยการสังเกต

4. สมาชิกกลุ่มแสดงพฤติกรรมและความรู้สึกของตนตลอดจนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนได้จากการที่ตระหนักถึงความปลอดภัย ความไว้วางใจสมาชิกกลุ่มคนอื่นภายในกลุ่ม

5. สมาชิกกลุ่มเรียนรู้ที่จะมีการให้และรับความช่วยเหลือ ตามบทบาทของตนภายในกลุ่ม

6. การให้คำปรึกษากลุ่มมักจะทำให้สมาชิกกลุ่มต้องการที่จะได้รับการช่วยเหลือเป็นรายบุคคล

7. บรรยากาศแห่งความเป็นกันเองในกลุ่มทำให้สมาชิกกลุ่มเกิดความรู้สึกว่าเป็นครอบครัวเดียวกันทำให้ไปสู่การเปิดเผยปัญหาทางครอบครัว

8. การให้คำปรึกษากลุ่มได้ผลมากสำหรับวัยรุ่นซึ่งเป็นวัยที่แสวงหาเอกลักษณ์ของตนเองและต้องการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน

9. การที่ผู้ให้คำปรึกษาได้พบปะกับสมาชิกกลุ่มหลายคนในเวลาเดียวกันเป็นการช่วยประหยัดเวลาและเปิดโอกาสแก่ผู้ให้คำปรึกษาได้ใช้เวลาสำหรับบุคคลอื่นได้ทั่วถึงยิ่งขึ้น

นีสทูล (Nystull. 2003: 335) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการให้การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มดังนี้

1. เป็นการจัดหาสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัยสำหรับสมาชิกให้มีการทดลอง และพบกับประสบการณ์พฤติกรรมใหม่ๆ กับสมาชิกกลุ่มคนอื่น

2. เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากสมาชิกคนอื่น

3. ประหยัดเวลา เนื่องจากการพบปะกันของสมาชิกกลุ่มหลายคน

4. เปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มได้ช่วยเหลือผู้อื่นในขณะที่ทำกลุ่ม ทำให้ความวิตกกังวลเกี่ยวกับปัญหาของคนน้อยลง

5. ปัญหาของสมาชิกถูกแก้ไขด้วยข้อคิดเห็นจากสมาชิกอื่น

6. กระบวนการกลุ่มช่วยให้สมาชิกกลุ่มแต่ละคนเกิดพลัง มีความกระตือรือร้น และสนใจให้บรรลุเป้าหมายตามที่หวังไว้

สมิธ (Schmidt. 2003: 153) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการให้คำปรึกษากลุ่ม ดังนี้

1. การให้คำปรึกษากลุ่มได้เสนอสิ่งแวดล้อมทางสังคม ที่ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นซึ่งกันและกัน การฝึกพฤติกรรมใหม่ สนับสนุนช่วยเหลือผู้อื่นภายใต้สิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัย มีการแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นซึ่งกันและกัน ทดสอบสมมติฐานของตนเองและผู้อื่น และมีการเปรียบเทียบมุมมองที่แตกต่างไปจากผู้อื่น

2. เนื่องจากสมาชิกกลุ่มมีการแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นซึ่งกันและกันภายในกลุ่ม เกิดการเรียนรู้ขึ้น จะทำให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และส่งเสริมความเข้าใจในความคิดของผู้อื่น

3. ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาทักษะการฟังอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในกระบวนการเรียนรู้

4. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มเกิดการวางแผนในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทิศทางที่เหมาะสม โดยอาศัยแรงกระตุ้นชักจูงจากกลุ่มเพื่อนสมาชิก

5. ช่วยให้สมาชิกกลุ่มพิจารณาเลือกเป้าหมาย ระบุถึงสิ่งที่ต้องการจะเปลี่ยนแปลงในชีวิต วางแผนเพื่อปฏิบัติ และลงมือปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ ซึ่งกระบวนการตัดสินใจและทักษะต่างๆ เหล่านี้ จะมีคุณค่าสำหรับสมาชิกกลุ่มในการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง

6. เป็นการคุ้มค่าในทางเศรษฐกิจ เพราะให้บริการแก่สมาชิกกลุ่มในครั้งเดียวกันหลายคน

กิบสัน และมิทเชลล์ (Gibson; & Mitchell. 2008: 177-179) กล่าวถึงประโยชน์ของการให้คำปรึกษากลุ่ม สรุปได้ดังนี้

1. ช่วยให้สมาชิกกลุ่มมีการสำรวจตนเอง จากการสนับสนุนของสมาชิกกลุ่ม เกิดการพัฒนาตนเอง ปรับเปลี่ยนแก้ไขความต้องการ ความกังวลและปัญหาต่างๆ ด้วยการมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนสมาชิกคนอื่นที่มีปัญหาล้ายคลึงกัน ภายใต้บรรยากาศของกลุ่มที่มีความปลอดภัยและอิสระ

2. เปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มเกิดการหยั่งรู้ในความรู้สึกและพฤติกรรมของตนเอง จากการที่สมาชิกกลุ่มมีปฏิสัมพันธ์กับสมาชิกคนอื่น การได้ระบายอารมณ์ ความรู้สึก สามารถแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของตนได้อย่างอิสระ ฝึกกระทำพฤติกรรมใหม่ได้อย่างปลอดภัย มีการเรียนรู้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และมีอัตมโนทัศน์ในทางบวกภายใต้สัมพันธภาพระหว่างบุคคลที่ดีต่อกัน

3. เปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มได้พัฒนาสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น จากการมีปฏิสัมพันธ์กับสมาชิกอื่นภายในกลุ่ม ช่วยให้สมาชิกเกิดการเรียนรู้ที่จะมีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น มีความไวต่อความต้องการและมีการรับรู้ความรู้สึกของผู้อื่น เรียนรู้ในผลกระทบในพฤติกรรมของตนเองที่มีต่อผู้อื่น และมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเองใหม่ได้อย่างเหมาะสม

4. เปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มได้เรียนรู้การมีความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น โดยมีความรับผิดชอบในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเองตามข้อเสนอแนะของสมาชิกคนอื่น รับผิดชอบในการช่วยเหลือสมาชิกอื่นโดยการแสดงความคิดเห็นของตนและมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

กล่าวโดยสรุปแล้ว การให้คำปรึกษากลุ่มนั้น มีประโยชน์แก่สมาชิกกลุ่มในทุกวัย หลายประการ โดยทำให้สมาชิกกลุ่มเกิดการค้นพบข้อดีและข้อบกพร่องของตน เห็นคุณค่า ค้นพบเอกลักษณ์และยอมรับนับถือตนเอง รู้สึกว่าตนเองมีคุณค่าในสายตาของผู้อื่น มีความรับผิดชอบต่อพฤติกรรมและชีวิตตนเอง นอกจากนี้ยังช่วยลดความรู้สึกในทางลบต่างๆ เช่น ความรู้สึกผิด มีปมด้อย โดดเดี่ยว และความปรารถนาที่จะได้รับการยอมรับจากผู้อื่น เกิดการเรียนรู้ที่จะแสดงอารมณ์ ความรู้สึกทั้งในทางลบและทางบวกต่อผู้อื่น และสามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น ให้ความร่วมมือกับผู้อื่น เกิดความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของกันและกัน มีความจริงใจต่อกัน และสามารถแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์และสร้างสรรค์ต่อกันได้

2.4 หลักการที่สำคัญในการให้คำปรึกษากลุ่ม

การให้คำปรึกษากลุ่มมีลักษณะเฉพาะ และเป็นองค์ความรู้ที่สามารถช่วยเหลือและพัฒนาศักยภาพของมนุษย์ได้เป็นอย่างดี ในที่นี้จะขอเสนอหลักการที่สำคัญของการให้คำปรึกษากลุ่ม ซึ่งได้ศึกษาจากแนวคิดของนักวิชาการหลายท่าน แล้วนำเสนอ ดังนี้

2.4.1 การเลือกสมาชิกเข้ากลุ่ม

แนวทางการเลือกสมาชิกกลุ่ม คือ ควรเลือกผู้ที่มีความสนใจหรือปัญหาคล้ายคลึงกันประกอบด้วยทั้งสองเพศ มีวัยใกล้เคียงกัน เป็นผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือและเต็มใจแสดงความคิดเห็น การเลือกจะต้องใช้วิธีสัมภาษณ์ทีละคน บุคคลที่ไม่เหมาะสมในการเข้ากลุ่ม คือ พวกก้าวร้าว เหนียวอายมากไป ปรับตัวยาก และไม่ควรจัดคนที่เป็ญญาติหรือเพื่อนสนิทไว้กลุ่มเดียวกันเพราะว่าต่างคนต่างรู้ปัญหาของอีกฝ่ายหนึ่งอยู่แล้วอาจทำให้ไม่สามารถเปิดเผยความรู้สึกที่แท้จริงออกมาได้ (Shertzer; & Stone. 1968: 475) สมาชิกกลุ่มจะต้องสมัครใจเข้าร่วมกลุ่ม (สุขอรุณ วงษ์ทิม. 2558ก: 12-26) อาสาสมัครที่จะเข้าร่วมกลุ่ม และมีแรงจูงใจในการเข้ากลุ่ม ในการสัมภาษณ์สมาชิกกลุ่มครั้งแรกผู้นำกลุ่มจะต้องชี้แจงจุดมุ่งหมายและลักษณะของกลุ่มตลอดจนกระบวนการที่สมาชิกกลุ่มควรมีบทบาทอย่างไรในกลุ่มเพื่อให้กลุ่มดำเนินและบรรลุถึงจุดมุ่งหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Ohlsen. 1970: 103-109)

แนวทางในการเลือกสมาชิกกลุ่มมีแนวทางปฏิบัติหลายลักษณะ บางกลุ่มอาจจะมีการจัดสมาชิกกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายกัน (Homogenous group) เช่น อายุ ความสนใจหรือปัญหาซึ่งอาจก่อให้เกิดประโยชน์คือสมาชิกกลุ่มจะไม่รู้สึกโดดเดี่ยวแต่จะมีความรู้สึกเข้าใจซึ่งกันและกันพร้อมที่จะแลกเปลี่ยนความรู้สึกนึกคิดต่อกันสมาชิกจะได้รู้จักแก้ปัญหาที่คล้ายคลึงกับตนเองและ

บางกลุ่มมีสมาชิกกลุ่มที่ลักษณะต่างกัน (Heterogeneous group) ซึ่งสมาชิกกลุ่มจะมีประสบการณ์แตกต่างกันอันจะเป็นประโยชน์ที่จะช่วยสมาชิกกลุ่มได้เรียนรู้และแลกเปลี่ยนเจตคติซึ่งกันและกันนำไปสู่การพัฒนาพฤติกรรมใหม่ แต่อย่างไรก็ตามถ้าสมาชิกกลุ่มแตกต่างกันมากเกินไปอาจจะทำให้สมาชิกกลุ่มไม่สามารถยอมรับซึ่งกันและกันได้ ฉะนั้นกลุ่มที่จะจัดขึ้นอยู่กับผู้นำกลุ่มจะต้องพิจารณาเพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้รับประโยชน์มากที่สุด ซึ่งขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของกลุ่มและความเหมาะสมกับบุคลิกภาพและความถนัดของผู้ให้คำปรึกษาด้วย (Trotzer. 1999: 181)

2.4.2 ขนาดของกลุ่ม

ผู้นำกลุ่มส่วนใหญ่มีความคิดสอดคล้องกันว่าควรมีจำนวนสมาชิกกลุ่มน้อยแต่ไม่มีการกำหนดจำนวนสมาชิกไว้อย่างแน่นอน มายเลอร์ (Mahler. 1969: 54–55) กล่าวว่า สมาชิกกลุ่มไม่ควรน้อยกว่า 7 คนและไม่ควรเกิน 10 คนเพื่อให้ทุกคนมีโอกาสสื่อความหมายซึ่งกันและกันได้เต็มที่ ซึ่งโอลเซน (Ohlsen. 1970: 58) กล่าวว่า ควรมีสมาชิกกลุ่มประมาณ 4-8 คนซึ่งสอดคล้องกับเชอร์ตเซอร์และสตัน (Shertzer; & Ston. 1974: 217) ที่กล่าวว่า จำนวนสมาชิกกลุ่มที่เหมาะสมที่สุดคือ 5-8 คนเพราะถ้ามีจำนวนสมาชิกกลุ่มมากขึ้นความสัมพันธ์ในกลุ่มจะมีน้อยลงและสมาชิกกลุ่มจะพึ่งพาผู้นำกลุ่มมากกว่าที่จะปรึกษากันหรือกับสมาชิกกลุ่มด้วยกัน อีกทั้งยังสอดคล้องกับทรอตเซอร์ (Trotzer.1999: 186) และคอเรีย (Corey. 2012: 99) ที่กล่าวว่า การให้คำปรึกษากลุ่มที่ดีควรมีสมาชิก 8 คน

ในการวิจัยในครั้งนี้จึงควรมีสมาชิกกลุ่มสำหรับการให้คำปรึกษากลุ่ม ไม่เกิน 8 คน เพราะจะทำให้เอื้อต่อประสิทธิภาพของการให้คำปรึกษากลุ่มมากที่สุด

2.4.3 ระยะเวลาและจำนวนครั้ง

การให้คำปรึกษากลุ่มที่จะบรรลุจุดมุ่งหมายนั้นต้องมีการให้คำปรึกษากลุ่มอย่างต่อเนื่องเพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้มีเวลาที่จะพัฒนาและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมบางอย่างในทางที่ดีขึ้น ซึ่งแพทเทอร์สัน (Patterson. 1974: 182) กล่าวว่าควรจัดให้มีการให้คำปรึกษากลุ่มสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ถ้าช่วงเวลาของการให้คำปรึกษาน้อยอาจจัดให้มีการให้คำปรึกษากลุ่มสัปดาห์ละ 2–3 ครั้ง ในแต่ละครั้งที่พบกันถ้าสมาชิกกลุ่มเป็นวัยรุ่นหรือผู้ใหญ่ควรใช้เวลา 1–1.30 ชั่วโมง นอกจากนี้ยาโลม (Yalom. 1975 : 278) เสนอว่าอาจจะให้คำปรึกษากลุ่มวันละ 4–8 ชั่วโมง ต่อ 1 ครั้งหรืออาจจะช่วงวันติดต่อกันสุดสัปดาห์เป็นกลุ่มมาราธอน (Marathon group) โดยใช้เวลาประมาณ 4–48 ชั่วโมงติดต่อกันไป และคอเรีย (Corey. 2012: 99) กล่าวว่า โดยทั่วไปจะให้คำปรึกษากลุ่มจะเป็นสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ครั้งละ 2 ชั่วโมง แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับชนิดของกลุ่มหรือประสบการณ์ของผู้นำกลุ่ม

ดังนั้นในการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี จึงควรให้คำปรึกษากลุ่มเป็นสัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละไม่เกิน 2 ชั่วโมง

2.4.4 การจัดสถานที่

สถานที่สำหรับการให้คำปรึกษากลุ่มมีลักษณะที่เฉพาะ ซึ่งการให้คำปรึกษากลุ่มจะประสบความสำเร็จนั้นจำเป็นต้องมีสถานที่ที่เหมาะสมกับการให้คำปรึกษากลุ่ม มายเลอร์ (Mahler. 1969: 58–59) และโอลเซน (Ohlsen. 1970: 29) กล่าวอย่างสอดคล้องกันในเรื่องการจัด

สถานที่ของการให้คำปรึกษากลุ่มดังนี้ ควรเป็นห้องที่มีลักษณะเป็นสัดส่วนและมีขนาดพอเหมาะ กับจำนวนสมาชิกกลุ่ม แก้อ้อควรมีลักษณะที่หนึ่งได้สบายและจัดเป็นวงกลมเพื่อให้สมาชิกกลุ่มมองเห็น กันอย่างทั่วถึง พื้นห้องสะอาดและพร้อมที่จะให้สมาชิกกลุ่มนั่งพื้นได้ถ้าสมาชิกต้องการที่จะเปลี่ยน อิริยาบถบ้าง และสุขอรุณ วงษ์ทิม (2555: 14-67) กล่าวว่า สถานที่สำหรับการให้คำปรึกษากลุ่ม อย่างมีประสิทธิภาพ ควรมีลักษณะดังนี้ คือ ที่ตั้งของสถานที่ควรอยู่ในที่ไม่มีคนพลุกพล่าน มีประตู ปิดมิดชิดบุคคลภายนอกไม่สามารถมองเห็นได้ ขนาดของห้องควรมีความกว้างอย่างเหมาะสมกับ จำนวนของสมาชิกกลุ่ม โดยไม่แคบหรือกว้างจนเกินไป ให้มีพื้นที่ว่างเพียงพอสำหรับการสาธิตหรือ ฝึกปฏิบัติต่าง ๆ ควรจัดเก้าอี้ในลักษณะวงกลม ให้สมาชิกกลุ่มสามารถนั่งหรือยืนบนพื้นโดยไม่ต้อง ใช้เก้าอี้ได้อย่างสะดวกตามกิจกรรมกลุ่ม

2.4.5 ชนิดของกลุ่ม

ชนิดของกลุ่มมีลักษณะเป็นกลุ่มปิดซึ่ง แฮนเซน วอร์เนอร์ และสมิธ (Hansen; Warner; & Smith. 1980: 366) กล่าวว่าชนิดของกลุ่มควรจัดเป็นกลุ่มแบบปิด หมายถึง กลุ่มที่ไม่มี การเปิดรับสมาชิกใหม่อีกระหว่างการดำเนินการให้คำปรึกษากลุ่มแม้จะมีสมาชิกกลุ่มลาออกจาก กลุ่มไปแล้วก็ตาม เพราะการจัดกลุ่มจะทำให้สมาชิกกลุ่มมีปัญหาในเรื่องความไว้วางใจและความ สนิทสนม ซึ่งสอดคล้องกับราว (Rao. 1981: 177) ที่กล่าวว่าชนิดของกลุ่มควรเป็นกลุ่มปิดคือไม่มี การรับสมาชิกใหม่อีกระหว่างให้คำปรึกษากลุ่มแม้จะมีสมาชิกกลุ่มลาออกไปแล้วก็ตาม เพราะการ จัดเป็นกลุ่มปิดจะทำให้สมาชิกกลุ่มมีปัญหาในเรื่องความไว้วางใจและความสนิทสนมกันของสมาชิก ในกลุ่ม อีกทั้งยังสอดคล้องกับสุขอรุณ วงษ์ทิม (2558ก: 12-28) กล่าวว่ากลุ่มปิดเป็นกลุ่มที่ไม่มีการ เปิดรับสมาชิกใหม่เข้ามาเพิ่มในกลุ่ม มีจำนวนของสมาชิกกลุ่มคงที่เท่าเดิมตลอดระยะเวลาของการ ให้คำปรึกษาจนสิ้นสุดกลุ่ม จะทำให้มีความต่อเนื่องในการให้บริการปรึกษา เกิดความคุ้นเคย ไว้วางใจ สนิทสนมกัน และเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

2.4.6 คุณลักษณะของผู้นำกลุ่ม

นักจิตวิทยาหลายท่านได้กล่าวถึงคุณลักษณะของผู้นำกลุ่มในการให้คำปรึกษา กลุ่มที่มีประสิทธิภาพไว้ดังต่อไปนี้

จอร์จ และคริสทีนี (George; & Cristiani. 1996: 14-17) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะ ของผู้ให้คำปรึกษากลุ่มที่ประสบความสำเร็จดังนี้

1. การเปิดเผย และการรับรู้เกี่ยวกับตนเอง ผู้นำกลุ่มที่มีประสิทธิภาพสามารถ รับรู้ความรู้สึกภายในของตนเอง แม้ว่าจะเป็นความรู้สึกที่โดยทั่วไปอาจถูกมองว่าเป็นสิ่งที่ไม่ดี ไม่ว่า จะอยู่ในอารมณ์อย่างไร การตระหนักในสภาวะอารมณ์ของตนเองนี้ จะทำให้นักกลุ่มสามารถควบคุม พฤติกรรมของตนเองได้ ไม่ปล่อยให้ความรู้สึกเหล่านั้นมีผลต่อการให้คำปรึกษากลุ่มต้องมีการ ตระหนักอย่างมีสติ และเช่นเดียวกันผู้นำกลุ่มที่มีประสิทธิภาพจะสามารถยอมรับประสบการณ์ ส่วนตัวของสมาชิกกลุ่มก็มีสิทธิที่จะมีความรู้สึกทางลบได้ ซึ่งการเปิดเผยและยอมรับเช่นนี้จะมีผล ในการเสริมสร้างความก้าวหน้าของสมาชิกกลุ่ม

2. ผู้นำกลุ่มที่มีประสิทธิภาพจะตระหนักในคุณค่าค่านิยมและความเชื่อถือของตนเอง จะรู้ว่าอะไรคือสิ่งที่สำคัญสำหรับตนเอง อะไรคือสิ่งที่ปรารถนา และสามารถตัดสินใจเลือกแนวทางที่สอดคล้องกับค่านิยมของตนเอง มีแนวทางในการสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่น และสิ่งแวดล้อม สามารถหลีกเลี่ยงรูปแบบพฤติกรรมที่ไม่มีประโยชน์ ไม่สอดคล้องกลมกลืน และเสริมสร้างพฤติกรรมที่สร้างสรรค์ มีคุณค่าและประโยชน์

3. ผู้นำกลุ่มที่มีประสิทธิภาพ สามารถพัฒนาการสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่นอย่างอบอุ่นและลึกซึ้งซึ่งจะให้เกิดิบุคลคลอื่นด้วยการยอมรับความรู้สึก ความคิดเห็น มีการเอื้ออาทร ไม่มีเงื่อนไข ไม่มีการประเมินหรือตัดสิน

4. ผู้นำกลุ่มที่มีประสิทธิภาพ สามารถแสดงตัวตนแท้จริงของตนเองต่อผู้อื่น มีความจริงใจและมีความสอดคล้องกลมกลืนในพฤติกรรม ซึ่งทำให้มีความสามารถพัฒนาความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น สามารถแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และสามารถสร้างความมั่นใจแก่สมาชิกกลุ่มได้

5. ผู้นำกลุ่มที่มีประสิทธิภาพจะมีความรับผิดชอบต่อพฤติกรรมกระทำของตนเองมากกว่าปฏิเสธความรับผิดชอบและตำหนิผู้อื่น สามารถจัดการกับความล้มเหลวและความอ่อนแอของตนเอง สามารถตัดสินใจเลือกที่จะยอมทำตามหรือเพิกเฉยต่อการควบคุมจากอิทธิพลภายนอก การตัดสินใจนี้จะอยู่บนพื้นฐานของการพิจารณาด้วยเหตุผลและผลเป็นอย่งดีแล้วมีความรับผิดชอบต่อนตนเองมีความมั่นคงต่อการวิพากษ์วิจารณ์ สามารถยอมรับคำวิพากษ์วิจารณ์ได้แทนที่จะปกป้องตนเองหรือเพิกเฉยหรือตำหนิคนอื่นซึ่งเป็นสิ่งที่จะช่วยให้เกิดการพัฒนามากกว่า

6. ผู้นำกลุ่มที่มีประสิทธิภาพสามารถตั้งเป้าหมายที่ชัดเจนและเป็นจริงสามารถตระหนักในทักษะเฉพาะความสามารถของตนเอง สามารถประเมินว่าอะไรคือสิ่งที่คาดหวังยอมรับประสบการณ์ของตนเองทั้งแง่ลบและแง่บวก ซึ่งทำให้สามารถประเมินเป้าหมายที่เป็นจริงได้

แบรมเมอร์ (Brammer. 1993: 38-44) ได้รวบรวมลักษณะของผู้นำกลุ่มที่ควรมี และสอดคล้องกับผลการศึกษาของโรเจอร์ (Roger. 1959: 89) พบว่าลักษณะของผู้นำกลุ่มที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาสมาชิกกลุ่ม ดังนี้คือ

1. ช่วยให้เข้าใจความรู้สึก (Helper empathy) หมายถึง ผู้นำกลุ่มมองเห็นและเข้าใจโลกภายในที่สมาชิกกลุ่มรับรู้โดยให้ผู้ให้คำปรึกษาสามารถนำตนเองเข้าสู่วงการรับรู้ของสมาชิกกลุ่มอย่างไม่สูญเสียความเป็นตนเอง หรือสูญเสียการมองตามที่เป็นจริง

2. ช่วยให้ความอบอุ่นและการเอาใจใส่ (Helper warmth and caring) หมายถึง การที่ผู้นำกลุ่มตอบสนองทางอารมณ์แก่สมาชิกกลุ่มด้วยความเข้าใจ ความสนใจ ห่วงใยในลักษณะเป็นมิตร

3. ช่วยในการเปิดเผย (Helper openness) หมายถึง การที่ผู้นำกลุ่มสามารถเปิดเผยทัศนะของตนเอง ต่อสมาชิกกลุ่มอย่างซื่อสัตย์บนพื้นฐานของการตระหนักู้ในตนเองเปิดเผยในระดับที่เหมาะสม มีความสอดคล้องหรือความคงที่ระหว่างคำพูดและการกระทำ มีความตรงไม่ซ่อนเร้นไว้เบื้องหลังเบื้องหน้าของบทบาททางวิชาชีพนั้น และมีความกลมกลืนในพฤติกรรม

ที่แสดงออกมาไม่ว่าจะเป็นคำพูดหรือทัศนคติพื้นฐาน สิ่งเหล่านั้นจะก่อให้เกิดความไว้วางใจและเป็นแบบอย่างให้ผู้รับคำปรึกษาล้ำเปิดเผยความคิดและความรู้สึกต่อผู้นำกลุ่มอย่างอิสระ

4. ช่วยในด้านบวกและการให้ความเคารพ (Helper positive regard and respect) หมายถึง การเคารพในความแตกต่าง และคุณค่าของบุคคลโดยไม่มีการตัดสิน และปราศจากเงื่อนไข เพื่อให้สมาชิกกลุ่มมีความเป็นอิสระมีความเป็นตัวของตัวเอง และผู้ให้คำปรึกษากลุ่มจะได้รับความเคารพเช่นกัน

5. ช่วยให้เกิดความชัดเจนและเฉพาะเจาะจง (Helper concreteness and specificity) เป็นความสะดวกในการสื่อสารกับสมาชิกกลุ่มอย่างชัดเจนเฉพาะเจาะจง มุ่งเน้นที่ความเป็นปัจจุบันมากกว่าอดีตหรืออนาคต

6. ช่วยให้เกิดสมรรถนะในการสื่อสาร (Helper communication competence) เป็นความสามารถที่จะทำให้สมาชิกกลุ่มมีความกระฉับกระเฉงในคำพูดและกรกระทำของตนเองสามารถเอื้ออำนวยให้สมาชิกกลุ่มอธิบายโดยพูดถึงตัวเอง และเกิดความชัดเจนในความคิดของตัวเองได้ดีขึ้น

7. ความลึกซึ้งและกว้างไกล (Intentionality) เป็นความสามารถของนำกลุ่มที่จะพิจารณาสถานการณ์ที่มีความเป็นไปได้ทั้งหมดอย่างกว้างขวาง สามารถรับรู้ข้อมูลต่างๆ อันเป็นพื้นฐานสิ่งแวดล้อมของผู้รับคำปรึกษา และรู้จักวิธีการทั้งหมดที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายในการให้คำปรึกษากลุ่ม รวมทั้งการที่สามารถเลือกวิธีตอบสนองการให้คำปรึกษาดด้วยความมั่นใจ

คาร์มีเออร์ และแฮคเนย์ (Carmier; & Hackney. 1993: 10-16) ได้รวบรวมคุณลักษณะของผู้นำกลุ่มที่มีประสิทธิภาพจากผลงานการวิจัยการสังเกตทางคลินิก และการนิเทศงาน พบว่าการให้คำปรึกษากลุ่มที่มีประสิทธิภาพจะมีคุณลักษณะต่อไปนี้

1. การตระหนักรู้ละเข้าใจตนเอง (Self-awareness and understanding) โดยผู้นำกลุ่มสำรวจ และทำความเข้าใจตนเองเกี่ยวกับความต้องการและความรู้สึกของตนเอง แรงจูงใจในการให้ความช่วยเหลือสมาชิกกลุ่ม ตระหนักรู้ในจุดเด่น ข้อจำกัดของบุคลิกภาพ และทักษะในการแก้ปัญหาของตนเองซึ่งคุณลักษณะนี้จะช่วยให้ผู้นำกลุ่มมองสิ่งต่างๆ ได้ชัดเจนเกิดความมั่นคงและปลอดภัยต่อกระบวนการในการให้คำปรึกษากลุ่มได้

2. การมีสุขภาพจิตที่ดี (Good psychological health) เป็นการมีความพร้อมความสมบูรณ์ทางจิตใจ ไม่ถูกรบกวนด้วยปัญหาของตนเอง

3. การไวต่อความรู้สึก (Sensitivity) เป็นการที่ผู้นำกลุ่มสามารถรับรู้ถึงสิ่งที่สมาชิกกลุ่มต้องการสื่อสาร ทั้งทางภาษาพูดและภาษาท่าทาง การไวต่อความรู้สึก จะทำให้ผู้นำกลุ่มตระหนักรู้ในตนเองและสมาชิกกลุ่ม ด้วยการเลือกและปรับวิธีการกลวิธีในการให้คำปรึกษากลุ่มที่เหมาะสมสำหรับผู้รับคำปรึกษาแต่ละคน

4. การมีใจเปิดกว้าง (Open mindedness) ผู้นำกลุ่มที่มีใจเปิดกว้างจะสามารถแยกแยะความคิดของตนเองที่แตกต่างจากสมาชิกกลุ่มและไม่ผลักดันให้สมาชิกกลุ่มยอมรับในความเชื่อหรือค่านิยมของผู้นำกลุ่มซึ่งจะก่อให้เกิดการสื่อสารที่จริงใจต่อกัน

5. การประจักษ์ตามที่เป็นจริง (Objectivity) เป็นความสามารถที่จะมองเห็นสิ่งที่เกิดขึ้นกับสมาชิกกลุ่มตามที่เป็นจริงทำให้สามารถสังเกตรูปแบบพฤติกรรมของสมาชิกกลุ่มได้และตอบสนองในทางที่เป็นประโยชน์ต่อกระบวนการให้คำปรึกษา

6. การมีสมรรถนะ (Competence) โดยผู้นำกลุ่มมีความรู้มีข้อมูลที่จำเป็นในการช่วย และมีทักษะในการให้คำปรึกษา มีความสามารถประสานองค์ความรู้บุคลิกภาพส่วนตัว และทักษะในการให้คำปรึกษาเข้าด้วยกันก่อให้เกิดความน่าเชื่อถือและสามารถเป็นแบบอย่างแก่สมาชิกกลุ่มได้

7. ความน่าไว้วางใจ (Trustworthiness) เป็นการที่ผู้นำกลุ่มมีความคงมีความรับผิดชอบ และหลีกเลี่ยงสิ่งที่เป็นอันตรายต่อผู้ให้คำปรึกษากลุ่ม

8. ความสนใจในความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Interpersonal attractiveness) สมาชิกกลุ่มจะรู้สึกว่าคุณให้คำปรึกษาเป็นผู้นำดึงดูดใจ ถ้าหากการมองเห็นว่าผู้นำกลุ่มมีความคล้ายคลึงหรือเข้ากันได้ดีมีความเป็นมิตรและมีความอบอุ่น ซึ่งคุณลักษณะเหล่านี้จะสร้างความเชื่อมั่นและไว้วางใจต่อสมาชิกกลุ่มได้

โดเยล (Doyle, 1998: 3) กล่าวว่า การให้คำปรึกษากลุ่มเป็นกระบวนการที่เป็นเอกลักษณ์ บุคคลที่จะประสบความสำเร็จต้องอาศัยทัศนคติ ทักษะและความรู้ที่ผู้นำกลุ่มนำมาสัมพันธ์กันซึ่งคุณลักษณะของผู้นำกลุ่มที่เชี่ยวชาญในการช่วยเหลือผู้อื่นจะเป็นดังนี้

1. เชื่อว่าสมาชิกกลุ่มมีคุณค่ามีความสำคัญในตนเอง
2. เชื่อว่าผู้นำกลุ่มมีความสามารถในการเปลี่ยนแปลงตนเองได้
3. มีความรู้ รับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ
4. มีความรู้และมีทักษะที่จำเป็นในการช่วยเหลือผู้อื่น
5. มีความเต็มใจ ยินดีที่จะช่วยเหลือ และดำเนินการตามกระบวนการ
6. มีความรู้เกี่ยวกับตนเอง และรู้ทักษะของตนและข้อจำกัดของตนเอง

นอกจากนั้นคอเรย์ (Corey, 2012: 39-42) ได้กล่าวว่าถึงคุณสมบัติของผู้นำกลุ่มที่มีประสิทธิภาพมีดังนี้

1. การอยู่กับปัจจุบัน (Presence) ผู้นำกลุ่มที่ดีควรตระหนักถึงความสำคัญของความเป็นปัจจุบัน การรับรู้อย่างชัดเจนใน เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในขณะนั้น จะช่วยให้ผู้นำกลุ่มเข้าใจถึงอารมณ์ความรู้สึกของตนเองได้เป็นอย่างดี รวมทั้งความเข้าใจในอารมณ์ความรู้สึกของสมาชิกกลุ่มด้วย สิ่งเหล่านี้นำไปสู่การเอื้ออำนวยให้สมาชิกมีการเปิดเผยตนเองได้อย่างเต็มที่

2. พลังส่วนบุคคล (Personal power) ผู้นำกลุ่มควรมีความเชื่อมั่นในตนเอง และมีความตระหนักว่าตนเองสามารถมีอิทธิพลกับผู้อื่น ถ้าผู้นำกลุ่มรู้สึกว่าตนไม่มีพลังในการดำเนินชีวิตแล้ว ก็จะเป็นสิ่งที่ยุ่งยากที่ผู้นำกลุ่มจะเอื้ออำนวยให้สมาชิกกลุ่มมีพลังอำนาจในตนเอง ผู้นำกลุ่มควรให้การส่งเสริมโดยการให้กำลังใจกับสมาชิกกลุ่มเพราะผู้นำกลุ่มเป็นตัวกระตุ้นให้สมาชิกเกิดการต่อสู้และมีความสามารถในการดำรงชีวิต

3. ความกล้า (Courage) ผู้นำกลุ่มควรมีความตระหนักกว่าพวกเขาต้องแสดงความกล้าที่จะโต้ตอบกับสมาชิกกลุ่ม ผู้นำกลุ่มแสดงความกล้าโดยการสร้างความเสี่ยงในกลุ่มแสดงให้เกิดความผิดพลาดในกลุ่มและการมีประโยชน์กับการแก้ปัญหาของตนเองโดยผู้นำกลุ่มต้องแสดงตามสัญชาตญาณและความเชื่อสิ่งเหล่านี้จะทำให้สมาชิกเกิดการเรียนรู้ว่าพวกเขาจะต้องทำอย่างไรเมื่อต้องเผชิญกับข้อผิดพลาด

4. ความพร้อมในการเผชิญกับตนเอง (Willing to confront oneself) เป็นคุณสมบัติของผู้นำกลุ่มที่จะจัดการกับสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิตของเขา มีการสำรวจถึงความบกพร่องต่างๆ ของตนเองและยอมรับถึงความบกพร่องนั้นด้วยโดยไม่ผลักดันให้สาเหตุของความบกพร่องหรือความล้มเหลวที่เกิดขึ้นไปสู่สิ่งต่างๆ ภายนอกและไม่ได้หันมาพิจารณาตนเองการกระทำเช่นนี้ของผู้นำกลุ่มจะเป็นแรงจูงใจให้สมาชิกกลุ่มสำรวจตนเองการกระทำเช่นนี้ของผู้นำกลุ่มและพร้อมที่จะเผชิญหน้ากับตนเอง เพื่อหาทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตของเขาต่อไป

5. ความจริงใจและความถูกต้อง (Sincerity and authenticity) ผู้นำกลุ่มต้องมีการแสดงออกอย่างจริงใจกับสมาชิกกลุ่มไม่ว่าจะเป็นด้านการพัฒนาความสามารถหรือการเผชิญหน้ากับปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ของสมาชิก รวมทั้งมีการแสดงออกอย่างตรงไปตรงมาเพื่อเป็นแบบอย่างให้สมาชิกกลุ่มมีการแสดงออกอย่างเปิดเผยและจริงใจต่อประสบการณ์ของเพื่อนสมาชิกในกลุ่มอย่างเป็นธรรมชาติ ซึ่งเป็นการแสดงออกของผู้นำกลุ่มที่มีลักษณะเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง ไม่ยึดติดกับการคาดหวังจากผู้อื่นมีการแสดงออกจากความรู้สึกที่แท้จริงไม่มีการแสวงหรือแสดงบทบาทเพื่อป้องกันตนเองเต็มใจที่จะเปิดเผยตนเองมีการระบายความรู้สึกและแสดงออกปฏิกิริยาต่างๆ ที่เหมาะสม

6. เอกลักษณ์แห่งตน (Sense of identity) ผู้นำกลุ่มที่ตระหนักถึงแรงจูงใจความต้องการ ความเชื่อ ทศนคติ ค่านิยม ตลอดจนจุดมุ่งหมายในการดำเนินชีวิตของตนเอง จะเป็นผู้ช่วยให้สมาชิกกลุ่มได้ค้นพบเอกลักษณ์ของตนเองได้เช่นเดียวกัน ดังนั้นผู้นำกลุ่มควรมีความชัดเจนในเอกลักษณ์ของตนเองก่อนเพื่อเป็นแบบอย่างในทางสร้างสรรค์ให้แก่สมาชิกกลุ่ม

7. ความเชื่อในกระบวนการกลุ่มและมีความกระตือรือร้น (Belief in group process and enthusiasm) ผู้นำกลุ่มที่มีความมั่นใจในการให้คำปรึกษากลุ่มว่าสามารถให้ความช่วยเหลือสมาชิกกลุ่มได้ย่อมเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้กระบวนการกลุ่มประสบความสำเร็จเพราะผู้นำกลุ่มจะมีแรงจูงใจและมีความกระตือรือร้นต่อการดำเนินการกลุ่มเพื่อให้กลุ่มสร้างคุณค่าและผลประโยชน์ให้กับสมาชิกอย่างแท้จริง รวมทั้งผู้นำกลุ่มควรแสดงออกอย่างมีชีวิตชีวาที่มีความสนใจอย่างจริงจังทำที่ต่างๆ ของผู้นำกลุ่มไม่ว่าจะเป็นการแสดงความคิดเห็น การแสดงความรู้สึกในการเปิดเผยตนเองสนับสนุนให้สมาชิกกลุ่มเปิดเผยตนเองยอมแสดงถึงแรงจูงใจทัศนคติค่านิยมความคิดความต้องการของผู้นำกลุ่มและอิทธิพลต่อสมาชิกกลุ่มด้วยผู้นำกลุ่มที่ขาดความกระตือรือร้นในการนำกลุ่มจะทำให้สมาชิกกลุ่มขาดความสนใจและหลีกเลี่ยงการมีส่วนร่วมในกลุ่ม

8. ความคิดสร้างสรรค์และแนวคิดใหม่ๆ (Inventiveness and creativity) ผู้นำกลุ่มควรมีความสามารถที่จะใช้วิธีการใหม่ๆ ที่เกิดจากความคิดสร้างสรรค์ของตนเองในการนำกลุ่ม

เพื่อให้กระบวนการกลุ่มดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ สมาชิกกลุ่มจะต้องมีความกระตือรือร้นที่จะให้ความช่วยเหลือสิ่งที่ผู้นำกลุ่มอยากหลีกเลี่ยง คือ การจัดการโปรแกรมไว้ล่วงหน้าหรือนำเทคนิคที่ไม่เกี่ยวข้องมาใช้ในกลุ่ม เพราะนอกจากจะทำให้เกิดความน่าเบื่อหน่ายแล้วยังทำให้สมาชิกกลุ่มได้ประโยชน์จากการเข้ากลุ่มลดน้อยไป

กล่าวโดยสรุปได้ว่า คุณลักษณะผู้นำกลุ่มจะต้องเปิดเผย และรับรู้เกี่ยวกับตนเอง ผู้นำกลุ่มที่มีประสิทธิภาพสามารถรับรู้ความรู้สึกภายในของตนเอง ตระหนักในคุณค่าค่านิยม และความเชื่อถือของตนเอง สามารถพัฒนาการสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่นอย่างอบอุ่นและลึกซึ้งซึ่งจะทำให้เกียรติบุคคลอื่นด้วยการยอมรับความรู้สึก ความคิดเห็น มีการเอื้ออาทรไม่มีเงื่อนไข ไม่มีการประเมินหรือตัดสิน สามารถแสดงตัวตนแท้จริงของตนเองต่อผู้อื่น มีความจริงใจและมีความสอดคล้องกลมกลืนในพฤติกรรม ซึ่งทำให้มีความสามารถพัฒนาความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น สามารถแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และสามารถสร้างความมั่นใจแก่สมาชิกกลุ่มได้

2.4.7 ทักษะสำหรับผู้นำกลุ่ม

ทักษะสำหรับผู้นำกลุ่มเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อผู้ทำหน้าที่เป็นผู้นำกลุ่ม โดยคอเรีย (2008: 47-53) ได้กล่าวถึงทักษะสำหรับผู้นำกลุ่ม (Group leadership skill) ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นและเหมาะสมสำหรับการทำหน้าที่ของผู้นำกลุ่มให้ประสบความสำเร็จ ดังนี้

1. การฟังอย่างกระตือรือร้น (Active listening) เป็นการแสดงความสนใจและมีความไวต่อสิ่งที่สมาชิกกลุ่มสื่อสารออกมาทั้งภาษาพูด และภาษาท่าทาง โดยปราศจากการประเมินตัดสิน มีการจับประเด็นในสิ่งที่สมาชิกกลุ่มพูด หรือกิริยาท่าทาง และน้ำเสียงที่แสดงออกมา จะช่วยส่งเสริมให้เกิดความไว้วางใจและทำให้สมาชิกกลุ่มมีการเปิดเผยตนเองมากขึ้น นอกจากผู้นำกลุ่มจะต้องเป็นผู้ฟังที่ดีต่อสมาชิกกลุ่มแล้ว ผู้นำกลุ่มก็ควรจะต้องบอกให้สมาชิกกลุ่มทุกคน เป็นผู้ฟังที่ดีเมื่อผู้อื่นพูดด้วยเช่นกัน

2. การทวนประโยค, การทวนความ (Restating, paraphrasing) เป็นการพูดซ้ำข้อความของสมาชิกกลุ่มที่พูดก่อนหน้านี้ แต่ใช้ถ้อยคำที่แตกต่างออกไป เพื่อให้มีความหมายที่ชัดเจน รัดกุม มากขึ้น ตัดข้อความที่กำกวมออกไปโดยพูดเฉพาะในความที่สำคัญของเนื้อหาที่สมาชิกกลุ่มพูด จะช่วยให้ผู้นำกลุ่มได้เข้าใจในสิ่งที่สมาชิกพูดออกมา และทำให้ผู้ฟังหรือสมาชิกกลุ่มเกิดความเข้าใจในตนเองมากยิ่งขึ้น

3. การทำให้เกิดความกระจ่าง (Clarifying) เป็นการทำให้ประเด็นหรือข้อมูลที่ยังไม่ชัดเจนหรือกำกวม ที่เป็นความคิด ความรู้สึก ที่สมาชิกพูด ในขณะที่เกิดความรู้สึกที่ขัดแย้ง สับสนอยู่นั้นให้เกิดความชัดเจนมากยิ่งขึ้น จะทำให้สมาชิกกลุ่มเกิดการค้นพบและเข้าใจในตนเองมากยิ่งขึ้น

4. การสรุปความ (Summarizing) เป็นการสรุปใจความสำคัญของการปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่ม หรือสิ่งที่ได้พูดคุยกันในกลุ่ม เพื่อนำไปสู่อีกประเด็นหนึ่ง หรือกรณีที่สิ้นสุดการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มในแต่ละครั้ง จะช่วยให้สมาชิกกลุ่มได้รับทราบเรื่องราวหรือสิ่งที่เกิดขึ้น

ภายในกลุ่ม ตลอดจนเกิดการเรียนรู้และได้รับประสบการณ์จากชั่วโมงของการให้บริการปรึกษานั้น ซึ่งผู้นำกลุ่มอาจเป็นผู้สรุปหรือให้สมาชิกแต่ละคนเป็นผู้สรุปก็ได้

5. การตั้งคำถาม (Questioning) เป็นการใช้คำถามปลายเปิด เช่น อะไร อย่างไร เพื่อนำไปสู่การเปิดเผยตนเองและมีการตรวจสอบตนเองของสมาชิกกลุ่ม นอกจากนี้ยังทำให้ได้รับข้อมูลจากสมาชิกกลุ่ม เป็นการกระตุ้นความคิด เพิ่มความกระฉับกระเฉงและพบประเด็นที่สำคัญ แต่การใช้คำถามปลายเปิดนี้ ควรระมัดระวังโดยมีการถามอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ สำหรับการตั้งคำถามปลายปิดนั้นจะไม่ค่อยมีประโยชน์ และไม่ควรถามว่า “ทำไม” เพราะจะทำให้สมาชิกกลุ่มเกิดการป้องกันตนเองได้

6. การตีความ (Interpreting) เป็นการแปลความหมาย คำพูด ความคิด ความรู้สึกหรือพฤติกรรมของสมาชิกกลุ่ม ทำให้สมาชิกกลุ่มได้เกิดมุมมองใหม่ และพบทางเลือกที่หลากหลาย ซึ่งผู้นำกลุ่มควรจะทำเมื่อรู้จัก เกิดความคุ้นเคยกับสมาชิกกลุ่มแล้ว มีข้อมูลเกี่ยวกับสมาชิกที่มากเพียงพอ และมีประสบการณ์ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความถูกต้องเที่ยงตรงในการแปลความหมายนั้น

7. การเผชิญหน้า (Confronting) เป็นการท้าทายให้สมาชิกได้กลุ่มได้แสดง ความเคารพต่อตนเองเมื่อเกิดความไม่สอดคล้องกันระหว่างคำพูดและท่าทาง แต่อาจเกิดผลเสียแก่สมาชิกกลุ่มและกระบวนการกลุ่มได้ ถ้าผู้นำกลุ่มกระทำอย่างไม่เหมาะสม เช่น อาจทำให้สมาชิกกลุ่มเกิดความเจ็บปวด หรือเกิดการยับยั้งปฏิสัมพันธ์ของกลุ่มได้

8. การสะท้อนความรู้สึก (Reflection feelings) เป็นทักษะที่ผู้นำกลุ่มตอบสนอง ต่อสิ่งที่บุคคลสื่อสารออกมา เป็นการสื่อสารความเข้าใจของเนื้อหา ของความรู้สึกของสมาชิกกลุ่ม ด้วยความตั้งใจ สนใจ เข้าใจ และยอมรับนับถือ จะทำให้สมาชิกกลุ่มเกิดการตระหนักรู้และเข้าใจในความรู้สึกของตนที่แสดงออกมา

9. การสนับสนุน (Supporting) เป็นการกระตุ้นและเสริมแรงแก่สมาชิกกลุ่มใน เวลาที่เหมาะสมโดยเฉพาะในเวลาที่มีสมาชิกกลุ่มมีการเปิดเผยเรื่องราวด้วยความรู้สึกที่เจ็บปวด และเมื่อสมาชิกกลุ่มกำลังมีความเสี่ยง โดยการฟังอย่างกระตือรือร้น ประคับประคองจิตใจ ส่งเสริมให้ สมาชิกกลุ่มมีกำลังใจที่จะต่อสู้กับอุปสรรคต่างๆ ในการดำเนินชีวิต หรือก้าวต่อไปข้างหน้า และทำให้เกิดความไว้วางใจซึ่งกันและกัน

10. ความเข้าใจร่วมรู้สึก (Empathizing) ผู้นำกลุ่มควรแสดงความเข้าใจร่วม รู้สึกสมาชิกกลุ่มในกรณีที่สมาชิกกลุ่มได้แสดงความรู้สึกส่วนตัวที่อยู่แบบการแยกตัวเองออกมาหรือโดดเดี่ยว ซึ่งการเข้าใจร่วมรู้สึกที่มีประสิทธิภาพนั้น ผู้นำกลุ่มควรแสดงออกมาด้วยการใส่ใจ และยอมรับนับถือสมาชิกกลุ่ม

11. การเอื้ออำนวย (Facilitating) การเอื้ออำนวยมีเป้าหมายเพื่อเพิ่มพูน ประสบการณ์ในการดำเนินกลุ่มของผู้นำกลุ่ม และช่วยให้สมาชิกกลุ่มได้บรรลุเป้าหมาย เป็นทักษะที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเผยตนเองอย่างชัดเจนของสมาชิกกลุ่ม มีการสื่อสารกันโดยตรงระหว่างสมาชิกกลุ่ม และการช่วยให้สมาชิกกลุ่มมีความรับผิดชอบต่อกิจทางของกลุ่มเพิ่มมากขึ้น

12. การริเริ่ม (Initiating) เป็นทักษะที่ทำให้การดำเนินกลุ่มมีทิศทาง เป็นการกระตุ้นให้สมาชิกกลุ่มมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในกลุ่ม ให้ความสนใจในสิ่งที่กระทำอยู่ จะช่วยส่งเสริมการเปิดเผยตนเองของสมาชิกกลุ่ม มีการเชื่อมโยงประเด็นต่างๆ ที่ถูกค้นพบในระหว่างการให้คำปรึกษากลุ่ม

13. การกำหนดเป้าหมาย (Setting goals) เป็นการช่วยให้สมาชิกกลุ่มได้กำหนดเป้าหมาย หรือสิ่งที่ได้รับจากกระบวนการให้คำปรึกษากลุ่มอย่างชัดเจน โดยเริ่มตั้งแต่ในระยะเริ่มต้นของการให้คำปรึกษากลุ่ม และมีการปรับเปลี่ยนเป้าหมายอย่างเป็นรูปธรรมอย่างเหมาะสมอยู่ตลอดเวลาของการให้คำปรึกษากลุ่ม ทั้งนี้เพื่อให้การปรึกษาประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย

14. การประเมิน (Evaluating) เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา ในช่วงเวลาของการให้คำปรึกษากลุ่ม โดยกระทำภายหลังจากที่เสร็จสิ้นภารกิจทำให้คำปรึกษากลุ่มในแต่ละครั้ง มีการประเมินตนเองของผู้นำกลุ่ม และสิ่งที่เกิดขึ้นจากการเข้าร่วมกลุ่มของสมาชิกกลุ่ม ทั้งนี้เพื่อการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง และแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นภายในกลุ่ม จะช่วยส่งเสริมการตระหนักรู้ในตนเองและเข้าใจในทิศทางของกลุ่มแกสมาชิกกลุ่ม

15. การให้ข้อมูลย้อนกลับ (Giving feedback) การให้ข้อมูลย้อนกลับของผู้นำกลุ่มที่เฉพาะเจาะจงและจริงใจ จะขึ้นอยู่กับทักษะการสังเกตของผู้นำกลุ่มและปฏิกิริยาต่อพฤติกรรมของสมาชิกกลุ่ม จะเป็นการส่งเสริมให้สมาชิกกลุ่มมีการให้ข้อมูลย้อนกลับระหว่างกันและกัน การให้ข้อมูลย้อนกลับนี้จะเป็นการประเมินสมาชิกกลุ่มแต่ละคน ตามความเป็นจริงในความคิดเห็นของผู้อื่น และมีการอธิบายให้สมาชิกกลุ่มเกิดการยอมรับและเห็นคุณค่าในข้อคิดเห็นนั้น เป็นการเสนอมุมมองใหม่ให้แก่สมาชิกกลุ่ม และเพิ่มการตระหนักรู้ต่อตนเองของสมาชิกกลุ่ม

16. การเสนอแนะ (Suggesting) เป็นการช่วยเหลือให้สมาชิกกลุ่มได้เกิดการพัฒนาทางเลือกอื่นที่หลากหลายสำหรับความคิดและการกระทำ โดยการให้ข้อมูลและคำแนะนำ มอบหมายการบ้าน การให้สมาชิกกลุ่มพยายามทดลองกระทำพฤติกรรมทั้งภายในและภายนอกกลุ่ม การกระตุ้นให้สมาชิกกลุ่มมองสถานการณ์ในมุมมองที่แตกต่างออกไป จะเป็นการช่วยเหลือให้สมาชิกกลุ่มเกิดความก้าวหน้าในการเข้าร่วมกลุ่มเร็วขึ้น และการให้ข้อเสนอแนะนี้อาจมาจากสมาชิกกลุ่มคนอื่นภายในกลุ่มได้ ไม่เพียงแต่เป็นการเสนอแนะจากผู้นำกลุ่มเท่านั้น แต่มีข้อควรระวังคือการทำให้สมาชิกกลุ่มเกิดความเชื่อในข้อเสนอแนะ และการให้คำแนะนำที่มากเกินไป อาจทำให้สมาชิกกลุ่มคิดว่าการแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อนได้ด้วยวิธีการง่ายๆ และจะเกิดการพึ่งพาผู้อื่นได้ในอนาคต แทนที่จะเรียนรู้วิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเอง

17. การปกป้อง (Protecting) เป็นการปกป้องสมาชิกกลุ่มให้พ้นจากความเสี่ยงทั้งทางด้านจิตใจและด้านร่างกาย ที่อาจเกิดขึ้นจากปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่ม อย่างไม่ได้รับความยุติธรรม

18. การเปิดเผยตนเอง (Disclosing oneself) เป็นทักษะในการเปิดเผยข้อมูลส่วนตัว เกี่ยวกับแนวคิด ค่านิยม ความรู้สึกและเจตคติของผู้นำกลุ่มอย่างเหมาะสมกับวิธีการ เวลา

และระดับของความมากน้อยที่ต้องการให้ปรากฏออกมา และเป็นแบบอย่างในการเปิดเผยตนเองของสมาชิกกลุ่ม

19. การเป็นตัวแบบ (Modeling) สมาชิกกลุ่มจะสามารถเรียนรู้ได้จากการสังเกตตัวแบบหรือพฤติกรรมของผู้นำกลุ่ม ซึ่งได้แก่ ความจริงใจ การเคารพนับถือ การเปิดเผย การรับความเสี่ยง การกล้าแสดงออก รวมทั้งการตั้งใจฟังสมาชิก หรือเข้าอกเข้าใจอย่างแท้จริง ซึ่งถือเป็นการสอนทักษะที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างบุคคลอย่างมีประสิทธิภาพโดยตรงให้แก่สมาชิกกลุ่ม โดยการเป็นตัวแบบสำหรับผู้อื่น

20. การเชื่อมโยง (Linking) เป็นการเชื่อมโยงประเด็นของการสื่อสารที่เกิดขึ้นภายในกลุ่มของสมาชิกแต่ละคน เชื่อมโยงภารกิจของสมาชิกแต่ละคนให้เข้ากับประเด็นหลักของกลุ่ม นำเอาความคิดที่ร่วมกันของสมาชิกกลุ่มแต่ละคนมาเชื่อมโยงเข้าด้วยกัน ซึ่งจะช่วยส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกกลุ่ม ส่งเสริมให้เกิดความผูกพันเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของกลุ่มและเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของ โดยเฉพาะในระยะเริ่มต้นของกลุ่ม

21. การยับยั้ง (Blocking) เป็นทักษะที่ผู้นำกลุ่มใช้เพื่อหยุดพฤติกรรมที่ทำให้เกิดผลในทางลบแก่กลุ่ม โดยอาศัยความไว ตรง และสามารถหยุดกิจกรรมโดยปราศจากการจู่โจม รุกรานสมาชิกกลุ่ม จะใช้ในกรณีที่สมาชิกถูกรุกรานความเป็นส่วนตัวจากสมาชิกกลุ่มคนอื่น โดยมีการคุกคามในเรื่องส่วนตัวมากเกินไป หรือเมื่อสมาชิกตัดสินใจ วิจารณ์ กัดดันสมาชิกอื่นให้กระทำหรือแสดงความรู้สึกภายในกลุ่ม การหยุดความเชื่อมั่นผู้อื่น การถามแบบซ้ำซาก การซุบซิบนินทาเกิดขึ้นภายในกลุ่ม การให้การสนับสนุนที่ไม่เหมาะสม การแปลความอย่างไม่ถูกต้อง ซึ่งผู้นำกลุ่มจะต้องมีความไวต่อความรู้สึกและใช้ทักษะนี้อย่างสุภาพ

22. การยุติ (Terminating) เป็นทักษะที่ผู้นำกลุ่มใช้ในการยุติกระบวนการกลุ่ม และใช้ในแต่ละครั้งของการให้คำปรึกษากลุ่ม ซึ่งประกอบด้วย การให้ข้อเสนอแนะในการประยุกต์ใช้สิ่งที่ได้เรียนรู้ภายในกลุ่มกับชีวิตประจำวัน การเตรียมความพร้อมของสมาชิกกลุ่มในการจัดการกับปัญหาต่างๆ ที่จะต้องพบภายนอกกลุ่ม มีการประเมินและติดตามผลการบริการ แนะนำแหล่งช่วยเหลืออื่น และมีความพร้อมสำหรับการเป็นที่ปรึกษาให้แก่สมาชิกกลุ่มแต่ละคนเมื่อสมาชิกกลุ่มมีความต้องการที่จะรับบริการ

สรุปได้ว่าทักษะสำหรับผู้นำกลุ่มควรมีทักษะที่สำคัญตั้งแต่การฟังไปจนถึงทักษะการยุติ มีจำนวน 22 ทักษะ ได้แก่ การฟังอย่างกระตือรือร้น การทวนความ การทำให้เกิดความกระจ่าง การสรุปความ การถาม การตีความ การเผชิญหน้า การสะท้อนความรู้สึก การสนับสนุน ความเข้าใจร่วมรู้สึก การเอื้ออำนาจ การริเริ่ม การกำหนดเป้าหมาย การประเมิน การให้ข้อมูลย้อนกลับ การเสนอแนะ การปกป้อง การเปิดเผยตนเอง ตัวแบบ การเชื่อมโยง การยับยั้ง และการยุติ

2.4.8 บทบาทของผู้นำกลุ่ม

บทบาทของผู้นำกลุ่มหรือผู้ให้คำปรึกษากลุ่มมีความสำคัญต่อการให้คำปรึกษากลุ่ม ซึ่งจาคอบส์ แมสสัน และฮาร์วิลล์ (Jacobs; Masson; & Harvill. 2009: 326-329) กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของผู้นำกลุ่มว่า ผู้นำกลุ่มเปรียบเสมือนวาทยกรหรือผู้ควบคุมวงดนตรีออเคสตรา ทั้งนี้เพื่อให้สามารถควบคุมหรือให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นภายในกลุ่ม โดยมีหน้าที่รับผิดชอบ 6 ประการดังนี้คือ

1. มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องที่จะพูดคุยในกลุ่ม (Knowing the subject or topic) ผู้นำกลุ่มควรจะต้องมีความรอบรู้ในประเด็นที่เกี่ยวข้อง หรือหัวข้อเรื่องที่จะพูดคุยกันรอบรู้ในปัญหาของสมาชิกกลุ่ม เช่น การทำกลุ่มสำหรับผู้ที่มีความซึมเศร้า วิตกกังวล ปัญหาทางเพศ และการจัดการกับความโกรธ เป็นต้น โดยผู้นำกลุ่มจะต้องรอบรู้ในประเด็นเหล่านี้ เพื่อที่จะเข้าใจในการเปลี่ยนแปลงของความคิด อารมณ์ ความรู้สึก และพฤติกรรม ตลอดจนสามารถให้ข้อคิดเห็นเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาต่างๆ แก่สมาชิกกลุ่มได้ตรงประเด็น และกระตุ้นให้สมาชิกได้ค้นพบความคิด ความรู้สึก ที่อยู่ภายใน นำไปสู่การปรับเปลี่ยนความคิดอารมณ์ ความรู้สึกและพฤติกรรมได้อย่างเหมาะสม

2. สร้างบรรยากาศที่ดีให้เกิดขึ้นภายในกลุ่ม (Providing the right Atmosphere) ผู้นำกลุ่มควรจะต้องเสริมสร้างให้เกิดบรรยากาศที่ดี อบอุ่น และปลอดภัยสำหรับสมาชิกกลุ่ม เพื่อให้สมาชิกกลุ่มสามารถระบายอารมณ์ความรู้สึกที่มีอยู่ของตนออกมาได้อย่างอิสระ และรู้สึกว่ามีคนที่พร้อมจะรับฟังขณะที่ตนพูด มีการสร้างสภาพแวดล้อมภายในกลุ่มในทางบวก ที่เสริมสร้างความเชื่อมั่น ความเคารพนับถือ โดยมีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ และเป็นตัวแบบที่ดีให้แก่สมาชิกกลุ่ม ไม่ส่งเสริมการวิพากษ์วิจารณ์กันในทางลบและไม่เป็นมิตรและควรพยายามส่งเสริมให้สมาชิกกลุ่มได้มีการช่วยเหลือ สนับสนุนซึ่งกันและกัน ซึ่งจะเป็นประโยชน์สำหรับสมาชิกกลุ่มทุกคน

3. การมุ่งสู่ประเด็นที่สนใจ (Directing the focus) ผู้นำกลุ่มจะต้องระลึกอยู่เสมอว่าประเด็นที่สมาชิกกลุ่มกำลังอภิปรายกันอยู่ภายในกลุ่มนั้น อะไรคือประเด็นที่ควรสนใจ อะไรที่ควรจะยัดถือ และอะไรที่ควรจะผ่านเลยไป พิจารณาว่าสิ่งที่สมาชิกแต่ละคนพูดออกมาในขณะที่ดำเนินกลุ่มนั้นเป็นประเด็นร่วมของกลุ่มหรือไม่ และหากสมาชิกพูดถึงเรื่องต่างๆ ที่อยู่นอกประเด็นของกลุ่ม ผู้นำกลุ่มก็ควรจะมีการจัดการอย่างเหมาะสมโดยอาจมีการพูดประเด็นเหล่านั้นในเวลาอื่นที่นอกเหนือจากเวลาในชั่วโมงของการให้คำปรึกษากลุ่ม

4. การตระหนักรู้ในสมาชิกกลุ่มแต่ละคน (Being aware of individual members) ผู้นำกลุ่มจะต้องมีความรับผิดชอบ ในการให้ความสนใจสมาชิกกลุ่มแต่ละคนภายในกลุ่ม โดยมีการรับฟัง และสังเกตปฏิกิริยาต่างๆ ที่สมาชิกกลุ่มทุกคนแสดงออกมา ซึ่งจะทำให้ทราบถึงความแตกต่างในปฏิกิริยาของสมาชิกกลุ่มในแต่ละคน และการสังเกตจะทำให้ทราบว่าสมาชิกกลุ่มคนไหนที่มีความพร้อมหรือต้องการที่จะพูดหรือแสดงออกมา โดยเฉพาะในการเป็นผู้นำกลุ่มที่มี

สมาชิกกลุ่มมาจากวัฒนธรรมที่หลากหลาย จะทำให้ทราบและเข้าใจถึงความแตกต่างกันของวิธีการจัดการกับปัญหาของสมาชิกกลุ่มที่กำลังอภิปรายกันอยู่นั้น

5. การรักษาเวลา (Watching the clock) ในระหว่างการให้คำปรึกษากลุ่มนั้น ผู้นำกลุ่มควรรักษาหรือควบคุมเวลาให้เพียงพอและเหมาะสม เพื่อให้สามารถดำเนินกลุ่มอย่างครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ ที่จะอภิปรายกัน และควรระมัดระวังการอภิปรายในหัวข้อที่นอกประเด็นในเวลาที่ใกล้จะหมดเวลาของการให้คำปรึกษากลุ่ม เนื่องจากจะทำให้ไม่สามารถรักษาเวลาได้

6. การจัดสรรเวลา (Apportioning “air time”) ผู้นำกลุ่มควรจัดสรรหรือแบ่งเวลาสำหรับสมาชิกกลุ่มแต่ละคนให้เหมาะสม ควรมีการอภิปรายกันอย่างตรงประเด็น และไม่ใช้เวลาสำหรับสมาชิกกลุ่มคนใดคนหนึ่งมากเกินไป ในขณะที่ให้คำปรึกษากลุ่มนั้น หากพิจารณาแล้วพบว่าสมาชิกกลุ่มคนใดคนหนึ่งน่าจะใช้เวลาเข้ารับการให้คำปรึกษาที่มากกว่าสมาชิกกลุ่มคนอื่น ๆ ก็ควรจะให้บริการในรูปแบบของการให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลในเวลาอื่น ภายหลังจากที่เสร็จสิ้นจากการให้คำปรึกษากลุ่มแล้ว

สรุปได้ว่าบทบาทของผู้นำกลุ่มจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่จะพูดคุยกันในกลุ่ม สามารถสร้างบรรยากาศที่ดีให้เกิดขึ้นภายในกลุ่ม มุ่งสู่ประเด็นที่สนใจของสมาชิกกลุ่ม ตระหนักรู้ในสมาชิกกลุ่มแต่ละคน รักษาและจัดสรรเวลาในการให้คำปรึกษากลุ่มได้เป็นอย่างดี

2.4.10 บทบาทของสมาชิกกลุ่ม

บทบาทของสมาชิกกลุ่มมีความสำคัญต่อการประสบความสำเร็จในการให้คำปรึกษากลุ่ม ซึ่งสุขอรุณ วงษ์ทิม (2555: 46-47) กล่าวว่า บทบาทของสมาชิกกลุ่มซึ่งจะทำให้การให้คำปรึกษากลุ่มมีประสิทธิภาพ มีดังนี้

1. เป็นผู้ที่มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านความคิด อารมณ์ และพฤติกรรมที่ไม่มากจนเกินไป เนื่องจากการให้คำปรึกษากลุ่มนั้นมีเวลาสำหรับการให้คำปรึกษาค่อนข้างจำกัด และเวลาสำหรับสมาชิกแต่ละคนมีไม่มาก ซึ่งในบางกรณีที่สมาชิกบางคนมีการเปลี่ยนแปลงทางความคิด อารมณ์ และพฤติกรรมที่มากเกินไป จะทำให้ไม่ได้รับประโยชน์เท่าที่ควร เนื่องจากผู้ให้คำปรึกษาอาจไม่ช่วยเหลือเพื่อแก้ไขปัญหาที่ลึกซึ้งนั้นได้ภายในเวลาที่จำกัด

2. มีความเหมาะสมสำหรับผู้ที่อยู่ในช่วงวัยรุ่น เนื่องจากวัยรุ่นเป็นวัยที่กำลังแสวงหาเอกลักษณ์ของตน มีความเป็นตัวของตัวเอง ต้องการอิสระ กล้าแสดงความคิดเห็น ต้องการการยอมรับจากเพื่อนและผู้อื่น ต้องการให้บุคคลอื่นเห็นความสำคัญของตน ซึ่งลักษณะโดยธรรมชาติของวัยรุ่นนั้นจะเชื่อฟังคำแนะนำ และชอบปรึกษาปรึกษาปรึกษากับกลุ่มเพื่อนมากกว่าพ่อแม่หรือผู้ปกครอง และบางครั้งก็อาจมีการเลียนแบบพฤติกรรมต่างๆ จากเพื่อน และเนื่องจากวิธีการให้บริการปรึกษาเป็นกลุ่มจะเอื้ออำนวยให้สมาชิกมีการเสนอข้อคิดเห็น แลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกัน เปิดโอกาสให้ระบายอารมณ์ ความรู้สึกได้อย่างอิสระ มีการให้กำลังใจ ยอมรับ สนับสนุนซึ่งกันและกัน มีการทดลองทำพฤติกรรมใหม่ๆ มีการเลียนแบบพฤติกรรมที่เหมาะสมจากผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับลักษณะและความต้องการของวัยรุ่นดังกล่าว จึงมีความเหมาะสมสำหรับการให้บริการปรึกษาเป็นกลุ่มอย่างยิ่ง

3. เป็นผู้ที่ยอมรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้อื่น ไม่ต่อต้านสังคม เนื่องจากในกระบวนการกลุ่มนั้น จะมีการเปิดโอกาสให้สมาชิกแต่ละคนได้แสดงความคิดเห็น ให้ข้อเสนอแนะ แนวทางแก้ไขปัญหาและปรับเปลี่ยนความคิด พฤติกรรมต่างๆ หากสมาชิกเป็นผู้ที่ไม่เปิดใจยอมรับหรือปฏิเสธความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และไม่ยอมรับการวิพากษ์วิจารณ์จากสมาชิกอื่น จะทำให้ไม่ประสบผลสำเร็จในการแก้ไขปัญหของตน หรืออาจจะเกิดการขัดแย้งกันกับสมาชิกอื่นได้

4. เป็นผู้ที่ไม่มีปัญหาการสื่อสาร กล่าวพูด กล่าวแสดงความคิดเห็นให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์และสร้างสรรค์แก่สมาชิกอื่น ซึ่งในกระบวนการกลุ่มนั้น จะต้องการความคิดเห็น ประสบการณ์ ข้อเสนอแนะตลอดจนแนวทางในการปรับเปลี่ยนความคิด ทักษะ และพฤติกรรมที่หลากหลาย และเป็นประโยชน์ ทั้งนี้เพื่อให้สมาชิกสามารถพิจารณาและเลือกแนวทางเหล่านั้นได้อย่างเหมาะสมกับตน ซึ่งอาจมีการทดลองปฏิบัติหรือลองฝึกพฤติกรรมก่อน จนกระทั่งสามารถนำไปใช้ได้ในชีวิตจริง ดังนั้น หากสมาชิกที่เข้าร่วมกลุ่มเป็นบุคคลที่มีปัญหาการสื่อสาร เช่น พูดติดอ่าง พูดไม่ชัดเจน เจ็บขริม พูดน้อย ไม่กล้าแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้อื่น ก็จะทำให้เกิดข้อจำกัดในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสมาชิกอื่นภายในกลุ่มได้

5. เป็นผู้ที่มีความเป็นประชาธิปไตย เคารพในสิทธิเสรีภาพ ให้เกียรติผู้อื่น และเคารพในกฎกติกาของสังคม ซึ่งในกระบวนการกลุ่มจะเปิดโอกาสให้สมาชิกได้แสดงความคิดเห็นต่างๆ อย่างเท่าเทียมกันและผู้นำกลุ่มก็จะแสดงความสนใจ ให้ความสำคัญแก่สมาชิกกลุ่มอย่างเท่าเทียมกัน และเคารพในกฎกติกาของกลุ่ม หากสมาชิกคนหนึ่งคนใดไม่คำนึงถึงความสำคัญของประเด็นดังกล่าว ก็จะทำให้การให้บริการปรึกษานั้นขาดประสิทธิภาพ

6. เป็นผู้ที่มีความจริงใจ เข้าอกเข้าใจ เอื้ออาทร และเต็มใจที่จะช่วยเหลือผู้อื่น ซึ่งในการเปิดโอกาสให้สมาชิกได้ให้ข้อเสนอแนะ และให้ข้อมูลย้อนกลับต่อผู้อื่นนั้น หากสมาชิกในกลุ่มเป็นผู้ที่มีความจริงใจ เข้าอกเข้าใจ เอื้ออาทร และเต็มใจที่จะช่วยเหลือผู้อื่นแล้ว ก็จะปฏิบัติหน้าที่ของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นประโยชน์แก่สมาชิกอื่น ช่วยสร้างบรรยากาศของกลุ่มที่ดี มีความผูกพันสามัคคีกัน เข้าอกเข้าใจซึ่งกันและกัน คลายความวิตกกังวลในปัญหาของตน และร่วมกันแก้ไขปัญหให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ต้องการ

จากบทบาทของผู้รับคำปรึกษากลุ่มดังกล่าวข้างต้น สมาชิกกลุ่มควรเป็นผู้ที่มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านความคิด อารมณ์ และพฤติกรรมที่ไม่มากจนเกินไป ซึ่งในบางกรณีที่สมาชิกบางคนมีการเปลี่ยนแปลงทางความคิด อารมณ์ และพฤติกรรมที่มากเกินไป จะทำให้ไม่ได้รับประโยชน์เท่าที่ควร เนื่องจากผู้ให้คำปรึกษาอาจไม่ช่วยเหลือเพื่อแก้ไขปัญหาลึกซึ้งซึ่งนั้นได้ภายในเวลาที่จำกัด มีความเหมาะสมสำหรับผู้ที่อยู่ในช่วงวัยรุ่น เป็นผู้ที่ยอมรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้อื่น ไม่ต่อต้านสังคม เนื่องจากในกระบวนการกลุ่มนั้น เป็นผู้ที่ไม่มีความปัญหาการสื่อสาร กล่าวพูด กล่าวแสดงความคิดเห็นให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์และสร้างสรรค์แก่สมาชิกอื่น เป็นผู้ที่มีความเป็นประชาธิปไตย เคารพในสิทธิเสรีภาพ ให้เกียรติผู้อื่น และเคารพในกฎกติกาของสังคม เป็นผู้ที่มีความจริงใจ เข้าอกเข้าใจ เอื้ออาทร และเต็มใจที่จะช่วยเหลือผู้อื่น

2.5 ข้อดีและข้อจำกัดของการให้คำปรึกษากลุ่ม

2.5.1 ข้อดีของการให้คำปรึกษากลุ่ม

ข้อดีของการให้คำปรึกษากลุ่มมีหลายประการ ซึ่งมีนักวิชาการได้กล่าวไว้ดังนี้ คอทท์เลอร์ และบราวน์ (Kottler; & Brown. 1996: 194-198) และเคิร์ทเลอร์ (Kottler. 2004: 242-246) กล่าวถึงข้อดีของการให้คำปรึกษากลุ่มไว้ 6 ประการ สรุปได้ดังนี้

1. คุ่มค่า (Cost efficiency) การให้คำปรึกษากลุ่มทำให้สมาชิกกลุ่มประหยัดเวลาจากการให้คำปรึกษาทีละคน เนื่องจากผู้ให้บริการปรึกษาส่วนใหญ่จะมีภารกิจมากมาย จึงเป็นการประหยัดเวลาและใช้เวลาอย่างคุ้มค่าทั้งเวลาของตนเองและองค์กร

2. ผลในการตรวจสอบ (Spectator effects) การให้คำปรึกษากลุ่ม จะมีประโยชน์ในการช่วยให้สมาชิกกลุ่มได้เรียนรู้ ตรวจสอบพฤติกรรมของตนเอง และเลียนแบบพฤติกรรมของเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม ตลอดจนมีการเลียนแบบพฤติกรรมของผู้ในกลุ่มที่ตนชื่นชอบได้จากการสังเกต

3. คุณค่าในการกระตุ้น (Stimulation value) กระบวนการให้คำปรึกษากลุ่ม จะเป็นการช่วยกระตุ้นความคิด อารมณ์ ของสมาชิกกลุ่ม มีอิสระในการแสดงออก มีการวิพากษ์วิจารณ์ ย้อนกลับกันอย่างจริงจัง มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นใหม่ๆ ซึ่งกันและกัน และมีการยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล จากบรรยากาศภายในกลุ่มที่มีชีวิตชีวา จะกระตุ้นให้เกิดพลังในการเปลี่ยนแปลง เกิดการมีส่วนร่วมและร่วมมือกันในการกระทำสิ่งต่างๆ ให้ดีขึ้น

4. โอกาสในการให้ข้อมูลย้อนกลับ (Opportunities for feedback) จากกระบวนการการให้คำปรึกษากลุ่ม จะทำให้สมาชิกกลุ่มได้รับประสบการณ์ในการให้ข้อมูลย้อนกลับที่ตรงไปตรงมา ซื่อสัตย์ วิพากษ์วิจารณ์ แสดงความรู้สึกและความคิดเห็นอย่างมีประสิทธิภาพ มีประโยชน์และสร้างสรรค์ สมาชิกจะช่วยกันค้นหาและพิจารณาว่ามีสิ่งใดที่ควรปรับปรุงให้ดีขึ้น และมีการเสริมแรงซึ่งกันและกัน

5. การสนับสนุน (Support) สมาชิกกลุ่มจะได้รับการสนับสนุนจากสมาชิกคนอื่นภายในกลุ่มด้วยความรัก ความจริงใจ และใส่ใจอย่างแท้จริง ทำให้เกิดความหวัง มีการพัฒนาทักษะทางสังคม มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และเป็นการสนับสนุนให้เกิดการระบายอารมณ์

6. การฝึกปฏิบัติที่มีโครงสร้าง (Structured practice) บรรยากาศภายในกลุ่ม ซึ่งเปรียบเสมือนห้องทดลอง ไม่เพียงแต่สมาชิกกลุ่มจะได้รับการให้ข้อมูลและแสดงความคิดเห็นเท่านั้น สมาชิกกลุ่มยังได้รับการสนับสนุน และมีการส่งเสริมให้เกิดการฝึกปฏิบัติพฤติกรรมใหม่ๆ และพัฒนาทักษะต่างๆ อันเนื่องจากการขาดทักษะที่จำเป็นซึ่งทำให้เกิดความเครียดและวิตกกังวล เกิดความก้าวร้าว มีการปกป้องตนเอง ขาดการยอมรับนับถือตนเอง นอกจากนี้ยังมีโอกาสให้สมาชิกกลุ่มได้แสดงอารมณ์ ความรู้สึกต่างๆ ที่เกิดจากความกลัว ความวิตกกังวลและข้อห้ามต่างๆ ออกมาอย่างเปิดเผย โดยมีการให้ข้อมูลย้อนกลับที่สร้างสรรค์จากสมาชิกอื่น

นอกจากนี้ ไคลน์ (Kline. 2003: 5-6) ได้กล่าวถึงคุณค่าที่สำคัญของการให้คำปรึกษากลุ่มว่าเป็นการช่วยให้กลุ่มมีสัมพันธภาพกับผู้อื่นที่น่าพึงพอใจเพิ่มมากขึ้น ส่งเสริมสุขภาพจิต เพิ่มประสิทธิภาพของพฤติกรรมระหว่างบุคคล พัฒนาการทำหน้าที่ มีการปรับตัวทางสังคมที่ดีขึ้น เปลี่ยนแปลงการรู้จัก พัฒนาความสอดคล้องกัน เพิ่มการยอมรับในตนเองหรือปรับปรุงพัฒนาการของตนเอง นอกจากนี้ยังช่วยให้สมาชิกกลุ่มเรียนรู้วิธีการที่จะมีความไวต่อความต้องการของผู้อื่น ยอมรับและเข้าใจในความแตกต่าง มีการติดต่อสื่อสารอย่างเข้าใจ รู้จักวิธีการที่จะจัดการกับความขัดแย้งได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีศักยภาพในการทำประโยชน์เพื่อคุณภาพสังคม

สรุปได้ว่า ข้อดีของการให้คำปรึกษากลุ่ม สามารถช่วยให้กลุ่มมีสัมพันธภาพกับผู้อื่นที่น่าพึงพอใจเพิ่มมากขึ้น ส่งเสริมสุขภาพจิต เพิ่มประสิทธิภาพของพฤติกรรมระหว่างบุคคล พัฒนาการทำหน้าที่ มีการปรับตัวทางสังคมที่ดีขึ้น เปลี่ยนแปลงการรู้จัก พัฒนาความสอดคล้องกัน เพิ่มการยอมรับในตนเองหรือปรับปรุงพัฒนาการของตนเอง

2.5.2 ข้อจำกัดของการให้คำปรึกษากลุ่ม

ข้อจำกัดของการให้คำปรึกษากลุ่มมีหลายประการ ซึ่งแพทเทอร์สัน และ ไนเซนโฮลซ์ (Peterson; & Nisenholz. 1995: 256-257) กล่าวว่า การให้คำปรึกษากลุ่มนั้นอาจมีข้อจำกัดต่าง ๆ ได้แก่

1. ผู้นำกลุ่มจะมีการควบคุมสถานการณ์ภายในกลุ่มได้น้อย เนื่องจากจำเป็นต้องให้ความสนใจกับสิ่งที่เกิดขึ้นภายในกลุ่ม เพื่อที่จะช่วยให้สามารถควบคุมกลุ่มได้ ดังนั้นผู้นำกลุ่มควรปฏิบัติภารกิจร่วมกับผู้ช่วยผู้นำกลุ่ม
2. ผู้นำกลุ่มจะต้องทำให้เกิดความสมดุลระหว่างความต้องการที่จะทำให้เกิดความมีอิสระของสมาชิกและความต้องการที่จะรักษาโครงสร้างของกลุ่มให้ดี
3. สมาชิกกลุ่มแต่ละคนอาจได้รับความสนใจจากผู้นำกลุ่มน้อยเนื่องจากเวลาที่จำกัด
4. การรักษาความลับภายในกลุ่ม มีความยากลำบากมากกว่าการให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล
5. แรงกดดันจากเพื่อนสมาชิกสมาชิกภายในกลุ่ม อาจจะระงับความคิดริเริ่มความเป็นตัวของตัวเอง และความคิดสร้างสรรค์ของสมาชิกได้
6. ไม่เหมาะสมสำหรับบุคคลต่อไปนี้ ได้แก่ ผู้ที่หวาดระแวง (Paranoid) ผู้ที่สมองถูกทำลาย (Brain damaged) โรคจิตเฉียบพลัน (Acute psychotic) ผู้ที่ต่อต้านสังคม (Sociopathic) ผู้ที่มีความคิดจะฆ่าตัวตาย (Suicidal) ผู้ที่กังวลเกี่ยวกับสุขภาพของตนมากเกินไป (Hypochondriacal) ผู้ที่หลงตนเอง (Narcissistic)
7. สมาชิกกลุ่มบางคนอาจรับเคราะห์แทนผู้อื่นหรือเป็นเหมือนแพะรับบาป อันเนื่องมาจากการรวมพวกกันของสมาชิกกลุ่มคนอื่น และผู้นำกลุ่มขาดประสบการณ์ในการที่จะจัดการแก้ไข

8. ผู้นำกลุ่มขาดประสบการณ์ในการที่จะคัดเลือกสมาชิกกลุ่มเพื่อเข้าร่วมกลุ่ม ทำให้สมาชิกกลุ่มมีพฤติกรรมที่เป็นอันตรายๆ ได้แก่ ความก้าวร้าว ได้รับการช่วยเหลือที่ไม่เหมาะสม ไม่กระตือรือร้น และผูกขาดเป็นต้น ซึ่งอาจทำให้สมาชิกกลุ่มอื่นบางคนไม่ต้องการที่จะมาเข้าร่วมกลุ่มได้อีกในอนาคต

นีสทูล (Nystull, 2003: 335-336) กล่าวว่า การให้คำปรึกษากลุ่ม อาจจะไม่มีความเหมาะสมสำหรับกลุ่มคน ได้แก่ ผู้ที่มีความผิดปกติทางจิตใจอย่างรุนแรง (Serious mental disorder) ผู้ที่นับถือตนเองต่ำ (Low self-concept) เนื่องจากอาจจะรู้สึกว่าตนได้รับการคุกคามและรุกรานความเป็นส่วนตัวจากการได้รับข้อคิดเห็นย้อนกลับจากสมาชิกอื่น ซึ่งในกรณีนี้การให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลจะมีความเหมาะสมกว่า

สมิธท์ (Schmidt, 2003: 153) ได้กล่าวถึงข้อจำกัดของการให้คำปรึกษากลุ่ม ได้แก่

1. กลุ่มที่มีประสิทธิภาพจะต้องการผู้นำกลุ่มที่มีทักษะสำหรับการดำเนินกลุ่มอย่างมาก เพราะการให้คำปรึกษากลุ่มนั้นจะมีกระบวนการที่ซับซ้อน และมีปัจจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องมากกว่าการให้คำปรึกษารายบุคคล

2. การให้คำปรึกษากลุ่มต้องการความสามารถของผู้นำกลุ่มในการที่จะกำหนดทิศทางของกลุ่ม มีการพูดคุยกับสมาชิกกลุ่มทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน และสร้างความสัมพันธ์อย่างมีประสิทธิภาพ อาจจะทำให้ผู้นำกลุ่มเกิดความเหนื่อยล้า ทั้งทางด้านร่างกาย และจิตใจได้

3. การนัดหมายสมาชิกกลุ่มค่อนข้างยาก เนื่องจากเป็นการพบปะกับสมาชิกกลุ่มพร้อมกันที่เดียวจำนวนหลายคน

4. การให้คำปรึกษากลุ่มอาจไม่มีความเหมาะสมหรือไม่มีประสิทธิภาพสำหรับสมาชิกกลุ่มบางคน เช่น ผู้ที่มีปัญหาทางด้านพฤติกรรมที่รุนแรง หรือความบกพร่องอื่นๆ

คอเรย์ คอเรย์ และคอเรย์ (Corey; Corey; & Corey, 2014: 230-231) ได้กล่าวเกี่ยวกับข้อจำกัดในการเผชิญหน้าภายในการให้คำปรึกษากลุ่ม สรุปได้ว่า การเผชิญหน้าภายในการให้คำปรึกษากลุ่มอาจมีความเสี่ยงสำหรับการรักษาความลับของกลุ่ม สมาชิกกลุ่มจำเป็นต้องเปิดเผยตนเองเนื่องจากถูกกดดันจากกลุ่ม ผลของการใช้ทักษะการเผชิญหน้าของผู้นำกลุ่ม ทำให้สมาชิกกลุ่มอาจรู้สึกเหมือนถูกโจมตี และสมาชิกกลุ่มอาจมีอารมณ์ในทางลบเมื่อรับรู้เรื่องราวของสมาชิกอื่น

จากข้อคิดเห็นของนักวิชาการข้างต้นสรุปได้ว่า การให้คำปรึกษากลุ่มมีข้อจำกัดดังนี้

1. ผู้นำกลุ่มต้องมีความรู้และประสบการณ์ในการให้คำปรึกษากลุ่มเป็นอย่างดี ต้องสามารถควบคุมกลุ่มได้ และควรมีผู้ช่วยผู้นำกลุ่มเป็นผู้ช่วยเหลือ เอื้ออำนวยให้กลุ่มดำเนินไปอย่างราบรื่น

2. การรักษาความลับของสมาชิกกลุ่มค่อนข้างยากกว่าการให้คำปรึกษารายบุคคล

3. การนัดหมายวันเวลาในการพบปะกันค่อนข้างยาก เนื่องจากมีสมาชิกกลุ่มหลายคน

4. อาจไม่มีความเหมาะสมสำหรับสมาชิกกลุ่มบางคน ดังนั้นผู้นำกลุ่มจึงควรมีประสบการณ์ในการคัดเลือกสมาชิกกลุ่มก่อนเข้าร่วมกลุ่ม

5. เนื่องจากการมีเวลาที่ค่อนข้างจำกัด ปัญหาที่ซับซ้อนของสมาชิกกลุ่มบางคน อาจถูกละเลย และสมาชิกกลุ่มบางคนอาจได้รับความสนใจจากผู้นำกลุ่มน้อยหรือไม่เท่าเทียมกัน

2.6 การให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค

2.6.1 ความหมายของการให้คำปรึกษาแบบผสมผสานเทคนิค

การให้คำปรึกษาแบบผสมผสานมีนักวิชาการได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

ยัง (Young. 1992: 6) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาแบบผสมผสานเทคนิค เป็นการนำเทคนิคการให้คำปรึกษาที่มีความเฉพาะเจาะจงกับปัญหาและสถานการณ์มาผสมผสานเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

ธอร์น (Thorne: 2011: 85-86) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาแบบผสมผสาน เป็นกระบวนการของการช่วยเหลือโดยผสมผสานเทคนิคของทฤษฎีต่างๆ ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา และผู้รับคำปรึกษา ในการกระบวนการนี้จะก่อให้เกิดสัมพันธภาพของการช่วยเหลือระหว่างผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษา (A face-to-face relationship) ผู้ให้คำปรึกษาจะเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์ในการให้คำปรึกษา มีเจตคติที่ดีต่อการให้คำปรึกษา มีบุคลิกภาพที่เหมาะสม พร้อมทั้งจะให้ความช่วยเหลือผู้รับคำปรึกษา เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาสามารถเข้าใจตนเอง และสิ่งแวดล้อมได้ดีขึ้น สามารถตัดสินใจและแก้ปัญหาต่างๆ ของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความสบายใจขึ้น เกิดการเปลี่ยนแปลงทางเจตคติ ความรู้สึก ตลอดจนพฤติกรรมต่างๆ ในวิถีทางที่ดีขึ้น และสามารถวางแผนโครงการในอนาคตของตนเองได้อย่างเหมาะสม

คอนกลิน และไวลีย์ (Conklin; & Wiley. 2012: 116) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาแบบผสมผสานเทคนิค เป็นกระบวนการที่ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องมีทักษะการสื่อสารระหว่างบุคคลและทักษะการสังเกตที่ดี โดยผู้ให้คำปรึกษาจะต้องมีศักยภาพในการบูรณาการการให้คำปรึกษาให้สอดคล้องกับผู้รับคำปรึกษา ซึ่งจะต้องอาศัยประสบการณ์และการวิเคราะห์อย่างระมัดระวังในการให้คำปรึกษา และผู้ให้คำปรึกษาจะต้องมีความคุ้นเคยกับทฤษฎีที่สำคัญของการให้คำปรึกษา เพื่อที่จะได้นำเทคนิคต่างๆ มาผสมผสานในการให้คำปรึกษา เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น

แทน และไฟซ่า (Tan; & Faizah. 2015: 201) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาแบบผสมผสานเทคนิค เป็นการผสมผสานเทคนิคที่ช่วยกระตุ้นให้ผู้ให้คำปรึกษาสามารถเลือกใช้เทคนิคที่หลากหลายเพื่อตอบสนองต่อปัญหาและผู้รับคำปรึกษา โดยไม่ถูกการปิดกั้นจากแนวคิดและหลักการของทฤษฎีการให้คำปรึกษา

โจนส์-สมิท (Jones-Smith. 2016: 24) กล่าวว่า การผสมผสานเทคนิคสำหรับการให้คำปรึกษา เป็นความสามารถของผู้ให้คำปรึกษาในการนำเทคนิคต่างๆ มาใช้ในการให้คำปรึกษา โดยผู้ให้คำปรึกษาเป็นผู้ผสมผสานเทคนิคสำหรับการให้คำปรึกษาให้กับผู้รับคำปรึกษา ซึ่งวิธีผสมผสานเทคนิคสำหรับการให้คำปรึกษา ซึ่งจะปรับใช้ให้เหมาะสมกับผู้รับคำปรึกษา โดยผู้ให้คำปรึกษาจะต้องมีความเข้าใจในทฤษฎีการให้คำปรึกษา แล้วสามารถนำเอาเทคนิคของทฤษฎีต่างๆ มาผสมผสานสำหรับการให้คำปรึกษาได้เป็นอย่างดี

จากความหมายของนักวิชาการข้างต้นสรุปได้ว่า การให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค หมายถึง กระบวนการในการช่วยเหลือโดยผสมผสานเทคนิคของทฤษฎีต่างๆ ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและสมาชิกกลุ่ม ในกระบวนการนี้จะก่อให้เกิดสัมพันธภาพของการช่วยเหลือระหว่างผู้นำกลุ่มและสมาชิกกลุ่ม

2.6.2 แนวคิดสำคัญของการให้คำปรึกษาแบบผสมผสานเทคนิค

เฟรเดอริก ซี ธอร์น (Frederick C. Thorne) (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2554ก: 57; อ้างอิงจาก Thorne. 1950) เป็นผู้ที่มียุทธศาสตร์สำคัญเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาแบบผสมผสาน โดยการประยุกต์แนวคิดและแนวปฏิบัติของทฤษฎีต่างๆ ของการให้คำปรึกษาให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพปัญหาและลักษณะของผู้รับคำปรึกษา

ธอร์น (Thorne) มีความเชื่อว่า ทฤษฎีการให้การปรึกษานั้นไม่มีทฤษฎีใดจะสมบูรณ์ทุกทฤษฎี มีส่วนดีและส่วนบกพร่อง เขาจึงพยายามดึงเอาส่วนดีของแต่ละทฤษฎีมาใช้ เรียกว่า ทฤษฎีการให้การปรึกษานี้ว่า "ทฤษฎีผสมผสาน" เป็นการผสมผสานกันทั้งแบบนำทางและไม่นำทาง ตามความเหมาะสมของผู้รับคำปรึกษาและลักษณะของปัญหา

โดยมีมีโนทัศน์มองการช่วยเหลือบุคคลโดยให้ความสำคัญทั้งด้านสติปัญญาและอารมณ์ว่ามีความสำคัญพอๆ กัน และการแก้ปัญหาจะต้องพัฒนาบุคลิกภาพของผู้รับคำปรึกษาให้รู้จักปรับตัวเหมาะสมกับสถานการณ์ ให้รู้ตัวว่าขณะนี้ตัวเองกำลังทำอะไร อยู่ที่ไหน ตั้งจุดมุ่งหมายของชีวิตเอาไว้อย่างไรเพราะชีวิตไม่มีจุดหมายย่อมประสบความสำเร็จ การให้การปรึกษาแบบนี้เชื่อว่า บุคคลย่อมมีความสามารถในตนเองที่จะแก้ปัญหามาของตนเองได้ ถ้าหากได้รับการนำทางที่ถูกต้อง และเห็นว่าผู้รับคำปรึกษาควรได้พูดมากกว่าผู้ให้การปรึกษา รับผิดชอบการตัดสินใจและเลือกแนวทางในการดำเนินชีวิตของตน

นอร์ครอส และนิวส์แมน (Corey. 2005: 464; citing Norcross; & Newman. 1992) กล่าวว่า การผสมผสานเทคนิค จะมุ่งเน้นที่ความแตกต่างที่ได้มาจากหลายแนวคิดและเป็นการเก็บรวบรวมเทคนิค (Collection) และนำไปใช้โดยไม่ระบุกลุ่มของทฤษฎี

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2554ก: 57) กล่าวว่า คำว่า "Eclectic" หมายถึง การเลือกสรร (Select) แนวคิดตลอดทั้งวิธีการต่างๆ (methods) ที่เหมาะสมจากทฤษฎีต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาและการบำบัด สำหรับแนวคิดสำคัญของการให้คำปรึกษาแบบผสมผสานนั้น ธอร์น (Thorne) เชื่อว่า

1. ไม่มีทฤษฎีใดทฤษฎีหนึ่ง ไม่ว่าจะเป็นทฤษฎีการให้คำปรึกษาหรือการบำบัดรักษา ที่สามารถจะให้คำตอบได้กว้างขวางและครอบคลุมทุกแง่มุมของปัญหาต่างๆ ของผู้รับบริการได้ ผู้ให้คำปรึกษาควรพิจารณาเลือกสรรวิธีการให้การปรึกษาที่เหมาะสมที่สุดกับประเด็นปัญหาของผู้รับบริการคุณลักษณะและสภาพแวดล้อมของผู้รับบริการ

2. ผู้ให้คำปรึกษาแบบผสมผสานที่แท้จริง (The true eclectic counselor) มีปรัชญาและเป้าหมายในการให้คำปรึกษาที่สอดคล้องกันว่า ก่อนจะนำเทคนิคใดๆ ของทฤษฎีการให้คำปรึกษาทฤษฎีใดไปประยุกต์ใช้ ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องศึกษาประวัติ รายละเอียด ความชัดเจน ความถูกต้อง และความเป็นไปได้ของแต่ละทฤษฎีทั้งทฤษฎีการให้คำปรึกษา และการบำบัด เพื่อจะได้กำหนดแนวคิดจากทฤษฎีต่างๆ เหล่านั้น มิใช่เพียงแต่ลองผิดลองถูกเท่านั้น นอกจากนี้ ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องมีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่อง การรับรู้ (Perception) พัฒนาการ การเรียนรู้ และ บุคลิกภาพ เพื่อจะได้สามารถพัฒนาวิธีการต่างๆ ในการให้คำปรึกษาและเลือกใช้วิธีการนั้นๆ ให้เหมาะสมที่สุดกับปัญหาใดปัญหาหนึ่ง โดยเฉพาะของผู้รับบริการแต่ละคน อีกทั้งผู้ให้คำปรึกษาจะประสบความสำเร็จในการให้คำปรึกษา เขาจะต้องรู้จักและเข้าใจเกี่ยวกับบุคลิกลักษณะของตนเอง และมีรูปแบบปฏิสัมพันธ์ที่เอื้อต่อการให้คำปรึกษา โดยเฉพาะกับผู้รับบริการ

3. ผู้ที่จะประสบความสำเร็จในการผสมผสานเทคนิคต่างๆ ของทฤษฎีการให้คำปรึกษาจะต้องมีศิลปะในการปฏิบัติการทางคลินิก (Art of clinical practice)

จากที่กล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า แนวคิดสำคัญของการให้คำปรึกษาแบบผสมผสานเทคนิค เป็นการการเลือกสรรแนวคิดตลอดทั้งวิธีการต่างๆ ที่เหมาะสมจากทฤษฎีต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษา ซึ่งมีความเชื่อว่าไม่มีทฤษฎีใดทฤษฎีหนึ่งที่สามารถจะให้คำตอบได้กว้างขวางและครอบคลุมทุกแง่มุมของปัญหาต่างๆ ของผู้รับคำปรึกษาได้ ผู้ให้คำปรึกษาจึงต้องเลือกเทคนิคการให้คำปรึกษาที่มีความเฉพาะกับปัญหานั้นๆ มาใช้สำหรับการให้คำปรึกษากับผู้รับคำปรึกษา

2.6.3 ทรรศนะเกี่ยวกับธรรมชาติของมนุษย์ในแนวคิดการให้คำปรึกษาแบบผสมผสานเทคนิค

แนวคิดการให้คำปรึกษาแบบผสมผสานเทคนิคมีการกล่าวถึงทรรศนะเกี่ยวกับธรรมชาติของมนุษย์ ซึ่งธอร์น (Thorne. 2011: 91); (Gulliland; James; & Bowman. 1994: 392–393; citing Thorne. 1973) ได้กล่าวถึงทรรศนะเกี่ยวกับธรรมชาติของมนุษย์ในการให้คำปรึกษาแบบผสมผสาน สรุปได้ดังนี้

1. มนุษย์มีทั้งเหตุผลและไม่มีเหตุผล แต่ปรารถนาจะอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

2. มนุษย์เป็นปุถุชนที่มีจิตสำนึก มีสติ และปัญญาที่จะดูแลช่วยเหลือตนเอง แต่ในบางโอกาสอาจจะประสบปัญหา ประสบความยุ่งยากในชีวิต และแม้ว่าจะพยายามช่วยเหลือตนเองในเบื้องต้นแล้ว แต่ก็ไม่สามารถแก้ไขปัญหานั้นๆ จึงปรารถนาที่จะได้รับความช่วยเหลือจากผู้ให้คำปรึกษาเพื่อให้สามารถเรียนรู้ที่จะเผชิญปัญหา และมีชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีคุณภาพ

สรุปได้ว่าทฤษฎีนี้เกี่ยวกับธรรมชาติมนุษย์ในแนวทางการให้คำปรึกษาแบบผสมผสานเทคนิค มนุษย์จะมีทั้งเหตุผลและไม่มีเหตุผล แต่ปรรณนาจะอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข มนุษย์สามารถประสบปัญหาในชีวิตได้จึงปรรณนาที่จะได้รับความช่วยเหลือจากผู้ให้คำปรึกษา เพื่อให้สามารถเรียนรู้ที่จะเผชิญปัญหา และมีชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข

2.6.4 เป้าหมายของแนวทางการให้คำปรึกษาแบบผสมผสานเทคนิค

แนวทางการให้คำปรึกษาแบบผสมผสานเทคนิคมีเป้าหมายที่สำคัญ ซึ่ง เซอเชอร์ และสโตน (Shertzer; & Stone. 1974: 191) ได้กล่าวไว้ดังนี้

1. เพื่อเสริมสร้างและพัฒนาสุขภาพจิตของผู้รับบริการที่มีปัญหาในการปรับตัว
2. เพื่อช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาลดความวิตกกังวล และเรียนรู้ขั้นตอนในการลดความวิตกกังวล
3. เพื่อช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาที่มีความรู้สึกล้มเหลวในชีวิตเรียนรู้ที่จะต่อสู้ชีวิต และมีชีวิตที่ดีขึ้น

4. เพื่อช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาเรียนรู้ที่จะเผชิญปัญหาหรือฟันฝ่าอุปสรรคในชีวิต

สรุปได้ว่า เป้าหมายของแนวทางการให้คำปรึกษาแบบผสมผสานเทคนิค จะต้องเสริมสร้างและพัฒนาสุขภาพจิตของผู้รับคำปรึกษาที่มีปัญหาในการปรับตัว ช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาลดความวิตกกังวล และเรียนรู้ขั้นตอนในการลดความวิตกกังวล ช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาที่มีความรู้สึกล้มเหลวในชีวิตเรียนรู้ที่จะต่อสู้ชีวิต และมีชีวิตที่ดีขึ้น รวมถึงช่วยให้ผู้รับคำปรึกษา เรียนรู้ที่จะเผชิญปัญหาหรือฟันฝ่าอุปสรรคในชีวิตตนเอง

2.6.5 ขั้นตอนการให้คำปรึกษาแบบผสมผสานเทคนิค

ขั้นตอนการให้คำปรึกษาแบบผสมผสานเทคนิคมีลักษณะเฉพาะซึ่งธอร์น (Thorne. 2011: 108-109) ได้จำแนกขั้นตอนการให้การปรึกษาแบบผสมผสานเป็น 3 ขั้นตอน สรุปได้ดังนี้

1. ขั้นเริ่มต้นหรือขั้นสร้างสัมพันธภาพในการให้คำปรึกษา ในขั้นการสร้างสัมพันธภาพนี้ ผู้ให้คำปรึกษาต้องใส่ใจ สนใจผู้รับคำปรึกษา มีความจริงใจ และเอื้ออาทรต่อผู้รับคำปรึกษา

2. ขั้นดำเนินการ ในขั้นตอนนี้ ธอร์น กล่าวว่า เป็นหน้าที่ที่สำคัญของผู้ให้คำปรึกษาที่ต้องให้ความสนใจกับสาเหตุต่างๆ เป็นอันดับแรก และอาการต่างๆ ของผู้รับคำปรึกษา เป็นอันดับรองลงมา (The counselor is primarily in causes and secondarily in symptoms) ต่อจากนั้น จึงวางแผนการให้คำปรึกษา โดยกำหนดเป้าหมาย วิธีการให้คำปรึกษา เทคนิคต่างๆ ประเมินผลก่อนและหลังการให้คำปรึกษา ตลอดจนติดตามผลของการให้คำปรึกษา

3. ขั้นยุติการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาจะยุติการให้คำปรึกษาเมื่อปัญหาต่างๆ ของผู้รับคำปรึกษาลดลง ผู้รับคำปรึกษารู้จักตัวเองดีขึ้น สามารถรับรู้สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องตามความเป็นจริงคิดอย่างสมเหตุสมผล มีเจตคติที่ดีต่อตนเอง มีวุฒิภาวะทางอารมณ์

สามารถเผชิญปัญหานั้นๆ และปัญหาต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นในชีวิต สามารถควบคุมชีวิตของตนเอง และมีพัฒนาการของการเจริญเติบโตในทิศทางที่พึงประสงค์

สรุปได้ว่าขั้นตอนการให้คำปรึกษาแบบผสมผสานเทคนิคจำแนกเป็น 3 ขั้นตอน คือ ขั้นเริ่มต้น ขั้นดำเนินการ และขั้นยุติการให้คำปรึกษา

2.6.6 เทคนิคในการให้คำปรึกษาแบบผสมผสานเทคนิค

เทคนิคการให้คำปรึกษาแบบผสมผสานเทคนิคมีลักษณะเฉพาะ ซึ่งธอร์น (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ 2554ก: 57; อ้างอิงจาก Thorne. 1950) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาแบบผสมผสานนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องประเมินภาพรวม (Global) ของผู้รับบริการ ทั้งประวัติในอดีต สภาพปัจจุบัน และสิ่งที่คาดว่าจะเป็นไปได้ในอนาคต การประเมินนี้จะช่วยให้ผู้ให้คำปรึกษาเข้าใจ ความคิด ความรู้สึก อารมณ์ และพฤติกรรมของผู้รับบริการ และจะเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาตัดสินใจว่า ควรคัดเลือกเทคนิคอะไรบ้าง จากทฤษฎีการให้คำปรึกษาทฤษฎีใดบ้าง ที่จะช่วยให้คลี่คลายประเด็นปัญหาของผู้รับบริการ และช่วยให้ผู้รับบริการสามารถดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ ตัวอย่างเทคนิคที่นำมาใช้ได้แก่ เทคนิคการสัมภาษณ์ เทคนิคการสังเกต การแสดงบทบาทสมมติ การเลียนแบบจากตัวแบบ การอธิบาย การให้กำลังใจ การสอน การวิเคราะห์การสื่อสาร การวิเคราะห์ทรנסแซ็คชีวิต การยกตัวอย่างประกอบคำอธิบาย การเชื่อมโยงอย่างเสรี การตีความ การฝึก การกล้าแสดงออก การเสริมแรง การผ่อนคลาย และการบริการจัดการตัวเอง หรือการควบคุมตนเอง นอกจากนี้ คอเรีย (2012: 446-447) กล่าวว่า ข้อตกลงเบื้องต้นของเทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่ม จะต้องเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่กระบวนการกลุ่ม ไม่ใช่การดำเนินงานภายในกลุ่มอย่างคร่ำๆ เทคนิคที่ใช้ในกลุ่มจะมีประสิทธิภาพสูงที่สุดก็ต่อเมื่อผู้นำกลุ่มเรียนรู้ที่จะใส่ใจอย่างจริงจัง การเลือกใช้เทคนิคในการเอื้อต่อกระบวนการกลุ่ม จะต้องพิจารณาถึงองค์ประกอบของทฤษฎี ที่มีอิทธิพลต่อวิธีการที่เราใช้ ลักษณะผู้นำกลุ่มยังคงเกี่ยวข้องกับเทคนิควิธีการที่เลือกใช้ สิ่งสุดท้ายที่สำคัญ คือ สมาชิกกลุ่ม เป้าหมายกลุ่ม และลำดับขั้นของการพัฒนากลุ่ม ทั้งหมดนี้คือปัจจัยที่จะนำมาพิจารณาในการเลือกเทคนิค และยังจะต้องเข้าใจถึงความสัมพันธ์ของเทคนิคและแนวคิด ทฤษฎี และตระหนักอย่างหนักแน่นว่าเพราะอะไรเราจึงใช้วิธีการเหล่านั้น ในการเป็นผู้นำกลุ่มนั้นไม่มีเหตุผลใดที่จำกัดการใช้เทคนิคของวิธีการเดียว จึงควรคิดค้นหาวิธีที่จะปรับเทคนิคจากรูปแบบทฤษฎีต่างๆ ให้เหมาะสมกับการให้คำปรึกษากลุ่ม และรูปแบบพิเศษที่ผู้นำกลุ่มปรับเทคนิคให้เหมาะสมกับรูปแบบการให้คำปรึกษากลุ่มจะต้องตอบสนองต่อสมาชิกกลุ่มด้วย

2.6.7 บทบาทหน้าที่ของผู้นำกลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค

บทบาทหน้าที่ของผู้นำกลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคมีความสำคัญเป็นอย่างมาก จะช่วยให้การให้คำปรึกษากลุ่มเป็นอย่างไรราบรื่นและเกิดบรรยากาศที่ดีตลอดการให้คำปรึกษากลุ่ม คอเรีย (2012: 443-444) จึงได้กล่าวว่า บทบาทของผู้นำกลุ่มจะเป็นอย่างไรนั้น ขึ้นอยู่กับมุมมองของแต่ละทฤษฎี แต่ในที่สุดทฤษฎีจะอยู่บนพื้นฐานของการนิยมถึงบทบาทของผู้นำกลุ่มของการให้คำปรึกษากลุ่มเอง และการประเมินว่าอะไรคือหน้าที่ที่สำคัญที่สุดของผู้นำกลุ่ม เกณฑ์ที่แน่นอน

ยังคงใช้ในทุกทฤษฎี ตัวอย่างเช่น ประเภทของกลุ่มและเป้าหมาย ธรรมชาติของผู้เข้าร่วมกลุ่ม ดังนั้นสิ่งที่มีความสำคัญที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในความเป็นผู้นำกลุ่มแบบผสมผสานจึงประกอบด้วย

1. ผู้นำกลุ่มเป็นผู้ริเริ่มและส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ ตามโครงสร้างของกลุ่มและรูปแบบพฤติกรรม ให้พวกเขาเรียนรู้ที่จะแบ่งปันรับกับความเสี่ยง มีความซื่อสัตย์ และการสื่อสารกับบุคคลอื่นๆ

2. ผู้นำกลุ่มเป็นผู้ที่ปรับทิศทางของสมาชิกให้ไปสู่กระบวนการกลุ่ม สอนสมาชิกกลุ่มให้เรียนรู้จากกลุ่มให้มากที่สุด และช่วยให้สมาชิกกลุ่มได้ตระหนักถึงพลวัตรของกลุ่ม

3. ผู้นำกลุ่มต้องเป็นผู้ที่สามารถรับรู้ความรู้สึกได้ไว มีการฟังอย่างใส่ใจ โดยเฉพาะการให้ความสนใจอย่างเต็มที่กับวัจนภาษา และอวัจนภาษา ในการสื่อสารของสมาชิกกลุ่ม เพื่อที่จะช่วยให้พวกเขาผ่านเข้าไปสู่การค้นหาและเข้าใจตนเองในระดับที่ลึกลงไป

4. ผู้นำกลุ่มคือผู้ที่รับผิดชอบสำหรับการสร้างความปลอดภัยและสนับสนุนให้มีบรรยากาศในการค้นหาประเด็นสำคัญของแต่ละบุคคล

5. ผู้นำกลุ่มมีหน้าที่ที่จะต้องจัดการในขอบเขตต่างๆ เป็นผู้สร้างกฎของกลุ่มให้ข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิ์และความรับผิดชอบของสมาชิกกลุ่ม ดูแลและปกป้องสมาชิกกลุ่ม

สรุปได้ว่า บทบาทของผู้นำจะต้องเป็นผู้ที่มีปฏิสัมพันธ์ ไวต่อความรู้สึก รับผิดชอบ สร้างความปลอดภัย สนับสนุนให้มีบรรยากาศในการให้คำปรึกษากลุ่มที่ดี และสามารถปรับทิศทางให้กับสมาชิกในกระบวนการกลุ่ม เพื่อให้สมาชิกกลุ่มสามารถที่จะเรียนรู้ได้จากการกระบวนการกลุ่มและนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปปรับใช้กับตนเองภายนอกกลุ่มได้อย่างเหมาะสม

2.7 ทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู

ในการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู ผู้วิจัยผสมผสานเทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่มจากทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มและทฤษฎีทางจิตวิทยาที่สอดคล้องกับการเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูในแต่ละองค์ประกอบ และครอบคลุมทั้งในด้านความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรม เพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู ซึ่งประกอบด้วยเทคนิค ทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่ม และทฤษฎีทางจิตวิทยา ดังนี้

2.7.1 ทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบแอดเลอร์ (Adlerian group counseling theory)

แอดเลอร์ (Alfred Adler) เป็นผู้ริเริ่มทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบแอดเลอร์ ซึ่งให้ความสำคัญกับลักษณะทางสังคมของมนุษย์ ความสนใจทางสังคม บุคลิกภาพของบุคคล และมุ่งเน้นการให้ความสำคัญกับการลดความวิตกกังวล มองมนุษย์ว่าในช่วงชีวิตของทุกคนย่อมประสบกับปัญหา เพราะความรู้สึกด้อยและปราศจากกำลังใจ ดังนั้นการให้คำปรึกษาจึงให้ความสำคัญกับการให้กำลังใจ การกระตุ้นเร้าความสนใจจากสังคม และพัฒนาวิธีการดำเนินชีวิตใหม่ ผ่านสัมพันธภาพที่มีกับสมาชิกกลุ่มซึ่งร่วมกันวิเคราะห์และลงมือปฏิบัติ

2.7.1.1 แนวคิดสำคัญของทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบแอดเลอร์

คอเรย์ (Corey. 2012: 181-187) กล่าวถึงแนวคิดสำคัญของการให้คำปรึกษากลุ่มแบบแอดเลอร์ กล่าวโดยสรุปได้ดังนี้

1. มุมมองต่อบุคคล (Overview of the adlerian view of the person) แอดเลอร์มีมุมมองต่อบุคคลเกี่ยวกับปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อพฤติกรรม มากกว่าปัจจัยทางชีววิทยา บุคคลสามารถกำหนดเป้าหมายของชีวิตในอนาคตมากกว่าในอดีต โดยเกิดความมุ่งหวังที่มีความหมายมากกว่าที่จะมาจากจิตที่ไร้สำนึก มีแรงจูงใจขั้นพื้นฐานของมนุษย์ที่เกิดขึ้นด้วยการถูกบังคับจากสังคมและความพยายามที่จะไปถึงจุดหมาย มนุษย์สร้างตัวตนของตนเองจากตัวตนชีวิต และผู้คนในสังคม ที่เราสร้างเป้าหมายทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ซึ่งเป้าหมายระยะยาวนี้ แอดเลอร์เรียกว่า Life goals ซึ่งเป้าหมายชีวิตนั้นเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตของแต่ละบุคคล ซึ่งจะมุ่งหวังให้เกิดสิ่งที่ดีที่สุดและสมบูรณ์ที่สุดสำหรับตนเอง ความรู้สึกเป็นปมด้อยนั้นเป็นสิ่งที่ทำให้บุคคลไม่สามารถเดินตามความมุ่งหวังของตนเองได้ และคนเหล่านี้จะคิดว่าความหวังในชีวิตของตนเองเป็นเพียงภาพฝัน หรือเรื่องที่ไม่มีความเกิดขึ้นได้จริง

2. การมองบุคคลแบบองค์รวม (Holism) แอดเลอร์มีมุมมองต่อบุคคลแบบองค์รวมที่ไม่สามารถแบ่งแยกได้ และไม่สามารถแยกออกเป็นส่วนๆได้ ซึ่งเป็นผลรวมจากส่วนต่างๆ มีเอกลักษณ์หรือลักษณะเฉพาะตน มีความคิด ความรู้สึก ความเชื่อ รูปแบบพฤติกรรม ลักษณะความเชื่อมั่น ทักษะคติ และความคิดสร้างสรรค์ส่วนบุคคลซึ่งแสดงออกเป็นเอกลักษณ์ของคนแต่ละคน การมองแบบองค์รวมนั้นมองถึงการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้อื่นในสังคม ซึ่งผู้บำบัดจะเข้าใจถึงลักษณะทางสังคมของ ผู้รับบริการ จากความสัมพันธ์ทางสังคมของเขา จากการให้คำปรึกษาครอบครัวและการให้คำปรึกษากลุ่ม

3. เป้าหมาย (Teleology) แอดเลอร์เชื่อว่าทุกชีวิตต้องการการพัฒนา มนุษย์มีเป้าหมายในชีวิต มุ่งอนาคตและสร้างความหมายในชีวิต บุคคลสามารถเข้าใจได้ดีที่สุดโดยการมองที่ที่เราจะไปและอะไรที่เราพยายามให้เกิดความสำเร็จ รูปแบบของชีวิตทั้งหมดถูกกำหนดจากแนวโน้มของความเจริญเติบโตและการแผ่ขยาย ชีวิตของมนุษย์จึงต้องดำเนินโดยมีเป้าหมายและความมุ่งหวัง สนใจในเรื่องที่เกี่ยวกับอดีตถึงปัจจุบันว่าเป็นเพียงการเปลี่ยนแปลงรูปแบบชีวิต ซึ่งจะไม่มีการถูกนำเรื่องอดีตมาเชื่อมต่อกับปัจจุบัน สนใจในเรื่องของอนาคตมากกว่าเรื่องอดีต

4. ปรากฏการณ์ (Phenomenology) แอดเลอร์เชื่อว่าการให้การให้การบำบัดด้วยวิธีการทางจิตวิทยาจะให้ความสนใจต่อสิ่งที่ป็นนามธรรมที่ขึ้นอยู่กับกรรับรู้ในโลกของเขา ซึ่งเป็นมุมมองส่วนบุคคล ความเชื่อ การรับรู้ และการสรุปผล ซึ่งการดำเนินชีวิตและการตัดสินใจของแต่ละบุคคลนั้นอยู่บนฐานความคิดและการรับรู้ของแต่ละบุคคล

5. ความคิดสร้างสรรค์และทางเลือก (Creativity and choice) แอดเลอร์มีมุมมองว่าการให้การนิยามต่อมนุษย์ไม่สามารถนิยามได้จากการถ่ายทอดทางพันธุกรรมและทางสิ่งแวดล้อมเท่านั้น แต่จะมองว่าพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อมเป็นพื้นฐาน หรือส่วนประกอบในชีวิต และมีแนวคิดในเชิงสังคมวิทยาซึ่งเชื่อว่า มนุษย์มีความสามารถที่จะกำหนดได้ด้วยตนเอง

บุคคลมีอิทธิพลในการสร้างสถานการณ์ต่าง ๆ โดยสามารถแสดงออกได้หลากหลายรูปแบบขึ้นอยู่กับประสบการณ์ในอดีต เจตคติในปัจจุบัน และความคาดหวังในอนาคต

6. ความรู้สึกต่อชุมชนและความสนใจในสังคม (Community feeling and social interest) ความรู้สึกต่อชุมชนเป็นการรวบรวมเอาความรู้สึกในการเชื่อมกับบุคคลอื่นๆ ทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต และยังเกี่ยวข้องการทำให้ชุมชนดีกว่าเดิม ความสนใจทางสังคม ความรู้สึกทางบวกกับบุคคลอื่นในชุมชนจะเกี่ยวข้องกับความสามารในการทำงานร่วมกันและการช่วยเหลือกัน โดยเครือข่ายและความรู้สึกต่อชุมชนจะมีมาโดยกำเนิด และเมื่อบุคคลได้พัฒนาตนเอง ก็ได้แสดงออกมาถึงการกระทำและความสนใจในสังคม

7. ความรู้สึกด้อย / ความรู้สึกเด่น (Inferiority / Superiority) ความรู้สึกเป็นปมด้อย เกิดจากการประเมินในความไม่สมบูรณ์ ซึ่งอาจเป็นสิ่งที่เป็นามธรรม สิ่งที่เป็นองค์รวม และการถูกตัดสิน ซึ่งความรู้สึกเป็นปมด้อยนั้นไม่ใช่แรงขับทางลบ แต่ในทางกลับกัน มันเป็นแรงผลักดันให้บุคคลมีความพยายามให้ได้ดีขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ ในทางกลับกันบุคคลจึงพยายามสร้างจุดเด่น หรือออกไปจากจุดที่เป็นทางลบของชีวิตเพื่อไปในทางบวก ดังนั้นการพยายามไปสู่ทางที่ดีกว่าเดิมนั้นเป็นการค้นพบหนทางที่เป็นแรงผลักดันในชีวิตของเราแทนที่จะถูกควบคุมโดยปมด้อยของตนเอง

8. บทบาทของครอบครัว (Role of the family) บุคคลควรให้ความสำคัญกับกระบวนการของครอบครัวเป็นอย่างมาก เพราะครอบครัวเป็นพื้นฐานในการพัฒนาตัวบุคคล ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในครอบครัวเรียกว่า Family atmosphere กลุ่มของครอบครัวเป็นโครงสร้างทางสังคมของครอบครัว ระบบของความสัมพันธ์ ในการพัฒนาการรับรู้ตนเอง ซึ่งระบบนี้รวมถึงการดำรงของปัจเจกบุคคล พ่อแม่ พี่น้อง และบุคคลอื่นๆ ที่อยู่ในบ้าน และสมาชิกวัยเด็กในครอบครัวนั้นได้เรียนรู้การสร้างความสัมพันธ์กับคนในครอบครัวจนกลายมาเป็นรูปแบบในการดำเนินชีวิตของเขา เมื่อเติบโตครอบครัวก็จะไม่สามารถปกป้องเขาได้เมื่อต้องเผชิญชีวิตในสังคม ซึ่งครอบครัวจะบ่มเพาะทั้งจุดแข็งและจุดอ่อนของเด็ก และสิ่งเหล่านี้จะถูกนำมาใช้ให้ผู้รับบริการเข้าใจถึงความเป็นตัวตนของตนเองที่ส่งผ่านมาจากครอบครัวของเขา

9. รูปแบบชีวิต (Style life) การดำเนินชีวิตของแต่ละบุคคลให้ไปสู่เป้าหมายของตนเอง ซึ่งเริ่มในวัยเด็กตามบริบทของสังคม รูปแบบชีวิตจึงนำพารูปแบบสำหรับการแก้ไขปัญหาด้วยหน้าที่และความท้าทายในชีวิต ประสบการณ์แรกที่ได้จากครอบครัว และในกลุ่มพี่น้อง เป็นการสร้างและทำความเข้าใจถึงชีวิตและนำไปสู่รูปแบบชีวิตของแต่ละบุคคล ซึ่งแต่ละบุคคลจะมีรูปแบบชีวิตที่แตกต่างกัน ถึงแม้ว่าบุคคลสองคนอาจจะมีเป้าหมายเดียวกันแต่วิธีการนำไปสู่เป้าหมายนั้นแตกต่างกัน

2.7.1.2 เป้าหมายการให้คำปรึกษากลุ่มของทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบแอตเลอร์

เกลดดิ้ง (Gladding. 2013: 189) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษาแบบแอตเลอร์ เป็นการช่วยเหลือบุคคลให้พัฒนาแบบแผนชีวิตให้มีสุขภาพจิตดีและเป็นองค์รวม เป็นการให้ความรู้แก่สมาชิกกลุ่ม ช่วยให้สมาชิกกลุ่มเอาชนะกับความรู้สึกที่เป็นปมด้อยที่มาจากร่างกายและจิตใจที่ผิดปกติ จากการถูกตามใจโดยพ่อแม่ที่มากเกินไปหรืออาจถูก ละทิ้งจากครอบครัว เป็นการจะช่วยให้สมาชิกกลุ่มผ่านพ้นจากแบบแผนชีวิตที่ผิดๆ ซึ่งเป็นชีวิตที่ยึดตนเองเป็นศูนย์กลางและมีเป้าหมายชีวิตที่ผิดพลาด รวมทั้งให้สมาชิกกลุ่มมีพฤติกรรมที่เหมาะสม

นอกจากนี้ พัทธราภรณ์ ศรีสวัสดิ์ (2557: 135) กล่าวว่า เป้าหมายของการให้คำปรึกษากลุ่มแบบแอตเลอร์ มีดังนี้

1. สร้างสัมพันธภาพที่อยู่บนพื้นฐานของการยอมรับนับถือซึ่งกันและกัน
2. เข้าใจความเชื่อ ความรู้สึก แรงจูงใจ และเป้าหมาย
3. พัฒนาความเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมายที่ผิดพลาดและพฤติกรรมที่ทำลายตนเอง
4. มองหาทางเลือกต่างๆ และสร้างทางเลือกใหม่

2.7.1.3 ขั้นตอนของการให้คำปรึกษากลุ่มของทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบแอตเลอร์

ฟอล โฮเดน และมาร์ควิส (สุขอรุณ วงษ์ทิม. 2558ก: 7-28-7-31; อ้างอิงจาก Fall; Holden; & Marquis. 2010. Theoretical models of counseling and psychotherapy. 118-125) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการให้คำปรึกษากลุ่มแบบแอตเลอร์ โดยแบ่งออกเป็น 4 ระยะ สรุปได้ดังนี้

ระยะที่ 1 การพัฒนาสัมพันธภาพการบำบัด (Developing a therapeutic relationship) เป็นระยะของการสร้างความสัมพันธ์ในการให้บริการปรึกษา สร้างความร่วมมือซึ่งกันและกัน เพื่อให้ผู้รับบริการปรึกษามีความกล้าที่จะเปิดเผยเรื่องราวในอดีตและความเชื่อที่ผิดของตนเอง และสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้ให้และผู้รับบริการปรึกษา จะมีส่วนช่วยในการพัฒนาการสนใจในสังคมของผู้รับบริการปรึกษา ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้รับบริการปรึกษามีความกระตือรือร้น ร่วมกันกำหนดเป้าหมาย วางแผน ปฏิบัติตามแผน และประเมินผลการปฏิบัติตามแผน ซึ่งผู้ให้บริการปรึกษาในระยะนี้จะต้องมีความเข้าใจร่วมรู้สึก (Empathy) การยอมรับในทางบวกอย่างไม่มีเงื่อนไข (Unconditional positive regard) และความจริงใจ (Genuineness) รวมทั้งมีการสนใจในสังคม

ระยะที่ 2 การตรวจสอบแบบแผนชีวิต (Investigating style of life) เป็นระยะของการตรวจสอบแบบแผนชีวิตของผู้รับบริการปรึกษา ซึ่งประกอบด้วยการค้นหาแบบแผนชีวิตของเขา ผลกระทบที่ผู้รับบริการปรึกษามีแบบแผนการดำเนินชีวิตแบบนั้น และความคิด

ความรู้สึกและการกระทำของเขาที่เกิดจากการมีความเชื่อแบบนั้น ตลอดจนความเจ็บปวดในการดิ้นรนเพื่อความเป็นเจ้าของและการได้รับความสำคัญ

ระยะที่ 3 ความเข้าใจ (Understanding) เป็นระยะที่ผู้ให้และผู้รับบริการปรึกษาร่วมมือกัน ในการทำความเข้าใจแบบแผนชีวิตที่ได้จากการตรวจสอบในระยะที่ผ่านมา โดยมีการอภิปรายร่วมกันระหว่างผู้ให้และผู้รับบริการปรึกษา ให้ผู้รับบริการปรึกษาเกิดความเข้าใจข้อมูลในวัยเด็ก เข้าใจการมองตนเอง ผู้อื่นและโลก รวมทั้งการเข้าใจในเหตุผลส่วนตัว (Private logic) สามัญสำนึก และการสนใจในสังคม ที่เขาได้พยายามดิ้นรนสำหรับการไปสู่สมมติของตนเอง นอกจากนี้ยังเป็นการทำความเข้าใจแบบแผนชีวิตที่สามารถปรับตัวได้ (Adaptive) และปรับตัวไม่ได้ (Maladaptive) ของผู้รับบริการปรึกษา ซึ่งเป้าหมายของการให้บริการปรึกษาในระยะนี้คือ เพื่อให้ผู้รับบริการปรึกษามองเห็นความผิดพลาดพื้นฐานของตน และเข้าใจความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมที่ผิดปกติของตน

ระยะที่ 4 การกำหนดทิศทางใหม่ (Reorientation) เป็นระยะที่ผู้รับบริการปรึกษามีการหยั่งรู้ (Insight) ซึ่งเป็นวิถีทางที่เป็นเอกลักษณ์ โดยไม่เพียงแต่เข้าใจแบบแผนชีวิตของตนเท่านั้น แต่ยังรวมถึงความเข้าใจในความผิดพลาดของตน มีการปรับเปลี่ยนมุมมองใหม่ เข้าใจในเป้าหมายและความหมายในพฤติกรรมของตน ผู้รับบริการปรึกษาจะถูกท้าทายให้มีการเลือกวิธีการที่จะทำให้ตนได้รับความสำคัญ กำจัดวิถีทางเก่าๆ ที่ไม่สามารถปรับตัวได้ ที่แสดงออกมาเป็นปมด้อย กำจัดการหลักหนัการกิจของชีวิต และขาดการสนใจในสังคม นำไปสู่การพัฒนาแนวทางใหม่ที่ปรับตัวได้ดีกว่าเดิม

2.7.1.4 เทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่มของทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบแอตเลอร์

พัชราภรณ์ ศรีสวัสดิ์ (2557: 139) กล่าวว่า เทคนิคที่ใช้ในการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบแอตเลอร์ มีดังนี้

1. บรรยากาศครอบครัว (Family constellation) เป็นเทคนิคที่ใช้ในระหว่างการวิเคราะห์และประเมินเพื่อเป็นข้อมูลโครงสร้างทางสังคมของระบบครอบครัวของสมาชิกกลุ่ม โดยให้สมาชิกกลุ่มได้ทบทวนบรรยากาศครอบครัวของตนเอง ลำดับเกิดของสมาชิกในครอบครัว มุมมองของสมาชิกต่อบุคลิกลักษณะพี่น้อง ความสัมพันธ์ของพ่อแม่ เป็นต้น

2. การระลึกความทรงจำในวัยเด็ก (Early recollection) เป็นเทคนิคที่ใช้ในระหว่างการวิเคราะห์และประเมินโดยผู้นำกลุ่ม เก็บรวบรวมโดยการถามสมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับความคดีย้อนหลังเมื่อพวกเขายังเป็นเด็ก อายุก่อน 8 ขวบ ให้พูดคุยกันในกลุ่มเกี่ยวกับเหตุการณ์เฉพาะที่จำได้ของสมาชิก “ครั้งหนึ่ง.....” ความทรงจำในวัยเด็กนี้จะทำให้ทราบถึงความเข้าใจเกี่ยวกับความคิดเห็นของสมาชิก ความรู้สึกของตนเอง การมองโลก เป้าหมายชีวิต และแรงจูงใจ ความเชื่อและค่านิยมของสมาชิก

3. การตีความ (Interpretation) เป็นเทคนิคที่ทำให้สมาชิกกลุ่มเข้าใจในรูปแบบการดำเนินชีวิตของตนเอง

4. การให้กำลังใจ (Encouragement) เป็นเทคนิคที่ช่วยเพิ่มความกล้าหาญในการเผชิญหน้าที่ในชีวิตของสมาชิก

2.7.2 ทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง (Person centered group counseling theory)

ทฤษฎีแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง มีผู้นำคือ โรเจอร์ส (Roger) มีความเชื่อว่าความสามารถของมนุษย์ที่จะเลือกตัดสินใจกระทำในสิ่งที่สร้างสรรค์อย่างมีวิจารณญาณ มนุษย์สามารถไว้วางใจได้ มีสติปัญญาดี เข้าใจตนเอง นำตนเองได้ และสามารถเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างสร้างสรรค์และอย่างมีวิจารณญาณได้

2.7.2.1 แนวคิดสำคัญของทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง

คอเรย์ (Corey. 2012: 263-270) กล่าวถึงแนวคิดสำคัญของการให้คำปรึกษากลุ่มแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง ประกอบด้วยแนวคิด 2 ประการ ได้แก่ ความไว้วางใจในกระบวนการกลุ่ม และเงื่อนไขสำหรับการให้คำปรึกษาเพื่อความงอกงาม มีรายละเอียดดังนี้

1. ความไว้วางใจในกระบวนการ (Trust in the group process) ในทัศนะของโรเจอร์สได้กล่าวว่า จุดยืนของการให้คำปรึกษากลุ่มแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางจะตั้งอยู่บนพื้นฐานความไว้วางใจในแนวโน้มของมนุษย์ตระหนักถึงศักยภาพของพวกเขา ในทำนองเดียวกันการให้คำปรึกษาแบบนี้ขึ้นอยู่กับความรู้สึกลึกๆ ของความไว้วางใจในความสามารถของกลุ่ม ที่จะพัฒนาศักยภาพของสมาชิกกลุ่ม โดยการไปสู่ทิศทางที่สร้างสรรค์ ก้าวไปข้างหน้า จึงต้องพัฒนาบรรยากาศการยอมรับและความไว้วางใจ ซึ่งสมาชิกจะต้องเปิดเผยลักษณะของตัวเอง และนำสู่การทำพฤติกรรมใหม่ ตัวอย่างเช่น

- 1) สมาชิกกลุ่มนำไปสู่การแสดงบทบาทการเปิดเผยตัวเองมากขึ้น
- 2) สมาชิกกลุ่มเปิดกว้างรับความเป็นจริงภายนอกมากขึ้น
- 3) สมาชิกกลุ่มตระหนักถึงประสบการณ์ภายในตนเองมากขึ้น
- 4) สมาชิกกลุ่มออกจากมองหาคำตอบภายนอกตนเอง มาสู่การมีพลังนำพาชีวิตของตัวเองจากภายใน
- 5) สมาชิกกลุ่มออกจากการขาดความไว้วางใจ มาเป็นการเปิดกว้างมากขึ้นที่แสดงออกกับคนอื่น

6) สมาชิกกลุ่มเริ่มรู้สึกถึงความเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม และยินดีที่จะมีส่วนร่วมในกระบวนการกลุ่มโดยไม่รู้สึกว่าขาดความเป็นอิสระของตัวเอง

2. เงื่อนไขสำหรับการให้คำปรึกษาเพื่อความงอกงาม (The counseling conditions for growth) ในทัศนะของโรเจอร์สได้กล่าวว่า บุคคลที่มีทรัพยากรมากมายภายในตัวเอง สำหรับเข้าใจตัวเองและสำหรับการเปลี่ยนแนวความคิดของตัวเอง ทัศนคติพื้นฐานและพฤติกรรมที่กำกับตนเองเหล่านี้ ผู้บำบัดต้องมีทัศนคติเบื้องต้น 3 ประการ คือ ความจริงแท้ ความใส่ใจและการยอมรับทางบวกอย่างไม่มีเงื่อนไข และ ความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง มีรายละเอียดดังนี้

1) ความจริงแท้ (Genuineness) หรือความสอดคล้อง (Congruence)

เป็นเงื่อนไขประการแรกที่ผู้นำกลุ่มหรือผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) สำหรับกลุ่มจำเป็นต้องมี ยิ่งผู้นำกลุ่มเข้าไปมีส่วนร่วมกับการทำงานในฐานะที่เป็นบุคคลคนหนึ่ง มีชี้นำหน้ากลุ่มในฐานะผู้เชี่ยวชาญเชิงวิชาชีพ สมาชิกกลุ่มก็จะมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงตนเองและเกิดความมุ่งมั่น ผู้นำกลุ่มจะต้องแสดงออกด้วยความสอดคล้องกับประสบการณ์ภายในตนเอง โดยการไม่เสแสร้งว่าตนเองมีความสนใจทั้งที่ไม่ได้สนใจ ไม่เสแสร้งว่าใส่ใจหรือเข้าใจ ไม่พูดในสิ่งที่ไม่ตรงกับสิ่งที่ต้องการพูด และไม่แสดงพฤติกรรมเพียงต้องการการยอมรับ ผู้นำกลุ่มสามารถปฏิบัติหน้าที่เชิงวิชาชีพได้โดยไม่ปิดบังบทบาทดังกล่าว นอกจากผู้นำกลุ่มที่มีความสอดคล้องจะเข้าร่วมกลุ่มอย่างเปิดเผยและจริงจังแล้ว ผู้นำกลุ่มจะต้องไม่แสดงออกถึงการสร้างความแปลกแยก และเปิดเผยตนเองในระดับที่เหมาะสม ผู้นำกลุ่มจำเป็นที่จะต้องตระหนักถึงความสำคัญในการแสดงความรับผิดชอบต่อความรู้สึกที่ตนเองแสดงออก และตระหนักถึงความสำคัญของการสำรวจความรู้สึกที่ยังค้างคาใจร่วมกับสมาชิกกลุ่ม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความรู้สึกที่เป็นอุปสรรคต่อความสามารถในการอยู่กับปัจจุบันได้อย่างเต็มที่ด้วยการแสดงออกถึงความจริงแท้ ผู้นำกลุ่มที่มีความสอดคล้องจะสามารถเสนอตัวแบบที่ช่วยให้สมาชิกกลุ่มเกิดความจริงแท้ได้มากยิ่งขึ้นเช่นกัน

2) ความใส่ใจและการยอมรับทางบวกอย่างไม่มีเงื่อนไข

(Unconditional positive regard and acceptance) คือ เงื่อนไขที่สำคัญประการที่ 2 ซึ่งเป็น เจตคติที่เรียกว่า ความใส่ใจทางบวกอย่างไม่มีเงื่อนไข ซึ่งเป็นการยอมรับและการดูแลเอาใจใส่สมาชิกกลุ่ม เมื่อผู้นำกลุ่มแสดง ให้สมาชิกเห็นถึงเจตคติที่ให้การยอมรับ ไม่ตัดสิน และเป็นไปในทางบวกแล้ว มีแนวโน้มว่าการ เปลี่ยนแปลงจะเกิดขึ้น การใส่ใจทางบวกเป็นการสื่อสารให้เห็นถึงการดูแลเอาใจใส่โดยไม่มีเงื่อนไข และไม่เจือปนด้วยการประเมินหรือการตัดสินต่อความคิดและความรู้สึกของสมาชิกกลุ่ม ผู้นำกลุ่มควรเห็นคุณค่าและให้การยอมรับสมาชิกกลุ่ม โดยปราศจากการกำหนดเงื่อนไขและความคาดหวังในการที่จะได้รับการยอมรับ นอกจากนั้น เจตคติในด้านความใส่ใจในทางบวก ยังมีความสัมพันธ์กับเจตคติในด้านการดูแลเอาใจใส่และความอบอุ่นใจ โดยไม่ได้แสดงถึงการครอบงำโดยที่เจตคติดังกล่าวไม่ได้ขึ้นเกิดจากความต้องการของผู้นำกลุ่ม เพื่อการยอมรับและความซาบซึ้งใจจากสมาชิกกลุ่ม และเจตคติดังกล่าวสามารถแสดงออกด้วยท่าทาง การประสานสายตา น้ำเสียง และการแสดงออกด้วยสีหน้า เป็นต้น สมาชิกกลุ่มจะสามารถรู้สึกได้ถึง การดูแลเอาใจใส่ที่แท้จริง และจะเป็นการส่งเสริมให้ สมาชิกกลุ่มเกิดการพัฒนาได้ด้วย นอกจากนี้การยอมรับสมาชิกกลุ่มด้วยความใส่ใจ การดูแลเอาใจใส่ และความอบอุ่นใจอย่างไม่มีเงื่อนไข เป็นแนวคิดสำหรับการพัฒนาเจตคติในการยอมรับสำหรับ กลุ่มโดยรวมอีกด้วย ดังนั้นความสามารถในการค้นหาทิศทางของตนเอง จะทำให้สมาชิกกลุ่มมีความเชื่อในการยอมรับในสิ่งที่กลุ่มเป็น โดยปราศจากความพยายามในการบีบบังคับในการที่จะเป็นผู้นำกลุ่มที่มีประสิทธิภาพนั้น ผู้นำกลุ่มเริ่มต้นด้วยการยอมรับตนเองให้ได้เสียก่อน และนึกคิดอยู่เสมอว่า ยิ่งผู้นำกลุ่มเห็นคุณค่า ดูแลเอาใจใส่ และยอมรับสมาชิกกลุ่มมากเท่าไร โอกาสที่จะส่งเสริมให้สมาชิกกลุ่มเปลี่ยนแปลงตนเองก็จะมีมากขึ้นเท่านั้น

3) ความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง (Empathy) เป็นคุณลักษณะประการที่ 3 ซึ่งเป็นความสามารถของผู้นำกลุ่มที่จะมองเห็นโลกของสมาชิกกลุ่ม โดยการตั้งข้อสันนิษฐานเกี่ยวกับกรอบแห่งการรับรู้ของสมาชิกกลุ่ม (The internal frame of reference) รับรู้ถึงโลกส่วนตัวของสมาชิกกลุ่ม ราวกับว่าเป็นโลกของผู้นำกลุ่มเอง เป็นการทำความเข้าใจด้วยความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง ถึงกรอบแห่งการรับรู้ (Frame of reference) ที่เป็นความคิดคำนึงภายในจิตใจของสมาชิกกลุ่ม ผู้นำกลุ่มจะแสดงให้เห็นถึงความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง ก็ต่อเมื่อผู้นำกลุ่มรับรู้ได้อย่างถูกต้องถึงความรู้สึก และความหมายในสิ่งที่สมาชิกกลุ่มกำลังประสบอยู่ นอกจากนั้นผู้นำกลุ่มจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความสามารถในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ถึงความเข้าใจดังกล่าวให้สมาชิกสามารถรับรู้ได้ด้วย ในบริบทของกลุ่ม ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งมักจะส่งผลให้สมาชิกมีความผูกพันซึ่งกันและกัน และมีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันในกลุ่มโดยรวม ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งต่อสมาชิกกลุ่มอย่างถูกต้องทั้งทางด้านความคิด อารมณ์ ความรู้สึก และสัมพันธภาพในปัจจุบันขณะ เป็นตัวชีวิตที่ทรงพลังสำหรับความก้าวหน้าของสมาชิกกลุ่ม

2.7.2.2 เป้าหมายการให้คำปรึกษากลุ่มของทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง

คอเรย์ (Corey, 2004: 284-285) ได้กล่าวถึงเป้าหมายของการให้คำปรึกษากลุ่มแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง ดังนี้

1. สมาชิกกลุ่มจะมีความเปิดเผยและมีความซื่อสัตย์มากขึ้น ทั้งนี้เพราะสมาชิก กลุ่มมีความรู้สึกว่าได้ได้รับความเข้าใจและการยอมรับมากขึ้น ดังนั้น สมาชิกกลุ่มจะลดการป้องกันตนเอง ลดการสวมหน้ากาก และเต็มใจที่จะเป็นตัวของตัวเองมากขึ้น
2. สมาชิกกลุ่มจะตระหนักรู้ต่อความรู้สึกของตนเองมากขึ้น อยู่ในโลกของความเป็นจริง และมีความชัดเจนในตนเองมากยิ่งขึ้น
3. สมาชิกกลุ่มจะเปลี่ยนแปลงเจตคติที่มีต่อทั้งตนเองและผู้อื่น ทั้งนี้เพราะบรรยากาศของความรู้สึกปลอดภัยภายในกลุ่ม ทำให้สมาชิกกลุ่มไม่เกิดความรู้สึกว่าตนเองถูกคุกคามได้โดยง่าย และสมาชิกกลุ่มจะเข้าใจและยอมรับในสิ่งที่ผู้อื่นเป็นมากยิ่งขึ้น
4. สมาชิกกลุ่มจะเกิดความรู้สึกซาบซึ้งต่อตนเองในสิ่งที่ตนเองเป็น และเปลี่ยนแปลงตนเองตามทิศทางที่ตนเองกำหนด
5. สมาชิกกลุ่มจะสร้างพลังให้แก่ตนเองด้วยวิธีการใหม่ๆ และจะเกิดความไว้วางใจในตนเองมากขึ้น
6. สมาชิกกลุ่มจะเกิดความคิดสร้างสรรค์มากขึ้น เพราะมีความเต็มใจที่จะยอมรับอัตลักษณ์ของตนเอง และเกิดการตระหนักรู้ว่า การเปลี่ยนแปลงชีวิตนั้น จะนำมาซึ่งทั้งความสุขและความเจ็บปวด

2.7.2.3 ขั้นตอนการให้คำปรึกษากลุ่มของทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง

การพัฒนากระบวนการให้คำปรึกษากลุ่มแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง ซึ่งคอเรีย (Corey. 2012: 273-274) ได้เสนอรูปแบบกระบวนการกลุ่มแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางไว้ 15 รูปแบบ โดยที่รูปแบบดังกล่าวไม่จำเป็นที่จะต้องเกิดขึ้นตามลำดับอย่างชัดเจน และอาจจะมี ความแตกต่างกันออกไปในแต่ละกลุ่ม ดังนี้

1. ความไขว่ขวสับสน (Milling around) การขาดการกำหนดทิศทาง จากผู้นำกลุ่มจะก่อให้เกิดความสับสน ความคับข้องใจ และความอหังการ ทั้งที่เกิดขึ้นจริงหรือจากการพูดคุยกันในช่วงแรกอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ทั้งนี้เพราะจะมีการค้นหาผู้รับผิดชอบในเรื่องต่างๆ และสมาชิกไม่ทราบว่าตนเองจะต้องทำอะไรบ้าง ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความรู้สึกใส่ใจที่เกิดขึ้นในขณะนี้

2. การต่อต้านการเผยตนเองหรือการสำรวจตนเอง (Resistance to personal expression or exploration) ในเบื้องต้น สมาชิกกลุ่มจะแสดงความเป็นตนเองที่คิดว่าจะเป็นที่ยอมรับของกลุ่มออกมาก่อน ทั้งนี้เพราะความขลาดกลัวและการต่อต้านการเผยตัวตนที่แท้จริงของตนเอง

3. การอธิบายความรู้สึกในอดีต (Description of past feelings) ถึงแม้ว่าจะ เกิดความสงสัยเกี่ยวกับความไว้วางใจในกลุ่ม และความเสี่ยงในการเผยตนเองก็ตาม แต่ การเผย ความรู้สึกส่วนตัวก็เริ่มเกิดขึ้น ถึงแม้จะด้วยความลังเลใจและความขัดแย้งในใจก็ตาม โดยทั่วไปแล้ว การเผยความรู้สึกดังกล่าว จะเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นนอกกลุ่ม สมาชิกกลุ่มมีแนวโน้มที่จะ อธิบายถึงความรู้สึกต่างๆ ที่เกิดขึ้นนอกกลุ่มและในอดีต

4. การแสดงออกความรู้สึกในทางลบ (Expression of negative feelings) ในขณะที่กระบวนการกลุ่มเริ่มพัฒนามากขึ้น จะเกิดการระบายความรู้สึกที่เป็นปัจจุบัน ขณะมากยิ่งขึ้นบ่อยครั้งเป็นการเผยความรู้สึกในลักษณะที่มุ่งโจมตีผู้นำกลุ่ม ที่มักจะไม่นเสนอทิศทาง ที่ตนเองต้องการ

5. การแสดงออกและการสำรวจสาระสำคัญส่วนบุคคล (Expression and exploration of personally meaningful material) บรรยากาศของความไว้วางใจอาจเกิดขึ้น ถ้าหากการแสดง ปฏิกริยาในทางลบได้รับการยอมรับจากสมาชิกกลุ่ม ดังนั้นสมาชิกกลุ่มจึงมีความพร้อมที่จะเสี่ยงในการเปิดเผยเรื่องราวส่วนตัว สมาชิกกลุ่มเริ่มที่จะยอมรับว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งในการร่วมสร้างกลุ่มขึ้นมา และเริ่มที่จะประสกับอิสรภาพ

6. การแสดงออกถึงความรู้สึกปัจจุบันในขณะที่เข้าร่วมกลุ่ม (Expression of immediate interpersonal feelings in the group) สมาชิกกลุ่มมีแนวโน้มที่จะเผยความรู้สึกต่อกันและกันอย่างเต็มที่

7. การพัฒนาขีดความสามารถในการเยียวยาภายในกลุ่ม (Development of a healing capacity in the group) สมาชิกกลุ่มจะเริ่มยื่นมือให้ความช่วยเหลือกัน

และกันด้วยความเต็มใจ ด้วยการแสดงให้เห็นถึงการดูแลเอาใจใส่ การสนับสนุน การทำความเข้าใจ และความสนใจ ในขณะนี้จะมีการสร้างสัมพันธภาพด้วยการให้ความช่วยเหลือขึ้นภายในกลุ่ม ซึ่งจะเป็นการช่วยให้สมาชิกกลุ่มสามารถดำเนินชีวิตภายนอกกลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์มากยิ่งขึ้น

8. การยอมรับตนเอง และการเริ่มต้นเปลี่ยนแปลงตนเอง (Self-acceptance and the beginning of change) ในขณะนี้สมาชิกกลุ่มจะเริ่มยอมรับลักษณะต่างๆ ของตนเอง ที่ได้รับการปฏิเสธ และบิดเบือนมาก่อนหน้านี้ สมาชิกกลุ่มจะสัมผัสกับความรู้สึกของตนเอง มีความยืดหยุ่น และเปิด ตนเองเพื่อการเปลี่ยนแปลงมากขึ้น เมื่อสมาชิกกลุ่มยอมรับถึงข้อดีและข้อจำกัดของตนเองแล้ว สมาชิกกลุ่มจะสามารถลดการป้องกันตนเองและยินดีที่จะเปลี่ยนแปลงตนเอง

9. การสลายหน้ากาก (Cracking the facades) ณ จุดนี้สมาชิกจะเริ่มตอบสนองต่อความต้องการของกลุ่ม เพื่อลดการสวมหน้ากากและการเสแสร้ง การเผยตนเองในระดับที่ลึกซึ้งของสมาชิกกลุ่ม จะทำให้เกิดการพบปะที่มีความหมายมากขึ้น สมาชิกกลุ่มจะเห็นว่าความเสี่ยงต่างๆ ลดลง และปฏิสัมพันธ์เกิดความชัดเจนมากขึ้น

10. การให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) การได้รับข้อมูลย้อนกลับจะทำให้ สมาชิกกลุ่มได้รับข้อมูลเกี่ยวกับประสบการณ์ที่สมาชิกคนอื่นๆ มีต่อตนเอง และประสบการณ์ดังกล่าวมีผลกระทบต่อสมาชิกคนอื่นอย่างไร ข้อมูลดังกล่าวจะทำให้สมาชิกกลุ่มเกิดความเข้าใจใหม่อย่างลึกซึ้งที่จะช่วยให้สมาชิกกลุ่มสามารถตัดสินใจได้ว่า สมาชิกกลุ่มต้องการที่จะเปลี่ยนแปลงตนเองในด้านใดบ้าง

11. การเผชิญหน้า (Confrontation) ในขั้นนี้สมาชิกกลุ่มจะเผชิญหน้าซึ่งกันและกัน ในสิ่งที่มักจะเกิดขึ้นจากกระบวนการการแสดงออกทางอารมณ์อย่างเข้มข้นและจริงจังจากการให้ข้อมูลย้อนกลับ ดังนั้นการเผชิญหน้าจะนำไปสู่การมีปฏิสัมพันธ์เพิ่มมากขึ้น

12. การช่วยให้เกิดสัมพันธภาพนอกกลุ่ม (The helping relationship outside the group sessions) ในขั้นนี้สมาชิกกลุ่มจะเริ่มมีการติดต่อซึ่งกัน และกันภายนอกกลุ่ม ซึ่งเป็นการขยายกระบวนการในการพัฒนาความสามารถในการเยียวยาที่เกิดขึ้นภายในกลุ่มไปสู่ภายนอกกลุ่มได้

13. การเผชิญหน้าเบื้องต้น (The basic encounter) เนื่องจากสมาชิกกลุ่มมีความใกล้ชิดกันมากขึ้น และติดต่อกันเองโดยตรงมากขึ้นกว่ากรณีของการดำเนินชีวิตประจำวัน สัมพันธภาพที่มีความจริงแท้ก็จะเกิดขึ้นตามมา ณ จุดนี้ สมาชิกกลุ่มเริ่มที่จะประสบกับสัมพันธภาพที่มีความหมายด้วยพันธะที่จะต้องปฏิบัติเพื่อบรรลุเป้าหมายที่มีร่วมกันและมีความรู้สึกเป็นหนึ่งเดียว

14. การแสดงออกของความรู้สึกและความใกล้ชิด (Expression of feelings of closeness) ในขณะที่ช่วงของการให้คำปรึกษาดำเนินต่อไปนั้น ความอบอุ่นใจและความใกล้ชิดภายในกลุ่มจะพัฒนามากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพราะความจริงแท้ในการเผยความรู้สึกของสมาชิกกลุ่มที่มีต่อทั้งตนเองและผู้อื่น

15. การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมภายในกลุ่ม (Behavior changes in the group) เมื่อสมาชิกกลุ่มรู้สึกสะดวกใจในการเผยความรู้สึกมากขึ้น สมาชิกมีแนวโน้มในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม กิริยามารยาท และแม้กระทั่งภาพลักษณ์ของตนเอง สมาชิกมีแนวโน้มที่จะกระทำการต่าง ๆ ด้วยวิธีการที่เปิดเผย แสดงความรู้สึกที่ลึกซึ้งต่อผู้อื่น บรรลุต่อการทำความเข้าใจตนเองมากยิ่งขึ้น และใช้วิธีการที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น เมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงที่มีประสิทธิภาพแล้ว สมาชิกจะสามารถนำพฤติกรรมใหม่ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้

2.7.2.3 เทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่มของทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง

คอเรย์ (Corey, 2012: 271) ได้กล่าวว่า การให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางให้ความสำคัญกับคุณภาพของผู้นำกลุ่ม และเทคนิคของผู้นำหน้าที่หลักของผู้นำ คือ การสร้างการยอมรับและเยียวยาในกลุ่ม การเป็นมิตรกับสมาชิกกลุ่มในการเดินทางไปสู่การค้นพบตัวเอง (Companion to clients in their journey toward self-discovery) เมื่อผู้นำบรรลุระดับของ "การเป็น" (Being) มากกว่า "การทำ" (Doing) โดยผู้นำกลุ่มจะต้องบูรณาการการใช้หลักวิทยาศาสตร์และศิลปะในการปฏิบัติงาน

ผู้นำกลุ่มอาจจะเรียกอีกอย่างได้ว่า ผู้เอื้ออำนวยความสะดวก (Facilitator) ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกกลุ่มและความสามารถของผู้นำ ที่จะช่วยให้สมาชิกกลุ่มแสดงออก / ระบายความรู้สึก ผู้นำอำนวยความสะดวกกลุ่มจะใช้ตัวเองเป็นเครื่องมือในการเปลี่ยนแปลงกลุ่ม หลักการทำงาน คือ การสร้างบรรยากาศของการบำบัดที่สมาชิกกลุ่มจะมีปฏิสัมพันธ์กันมากขึ้น และมีความซื่อสัตย์ต่อกัน บทบาทของผู้นำกลุ่มจะผูกพันอย่างใกล้ชิดกับสมาชิกกลุ่ม ผู้นำกลุ่มจะเป็นบุคคลที่มีคุณค่า มีวิถีชีวิต มีประสบการณ์ชีวิต และปรัชญาพื้นฐานของชีวิตของตนเอง เห็นได้ชัดว่าทัศนคติและพฤติกรรมของผู้นำกลุ่มจะเป็นปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดการยอมรับบรรยากาศของกลุ่มที่เอื้อต่อการสื่อสารตามความเป็นจริง โรเจอร์ส ให้ความสำคัญกับคุณลักษณะของผู้นำกลุ่มไว้ดังนี้

1. มีความไว้วางใจในกระบวนการกลุ่ม (Trust in the group process) และเชื่อว่ากลุ่มที่สามารถก้าวไปข้างหน้าโดยปราศจากการนำทาง
2. ต้องใช้การฟังอย่างระมัดระวัง รอบคอบและไวต่อความรู้สึกของสมาชิกกลุ่มแต่ละคน
3. ทำทุกอย่างที่เป็นไปได้ ที่จะทำให้เกิดการบรรยากาศที่อบอุ่นปลอดภัยในด้านจิตใจสำหรับสมาชิก
4. พยายามที่จะเข้าใจและยอมรับบุคคล และยอมรับกลุ่ม ไม่ผลักดันกลุ่มให้ดิ่งลึกลงไป
5. เข้าสู่ประสบการณ์และความรู้สึกของตัวเองซึ่งหมายความว่าต้องแสดงปฏิกิริยา / การโต้ตอบที่เป็นปัจจุบันที่นี้และขณะนี้

6. ให้สมาชิกกลุ่มให้ข้อคิดเห็นสะท้อนข้อมูลกลับและให้ข้อเสนอแนะที่เหมาะสม ชื่นชม ทำทนายสมาชิกกลุ่มในพฤติกรรมที่เฉพาะ หลีกเลี่ยงการตัดสินและการพูดแทนคนอื่น หรือการพูดที่มีผลกระทบโดยพฤติกรรมผู้อื่น

นอกจากนี้เทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบบุคคลเป็นศูนย์กลางจะใช้ทักษะ รูปแบบของการช่วยเหลืออำนวยความสะดวก (Facilitator's style) คือ การฟังอย่างตั้งใจ การยอมรับ การทำความเข้าใจ การให้เกียรติ การสะท้อน การให้ความกระจ่าง การสรุป การแบ่งปันประสบการณ์ส่วนตัว การตอบสนองการเผชิญหน้าและการเข้าไปมีส่วนร่วม สมาชิกในกลุ่มให้ลื่นไหลไปตามกระแสของกลุ่มมากกว่าการพยายามที่จะชี้นำกลุ่มและยืนยันศักยภาพของสมาชิกกลุ่มในการกำหนดตัวเอง คุณภาพของความสัมพันธ์ และทัศนคติอื่นๆ การหลอมรวมสัมพันธ์ภาพในการให้คำปรึกษา บทสนทนาที่เป็นไปตามความจริง การเข้าใจประสบการณ์ของสมาชิกกลุ่มและความหวังของสมาชิกกลุ่มในการสร้างสัมพันธ์ภาพ ผู้นำกลุ่มจะส่งเสริมให้สมาชิกกลุ่มสำรวจ ค้นหา เจาะลึก สิ่งที่ไม่ลงรอยกัน (Incongruities) ระหว่างความเชื่อและพฤติกรรมของพวกเขาและย้ายไปยังความโน้มเอียง (Inclinations) ของความรู้สึกภายใน ประสบการณ์ของบุคคล เมื่อสมาชิกกลุ่มเกิดความตระหนักรู้มากขึ้นถึงสิ่งที่ไม่ลงรอยกันด้วยตัวเอง สมาชิกกลุ่มก็จะมองตัวเองให้กว้างและครอบคลุมมากขึ้น (Expands)

2.7.3 ทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเกสตัลท์ (Gestalt group counseling theory)

การให้คำปรึกษากลุ่มแบบเกสตัลท์ ได้รับการพัฒนาขึ้นโดย ฟรีตซ์ เพิร์ล (Fritz Perls) โดยตั้งอยู่บนข้อสันนิษฐานที่ว่า บุคคลจะได้รับการเข้าใจได้ดีที่สุดจากสิ่งแวดล้อมของบุคคลนั้นเอง โดยให้ความสนใจสภาวะการดำรงอยู่ตามที่บุคคลมีประสบการณ์ และยืนยันความสามารถของบุคคลที่จะเจริญงอกงาม และรักษาตนเองผ่านการสัมผัสระหว่างบุคคลและการหยั่งรู้

2.7.3.1 แนวคิดสำคัญของทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเกสตัลท์

คอเรย์ (Corey, 2012: 295-299) ได้กล่าวว่า แนวคิดสำคัญของทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเกสตัลท์ สรุปได้ดังนี้

1. แนวคิดแบบองค์รวม (Holism) เป็นหลักการที่สำคัญของการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเกสตัลท์ ซึ่งหมายถึงส่วนรวมมีค่ามากกว่าส่วนย่อย ความเข้าใจในตัวตนของเราจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อได้มีการพิจารณาทุกๆ มิติของบทบาทหน้าที่ของบุคคล ทั้งนี้เนื่องจากผู้นำกลุ่มตามแนวคิดของเกสตัลท์ให้ความสนใจสมาชิกกลุ่มโดยองค์รวม จึงไม่ได้ให้ความสำคัญเป็นพิเศษกับลักษณะเฉพาะด้านใดด้านหนึ่งของสมาชิกกลุ่ม การปฏิบัติแบบเกสตัลท์จึงให้ความสนใจกับความรู้สึกนึกคิด ความรู้สึก พฤติกรรม ร่างกาย และความฝัน โดยเน้นให้ความสำคัญกับคุณลักษณะประการต่างๆ ของแต่ละบุคคล ซึ่งเป็น “ภาพ” ที่เห็นได้ชัด หรือส่วนที่ “โดดเด่น” ขึ้นในขณะใดขณะหนึ่ง และขึ้นอยู่กับบริบทการบูรณาการว่า ทำอย่างไรส่วนต่างๆ เหล่านั้น จึงจะรวมกันเข้าพอดี และขึ้นอยู่กับว่าสมาชิกกลุ่มแต่ละคนจะ “ทำการสัมผัส” กับสิ่งแวดล้อมได้อย่างไรด้วย

2. กระบวนการสร้างภาพความชัดเจนของภาพ (Figure-formation process) กระบวนการนี้ในระยะเริ่มต้นถูกพัฒนาขึ้นในสาขาการรับรู้ทางสายตา โดยนักจิตวิทยา กลุ่มเกสตัลท์กลุ่มหนึ่ง เป็นกระบวนการซึ่งอธิบายว่า สมาชิกกลุ่มแต่ละคนจะจัดการจำแนก ประสบการณ์ของตนเองในแต่ละขณะได้อย่างไร ในการให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวเกสตัลท์นั้นถือว่า สิ่งที่มีมองเห็น (Field) นั้นจำแนกออกเป็น “ภาพและพื้น” ส่วนจุดที่เรียกความสนใจที่ค่อยๆ ปรากฏชัดขึ้นมา ถูกเรียกว่า “ภาพ” ดังนั้นกระบวนการในการสร้างความสนใจนี้จึงถูกเรียกว่า “การสร้าง ความชัดเจนของภาพ” จึงเป็นร่องรอยที่บอกให้ทราบว่า ลักษณะบางประการของสิ่งแวดล้อมที่ ปรากฏขึ้นมาจากพื้นหลังจนกลายเป็นจุดที่เรียกความสนใจจากบุคคล และก่อให้เกิดความรู้สึกใคร่รู้ นั้น เกิดขึ้นมาได้อย่างไร ซึ่งความต้องการของแต่ละบุคคลในขณะใดขณะหนึ่ง มีอิทธิพลต่อ กระบวนการนี้

3. การควบคุมตนเองของอินทรีย์ (Organismic self-regulation) กระบวนการสร้างความชัดเจนของภาพนี้มีความเกี่ยวข้องกับหลักการ “การควบคุมตนเองของ อินทรีย์” ซึ่งอธิบายถึงธรรมชาติของความสัมพันธ์ระหว่างปัจเจกบุคคล และสิ่งแวดล้อม เมื่อความ สมดุลถูก “รบกวน” (Disturbed) ด้วยความต้องการ ความรู้สึกหรือความสนใจ อินทรีย์จะจำแนก วิธีการที่จะต้องใช้ในการสร้างความพึงพอใจสนองตอบความต้องการนั้นๆ อินทรีย์จะควบคุมเองได้ดี เพียงใดก็ขึ้นอยู่กับความสามารถที่พวกเขาและพลังงานจากสิ่งแวดล้อมของพวกเขาด้วย

4. การตระหนักรู้ (Awareness) เป็นการตระหนักรู้ถึงการดำรงอยู่ของ เรา ณ ปัจจุบันนั้น (Present centered awareness) การบำบัดแบบเกสตัลท์ที่ให้ความสนใจในเรื่อง พฤติกรรมที่ปรากฏออกมา (Surface of behavior) ด้วยการเน้นในเรื่องการเคลื่อนไหว ท่าทาง รูปแบบภาษา น้ำเสียง อิริยาบถ และปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การให้ความสนใจกับพฤติกรรมที่สังเกตได้ และการสร้างบรรยากาศซึ่งสมาชิกกลุ่มสามารถสื่อสารกับความตระหนักรู้ที่เปลี่ยนไปในทุกๆ ช่วงเวลาจึงมีความสำคัญ

5. ที่นี่และเดี๋ยวนี้ (Here and now) คุณลักษณะที่สำคัญที่สุดของการ ให้คำปรึกษากลุ่มแบบเกสตัลท์นั้นก็คือการเน้นที่การเรียนรู้ที่จะพึงพอใจและรู้สึกถึงปัจจุบันอย่าง เต็มที่ เมื่ออดีตคือสิ่งที่ผ่านไปแล้ว และอนาคตยังมาไม่ถึง ปัจจุบันจึงมีพลังและน่าตื่นเต้น ไม่ใช่ว่า อดีตไม่มีความสำคัญ มันมีความสำคัญแต่สำคัญเพียงเท่าที่มันมีความเชื่อมโยงกับการทำงานของ ปัจจุบันเท่านั้น การให้ความสำคัญกับปัจจุบันของการบำบัดแบบเกสตัลท์จึงเป็นการรวมอดีตเข้าไว้ ด้วยกันและส่งผลไปยังอนาคตด้วย ผู้นำกลุ่มแนวเกสตัลท์ได้พัฒนาระเบียบวิธีที่ช่วยให้บุคคลค้นหา และทดลองความเป็นไปได้ใหม่ๆ กระบวนการของกลุ่มเกสตัลท์ให้โอกาสมากมายในการเพิ่มความ ตระหนักรู้และนำมาซึ่งความเปลี่ยนแปลงโดยใช้วิธีการอยู่กับปัจจุบัน และกระบวนการกลุ่มให้โอกาส ที่ดีกว่าเพื่อปลุกสิ่งที่ยังค้างคาอยู่ (Unfinished business) ในตัวของสมาชิกกลุ่มผ่านปฏิสัมพันธ์ แบบอยู่กับปัจจุบัน

6. ภาวะค้างคาใจ (Unfinished business) สิ่งที่ยังค้างคาใจ รวมถึงความรู้สึกที่ไม่ได้แสดงออกมา เช่น ความขุ่นเคือง ความเกลียด ความโกรธ ความเจ็บปวด ความเสียใจ ความกังวลใจ ความรู้สึกผิด ความละอาย และความเศร้าโศก โดยเหตุการณ์หรือความทรงจำที่ยังคงค้างคาใจในอดีตต้องการที่จะดำเนินการทำให้เสร็จสมบูรณ์ สิ่งที่ยังค้างคาใจนี้จะรบกวนความตระหนักรู้ ณ ปัจจุบัน และการทำงานอื่นๆ ของบุคคล จนกว่าสถานการณ์ที่ยังค้างคาหรืออารมณ์ที่ยังไม่ได้แสดงออกมานี้กลายเป็น “รูปร่าง” (Figural) และได้รับการจัดการให้คลี่คลายลงแล้ว

7. การสัมผัสและการรบกวนจากการสัมผัส (Contact and disturbances to contact) ในการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเกสตัลท์ การสัมผัสเกิดได้จาก การมองเห็น การได้ยิน การได้กลิ่น การสัมผัส และการเคลื่อนไหว เมื่อเราสื่อสารกับสภาพแวดล้อมอย่างเหมาะสมแล้ว การเปลี่ยนแปลงเป็นสิ่งที่ต้องเกิดขึ้นและหลีกเลี่ยงไม่ได้ การสัมผัสที่มีประสิทธิภาพหมายถึงการมีปฏิสัมพันธ์กับธรรมชาติและบุคคลอื่นโดยปราศจากการสูญเสียความเป็นตนเองไป (Sense of individuality) ซึ่งเป็นการปรับตัวที่สร้างสรรค์ของบุคคลให้เข้ากับสภาพแวดล้อมของเขาอย่างต่อเนื่อง สิ่งที่ต้องมีสำหรับการสื่อสารที่ดีนั้น คือ ความตระหนักรู้ที่ชัดเจน พลังงานที่เต็มเปี่ยม,และความสามารถในการแสดงออก

8. พลังงานและอุปสรรคขัดขวางพลังงาน (Energy and blocks to energy) อารมณ์ที่ไม่ได้ปลดปล่อยออกมาอาจไปสร้างสิ่งปิดกั้น (Blockage) ขึ้นภายในร่างกายได้ ผู้นำกลุ่มแนวเกสตัลท์ให้ความสนใจกับการรับรู้ทางร่างกาย (Bodily experience) บนข้อสันนิษฐานว่าความรู้สึกที่ไม่ได้แสดงออกมานั้นอาจส่งผลให้เกิดปัญหาหรือความรู้สึกตื้นตันทางร่างกายได้ (Physical sensations) เนื่องจากสมาชิกกลุ่มต้องการพลังงานเพื่อใช้ในการให้คำปรึกษากลุ่ม ผู้นำกลุ่มแนวเกสตัลท์จึงให้ความสำคัญเป็นพิเศษในเรื่องที่ว่า พลังงานอยู่ที่ไหน มันถูกใช้ไปอย่างไร และมันถูกปิดกั้นได้อย่างไร การปิดกั้นพลังงาน (Block to energy) แสดงออกมาทางร่างกายได้หลายทางด้วยกัน

2.7.3.2 เป้าหมายการให้คำปรึกษากลุ่มของทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเกสตัลท์

คอเรย์ (Corey. 2012: 293) ได้กล่าวว่า เป้าหมายพื้นฐานของการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเกสตัลท์ คือ การเพิ่มความตระหนักรู้ ซึ่งถือว่าการรักษาหรือการทำให้เกิดการพัฒนาความตระหนักรู้ในตนเองได้นั้นจำเป็นต้องมีการรู้จักตนเอง (Self-knowledge) การยอมรับในทางที่ได้เลือกไปแล้ว (Responsibility for choices) การสัมผัสกับสภาพแวดล้อม (Contact with the environment) การจดจ่ออยู่กับการรับรู้ในปัจจุบัน (Immersion in current experience) การยอมรับตนเอง (Self-acceptance) และความสามารถในการสื่อสาร (Ability to make contact) ซึ่งความตระหนักรู้นี้จะทำให้สมาชิกกลุ่มสามารถค้นลงไปในตัวของพวกเขาเองเพื่อหาสิ่งที่จำเป็นสำหรับการแก้ปัญหาของพวกเขาได้และเพื่อเจอกับสภาวะที่จะทำให้การเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นได้ ถ้า

หากว่าไม่มีความตระหนักรู้แล้ว เปรียบเสมือนว่าพวกเขาไม่มีเครื่องมือที่ใช้ในการเปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพ

ซินเคอร์ (Corey. 2012: 293-294; citing Zinker. 2008) ได้ระบุเป้าหมายส่วนบุคคล ดังนี้

1. ทำให้เกิดการผสมผสานภายในตัวบุคคล
2. เพิ่มการตระหนักรู้ในตนเองอย่างดีที่สุด
3. ได้รับความสำเร็จจากการติดต่อกับตนเองและผู้อื่น
4. เรียนรู้ที่จะให้กำลังใจตนเอง แทนที่จะขอความช่วยเหลือและกำลังใจจากผู้อื่น

5. มีการกำหนดขอบเขตของตนเองอย่างชัดเจน

6. พยายามที่จะเปลี่ยนความเข้าใจออกมาเป็นการกระทำ

7. มีความเต็มใจที่จะเรียนรู้กับตนเอง โดยใช้ประสบการณ์ในทางที่สร้างสรรค์

8. มีการเรียนรู้ในวงจรที่ตระหนักรู้-ความตื่นตัว-การสื่อสาร โดยปราศจากการปิดกั้นตนเอง

นอกจากนี้ ซินเคอร์ (Corey. 2012: 294; citing Zinker. 2008) ได้ระบุเป้าหมายการให้คำปรึกษากลุ่มสำหรับสมาชิกกลุ่ม ดังนี้

1. มีการเรียนรู้บอกความต้องการอย่างตรงไปตรงมาและมีความชัดเจน
2. มีการเรียนรู้ในการจัดการกับความขัดแย้งระหว่างบุคคลอย่างมีประสิทธิภาพ

3. มีการเรียนรู้ในการสนับสนุนและสร้างพลังให้กับผู้อื่น

4. สามารถกระตุ้นให้บุคคลเข้าไปในขอบเขตที่ปลอดภัย และรู้ว่าอะไรควรที่จะรู้

5. ร่วมสร้างบรรยากาศของความไว้วางใจ ที่ทำให้การให้คำปรึกษากลุ่มมีประสิทธิภาพ

6. เรียนรู้ในการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้อื่น

7. เรียนรู้วิธีการใช้ทรัพยากรในกลุ่มให้เป็นประโยชน์มากกว่าจะพึ่งพาผู้นำกลุ่มเป็นผู้ชี้แนะ

2.7.3.3 ขั้นตอนการให้คำปรึกษากลุ่มของทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเกสตัลท์

คอเรย์ (Corey. 2012: 303) ได้กล่าวว่า ขั้นตอนการให้คำปรึกษากลุ่มของทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเกสตัลท์ มีดังนี้

1. ขั้นตอนแรก กลุ่มจะมีลักษณะเฉพาะที่สำคัญคือ ตัวตน (Identity) และการพึ่งพาอาศัยกัน (Dependence) สมาชิกกลุ่มจะเป็นอย่างไรขึ้นอยู่กับวิธีที่พวกเขารับรู้และ

ตอบสนองต่อสมาชิกกลุ่มคนอื่นๆ และต่อผู้นำกลุ่ม ผู้นำกลุ่มจะทำหน้าที่เป็นนักบำบัดจะช่วยเหลือสมาชิกกลุ่มค้นหาคำถามเกี่ยวกับตัวตน (Identity) ในกลุ่ม กิจกรรมของผู้นำกลุ่มจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับการสร้างบรรยากาศของความเชื่อใจที่จะช่วยให้ยอมรับความเสี่ยงและเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกกลุ่มแต่ละคนเข้าด้วยกัน เมื่อสมาชิกค้นพบว่าพวกเขามีสิ่งใดบ้างที่เหมือนกันแล้วกลุ่มก็พร้อมที่จะทำงานร่วมกันบนพื้นฐานของความแตกต่างนั้น

2. ขั้นตอนที่ 2 ระยะเปลี่ยนผ่าน ลักษณะเฉพาะที่สำคัญ คือ การชักจูง (Influence) และการพึ่งพา (Dependence) ในระหว่างระยะเปลี่ยนผ่านนี้กลุ่มจะเกาะเกี่ยวกันด้วยประเด็นของการชักจูง (Influence) ผู้มีอำนาจ (Authority) และการควบคุม (Control) หน้าที่ของผู้นำกลุ่ม คือ การทำงานกับความแตกต่าง ความไม่สอดคล้อง และการปรับบทบาทของสมาชิกกลุ่มที่เพิ่มมากขึ้น ผู้นำกลุ่มจะสวมบทบาทเป็นผู้ช่วยเหลือที่คอยช่วยเหลือสมาชิกกลุ่มให้ทำงานกับปฏิกิริยาที่พวกเขามีต่อสิ่งที่เกิดขึ้นในกลุ่ม ความช่วยเหลือนี้รวมไปถึงการทำให้ความตระหนักรู้ในเรื่องบรรทัดฐานของกลุ่มมีความสำคัญเพิ่มขึ้น การกระตุ้นให้สมาชิกกลุ่มท้าทายต่อกฎเกณฑ์และแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างหรือความไม่พอใจออกมาอย่างเปิดเผย และการแยกแยะบทบาทต่างๆ ของบุคคล

3. ขั้นตอนที่ 3 ระยะปฏิบัติ มีหัวข้อหลักที่สำคัญ คือ ความสนิทสนมใกล้ชิด (Intimacy) การพึ่งพาอาศัยกันและกัน (Interdependence) ในการพัฒนาสู่ระยะนี้ การสื่อสารที่แท้จริงจะเกิดขึ้นภายในกลุ่มและระหว่างสมาชิกกลุ่ม ซึ่งตอนนี้สมาชิกกลุ่มกำลังทำงานผ่านประเด็นเรื่อง ความใกล้ชิด (Influence) พลัง (Power) และอำนาจ พวกเขาจึงพร้อมกับการทำงานเชิงลึกกว่านี้ ทั้งแบบรายบุคคลหรือแบบกลุ่มโดยรวม ระหว่างระยะนี้การประสานงานในระดับที่สูงจะช่วยให้สมาชิกกลุ่มกล้าที่จะเสี่ยงในการทดลองเพื่อประโยชน์ในการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ “การทดลองจะช่วยปรับเปลี่ยนแนวความคิด/ความเข้าใจของสมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของตนเองและการดำเนินชีวิตของผู้อื่นเสียใหม่” สมาชิกกลุ่มจะทำการทดลองเป็นเสมือนหนทางในการค้นพบที่สำคัญ

2.7.3.4 เทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่มของทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเกสตัลท์

คอเรีย (Corey, 2012: 307-315) ได้เสนอเทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่มของทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเกสตัลท์ ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. การให้ความสำคัญกับภาษา (Paying attention to language) ในการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเกสตัลท์ให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบของภาษากับบุคลิกเฉพาะตัว รูปแบบที่เราใช้ในการพูดมักจะแสดงความรู้สึก ความคิดและทัศนคติของเราออกมาด้วย ดังนั้นเราจึงสามารถเพิ่มความตระหนักรู้ของเราได้ด้วยการพิจารณานิัยการพูดของเรา คำพูดอาจนำเราเข้ามาใกล้กับสิ่งที่เรารับรู้อยู่ หรืออาจทำให้เราห่างจากความคิดและความรู้สึกได้เช่นกัน การที่ตระหนักถึงรูปแบบการพูดของตัวเองจึงสามารถเพิ่มความตระหนักรู้ในตนเองได้ (Self-awareness) โดยแบบแผนของการสื่อสารที่แสดงถึงการไม่ตระหนักรู้ของบุคคลมีดังนี้

1.1 มัน (It) การใช้คำว่า “มัน” เป็นรูปแบบการใช้ภาษาที่ลดความเป็นตัวเอง (Depersonalizing language) การใช้คำว่า “มัน” แทนคำว่า “ผม/ดิฉัน” ทำให้ยังคงความห่างไกลจากประสบการณ์ของเราไว้ เมื่อสมาชิกกลุ่มพูดว่า “มันน่ากลัวที่จะมาที่กลุ่มนี้” พวกเขาอาจถูกขอให้เปลี่ยนเป็น “ผม/ดิฉัน รู้สึกกลัวที่จะมาที่กลุ่มนี้” แทนการเปลี่ยนจากคำสรรพนามไม่แทนตัวเป็นคำสรรพนามแทนตัวนั้นเป็นวิธีที่ทำให้เรามีความรับผิดชอบในสิ่งที่พูดออกไป

1.2 คุณ (You) สมาชิกกลุ่มมักจะพูดทำนองว่า “คุณรู้สึกเจ็บเมื่อโดนปฏิเสธ” การใช้คำว่า “คุณ” เป็นการที่บุคคลนำตัวเองออกไปจากสิ่งใดๆ ก็ตามที่พวกเขาอาจจะรู้สึก การขอให้สมาชิกกลุ่มใส่ใจกับความแตกต่างระหว่างประโยคที่ใช้คำว่า “คุณ” กับการพูด “ฉันรู้สึกเจ็บเมื่อโดนปฏิเสธ” ด้วยการเปลี่ยนจากคำว่า “คุณ” เป็นคำว่า “ฉัน” จะเป็นการเปิดเผยตัวตนมากขึ้นและมีความรับผิดชอบต่อสิ่งที่เรากำลังพูดมากขึ้น การเริ่มต้นประโยคด้วยคำว่า “คุณ” มีแนวโน้มที่จะเป็นการทำให้บุคคลอื่นเป็นฝ่ายป้องกัน และทำให้เราปฏิเสธประสบการณ์ที่เป็นของเราเอง

1.3 การใช้คำถาม การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มแบบเกสตัลท์สมาชิกกลุ่มจะไม่ได้รับการสนับสนุนให้ตั้งคำถาม คำถามเป็นตัวนำความสนใจไปยังบุคคลอื่นๆ และสามารถทำให้บุคคลอื่นกลายเป็นฝ่ายที่ถูกถามได้ง่ายขึ้น การถามคำถามทำให้ผู้ที่ถูกถามต้องเปิดเผยตัวเองในขณะที่ผู้ถามยังคงปลอดภัยอยู่ข้างหลังการซักถามดังกล่าว สมาชิกกลุ่มแบบเกสตัลท์ที่มีแนวโน้มจะถามคำถามที่มากเกินไปอาจถูกขอให้ทำการทดลองเกี่ยวกับคำถาม ดังนี้

- 1) ให้สร้างข้อความที่สื่อสารโดยตรงกับอีกบุคคลหนึ่งแทนการถามคำถาม และร่วมกันแบ่งปันแรงกระตุ้นในการตั้งถาม
- 2) หลีกเลี่ยงการใช้คำถามว่า “ทำไม” เพราะมันนำไปสู่เหตุการณ์ลูกโซ่ของการถกเถียงว่า “ทำไม/เพราะว่า” และให้ลองใช้คำถามว่า “อย่างไร” และ “อะไร” แทน

- 3) ฝึกซ้อมการสร้างประโยค “ฉัน” เพราะการทำเช่นนั้นทำให้เกิดความรับผิดชอบต่อจุดยืน ความเห็น และความพอใจของเราเองขึ้นมา

1.4 คำขยายและข้อความปฏิเสธความรับผิดชอบ ในการให้ความสำคัญกับคำขยายที่พวกเขาใช้ในประโยค สมาชิกกลุ่มจะสามารถเพิ่มความตระหนักรู้ขึ้นได้ในเรื่องที่ว่าพวกเขาลดพลังของข้อความตนเองไปอย่างไร ตัวอย่างทั่วๆ ไปก็คือ การใช้คำว่า “แต่” : “ฉันชอบคุณ แต่มารยาทของคุณทำให้ฉันเป็นบ้า” : “ฉันมักจะรู้สึกเศร้าบ่อยๆ แต่ฉันไม่รู้ว่าต้องทำอะไรเพื่อให้สถานการณ์มันเปลี่ยนไป” : “ฉันคิดว่ากลุ่มนี้กำลังช่วยเหลือฉันอยู่ แต่ผู้คนข้างนอกนั้นแตกต่างจากสมาชิกกลุ่มเหลือเกิน” ในประโยคข้างต้นนั้น คำว่า “แต่” ทำให้พลังของประโยคข้างหน้านั้นลดน้อยลง ผู้นำกลุ่มสามารถกระตุ้นสมาชิกกลุ่มให้สนใจผลกระทบ

1.5 คำว่า “ทำไม่ได้” บ่อยครั้งที่สมาชิกกลุ่มพูดว่า “ฉันทำไม่ได้” เมื่อเขาต้องการสื่อว่า “ฉันจะไม่ทำมัน” Sally บอกว่า “ฉันแค่ไม่สามารถพูดกับพ่อและบอกเขาว่าฉัน

รู้สึกอย่างไรได้ : เขาไม่เคยเข้าใจฉัน” มันจะชัดเจนและชัดเจนมากกว่านี้ถ้า Sally จะบอกว่าเธอจะไม่พยายามเข้าไปคุยกับพ่อของเธอ เธอไม่ต้องการเข้าไปเสี่ยงหรือเธอเข้าใจว่ามันไม่คุ้มค่าที่จะพยายาม ถ้าผู้นำกลุ่มพูดกับสมาชิกกลุ่มอย่างนุ่มนวลและอย่างต่อเนื่องว่าสมาชิกกลุ่มต้องใช้คำว่า “จะไม่ทำ” แทนคำว่า “ทำไม่ได้” นั่นคือผู้นำกลุ่มกำลังช่วยสมาชิกกลุ่มให้ครอบครองและยอมรับพลังนั้นด้วยการรับผิดชอบกับสิ่งที่พวกเขาตัดสินใจลงไป

1.6 คำว่า “ควรจะ” (Should and ought) ดูเหมือนว่าสมาชิกกลุ่มจะโดนคำว่า “ควรจะ” ครอบงำอยู่ : “ฉันควรจะใส่ใจในสิ่งที่คนอื่น ๆ ในกลุ่มพูด” : “ฉันควรจะดูแลทุก ๆ คน ถ้าฉันไม่ทำอย่างนั้น ฉันจะรู้สึกแย่มาก” : “ฉันควรจะแสดงแต่ความรู้สึกที่ดีออกไป” : และอื่นๆ ตัวอย่างของ “ควรจะ” นี้ไม่มีสิ้นสุดทั้งในชีวิตประจำวันหรือในสถานการณ์ของกลุ่ม อย่างน้อยที่สุดสมาชิกกลุ่มสามารถทราบถึงการใช้คำว่า “ควรจะ” หรือทราบถึงความรู้สึกที่ไร้พลังในเวลาที่ใช้คำดังกล่าว หนทางหนึ่งในการเพิ่มความตระหนักรู้เกี่ยวกับข้อจำกัดซึ่งคำว่า “ควรจะ” สร้างขึ้นนั้น คือ การทดลองเปลี่ยนถ้อยคำจาก “ฉันต้อง” หรือ “ฉันควรจะ” เป็น “ฉันเลือกที่จะ”

2. อวัจนภาษา (Nonverbal language) ผู้นำกลุ่มที่มีความสามารถจะไม่ฟังเฉพาะคำพูดที่สื่อสารออกมาเท่านั้น แต่จะดูพฤติกรรมที่อยู่เบื้องหลังคำที่พูดออกมาด้วย ซึ่งบ่อยครั้งที่จะถ่ายทอดผ่านทาง น้ำเสียง ระดับเสียง ความดังของเสียง ความเร็วในการพูด และอื่นๆ

3. การทดลองสนทนาภายใน (Experiments with internal dialogue) ด้วยการที่เป้าหมายของการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเกสตัลท์ คือ การทำงานที่ผสมผสานกันเป็นหนึ่งเดียวและการยอมรับบุคลิกภาพที่ตนเองไม่ยอมรับและเคยปฏิเสธไป ผู้นำกลุ่มจึงให้ความสนใจในเรื่องการทำงานของบุคลิกภาพที่แตกแยกและแบ่งเป็นขั้วตรงข้ามกัน การสนทนาแบบนึกฝัน (Fantasy dialogue) มุ่งสนับสนุนให้เกิดความตระหนักรู้ใน เรื่องการแตกแยกของตัวตนภายในและการผสมผสานทางบุคลิกภาพ การสนทนาดังกล่าวอาจเกิดได้ในหลายรูปแบบ เช่น การสนทนายาระหว่างด้านที่ตรงกันข้ามกันภายในจิตใจของบุคคล (เช่น ความนุ่ม / ความแข็ง ความกล้าหาญ/ความกลัว เรื่องเกี่ยวกับผู้ชาย / เรื่องเกี่ยวกับผู้หญิง ความรัก/ความเกลียด การเป็นผู้กระทำ /การถูกกระทำ) หรือการสนทนากับพ่อแม่หรือบุคคลที่มีความสำคัญ บุคคลที่จินตนาการขึ้นมา หรือวัตถุ เป็นต้น

4. การพูดรอบวง (Making the rounds) เป็นเทคนิคที่เป็นประโยชน์ในการช่วยให้สมาชิกกลุ่มระลึกถึงความกลัวที่ซ่อนอยู่ได้ สมาชิกจะถูกกระตุ้นให้เดินไปยังสมาชิกแต่ละคนรอบๆ กลุ่ม แล้วพูดถึงบางสิ่งซึ่งปกติแล้วเขาหรือเธอไม่ได้สื่อสารออกมาเป็นคำพูด

5. วิธีการจินตนาการ (Fantasy approaches) เป็นการการจำลองสถานการณ์ที่หลากหลายโดยใช้จินตนาการ (Fantasy situations) ในกลุ่มอาจนำไปสู่การพัฒนาที่ดีได้ การใช้จินตนาการช่วยส่งเสริมความตระหนักรู้ส่วนตัวในได้หลายด้านตามตัวอย่างคำแนะนำต่อไปนี้

5.1 แนวทางการใช้จินตนาการอาจนำไปใช้ในกรณีที่สมาชิกรู้สึกถูกคุกคามอย่างมากและเห็นได้อย่างเป็นรูปธรรมในการจัดการกับปัญหาใดปัญหาหนึ่ง เช่น สมาชิกกลุ่มที่กลัวการแสดงสิทธิ์ของตน อาจจะจินตนาการว่าพวกเขาอยู่ในสถานการณ์ซึ่งพวกเขาเป็นผู้ซึ่ง

ไม่กลัวที่จะอ้างสิทธิ์ที่ตัวเอง เมื่อทำอย่างนี้แล้วพวกเขาก็สามารถเปรียบเทียบสิ่งที่พวกเขารู้สึกเมื่อเป็นฝ่ายรับกับสิ่งที่พวกเขารู้สึกเมื่อสามารถขอในสิ่งที่ต้องการได้

5.2 วิธีการใช้จินตนาการ (Fantasy approaches) มีประโยชน์ในการจัดการกับความคาดหวังในทางลบซึ่งมักจะเป็นผลให้เกิดความรู้สึกที่เย็นชา (Sense of paralysis) สมาชิกกลุ่มที่กลัวการแสดงออกซึ่งความคิดและความรู้สึกของตนเองกับใครสักคนที่พวกเขารักนั้นอาจใช้การจำลองสถานการณ์ในจินตนาการเข้าไปช่วยได้โดยสามารถพูดในสิ่งที่พวกเขาอยากพูดแต่ไม่กล้าแสดงออกมาได้ สิ่งสำคัญ คือ สมาชิกกลุ่มจะต้องพูดกับคนที่เขารัก (ราวกับว่าเขาหรือเธออยู่ตรงนั้น) ในขณะนั้นต่อหน้าสมาชิกกลุ่ม ผู้นำกลุ่มอาจบอกว่า “ให้เลือกสักคนในกลุ่มเพื่อเป็นคุณแม่ของคุณ (หรือคนอื่นๆ ที่สำคัญก็ได้) มองที่ตาของคนนั้นแล้วคิดว่าเป็นดวงตาของคุณ และบอกสิ่งที่คุณอยากให้แม่ได้ยินที่สุดออกไป” การปล่อยความรู้สึกอย่างหมดเปลือกด้วยวิธีการใช้จินตนาการอันปลอดภัยนี้มีคุณค่าในเชิงจิตวิทยาอยู่ เพราะว่าสมาชิกกลุ่มนั้นสามารถปลดปล่อยความรู้สึกที่เก็บเอาไว้ (Submerged feelings) ให้ออกมา สิ่งที่ต้องคำนึงถึงก็คือมันไม่จำเป็นที่สมาชิกกลุ่มนั้นจะต้องแสดงความรู้สึกดังกล่าวออกมาในชีวิตจริง เพราะในชีวิตจริงการทำเช่นนั้นอาจไม่ใช่เรื่องที่ฉลาดนัก

5.3 การจินตนาการนึกฝัน (Fantasy) เป็นประโยชน์และปลอดภัยสำหรับการค้นหาความกลัวของสมาชิกกลุ่มในการเข้ามาในกลุ่ม เช่น สมาชิกกลุ่มอาจถูกขอให้จินตนาการว่าสิ่งที่พวกเขากลัวมากที่สุดกำลังเกิดขึ้นในกลุ่ม ยกตัวอย่างเช่น ถ้าสมาชิกกลุ่มบางคนกำลังกลัวการถูกปฏิเสธโดยกลุ่มอยู่ พวกเขาอาจถูกบอกให้จินตนาการว่าทุกๆ คนกำลังปฏิเสธพวกเขาอยู่ แล้วทำงานกับความรู้สึกที่เกิดขึ้นจากการใช้จินตนาการนั้น

6. การฝึกซ้อมบทบาท (Rehearsal) การเข้าร่วมในการซ้อมบทนี้ สมาชิกกลุ่มต้องกล่าวออกมาให้ชัดเจนว่าพวกเขากำลังคิดอะไรอยู่ เทคนิคนี้เป็นประโยชน์โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่เห็นได้อย่างชัดเจนว่าสมาชิกกลุ่มกำลังทำการปิดกั้น (Blocking) หรือตรวจห้าม (Censoring) จำนวนมาก และในกรณีสิ่งที่พวกเขาพูดออกมาดูเหมือนจะถูกพิจารณาไว้อย่างดีแล้วเพื่อให้เกิดผลตามที่ต้องการ นอกจากนั้นการใช้เทคนิคนี้จำเป็นจะต้องใช้เวลาที่เหมาะสม และต้องเกิดในสถานการณ์ที่สมาชิกกลุ่มกำลังพยายามต่อสู้อยู่ทางใดทางหนึ่ง การซ้อมบทบาทนี้ไม่ได้ถูกออกแบบมาให้กระตุ้นอารมณ์ต่างๆ ขึ้นมากนัก แต่เป็นการนำไปสู่ความตระหนักรู้ถึงกระบวนการหรือพฤติกรรมที่เป็นปกติที่จะทำลงไป

7. การขยายความเกินความจริง (Exaggeration technique) เทคนิคนี้ทำให้ความตระหนักในสัญญาณโดยนัยที่เราสื่อสารออกไปผ่านภาษากายนั้นมีมากขึ้น สมาชิกกลุ่มอาจถูกขอให้ทำพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งโดยเฉพาะซ้ำอีกครั้งหรือทำให้มากขึ้นเพื่อนำกระบวนการทางอารมณ์ที่มีผลต่อความตระหนักรู้ออกมาจากความตระหนักรู้ อากัปกริยา ท่าทางการเคลื่อนไหวเหล่านี้จะได้รับการขยายขึ้นอันจะทำให้ความหมายที่ต้องการจะสื่อมีความชัดเจนขึ้นจากการขยายท่าทาง การเคลื่อนไหวซ้ำๆ นั้น สมาชิกกลุ่มจะรับรู้ได้ถึงความรู้สึกที่เกิดจากพฤติกรรม

ดังกล่าวมากขึ้น และสามารถตระหนักถึงความหมายที่ซ่อนอยู่ในพฤติกรรมดังกล่าวได้มากขึ้นด้วยเช่นกัน

8. การทำงานของความฝันภายในกลุ่ม (Dream work in group) วิธีแบบเกสตัลท์จะไม่ตีความหรือวิเคราะห์ความฝัน แต่เจตนาที่จะนำความฝันให้คืนกลับมามีชีวิตสร้างมันขึ้นมาอีกครั้ง และหวนกลับไปคิดถึงมันเหมือนมันกำลังเกิดอยู่ในตอนนี้ สมาชิกกลุ่มจะไม่แจ้งหรือพูดถึงความฝันของพวกเขาในรูปประโยคอดีต (Past tense) แต่จะเล่าความฝันนั้นราวกับมันกำลังเกิดอยู่ในขณะนั้น ผู้ที่กำลังฝันจะครุ่นคิดและจดจ่ออยู่กับความฝันของพวกเขาและมีกำลังใจในชีวิต (Vitality) มากขึ้น เมื่อสมาชิกกลุ่มกำลังบรรยายความฝันราวกับมันกำลังเกิดขึ้นในขณะนั้น สมาชิกกลุ่มอาจจะระบุส่วนใดส่วนหนึ่งของความฝันแล้วเล่าออกมาในเชิงนามธรรมก็ได้ (Subjective perspective) สมาชิกกลุ่มอาจเปลี่ยนองค์ประกอบสำคัญ (Key elements) ของความฝันให้อยู่ในรูปของบทสนทนาและแยกให้กลายเป็นความฝันแต่ละส่วนก็ได้

นอกจากนี้ ดวงมณี จงรักษ์ (2549: 144) ได้เสนอเทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่มของทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเกสตัลท์ ดังนี้

เทคนิคการตระหนักรู้ต่อความต้องการ (Awareness of needs) เป็นเทคนิคที่ผู้นำกลุ่มจะถามสมาชิกกลุ่มโดยตรงว่า “คุณมีความต้องการอะไรบ้าง” การตระหนักรู้ว่าตนมีความต้องการอะไรเป็นสิ่งที่กระตุ้นหรือกำกับให้บุคคลได้คิดว่า เขาควรทำอย่างไรเพื่อให้ความต้องการนั้นบรรลุวัตถุประสงค์ การถามช่วยให้สมาชิกกลุ่มจัดสิ่งที่ต้องการมากที่สุดในขณะนั้นให้ปรากฏเห็นเป็นภาพที่ชัดเจน เพื่อกระตุ้นเราให้มีการลงมือกระทำ

2.7.4 ทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพฤติกรรมนิยม (Behavioral group counseling Theory)

ทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพฤติกรรมนิยม มีผู้นำทฤษฎี คือ คลัมโบลต์ซ์ (Krumboltz) ซึ่งให้ความสำคัญกับการประยุกต์ทฤษฎีการเรียนรู้กับพฤติกรรมมนุษย์ มีความเชื่อว่าทุกพฤติกรรมเกิดจากการเรียนรู้ ไม่ว่าจะเป็นพฤติกรรมที่เหมาะสมหรือไม่เหมาะสม พฤติกรรมใดไม่มีส่วนใดติดตัวมาแต่กำเนิด

2.7.4.1 แนวคิดสำคัญของทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพฤติกรรมนิยม

คอเรีย (Corey, 2009: 395-398) ได้กล่าวถึงแนวคิดสำคัญของทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพฤติกรรมนิยมว่า พฤติกรรมของมนุษย์เกิดจากการเรียนรู้จากสิ่งแวดล้อม พฤติกรรมที่พึงประสงค์จะได้รับการเสริมแรง ส่วนพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์จะแสดงให้เห็นถึงการขาดกำลังใจ จึงส่งผลให้มนุษย์ตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของสิ่งแวดล้อม อีกทั้งแนวคิดพฤติกรรมนิยมยังมีสมมติฐานว่า การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสามารถเกิดขึ้นได้เอง โดยปราศจากการหยั่งรู้ ดังนั้นในการดำเนินการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพฤติกรรมนิยมจะต้องอยู่บนหลักการที่ว่า พฤติกรรมของมนุษย์สามารถที่จะเปลี่ยนแปลงได้ และอาจเกิดขึ้นก่อนที่จะมีการค้นพบตัวเองในอนาคต อีกทั้งพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงอาจนำไปสู่การเข้าใจในตัวเองในระดับที่มากขึ้น

2.7.4.2 เป้าหมายการให้คำปรึกษากลุ่มของทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพฤติกรรมนิยม

คอเรย์ (Corey. 2009: 238-239) ได้กล่าวถึงเป้าหมายของการให้คำปรึกษากลุ่มของทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพฤติกรรมนิยม ซึ่งสรุปได้ว่า มีเป้าหมายโดยทั่วไปเพื่อเพิ่มทางเลือกให้กับบุคคลในการสร้างเงื่อนไขใหม่เพื่อการเรียนรู้และมีเป้าหมายที่เฉพาะเจาะจง คือ เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของสมาชิกกลุ่ม ให้เกิดเป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ซึ่งในกระบวนการจะมีการตกลงระหว่างผู้นำกลุ่มกับสมาชิกกลุ่ม ถึงพฤติกรรมที่ต้องเปลี่ยนแปลง มีการกำหนดเป้าหมายและวิธีการในการปรับพฤติกรรม เพื่อนำไปสู่พฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในเบื้องต้น อีกทั้งเพื่อช่วยให้สมาชิกกลุ่มได้เรียนรู้วิธีการในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เหมาะสมกับตัวเอง และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้จริงในชีวิตประจำวันได้

นอกจากนี้ นิรนาท แสนสา (2558: 6-12-6-13) ได้กล่าวว่า เป้าหมายของทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบพฤติกรรมนิยมมีเป้าหมาย สามารถประมวลแล้วสรุปได้ 5 ประการ ดังนี้

1. ช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ในกระบวนการให้คำปรึกษาผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษาจะตั้งเป้าหมายร่วมกันเกี่ยวกับพฤติกรรมบางประการที่กำลังก่อให้เกิดความยุ่งยาก ไม่สบายใจ หรือพฤติกรรมที่ปรับตัวไม่ได้ต่อสถานการณ์ต่าง ๆ โดยผู้ให้คำปรึกษาจะช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาได้สำรวจตนเองเพื่อตระหนักถึงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของตนเอง แล้วปรับเปลี่ยนตนเองไปสู่พฤติกรรมที่พึงประสงค์

2. ช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาเรียนรู้มากขึ้นเกี่ยวกับกระบวนการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ ในการให้คำปรึกษาแบบพฤติกรรมนิยม บ่อยครั้งผู้รับคำปรึกษาจะขาดความสามารถในการตัดสินใจเลือกวิธีการ หรือแนวทางที่ถูกต้องเหมาะสมกับตนเองและสภาพแวดล้อม ดังนั้นในกระบวนการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาจะช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาเกิดการเรียนรู้ สามารถคิดวิเคราะห์อย่างระมัดระวังมากขึ้น มีความคิดที่มีเหตุและผล สามารถวิเคราะห์เห็นความสัมพันธ์ระหว่างสภาพการณ์ที่เกิดก่อนกับผลที่ตามมาเพิ่มมากขึ้น ซึ่งจะเป็นการช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาสามารถตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3. ช่วยป้องกันปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต ในเรื่องที่ได้รับคำปรึกษานำมาปรึกษา นอกจากเรื่องพฤติกรรมที่เป็นปัญหาในปัจจุบันแล้ว ยังมีสถานการณ์ที่เป็นปัญหาอื่นๆ ที่ผู้รับคำปรึกษาอาจจะต้องเผชิญ ดังนั้น ในการให้คำปรึกษาผู้รับคำปรึกษาจะได้รับการสนับสนุนให้เรียนรู้ประสบการณ์ใหม่ๆ และเรียนรู้วิธีการปรับตัวเพื่อให้สามารถรับมือกับปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้อย่างเหมาะสม

4. มุ่งแก้ปัญหาพฤติกรรมอย่างเฉพาะเจาะจงที่ผู้รับคำปรึกษาต้องการความช่วยเหลือ เนื่องจากผู้รับคำปรึกษาแต่ละคนจะมีความต้องการที่แตกต่างกัน อย่างไรก็ตาม เป้าหมายของการให้คำปรึกษาแบบพฤติกรรมนิยม คือ การช่วยแก้ไขปัญหาพฤติกรรมที่สามารถสังเกตได้ และเป็นพฤติกรรมที่มีความเฉพาะเจาะจงที่ผู้รับคำปรึกษาแสดงความต้องการที่จะ

ปรับเปลี่ยนตนเอง ซึ่งการเปลี่ยนแปลงนี้ ผู้รับคำปรึกษาจะต้องมีความรับผิดชอบต่อนตนเองที่จะเปลี่ยนแปลง เพื่อให้ชีวิตมีความก้าวหน้าไปสู่เป้าหมายที่ตนกำหนดไว้

5. มุ่งช่วยเหลือให้สามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้สำเร็จและสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ เป็นเป้าหมายที่หวังให้เกิดอย่างยั่งยืนของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม กล่าวคือ เมื่อผู้รับคำปรึกษาสามารถเปลี่ยนแปลงตนเองได้สำเร็จแล้ว ผู้ให้คำปรึกษาจะช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาสามารถนำการเปลี่ยนแปลงนี้ไปสู่การกระทำพฤติกรรมในชีวิตประจำวันได้อย่างต่อเนื่อง และยั่งยืน เพื่อให้เกิดประโยชน์และความสุขต่อตนเองและผู้คนรอบข้างต่อไปในอนาคต

2.7.4.3 ขั้นตอนของการให้คำปรึกษากลุ่มของทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพฤติกรรมนิยม

ทอดด์ โบฮาร์ด (ดวงมณี จงรักษ์. 2549: 189; อ้างอิงจาก Todd; & Bohard. 1999) ได้เสนอขั้นตอนการให้คำปรึกษาแบบพฤติกรรมนิยม ดังนี้

1. ขั้นกำหนดปัญหา ก่อนที่จะกำหนดว่าอะไรคือสิ่งที่ผู้รับคำปรึกษาต้องการให้ช่วยเหลือ ผู้คำปรึกษาจะให้ความสำคัญกับสัมพันธภาพที่ดีกับผู้รับคำปรึกษา เน้นความไว้วางใจ แสดงความอบอุ่น แสดงความเห็นอกเห็นใจ (Empathy) ในเวลาเดียวกันผู้ให้คำปรึกษาจะทำความเข้าใจกับปัญหาโดยพิจารณาว่าปัญหานั้นเกิดจากการเรียนรู้อย่างไร (ปัญหาเกิดขึ้นเมื่อไรแล้วเกิดอย่างไร) ความถี่ของพฤติกรรมที่เป็นปัญหา (Baseline) อะไรคือสิ่งเร้าภายนอกที่ทำให้เกิดปัญหา อะไรคือวิธีการแก้ไขปัญหาก็เคยทำ หลังจากนั้นผู้ให้คำปรึกษาจะบอกให้ผู้รับคำปรึกษากำหนดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนในการแก้ไขปัญหา วัตถุประสงค์ที่ชัดเจนคือวัตถุประสงค์ที่สามารถวัดได้ในเชิงพฤติกรรม เพื่อที่ทั้งผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษาจะสามารถรู้ได้ว่าการให้คำปรึกษาประสบความสำเร็จหรือไม่

2. หลังจากที่กำหนดปัญหาและวัตถุประสงค์ของการแก้ไขปัญหาลแล้ว ผู้ให้คำปรึกษาจะเลือกหลักการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับปัญหาของผู้รับคำปรึกษาและดำเนินการช่วยเหลือ ผู้ให้คำปรึกษาต้องอธิบายกระบวนการช่วยเหลือ ทั้งนี้อาจอ้างอิงหลักฐานงานวิจัยที่แสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพของวิธีการหรือเทคนิคที่ใช้กับผู้รับคำปรึกษาคนอื่นที่ประสบปัญหาเดียวกันชี้แจงสิ่งที่ผู้รับคำปรึกษาจะต้องกระทำตามเทคนิคหรือวิธีการที่นำมาใช้ บทบาทที่ผู้ให้คำปรึกษาแสดงในขั้นนี้ เหมือนเป็นผู้ให้ความรู้เรื่องในเทคนิคของพฤติกรรมบำบัด และเป็นผู้ให้คำปรึกษา (Consultant) ถึงวิธีการที่เหมาะสมกับผู้รับคำปรึกษา

3. ขั้นนำวิธีการไปลงมือปฏิบัติ ในขั้นนี้ผู้รับคำปรึกษาจะลงมือปฏิบัติภายใต้การดูแลของผู้ให้คำปรึกษา

4. ขั้นประเมินผลความสำเร็จ ผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษาร่วมกันประเมินว่าการเรียนรู้ใหม่ที่คาดหวังให้เกิดขึ้นเพื่อละลายพฤติกรรมที่เป็นปัญหานั้น กระทำได้สำเร็จมากน้อยเพียงใดเพื่อดำเนินการปรับปรุงต่อไป

2.7.4.4 เทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่มของทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพฤติกรรมนิยม

คอเรีย (Corey. 2004: 366-371) เสนอเทคนิคต่าง ๆ ในชั้นปฏิบัติการของการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพฤติกรรมนิยม ดังต่อไปนี้

1. การเสริมแรง (Reinforcement) เป็นกระบวนการให้ความช่วยเหลือที่สำคัญสำหรับกลุ่มด้านพฤติกรรม เพราะเป็นเหตุการณ์เฉพาะที่ทำให้การตอบสนองเกิดขึ้นได้อีก นอกจากการเสริมแรงจากผู้นำกลุ่มแล้ว สมาชิกกลุ่มก็สามารถเสริมแรงซึ่งกันและกันได้ด้วยการชื่นชม การยอมรับ การสนับสนุน และการใส่ใจ ในการเริ่มต้นการให้คำปรึกษากลุ่มในแต่ละช่วง สมาชิกกลุ่มควรที่จะกล่าวถึงความสำเร็จมากกว่าความล้มเหลวของตนเอง ทั้งนี้การเสริมแรงจะบ่งบอกถึงการเปลี่ยนแปลงทางบวกในการนำการเรียนรู้ไปใช้ปฏิบัติในชีวิตประจำวัน และทำให้สมาชิกกลุ่มมองเห็นว่าการเปลี่ยนแปลงเป็นสิ่งที่เป็นไปได้ การรายงานความสำเร็จ ไม่ว่าจะอยู่ในระดับมากหรือน้อยแค่ไหนก็ตามเป็นสิ่งที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการปรับปรุงตนเอง การเสริมแรงและการสนับสนุนจากกลุ่มจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ ถ้าสมาชิกกลุ่มยังคงได้รับประโยชน์อยู่ การเสริมแรงทางสังคมเป็นวิธีการที่ทรงพลังในการหล่อหลอมพฤติกรรมที่พึงปรารถนาได้ นอกจากนั้นการเสริมแรงให้แก่ตนเองก็เป็นวิธีการที่สำคัญในการช่วยเหลือสมาชิกกลุ่มให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้ สมาชิกกลุ่มจะถูกสอนวิธีการในการเสริมแรงให้แก่ตนเองเพื่อเพิ่มพูนการควบคุมตนเองและลดการพึ่งพาผู้อื่นได้

2. การเซ็นสัญญาพันธะกรณี (Contingency Contracts) ข้อสัญญาพันธะกรณีระบุถึงพฤติกรรมต่าง ๆ ที่สามารถนำไปปฏิบัติ เพื่อทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง หรือหยุดยั้งพฤติกรรม หรือการได้รับรางวัลที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย และเงื่อนไขต่าง ๆ ที่จะทำให้ได้รับรางวัลโดยสัญญาจะต้องระบุช่วงเวลาในการบรรลุพฤติกรรม ที่พึงปรารถนาอีกด้วย สัญญาพันธะกรณีที่มีประสิทธิภาพควรมีคุณลักษณะดังต่อไปนี้

2.1 มีรายละเอียดที่ชัดเจนเกี่ยวกับพฤติกรรมเฉพาะที่จะต้องปฏิบัติตามการมอบหมาย

2.2 ระบุถึงการได้รับการเสริมแรงในทันทีทันใด

2.3 มีรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการในการมอบหมายงานที่สามารถสังเกต ประเมินผล และบันทึกได้

3. การเป็นตัวแบบ (Modeling) เป็นกระบวนการซึ่งสมาชิกกลุ่มเรียนรู้จากการสังเกตและการเลียนแบบ ผู้นำกลุ่มสามารถนำการเป็นตัวแบบด้านการแสดงบทบาท ไปใช้เป็นเครื่องมือในการสอนที่ทรงพลังมากที่สุดประการหนึ่ง สมาชิกกลุ่มก็สามารถเป็นตัวแบบสำหรับสมาชิกกลุ่มคนอื่นได้เช่นกัน การเป็นตัวแบบเป็นเทคนิคที่นำมาใช้ในกลุ่มทางด้านพฤติกรรมจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในกลุ่มการฝึกทักษะ และกลุ่มการฝึกฝนทางด้านการแสดงออกที่เหมาะสม คุณลักษณะของตัวแบบที่เหมาะสมควรมีความคล้ายคลึงกับสมาชิกกลุ่มในด้านอายุ เพศ เชื้อชาติ และเจตคติ เนื่องจากมีแนวโน้มที่ง่ายต่อการเลียนแบบมากกว่าต้นแบบที่แตกต่างกับสมาชิกกลุ่ม

นอกจากนั้นตัวแบบจะต้องเป็นผู้ที่แสดงออกถึง ความอบอุ่น และแสดงการเป็นตัวแบบต่อหน้า สมาชิกกลุ่ม ตลอดจนการให้การเสริมแรงเมื่อมีการเลียนแบบพฤติกรรมเกิดขึ้นด้วย

4. การชักซ้อมพฤติกรรม (Behavior rehearsal) เป็นเทคนิคการฝึก พฤติกรรมใหม่ในช่วงการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม โดยมีเป้าหมายเพื่อที่สมาชิกกลุ่มจะสามารถนำ พฤติกรรมไปใช้ในสถานการณ์ในชีวิตประจำวันได้ การฝึกพฤติกรรมใหม่จะต้องอยู่ในบริบทที่ ปลอดภัยและมีลักษณะคล้ายคลึงกับความเป็นจริง เพื่อที่สมาชิกกลุ่มจะสามารถนำไปปฏิบัติในชีวิต จริงได้ การชักซ้อมพฤติกรรมเป็นเทคนิคที่มีประโยชน์สำหรับการสอนทักษะทางสังคม ทั้งนี้การให้ ข้อมูลย้อนกลับเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับการชักซ้อมพฤติกรรม เมื่อสมาชิกกลุ่มสามารถ ชักซ้อมพฤติกรรมในกลุ่มได้ เป็นสิ่งสำคัญที่สมาชิกกลุ่มจะต้องนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้ ดังนั้น ผู้นำกลุ่มจำเป็นต้องเตือนให้สมาชิกกลุ่มทำการบ้านที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ และทำการ ตรวจสอบการทำการบ้านที่สมาชิกกลุ่มได้รับมอบหมายทุกครั้ง ก่อนที่จะดำเนินการให้คำปรึกษาใน แต่ละครั้ง

5. การสอน (Coaching) เป็นกระบวนการในการเสนอหลักการสำหรับการ การปฏิบัติพฤติกรรมที่พึงปรารถนาอย่างมีประสิทธิภาพ การสอนจะได้ผลดีที่สุดโดยที่ผู้สอน นั่งอยู่ ด้านหลังของสมาชิกกลุ่มที่กำลังทำการชักซ้อมอยู่ เมื่อสมาชิกกลุ่มเริ่มติดขัด และไม่รู้ว่าจะทำ อย่างไรต่อไป สมาชิกกลุ่มคนอื่นสามารถกระซิบเพื่อให้คำแนะนำได้หลังจากการชักซ้อม ด้วยการ ฝึกฝนสัก 1 หรือ 2 ครั้ง อาจจะลดการฝึกฝนลงโดยที่สมาชิกกลุ่มสามารถแสดงบทบาทสมมติต่อไป ได้ และสมาชิกกลุ่มสามารถทำการชักซ้อมด้วยตนเอง ก่อนที่จะพยายามลองแสดงบทบาทใหม่ใน ชีวิตจริง

6. การมอบหมายการบ้าน (Homework assignment) เป็นเทคนิคที่มี จุดประสงค์ เพื่อให้สมาชิกกลุ่มนำสิ่งที่ได้สำรวจในช่วงของการให้คำปรึกษาไปใช้ปฏิบัติใน ชีวิตประจำวัน เพื่อแสดงให้เห็นถึงความคืบหน้าของการให้คำปรึกษา ซึ่งจะต้องเป็นทั้งการพูดคุย และการกระทำ สมาชิกกลุ่มจำเป็นที่จะต้องมีส่วนร่วมในการออกแบบการมอบหมายการบ้าน เพื่อที่ สมาชิกกลุ่มจะมีความร่วมมือด้วยใจ และมีแรงจูงใจในการทำการบ้านที่ได้รับมอบหมาย โดยไม่มี การบีบบังคับ นอกจากนี้ผู้นำกลุ่มจำเป็นต้องติดตามผลการทำการบ้าน เพื่อประโยชน์สูงสุดที่จะ เกิดกับสมาชิกกลุ่ม

7. การให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) หลังจากที่มีสมาชิกฝึกฝน พฤติกรรมใหม่ทั้งในช่วงของการให้คำปรึกษาหรือการทำการบ้านที่ได้รับมอบหมาย ใน ชีวิตประจำวันแล้ว ผู้นำกลุ่มหรือสมาชิกคนอื่นสามารถสร้างความประทับใจแก่สมาชิกได้ด้วยการให้ ข้อมูลย้อนกลับ ทั้งในรูปแบบของการชื่นชมและให้กำลังใจในการแสดงพฤติกรรม หรือการให้ คำแนะนำเพื่อแก้ไขหรือปรับเปลี่ยน ความผิดพลาดได้ การให้ข้อมูลย้อนกลับมีประโยชน์อย่างยิ่ง สำหรับการเรียนรู้พฤติกรรมใหม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้ข้อมูลย้อนกลับที่สร้างสรรค์ มีความ เฉพาะเจาะจง และเป็นไปในทางบวก

8. การปรับโครงสร้างความคิด (Cognitive restructuring) คือ กระบวนการในการระบุและประเมินความคิด การทำความเข้าใจ ผลกระทบของความคิดที่มีต่อ พฤติกรรมด้านลบ และการเรียนรู้ที่จะแทนที่ความคิดดังกล่าวด้วยความคิดที่เหมาะสมและตั้งอยู่บน พื้นฐานของความเป็นจริง ดังนั้นกระบวนการด้านความคิดจึงเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมของบุคคล ในบริบทของกลุ่มสมาชิกกลุ่มมักจะเผยให้เห็นถึงความคิดที่พ่ายแพ้ต่อตนเอง และการพูดถึงตนเองในด้านลบ เมื่อตนเองประสบกับสถานการณ์ที่ตึงเครียด ดังนั้นในเบื้องต้น สมาชิกกลุ่มจะได้รับการสอนในกลุ่มเพื่อฝึกหัดในการแยกแยะความแตกต่างระหว่างการพูดประโยค ที่พ่ายแพ้ตนเอง กับประโยคที่เป็นประโยชน์กับตนเอง หลังจากนั้นสมาชิกกลุ่มสามารถให้ข้อมูล ย้อนกลับซึ่งกันและกัน และเสนอรูปแบบในการวิเคราะห์ความคิดที่หลายหลาย เมื่อสมาชิกกลุ่ม สามารถเลือกคำพูดที่แสดงถึง ความคิดที่สมเหตุสมผลได้แล้ว ก็จะมีการแสดงตัวแบบด้านความคิด โดยสมาชิกใช้การจินตนาการถึงการที่ตนเองต้องตกอยู่ในสถานการณ์ที่ตึงเครียด แล้วจึงแทนที่ คำพูดที่พ่ายแพ้ตนเองด้วยคำพูด ที่เป็นประโยชน์กับตนเอง หลังจากนั้นสมาชิกกลุ่มจึงทำการ ชักข้อมทางด้านความคิด โดยสมาชิกกลุ่มเลียนแบบตัวแบบ และได้รับข้อมูลย้อนกลับจากสมาชิก กลุ่มคนอื่นๆ หลังจากการทดลองหลายๆ ครั้งในกลุ่มแล้ว สมาชิกกลุ่มจะได้รับการมอบหมายงาน ด้วยการใช้ประโยคใหม่ที่บ้าน ก่อนที่จะลองพูดด้วยวิธีใหม่ๆ ในชีวิตจริง ในขั้นตอนสุดท้ายของการ ปรับโครงสร้างความคิด จะมีการมอบหมายการบ้านในช่วงสุดท้ายของการพบปะในแต่ละครั้ง และ จะได้รับการตรวจสอบในการพบปะในครั้งต่อไป เมื่อสมาชิกมีพัฒนาการก็จะมีการมอบหมายงานใน ระดับที่ยากขึ้นต่อไปตามลำดับ

9. การแก้ไขปัญหา (Problem solving) เป็นกลวิธีด้านพฤติกรรมและ ความคิด เพื่อสอนสมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับวิธีการในการแก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวัน โดยมีเป้าหมาย สำคัญคือ การระบุถึงวิธีในการแก้ไขปัญหาที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด และเพื่อทำการฝึกทักษะด้าน พฤติกรรม และความคิดอย่างเป็นระบบ เพื่อให้สมาชิกกลุ่มสามารถนำทักษะดังกล่าวไปประยุกต์ใช้ ในการจัดการกับปัญหาในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

10. ระบบเพื่อนคู่หู (The buddy system) โรส (Corey. 2004: 371; citing Rose. 1998. Group therapy with troubled youth: A cognitive-behavioral interactive approach.) กล่าวถึงระบบเพื่อนคู่หูว่าเป็นพันธมิตรในการบำบัดระหว่างสมาชิกกลุ่ม โดยสมาชิกกลุ่ม คนหนึ่งจะเลือกสมาชิกกลุ่มอีกคนหนึ่งเป็นผู้คอยตรวจสอบและฝึกให้ตลอดกระบวนการในการให้ คำปรึกษากลุ่ม ด้วยการเฝ้าสังเกตพฤติกรรมซึ่งกันและกันในกลุ่ม และคอยเตือนซึ่งกันและกันใน การปฏิบัติตามสิ่งที่สัญญาไว้ และปฏิบัติตามสิ่งที่ได้รับมอบหมาย ทั้งนี้สมาชิกกลุ่มจะคอยให้ความ ช่วยเหลือเพื่อนคู่หู ทั้งในช่วงของการให้คำปรึกษากลุ่มและนอกช่วงการให้คำปรึกษากลุ่มด้วย โดย เพื่อนคู่หูจะได้รับการฝึกการเสริมแรงแก่ความสำเร็จ รวมทั้งการให้และการรับคำวิพากษ์วิจารณ์ด้วย นอกจากนี้ในการปฏิบัติการด้านการมอบหมายการบ้านสมาชิกกลุ่มยังช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการ คิดภาระงาน และตรวจสอบ ความสำเร็จทั้งนี้เพื่อทำให้สมาชิกกลุ่มสามารถเรียนรู้ทักษะการเป็น ผู้นำ และระบบเพื่อนคู่หูยังเป็นประโยชน์เมื่อการให้คำปรึกษาลิ้นสุดลงอีกด้วย

11. การฝึกทักษะทางสังคม (Social skills training) เป็นการประยุกต์ใช้เทคนิคทางพฤติกรรม เช่น การแสดงบทบาทสมมติการเป็นตัวแบบการฝึกฝนการชักจูงพฤติกรรม และการมอบหมายการบ้าน เป็นต้น โดยผู้นำกลุ่มจะต้องชี้แจงถึงจุดประสงค์ ขั้นตอน และยกตัวอย่างให้สมาชิกฟัง แล้วจึงมีการสาธิต และให้สมาชิกกลุ่มลองฝึกปฏิบัติการใช้ทักษะสังคมในสถานการณ์ต่างๆ ซึ่งสมาชิกอาจจะเป็นผู้เสนอสถานการณ์ดังกล่าวเอง หลังจากการชักจูงแล้ว จะมีการให้ข้อมูลย้อนกลับซึ่งกันและกัน และสมาชิกสามารถมอบหมายการบ้านให้แกตนเอง เพื่อนำไปใช้ปฏิบัติในชีวิตจริงได้

12. การฝึกการกล้าแสดงออกที่เหมาะสม (Assertiveness training) เป็นเทคนิคที่นำมาใช้เพื่อทำให้สมาชิกกลุ่มสามารถยอมรับและเปลี่ยนแปลงความเชื่อที่พ่ายแพ้ตนเอง หรือไม่สมเหตุผลเกี่ยวกับสิทธิในการแสดงออกของตนเอง สมาชิกกลุ่มสามารถพัฒนาเจตคติที่ก่อให้เกิด ค่านิยมที่มีต่อสิทธิในการแสดงออกของตนเองและการเคารพสิทธิในการแสดงออกของผู้อื่นด้วยการเรียนรู้วิธีการในการระบุและแยกแยะพฤติกรรมในการแสดงออกที่เหมาะสม การแสดงความก้าวร้าว และการไม่ยอมแสดงออก เพื่อที่จะสามารถนำทักษะที่เกิดจากการเรียนรู้ใหม่ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่างๆ เพื่อสร้างสัมพันธภาพอันดีกับผู้อื่น โปรแกรมการฝึกการแสดงออกที่เหมาะสม ส่วนใหญ่มุ่งเน้นการเปลี่ยนการพูดถึงตนเองในด้านลบ ความเชื่อที่พ่ายแพ้ตนเอง และความคิดที่ผิดๆโดยในสถานการณ์กลุ่ม สมาชิกกลุ่มจะได้รับการเสนอตัวแบบและคำแนะนำแล้วสมาชิกกลุ่มจึงทำการฝึกชักจูงทักษะทางด้านพฤติกรรม ในสถานการณ์ที่ใช้บทบาทสมมติ แล้วจึงมีการให้ข้อมูลย้อนกลับซึ่งกันและกัน เพื่อทำการแก้ไขพฤติกรรม และปรับปรุงรูปแบบในการแสดงออกที่เหมาะสม

13. การฝึกการจัดการกับความเครียด (Stress management training) เป็นเทคนิคที่นำมาใช้เพื่อให้สมาชิกกลุ่มเรียนรู้วิธีการในการมองและจัดการกับเหตุการณ์ที่ตึงเครียด เช่น การจัดการกับความโกรธ ความวิตกกังวล ความกลัวโดยไร้เหตุผล และปัญหาทางด้านสุขภาพ เป็นต้น โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ความรู้แก่สมาชิกกลุ่ม เกี่ยวกับธรรมชาติและผลลัพธ์ของความเครียด และเป็นการสอนสมาชิกกลุ่มในการใช้ทักษะในการจัดการกับความเครียดได้อย่างสร้างสรรค์ด้วยทักษะที่หลากหลาย เช่น การให้ข้อมูล การปรับโครงสร้างทางความคิด การแก้ไขปัญหา การฝึกการผ่อนคลาย การชักจูงพฤติกรรม การสอนตนเอง และการเสริมแรงตนเอง เป็นต้น โดยสมาชิกกลุ่มจะสามารถทำความเข้าใจกับสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดความเครียด สร้างทักษะในการจัดการกับความเครียดในกลุ่ม และสามารถนำทักษะไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

นอกจากนี้ ลูมินเนีย (Luminia. 2007: 539) ได้เสนอเทคนิคที่ใช้ในการให้คำปรึกษากลุ่มของทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพฤติกรรมนิยม ดังนี้

การใช้สถานการณ์จำลอง (Simulation) เป็นเทคนิคที่เลียนแบบสถานการณ์จริง ให้สมาชิกกลุ่มได้ฝึกคิดวิเคราะห์จากสถานการณ์ที่สมาชิกกลุ่มกำลังเผชิญอยู่ และทราบความคิดของตนเองนั้นเป็นอย่างไร เหมือนหรือแตกต่างกับสมาชิกคนอื่นๆ อย่างไร

2.7.5 ทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม (Rational emotive behavior group counseling theory)

ทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผลอารมณ์และพฤติกรรมมาจากชื่อในภาษาอังกฤษว่า Rational-emotive Therapy และต่อมาได้ชื่อใหม่ว่า Rational emotive behavior therapy (นิยมเขียนและเรียกกันโดยย่อว่า REBT) ผู้นำทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบพิจารณาเหตุผลอารมณ์และพฤติกรรมคือ อัลเบิร์ต เอลลิส (Albert Ellis) เชื่อว่าบุคคลในสังคมเป็นจำนวนมากมีวิธีการคิดที่ไร้เหตุผล ซึ่งความคิดความเชื่อที่ไร้เหตุผลเหล่านี้ จะนำไปสู่การมีอารมณ์ความรู้สึก และพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ดังนั้นการให้คำปรึกษาแก่บุคคลเหล่านี้ จึงต้องช่วยให้เขาเรียนรู้ และปรับเปลี่ยนจากการเป็นผู้ที่มีความคิดความเชื่อที่ไร้เหตุผลมาเป็นผู้ที่มีความคิดความเชื่อที่มีเหตุผลมากขึ้น

2.7.5.1 แนวคิดสำคัญของทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม

คอเรย์ (Corey, 2004: 396-397) กล่าวถึงธรรมชาติของมนุษย์ในทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม มีดังนี้

1. ความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมมีปฏิสัมพันธ์กันอย่างต่อเนื่องและอิทธิพลต่อกัน
2. ความขัดข้องทางอารมณ์เกิดหรือมีสาเหตุมาจากความซับซ้อนขององค์ประกอบทางด้านร่างกายและสิ่งแวดล้อม การทำความเข้าใจและการจัดการกับปัญหาของบุคคลไม่จำเป็นต้องใช้เวลาส่วนใหญ่ในการสำรวจอดีตหรือการปลดปล่อยความปวดร้าวทางอารมณ์ที่เกินในวัยเด็ก
3. มนุษย์ได้รับผลกระทบจากบุคคลและสิ่งแวดล้อม และต้องการให้ตนมีอิทธิพลต่อบุคคลรอบข้างด้วยเช่นกัน บุคคลจะตัดสินใจหรือเลือกที่จะทำให้ตนมีทุกข์มีปัญหาก็หรือไม่มีปัญหา โดยเลือกวิธีการตอบสนองต่อสิ่งที่จะมีผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของตน
4. บุคคลที่มีความสับสนทางด้านความคิด อารมณ์ และพฤติกรรม มักมีวิธีคิดแบบยอมแพ้ ต่อความสนใจ และความต้องการของตนเอง และบุคคลอื่นๆ ในสังคม
5. เมื่อเกิดเหตุการณ์ที่ไม่คาดฝันบุคคลจะยึดติดกับความคิดที่ไม่สมเหตุสมผล ในลักษณะที่ว่าด้วยเหตุการณ์นั้น ต้องเป็นตามแบบที่ตนคิด เช่น ประสบความสำเร็จ ความรัก การยอมรับ การได้รับความยุติธรรม ความปลอดภัย และความสบาย
6. เหตุการณ์ที่ไม่คาดฝัน เป็นสาเหตุหนึ่งของปัญหาทางอารมณ์ อีกทั้งความคิด ความเชื่อที่ไม่สมเหตุสมผล ก็เป็นสาเหตุให้เกิดปัญหาด้านบุคลิกภาพ
7. มนุษย์ส่วนมากมีความสามารถ ในการสร้างอารมณ์ที่ขุนมัวให้กับตนเองและ คิดว่าการรักษาอารมณ์ให้มีสุขภาพจิตที่ดีนั้น เป็นเรื่องยาก มนุษย์ต้องตระหนัก และรับรู้ทำความเข้าใจ อย่างชัดเจนในความเป็นจริงเพื่อเพิ่มความพยายามในการเปลี่ยนแปลง

8. เมื่อมนุษย์มีพฤติกรรมด้านการยอมแพ้ที่ไม่พึงประสงค์ หรือลดคุณค่าตนเอง เขาย่อมมีความสามารถในการตระหนักรู้ วิธีการที่ความคิดความเชื่อส่งผลทางไม่ดี การตระหนักรู้และการสังเกตจะช่วยด้านการโต้แย้งความคิดที่ไม่สมเหตุสมผล และเปลี่ยนความคิดความเชื่อให้สมเหตุสมผล การเปลี่ยนความคิดเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น มีผลต่อการเปลี่ยนความรู้สึกไม่ดี และพฤติกรรมไม่พึงประสงค์

9. เมื่อค้นพบความคิดความเชื่อที่ไม่เหตุสมผลแล้ว บุคคลจะใช้วิธีการผสมผสานระหว่างความคิด อารมณ์ และพฤติกรรม REBT มีเทคนิคมากมายในการช่วยบุคคล ให้ลดการทำร้ายตนเอง ด้วยความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรม

10. ผู้เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มต้องมีความมุ่งมั่นดังนี้

10.1 ตระหนักว่าตนเป็นผู้รับผิดชอบปัญหาด้านความคิด อารมณ์ และพฤติกรรม

10.2 พิจารณาวีธีคิดและความรู้สึกและพฤติกรรมของตน เมื่อไม่ต้องการให้เกิดปัญหา

10.3 บังคับตนเองให้พยายามเปลี่ยนแปลงตนเองให้ถึงที่สุด

2.7.5.2 เป้าหมายการให้คำปรึกษากลุ่มของทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม

เอลลิส (Ellis. 1984: 24) เสนอแนวความคิดว่า การให้คำปรึกษาที่ใช้ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบ REBT มีเป้าหมายอย่างกว้างๆ คือ เพื่อช่วยให้สมาชิกกลุ่มสามารถดำรงชีวิตอยู่กับความเป็นจริง และมีเหตุผล

เป้าหมายหมายหมายหลักของการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม มีสาระสำคัญสรุปได้ คือ การสอนให้ผู้รับบริการสามารถสืบค้น และจัดหรือเอาชนะความคิดความเชื่อที่ไร้เหตุผล มาเป็นความคิดความเชื่อที่มีเหตุผล ซึ่งจะส่งผลให้ผู้รับบริการมีอารมณ์ความรู้สึก และมีพฤติกรรมที่เหมาะสมขึ้น ตลอดจนสามารถดำรงชีวิตด้วยความสุข

จุดมุ่งหมายเฉพาะของการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม มีประเด็นสำคัญสรุปได้ 11 ประการ ดังนี้

1. ช่วยให้สมาชิกกลุ่มตระหนักว่าความคิดความเชื่อที่ไร้เหตุผล ก่อให้เกิดปัญหาด้านอารมณ์ ความรู้สึกที่ไม่เหมาะสม และจะส่งผลให้มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมด้วย ดังนั้น สมาชิกกลุ่มควรได้รับความช่วยเหลือให้รู้จักวิธีคิดอย่างมีเหตุผล รู้จักการควบคุมและเอาชนะอารมณ์ความรู้สึกที่ไม่เหมาะสม

2. ช่วยให้สมาชิกกลุ่มมีความยืดหยุ่นทางความคิด เปิดใจกว้างยอมรับในการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ยอมรับในความแตกต่างระหว่างบุคคล ยอมรับในความคิดเห็น และสิ่งต่างๆ ที่หลากหลายโดยไม่ด้นทຸງรับเฉพาะความคิดเห็นของตน หรือยึดถือความคิดความเชื่อของตนเป็นใหญ่เหนือของผู้อื่นอยู่เสมอ

3. ช่วยให้ผู้สมาชิกกลุ่มมีวิธีคิดเชิงวิทยาศาสตร์ กล่าวคือ สามารถนำเอา ข้อมูล เหตุผล และวิธีการทางวิทยาศาสตร์ ไปใช้ประโยชน์กับตนเอง และการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น ได้

4. ช่วยให้ผู้สมาชิกกลุ่มรู้จักวิเคราะห์เหตุการณ์และสิ่งต่างๆ อย่าง ใคร่ครวญ รอบคอบ มีเหตุผล และด้วยสติปัญญา สามารถยอมรับในการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้ และสามารถมองเห็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม

5. ช่วยให้ผู้สมาชิกกลุ่มมีความเข้าใจในตนเอง และยอมรับตนเองได้ตาม ความเป็นจริง มีความพึงพอใจที่มีชีวิตอยู่ และรู้จักแสวงหาความสุขให้กับชีวิต โดยที่ไม่ทำความ เดือดร้อนให้แก่ผู้อื่น

6. ช่วยให้ผู้สมาชิกกลุ่มมีความรับผิดชอบต่อชีวิตของตนเอง สามารถ กำหนดทิศทางและดำเนินชีวิตของตนเองได้ รักการพึ่งพาตนเอง สามารถแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่ เกิดขึ้นด้วยตนเองได้เป็นส่วนใหญ่ และเมื่อเขาอยากได้รับความร่วมมือช่วยเหลือจากผู้อื่น เขาก็ไม่ เรียกกรรมการสนับสนุนช่วยเหลือจากผู้อื่นโดยสิ้นเชิง

7. ช่วยให้ผู้สมาชิกกลุ่มสนใจและยอมรับในคุณค่าของตนเองและผู้อื่น ซึ่งจะช่วยให้เขามีการปรับตัวในการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นในสังคมได้ด้วยความสุข

8. ช่วยให้ผู้สมาชิกกลุ่มมีความอดทน อดกลั้นต่อความผิดพลาดของผู้อื่น ได้ อาทิ ในขณะที่เขาไม่ชอบหรือรังเกียจพฤติกรรมของบุคคลอื่น เขาก็จะไม่ประณามหยามเหยียดผู้ ที่แสดงพฤติกรรมซึ่งก่อให้เกิดความไม่พอใจแก่เขา

9. ช่วยให้ผู้สมาชิกกลุ่มกล้าเสี่ยง อาทิ เมื่อผู้รับบริการถามตนเองว่า อะไร คือสิ่งที่เขาอยากจะทำให้ชีวิต ผู้ให้คำปรึกษาจะช่วยให้ผู้รับบริการกล้าเสี่ยงคิด กล้าเสี่ยงทำสิ่งต่างๆ เหล่านั้นให้เต็มตามศักยภาพ โดยไม่กังวลมากจนเกินเหตุถึงความผิดพลาดล้มเหลวซึ่งอาจจะ เกิดขึ้นได้

10. ช่วยให้ผู้สมาชิกกลุ่มมีความมุ่งมั่น ตั้งใจจริงที่จะทำในสิ่งที่เขาสนใจ และให้ความสำคัญจนบรรลุผลสำเร็จ

11. ช่วยให้ผู้สมาชิกกลุ่มสามารถแก้ไขปัญหาอุปสรรค ซึ่งอาจจะเกิดขึ้น ในอนาคตด้วยตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.7.5.3 ขั้นตอนของการให้คำปรึกษากลุ่มของทฤษฎีการให้คำปรึกษา กลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม

คอเรย์ (Corey, 2009: 324-326) กล่าวเกี่ยวกับขั้นตอนของการให้ คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม ดังนี้

ในขั้นเริ่มต้นของการให้คำปรึกษา ผู้นำกลุ่มจะเน้นการสร้าง สัมพันธภาพ เพื่อให้สมาชิกกลุ่มไว้วางใจในบทบาทของผู้นำกลุ่ม พร้อมทั้งจะพูดอย่างอิสระและคิด แก้ไขปัญหา จากนั้นจึงนำไปสู่การระบุปัญหา และกำหนดเป้าหมายของการให้คำปรึกษา โดยให้ สมาชิกกลุ่มระบุมุมมอง ความคิด ความเชื่อ ความรู้สึก และการกระทำที่เขาต้องการและสิ่งที่ไม่ต้องการ

แล้วผู้นำกลุ่มอาจถามสมาชิกกลุ่มว่า สมาชิกกลุ่ม “ต้องการปรับเปลี่ยนความคิด ความรู้สึก หรือการกระทำอะไรให้แตกต่างจากที่เป็นอยู่ในปัจจุบันบ้าง?” ต่อจากนั้น ผู้นำกลุ่มจึงอธิบายให้สมาชิกกลุ่มได้ทราบแนวทางในการให้คำปรึกษา โดยเริ่มดำเนินการให้คำปรึกษาตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนแรก คือ ผู้นำกลุ่มจะบอกหรือชี้ให้สมาชิกกลุ่มได้ทราบข่าว เขา มีความคิดที่ไม่สมเหตุสมผล ที่ชอบคิดแต่ว่า “ควรจะเป็น” “น่าจะเป็น” “ต้องเป็น” โดยให้สมาชิกกลุ่มเรียนรู้ที่จะแยกแยะความเชื่อที่ไม่สมเหตุสมผลออกจากความเชื่อที่มีเหตุผล และเพื่อให้สมาชิกกลุ่มตระหนักรู้ในเรื่องดังกล่าว ผู้นำกลุ่มก็จะเริ่มต้นด้วยการกระตุ้น โน้มน้าว ให้กำลังใจ ให้การสนับสนุน หรือบางครั้งก็ต้องชี้นำสมาชิกกลุ่มให้ทำในสิ่งที่จะเอาชนะความเชื่อที่ไม่สมเหตุสมผลเหล่านั้น

ในขั้นตอนนี้ สมาชิกกลุ่มจะเข้าใจว่า การไม่มีเหตุผล การคิด-เชื่ออย่าง ไม่สมเหตุสมผลของตนเองเป็นอย่างไร และเพราะเหตุใดเขาจึงเป็นคนไม่มีเหตุผล รวมทั้งเขาจะเริ่มเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างความคิดที่ไม่สมเหตุสมผลกับความทุกข์ หรืออารมณ์ที่ผิดปกติที่เกิดขึ้น

ขั้นตอนที่ 2 คือ การทำให้สมาชิกกลุ่มเกิดการตระหนักรู้(Awareness) โดยผู้นำกลุ่มช่วยให้สมาชิกกลุ่มตระหนักว่า ความทุกข์หรืออารมณ์แปรปรวนของเขานั้นเกิดจากความคิดที่ไม่สมเหตุสมผล และการตอกย้ำทำลายตนเองและความคิดนั้น จะทำให้เขาว่างเปล่าใจให้กับตนเองว่า “ตนมีทุกข์” มิใช่เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทำให้เขามีทุกข์

ในขั้นตอนที่ 2 นี้ สมาชิกกลุ่มเพียงแต่มีสติ สำนึกในความคิดและความรู้สึกที่ไม่สมเหตุสมผลเท่านั้น

ขั้นตอนที่ 3 คือ การช่วยให้สมาชิกกลุ่มปรับเปลี่ยนความคิด (Helping client modify thinking) และกำจัดหรือละทิ้งความคิดที่ไม่สมเหตุสมผลออกไป

ในขั้นตอนนี้ ผู้นำกลุ่มต้องทราบว่าความเชื่อที่คิดทำลายตัวเองนี้ มักฝังรากลึกมานานจึงยากที่สมาชิกกลุ่มจะเปลี่ยนแปลงด้วยตัวเองได้ ผู้นำกลุ่มจึงต้องช่วยให้สมาชิกกลุ่มเข้าใจจริงของการดำเนินของตนเอง กล่าวโทษและทำลายตนเองว่า มีกระบวนการอย่างไร

ขั้นตอนที่ 4 คือ การท้าทาย (Challenge) โดยท้าทายสมาชิกกลุ่มให้พัฒนาปรัชญาชีวิตอย่างสมเหตุสมผล (To develop a rational philosophy of life) เพื่อว่าอนาคตจะได้ไม่กลับไปเป็นเหยื่อของความคิดความเชื่อที่ไม่สมเหตุสมผลอีก โดยให้สมาชิกกลุ่มได้พิจารณาถึงความคิดอันไร้เหตุผลกับความจริงในชีวิตโดยยึดหลักปรัชญา จะทำให้รับบริการยอมรับความจริงนั้น และหลุดจากความเชื่อหรือความคิดไร้เหตุผลนั้น

สิ่งสำคัญ คือ ผู้นำกลุ่มจะต้องอธิบายให้เห็นถึงแก่นแท้ของความคิดที่ไม่สมเหตุสมผลว่า อยู่ตรงไหน และสอนสมาชิกกลุ่มให้รู้จักว่า จะนำความคิดความเชื่อและทัศนคติที่สมเหตุสมผลเข้าไปแทนที่ได้อย่างไร และหากว่า สิ่งที่อธิบายนั้น เป็นไปตามหลักวิทยาศาสตร์สามารถพิสูจน์ได้ และหากสมาชิกกลุ่มเข้าใจ และมีความมานะพยายาม อารมณ์แปรปรวนของสมาชิกกลุ่มก็จะมีโอกาสลดน้อยลง

ขั้นตอนที่ 5 การกำหนดงานหรือกิจกรรมให้ทำเป็นการบ้าน (Homework assignment) เพื่อให้การเปลี่ยนแปลงอารมณ์ เจตคติ และการกระทำของสมาชิกกลุ่มพัฒนาไปในทิศทางบวก เมื่อสมาชิกกลุ่มตกลงที่จะทำการบ้าน หรือพร้อมที่จะนำไปปฏิบัติแล้ว ในครั้งถัดไปของการให้คำปรึกษาก็จะต้องประเมินความก้าวหน้า กระบวนการดังกล่าวนี้จะทำให้สมาชิกกลุ่มได้เรียนรู้การปรับเปลี่ยนความคิดแบบทำลายตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในช่วงสุดท้ายของการให้คำปรึกษากลุ่ม ผู้นำกลุ่มจะให้สมาชิกกลุ่มทบทวนประเมินความก้าวหน้าของตนเอง ให้รู้จักการวางแผนและกำหนดแนวทางในการจัดการกับปัญหาที่เผชิญอยู่ หรือที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต

2.7.5.4 เทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่มของทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม

เทคนิคที่ใช้ในการให้คำปรึกษากลุ่มเชิงเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม แบ่งเป็น 3 ด้านได้แก่ 1) เทคนิคทางด้านการคิด 2) เทคนิคทางอารมณ์และ 3) เทคนิคทางด้านพฤติกรรม ซึ่งคอเรีย (Corey, 2012: 381-387) ได้กล่าวถึงรายละเอียดดังนี้

1. เทคนิคทางด้านการคิด ใช้เพื่อให้สมาชิกกลุ่มทราบถึงวิธีการแยกแยะระหว่าง ความเชื่อที่ไม่สมเหตุสมผลกับความเชื่อที่สมเหตุสมผล เพื่อให้ชีวิตที่มีความวิตกกังวลลดลง มีความสุขเพิ่มขึ้น เทคนิคทางด้านการคิดที่สำคัญมีดังนี้

1.1 การสอนทฤษฎี A-B-C ของการบำบัด REBT (Teaching the A-B-Cs of REBT) สมาชิกกลุ่มจะได้รับการสอนว่า การเรียนรู้อย่างไรไม่มีเหตุผลของเขาด้วยความเชื่อว่า “น่าจะ” “ควรจะ” และ “ต้อง” นั้นเป็นสิ่งที่ไร้สาระ สมาชิกกลุ่มมีพลังที่จะเริ่มต้นใหม่เพื่อที่จะหยุดความเชื่อที่ไม่ปกติเหล่านี้ สมาชิกกลุ่มจะได้รับการสอนและแสดงให้เห็นวิธีการประยุกต์ใช้ทฤษฎี A-B-C ในการปฏิบัติกับปัญหาต่างๆ ที่เขาเผชิญอยู่ในชีวิตประจำวัน

1.2 การโต้แย้งกับความเชื่อที่ไม่สมเหตุสมผล (Disputing irrational beliefs) สมาชิกกลุ่มจะได้รับการสอนถึงวิธีการที่จะตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขในการให้คุณค่าและเจตคติของพวกเขาที่มีต่อตัวเองและผู้อื่น โดยผู้นำกลุ่มจะสาธิตให้สมาชิกเห็นถึงวิธีการที่จะตรวจสอบ “ความรู้สึกที่ไม่ดี” และความรู้สึกว่าตนเองต่ำต้อย ที่มุ่งความสนใจไปที่การโต้แย้งต่อความไม่มีเหตุผล ความไม่สอดคล้องเชื่อมโยงกันอย่างมีเหตุผล ความสมบูรณ์แบบ และจุดจบของเหตุการณ์และความคิดของสมาชิกกลุ่ม

1.3 การสอนให้เผชิญกับการพูดของตนเอง (Teaching coping self-statement) สมาชิกกลุ่มจะได้รับการสอนถึงความเชื่อที่ไร้เหตุผล ที่สามารถแก้ไขได้ด้วยคำพูดที่จะเผชิญกับความรู้สึกอย่างมีเหตุผล ผู้นำกลุ่มสอนให้สมาชิกกลุ่มโต้แย้งความเชื่อที่ไร้เหตุผล โดยการ เปลี่ยนคำพูดที่เป็นการทำลายตัวเอง

1.4 การใช้วิธีการทางจิตศึกษา (Psychoeducational method) โดยสมาชิกกลุ่มจะได้รับการกระตุ้นให้มีการปฏิบัติ และทำงานอย่างหนักนอกเหนือจากช่วงการให้คำปรึกษา สมาชิกกลุ่มที่อ่านผลงานของการให้คำปรึกษาที่เน้นการใช้ความคิดและพฤติกรรม การ

ฟังเพลงและดูวิดีโอ รวมทั้งการเข้าฟังการบรรยาย และเข้าประชุมเชิงปฏิบัติการอยู่เป็นประจำจะเรียนรู้และใช้วิธีการของ REBT ได้ดีกว่าสมาชิกกลุ่มที่ไม่ได้ปฏิบัติ

1.5 การให้การบ้านด้านการคิด (Cognitive homework) สมาชิกกลุ่มจะได้รับมอบหมายการบ้านเกี่ยวกับการใช้ความคิด ซึ่งประกอบด้วยแนวทางในการประยุกต์ใช้ทฤษฎี A-B-C กับปัญหาต่างๆ ในชีวิตประจำวัน สมาชิกกลุ่มอาจจะได้รับ RBET Self-help form ที่พวกเขา ต้องเขียนประโยคที่เป็นการโต้แย้งกับความเชื่อที่ไม่สมเหตุสมผลของพวกเขา และเขียนความเชื่อที่ สมเหตุสมผลแทนที่ความเชื่อที่ไม่สมเหตุสมผล สุดท้ายพวกเขาต้องบันทึกถึงความรู้สึกและพฤติกรรมที่พวกเขาประสบหลังจากที่ได้บรรลุถึงความเชื่อที่สมเหตุสมผลนั้น

1.6 การแก้ไขปัญหาทางด้านความคิดระหว่างบุคคล (Interpersonal cognitive problem solving) เป็นการสอนถึงการแก้ไขปัญหาทางด้านความคิดระหว่างบุคคลที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน เช่น ปัญหาความขัดแย้งระหว่างเด็กกับพ่อแม่ (Thompson. 2016: 120)

2. เทคนิคทางด้านอารมณ์ ในการบำบัดแบบ REBT ถือว่าการส่งเสริมกำลังใจสมาชิกกลุ่ม โดยการเข้าถึงอารมณ์ของพวกเขา จะช่วยให้มองเห็นพลังที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้มากขึ้น โดยเทคนิคทางด้านอารมณ์ มีดังนี้

2.1 การยอมรับอย่างไม่มีเงื่อนไข (Unconditional acceptance) ผู้นำกลุ่มจะให้การยอมรับสมาชิกกลุ่มอย่างแท้จริง และไม่มีเงื่อนไขกับสิ่งที่เขาประพฤติปฏิบัติอย่างไม่ถูกต้องทั้งภายในและภายนอกกลุ่ม สมาชิกกลุ่มมักจะกลัวที่จะต้องเปิดเผยในสิ่งที่เขาเป็นอยู่ เพราะกลัวว่าจะถูกปฏิเสธ ผู้นำกลุ่มจะแสดงให้เห็นอย่างแข็งขันว่า แม้พฤติกรรมของสมาชิกกลุ่มจะไม่ถูกต้องหรือเป็นสิ่งที่เหลวไหลไร้สาระ แต่สมาชิกกลุ่มก็ไม่ได้เป็นคนเลวหรือเป็นคนโง่ไปเสียทั้งหมด การยอมรับอย่างไม่มีเงื่อนไขจะสร้างบรรยากาศภายในกลุ่มให้เกิดการยอมรับในความเป็นบุคคล แม้ว่าความเชื่อและพฤติกรรมบางอย่างจะถูกท้าทายอย่างมากก็ตาม

2.2 การจินตนาการเชิงเหตุผลและอารมณ์ (Rational-emotive imagery) เป็นเทคนิคที่ให้ผู้สมาชิกกลุ่มได้จินตนาการถึงบางสิ่งที่เขาคิดว่ามันแย่ที่สุดสำหรับเขา และได้ฝึกฝนตัวเอง ที่จะพัฒนาการใช้อารมณ์อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์นั้นๆ ที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามมา

2.3 การปรับเปลี่ยนการใช้ภาษา (Changing one's language) เป็นเทคนิคที่ผู้นำกลุ่มจะใช้เพื่อปรับเปลี่ยนภาษาของสมาชิกกลุ่มให้เหมาะสมขึ้น ซึ่งจะมีผลต่อการเปลี่ยนความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมไปในทางที่เหมาะสมมากยิ่งขึ้น

2.4 การใช้อารมณ์ขัน (Use of humor) อารมณ์ขันมีประโยชน์ทั้งต่อการใช้ความคิดอย่างมีเหตุผล และการใช้อารมณ์ เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง ดังนั้นผู้นำกลุ่มควรใช้อารมณ์ขันในขณะบำบัด วิธีนี้ไม่ได้หมายความว่าผู้นำกลุ่มจะหัวเราะกับสมาชิก แต่จะเป็นการหัวเราะกับความคิดและพฤติกรรมที่ทำลายตัวเองของสมาชิก ในการนำมาใช้ถ้ามีการใช้เทคนิคนี้เร็วเกินไปหรือไม่เหมาะสมสามารถทำให้เกิดปัญหา สมาชิกอาจไม่ไว้วางใจกลุ่มได้

2.5 การฝึกเผชิญกับความอาย (Shame-attacking exercises)

สมาชิกกลุ่มจะได้รับการส่งเสริมให้ลองทำพฤติกรรมบางอย่างที่น่าอึดสูและเขินอายในที่สาธารณะ เพื่อให้ได้ปฏิบัติเกี่ยวกับความเชื่อในสิ่งที่กำลังทำและฝึกการยอมรับในตนเอง เพื่อให้สมาชิกกลุ่มมีความรู้สึกมีพลังมากขึ้น และลดปัญหาทางอารมณ์ ในการฝึกนี้สมาชิกกลุ่มจะรายงานว่าเขาจะรู้สึกไม่สบายใจในระยะแรก แต่เขาก็จะพบว่าเขาสามารถทนมันได้และยอมรับตัวเองเมื่อได้รับความไม่ชื่นชอบจากคนรอบข้าง การฝึกนี้มีเป้าหมายเพื่อแสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมไม่ได้เป็นสาเหตุให้เกิดความรู้สึกเขินอาย แต่มันเป็นความเชื่อที่ไม่สมเหตุสมผลที่สมาชิกกลุ่มยึดถือเกี่ยวกับการแสดงพฤติกรรมนั้น

2.6 การแสดงบทบาทสมมติ (Role playing) เป็นเทคนิคทั้งทาง

อารมณ์ และพฤติกรรมอยู่ในตัว ประกอบด้วย การใช้ความคิดประเมินความรู้สึก และความเชื่อที่ได้ประสบ มาซึ่งเป็นวิธีทางหนึ่งในการช่วยให้สมาชิกมีประสบการณ์และการเผชิญกับความรู้สึกกลัว คือ การขอให้พวกเขาได้แสดงบทบาท

2.7 แบบฝึกหัดการต่อสู้กับความละอายใจ (Shame-attacking exercises)

เหตุผลของการฝึกหัดการต่อสู้กับความละอายใจก็คือความวิตกกังวลมักจะมีผลมาจากความ ละอายใจ ความรู้สึกผิด ความกระอักกระอ่วนใจ และการประณามตนเอง ดังนั้นเมื่อบุคคลสามารถจัดการและเผชิญหน้ากับความเชื่อที่ไร้เหตุผลที่อยู่เบื้องหลังความรู้สึกต่างๆ ได้อย่างตรงไปตรงมาแล้ว บุคคลดังกล่าวก็จะสามารถจัดการถูกรบกวนทางอารมณ์ได้ดีขึ้น ในบริบทของการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม จะมีการนำการฝึกหัดการต่อสู้กับความละอายใจมาใช้เพื่อสอนให้สมาชิกกลุ่มยอมรับตนเอง และความรับผิดชอบอย่างมีวุฒิภาวะ และช่วยให้สมาชิกกลุ่มมองเห็นว่าสิ่งต่างๆ ที่ตนเองคิดว่าเป็นสิ่งที่น่าละอายใจนั้น คือ การกระทำที่สมาชิกกลุ่มเองเป็นผู้นิยามความจริงเป็นของตนเอง สำคัญที่สมาชิกกลุ่มสามารถเรียนรู้จากการฝึกหัดก็คือ การที่ไม่ได้รับการยอมรับ ไม่ใช่สิ่งที่สกัดกั้นให้สมาชิกกลุ่มกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง แต่ความกลัวที่จะไม่ได้รับการยอมรับต่างหาก ที่เป็นสิ่งขัดขวางไม่ให้สมาชิกกลุ่มกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง การต่อสู้กับ ความละอายใจ จึงทำให้สมาชิกกลุ่มสามารถยอมรับตนเองโดยปราศจากเงื่อนไขได้บ่อยครั้งที่ สมาชิกกลุ่มยอมรับว่า ตนเองคือผู้ที่ขัดขวางตนเอง จากการกระทำสิ่งที่ตนเองต้องการที่จะกระทำเนื่องจากกลัวว่าผู้อื่นจะคิดในสิ่งที่ตนเองทำ

3. เทคนิคทางด้านพฤติกรรม ในการบำบัดแบบ REBT เทคนิคที่ผู้นำกลุ่มนำมาใช้ในการพัฒนาพฤติกรรมของสมาชิกกลุ่ม เพื่อให้สมาชิกกลุ่มมีพฤติกรรมที่เหมาะสมขึ้น มีดังนี้

3.1 เทคนิคการมอบหมายการบ้าน (Homework assignment) เป็น

กิจกรรมที่กำหนดให้ฝึก เช่น การลดความกังวลอย่างเป็นระบบ การฝึกทักษะกล้าแสดงออก สมาชิกกลุ่มจะได้รับมอบหมายงานให้นำไปปฏิบัติในกลุ่มหรือนำไปปฏิบัตินอกกลุ่มก็ได้ และในการ เริ่มต้นกลุ่มผู้นำกลุ่มจะให้สมาชิกกลุ่มอ่านงานที่ได้รับมอบหมายให้ไปปฏิบัติ แล้วมีการอภิปรายร่วมกัน

3.2 การเสริมแรงและการลงโทษ ในการบำบัดแบบ REBT ใช้ทั้งการเสริมแรงและการลงโทษเพื่อช่วยให้สมาชิกกลุ่มได้รับการเปลี่ยนแปลง สมาชิกกลุ่มจะได้รับการสอนในการเสริมแรงตนเอง เช่น การอ่านนวนิยาย การดูภาพยนตร์ การรับประทานอาหารที่ชื่นชอบ แต่ต้องหลังจากมีการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายแล้วเท่านั้น ส่วนการลงโทษ สมาชิกกลุ่มเป็นผู้กำหนดโทษให้กับตนเองเมื่อไม่ยอมปฏิบัติตามที่ได้รับมอบหมาย เช่น ต้องเผาเงินของตนเอง หรือให้เงินกับคนอื่น เมื่อไม่รักษาสัญญาที่ให้ไว้กับตนเองว่าจะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

3.3 การฝึกทักษะ สมาชิกกลุ่มจะได้รับการสนับสนุนให้ฝึกทักษะเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ทักษะที่สมาชิกกลุ่มขาดไป เพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น

ทอมป์สัน (Thompson. 2016: 124) ได้เสนอเทคนิคที่ใช้ในการให้คำปรึกษากลุ่มของทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม ดังนี้

การวิเคราะห์ตนเองอย่างมีเหตุผล (Rational self-analysis) เป็นการให้สมาชิกกลุ่มได้สำรวจตนเองว่า อุปนิสัยใดเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ และอุปนิสัยนั้นสามารถควบคุมได้มากหรือน้อย เพราะเหตุใด โดยให้สมาชิกกลุ่มบันทึกสิ่งที่เกิดขึ้นกับตนเอง เมื่อมีเหตุการณ์ที่กระตุ้นให้สมาชิกกลุ่มเกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

นอกจากนี้ มายด์ดิน; และยูซูฟ (Mydin; & Yusoooff. 2010: 418) ได้เสนอเทคนิคที่ใช้ในการให้คำปรึกษากลุ่มของทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม ดังนี้

การกล่าวกับตนเองทางบวก (Positive self-statement) เป็นการกล่าวกับตนเองด้วยความเชื่อที่สมเหตุสมผลเกี่ยวกับสิ่งที่มุ่งหวังไว้ โดยการให้สมาชิกกลุ่มเขียนความคิดและกล่าวซ้ำๆ สม่าเสมอ และให้สมาชิกกลุ่มรักษาคำกล่าวนี้ทุกวัน

2.7.6 ทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพฤติกรรมการรู้คิด (Behavioral group counseling theory)

ทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพฤติกรรมการรู้คิดมี อารอน ที. เบค (Aaron T. Beck) มีความเชื่อว่า วิธีคิดของบุคคลที่ก่อให้เกิดความรู้สึกทางลบหรือความรู้สึกที่ทุกข์ทรมาน และก่อให้เกิดผลลัพธ์ทางพฤติกรรมหรือปฏิกิริยาที่ปรับตัวไม่ดี เบคได้ค้นพบว่า สิ่งสำคัญของการช่วยเหลือในเบื้องต้นอยู่ที่ระดับความคิดของบุคคล ถ้าหากทำให้บุคคลเปลี่ยนแปลงความคิดได้แล้ว การเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์ และการเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมก็จะตามมา

2.7.6.1 แนวคิดสำคัญของทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพฤติกรรมการรู้คิด

คอเรย์ (Corey. 2012: 345-348) ได้เสนอแนวคิดสำคัญของทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพฤติกรรมการรู้คิด ซึ่งสรุปได้ว่า การบำบัดแบบพฤติกรรมการรู้คิด ต้องอาศัยหลักการและขั้นตอนของวิธีการทางวิทยาศาสตร์ และการทดลองเหล่านี้ได้มาซึ่งหลักการของการเรียนรู้เป็นการใช้ระบบช่วยให้คนเปลี่ยนพฤติกรรม โดยแนวคิดและวิธีการที่จะระบุไว้อย่าง

ชัดเจน ทดสอบโดยการสังเกต และปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง การประเมินและการรักษาเกิดขึ้นพร้อมกัน ลักษณะเฉพาะที่เฉพาะเจาะจงของการบำบัดพฤติกรรม ได้แก่

1. การประเมินพฤติกรรม (Behavioral assessment) ประกอบ ด้วยชุดของขั้นตอนการใช้เพื่อให้ได้ข้อมูลที่จะแนะนำการพัฒนาของการวางแผนการรักษาที่เฉพาะเจาะจงสำหรับสมาชิกกลุ่มแต่ละรายและช่วยในการวัดประสิทธิผลของการบำบัด

2. เป้าหมายในการบำบัด (Precise therapeutic goals) มุ่งเน้นการแก้ปัญหาในแบบรูปธรรมที่เกี่ยวกับพื้นที่เป้าหมายที่เฉพาะเจาะจงของการเปลี่ยนแปลง โดยขั้นตอนแรกของการให้คำปรึกษากลุ่มจะอุทิศเวลาให้กับสมาชิกกลุ่ม ในขั้นตอนสุดท้ายของการประเมินสมาชิกกลุ่มจะมีการกำหนดรายการเฉพาะของเป้าหมายส่วนบุคคลที่สมาชิกกลุ่มต้องการให้สำเร็จ

3. การวางแผนบำบัด (Treatment plan) เมื่อสมาชิกกลุ่มได้ระบุเป้าหมายของตนเองแล้ว ก็จะเข้าสู่การวางแผนการบำบัด โดยมีเทคนิคทางการรู้คิดที่มุ่งการกระทำของสมาชิกกลุ่มที่คาดว่าจะมีความสำคัญ โดยขั้นแรกผู้นำกลุ่มจะต้องพัฒนาแผนการทำงานร่วมกันของสมาชิกในกลุ่ม หลังจากการประเมินเบื้องต้น ซึ่งสมาชิกกลุ่มจะได้เรียนรู้ทักษะที่จำเป็นสำหรับการแก้ไขปัญหาหารือร่วมกันกับผู้นำกลุ่มและสมาชิกกลุ่มคนอื่น และผู้นำกลุ่มจะให้สมาชิกกลุ่มช่วยกันระดมความคิดในการช่วยกันแก้ไขปัญหา

4. การประเมินผลวัตถุประสงค์ (Objective evaluation) ผลของการบำบัดจะนำมาประเมินวัตถุประสงค์ของการบำบัด เนื่องจากกลุ่ม CBT เน้นความสำคัญของการประเมินประสิทธิผลของเทคนิคที่ใช้ในการบำบัด และการประเมินความคืบหน้าของสมาชิกกลุ่มเพื่อนำไปสู่เป้าหมายอย่างต่อเนื่อง

7.2.6.2 เป้าหมายการให้คำปรึกษากลุ่มของทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพฤติกรรมการรู้คิด

ดวงมณี จงรักษ์ (2549: 237) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาแบบพฤติกรรมการรู้คิด เป็นการให้คำปรึกษาที่อิงความรู้หรือการศึกษา จึงมีเป้าหมายของการให้คำปรึกษา ดังนี้

1. ช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาปรับเปลี่ยนความผิดพลาดของความคิด โดยผู้ให้คำปรึกษาช่วยให้ผู้รับคำปรึกษามีสติ ตระหนักรู้ถึงความเชื่อที่ไม่เกิดประโยชน์ในขณะนั้น
2. ส่งเสริมให้ผู้รับคำปรึกษามีวิธีการเผชิญปัญหาอย่างสร้างสรรค์
3. สนับสนุนให้ผู้รับคำปรึกษาสามารถทำหน้าที่เป็นผู้บำบัดตนเอง ผู้ให้คำปรึกษาสอนผู้รับคำปรึกษาให้รู้จักประมวลผลข้อมูลด้วยตนเอง รู้จักพัฒนาทัศนคติที่สนับสนุนความคิดที่เหมาะสม ตรงตามความเป็นจริง เพื่อจัดการกับปัญหาในอนาคตอย่างปราศจากการให้ความช่วยเหลือจากผู้ให้คำปรึกษา

7.2.6.3 ขั้นตอนของการให้คำปรึกษากลุ่มของทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบพฤติกรรมการณ์การรู้คิด

คอเรย์ (Corey. 2012: 351-357) ได้เสนอขั้นตอนของการให้คำปรึกษากลุ่มของทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบพฤติกรรมการณ์การรู้คิด ซึ่งสรุปได้ดังนี้

ขั้นเริ่มต้น (Initial stage) ในช่วงเริ่มต้นของการให้คำปรึกษากลุ่ม สมาชิกกลุ่มจะต้องเรียนรู้หน้าที่กลุ่มและลักษณะต่างๆ ในแต่ละขั้นตอนว่ามีลักษณะอย่างไร ในขั้นตอนนี้จะต้องทำให้สมาชิกกลุ่มมีความคุ้นเคยกัน มีการประมุนิเทศสมาชิกกลุ่ม มีการเพิ่มแรงจูงใจของสมาชิกกลุ่มภายในกลุ่มเพื่อรู้สึกถึงความหวังว่าจะเปลี่ยนแปลงเป็นไปได้ และมีความรู้สึกปลอดภัย

ขั้นตอนการทำงาน: การวางแผนการให้คำปรึกษากลุ่มและเทคนิค (Working stage: treatment plan and application of techniques) เป็นการวางแผนการให้คำปรึกษากลุ่ม เลือกเทคนิคที่เหมาะสมมาใช้ในขั้นตอนการให้คำปรึกษากลุ่มที่คิดว่าจะทำให้เกิดประสิทธิภาพในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้ ซึ่งผู้นำกลุ่มจะต้องมีการประเมินประสิทธิภาพในการให้คำปรึกษากลุ่มอย่างต่อเนื่อง ผู้นำกลุ่มจะต้องเก็บข้อมูลต่างๆ ในระหว่างการให้คำปรึกษากลุ่ม เช่น การมีส่วนร่วม ความพึงพอใจ และความสนใจ ของสมาชิกกลุ่ม การประเมินเหล่านี้ยังรวมถึงการเก็บรวบรวมข้อมูลตลอดกระบวนการบำบัดเพื่อตรวจสอบปัญหาของสมาชิกกลุ่ม และระดับเป้าหมายของกลุ่มที่จะบรรลุผล ซึ่งมีเทคนิคที่ใช้ในการให้คำปรึกษากลุ่ม ได้แก่ การเรียนรู้จากตัวแบบ (Modeling) การฝึกซ้อมพฤติกรรม (Behavior rehearsal) การสอน (Coaching) การบ้าน (Homework) การให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) การเสริมแรง (Reinforcement) การปรับโครงสร้างการรู้คิด (Cognitive restructuring) การแก้ปัญหา (Problem solving) และระบบเพื่อนบัดดี้ (The buddy system)

ขั้นตอนสุดท้าย (Final stage) ผู้นำกลุ่มจะให้สมาชิกกลุ่มนำเสนอการเปลี่ยนแปลงของตัวที่มีต่อสิ่งแวดล้อมในชีวิตประจำวัน มีการฝึกปฏิบัติจากการจำลองสถานการณ์บนโลกแห่งความเป็นจริง สมาชิกกลุ่มจะได้มีการฝึกซ้อมการพูดถึงบุคคลสำคัญ ฝึกซ้อมพฤติกรรมใหม่ การได้รับข้อมูลย้อนกลับจากคนอื่นๆ ในกลุ่ม และการสอน ซึ่งจะเป็นการเตรียมความพร้อมให้กับสมาชิกกลุ่มสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

7.2.6.4 เทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่มของทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบพฤติกรรมการณ์การรู้คิด

ทอมป์สัน (Thompson. 2016: 76-95) ได้เสนอเทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่มของทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบพฤติกรรมการณ์การรู้คิด ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกใช้กลุ่มเทคนิคด้านการรู้คิด (Cognitive techniques) ซึ่งนำเทคนิคมาใช้พัฒนาความคิดความเชื่อที่มีเหตุผลของสมาชิกกลุ่มในการเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียน ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้เทคนิคดังนี้

1. กระบวนการบำบัดทางความคิด (The cognitive therapy process techniques) เป็นการแนะนำให้สมาชิกกลุ่มให้ความสำคัญกับลำดับในการแก้ไขปัญหาโดยใช้การบำบัดด้านการรู้คิด โดยมีขั้นตอนดังนี้

1.1 ช่วยให้สมาชิกตระหนักรู้อย่างชัดเจนถึงสิ่งที่ตนคิดเมื่อต้องประสบกับความกังวลใจ

1.2 เขียนหรือบันทึกวิธีที่สมาชิกคิด สมาชิกอ่านและทำความเข้าใจถึงถ้อยคำที่ใช้อย่างละเอียด

1.3 วิเคราะห์ความคิดที่ผิดพลาด เช่น ฉันไม่ดีพอ

1.4 ระดมสมองเพื่อเปลี่ยนพฤติกรรมที่ไม่ต้องการของสมาชิกกลุ่ม โดยใช้หลักการ SMART Goals คือ

S – Specific ระบุและกระจ่างในขั้นตอน

M – Motivating จูงใจตนเองให้เริ่มตั้งเป้าหมายว่า “ฉันจะ”

A – Achievable บรรลุถึงเป้าหมาย มีเวลาที่จะประสบความสำเร็จ และเป็นความจริงขึ้นมาได้

ความสำเร็จ และเป็นความจริงขึ้นมาได้

R – Realistic ความเป็นจริงที่สมาชิกประสบความสำเร็จได้

T – Traceable ติดตามผลได้ การเปลี่ยนแปลงสามารถวัดได้

และมีความก้าวหน้า

1.5 หยุดปัญหาไว้เป็นอดีต

1.6 วิเคราะห์ความเป็นไปได้ของวิธีปฏิบัติ โดยจำแนกถึงข้อดีและข้อเสียของความพยายาม หรือความไม่พยายามนั้น

1.7 เตรียมแผนสำรอง โดยมีขั้นตอนดำเนินการตามลำดับเหมือนแผนแรก และให้สมาชิกปฏิบัติ

2. เทคนิคการแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (Creative problem solving) ช่วยให้สมาชิกกลุ่มมองเห็นวิธีการแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์มากขึ้น ตามขั้นตอนต่อไปนี้

2.1 การรับรู้ถึงปัญหา (Sensing problems) เป็นการยอมรับสถานการณ์ที่จำเป็นต้องได้รับการปรับปรุง และเลือกเรื่องที่น่าสนใจเพียงเรื่องเดียวเพื่อที่จะสำรวจโดยอาจตั้งคำถาม เช่น “จำเป็นต้องปรับปรุงในเรื่องอะไรบ้าง” “สิ่งใดที่ก่อให้เกิดปัญหาสำหรับฉันบ้าง” “สิ่งไหนที่ยังไม่ประสบความสำเร็จ” เป็นต้น ให้ใช้ความคิด ระดมสมอง ค้นหาข้อมูล และลงรายการทางเลือก

2.2 การค้นหาข้อเท็จจริง (Fact-finding) เป็นการระบุลักษณะรูปแบบและข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องที่สนใจ โดยตั้งคำถาม เช่น “ทำไมฉันถึงสนใจเรื่องนี้” “มีใครเกี่ยวข้องกับบ้าง และมีสิ่งใดเข้ามาเกี่ยวข้อง เหตุเกิดที่ไหน เกิดขึ้นอย่างไร เกิดขึ้นเมื่อไหร่” “สถานการณ์ดังกล่าวส่งผลกระทบต่อผู้อื่นอย่างไร” เป็นต้น ใช้การสังเกต การตั้งคำถาม และการลงรายการเลือก

2.3 การค้นพบปัญหา (Problem-finding) เป็นการตรวจสอบข้อเท็จจริงและวิเคราะห์สถานการณ์ มองสภาพการณ์ที่หลากหลาย จากการประเมินมุมมองที่แตกต่างกัน พุดถึงปัญหาซ้ำๆ ด้วยความสงสัยจนกระทั่งค้นพบบุคคลที่อธิบายสถานการณ์ได้ดีที่สุด ด้วยการตั้งคำถาม เช่น “ใครเกี่ยวข้องกับปัญหา ปัญหาเกี่ยวข้องกับอะไรบ้าง ปัญหาเกิดขึ้นที่ไหน เมื่อไหร่” “ฉันสามารถกล่าวถึงปัญหาได้กี่แนวทาง” “ฉันสามารถทบทวนวิเคราะห์ ระดมสมอง ลงรายการทางเลือกได้อย่างไร”

2.4 การค้นพบแนวความคิด (Idea-finding) เป็นการสำรวจและสร้างวิธีการที่เป็นทางเลือกเพื่อปรับปรุงและแก้ไขปัญหา โดยตั้งคำถามถึงวิธีการแก้ปัญหที่เป็นไปได้ทั้งหมด วิธีการที่จะปฏิบัติเพื่อให้สถานการณ์ดีขึ้น ด้วยการระดมสมอง จัดระบบข้อมูลที่ชัดเจน

2.5 การค้นพบการแก้ไขปัญหา (Solution-finding) เป็นการตรวจสอบวิธีการทั้งหมด และเลือกมา 5 วิธี วิธีที่มีแนวโน้มเหมาะสมที่สุด พัฒนาเกณฑ์สำหรับการวิเคราะห์และการประเมินผล วิธีการที่ทำให้สถานการณ์ดีขึ้น การแก้ไขปัญห เลือกวิธีการที่ดีที่สุดเพื่อนำไปใช้ และทดลองใช้

2.6 การค้นพบการยอมรับ (Acceptance-finding) เป็นการพัฒนาแผนการปฏิบัติ และจะปฏิบัติได้สำเร็จได้อย่างไร โดยการตั้งคำถามสร้างเครือข่ายทางความคิด นำแผนไปสู่การปฏิบัติ และประเมินผล

3. เทคนิคสูตร ACT : ยอมรับ เลือก และปฏิบัติ (Accept, choose, take action technique) เป็นการช่วยให้สมาชิกกลุ่มเน้นถึงทางเลือกส่วนบุคคล ถ้าสมาชิกกลุ่มประสบกับความเจ็บปวด เต็มไปด้วยความกังวลใจ ผู้นำกลุ่มใช้สูตร ACT : ยอมรับ เลือก และปฏิบัติ (Accept, choose, take action technique) กับสมาชิกกลุ่ม ดังนี้

A : การยอมรับความเป็นจริงที่ต้องเผชิญ

C : เลือกที่จะสร้างวิสัยทัศน์ของตนเอง วาดภาพสิ่งที่ต้องการใน

ชีวิต

T : ผู้วิจัยและสมาชิกกลุ่มร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับแนวทางในการเผชิญปัญหา และวิธีหาทางออก ของสมาชิกแต่ละคนตามความเป็นจริง

4. เทคนิคการสร้างสรรสิ่งที่ต้องการ (Create what you want) เป็นการช่วยให้สมาชิกกลุ่มได้เน้นย้ำถึงสิ่งที่ตนเองต้องการ โดยมีขั้นตอนดังนี้

4.1 สมาชิกกลุ่มเขียนความต้องการ 10 ประการ ลงในกระดาษ โดยใช้คำขึ้นต้นว่า “ฉันเลือกที่จะ.....”

4.2 สมาชิกกลุ่มพูดออกเสียงประโยคที่ตนเองเขียนลงในกระดาษ

4.3 ติดตามผลโดยให้สมาชิกกลุ่มปรับเปลี่ยนจุดมุ่งหมายให้เป็นปัจจุบัน และสอดคล้องกับความต้องการของตนเอง

5. เทคนิคการควบคุมตนเอง (Using self-control) เป็นการช่วยให้สมาชิกกลุ่มมีภาวะแห่งจิตใจที่สงบ มีอารมณ์ที่สงบ สามารถใช้เป็นทักษะที่ใช้ในการปฏิบัติเพื่อการเรียนรู้ โดยมีแนวทางปฏิบัติดังนี้

5.1 หลีกเลี่ยงสถานการณ์ที่มีความขัดแย้งด้วยการสังเกตสถานการณ์ที่ตนเองโกรธในอดีต

5.2 บรรเทาความโกรธโดยใช้เวลาอย่างจดจ่อต่อความรู้สึกอื่นๆ ที่วางเฉยมากขึ้นอย่างมีสติ ด้วยการหลีกเลี่ยงการใช้ความก้าวร้าว

5.3 โต้ตอบบุคคลที่มีความก้าวร้าวด้วยความสงบ ด้วยการเข้าใจอย่างลึกซึ้ง หรือการแสดงความคิดเห็นที่ไม่เป็นการกระตุ้น หรือไม่มีปฏิกิริยาโต้ตอบใดๆ

5.4 ถ้ารู้สึกโกรธ ให้มุ่งความสนใจไปที่ผลลัพธ์ที่ไม่พึงปรารถนาของความก้าวร้าวดังกล่าว บอกตนเองว่าไม่แสดงความพึงพอใจต่อผลลัพธ์ดังกล่าว

5.5 ทบทวนสิ่งแวดล้อมรอบๆ ตัวตนเองในปัจจุบัน และพยายามทำความเข้าใจแรงจูงใจหรือแง่คิดเกี่ยวกับบุคคลอื่น

5.6 เรียนรู้เพื่อเข้าใจผู้อื่นอย่างลึกซึ้ง การให้อภัยบุคคลอื่นๆ และเรียนรู้ที่จะอดทนต่อความแตกต่างระหว่างบุคคล

นอกจากนี้ ชาร์ฟ (Sharf, 2012: 336) ได้เสนอเทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่มของทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพฤติกรรมการรู้จักคิด ดังนี้

การคัดสรรสาระสำคัญ (Selective abstraction) เป็นเทคนิคที่ช่วยฝึกทักษะการคิดให้สามารถคัดสรรสาระสำคัญ หรือเลือกประเด็นสำคัญของสถานการณ์ที่มีความมุ่งมั่น มีการกำหนดเป้าหมายอย่างชัดเจน มีแรงจูงใจ มีความกระตือรือร้น และมีความเพียรพยายามเพื่อนำมาสู่เป้าหมายที่ตั้งใจไว้

2.7.7 ทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริง (Reality group counseling theory)

วิลเลียม แกลสเซอร์ (William Glasser) เป็นผู้นำของทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริง แนวคิดและหลักการสำคัญของทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริง คือการให้ความสำคัญกับปัญหาในปัจจุบัน โดยพยายามให้สมาชิกกลุ่มหาทางแก้ไข ปัญหาหรือเรื่องราวที่เกิดขึ้นในปัจจุบันรวมทั้งให้ความสำคัญกับสิ่งที่สมาชิกกลุ่มเลือกและให้ความสำคัญกับความรับผิดชอบต่อสิ่งที่สมาชิกกลุ่มเลือกและกระทำ

2.7.7.1 แนวคิดสำคัญของทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริง

คอเรย์ (Corey, 2012: 395-398) ได้กล่าวถึงแนวคิดสำคัญของทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริงไว้ดังนี้

1. ความต้องการและพฤติกรรมที่มีเป้าหมายของมนุษย์ (Human needs and purposeful behavior) พฤติกรรมของบุคคลมีจุดมุ่งหมายเพื่อตอบสนองความต้องการบน

พื้นฐานที่ กลาสเซอร์ ระบุว่ามีความต้องการทั้งหมด 5 ประการ คือ ความต้องการมีความอยู่รอด (Survival) เพื่อการดำเนินชีวิตและสุขภาพที่ดี ความต้องการความรักและการเป็นเจ้าของ (Love and belonging) เพื่อมีส่วนร่วมกับผู้อื่น และต้องการที่จะรักและได้รับความรัก ความต้องการพลัง เพื่อความสำเร็จหรือความรู้สึกรู้ว่าสามารถดูแลชีวิตตนเองได้ ความต้องการอิสระ (Freedom) เพื่อที่จะเลือกทางเลือก และความต้องการความสนุกสนาน (Fun) เพื่อความเพลิดเพลินในชีวิต เสี่ยง หัวเราะ และอารมณ์ขัน ในทัศนะของทฤษฎีทางเลือกโดยพื้นฐานแล้ว บุคคลจะแสดงพฤติกรรมด้วยเป้าหมายที่จะควบคุมสิ่งแวดล้อม เพื่อที่จะสามารถตอบสนองต่อความต้องการขั้นพื้นฐานทั้ง 5 ประการได้ ดังนั้นการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริงจึงเป็นการสอนให้สมาชิกกลุ่มช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการแสดงความรู้สึกชอบด้วยการเลือกทางเลือกที่มีประสิทธิภาพ

2. การมุ่งเน้น ภาวนิยม และปรากฏการณ์ (Existential / phenomenological orientation) ทฤษฎีทางเลือกเชื่อว่า บุคคลรับรู้สิ่งแวดล้อมตามบริบทความต้องการของตนเอง ไม่ใช่ตามสภาพความเป็นจริง นอกจากนั้นบุคคลเลือกเป้าหมายของตนเอง และรับผิดชอบต่อสิ่งที่บุคคลสร้างสรรค์ขึ้นเพื่อตนเอง ดังนั้นบุคคลจึงไม่ใช่เหยื่อที่ไร้ประโยชน์ แต่สามารถสร้างสรรค์ชีวิตที่ดีขึ้นกว่าเดิมได้ ดังนั้นผู้นำกลุ่มสามารถสอนให้สมาชิกกลุ่มให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างโลกที่สมาชิกกลุ่มรับรู้ และโลกที่ผู้อื่นรับรู้เพื่อให้สมาชิกกลุ่มยอมรับว่าตนเองคือผู้เลือกแสดงพฤติกรรม รวมทั้งรู้สึกเป็นทุกข์และคิดว่าตนเองคือเหยื่อ

3. พฤติกรรมที่เป็นองค์รวม (Total behavior) ทฤษฎีทางเลือกตั้งข้อสันนิษฐานว่า บุคคลมักจะควบคุมสิ่งที่ตนเองกระทำได้ การที่จะทำให้พฤติกรรมโดยรวมเกิดความ ชัดเจนได้นั้น จำเป็นต้องทำความเข้าใจองค์ประกอบ 4 ด้านที่แตกต่างกัน คือ การกระทำ (Acting) การแสดงความรู้สึก (Feeling) การคิด (Thinking) และอาการทางร่างกาย (Physiology) ถึงแม้ว่าองค์ประกอบเหล่านี้จะมีความเกี่ยวข้องกันก็ตาม แต่องค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งจะแสดงให้เห็นได้อย่างชัดเจน ดังนั้น ทฤษฎีทางเลือกจึงเชื่อว่าเป็นไปไม่ได้ที่บุคคลจะเลือกแสดงพฤติกรรมที่เป็นองค์รวม หากไม่สามารถเลือกองค์ประกอบทั้ง 4 องค์ประกอบไปพร้อมๆกันได้ ดังนั้นการที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมโดยรวมได้ จำเป็นที่จะต้องเปลี่ยนแปลงในสิ่งที่กำลังกระทำ และสิ่งที่กำลังคิด

4. สาระสำคัญของทฤษฎีทางเลือก (The essence of choice theory) ทฤษฎีทางเลือกเชื่อว่าวิธีการเดียวที่บุคคลจะสามารถควบคุมเหตุการณ์ต่างๆได้ ก็คือด้วยการที่บุคคลเลือกในสิ่งที่ จะกระทำ หากไม่คำนึงถึงสิ่งที่เกิดขึ้นในอดีตแล้ว บุคคลจะสามารถทำหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพได้ก็ต่อเมื่อบุคคลนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องดำเนินชีวิตและวางแผนชีวิตด้วยสิ่งที่ เป็นปัจจุบัน ดังนั้นบุคคลจึงมีภารกิจในการแก้ไขสัมพันธภาพในปัจจุบันในบริบทของการให้คำปรึกษา กลุ่ม ผู้นำกลุ่มสามารถช่วยให้สมาชิกกลุ่มยอมรับว่าสิ่งที่ตนเองกำลังกระทำอยู่นั้น เป็นสิ่งที่ไม่มีประโยชน์สำหรับตนเอง ช่วยให้สมาชิกกลุ่มยอมรับตนเองในสิ่งที่ตนเองเป็น และชี้แนวทางในการวางแผนที่ตั้ง อยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริง เพื่อการกระทำในสิ่งที่ดีขึ้น หลังจากนั้นสมาชิกกลุ่มก็จะสามารถช่วยเหลือสมาชิกคนอื่นๆ ให้กระทำในสิ่งต่างๆ เช่นเดียวกับตนเองได้

2.7.7.2 เป้าหมายการให้คำปรึกษากลุ่มของทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริง

คอเรย์ (Corey. 1996: 263-264) กล่าวว่า การให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริง เป็นการให้คำปรึกษาที่เน้นพฤติกรรมในปัจจุบัน และความรับผิดชอบของสมาชิกกลุ่ม โดยมีเป้าหมายที่มุ่งเน้นให้สมาชิกกลุ่มมีลักษณะดังนี้

1. มีความเป็นตัวของตัวเอง รู้จักและเข้าใจตนเอง มีความรับผิดชอบที่จะตอบสนองความต้องการตนเองรับผิดชอบต่อสิ่งที่ตนเองเลือก และสิ่งที่ตนเองประพฤติปฏิบัติ กล้าเผชิญความจริง พิจารณาสິงต่างๆ ตามที่เป็นจริงสามารถประเมินพฤติกรรมหรือการกระทำใดๆ ที่ตนแสดงออก ว่าถูกต้องหรือไม่ถูกต้อง โดยจะต้องรู้จักประเมินว่า สิ่งใดถูก สิ่งใดผิด พฤติกรรมใดควรกระทำหรือไม่ควรกระทำ เพราะการประเมินพฤติกรรมจะเป็นแรงกระตุ้นให้สมาชิกกลุ่มปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนไปสู่แนวทางใหม่ที่ถูกต้องและเหมาะสมกว่า
2. รับผิดชอบต่อที่จะแก้ปัญหา และมีทักษะในการคิดแก้ปัญหา เปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มได้เรียนรู้วิถีทางที่จะตอบสนองความต้องการของตนเอง รวมทั้งสนับสนุนให้สมาชิกกลุ่มวางแผนทั้งระยะสั้นและระยะยาวเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเอง และปฏิบัติตามแผนที่วางไว้
3. สามารถช่วยเหลือตนเอง สามารถพิจารณาได้ว่า อะไรถูก อะไรผิด สิ่งใดควรกระทำ หรือพึงละเว้น
4. ได้ค้นพบทางเลือกที่จะนำไปสู่เป้าหมายชีวิต (Life goal) ด้วยตนเอง เพื่อสนองความต้องการของตนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยไม่กระทบกระเทือนสิทธิของผู้อื่น
5. ตระหนักในคุณค่าของตนเอง โดยรู้จักวิธีสร้างสัมพันธภาพกับบุคคลอื่น รู้จักให้ความรัก และรับความรักความผูกพันจากผู้อื่น เพื่อให้เกิดความรู้สึกว่าตนมีคุณค่า

2.7.7.3 ขั้นตอนการให้คำปรึกษากลุ่มของทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง

วูบบลัดดิง (Corey. 2012: 401-404; citing Wubbolding. 2011) ได้อธิบายตัวย่อ WDEP ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญที่จะนำไปสู่ขั้นตอนของการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริงโดยมีรายละเอียดดังนี้

1. สำรวจความต้องการ (Wants) ของสมาชิกกลุ่มโดยการถามสมาชิกกลุ่มว่า “คุณต้องการอะไร” ผู้นำกลุ่มจะตั้งคำถามเพื่อกระตุ้นให้สมาชิกกลุ่มได้คิด ได้ไตร่ตรองถึงสิ่งที่เขาปรารถนาได้เปิดเผยโลกส่วนตัว ตลอดทั้งมีโอกาสได้รับรู้ สัมผัส และสำรวจ ทุกๆ แง่มุมของชีวิต รวมทั้งสิ่งที่เขาต้องการจากครอบครัว เพื่อน งาน และสิ่งที่เขาคาดหวังในชีวิต
2. สำรวจทิศทางหรือแนวทางและการปฏิบัติ (Direction and doing) ของสมาชิกกลุ่มเนื่องจาก การให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงจะให้ความสำคัญกับพฤติกรรมปัจจุบันของสมาชิกกลุ่ม แม้ว่าแกลสเซอร์จะยืนยันว่าความคับข้องใจในอดีตไม่ใช่สาระสำคัญแต่ประการใด และไม่มีวิถีทางใดที่จะขจัดความคับข้องใจนั้นๆ ให้หมดสิ้นไปได้ แต่สิ่งที่จะต้องทำใน

ขณะนี้ต่างหากที่จะช่วยให้สมาชิกกลุ่มเลือกวิถีทางหรือแนวทางที่จะตอบสนองความต้องการที่พึงพอใจของตนเองได้มากขึ้น

3. การประเมิน (Evaluation) โดยให้สมาชิกกลุ่มประเมินพฤติกรรมของตนเองในปัจจุบันว่าสมหวังในสิ่งที่ต้องการหรือไม่ และพฤติกรรมนั้นจะนำไปสู่ทิศทางที่สมาชิกกลุ่มต้องการหรือไม่

4. การวางแผน (Planning) ในขั้นนี้เมื่อสมาชิกกลุ่มตัดสินใจแล้วว่าอะไรคือสิ่งที่เขาต้องการจะเปลี่ยนแปลง ขั้นต่อไปผู้นำกลุ่มและสมาชิกกลุ่มจะวางแผนร่วมกัน เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเป้าหมาย แล้วผู้นำกลุ่มจะให้สมาชิกกลุ่มทำสัญญาผูกมัดตนเองใน การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ถ้าสมาชิกกลุ่มสามารถทำตามข้อตกลงหรือสัญญาได้ แสดงให้เห็นว่า เขามีความสามารถที่จะตอบสนองความต้องการของเขาเอง เห็นความสำคัญและคุณค่าของตนเอง มีความรับผิดชอบ และเชื่อมั่นในการกระทำของตนเอง ซึ่งบ่งบอกถึงการมีเอกลักษณ์แห่งความสำเร็จ

2.7.7.4 เทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่มของทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริง

วัชรีย์ ทรัพย์มี (2554: 220-222) ได้กล่าวถึงเทคนิคที่เกี่ยวกับทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริง ดังนี้

1. การสร้างสัมพันธภาพ (Building relationship technique) ในการพบปะกับผู้รับบริการเป็นครั้งแรกผู้ให้การปรึกษาจะต้องสร้างสัมพันธภาพกับสมาชิกกลุ่ม และสัมพันธภาพนี้จะต้องคงอยู่ตลอดไป ในการสร้างสัมพันธภาพนั้นผู้ให้การปรึกษาจะทักทายแสดงความ เป็นมิตรต่อผู้รับบริการ จะมีความจริงใจ มีเมตตา อยากจะช่วยให้ผู้รับบริการพ้นทุกข์ให้เกียรติผู้รับบริการ รักษาความลับของผู้รับบริการ ยอมรับผู้บริการโดยปราศจากเงื่อนไข (Unconditioned Positive Regard) เสมือนผู้รับบริการเป็นลูกหลาน ไม่รังเกียจผู้รับบริการและสื่อความหมายกับผู้รับบริการได้อย่างเด่นชัดตรงประเด็น สัมพันธภาพเช่นนี้จะทำให้ผู้รับบริการเต็มใจที่จะเปิดเผยเรื่องราวความรู้สึกกับทั้งร่วมมือในการแก้ปัญหาอย่างเต็มที่

2. การตั้งคำถาม (Questioning technique) การตั้งคำถาม นอกจากมีจุดประสงค์พื้นฐานเพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้รับบริการแล้ว ในทฤษฎีนี้ยังเน้นให้ผู้รับบริการสำรวจตนเองเกี่ยวกับความคิดและความรู้สึกของตน กับทั้งได้ประเมินตนเองและวิธีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ตลอดจนแนวทางในการดำเนินชีวิต

ประเภทของคำถามมีการตั้งคำถามแบบให้ตอบสั้นๆ เฉพาะเจาะจง (Closed question) และคำถามแบบเปิด (Open question) เป็นการตั้งคำถามที่ให้ผู้รับบริการตอบโดยไม่จำกัดขอบเขต แต่มุ่งให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นและความรู้สึกของผู้รับบริการในประเด็นต่างๆ

3. การพูดแบบเผชิญหน้า (Confrontation technique) ผู้ให้การปรึกษาจะพูดเผชิญหน้ากับผู้รับบริการเมื่อมีการขัดแย้งกันในการคิด ความรู้สึก เพื่อให้ผู้รับบริการทบทวนประเด็นนั้นอีกครั้งหนึ่ง หรือเพื่อให้ผู้รับบริการเข้าใจพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของตน การ

พูดแบบเผชิญหน้านี้จะต้องรอให้สัมพันธภาพดีเสียก่อน มิฉะนั้นจะกลายเป็นการทำลายสัมพันธภาพ

4. การใช้อารมณ์ขัน (Humor technique) ผู้ให้การปรึกษาจะพูดเกี่ยวกับแง่มุมหนึ่งของชีวิตผู้รับบริการหรือสิ่งอื่นๆ ในลักษณะอารมณ์ขัน ซึ่งทำให้บรรยากาศคลายความตึงเครียดลงไปแต่ไม่ใช่ความก้าวร้าว ประชดประชัน หรือไม่นับถือ

5. การชี้ประเด็น (Point out technique) เป็นเทคนิคที่ผู้ให้การปรึกษาชี้ประเด็นให้ผู้รับบริการได้เห็นความไม่รับผิดชอบของตน

6. การให้ข้อเสนอแนะ (Advice technique) เป็นเทคนิคที่ผู้ให้การปรึกษาให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้รับบริการว่าจะสนองความต้องการของตนได้อย่างไร จะวางแผนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเองอย่างเป็นระบบได้อย่างไร

7. การเปิดเผย (Self-disclosure) เป็นเทคนิคที่ผู้ให้การปรึกษาจะช่วยให้ผู้รับบริการได้เปิดเผยประสบการณ์ ความคิด ปัญหาอุปสรรคของเขา

8. การตีความ (Interpretation) เป็นเทคนิคที่ผู้การคำปรึกษาตีความพฤติกรรมของผู้รับบริการ หรือตีความ สีหน้า ท่าทาง คำพูดของผู้รับบริการเพื่อให้สมาชิกกลุ่มเข้าใจและมองสิ่งต่างๆ กว้างขึ้น เข้าใจพฤติกรรมเพิ่มขึ้น การตีความจะทำให้ผู้รับบริการเกิดความเข้าใจอย่างแจ่มแจ้ง และเป็นแรงจูงใจที่ช่วยให้ผู้รับบริการได้ตระหนักในตนเอง ช่วยให้ผู้รับบริการได้ภาพพจน์ใหม่เกี่ยวกับตนเอง

นอกจากนี้ วูบบอลด์ดิง (Corey; Corey; & Corey. 2014: 131; citing Wubbolding. 2011) และริดเวย์ (Ridgway. 2007: 8-10) ได้เสนอเทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่มของทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริง ดังนี้

ระบบ WDEP (The WDEP System) เป็นเทคนิคที่จะช่วยให้สมาชิกกลุ่มสามารถบอกความต้องการของตนเอง (Want) และมีแนวทางที่จะไปสู่ความต้องการของตนเอง ได้อย่างไร (Direct and doing) จะมีการประเมินความต้องการของตนเองอย่างไร (Evaluation) และจะวางแผนที่จะตอบสนองต่อความต้องการของตนเองต่อไปอย่างไร (Planing) เทคนิคนี้จะช่วยในการพัฒนาการเห็นคุณค่าในตนเอง (Self-worth) และการพัฒนาความพึงพอใจในตนเอง (Self-satisfaction)

2.7.8 ทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบมุ่งเห็นคำตอบ (Solution-focused group counseling theory)

ทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบมุ่งเห็นคำตอบ มีผู้นำคือ สตีฟ ดี ชาเซอร์ (Steve de Shazer) และอินซู คิม เบิร์ก (Insoo Kim Berg) เชื่อว่าการแก้ปัญหาควรมุ่งหาคำตอบที่ส่งผลต่อปัจจุบันกับอนาคต เน้นในสิ่งที่เป็นไปได้และพอที่จะมีทางเป็นไปได้ โดยไม่สนใจว่าบุคคลนั้นจะเข้าใจปัญหาหรือไม่ เพราะเน้นคำตอบที่ใช้ในการแก้ปัญหามากกว่าตัวปัญหา

2.7.8.1 แนวคิดสำคัญของทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบมุ่งเน้น

คำตอบ

คอเรย์ (Corey. 2012: 415-417) ได้เสนอแนวคิดสำคัญของทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบมุ่งเน้นคำตอบ สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ทิศทางเชิงบวก (Positive orientation) เป็นการสันนิษฐานด้านบวกที่ว่าบุคคลมีแหล่งทรัพยากรและศักยภาพ มีความสามารถในการสร้างวิธีแก้ไขปัญหา สามารถเปลี่ยนแปลงการควบคุมชีวิตของตนเอง บทบาทของผู้นำกลุ่มจะช่วยให้สมาชิกกลุ่มระลึกแหล่งทรัพยากรที่พวกเขามีความพร้อม เช่น ความหยุนตัว การสนับสนุน และความฉลาด ผู้นำกลุ่มจะใช้การสนทนาเกี่ยวกับสิ่งที่ทำแล้วได้ดี ความเป็นไปได้ในอนาคต และสิ่งที่นำไปสู่ความประสบความสำเร็จ

2. การเน้นที่คำตอบไม่ใช่ปัญหา (Focus on solutions, not problems) การให้คำปรึกษากลุ่มแบบมุ่งเน้นคำตอบจะมีความแตกต่างจากการบำบัดแบบดั้งเดิมโดยการหลีกเลี่ยงอดีตมักจะนิยมให้คิดถึงปัจจุบันและอนาคต การบำบัดแบบนี้ให้ความสนใจในสิ่งที่เป็นไปได้ ให้ความสนใจเล็กน้อยในการใส่ใจกับปัญหาที่นำเสนอหรือการสำรวจประเด็นในอดีตอดีตจะถูกพิจารณาเพียงเพื่อระยะเวลาเมื่อเหตุการณ์เวลาในปัจจุบันเกิดขึ้นไม่บ่อยนัก เมื่อผู้นำกลุ่มจะส่งเสริมให้สมาชิกกลุ่มจินตนาการไปสู่ความสำเร็จในการแก้ไขปัญหา จะต้องสื่อสารอย่างชัดเจนสู่สมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับความสามารถและการเอาชนะปัญหาและความทุกข์ยากในปัจจุบัน โดยปรัชญาของการมุ่งคำตอบมีข้อสันนิษฐานที่ว่าคนสามารถติดอยู่ในสถานการณ์ที่ยุงยากไม่สามารถแก้ไขความขัดแย้งในอดีตได้ และจะจมอยู่กับความทุกข์เมื่อใส่ใจแต่อดีตหรือปัญหา จึงควรให้ความสำคัญกับปัจจุบันมากกว่าและควรจะมีวิธีแก้ปัญหในอนาคตด้วย

3. การมองหาหนทางในการปฏิบัติที่ได้ผล (Looking for what is working) สมาชิกกลุ่มจะนำเรื่องราวของตนเข้าร่วมในการให้คำปรึกษากลุ่ม บางคนจะให้เหตุผลที่ตนเชื่อว่าชีวิตไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้หรือไม่ก็คิดว่าชีวิตจะแย่ลง ซึ่งคิดว่าชีวิตกำลังก้าวไปสู่วิธีที่แย่ลงจากเป้าหมาย ผู้นำกลุ่มจะช่วยให้สมาชิกกลุ่มให้ความสนใจกับวิธีการแก้ไขปัญหาหรือความสำเร็จของการแก้ไขปัญหา การให้คำปรึกษากลุ่มแบบมุ่งคำตอบ จะค้นหาสิ่งที่สมาชิกกลุ่มกำลังทำ ซึ่งจะเป็นการหาหนทางในการปฏิบัติในการแก้ไขปัญหา และจากนั้นก็ช่วยให้สมาชิกกลุ่มประยุกต์ความรู้เพื่อแก้ไขปัญหาโดยใช้เวลาให้สั้นที่สุด โดยระบุสิ่งที่สมาชิกกลุ่มกำลังทำ และส่งเสริมให้สมาชิกกลุ่มได้ทำซ้ำๆ ในสิ่งที่สนใจเพื่อแก้ไขปัญหา

2.7.8.2 เป้าหมายการให้คำปรึกษากลุ่มของทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่ม

แบบมุ่งเน้นคำตอบ

ชาร์ฟ (Sharf. 2012: 409) ได้เสนอเป้าหมายของทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบมุ่งเน้นคำตอบ โดยกล่าวว่า การตั้งเป้าหมายสำหรับการให้คำปรึกษาแบบมุ่งเน้นคำตอบ ควรเป็นเป้าหมายที่ชัดเจน เป็นรูปธรรม มีการกำหนดเป้าหมายขึ้นตั้งแต่เริ่มต้นของการให้คำปรึกษา ควรเป็นเป้าหมายที่เล็กและมีหลายเป้าหมาย สามารถบรรลุเป้าหมายได้อย่าง

รวดเร็ว การใช้ข้อมูลจากเทคนิคคำถามข้อยกเว้น และเทคนิคคำถามปฏิกิริยา จะช่วยในการกำหนดเป้าหมายที่เฉพาะเจาะจง โดยการค้นหาว่ามีอะไรที่แตกต่างออกไปในชีวิตของบุคคลนั้น หากปัญหาได้ถูกแก้ไข และมีการประเมินความสำเร็จตามเป้าหมายในระหว่างการให้คำปรึกษา โดยใช้เทคนิคคำถามระดับชั้น เทคนิคการให้ข้อมูลย้อนกลับ และเทคนิคคำชม รวมทั้งมีการให้ข้อเสนอแนะ เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาได้แก้ไขข้อมูล

2.7.8.3 ขั้นตอนการให้คำปรึกษากลุ่มของทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบมุ่งเห็นคำตอบ

สุขอรุณ วงษ์ทิม (2558: 7-57-7-58) กล่าวว่า ขั้นตอนการให้คำปรึกษากลุ่มของทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบมุ่งเห็นคำตอบ สามารถสรุปได้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การอธิบายปัญหา (Describing the problem) เป็นการให้โอกาสแก่ผู้รับคำปรึกษาในการพูดเกี่ยวกับปัญหาของเขา ผู้ให้คำปรึกษารับฟังอย่างยอมรับนับถือและตั้งใจใน ขณะที่ผู้รับคำปรึกษาตอบคำถาม ผู้ให้คำปรึกษาถามผู้รับคำปรึกษา ดังนี้ “ผมจะช่วยให้คุณได้อย่างไร” “ปัญหาของคุณเป็นอย่างไร” ถ้าผู้รับคำปรึกษามีมากกว่าหนึ่งปัญหา ผู้ให้คำปรึกษาจะถามปัญหาใดสำคัญมากที่สุดที่จะจัดการก่อน สำหรับคำถามอื่นๆ ที่ใช้ในขั้นตอนนี้ ได้แก่ “อะไรที่คุณพยายามลองทำแล้วบ้าง” และ “มันเกิดประโยชน์ไหม?”

2. การพัฒนาเป้าหมายที่เป็นรูปแบบอย่างดี (Developing well-formed goals) เป็นการกำหนดเป้าหมายที่มีรูปแบบอย่างดี ร่วมกันระหว่างผู้ให้คำปรึกษากับผู้รับคำปรึกษา อย่างรวดเร็วเท่าที่จะทำได้ มีการถามผู้รับคำปรึกษาว่า “อะไรที่จะแตกต่างในชีวิตคุณ เมื่อปัญหาของคุณได้รับการแก้ไขแล้ว” หรืออาจถามว่า “อะไรเป็นความแตกต่าง ที่จะเกิดจากการพบกันของเราในวันนี้ ที่บอกได้ว่าการพูดคุยของเรานั้นมีค่า”

3. การค้นหาข้อยกเว้น (Exploring for exceptions) เป็นขั้นตอนที่ผู้ให้คำปรึกษาถามผู้รับคำปรึกษาเกี่ยวกับเวลาในชีวิตของผู้รับคำปรึกษา ในช่วงเวลาที่เขาไม่มีปัญหาหรือรุนแรงน้อยลง โดยถามผู้รับคำปรึกษาว่า “ใครเป็นผู้ทำให้เกิดข้อยกเว้นของปัญหาเกิดขึ้น” หรือ “ช่วยตอบผมหน่อยสิครับว่า ช่วงเวลาที่ปัญหานั้นน้อยลงหรือดีขึ้น คุณทำอะไรในเวลานั้น ที่แตกต่างกับช่วงเวลาที่ปัญหา”

4. การให้ข้อมูลย้อนกลับในช่วงสิ้นสุดการให้คำปรึกษา (End-of-session feedback) เป็นการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้รับคำปรึกษา ในช่วงสิ้นสุดการสนทนาของการสร้างคำตอบในแต่ละครั้ง เทคนิคที่ใช้ได้แก่ การชมในสิ่งที่เขาได้กระทำที่ช่วยในการสร้างคำตอบ ผู้ให้คำปรึกษาจะส่งเสริมและให้ข้อเสนอแนะในสิ่งที่ผู้รับคำปรึกษาจะทำต่อไป และไม่ควรทำอะไรเพื่อการแก้ไขปัญหานั้น ก่อนที่จะพบกันอีกในครั้งต่อไป จะเน้นในสิ่งที่ผู้รับคำปรึกษาจำเป็นต้องกระทำมากขึ้น หรือกระทำในสิ่งที่แตกต่างออกไป เพื่อเพิ่มโอกาสในการกระทำที่ได้ผลสำเร็จตามเป้าหมายของเขา และก่อนที่จะได้ข้อมูลย้อนกลับนั้น ผู้ให้คำปรึกษาควรจดบันทึกคำพูดที่ใช้ในการแก้ไขปัญหาของผู้รับคำปรึกษา จะช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาเห็นการเปลี่ยนแปลงการรับรู้ใน

กระบวนการสร้างคำตอบของเขา และมีการจัดหาข้อมูลที่เป็นต่อการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้รับคำปรึกษา ในตอนสิ้นสุดชั่วโมงการให้คำปรึกษา

5. การประเมินความก้าวหน้าของผู้รับคำปรึกษา (Evaluating client progress) เป็นขั้นตอนที่มีการร่วมกันประเมินความก้าวหน้าของผู้รับคำปรึกษา เพื่อให้ได้คำตอบของการแก้ไขปัญหาที่น่าพึงพอใจ โดยให้ผู้รับคำปรึกษาตอบคำถามระดับขั้นบนมาตราวัด 0 ถึง 10 และหากพบว่ามีความก้าวหน้าเกิดขึ้น ผู้ให้และผู้รับคำปรึกษาก็จะร่วมกันตรวจสอบว่ามีอะไรที่ยังเหลืออยู่ ที่จะต้องกระทำอีก ผู้รับคำปรึกษาจะมีความก้าวหน้าขึ้น หากมีการเน้นความสำเร็จในอดีต และจุดแข็งของเขา

2.7.8.4 เทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่มของทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบมุ่งเน้นคำตอบ

พัชรารมณ ศรีสวัสดิ์ (2557: 190) ได้เสนอเทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่มของทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบมุ่งเน้นคำตอบ ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. คำถามปาฏิหาริย์ (Miracle question) เป็นการใช้คำถามเพื่อกระตุ้นความปรารถนาและความต้องการในการแก้ปัญหา โดยให้ผู้รับคำปรึกษาที่มีความชัดเจนในมุมมองของเป้าหมายของตนเอง ก็เหมือนวิธีการที่นักเทนนิสที่จะต้องเสิร์ฟลูกไปยังเป้าหมายที่เขาได้นึกหรือคิดเอาไว้ ซึ่งการที่เขาได้นึกหรือจินตนาการทำให้เขาสามารถเสิร์ฟลูกได้อย่างสมบูรณ์แบบ

2. คำถามที่เป็นข้อยกเว้น (Exception question) คำถามที่เป็นข้อยกเว้นจะไม่สนใจในภาพของปัญหาที่ยังคงซ่อนตัวอยู่ในความใส่ใจที่จะเป็นจินตนาการในทางลบของตัวผู้รับคำปรึกษาอยู่ เมื่อเวลาที่ปัญหานั้นไม่เกิดขึ้น เมื่อนั้นผู้รับคำปรึกษาก็จะสามารถมองเห็นทางออกของการแก้ปัญหา โดยการสำรวจว่าอะไรเป็นสิ่งที่แตกต่างเกี่ยวกับตัวเขา ตัวผู้รับคำปรึกษาจะพรรณารายละเอียดที่เป็นสิ่งที่เขาสามารถขยายไปสู่ข้อยกเว้นเหล่านี้ได้ นอกจากนี้ สิ่งที่เพิ่มเติมผู้รับคำปรึกษาอาจพบอีกว่า เมื่อพิจารณาถึงความสามารถของเขาที่จะหลีกเลี่ยงปัญหาบางครั้งได้ ซึ่งจะช่วยให้มองเห็นภาพเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงซึ่งมันดูเหมือนจะไม่ยากเลยที่จะทำในสิ่งเหล่านี้

2.7.8 ทฤษฎีการเรียนรู้ปัญญาสังคม (Social cognitive theory)

ทฤษฎีการเรียนรู้ปัญญาสังคม มีผู้นำคือ อัลเบิร์ต แบนดูรา (Albert Bandura) โดยเชื่อว่าพฤติกรรมมนุษย์จะมีปฏิสัมพันธ์ต่อเนืองกับบุคคลและสิ่งแวดล้อม พฤติกรรมของมนุษย์จึงเกิดจากการเรียนรู้จากการสังเกตตัวแบบที่มาจากการสังเกตจึงมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมมนุษย์ ผลจากการสังเกตจะทำให้บุคคลสามารถเลียนแบบพฤติกรรมของตัวแบบหรือเกิดพฤติกรรมใหม่ได้

2.7.9.1 แนวคิดสำคัญของทฤษฎีการเรียนรู้ปัญญาสังคม

ปรีชา วิหคโต (2554: 11-22) กล่าวว่า แนวคิดพื้นฐานของทฤษฎีการเรียนรู้ปัญญาสังคม มีแนวคิดที่มนุษย์เรียนรู้จากการสังเกต (Observation learning) ได้แก่ การเห็นตัวแบบ (Modeling) ผู้สังเกตจะดูว่าตัวแบบทำอะไรแล้วได้รับจากการกระทำอะไรในวันข้างหน้า ผู้สังเกตจะระลึกแบบแผนพฤติกรรมและทำตามตัวแบบนั้น โดยแบนดูราได้อธิบายว่าพฤติกรรมของมนุษย์จะเกิดจากสิ่งเร้าที่มากกระตุ้นให้ทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เรียกว่า เงื่อนไขสิ่งเร้า ตามแนวคิดของ

พาฟลอฟ และพฤติกรรมของมนุษย์เกิดจากผลของการกระทำ หากทำแล้วได้สิ่งที่พึงพอใจ มนุษย์จะทำสิ่งนั้นอีก ผลของการกระทำที่ควบคุมให้มนุษย์ต้องทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งนี้เรียกว่า เงื่อนไขที่เกิดจากการกระทำ ตามแนวคิดของสกินเนอร์ แต่แบนดูรา อธิบายว่ามนุษย์มีความคิด (Thinking) ได้แก่ การสังเกต การจำ จินตนาการ และมนุษย์มีความรู้สึก (Feeling) ได้แก่ ความกลัว ความชอบ ความโกรธ ซึ่งความคิด ความรู้สึกของมนุษย์ เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้มนุษย์ตัดสินใจทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งด้วย ดังนั้น ความคิด หรือเรียกว่าปัญญา จึงเป็นปัจจัยสำคัญร่วมกับเงื่อนไขที่เกิดจากสังคม

2.7.9.2 เป้าหมายของทฤษฎีการเรียนรู้ปัญญาสังคม

แบนดูรา (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2554: 9-51; อ้างอิงจาก Bandura, Albert. 1969. Principles of behavior modification. New York: Holt, Rinehart and Winston, Inc.) กล่าวถึงเป้าหมายของการเรียนรู้โดยใช้ตัวแบบจากทฤษฎีการเรียนรู้ปัญญาสังคม ดังนี้

1. ทำให้ผู้สังเกตเกิดพฤติกรรมใหม่ที่ไม่เคยเกิดมาก่อน
2. ช่วยเพิ่มพฤติกรรมที่พึงประสงค์หรือระงับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของผู้สังเกต
3. ช่วยเอื้ออำนวยให้พฤติกรรมของผู้สังเกตที่เคยเรียนมาก่อนแล้วให้มีแนวโน้มที่จะแสดงออกมา

2.7.9.3 ขั้นตอนของทฤษฎีการเรียนรู้ปัญญาสังคม

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. (2554: 9-51-9-52) ได้กล่าวถึงขั้นตอนของการเลียนแบบในทฤษฎีการเรียนรู้ปัญญาสังคม โดยสรุปดังนี้

1. กระบวนการดึงดูดความสนใจ (Attentional process) เป็นกระบวนการที่มีความสำคัญในการเลียนแบบ เพราะการเรียนรู้โดยการสังเกตนั้น หากผู้เรียนขาดความสนใจ การเรียนรู้ประเภทนี้จะไม่เกิดขึ้น กระบวนการดึงดูดความสนใจนี้นอกจากจะขึ้นอยู่กับลักษณะของผู้สังเกตแล้ว ยังขึ้นอยู่กับลักษณะของกิจกรรมที่เลียนแบบ (Modeled activity) ลักษณะของตัวแบบความคล้ายคลึงกันหรือคุณสมบัติร่วมกันของตัวแบบและผู้สังเกต ฯลฯ
2. กระบวนการคงไว้ (Retention process) เป็นกระบวนการที่ผู้สังเกตได้ประมวลข้อมูล (Code information) ที่ได้จากการสังเกตพฤติกรรมของตัวแบบไว้ในความจำในรูปของสัญลักษณ์แทนกิจกรรมที่เลียนแบบโดยประมวลไว้ในลักษณะของภาพพจน์ (Imaginal coding) และในลักษณะของภาษา (Verbal coding) เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้สังเกตสร้างแบบแผนของพฤติกรรมขึ้นมาใหม่หรือเกิดความคิดที่จะแสดงพฤติกรรมใหม่
3. กระบวนการแสดงออก (Motor reproduction process) เป็นกระบวนการสังเกตเปลี่ยนสัญลักษณ์ที่เก็บไว้ในรูปของความจำจากกระบวนการคงไว้มาเป็นการกระทำหรือการแสดงออกที่เหมาะสม โดยการใช้กลไกของความคิด เพราะฉะนั้นกระบวนการแสดงออกจึงขึ้นกับระดับความคิด (Cognitive level) ของผู้สังเกตตลอดทั้งความสลับซับซ้อนของพฤติกรรม

4. กระบวนการจูงใจ (Motivation process) เป็นกระบวนการที่จะช่วยให้พฤติกรรมการแสดงออกของผู้สังเกตคงอยู่ต่อไปได้โดยการให้แรงเสริม เพราะฉะนั้นการเรียนรู้จากการสังเกตจะมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นจะต้องใช้ร่วมกับวิธีการอื่นๆ เช่น การเสริมแรง (Reinforcement) การเปลี่ยนสิ่งเร้า (Stimulus change) เป็นต้น สำหรับการให้แรงเสริมนี้ควรให้แรงเสริมแก่ตัวแบบ เมื่อตัวแบบสามารถแสดงพฤติกรรมที่ต้องการให้ผู้สังเกตเรียนรู้ และให้แรงเสริมกับผู้สังเกต เมื่อสามารถแสดงพฤติกรรมตามตัวแบบได้อย่างถูกต้อง

2.7.9.4 เทคนิคของทฤษฎีการเรียนรู้ปัญญาสังคม

แบนดูรา (Bandura, 1986: 360-362) กล่าวว่า กระบวนการกำกับตนเอง (Self-regulated) เป็นเทคนิคทางพฤติกรรมที่มีฐานความคิดมาจากทฤษฎีการเรียนรู้ปัญญาสังคม ซึ่งกระบวนการกำกับตนเอง ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน มีรายละเอียดโดยสรุป ดังนี้

1. การสังเกตตนเอง (Self-observation) จุดเริ่มต้นที่สำคัญของการกำกับตนเอง คือ จะต้องรู้ว่าตนเองกำลังทำอะไรอยู่ ซึ่งเป็นการแสดงออกถึงความสนใจต่อการกระทำของตนเอง ในกระบวนการสังเกตตนเองนั้น มีสิ่งที่จะต้องพิจารณาอยู่ด้วยกัน 4 ด้าน คือ ด้านของการกระทำ ความสม่ำเสมอ ความใกล้เคียง และความถูกต้อง ซึ่งในด้านของการกระทำบุคคลจะตัดสินใจว่าจะสังเกตตนเองในมิติใดของการกระทำ ซึ่งมิติต่างๆ ของพฤติกรรมที่ควรพิจารณาทางการสังเกต ได้แก่ มิติด้านคุณภาพ อัตราความเร็ว ปริมาณ ความริเริ่ม ความสามารถในการเข้าสังคม จริยธรรม และความเบี่ยงเบน ทั้งนี้การเลือกสังเกตที่มิติใดของพฤติกรรมย่อม ขึ้นอยู่กับเป้าหมายของบุคคลและพฤติกรรมเป็น

2. การตัดสินตนเอง (Self-judgment) จะไม่ส่งผลใดๆ ต่อบุคคล หากพฤติกรรมที่ตัดสินไม่มีคุณค่า แต่หากพฤติกรรมนั้นมีคุณค่าต่อตัวบุคคล การตัดสินก็จะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลอย่างทันที อย่างไรก็ตามการที่บุคคลจะสนองตอบต่อกระบวนการตัดสินอย่างไรนั้นก็ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมสาเหตุในการกระทำ เช่น บุคคลจะรู้สึกภาคภูมิใจในตนเอง หากความสำเร็จที่ได้มาจากการความสามารถและการกระทำของตนเอง และจะรู้สึกไม่พอใจหากการกระทำนั้นต้องขึ้นอยู่กับปัจจัยภายนอก และนอกจากการตัดสินที่ต้องอาศัยมาตรฐานส่วนบุคคลแล้ว ยังมีการเปรียบเทียบกับกลุ่มอ้างอิงทางสังคม ได้แก่ การเปรียบเทียบกับบรรทัดฐานของสังคม การเปรียบเทียบทางสังคม การเปรียบเทียบกับตนเอง และการเปรียบเทียบกับกลุ่ม

3. การแสดงปฏิกิริยาต่อตนเอง (Self-reaction) การตัดสินตนเองจะนำไปสู่ การแสดงปฏิกิริยาต่อตนเอง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสิ่งล่อใจของบุคคลทั้งที่เป็นสิ่งของที่จับต้องได้หรือความพึงพอใจในตนเอง ซึ่งเป็นตัวจูงใจให้บุคคลกระทำการสิ่งต่างๆ ให้ได้ตามเป้าหมายที่ตั้งใจไว้

2.8 ขั้นตอนกระบวนการในการให้คำปรึกษากลุ่ม

นักจิตวิทยาหลายท่านที่กล่าวถึงขั้นตอนของการให้คำปรึกษากลุ่มแตกต่างกันไปดังนี้
 มาส์เลอร์ (Mahler, 1969: 65-167) กล่าวว่า การให้คำปรึกษากลุ่มมี 3 ขั้นตอน

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นการก่อตั้งกลุ่ม (The involoment stage) ในขั้นนี้สมาชิกกลุ่มยังไม่ค่อยกล้าเปิดเผย ไม่แน่ใจ ความสนิทสนมคุ้นเคยหรือความไว้วางใจยังคง อยู่ในขั้นผิวเผิน ในขั้นนี้ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องชี้แจงวัตถุประสงค์ สร้างสัมพันธภาพที่ดีให้เกิดขึ้นในกลุ่ม ซึ่งอาจต้องใช้เวลามากพอสมควร การใช้เวลาในขั้นนี้ขึ้นอยู่กับสมาชิกในกลุ่ม ถ้าสมาชิกกลุ่มมีความเข้าใจเปิดเผยก็ใช้เวลาน้อย

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นการเปลี่ยนแปลงลักษณะของกลุ่ม (The transitional stage) ขั้นนี้กลุ่มมีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาขึ้นบ้าง สมาชิกกลุ่มเข้าใจจุดมุ่งหมายในการเข้ากลุ่มมากขึ้น สมาชิกกลุ่มมีความรู้สึกไว้วางใจ ต้องการที่จะช่วยเหลือร่วมกันแต่อาจมีความวิตกกังวล ในขั้นนี้ผู้นำกลุ่มต้องชี้แจงให้สมาชิกกลุ่มเข้าใจลักษณะของกลุ่ม

ระหว่างสมาชิกกลุ่มทุกคนในกลุ่มพัฒนาขึ้นจะมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน พร้อมทั้งจะเปิดเผยตนเอง ระหว่างอภิปรายปัญหาของตนเองตามความจริง สมาชิกกลุ่มร่วมกันปรึกษาหรือแก้ไขปัญหาต่างๆ ร่วมกันในขั้นที่นี้สมาชิกกลุ่มจะมีโอกาสสำรวจตนเอง

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นยุติการให้คำปรึกษา (The ending stage) ขั้นนี้จะขึ้นอยู่กับสมาชิกกลุ่ม ถ้าแต่ละคนเกิดความเข้าใจกระจ่างแจ้งในปัญหาด้วยตนเองเป็นอย่างดีแล้วและรู้ถึงวิธีที่จะแก้ไขปัญหา พร้อมทั้งจะนำไปปฏิบัติเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นโดยสมาชิกแต่ละคนเกิดความพอใจไม่ติดค้างในสิ่งใดก็สามารถยุติการให้คำปรึกษากลุ่มได้

นอกจากนี้ คอเรีย (Corey, 2012: 95-141) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการให้คำปรึกษากลุ่มแบ่งออกเป็น 6 ขั้นตอน สรุปได้ดังนี้

1. ระยะก่อตั้งกลุ่ม (The formation stage) การเตรียมตัว การประกาศคัดเลือกและการเตรียมสมาชิกกลุ่มเป็นระยะก่อตั้งกลุ่ม โดยมีการวางแผน กำหนดหลักการและเหตุผลตั้งเป้าหมาย วัตถุประสงค์ กำหนดกลุ่มเป้าหมายที่จะให้คำปรึกษากลุ่ม การประกาศรับสมัครและการคัดเลือกสมาชิกกลุ่ม การกำหนดระยะเวลาของการให้คำปรึกษากลุ่มทั้งหมด ความถี่และระยะเวลาในการเข้าร่วมกลุ่มแต่ละครั้ง โครงสร้างและรูปแบบของกลุ่ม ชนิดของกลุ่มจะเป็นแบบเปิดหรือปิด สมาชิกกลุ่มสมัครใจหรือไม่สมัครใจ และวิธีการติดตามประเมินผลการให้คำปรึกษากลุ่ม

2. ระยะเริ่มต้น-การปฐมนิเทศและการสำรวจ (Initial stage-orientation and exploration) เป็นระยะของการปฐมนิเทศ ทำความรู้จักคุ้นเคยกัน สำรวจความต้องการของสมาชิกกลุ่ม สมาชิกกลุ่มจะเรียนรู้กระบวนการกลุ่มและมีการกำหนดเป้าหมายของตน และสมาชิกกลุ่มจะยังรักษาภาพพจน์ทางสังคม (Public image) ของตน โดยการแสดงพฤติกรรมเพื่อให้เป็นที่ยอมรับของกลุ่ม และเริ่มต้นที่จะสำรวจตนเอง เรียนรู้กระบวนการกลุ่มและปฏิสัมพันธ์กลุ่ม เชื่องช้าเนื่องจากสมาชิกกลุ่มยังไว้วางใจซึ่งกันและกัน และยังสงสัยในทิศทางของกลุ่ม ซึ่งเป็นหน้าที่ของ

ผู้นำกลุ่มที่จะแสดงให้เห็นสมาชิกกลุ่มรับรู้ ว่า กลุ่มมีความปลอดภัยที่จะสามารถแสดงตัวตนที่แท้จริงออกมาได้ และเสริมสร้างบรรยากาศให้เกิดความไว้วางใจขึ้นภายในกลุ่ม

3. ระยะเปลี่ยนแปลง-การจัดการกับการต่อต้าน (Transitional stage-dealing with resistance) เป็นระยะที่สมาชิกกลุ่มจะจัดการกับความวิตกกังวล การป้องกันตนเอง ความขัดแย้งในใจ ความไม่มั่นใจ และความลังเลใจในการเข้าร่วมกลุ่ม เนื่องจากสมาชิกกลุ่มจะยังไม่เกิดความไว้วางใจซึ่งกันและกัน จึงเกิดความไม่แน่ใจที่จะเปิดเผยเรื่องราวของตนเองให้ผู้อื่นรับรู้ ด้วยเกรงว่าจะถูกตัดสินและถูกเข้าใจผิด เกิดความสงสัยว่าผู้อื่นจะเข้าใจตนหรือไม่

4. ระยะดำเนินการ-ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันและการสร้างผลงาน (Working stage-cohesion and productivity) เป็นระยะที่สมาชิกกลุ่มได้ค้นหาปัญหาและจัดการแก้ไขปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ สมาชิกกลุ่มจะเรียนรู้ขั้นตอนและกระบวนการกลุ่มและจะเกิดความร่วมมือร่วมใจกัน มีปฏิสัมพันธ์ที่ลึกซึ้งขึ้น มีความรับผิดชอบต่อชีวิตของตน ความเป็นน้ำหนึ่งอันเดียวกัน โดยสมาชิกกลุ่มมีความรู้สึกเป็นเจ้าของ มีส่วนร่วม ความสามัคคี มีความรู้สึกอบอุ่น รู้สึกสบายใจ รู้สึกมีคุณค่าที่ได้รับการยอมรับและสนับสนุนภายในกลุ่ม ใกล้ชิดสนิทสนม มีประโยชน์ร่วมกัน เรียนรู้วิธีการที่จะกลายเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มที่ยังคงความเป็นตัวของตัวเองไว้ มีการเปิดเผยตนเองมากขึ้นและมีการพิจารณากลับกรองข้อคิดเห็นที่ได้รับจากสมาชิกกลุ่มคนอื่น เพื่อเป็นประโยชน์ในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาของตน

5. ระยะสุดท้าย-การรวบรวมความรู้สึกนึกคิดเข้าด้วยกัน และการยุติการให้คำปรึกษากลุ่ม (Final stage consolidation and termination) ระยะสุดท้ายของการให้คำปรึกษากลุ่มนี้ ผู้นำกลุ่มจะต้องช่วยเหลือให้สมาชิกกลุ่มนำสิ่งที่ได้เรียนรู้จากกลุ่มไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยการสรุป รวบรวมความคิด ประมวลความและประสบการณ์ต่างๆ ตลอดจนวางแผนการในการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปใช้ และตัดสินใจว่าอะไรเป็นแนวทางสำหรับการปฏิบัติของตนเอง

6. ประเด็นหลังจากยุติกลุ่ม-การประเมินและติดตามผล (Post-group issues-evaluation and follow-up) การประเมินหลังจากที่กลุ่มได้ยุติลงไปแล้วนี้ มีความสำคัญสำหรับผู้นำกลุ่มเป็นอย่างมาก ซึ่งเกี่ยวข้องกับการประเมินและติดตามผล สำหรับการประเมินนี้จะเป็นการประเมินผลลัพธ์ของกลุ่ม ซึ่งมีประโยชน์สำหรับผู้นำกลุ่มและสมาชิกโดยประเมินถึงผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น ประเมินการเปลี่ยนแปลงของสมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับทัศนคติ คุณค่าและประสบการณ์การเรียนรู้ที่ได้รับ ซึ่งสามารถนำผลการประเมินมาปรับปรุงในการปรึกษาเป็นกลุ่มได้ในอนาคต

สรุปได้ว่าขั้นตอนกระบวนการในการให้คำปรึกษากลุ่มที่เหมาะสมและควรนำมาเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพอครุ โดยผู้วิจัยจะดำเนินการให้คำปรึกษากลุ่มได้โดยแบ่งขั้นตอนกระบวนการออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นเริ่มต้นการให้คำปรึกษากลุ่ม

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษากลุ่ม

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นยุติการให้คำปรึกษากลุ่ม

2.9 การสรุปผล ประเมินผล ติดตามผลการให้คำปรึกษากลุ่ม

การสรุปผล ประเมินผล ติดตามผลคำปรึกษา เป็นสิ่งที่มีความสำคัญในการให้คำปรึกษากลุ่ม ซึ่งมีนักจิตวิทยาได้กล่าวไว้ดังนี้

คอเรย์ (Corey. 2012: 57) ได้กล่าวเกี่ยวกับการสรุปผลของการให้คำปรึกษากลุ่ม (Summarizing) ว่าเป็นการรวบรวม และผสมผสานสิ่งที่สมาชิกได้เรียนรู้ในกลุ่มให้คำปรึกษาไปประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในอนาคตได้

คอเรย์ (Corey. 2012: 138) ได้กล่าวเกี่ยวกับการประเมินผล (Evaluating) ว่าเป็นกระบวนการหนึ่งของการให้คำปรึกษา ความเข้าใจ แนวทางในการประเมินและการพัฒนาแนวทางการประเมินที่ถูกต้องเป็นสิ่งที่สำคัญ ภายหลังการปิดกลุ่ม มิได้หมายความว่าบทบาท และหน้าที่ผู้นำของกลุ่มคำปรึกษาได้สิ้นสุดลงแต่ต้องมีการประเมินผลและการติดตามผล

คอเรย์ (Corey. 2012: 139-140) ได้กล่าวเกี่ยวกับการติดตามผล (Follow-up) ว่าเป็นการติดตามผลจะมีประโยชน์อย่างยิ่งต่อกลุ่มที่มีการพบปะในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งในแต่ละสัปดาห์ หรือเดือน ซึ่งเป็นการพบปะกันเพื่อเปิดโอกาสแก่ผู้นำกลุ่มได้ประเมินประสิทธิภาพของสมาชิกกลุ่ม

เกณฑ์การประเมินที่มีความเชื่อถือได้ควรมีลักษณะจำเพาะจัดแบ่งเป็นการประเมินผล การให้คำปรึกษาไว้ 2 ลักษณะ คือ ประเมินผลจากพฤติกรรมที่สังเกตได้ (Behavioral criteria) และ ประเมินจากการบอกเล่า (Affective criteria)

ผู้ที่มีส่วนสำคัญในการประเมินสมรรถนะในการให้คำปรึกษา คือ สมาชิกกลุ่ม (Member evaluation) ผู้เชี่ยวชาญ (Expert evaluation) ผู้นำกลุ่ม (Leader evaluation) และการประเมินแบบอื่นๆ (Others evaluation)

นอกจากนี้ผู้นำกลุ่มอาจใช้วิธีการติดต่อกับสมาชิกเป็นระยะๆ เพื่อทราบความเคลื่อนไหวในการดำเนินชีวิตของเขาเหล่านั้น

2.10 การให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู

คอเรย์ (Corey. 2012: 448-449) กล่าวว่า ผู้นำกลุ่มที่ปฏิบัติหน้าที่ตามกรอบการให้คำปรึกษากลุ่มจำเป็นต้องนำแนวคิดและเทคนิคต่างๆ มาจากโมเดลการให้คำปรึกษาร่วมสมัย และนำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับบุคลิกภาพที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเอง โดยที่กรอบแนวคิดที่นำมาใช้จะอยู่ในกรอบของมิติเกี่ยวกับประสบการณ์ของมนุษย์ทั้ง 3 มิติ คือ ด้านความคิด ด้านความรู้สึก และด้านพฤติกรรม นอกจากจะต้องคำนึงถึงบุคลิกภาพของผู้นำกลุ่มแล้ว แนวคิดและเทคนิคยังจะต้องใช้ได้ผลกับสมาชิกกลุ่มที่มีความหลากหลาย และเหมาะสมกับปัญหาเฉพาะด้านอีกด้วย การผนวกทั้ง 3 มิติเป็นวิธีการการให้คำปรึกษากลุ่มที่ทรงพลังและมีความครอบคลุม กล่าวคือ เป็นการผสมผสานทั้งมิติด้านความคิด (Cognitive domain) มิติด้านอารมณ์ความรู้สึก (Affective domain) และมิติด้านพฤติกรรม (Behavioral domain) เข้าด้วยกัน สอดคล้องกับยัง (Young. 1992: 6) ที่กล่าวว่า การให้คำปรึกษาแบบผสมผสาน เป็นการนำเทคนิคการให้คำปรึกษาที่มีความ

เฉพาะเจาะจงกับปัญหาและสถานการณ์มาผสมผสานเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น โดยในแต่ละขั้นตอนของการให้คำปรึกษากลุ่มจะพิจารณาการพัฒนาผู้รับคำปรึกษาใน 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นเริ่มต้นการให้คำปรึกษากลุ่ม

เป็นช่วงเวลาที่ต้องดำเนินกลุ่มอย่างไม่เป็นทางการซึ่งเป็นสิ่งสำคัญ ถ้ากลุ่มมีพื้นฐาน หรือการเริ่มต้นที่อ่อนแอ ก็จะทำให้กลุ่มนั้นไม่ประสบความสำเร็จ ในขั้นนี้เทคนิคการฟังอย่างใส่ใจ การตั้งคำถาม การยอมรับทางบวกอย่างไม่มีเงื่อนไข การให้กำลังใจ (Supporting) การสะท้อนเนื้อหา และการสรุปความ ของทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง และเทคนิคการเสริมแรง ของทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพฤติกรรมนิยม จะมีส่วนสำคัญที่จะทำให้สมาชิกมีความเข้าใจในกลุ่ม ผู้นำกลุ่มจะต้องมีความมุ่งมั่น และมีเหตุผล ที่จะดำเนินการกลุ่มอย่างมีประสิทธิภาพอย่างไร และออกแบบกระบวนการกลุ่มอย่างไรให้เหมาะสมกับความต้องการและความสนใจของสมาชิกกลุ่ม ในขั้นนี้มีการทำพันธะสัญญาซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญ เพราะเป็นการแสดงความรับผิดชอบของสมาชิก สมาชิกจะมีความกระตือรือร้นพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงตนเอง และทำให้กลุ่มมีโครงสร้างมากขึ้น ในทุกทฤษฎีในการให้คำปรึกษากลุ่มการทำพันธะสัญญาจะเป็นจุดเริ่มต้นของกระบวนการให้คำปรึกษากลุ่มที่จะดำเนินไปได้ด้วยดี

2. ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษากลุ่ม

ผู้นำกลุ่มพยายามให้สมาชิกเห็นถึงความมุ่งหมายของตนเอง เรียนรู้สิ่งใหม่ มีการแสดงความคิดเห็นร่วมกัน แลกเปลี่ยนข้อมูล ให้ข้อมูลย้อนกลับ สมาชิกกลุ่มมีการยอมรับซึ่งกันและกัน โครงสร้างภายในกลุ่มเกิดความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ขั้นนี้นับว่าเป็นหลักสำคัญในกระบวนการกลุ่ม สมาชิกกลุ่มจะเรียนรู้จากประสบการณ์ของตนเองและข้อคิดที่ได้รับจากสมาชิกกลุ่มคนอื่น ๆ ซึ่งการให้คำปรึกษากลุ่มในขั้นนี้เป็นกระบวนการในการจัดประสบการณ์เพื่อการเรียนรู้ในการเสริมสร้างพัฒนาปณิธานแห่งตนทางการเรียนของสมาชิกกลุ่มที่เป็นนักศึกษาวิชาชีพครู ในด้านการเลือกและตัดสินใจทางการเรียน การแก้ปัญหาทางการเรียน การตั้งเป้าหมายทางการเรียน การสนับสนุนตนเองทางการเรียน การควบคุมตนเองทางการเรียน และการตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน โดยผู้วิจัยได้ผสมผสานเทคนิคการให้คำปรึกษาจากเทคนิคของทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มและทฤษฎีทางจิตวิทยา ดังที่ โจนส์-สมิท (Jones-Smith. 2016: 24) ได้กล่าวว่า การผสมผสานเทคนิคสำหรับการให้คำปรึกษา เป็นความสามารถของผู้ให้คำปรึกษาในการนำเทคนิคต่าง ๆ มาใช้ในการให้คำปรึกษา โดยผู้ให้คำปรึกษาเป็นผู้ผสมผสานเทคนิคสำหรับการให้คำปรึกษา ซึ่งจะปรับใช้ให้เหมาะสมกับผู้รับคำปรึกษา โดยผู้ให้คำปรึกษาจะต้องมีความเข้าใจในทฤษฎีการให้คำปรึกษา แล้วสามารถนำเอาเทคนิคของทฤษฎีต่างๆ มาผสมผสานสำหรับการให้คำปรึกษาได้เป็นอย่างดี ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ผสมผสานเทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่มที่สอดคล้องกับการเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูในแต่ละองค์ประกอบ ดังนี้

1) การเลือกและตัดสินใจทางการเรียน (Learning choice making and Learning decision making) เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้เรียนรู้เกี่ยวกับทฤษฎี A-B-C สามารถตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขการให้คุณค่าและเจตคติของตนที่มีต่อสถานการณ์การเลือกและตัดสินใจทางการ

เรียน วิเคราะห์จากสถานการณ์จากการเลือกเพื่อนำไปสู่การตัดสินใจ สามารถโต้แย้งต่อความไม่มีเหตุผล ความไม่สอดคล้องเชื่อมโยงกันของความคิดที่จะมีผลต่อพฤติกรรม โดยผู้วิจัยได้ผสมผสานเทคนิคการให้คำปรึกษา ประกอบด้วย เทคนิคการสอนทฤษฎี A-B-C ของทฤษฎีการให้คำปรึกษา กลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม เทคนิคการโต้แย้งกับความเชื่อที่ไม่สมเหตุสมผล ของทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม เทคนิคการใช้สถานการณ์จำลอง และเทคนิคการเสริมแรง ของทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพฤติกรรมนิยม

2) การแก้ปัญหาทางการเรียน (Learning problem solving) เพื่อให้สมาชิกกลุ่มให้ความสำคัญกับขั้นตอนในการแก้ปัญหา สามารถหาแนวทางการแก้ไขปัญหาทางการเรียนได้เหมาะสมกับตนเอง โดยผู้วิจัยได้ผสมผสานเทคนิคการให้คำปรึกษา ประกอบด้วย เทคนิคการแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ และเทคนิคกระบวนการบำบัดทางความคิด ของทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพฤติกรรมการรู้คิด เทคนิคจินตนาการเชิงเหตุผลและอารมณ์ ของทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม

3) การตั้งเป้าหมายทางการเรียน (Learning goal setting) เพื่อให้สมาชิกกลุ่มสามารถตั้งเป้าหมายทางการเรียนได้อย่างชัดเจน เขียนและกล่าวกับตนเองทางบวกเพื่อนำไปสู่การตั้งเป้าหมายทางการเรียน โดยผู้วิจัยได้ผสมผสานเทคนิคการให้คำปรึกษา ประกอบด้วย เทคนิคการคัดสรรสาระสำคัญ และเทคนิคการสร้างสรรค์สิ่งที่ต้องการ ของทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพฤติกรรมการรู้คิด และเทคนิคการกล่าวกับตนเองทางบวก ของทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม

4) การสนับสนุนตนเองทางการเรียน (Learning self-advocacy) เพื่อให้สมาชิกกลุ่มมีความตระหนักรู้ต่อการสนับสนุนตนเองทางการเรียน สามารถบอกความต้องการของตนเอง และมีแนวทางที่จะไปสู่ความต้องการของตนเองสนับสนุนตนเองทางการเรียนได้ และสามารถแก้ไขคำพูดที่เผชิญกับความรู้สึกอย่างมีเหตุผล จนสามารถนำไปสู่การสนับสนุนตนเองทางการเรียนได้ ผู้วิจัยได้ผสมผสานเทคนิคการให้คำปรึกษา ประกอบด้วยเทคนิคระบบ WDEP ของทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริง เทคนิคการสอนให้เผชิญกับการพูดกับตนเอง ของทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม

5) การควบคุมตนเองทางการเรียน (Learning self-control) เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้สำรวจตนเองเกี่ยวกับการรับรู้ความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมที่ทำให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ สมาชิกกลุ่มควบคุมหรือยับยั้งพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ และสมาชิกกลุ่มได้ตระหนักเกี่ยวกับกระบวนการกำกับตนเอง ผู้วิจัยได้ผสมผสานเทคนิคการให้คำปรึกษา ประกอบด้วยเทคนิคการวิเคราะห์ตนเองอย่างมีเหตุผล ของทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม เทคนิคการควบคุมตนเอง ของทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพฤติกรรมการรู้คิด เทคนิคกระบวนการกำกับตนเอง ของทฤษฎีการเรียนรู้ปัญญาสังคม

6) การตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน (Learning self-awareness) เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้ตรวจสอบการตระหนักรู้ต่อความต้องการของตนเองที่เกี่ยวกับการเรียน ตระหนักรู้ใน

ตนเองทางการเรียนจากการแลกเปลี่ยนบทสนทนา และยอมรับและเข้าใจการปฏิบัติตนของตนเอง ทางการเรียนไปสู่หนทางที่เหมาะสม ผู้วิจัยได้ผสมผสานเทคนิคการให้คำปรึกษา ประกอบด้วย เทคนิคการตระหนักรู้ต่อความต้องการ เทคนิคการการแลกเปลี่ยนบทสนทนา ของทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเกสตัลท์ และเทคนิคการแสดงบทบาทสมมติ ของทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม

3. ขั้นตอนการให้คำปรึกษากลุ่ม

หลังการยุติการให้คำปรึกษากลุ่ม เมื่อสมาชิกกลุ่มได้นำสิ่งที่ได้รับจากการให้คำปรึกษากลุ่มไปทดลองใช้ชีวิตจริง ในขั้นการติดตามผลนี้ผู้นำกลุ่มจะใช้เทคนิคการฟังอย่างใส่ใจ การตั้งคำถาม การยอมรับทางบวกอย่างไม่มีเงื่อนไข การให้กำลังใจ (Supporting) การสะท้อนเนื้อหา และการสรุปความ ของทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง และเทคนิคการเสริมแรง ของทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพฤติกรรมนิยมในการให้สมาชิกกลุ่มอธิบายถึงรายละเอียดในการสิ่งที่ตนเองนำไปใช้ รวมทั้งการประเมินผลซึ่งผู้นำกลุ่มจะนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุงในการจัดกลุ่มครั้งต่อไป

การให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตน ทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู ได้เลือกการผสมผสานเทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่ม สรุปได้ว่า ในการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูในแต่ละขั้นตอน โดยเน้นใน 3 ด้าน คือ ด้านความคิด ด้านความรู้สึก และด้านพฤติกรรม ซึ่งผู้นำกลุ่มสามารถเลือกใช้เทคนิคจากทฤษฎีต่างๆ ตามความเหมาะสมของเป้าหมายที่สมาชิกกลุ่มได้กำหนดขึ้น และตามปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นในแต่ละขั้นของการให้คำปรึกษากลุ่ม เช่น ด้านความคิด เลือกใช้เทคนิคของทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณา เหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม ส่วนด้านความรู้สึก เลือกใช้เทคนิคของทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง และทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเกสตัลท์ และด้านพฤติกรรม เลือกเทคนิคของทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพฤติกรรมนิยม และทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริง เป็นต้น

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปณิธานแห่งตนทางการเรียน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปณิธานแห่งตนทางการเรียนมีดังนี้

โนต้า; และคนอื่นๆ (Nota; et al. 2010: 245) ได้วิจัยการวิเคราะห์องค์ประกอบปณิธานแห่งตนของวัยรุ่น มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบปณิธานแห่งตนของวัยรุ่น โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นวัยรุ่นในอิตาลี จำนวน 1,400 คน ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบปณิธานแห่งตนด้านสมรรถภาพของตนเอง แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ปณิธานแห่งตนส่งผลต่อปัจจัย

ความสัมพันธ์ในการตัดสินใจของตนเองเพิ่มขึ้น โดยวัยรุ่นในอิตาลีมีการสนับสนุนตนเอง และมีความมุ่งมั่นเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของตนเอง

ปาร์ค (Park; et al. 2011: 694-703) ได้ดำเนินการวิจัย ผลของการบูรณาการโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มกับปณิธานแห่งตนและการติดอินเทอร์เน็ตของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายมีแนวโน้มการติดอินเทอร์เน็ต มีวัตถุประสงค์การวิจัย เพื่อศึกษาผลของการบูรณาการโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มกับปณิธานแห่งตนและการติดอินเทอร์เน็ตของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายมีแนวโน้มการติดอินเทอร์เน็ต โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนนักเรียนโรงเรียนมัธยมตอนปลายจำนวน 37 คน โดยนักเรียนจะต้องเข้าร่วมกลุ่มตั้งแต่วันที่ 12 ตุลาคม ถึงวันที่ 12 พฤศจิกายน ค.ศ.2009 เพื่อศึกษาผลของการให้คำปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการ โดยกลุ่มตัวอย่างแบ่งออกเป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 18 คน และกลุ่มควบคุม จำนวน 19 คน การออกแบบวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง ศึกษากลุ่มควบคุม และกลุ่มทดลอง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มปณิธานแห่งตนเพื่อลดพฤติกรรมติดอินเทอร์เน็ตสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีแนวโน้มการติดอินเทอร์เน็ต ข้อมูลที่ถูกวิเคราะห์โดยใช้การทดสอบ Chi-square, t-test, และการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรม SPSS / WIN 14.0 ผลการวิจัยสรุปได้ว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่พบในคะแนนความมุ่งมั่นและคะแนนการติดอินเทอร์เน็ตระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีความแตกต่างกัน ($F = 5.99$ $p = .020$) ($t = -2.53$ $p = 0.016$) พบว่าการบูรณาการโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มกับปณิธานแห่งตนมีประสิทธิภาพในปณิธานแห่งตน และสามารถลดพฤติกรรมติดอินเทอร์เน็ตของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายได้เป็นอย่างดี

ดวยเออร์; และคนอื่นๆ (Dwyer; et al. 2011: 24) ได้วิจัย การศึกษาความเป็นอิสระของผู้รับการบำบัดในกลุ่มบำบัดตามแนวความคิดปรับเปลี่ยนความคิดและพฤติกรรม: การบูรณาการของปณิธานแห่งตนและทฤษฎีกลุ่มพฤติกรรมความรู้คิด การศึกษาครั้งนี้มีกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ป่วยที่มีอาการภาวะซึมเศร้าและเป็นกังวลจำนวน 109 คน กับผู้ป่วยที่มีอาการภาวะซึมเศร้าจำนวน 94 คน ซึ่งทำการค้นคว้าเกี่ยวกับบทบาทของความเป็อิสระตามที่ทฤษฎีปณิธานแห่งตนอธิบายว่าเป็นกลไกที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการบำบัดสำหรับกลุ่มบำบัดตามแนวความคิดปรับเปลี่ยนความคิดและพฤติกรรม จากผลการศึกษาที่ได้แสดงถึงค่าการสนองตอบต่อความต้องการสำหรับความเป็นอิสระที่สูงขึ้นมีความสัมพันธ์กับผลการบำบัดที่ดีขึ้น และความสัมพันธ์นี้ได้รับการส่งผ่านพัฒนาการของความคิด ข้อสรุปที่ได้สนับสนุนทฤษฎีปณิธานแห่งตนที่ว่าผู้ป่วยที่ทราบว่าการต้องการความเป็นอิสระของตนเองได้รับการตอบสนองในขณะที่เข้าร่วมในกลุ่มบำบัดตามแนวคิดพฤติกรรมความรู้คิดนั้นสามารถรับรู้ถึงความรู้สึกเชิงลบที่ลดลงไปอย่างมากอันมีความสัมพันธ์กับผลการบำบัดในเชิงบวกที่มากขึ้นตามลำดับด้วย

เฮว; และคนอื่นๆ (Hui; et al. 2011: 377) ได้วิจัย การศึกษาแรงจูงใจทางวิชาการ นักศึกษาจีน : ลูกกตัญญูและปณิธานแห่งตน มีวัตถุประสงค์การวิจัย คือ เพื่อศึกษาแรงจูงใจในปณิธานแห่งตนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาจีนที่อาศัยอยู่ในฮ่องกง โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนจำนวน 461 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามวัดทัศนคติการเป็นลูกกตัญญู แบบสอบถามวัดแรงจูงใจที่สร้างปณิธานแห่งตนต่อการศึกษาทางวิชาการ และใช้แบบจำลองสมการโครงสร้าง ปณิธานแห่งตน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาจีนที่ไปศึกษาที่ฮ่องกง มีทัศนคติต่อการเป็นลูกกตัญญูอยู่ในระดับดีมาก และสามารถที่จะมีปณิธานแห่งตนเพื่อที่จะศึกษาหาความรู้ทางวิชาการอยู่ในระดับดีมาก

โจว และเสี่ยว (Zhou; & Xu. 2012: 49) ได้วิจัย วิธีทำความเข้าใจเพื่อสร้างปณิธานแห่งตนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาวิชาการศึกษามีวัตถุประสงค์การวิจัย คือ เพื่อต้องการศึกษารายละเอียดความเข้าใจในปณิธานแห่งตนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีของจีนสาขาวิชาการศึกษามีกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 83 คน โดยใช้แบบสอบถามเพื่อศึกษาวิธีทำความเข้าใจเกี่ยวกับปณิธานแห่งตนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีของจีนสาขาวิชาการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรีมีวิธีการทำความเข้าใจปณิธานแห่งตนโดยใช้การสอบปลายภาค และระยะเวลาการปิดภาคเรียนมาเป็นแรงจูงใจในการที่จะตั้งปณิธานแห่งตนให้สามารถสอบผ่านและเรียนให้สำเร็จในภาคการศึกษานั้น

3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษากลุ่ม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษากลุ่มมีดังนี้

ซาระ และฟินิ (Zarei; & Fini. 2010: 2256) ได้วิจัย การเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษากลุ่ม, พฤติกรรม, การคิด, และพฤติกรรมการรู้คิดเพื่อลดความวิตกกังวลของนักศึกษามหาวิทยาลัยฮอร์มอแกน มีวัตถุประสงค์การวิจัย คือ เพื่อเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษากลุ่ม, พฤติกรรม, การคิด, และพฤติกรรมการรู้คิดเพื่อลดความวิตกกังวลของนักศึกษามหาวิทยาลัยฮอร์มอแกน โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาแบ่งออกเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อลดความวิตกกังวลของนักศึกษา ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างก่อนเข้ารับการให้คำปรึกษากลุ่มมีความวิตกกังวลอย่างรุนแรง และภายหลังจากเข้ารับการให้คำปรึกษากลุ่มเสร็จสิ้นกลุ่มตัวอย่างมีความวิตกกังวลลดลง นักศึกษาที่เข้ารับการให้คำปรึกษากลุ่มโดยใช้โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อลดความวิตกกังวล มีระดับความวิตกกังวลลดลงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

โรเวลล์; และคนอื่นๆ (Rowell; et al. 2014: 377) ได้วิจัย การตรวจสอบโมเดลการให้คำปรึกษากลุ่มการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักศึกษาวิทยาลัย มีวัตถุประสงค์การวิจัย คือ เพื่อตรวจสอบโมเดลการให้คำปรึกษากลุ่มการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักศึกษาวิทยาลัย โดยสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีแบบสี่กลุ่มทดลองของโซโลมอน (Solomon four-group design) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ โมเดลการให้คำปรึกษากลุ่มการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักศึกษาวิทยาลัย ผลการวิจัย

พบว่า นักศึกษาที่เข้ารับการให้คำปรึกษากลุ่มสามารถตัดสินใจเลือกอาชีพด้วยตนเองได้สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เออร์เดน (Erden. 2015: 1465) ได้วิจัย ความตระหนักรู้ : ผลของการให้คำปรึกษากลุ่มที่มีต่อการรับรู้การยอมรับตนเองและผู้อื่น มีวัตถุประสงค์การวิจัย คือ เพื่อศึกษาผลของการให้คำปรึกษากลุ่มที่มีต่อการรับรู้การยอมรับตนเองและผู้อื่น โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษา แบ่งออกเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มที่มีต่อการรับรู้การยอมรับตนเองและผู้อื่น ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่เข้ารับการให้คำปรึกษากลุ่มมีการรับรู้ การยอมรับตนเองและผู้อื่นสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อะบูต (Abood. 2015: 749) ได้วิจัยการตรวจสอบประสิทธิผลของการให้คำปรึกษากลุ่มในการลดความวิตกกังวลสำหรับสำหรับนักศึกษาสถาบันภาษาอังกฤษเจอร์แดน EFL มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อตรวจสอบประสิทธิผลของการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรมในการลดระดับความวิตกกังวลสำหรับผู้เรียน กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยนักศึกษาชายและหญิงระดับปริญญาตรี สถาบันสอนภาษาอังกฤษเจอร์แดน EFL มหาวิทยาลัยแห่งชาติอัซซุน จำนวน 32 คน ที่มีคะแนนความวิตกกังวลในการเรียนภาษาอังกฤษ โดยแบ่งนักศึกษาออกเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลอง กลุ่มละ 16 คน โดยกลุ่มทดลองได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรมในการลดระดับความวิตกกังวลสำหรับผู้เรียน กลุ่มควบคุมไม่ได้ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรมในการลดระดับความวิตกกังวลสำหรับผู้เรียน ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มทดลองที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรมในการลดระดับความวิตกกังวลการเรียนภาษาอังกฤษมีระดับความวิตกกังวลในการเรียนภาษาอังกฤษมากกว่ากลุ่มควบคุม การวิเคราะห์ทางสถิติพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และการวิเคราะห์ทางสถิติแสดงให้เห็นว่าไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างนักศึกษาเพศชายและเพศหญิงที่ระดับ .05

ดิวกู และเฟสมา (Duygu; & Fatma. 2016: 152) ได้วิจัย ความสัมพันธ์ของการรับรู้ความรู้สึกระหว่างบุคคล วิธีการเผชิญปัญหา และความคิดอัตโนมัติของนักศึกษาพยาบาลก่อนและหลังการใช้โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพฤติกรรมความรู้คิด มีวัตถุประสงค์การวิจัย คือ เพื่อศึกษาผลก่อนและหลังการใช้โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพฤติกรรมความรู้คิดที่มีต่อความสัมพันธ์ของการรับรู้ความรู้สึกระหว่างบุคคล วิธีการเผชิญปัญหา และความคิดอัตโนมัติของนักศึกษาพยาบาล โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 แบ่งออกเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพฤติกรรมความรู้คิดที่มีต่อความสัมพันธ์ของการรับรู้ความรู้สึกระหว่างบุคคล วิธีการเผชิญปัญหา และความคิดอัตโนมัติของนักศึกษาพยาบาล ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาพยาบาลที่เข้ารับการให้คำปรึกษากลุ่มสามารถรับรู้ความรู้สึกสึกระหว่างบุคคล หาวิธีการเผชิญกับปัญหา และมีความคิดอัตโนมัติสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาและการเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู โดยการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคในครั้งนี้ ผู้วิจัยนำเสนอวิธีดำเนินการในการวิจัยตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. การกำหนดประชากรและการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือการวิจัย
3. การดำเนินการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาวิชาชีพครู ชั้นปีที่ 1 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคกลาง ปีการศึกษา 2558 จำนวน 16,186 คน (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. 2558 : ออนไลน์)

การเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

การเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยแบ่งเป็น 2 กลุ่มดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู คือ นักศึกษาวิชาชีพครู ชั้นปีที่ 1 คณะครุศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคกลาง ปีการศึกษา 2558 ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม และมหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ จำนวนทั้งสิ้น 1,147 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มเลือกแบบหลายขั้นตอน มีขั้นตอนในการสุ่ม ดังนี้

1.1 สุ่มกลุ่มตัวอย่างครั้งที่ 1 ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่ายเพื่อเลือกจังหวัดของมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคกลาง ซึ่งมีทั้งหมด 9 แห่ง โดยในแต่ละจังหวัดจะมีมหาวิทยาลัยราชภัฏ 1 แห่ง สุ่มมา 4 จังหวัด ได้มหาวิทยาลัยราชภัฏ 4 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม และมหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

1.2 สุ่มกลุ่มตัวอย่างครั้งที่ 2 ด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นเชิงกลุ่ม (Stratified cluster sampling method) เพื่อเลือกห้องเรียนของสาขาวิชาที่ได้สุ่มมาจากขั้นตอนที่ 1 เนื่องจากในบางสาขาวิชาของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคกลาง จะมีมากกว่า 1 ห้องเรียน จึง

ทำการสุ่มห้องเรียนของแต่ละสาขาวิชามา 1 ห้องเรียน ได้นักศึกษาที่ได้รับการสุ่มเพื่อเป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 1,147 คน ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิเคราะห์องค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู

การสุ่มกลุ่มตัวอย่างครั้งที่ 2					
มหาวิทยาลัย ราชภัฏ	สาขาวิชา	ห้องเรียน	ประชากร	จำนวนห้องเรียนที่ สุ่มกลุ่มตัวอย่าง	จำนวนนักศึกษาที่ เป็นกลุ่มตัวอย่าง
พระนครศรีอยุธยา	10	12	337	10	274
วไลยอลงกรณ์ฯ	7	12	528	7	311
นครปฐม	4	6	437	4	295
ราชนครินทร์	8	12	409	8	267
รวม	29	42	1,711	29	1,147

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู โดยการใช้การให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค ซึ่งได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง จาก นักศึกษาวิชาชีพครู นักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ ที่มีคะแนน ปณิธานแห่งตนทางการเรียนโดยรวมตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา จำนวน 16 คน แล้วสุ่มอย่าง ง่ายแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 8 คน ตามลำดับ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย 2 ส่วนคือ

1. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาและการเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของ นักศึกษาวิชาชีพครูโดยการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค คือ แบบวัดปณิธานแห่งตน ทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษา วิชาชีพครู คือ การให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทาง การเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู

ขั้นตอนการสร้างแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปณิธานแห่งตนทางการเรียน เพื่อทราบถึงแนวคิด ทฤษฎี นิยาม และองค์ประกอบของปณิธานแห่งตนทางการเรียน

2. สำรวจความคิดเห็นเบื้องต้นเกี่ยวกับความหมาย องค์ประกอบ และวิธีการในการพัฒนาปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู ด้วยการสำรวจข้อมูลเบื้องต้น จากการสัมภาษณ์นักศึกษาวิชาชีพครู คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ จำนวน 12 คน และการใช้แบบสอบถามปลายเปิดกับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ จำนวน 50 คน และผู้วิจัยจะได้ดำเนินการสนทนากลุ่มกับนักศึกษาวิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคกลาง จำนวน 4 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม และมหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ และดำเนินการสนทนากลุ่มกับผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ได้แก่ รองศาสตราจารย์ ดร.คมเพชร ฉัตรศุภกุล รองศาสตราจารย์ ดร.ทองหล่อ วงษ์อินทร์ รองศาสตราจารย์ ดร.นิธิพัฒน์ เมฆขจร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกื้อกุล สถาพรวงษา และอาจารย์ ดร.ปิยะวรรณ ขุนทอง ทำให้ได้นิยามศัพท์และองค์ประกอบของปณิธานแห่งตนทางการเรียน จำนวน 6 องค์ประกอบ คือ การเลือกและตัดสินใจทางการเรียน การแก้ปัญหาทางการเรียน การตั้งเป้าหมายทางการเรียน การสนับสนุนตนเองทางการเรียน การควบคุมตนเองทางการเรียน และการตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน

3. เขียนนิยามศัพท์เฉพาะเกี่ยวกับปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู โดยใช้ข้อมูลที่สรุปจากเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบกับข้อมูลที่ได้จากการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นโดยคำถามปลายเปิด การสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่ม เกี่ยวกับปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูทั้ง 6 องค์ประกอบ ได้แก่ การเลือกและตัดสินใจทางการเรียน การแก้ปัญหาทางการเรียน การตั้งเป้าหมายทางการเรียน การสนับสนุนตนเองทางการเรียน การควบคุมตนเองทางการเรียน และการตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน

4. เขียนกรอบแนวคิดการวิจัยเพื่อศึกษาองค์ประกอบของปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู จากองค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูที่รวบรวมจากการเขียนนิยามศัพท์เฉพาะ จากข้อที่ 1.3

5. สร้างข้อคำถามสำหรับแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู ด้วยข้อความที่มีความสอดคล้องกับองค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียน 6 องค์ประกอบ ได้แก่ การเลือกและตัดสินใจทางการเรียน การแก้ปัญหาทางการเรียน การตั้งเป้าหมายทางการเรียน การสนับสนุนตนเองทางการเรียน การควบคุมตนเองทางการเรียน และการตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน เพื่อให้ให้นักศึกษาวิชาชีพครูตอบแบบวัดด้วยการแสดงความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรม จำนวน 56 ข้อ โดยมีข้อความทางลบได้แก่ ข้อที่ 24 และ 47 ซึ่งจะแปลผกผันกับระดับความรู้สึก ส่วนในข้ออื่นๆ แปลผันตามระดับความรู้สึกที่มีต่อปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพ

ครู โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายคะแนนเฉลี่ยของปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูทั้งรายด้านและโดยรวม (Rahman. et al. 2012: 58) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 3.67 - 5.00 หมายถึง ระดับปณิธานแห่งตนทางการเรียนอยู่ในระดับสูง

ค่าเฉลี่ย 2.34 - 3.66 หมายถึง ระดับปณิธานแห่งตนทางการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 2.33 หมายถึง ระดับปณิธานแห่งตนทางการเรียนอยู่ในระดับต่ำ

โดยผู้วิจัยได้กำหนดค่าคะแนนแบบวัดเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของลิเคิร์ท ได้แก่ จริงที่สุด ส่วนใหญ่จริง จริงพอประมาณ จริงเพียงเล็กน้อย และไม่จริงเลย ดังแสดงในตาราง 4

ตาราง 4 ตัวอย่างแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู

คำชี้แจง ให้นักศึกษาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความจริงของนักศึกษามากที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		จริงที่สุด	ส่วนใหญ่จริง	จริงพอประมาณ	จริงเพียงเล็กน้อย	ไม่จริงเลย
		(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
1. การเลือกและตัดสินใจทางการเรียน (Learning choice making and Learning decision making)						
0	ข้าพเจ้ามุ่งมั่นในการเลือกวิธีการเรียน เพื่อให้ผลการเรียนดีขึ้นตามที่ตั้งใจไว้					
00	ข้าพเจ้าตัดสินใจที่จะทุ่มเทเวลาให้กับ การทำการบ้าน					
2. การแก้ปัญหาทางการเรียน (Learning problem solving)						
0	ข้าพเจ้ามุ่งมั่นในการที่จะคิดหาหนทาง แก้ไขปัญหาทางการเรียนที่เกิดขึ้น					
00	หากข้าพเจ้าไม่เข้าใจเนื้อหาการเรียน ข้าพเจ้าจะตั้งใจจริงไปสอบถามจาก อาจารย์ รุ่นพี่ หรือเพื่อน					

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		จริงที่สุด	ส่วนใหญ่จริง	จริงพอประมาณ	จริงเพียงเล็กน้อย	ไม่จริงเลย
		(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
3. การตั้งเป้าหมายทางการเรียน (Learning goal setting)						
0	ข้าพเจ้าอยากเรียนให้จบ ข้าพเจ้าจึงตั้งอุดมการณ์ในการเรียนของตนเองไว้อย่างชัดเจน					
00	ข้าพเจ้าตั้งใจในการเรียนเพื่อให้สอบได้เกรดที่ดีที่สุด					
4. การสนับสนุนตนเองทางการเรียน (Learning self-advocacy)						
0	ข้าพเจ้ามุ่งมั่นในการค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งต่างๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการเรียน					
00	ข้าพเจ้ามีความมุ่งมั่นที่จะเดินทางไปห้องสมุดต่างๆ เพื่อค้นคว้าหาความรู้มาทำรายงาน					
5. การควบคุมตนเองทางการเรียน (Learning self-control)						
0	ข้าพเจ้าจะคิดตามและทำความเข้าใจในขณะที่อาจารย์กำลังสอน					
00	ในขณะที่เรียนข้าพเจ้าตั้งใจจะไม่เล่นโทรศัพท์					
6. การตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน (Learning self-awareness)						
0	ข้าพเจ้ารู้ตัวเองอยู่เสมอว่ามีหน้าที่เรียน					
00	ข้าพเจ้ารู้ว่าตนเองมีความถนัดในการเรียนวิชาใด					

6. นำแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูที่สร้างแล้วเสร็จ ไปหาค่าความสอดคล้องของข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะของแต่ละตัวชี้วัดเป็นรายข้อ และให้คะแนนความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ของข้อคำถามที่สร้างขึ้น โดยผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านจิตวิทยา จำนวน 5 ท่าน ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันตำรวจโทหญิง ดร.สุขอรุณ วงษ์ทิม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สกล วรเจริญศรี อาจารย์ ดร.ธีรพัฒน์ วงศ์คุ้มสิน อาจารย์ ดร.วรางคณา รัชตะวรรณ และอาจารย์ ดร.ครรชิต แสนอุบล เป็นผู้พิจารณาตรวจสอบเกี่ยวกับการใช้ภาษา ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ของแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู โดยที่ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์สำหรับระดับความคิดเห็นของทรงคุณวุฒิ ดังนี้

ให้คะแนน +1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นๆ บ่งชี้ถึงปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู

ให้คะแนน 0 หมายถึง เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นๆ บ่งชี้ถึงปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู

ให้คะแนน -1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นๆ ไม่ได้บ่งชี้ถึงปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู

หลังจากนั้น ผู้วิจัยจะนำคะแนนของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน มาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item-objective congruence: IOC) ระหว่างข้อคำถามและนิยามศัพท์เฉพาะ โดยข้อคำถามทั้งหมดจะต้องมีค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่าง 0.60-1.00 (ภาคผนวก ค.) ส่วนข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องต่ำกว่าเกณฑ์ ผู้วิจัยนำมาปรับปรุงข้อความตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

7. นำแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูที่ได้รับการปรับปรุงเรียบร้อยแล้วจำนวนทั้งสิ้น 56 ข้อคำถามไปทดลองใช้ (Try out) กับนักศึกษาวิชาชีพครู ชั้นปีที่ 1 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จำนวน 100 คน

8. ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการทดลองใช้มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อโดยการหาค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product moment correlation) ของข้อคำถามแต่ละข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ (Item-total correlation) โดยใช้เกณฑ์ในการคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20-0.80 และวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของเครื่องมือวัด (Reliability of the instrument) ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูล เป็นดังนี้

8.1 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้สูตรสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ซึ่งผู้วิจัยคัดเลือกเฉพาะข้อคำถามที่ค่าอำนาจจำแนกมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีค่าตั้งแต่ .20 ซึ่งมีข้อคำถามผ่านเกณฑ์จำนวน 52 ข้อ โดยมีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .27 - .66 (ภาคผนวก ค.)

8.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ ผู้วิจัยได้ทำการตัดข้อคำถามที่ไม่ผ่านเกณฑ์ตามลำดับครั้งละข้อคำถามจนกระทั่งเหลือข้อคำถามที่ผ่านเกณฑ์ทั้งหมดจำนวนทั้งสิ้น 52 ข้อคำถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .94 (ภาคผนวก ค.)

9. นำแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูไปให้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 1,147 คนตอบ เพื่อนำมาใช้แสดงหลักฐานความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (A confirmatory factor analysis)

ขั้นตอนการสร้างการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู

การสร้างการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูเป็นการออกแบบแผนและกิจกรรมการให้คำปรึกษากลุ่ม โดยการเชื่อมโยงแนวคิดสำคัญและเทคนิคเฉพาะของทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มที่มีความสอดคล้องและสามารถนำมาเสริมสร้างคุณลักษณะขององค์ประกอบของปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูเพื่อนำไปใช้ในการให้คำปรึกษากลุ่มสำหรับกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยในครั้งนี้ มีขั้นตอนการสร้างต่อไปนี้

1. ศึกษาและทบทวน เอกสาร ตำรา เกี่ยวกับแนวคิดและเทคนิคของทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่ม ทฤษฎีทางจิตวิทยา และการผสมผสานเทคนิค เพื่อที่ผู้นำกลุ่มจะสามารถเลือกและนำเทคนิคเฉพาะของแต่ละทฤษฎี มาใช้ในการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค เพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูที่สอดคล้องกับแต่ละองค์ประกอบของปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู

2. ผู้วิจัยทำการเลือกเทคนิคจากทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มมาผสมผสานเทคนิค ซึ่งพิจารณาจากองค์ประกอบโดยเทคนิคที่เลือกมาจะต้องมีความเหมาะสมกับการเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูและสอดคล้องกับองค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูซึ่งประกอบด้วยเทคนิครวมทั้งหมด 30 เทคนิค ได้แก่ เทคนิคการฟังอย่างใส่ใจ การตั้งคำถาม การยอมรับทางบวกอย่างไม่มีเงื่อนไข การให้กำลังใจ (Supporting) การสะท้อนเนื้อหา การสรุปความ การเสริมแรง การให้กำลังใจ (Encouragement) คำถามปฎิหาริย์ การสอน การสอนทฤษฎี A-B-Cs การโต้แย้งกับความเชื่อที่ไม่สมเหตุผล การใช้สถานการณ์จำลอง การแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ กระบวนการบำบัดทางความคิด จินตนาการเชิงเหตุผลและอารมณ์ การคัดสรรสาระสำคัญ การสร้างสรรค์สิ่งที่ต้องการ การกล่าวกับตนเองทางบวก ระบบ WDEP การสอนให้เผชิญกับการพูดกับตนเอง การวิเคราะห์ตนเองอย่างมีเหตุผล การควบคุมตนเอง การตระหนักรู้ต่อความต้องการ การทดลองสนทนาภายใน การแสดงบทบาทสมมติ คำถามข้อยักเว้น สูตร ACT : ยอมรับ เลือก และปฏิบัติ การให้ข้อมูลย้อนกลับ และกระบวนการกำกับตนเอง

3. ผู้วิจัยออกแบบกิจกรรมการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคที่มีความเหมาะสมกับการเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูและสอดคล้องกับองค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู โดยผสมผสานเทคนิคของทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มที่เห็นว่ามีเหมาะสมและสอดคล้องในแต่ละองค์ประกอบ เพื่อพัฒนาปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู

4. ผู้วิจัยนำการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน คือ รองศาสตราจารย์ ดร. นิธิพัฒน์ เมฆขจร อาจารย์ ดร.ธีรพัฒน์ วงศ์คุ้มสิน อาจารย์ ดร.กฤตวรรณ คำสม อาจารย์ ดร.วรางคณา รัชตะวรรณ และอาจารย์ ดร.ครรชิต แสนอุบล ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) เพื่อพิจารณาถึงความสอดคล้องเหมาะสมด้านวัตถุประสงค์ การเลือกใช้ทฤษฎีและเทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค และขั้นตอนการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค เพื่อวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่าง 0.60-1.00 (ภาคผนวก ง.) และผู้วิจัยนำมาปรับปรุงข้อความตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

5. ผู้วิจัยนำการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้กับกลุ่มนักศึกษาวิชาชีพครูที่ไม่ใช่กลุ่มทดลอง แต่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มทดลอง คือ นักศึกษาวิชาชีพครู ชั้นที่ 1 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จำนวน 8 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมเกี่ยวกับขั้นตอน ระยะเวลา เนื้อหา และวิธีการประเมินผล หลังจากนั้นจึงนำการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูมาทำการปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง ก่อนที่จะนำการให้คำปรึกษากลุ่มดังกล่าวไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

6. ผู้วิจัยนำการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูที่เสร็จแล้ว ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มทดลอง ที่มีสมาชิกกลุ่มจำนวน 8 คน โดยให้คำปรึกษาแบบกลุ่มสัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละประมาณ 2 ชั่วโมง เป็นเวลา 5 สัปดาห์ ตามข้อเสนอแนะของ คอเรีย (Corey, 2012: 99) ที่กล่าวว่าในการให้คำปรึกษากลุ่มสำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยควรจะมีระยะเวลานานเพียงพอ ที่จะทำให้สมาชิกกลุ่มเกิดความกลมเกลียวกันและสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และผู้วิจัยสรุปผลการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู

7. หลังจากทำการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคครั้งสุดท้ายสิ้นสุดลง ผู้วิจัยนำแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูให้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มทดลองทั้ง 8 คน และกลุ่มควบคุม 8 คน ตอบอีกครั้งหนึ่ง เพื่อนำมาเป็นข้อมูลหลังการทดลอง

8. หลังจากการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคสำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มทดลองสิ้นสุดลงเป็นระยะเวลา 1 เดือน ผู้วิจัยนัดสมาชิกกลุ่มทั้ง 8 คน และกลุ่มควบคุม 8 คน เพื่อ

มาทำการตอบแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครูอีกครั้งหนึ่ง เพื่อใช้เป็นข้อมูลในระยะเมื่อสิ้นสุดการติดตามผล

9. นำคะแนนที่ได้จากแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู ทั้งในระยะก่อนการให้คำปรึกษากลุ่ม ระยะหลังการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู และระยะเมื่อสิ้นสุดการติดตามผลมาวิเคราะห์และสรุปผล

การดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยประกอบด้วย 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนการศึกษาองค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู และขั้นตอนการเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูโดยการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ขั้นตอนการศึกษาองค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู

ในขั้นการศึกษาด้วยการศึกษาองค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูผู้วิจัยจะดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1.1 ผู้วิจัยนำแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูฉบับสมบูรณ์ ที่ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ ผ่านการวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และผ่านการหาค่าความเชื่อมั่น ไปให้กลุ่มตัวอย่างตอบ โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นเป็นนักศึกษาวิชาชีพครู ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคกลาง ทั้งหมด 4 มหาวิทยาลัย รวม 29 ห้องเรียน จำนวน จำนวน 1,147 คน

1.2 ผู้วิจัยนำแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู จำนวน 1,147 ฉบับ มาวิเคราะห์แสดงหลักฐานความเชื่อมั่น หลักฐานความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบวัด แล้ววิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

2. ขั้นตอนการเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูโดยการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค

ในขั้นการเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูโดยการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค ผู้วิจัยได้สร้างการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค เพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู ที่ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา เพื่อพิจารณาถึงความสอดคล้องเหมาะสมด้านวัตถุประสงค์ การเลือกใช้ทฤษฎี และเทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค และขั้นตอนการให้คำปรึกษากลุ่มแบบ

ผสมผสานเทคนิคจากผู้ทรงคุณวุฒิ ผ่านการทดลองใช้ และดำเนินการปรับปรุงแก้ไขจนสมบูรณ์แล้ว ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

2.1 การกำหนดแบบแผนการทดลอง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกแบบแผนการทดลอง โดยใช้การทดลองแบบ A Randomized Pretest, Posttest, Follow-Up Design (Rausch; Maxwell; & Kelley. 2003: 474) ที่มีแบบแผนการทดลอง ดังแสดงในตาราง 5

ตาราง 5 แบบแผนการทดลองแบบ A Randomized Pretest, Posttest, Follow-Up Design

กลุ่ม	วัดก่อน	ทดลอง	วัดหลัง	ระยะติดตามผล
E	O1	X	O2	O3
C	O1	-	O2	O3

ความหมายของสัญลักษณ์ มีดังนี้

E	หมายถึง กลุ่มทดลอง (Experimental group)
C	หมายถึง กลุ่มควบคุม (Control group)
X	หมายถึง การให้สิ่งทดลอง (Treatment) โดยการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค
O1	หมายถึง การทดสอบก่อนการทดลอง (Pretest)
O2	หมายถึง การทดสอบหลังการทดลอง (Posttest)
O3	หมายถึง การทดสอบในระยะติดตามผล (Follow-up)

2.2 การดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยจะดำเนินการทดลอง โดยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ดังต่อไปนี้

2.2.1 ระยะก่อนการทดลอง

ผู้วิจัยทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างสำหรับการทดลอง โดยใช้เกณฑ์คะแนน ปณิธานแห่งตนทางการเรียนเฉลี่ยตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา ซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้จากการศึกษา องค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู และเป็นกลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ โดยการสัมภาษณ์เพื่อ คัดเลือกผู้เข้าร่วมการทดลองด้วยความสมัครใจ แล้วจึงทำการสุ่มอย่างง่ายเพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่าง สำหรับการทดลองจำนวนทั้งหมด 8 คน และกลุ่มควบคุมจำนวน 8 คน หลังจากนั้นจึงทำการนัดหมายสมาชิกกลุ่มทดลองเข้าร่วมประชุมเพื่อชี้แจงรายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับการเข้าร่วมรับการให้ คำปรึกษากลุ่มเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู

2.2.2 ระยะทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูที่สร้างขึ้นกับกลุ่มทดลองจำนวน 8 คน เป็นจำนวนทั้งสิ้น 10 ครั้ง ส่วนกลุ่มควบคุมไม่ได้เข้าร่วมรับการให้คำปรึกษากลุ่มใดๆ และในระหว่างการทดลองผู้วิจัยใช้การสังเกตเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ดังแสดงในตาราง 6

ตาราง 6 กำหนดการการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู

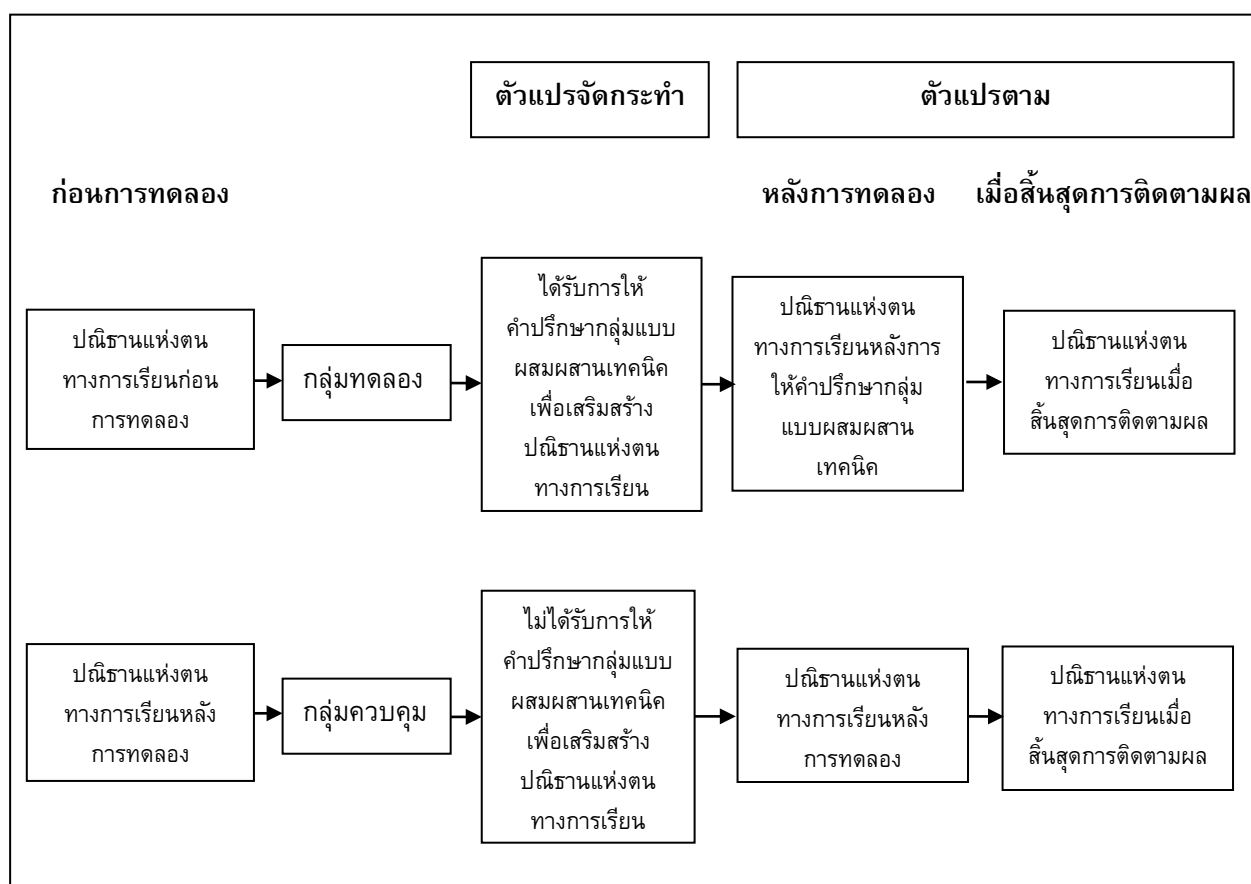
ครั้งที่	สัปดาห์ที่	วัน	วัน เดือน พ.ศ.	หัวข้อการให้คำปรึกษากลุ่ม แบบผสมผสานเทคนิค
1	1	จันทร์	22 สิงหาคม 2559	การปฐมนิเทศ
2		พฤหัสบดี	25 สิงหาคม 2559	ปณิธานแห่งตนทางการเรียน
3	2	จันทร์	29 สิงหาคม 2559	การเลือกและตัดสินใจทางการเรียน
4		พฤหัสบดี	1 กันยายน 2559	การแก้ปัญหาทางการเรียน
5	3	จันทร์	5 กันยายน 2559	การตั้งเป้าหมายทางการเรียน
6		พฤหัสบดี	8 กันยายน 2559	การสนับสนุนตนเองทางการเรียน
7	4	จันทร์	12 กันยายน 2559	การควบคุมตนเองทางการเรียน
8		พฤหัสบดี	15 กันยายน 2559	การตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน
9	5	จันทร์	19 กันยายน 2559	แนวทางการพัฒนาไปสู่การมีปณิธาน แห่งตนทางการเรียน
10		พฤหัสบดี	22 กันยายน 2559	การปัจฉิมนิเทศ

2.2.3 ระยะหลังการทดลอง

ผู้วิจัยให้กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทำแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครูซึ่งเป็นคะแนนสำหรับระยะหลังการทดลอง และเมื่อการทดลองเสร็จสิ้นผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ

2.2.4 ระยะเมื่อสิ้นสุดการติดตามผล

หลังจากการทดลองผ่านไปเป็นระยะเวลา 1 เดือน คือวันที่ 25 ตุลาคม พ.ศ. 2559 ผู้วิจัยนัดหมายนักศึกษาวิชาชีพครูกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม เพื่อทำแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครูอีกครั้ง และสัมภาษณ์ผู้เข้าร่วมการทดลองเกี่ยวกับการนำสิ่งที่ได้รับจากการให้คำปรึกษากลุ่มไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับระยะเมื่อสิ้นสุดการติดตามผล ดังภาพประกอบ 5

ภาพประกอบ 5 กรอบแนวคิดการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อเสริมสร้างปฏิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ในขั้นตอนการวิเคราะห์องค์ประกอบปฏิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูและขั้นตอนการเสริมสร้างปฏิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูโดยใช้การให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ขั้นตอนการศึกษาองค์ประกอบปฏิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู

1.1 ผู้วิจัยนำแบบวัดปฏิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูฉบับสมบูรณ์ ที่ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ ผ่านการวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และผ่านการหาค่าความเชื่อมั่น ไปวัดกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1,147 คน

1.2 ผู้วิจัยนำแบบวัดปฏิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู จำนวน 1,147 ฉบับ มาวิเคราะห์แสดงหลักฐานความเชื่อมั่น หลักฐานความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบวัด แล้ววิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (A confirmatory factor analysis)

2. ขั้นตอนการเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูโดยการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค

2.1 ผู้วิจัยพิจารณาคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาวิชาชีพครูในมหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ ที่มีคะแนนปณิธานแห่งตนทางการเรียนเฉลี่ยตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา ซึ่งมีความสมัครใจเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่ม สามารถเข้าร่วมกลุ่มตลอดระยะเวลาในการทดลอง และได้รับการยินยอมจากบิดามารดาหรือผู้ปกครอง จำนวน 16 คน แล้วจึงทำการสุ่มอย่างง่ายเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มทดลองจำนวน 8 คน และกลุ่มควบคุมจำนวน 8 คน

2.2 ผู้วิจัยดำเนินการทดลอง ด้วยการนำการให้คำปรึกษาแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาใช้ในการให้คำปรึกษากลุ่มกับสมาชิกกลุ่มทดลองเป็นจำนวนทั้งสิ้น 10 ครั้ง หลังจากการดำเนินการทดลองสิ้นสุดลงแล้ว จึงให้สมาชิกกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทำแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครูอีกครั้งหนึ่ง เพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูลที่เป็นคะแนนหลังการทดลอง

2.3 หลังจากทำการทดลองสิ้นสุดลงเป็นระยะเวลา 1 เดือน ผู้วิจัยนัดหมายให้สมาชิกกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมเข้ารับการทดสอบแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครูซ้ำอีกครั้งหนึ่ง เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลที่เป็นคะแนนในระยะเมื่อสิ้นสุดการติดตามผล

2.4 วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบผลของคะแนนในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะเมื่อสิ้นสุดการติดตามผล แล้วจึงสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล และอภิปรายผล

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล โดยผู้วิจัยทำการวิเคราะห์สถิติพื้นฐาน หาความเชื่อมั่นของเครื่องมือวัด และเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผล นอกจากนั้น ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าต่ำสุด (Min) ค่าสูงสุด (Max) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู (Wright. 2014: 164-190)

2. วิเคราะห์เพื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู

2.1 วิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ของข้อคำถามแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูโดยใช้สูตรคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง

ระหว่างข้อคำถามกับนิยามเชิงปฏิบัติการ (Item-objective congruence: IOC) (Turner; et al. 2002: 1-2)

2.2 วิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูโดยใช้สูตรสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product moment correlation) (Wright. 2014: 209)

2.3 วิเคราะห์ความเชื่อมั่นโดยรวมและรายด้านของแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบัค (Wright. 2014: 336)

3. วิเคราะห์เพื่อตรวจสอบคุณภาพของการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูด้วยการวิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยพิจารณาค่าความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ การเลือกใช้ทฤษฎี และเทคนิค และขั้นตอนการให้คำปรึกษา ของการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค กับความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ (Item-objective congruence: IOC) โดยใช้สูตรคำนวณค่าเฉลี่ย และค่าความแปรปรวนของคะแนน (Turner; et al. 2002: 1-2)

4. วิเคราะห์ค่าสถิติความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูเพื่อตรวจสอบค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง โดยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (A confirmatory factor analysis) (Rasch; Kubinger; & Yanagida. 2011: 501)

5. วิเคราะห์เปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู โดยวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยปณิธานแห่งตนทางการเรียนก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และการติดตามผล ของกลุ่มทดลอง โดยใช้สถิติ F-test โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำชนิดสอง (Two-way ANOVA repeated measurement) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำชนิดทางเดียว (One-way ANOVA repeated measurement) และการวิเคราะห์เปรียบเทียบโดยใช้ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำชนิดสองทาง (Two-way ANOVA repeated measurement) แบบ One between and two within design (Wright. 2014: 285)

6. วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ และการทดสอบภายหลัง (Post hoc test) ของค่าเฉลี่ยปณิธานแห่งตนโดยรวม และรายองค์ประกอบก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผล ด้วยวิธี Least significant differences (LSD) (Williams; & Abdi. 2010: 2)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ในการวิเคราะห์และแปลผล

การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยกำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

n	แทน	จำนวนนักศึกษาวิชาชีพครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
Min	แทน	ค่าต่ำสุด (Minimum)
Max	แทน	ค่าสูงสุด (Maximum)
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
p	แทน	ค่าความน่าจะเป็นในการทดสอบสมมติฐาน (Probability)
B	แทน	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบในรูปคะแนนมาตรฐาน (Standard factor loading)
SE	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน Standard error)
R^2	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์พหุการณ (Coefficient of determination)
χ^2	แทน	ค่าสถิติไค-สแควร์ (Chi-square)
df	แทน	องศาความอิสระ(Degree of freedom)
CFI	แทน	ดัชนีวัดระดับความเหมาะสมพอดีเชิงเปรียบเทียบ (Comparative fit index)
GFI	แทน	ดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (Goodness of fit index)
AGFI	แทน	ดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (Adjusted goodness of fit index)
RMSEA	แทน	ดัชนีที่สองของความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่า (Root mean square error of approximation)
SRMA	แทน	ดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของเศษในรูปของคะแนนมาตรฐาน (Standardized root mean square residual)

อักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอข้อมูลเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยได้กำหนดอักษรย่อที่ใช้แทนตัวแปรแฝงสังเกตได้ ดังนี้

LSD	แทน	ปณิธานแห่งตนทางการเรียน
LCD	แทน	การเลือกและตัดสินใจทางการเรียน
LPS	แทน	การแก้ปัญหาทางการเรียน
LGS	แทน	การตั้งเป้าหมายทางการเรียน
LSA	แทน	การสนับสนุนตนเองทางการเรียน
LSC	แทน	การควบคุมตนเองทางการเรียน
LSW	แทน	การตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 จำนวนและคำร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ จำนวนและคำร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู จำแนกตามเพศ และมหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์องค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

2.1 คำสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ขององค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู

2.2 คำสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวชี้วัดองค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู

2.3 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่หนึ่ง (A confirmatory factor analysis: The first order)

2.4 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง (A confirmatory factor analysis: The second order)

2.5 ค่าสถิติพื้นฐานของปณิธานแห่งตนทางการเรียนในภาพรวม และรายองค์ประกอบของนักศึกษาวิชาชีพครู

ตอนที่ 3 การสร้างการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อเสริมสร้าง ปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู

ผู้วิจัยนำเสนอการสร้างการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค ดังนี้

3.1 การสร้างการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู

3.2 การผสมผสานเทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู

ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อ เสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูของกลุ่มทดลองและกลุ่ม ควบคุม ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผล

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

4.1 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูในภาพรวมและรายองค์ประกอบของกลุ่มทดลองที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่ม และกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่ม

4.2 การเปรียบเทียบระดับปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูกลุ่มทดลองที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มกับกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่ม ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผล

4.3 รายงานผลการสังเกตการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบวัดปณิธานแห่งตน ทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู จำแนกตามเพศ และมหาวิทยาลัย ดังแสดงในตาราง 7

ตาราง 7 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศและมหาวิทยาลัย (n = 1,147 คน)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	309	26.94
หญิง	838	73.06
รวม	1,147	100.00
มหาวิทยาลัยราชภัฏ		
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา	274	23.89
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์	311	27.11
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม	295	25.72
มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนรินทร์	267	23.28
รวม	1,147	100.00

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 7 พบว่า กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักศึกษาวิชาชีพครู จำนวน 1,147 คน มีนักศึกษาชาย จำนวน 309 คน คิดเป็นร้อยละ 26.94 และส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาหญิง จำนวน 838 คน คิดเป็นร้อยละ 73.06 ตามลำดับ

นอกจากนี้พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาวิชาชีพครูส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาวิชาชีพครูจากมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ คิดเป็นร้อยละ 27.11 รองลงมา คือ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม คิดเป็นร้อยละ 25.72 มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา คิดเป็นร้อยละ 23.89 และมหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนรินทร์ คิดเป็นร้อยละ 23.28 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์องค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู

ในการวิเคราะห์องค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู ผู้วิจัยใช้เทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน เพื่อวิเคราะห์ว่าคะแนนจากแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู จำนวน 6 องค์ประกอบ ได้แก่ การเลือกและตัดสินใจทางการเรียน (LCD) การแก้ปัญหาทางการเรียน (LPS) การตั้งเป้าหมายทางการเรียน (LGS) การสนับสนุนตนเองทางการเรียน (LSA) การควบคุมตนเองทางการเรียน (LSC) และการตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน (LSW) มีลักษณะความสัมพันธ์เป็นอย่างไร ผลการวิเคราะห์นำเสนอตามลำดับดังนี้

2.1 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ขององค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู

การวิเคราะห์ตอนนี้เป็น การคำนวณค่าสถิติพื้นฐานสำหรับการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันโดยผู้วิจัยนำคะแนนจากแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูทั้ง 6 องค์ประกอบมาคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ดังแสดงในตาราง 8

ตาราง 8 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ขององค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู

องค์ประกอบ	LCD	LPS	LGS	LSA	LSC	LSW
1. การเลือกและตัดสินใจทางการเรียน (LCD)	1.00					
2. การแก้ปัญหาทางการเรียน (LPS)	0.67**	1.00				
3. การตั้งเป้าหมายทางการเรียน (LGS)	0.61**	0.62**	1.00			
4. การสนับสนุนตนเองทางการเรียน (LSA)	0.59**	0.52**	0.49**	1.00		
5. การควบคุมตนเองทางการเรียน (LSC)	0.65**	0.58**	0.61**	0.63**	1.00	
6. การตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน (LSW)	0.48**	0.53**	0.65**	0.34**	0.53**	1.00

**p< .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง 8 แสดงว่าคะแนนแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูขององค์ประกอบทั้ง 6 องค์ประกอบ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ 0.34–0.67 และมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในระดับสูงที่ระดับ .01 โดยที่องค์ประกอบ การเลือกและตัดสินใจทางการเรียน (LCD) มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบ การแก้ปัญหาทางการเรียน (LPS) สูงที่สุด ($r = 0.67$) ส่วนองค์ประกอบ การสนับสนุนตนเองทางการเรียน (LSA) มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบ การตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน (LSW) ต่ำที่สุด ($r = 0.34$)

2.2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวชี้วัดองค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู

ผู้วิจัยนำคะแนนจากแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูทั้ง 18 ตัวชี้วัดของแต่ละองค์ประกอบมาคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ดังแสดงในตาราง 9

ตาราง 9 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวชี้วัดองค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู

ตัวชี้วัด	LCD1	LCD2	LCD3	LPS1	LPS2	LPS3	LGS1	LGS2	LGS3	LSA1	LSA2	LSA3	LSC1	LSC2	LSC3	LSW1	LSW2	LSW3
LCD1	1.00																	
LCD2	0.60**	1.00																
LCD3	0.52**	0.60**	1.00															
LPS1	0.39**	0.42**	0.41**	1.00														
LPS2	0.46**	0.49**	0.46**	0.47**	1.00													
LPS3	0.51**	0.50**	0.51**	0.44**	0.57**	1.00												
LGS1	0.40**	0.44**	0.33**	0.33**	0.41**	0.50**	1.00											
LGS2	0.44**	0.44**	0.39**	0.33**	0.42**	0.45**	0.45**	1.00										
LGS3	0.47**	0.49**	0.42**	0.36**	0.46**	0.51**	0.55**	0.55**	1.00									
LSA1	0.45**	0.47**	0.46**	0.36**	0.43**	0.40**	0.26**	0.39**	0.49**	1.00								
LSA2	0.41**	0.42**	0.41**	0.33**	0.45**	0.41**	0.25**	0.36**	0.40**	0.60**	1.00							
LSA3	0.39**	0.42**	0.43**	0.28**	0.36**	0.36**	0.21**	0.32**	0.38**	0.59**	0.61**	1.00						
LSC1	0.44**	0.41**	0.47**	0.32**	0.40**	0.41**	0.30**	0.39**	0.42**	0.46**	0.49**	0.56**	1.00					
LSC2	0.47**	0.47**	0.47**	0.34**	0.45**	0.52**	0.43**	0.49**	0.52**	0.43**	0.40**	0.45**	0.51**	1.00				
LSC3	0.43**	0.43**	0.47**	0.28**	0.34**	0.43**	0.29**	0.41**	0.43**	0.43**	0.41**	0.43**	0.50**	0.52**	1.00			
LSW1	0.41**	0.38**	0.35**	0.33**	0.38**	0.41**	0.45**	0.44**	0.52**	0.31**	0.28**	0.24**	0.34**	0.47**	0.41**	1.00		
LSW2	0.35**	0.35**	0.27**	0.33**	0.35**	0.40**	0.46**	0.43**	0.44**	0.29**	0.24**	0.22**	0.31**	0.47**	0.32**	0.59**	1.00	
LSW3	0.38**	0.36**	0.30**	0.33**	0.38**	0.43**	0.49**	0.41**	0.48**	0.27**	0.22**	0.20**	0.24**	0.40**	0.30**	0.55**	0.59**	1.00
$\bar{X}$	3.82	3.67	3.45	3.75	3.72	3.82	4.19	4.01	4.02	3.57	3.49	3.38	3.60	3.86	3.60	4.10	4.11	4.25
S.D.	0.62	0.62	0.76	0.71	0.71	0.69	0.69	0.74	0.58	0.75	0.84	0.80	0.76	0.61	0.86	0.66	0.62	0.70

Bartlett's Test $\chi^2 = 10206.99$, df = 153 , p = .00 , KMO = 0.95 , **p < .01

จากตาราง 9 พบว่า ค่าเฉลี่ยของตัวชี้วัดองค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.38–4.25 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวชี้วัดในภาพรวมมีค่าเป็นบวก ซึ่งมีค่าตั้งแต่ 0.20–0.61 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

ตัวชี้วัดองค์ประกอบด้านการเลือกและตัดสินใจทางการเรียน (LCD) มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.45–3.82 โดยตัวบ่งชี้การคิดวิเคราะห์ (LCD1) มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 3.82 และตัวบ่งชี้การตัดสินใจ (LCD3) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 3.45 โดยทั้งหมดมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในทิศทางเป็นบวก ซึ่งมีค่าอยู่ระหว่าง 0.52 ถึง 0.60 และความสัมพัทธ์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยตัวบ่งชี้การพิจารณาอย่างรอบคอบ (LCD2) และตัวบ่งชี้การตัดสินใจ (LCD3) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุดเท่ากับ 0.60 ส่วนตัวบ่งชี้การวิเคราะห์ (LCD1) และตัวบ่งชี้การตัดสินใจ (LCD3) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำสุดเท่ากับ 0.52

ตัวชี้วัดองค์ประกอบด้านการแก้ปัญหาทางการเรียน (LPS) มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.72 – 3.82 โดยตัวบ่งชี้วิธีการแก้ปัญหา (LPS3) มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 3.82 และตัวบ่งชี้การจัดการข้อมูลเพื่อแก้ปัญหา (LPS2) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 3.72 โดยทั้งหมดมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในทิศทางเป็นบวก ซึ่งมีค่าอยู่ระหว่าง 0.44 ถึง 0.57 และความสัมพัทธ์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยตัวบ่งชี้การจัดการข้อมูลเพื่อแก้ปัญหา (LPS2) และตัวบ่งชี้วิธีการแก้ปัญหา (LPS3) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุดเท่ากับ 0.57 ส่วนตัวบ่งชี้การวิเคราะห์สภาพปัญหา (LPS1) การจัดการข้อมูลเพื่อแก้ปัญหา (LPS2) และตัวบ่งชี้วิธีการแก้ปัญหา (LPS3) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำสุดเท่ากับ 0.44

ตัวชี้วัดองค์ประกอบด้านการตั้งเป้าหมายทางการเรียน (LGS) มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.01–4.19 โดยตัวบ่งชี้การกำหนดจุดหมายในการเรียน (LGS1) มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.19 และตัวบ่งชี้การคำนึงถึงความรู้ (LGS2) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 4.01 โดยทั้งหมดมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในทิศทางเป็นบวก ซึ่งมีค่าอยู่ระหว่าง 0.45 ถึง 0.55 และความสัมพัทธ์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยตัวบ่งชี้การกำหนดจุดหมายในการเรียน (LGS1) และตัวบ่งชี้ความสนใจในการเรียน (LGS3) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุดเท่ากับ 0.55 ส่วนตัวบ่งชี้การกำหนดจุดหมายในการเรียน (LGS1) และตัวบ่งชี้การคำนึงถึงความรู้ (LGS2) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำสุดเท่ากับ 0.45

ตัวชี้วัดองค์ประกอบด้านการสนับสนุนตนเองทางการเรียน (LSA) มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.38–3.57 โดยตัวบ่งชี้การแสวงหาหนทางที่จะช่วยเหลือตนเอง (LSA1) มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 3.57 และตัวบ่งชี้การขอความช่วยเหลือจากหน่วยงาน (LSA3) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 3.38 โดยทั้งหมดมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในทิศทางเป็นบวก ซึ่งมีค่าอยู่ระหว่าง 0.59 ถึง 0.61 และความสัมพัทธ์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยตัวบ่งชี้การขอความช่วยเหลือจากบุคคลอื่น (LSA2) และตัวบ่งชี้การขอความช่วยเหลือจากหน่วยงาน (LSA3) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุดเท่ากับ 0.61 ส่วนตัวบ่งชี้การแสวงหาหนทางที่จะช่วยเหลือตนเอง (LSA1) และตัวบ่งชี้การขอความช่วยเหลือจากหน่วยงาน (LSA3) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำสุดเท่ากับ 0.59

ตัวชี้วัดองค์ประกอบด้านการควบคุมตนเองทางการเรียน (LSC) มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.60–3.86 โดยการบังคับพฤติกรรมของตนเองในการเรียน (LSC2) มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 3.86 และตัวบ่งชี้การกำกับตนเองในการเรียน (LSC1) และตัวบ่งชี้พฤติกรรมสอดคล้องกับการเรียน (LSC3) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 3.60 โดยทั้งหมดมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในทิศทางเป็นบวกซึ่งมีค่าอยู่ระหว่าง 0.50 ถึง 0.52 และความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยตัวบ่งชี้การบังคับพฤติกรรมของตนเองในการเรียน (LSC2) และตัวบ่งชี้พฤติกรรมสอดคล้องกับการเรียน (LSC3) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุดเท่ากับ 0.52 ส่วนตัวบ่งชี้การกำกับตนเองในการเรียน (LSC1) และตัวบ่งชี้พฤติกรรมสอดคล้องกับการเรียน (LSC3) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำสุดเท่ากับ 0.50

และตัวชี้วัดองค์ประกอบด้านการตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน (LSW) มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.10–4.25 โดยการพัฒนาตนเองให้ประสบความสำเร็จในการเรียน (LSW3) มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.25 และการรู้จักทำความเข้าใจใน ความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมของตนเอง (LSW1) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 4.10 โดยทั้งหมดมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในทิศทางเป็นบวกซึ่งมีค่าอยู่ระหว่าง 0.55 ถึง 0.59 และความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยตัวบ่งชี้การรับรู้ข้อดีและข้อควรปรับปรุงในการเรียน (LSW2) และตัวบ่งชี้การพัฒนาตนเองให้ประสบความสำเร็จในการเรียน (LSW3) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุดเท่ากับ 0.59 ส่วนตัวบ่งชี้การรู้จักทำความเข้าใจใน ความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมของตนเอง (LSW1) และตัวบ่งชี้การพัฒนาตนเองให้ประสบความสำเร็จในการเรียน (LSW3) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำสุดเท่ากับ 0.55

นอกจากนี้จากการตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้น พบว่า เมทริกซ์สหสัมพันธ์ของตัวบ่งชี้องค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูไม่เป็นเมทริกซ์เอกลักษณ์ ซึ่งมีความสัมพันธ์เพียงพอที่จะสามารถนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบ เมื่อพิจารณารายตัวบ่งชี้ พบว่าค่าความพอเพียงของการเลือกกลุ่มตัวอย่าง (Measure of sampling adequacy) เท่ากับ 0.95 และค่าพิสัยความพอเพียงของการเลือกกลุ่มตัวอย่างมีค่าระหว่าง 0.34-0.64 แสดงว่าตัวบ่งชี้องค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูที่นำมาศึกษา มีความสัมพันธ์กันเพียงพอที่จะนำมาใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

2.3 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่หนึ่ง (A confirmatory factor analysis: The first order)

สำหรับการวิเคราะห์ในส่วนนี้ผู้วิจัยต้องการวิเคราะห์ว่าองค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูทั้ง 6 องค์ประกอบประกอบด้วยการเลือกและตัดสินใจทางการเรียน (LCD) การแก้ปัญหาทางการเรียน (LPS) การตั้งเป้าหมายทางการเรียน (LGS) การสนับสนุนตนเองทางการเรียน (LSA) การควบคุมตนเองทางการเรียน (LSC) และ การตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน (LSW) มีความสัมพันธ์กันอย่างไรด้วยการวิเคราะห์เพื่อยืนยันองค์ประกอบอันดับที่หนึ่งโดยคำนวณหาค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading: b) ค่าความคลาดเคลื่อน

มาตรฐาน (Standard error: SE) ตลอดจนทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ (t-values) ของค่าน้ำหนักองค์ประกอบพร้อมทั้งค่าความเชื่อมั่นของการวัดข้อมูล (Coefficient of determination: R^2) ของคะแนนแต่ละตัวชี้วัดและหาค่าดัชนีความเหมาะสมพอดีของโมเดล (Goodness of fit indices) แต่ละด้านกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Empirical data) ดังแสดงในตาราง 10

ตาราง 10 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (B) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (SE) ค่าการทดสอบ
 นัยสำคัญทางสถิติ (t) และค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์ (R^2) ของการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิง
 ยืนยันอันดับที่หนึ่ง หลังปรับโมเดล (n = 1,147 คน)

องค์ประกอบปณิธาน แห่งตนทางการเรียน ของนักศึกษาวิชาชีพครู	ตัวชี้วัด	ค่าน้ำหนัก องค์ประกอบ มาตรฐาน (B)	ความ คลาดเคลื่อน มาตรฐาน (SE)	ค่าทดสอบ นัยสำคัญ (t)	สัมประสิทธิ์ พยากรณ์ (R^2)
1. การเลือกและ ตัดสินใจทางการเรียน (LCD)	การคิดวิเคราะห์ (LCD1)	0.76	0.03	23.58**	0.57
	การพิจารณาอย่างรอบคอบ (LCD2)	0.79	0.03	24.85**	0.62
	การตัดสินใจ (LCD3)	0.76	-	-	0.58
2. การแก้ปัญหาทาง การเรียนรู้ (LPS)	การวิเคราะห์สภาพปัญหา (LPS1)	0.59	0.04	19.26**	0.35
	การจัดการข้อมูลเพื่อแก้ปัญหา (LPS2)	0.71	0.02	23.85**	0.51
	วิธีการแก้ปัญหา (LPS3)	0.78	-	-	0.61
3. การตั้งเป้าหมายทาง การเรียนรู้ (LGS)	การกำหนดจุดหมายในการ เรียน (LGS1)	0.69	0.02	23.52**	0.48
	การคำนึงถึงความรู้ (LGS2)	0.69	0.02	23.65**	0.47
	ความสนใจในการเรียน (LGS3)	0.79	-	-	0.62
4. การสนับสนุนตนเอง ทางการเรียน (LSA)	การแสวงหาหนทางที่จะ ช่วยเหลือตนเอง (LSA1)	0.82	0.04	21.15**	0.68
	การขอความช่วยเหลือจาก บุคคลอื่น (LSA2)	0.73	0.02	24.45**	0.53
	การขอความช่วยเหลือจาก หน่วยงาน (LSA3)	0.69	-	-	0.48
5. การควบคุมตนเอง ทางการเรียน (LSC)	การกำกับตนเองในการเรียน (LSC1)	0.65	0.02	20.99**	0.43
	การบังคับพฤติกรรมของ ตนเองในการเรียน (LSC2)	0.77	-	-	0.59
	พฤติกรรมสอดคล้องกับการ เรียน (LSC3)	0.66	0.04	21.16**	0.44
6. การตระหนักรู้ใน ตนเองทางการเรียน (LSW)	การรู้จักทำความเข้าใจใน ความคิด ความรู้สึกและ พฤติกรรมของตนเอง (LSW1)	0.77	0.03	22.07**	0.60
	การรับรู้ข้อดีและข้อควร ปรับปรุงในการเรียน (LSW2)	0.76	-	-	0.58
	การพัฒนาตนเองให้ประสบ ความสำเร็จในการเรียน (LSW3)	0.76	0.02	21.52**	0.58

**p < .01

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่หนึ่งหลังการปรับโมเดลตามตาราง 10 มีรายละเอียดต่อไปนี้

2.3.1 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่หนึ่งขององค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูหลังการปรับโมเดลได้รับค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading: B) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (Standard error: SE) การทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ (t-values) ของค่าน้ำหนักองค์ประกอบและค่าความเชื่อมั่นของข้อมูล (Coefficient of determination: R^2) ของตัวชี้วัดของแต่ละองค์ประกอบกล่าวคือองค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูทั้ง 6 องค์ประกอบคือการเลือกและตัดสินใจทางการเรียน (LCD) การแก้ปัญหาทางการเรียน (LPS) การตั้งเป้าหมายทางการเรียน (LGS) การสนับสนุนตนเองทางการเรียน (LSA) การควบคุมตนเองทางการเรียน (LSC) และการตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน (LSW) ผลการวิเคราะห์ทำให้ได้รับค่าต่างๆ ดังนี้

1) ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading: B) ของตัวชี้วัดองค์ประกอบที่ 1 การเลือกและตัดสินใจทางการเรียน (LCD) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.76–0.79 ตัวชี้วัดขององค์ประกอบที่ 2 การแก้ปัญหาทางการเรียน (LPS) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.59–0.78 ตัวชี้วัดขององค์ประกอบที่ 3 การตั้งเป้าหมายทางการเรียน (LGS) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.69–0.79 ตัวชี้วัดขององค์ประกอบที่ 4 การสนับสนุนตนเองทางการเรียน (LSA) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.69–0.82 ตัวชี้วัดขององค์ประกอบที่ 5 การควบคุมตนเองทางการเรียน (LSC) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.65–0.77 และตัวชี้วัดขององค์ประกอบที่ 6 การตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน (LSW) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.76–0.77

2) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของตัวชี้วัดทั้ง 6 องค์ประกอบ มีค่าอยู่ระหว่าง 0.02–0.04

3) ค่าการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ (t-values) ขององค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูทั้ง 6 องค์ประกอบ มีค่าอยู่ระหว่าง 19.26–24.85 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4) ค่าความเชื่อมั่นของการวัดข้อมูล (Coefficient of determination: R^2) ของตัวชี้วัดองค์ประกอบที่ 1 การเลือกและตัดสินใจทางการเรียน (LCD) มีค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์อยู่ระหว่าง 0.57–0.62 ตัวชี้วัดขององค์ประกอบที่ 2 การแก้ปัญหาทางการเรียน (LPS) มีค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์อยู่ระหว่าง 0.35–0.61 ตัวชี้วัดขององค์ประกอบที่ 3 การตั้งเป้าหมายทางการเรียน (LGS) มีค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์อยู่ระหว่าง 0.47–0.62 ตัวชี้วัดขององค์ประกอบที่ 4 การสนับสนุนตนเองทางการเรียน (LSA) มีค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์อยู่ระหว่าง 0.48–0.68 ตัวชี้วัดขององค์ประกอบที่ 5 การควบคุมตนเองทางการเรียน (LSC) มีค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์อยู่ระหว่าง 0.43–0.59 และตัวชี้วัดขององค์ประกอบที่ 6 การตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน (LSW) มีค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์อยู่ระหว่าง 0.58–0.60

2.3.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาค่าดัชนีความเหมาะสมพอดีของโมเดล (Goodness of fit Indices) แต่ละตัวชี้วัดกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Empirical data) ได้รับค่าสถิติไค-สแควร์ (Chi-square: χ^2) ค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ (p) ค่าไค-สแควร์สัมพัทธ์ (Relative Chi-square: χ^2/df) ค่าดัชนีวัดระดับความเหมาะสมพอดี (GFI) ค่าดัชนีวัดระดับความเหมาะสมพอดีที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) ค่าดัชนีวัดระดับความเหมาะสมพอดีเชิงเปรียบเทียบ (CFI) ค่าดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของเศษในรูปคะแนนมาตรฐาน (SRMR) และค่าดัชนีรากที่สองของความคลาดเคลื่อนในการประมาณ (RMSEA) ซึ่งผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีของความเหมาะสมพอดีของโมเดลเกณฑ์การพิจารณาและผลปงชี้แสดงในตาราง 11

ตาราง 11 ค่าดัชนีทดสอบโมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่หนึ่งของแบบวัดองค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูหลังปรับโมเดล (n=1,147 คน)

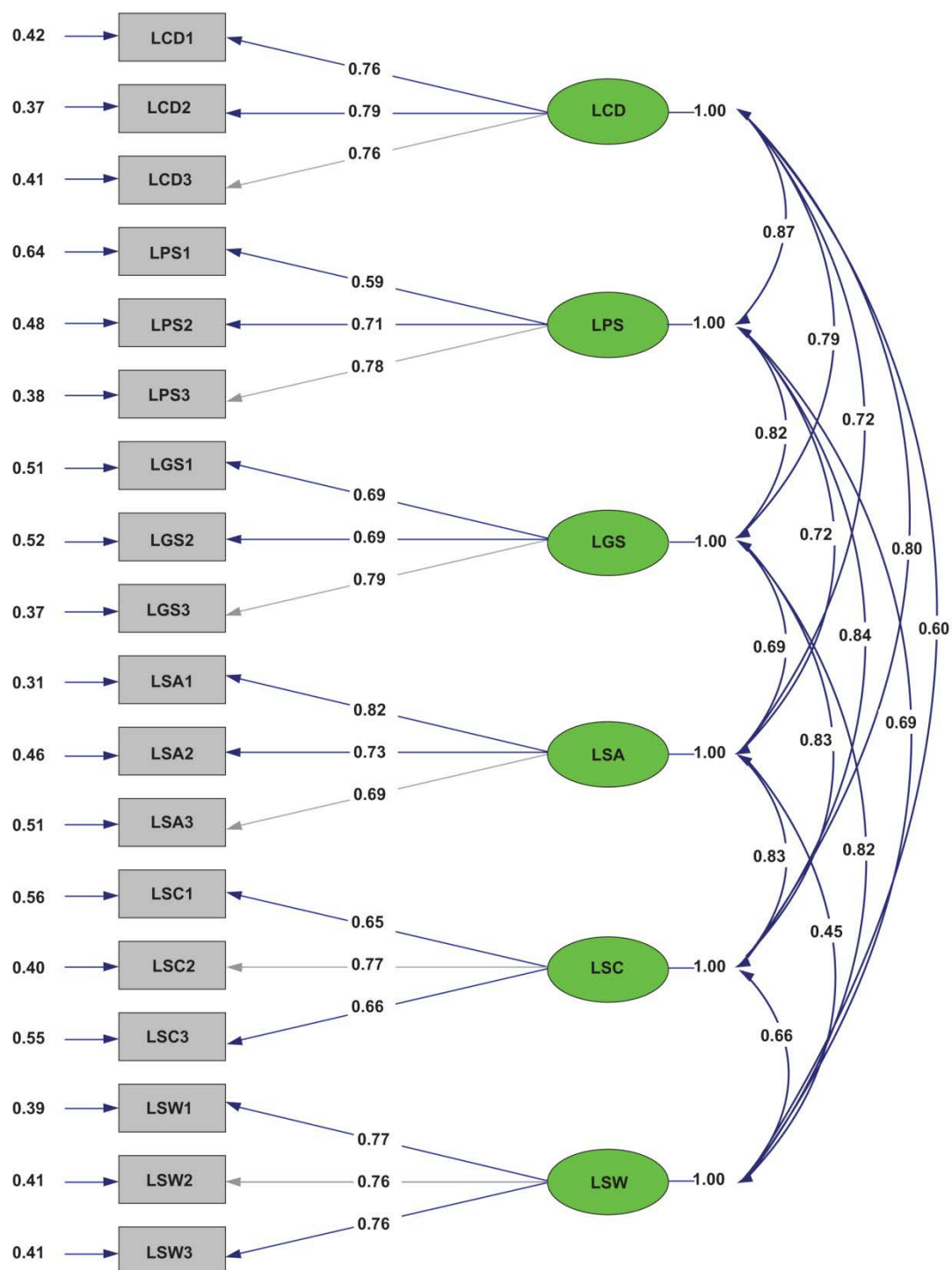
ดัชนีบ่งชี้ความเหมาะสมพอดี	ค่าดัชนี	เกณฑ์
1. ค่าสถิติไค-สแควร์ (Chi-square: χ^2)	62.83	ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
2. ค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ (p)	0.86	< 0.05
3. ค่าสถิติไค-สแควร์สัมพัทธ์ (Relative Chi-square/df: 62.83/76)	0.82	< 2.00
4. ดัชนีวัดระดับความเหมาะสมพอดี (Goodness of fit index: GFI)	0.99	> .90
5. ดัชนีวัดระดับความเหมาะสมพอดีที่ปรับแก้แล้ว (Adjusted goodness of fit index: AGFI)	0.98	> .90
6. ดัชนีวัดระดับความเหมาะสมพอดีเชิงเปรียบเทียบ (Comparative Fit Index: CFI)	1.00	> .90
7. ดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของเศษในรูปคะแนนมาตรฐาน (Standardized root mean square residual: SRMR)	0.01	< .05
8. ดัชนีรากที่สองของความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่า (Root Mean square error of approximation: RMSEA)	0.00	< .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาค่าดัชนีความเหมาะสมพอดีของโมเดลในตาราง 11 พบว่าความเหมาะสมพอดีของโมเดลมีค่าสถิติไค-สแควร์ (Chi-square: χ^2) เท่ากับ 62.83 ค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ (p) เท่ากับ 0.86 ที่จำนวนองศาความเป็นอิสระ (df) เท่ากับ 76 ซึ่งค่า p มากกว่าเกณฑ์การพิจารณา คือ 0.05 และมีค่าไค-สแควร์สัมพัทธ์ (Relative chi-square: χ^2/df) เท่ากับ 0.82 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าเกณฑ์การพิจารณา คือ 2.00 ซึ่งสามารถแปลความหมายได้ว่าโมเดลมีความเหมาะสมพอดีกับข้อมูลเชิงประจักษ์

เมื่อพิจารณาประกอบกับดัชนีความเหมาะสมพหุค่าอื่นๆ ได้แก่ ค่าดัชนีวัดระดับความเหมาะสมพหุ (GFI) มีค่าเท่ากับ 0.99 ที่ผ่านเกณฑ์การพิจารณาซึ่งต้องมีค่ามากกว่า 0.90 ค่าดัชนีวัดระดับความเหมาะสมพหุที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) มีค่าเท่ากับ 0.98 ที่ผ่านเกณฑ์การพิจารณาซึ่งต้องมีค่ามากกว่า 0.90 ค่าดัชนีวัดระดับความเหมาะสมพหุเชิงเปรียบเทียบ (CFI) มีค่าเท่ากับ 1.000 ที่ผ่านเกณฑ์การพิจารณาซึ่งต้องมีค่ามากกว่า 0.90 ค่าดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของเศษในรูปคะแนนมาตรฐาน (SRMR) มีค่าเท่ากับ 0.01 ที่ผ่านเกณฑ์การพิจารณาซึ่งต้องมีค่าน้อยกว่า 0.05 ค่าดัชนีรากที่สองของความคลาดเคลื่อนในการประมาณ (RMSEA) มีค่าเท่ากับ 0.00 ที่ผ่านเกณฑ์การพิจารณาซึ่งต้องมีค่าน้อยกว่า 0.05

จากค่าดัชนีต่างๆ ข้างต้นสามารถแปลความหมายได้ว่าโมเดลมีความเหมาะสมพหุกับข้อมูลเชิงประจักษ์เพื่อให้เห็นเด่นชัดผู้วิจัยจึงนำเสนอโมเดลวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่หนึ่งขององค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูหลังปรับโมเดล ดังแสดงในภาพประกอบ 6

Chi-Square = 62.83, df = 76, P-value = 0.86, RMSEA = 0.00

ภาพประกอบ 6 โมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่หนึ่งขององค์ประกอบปณิธาน
แห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูหลังปรับโมเดล

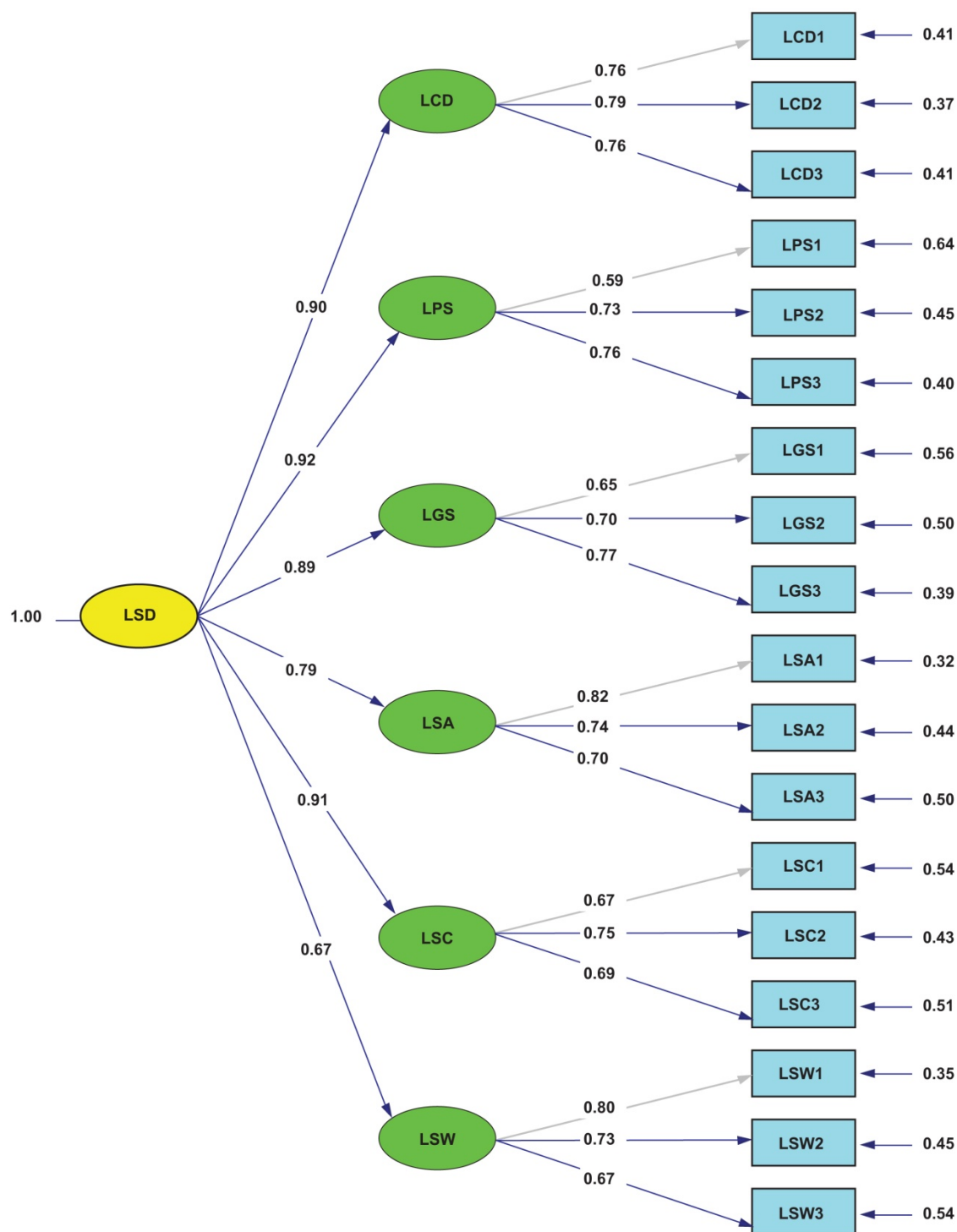
2.4 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง (A confirmatory factor analysis: The second order)

การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง เป็นการทดสอบเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้กับตัวแปรแฝง โดยตัวแปรสังเกตได้ประกอบด้วย การคิดวิเคราะห์ (LCD1) การพิจารณาอย่างรอบคอบ (LCD2) การตัดสินใจ (LCD3) การวิเคราะห์สภาพปัญหา (LPS1) การจัดการข้อมูลเพื่อแก้ปัญหา (LPS2) วิธีการแก้ปัญหา (LPS3) การกำหนดจุดหมายในการเรียน (LGS1) การคำนึงถึงความรู้ (LGS2) ความสนใจในการเรียน (LGS3) การแสวงหาหนทางที่จะช่วยเหลือตนเอง (LSA1) การขอความช่วยเหลือจากบุคคลอื่น (LSA2) การขอความช่วยเหลือจากหน่วยงาน (LSA3) การกำกับตนเองในการเรียน (LSC1) การบังคับพฤติกรรมของตนเองในการเรียน (LSC2) พฤติกรรมสอดคล้องกับการเรียน (LSC3) การรู้จักทำความเข้าใจในความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมของตนเอง (LSW1) การรับรู้ข้อดีและข้อควรปรับปรุงในการเรียน (LSW2) การพัฒนาตนเองให้ประสบความสำเร็จในการเรียน (LSW3)

สำหรับตัวแปรแฝงประกอบด้วยองค์ประกอบของปณิธานแห่งตนทางการเรียน ของนักศึกษาวิชาชีพครู (LSD) องค์ประกอบด้านการเลือกและตัดสินใจทางการเรียน (LCD) องค์ประกอบด้านการแก้ปัญหาทางการเรียน (LPS) องค์ประกอบด้านการตั้งเป้าหมายทางการเรียน (LGS) องค์ประกอบด้านการสนับสนุนตนเองทางการเรียน (LSA) องค์ประกอบด้านการควบคุมตนเองทางการเรียน (LSC) และองค์ประกอบด้านการตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน (LSW) การวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนนี้เป็นการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง ด้วยโมเดลสมการเชิงโครงสร้างโดยพิจารณาความสอดคล้องกลมกลืนหลายค่าร่วมกัน ได้แก่ ค่าไค-สแควร์ (χ^2) ค่าดัชนีวัดระดับความเหมาะสมพอดี (GFI) ค่าดัชนีวัดระดับความเหมาะสมพอดีที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) ค่าดัชนีความสอดคล้องเปรียบเทียบ (CFI) ค่าดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของเศษ (RMR) ค่าดัชนีรากที่สองของความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่า (RMSEA) และค่าดัชนีความเหมาะสมเชิงเปรียบเทียบ (CFI) (Saris, Satorra; & Van Der Veld. 2009: 567-568)

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง พบว่า การวิเคราะห์ก่อนปรับโมเดลโมเดลนั้นไม่สอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ค่าไค-สแควร์ (χ^2) เท่ากับค่า $p < .01$ มีองศาของควมอิสระ (df) เท่ากับ 129 และค่าดัชนีรากที่สองของความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่า (RMSEA) เท่ากับ 0.06

ผู้วิจัยจึงปรับโมเดลตามดัชนี (Modification indices) และค่าพารามิเตอร์ที่คาดว่าจะเปลี่ยนแปลงทางสถิติ (EPC) (Saris, Satorra; & Van Der Veld. 2009: 570) ทำให้ได้โมเดลที่มีความสอดคล้องกลมกลืน ดังแสดงในภาพประกอบ 7 และผลการวิเคราะห์ในตาราง 12

Chi-Square = 52.26, df = 64, P-value = 0.85, RMSEA = 0.00

ภาพประกอบ 7 โมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สองขององค์ประกอบปณิธาน
แห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู หลังปรับโมเดล

ตาราง 12 ค่าดัชนีทดสอบโมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สองขององค์ประกอบ
 ปฏิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูหลังปรับโมเดล

ดัชนีบ่งชี้ความเหมาะสมพอดี	ค่าดัชนี	เกณฑ์
1. ค่าไค-สแควร์ (Chi-square: χ^2)	52.26	ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
2. ค่าสถิติไค-สแควร์สัมพัทธ์ (Relative chi-square: Chi-square/df: 52.26/64)	0.81	< 2.00
3. ดัชนีความเหมาะสมพอดี (Goodness of fit index : GFI)	0.99	> 0.90
4. ค่าดัชนีความเหมาะสมพอดีที่ปรับแก้แล้ว (Adjusted goodness of fit index : AGFI)	0.98	> 0.90
5. ดัชนีวัดระดับความเหมาะสมเชิงเปรียบเทียบ (Comparative fit index : CFI)	1.00	> 0.90
6. ค่าดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของเศษในรูปของคะแนนมาตรฐาน (Standardized root mean square residual : SRMR)	0.01	< 0.05
7. ค่าดัชนีที่สองของความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่า (Root mean square error of approximation: RMSEA)	0.00	< 0.05

จากตาราง 12 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบอันดับที่สองหลังปรับโมเดลแล้วพบว่า ค่าไค-สแควร์ (Chi-square: χ^2) เท่ากับ 52.26 ค่า $p = 0.85$ การพิจารณาความสอดคล้องกลมกลืนจากค่าไค-สแควร์ พบว่า โมเดลและข้อมูลเชิงประจักษ์มีความสอดคล้องกลมกลืนกัน (Hooper; Coughlan; & Mullen. 2008: 54-55) และเมื่อพิจารณาจากค่าอื่นๆ ร่วมด้วย คือ ค่าสถิติไค-สแควร์สัมพัทธ์ (Relative chi-square: χ^2/df) ควรมีค่าน้อยกว่า 2 ส่วนค่าดัชนีความเหมาะสมพอดี (GFI) ค่าดัชนีความเหมาะสมพอดีที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) ค่าดัชนีวัดระดับความเหมาะสมเชิงเปรียบเทียบ (CFI) ควรมีค่ามากกว่า 0.09 ค่าดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของเศษในรูปของคะแนนมาตรฐาน (SRMR) ค่าดัชนีที่สองของความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่า (RMSEA) ควรมีค่าน้อยกว่า 0.05 (Hooper; Coughlan; & Mullen. 2008: 54-55) จากค่าดัชนีวัดระดับความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลโดยรวมดังกล่าว แสดงว่าโมเดลองค์ประกอบปฏิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ตาราง 13 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (B) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (SE) ค่าการทดสอบ
นัยสำคัญทางสถิติ (t) และค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์ (R²) ของตัวชี้วัดองค์ประกอบปณิธาน
แห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู

องค์ประกอบ ปณิธานแห่งตน ทางการเรียนของ นักศึกษาวิชาชีพครู	ตัวชี้วัด	ค่าน้ำหนัก องค์ประกอบ มาตรฐาน (B)	ความ คลาดเคลื่อน มาตรฐาน (SE)	ค่า ทดสอบ นัยสำคัญ (t)	สัมประสิทธิ์ พยากรณ์ (R ²)
1. การเลือกและ ตัดสินใจทาง การเรียน (LCD)	การคิดวิเคราะห์ (LCD1)	0.76	-	-	0.58
	การพิจารณาอย่างรอบคอบ (LCD2)	0.79	0.04	24.94**	0.62
	การตัดสินใจ (LCD3)	0.76	0.05	23.31**	0.58
2. การแก้ปัญหาทาง การเรียน (LPS)	การวิเคราะห์สภาพปัญหา (LPS1)	0.59	-	-	0.35
	การจัดการข้อมูลเพื่อแก้ปัญหา (LPS2)	0.73	0.04	19.03**	0.54
	วิธีการแก้ปัญหา (LPS3)	0.76	0.06	18.25**	0.59
3. การตั้งเป้าหมาย ทางการเรียน (LGS)	การกำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียน (LGS1)	0.65	-	-	0.43
	การคำนึงถึงความรู้ (LGS2)	0.70	0.06	17.48**	0.49
	ความสนใจในการเรียน (LGS3)	0.77	0.09	20.67**	0.60
4. การสนับสนุน ตนเองทาง การเรียน (LSA)	การแสวงหาหนทางที่จะช่วยเหลือตนเอง (LSA1)	0.82	-	-	0.67
	การขอความช่วยเหลือจากบุคคลอื่น (LSA2)	0.74	0.03	22.37**	0.55
	การขอความช่วยเหลือจากหน่วยงาน (LSA3)	0.70	0.05	21.15**	0.49
5. การควบคุมตนเอง ทางการเรียน (LSC)	การกำกับตนเองในการเรียน (LSC1)	0.67	-	-	0.45
	การบังคับพฤติกรรมของตนเองใน การเรียน (LSC2)	0.75	0.09	19.54**	0.56
	พฤติกรรมสอดคล้องกับการเรียน (LSC3)	0.69	0.08	20.26**	0.48
6. การตระหนักรู้ใน ตนเองทาง การเรียน (LSW)	การรู้จักทำความเข้าใจใน ความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมของตนเอง (LSW1)	0.80	-	-	0.64
	การรับรู้ข้อดีและข้อควรปรับปรุงใน การเรียน (LSW2)	0.73	0.06	17.88**	0.54
	การพัฒนาตนเองให้ประสบความสำเร็จใน การเรียน (LSW3)	0.67	0.03	16.86**	0.45

**p < .01

จากตาราง 13 ตัวชี้วัดองค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบในรูปคะแนนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.59 ถึง 0.82 และแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกตัวชี้วัด เมื่อพิจารณาในแต่ละองค์ประกอบย่อยสามารถอธิบายได้ดังนี้

ตัวชี้วัดในองค์ประกอบด้านการเลือกและตัดสินใจทางการเรียน มีค่าน้ำหนักในองค์ประกอบในรูปคะแนนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.76 ถึง 0.79 ตัวชี้วัดที่มีค่าน้ำหนักในรูปคะแนนมาตรฐานมากที่สุด คือ การพิจารณาอย่างรอบคอบ (LCD2) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ 0.79 รองลงมา คือ การตัดสินใจ (LCD3) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ 0.76 และลำดับสุดท้าย คือ การคิดวิเคราะห์ (LCD1) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ 0.76 ตามลำดับ

ตัวชี้วัดในองค์ประกอบด้านการแก้ปัญหาทางการเรียน มีค่าน้ำหนักในองค์ประกอบในรูปคะแนนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.59 ถึง 0.76 ตัวชี้วัดที่มีค่าน้ำหนักในรูปคะแนนมาตรฐานมากที่สุดคือ วิธีการแก้ปัญหา (LPS3) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ 0.76 รองลงมา คือ การจัดการข้อมูลเพื่อแก้ปัญหา (LPS2) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบในรูปคะแนนมาตรฐาน เท่ากับ 0.73 และลำดับสุดท้าย คือ การวิเคราะห์สภาพปัญหา (LPS1) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ 0.59 ตามลำดับ

ตัวชี้วัดในองค์ประกอบด้านการตั้งเป้าหมายทางการเรียน มีค่าน้ำหนักในองค์ประกอบในรูปคะแนนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.65 ถึง 0.77 ตัวชี้วัดที่มีค่าน้ำหนักในรูปคะแนนมาตรฐานมากที่สุด คือ ความสนใจในการเรียน (LGS3) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ 0.77 รองลงมา คือ การคำนึงถึงความรู้ (LGS2) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ 0.70 และลำดับสุดท้าย คือ การกำหนดจุดหมายในการเรียน (LGS1) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ 0.65 ตามลำดับ

ตัวชี้วัดในองค์ประกอบด้านการสนับสนุนตนเองทางการเรียน มีค่าน้ำหนักในองค์ประกอบในรูปคะแนนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.70 ถึง 0.82 ตัวชี้วัดที่มีค่าน้ำหนักในรูปคะแนนมาตรฐานมากที่สุด คือ การแสวงหาหนทางที่จะช่วยเหลือตนเอง (LSA1) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ 0.80 รองลงมา คือ การขอความช่วยเหลือจากบุคคลอื่น (LSA2) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ 0.74 และลำดับสุดท้าย คือ การขอความช่วยเหลือจากหน่วยงาน (LSA3) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ 0.70 ตามลำดับ

ตัวชี้วัดในองค์ประกอบด้านการควบคุมตนเองทางการเรียน มีค่าน้ำหนักในองค์ประกอบในรูปคะแนนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.67 ถึง 0.75 ตัวชี้วัดที่มีค่าน้ำหนักในรูปคะแนนมาตรฐานมากที่สุด คือ การบังคับพฤติกรรมของตนเองในการเรียน (LSC2) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ 0.75 รองลงมา คือ พฤติกรรมสอดคล้องกับการเรียน (LSC3) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ 0.69 และลำดับสุดท้าย คือ การ

กำกับตนเองในการเรียน (LSC1) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ 0.67 ตามลำดับ

ตัวชี้วัดในองค์ประกอบด้านการตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน มีค่าน้ำหนักในองค์ประกอบในรูปคะแนนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.67 ถึง 0.80 ตัวชี้วัดที่มีค่าน้ำหนักในรูปคะแนนมาตรฐานมากที่สุด คือ การรู้จักทำความเข้าใจใน ความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมของตนเอง (LSW1) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ 0.80 รองลงมา คือ การรับรู้ข้อดี และข้อควรปรับปรุงในการเรียน (LSW2) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ 0.73 และลำดับสุดท้าย คือ การพัฒนาตนเองให้ประสบความสำเร็จในการเรียน (LSW3) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบในรูปคะแนนมาตรฐาน เท่ากับ 0.67 ตามลำดับ

ตาราง 14 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ขององค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู รายด้าน

องค์ประกอบ	LCD	LPS	LGS	LSA	LSC	LSW
1. การเลือกและตัดสินใจทางการเรียน (LCD)	1.00					
2. การแก้ปัญหาทางการเรียน (LPS)	0.83**	1.00				
3. การตั้งเป้าหมายทางการเรียน (LGS)	0.80**	0.82**	1.00			
4. การสนับสนุนตนเองทางการเรียน (LSA)	0.71**	0.73**	0.70**	1.00		
5. การควบคุมตนเองทางการเรียน (LSC)	0.82**	0.84**	0.81**	0.72**	1.00	
6. การตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน (LSW)	0.60**	0.62**	0.60**	0.53**	0.61**	1.00

**p < .01

จากตาราง 14 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันในองค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูในภาพรวมมีค่าอยู่ระหว่าง 0.53 ถึง 0.84 และมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ทุกคู่ โดย 3 องค์ประกอบแรกที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุด ได้แก่ องค์ประกอบด้านการแก้ปัญหาทางการเรียนกับองค์ประกอบด้านการควบคุมตนเองทางการเรียน มีค่าสูงสุด คือ 0.84 รองลงมา คือ องค์ประกอบด้านการเลือกและตัดสินใจทางการเรียนกับองค์ประกอบด้านการแก้ปัญหาทางการเรียนมีค่าเท่ากับ 0.83 และองค์ประกอบด้านการแก้ปัญหาทางการเรียนกับองค์ประกอบด้านการตั้งเป้าหมายทางการเรียนมีค่าเท่ากับ 0.82 ตามลำดับ นอกจากนี้ 3 องค์ประกอบแรกที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำสุด ได้แก่ องค์ประกอบด้านการสนับสนุนตนเองทางการเรียนกับองค์ประกอบด้านการตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน มีค่าต่ำที่สุด คือ 0.53 รองลงมา คือ องค์ประกอบด้านการตั้งเป้าหมายทางการเรียนกับองค์ประกอบด้านการ

ตระหนักู้ในตนเองทางการเรียนมีค่าเท่ากับ 0.60 และองค์ประกอบด้านการเลือกและตัดสินใจทางการเรียนกับองค์ประกอบด้านการตระหนักู้ในตนเองทางการเรียนมีค่าเท่ากับ 0.60 ตามลำดับ

ตารางที่ 15 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (B) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (SE) ค่าการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ (t) และค่าสัมประสิทธิ์พหุคูณ (R²) ขององค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู

องค์ประกอบ	น้ำหนัก องค์ประกอบ (B)	ความ คลาดเคลื่อน มาตรฐาน (SE)	ค่าทดสอบ นัยสำคัญ (t)	สัมประสิทธิ์ พหุคูณ (R ²)
1. การเลือกและตัดสินใจทางการเรียน (LCD)	0.90	0.05	25.52**	0.81
2. การแก้ปัญหาทางการเรียน (LPS)	0.92	0.06	19.12**	0.85
3. การตั้งเป้าหมายทางการเรียน (LGS)	0.89	0.04	19.39**	0.79
4. การสนับสนุนตนเองทางการเรียน (LSA)	0.79	0.06	23.40**	0.63
5. การควบคุมตนเองทางการเรียน (LSC)	0.91	0.04	21.68**	0.82
6. การตระหนักู้ในตนเองทางการเรียน (LSW)	0.67	0.05	18.19**	0.45

**p < .01

จากตาราง 15 องค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูในการวิเคราะห์องค์ประกอบอันดับที่สอง พบว่า มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบในรูปคะแนนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.67 ถึง 0.92 โดยพบว่า องค์ประกอบที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบในรูปคะแนนมาตรฐานมากที่สุด คือ องค์ประกอบด้านการแก้ปัญหาทางการเรียนมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ 0.92 รองลงมา คือ องค์ประกอบด้านการควบคุมตนเองทางการเรียนมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ 0.91 องค์ประกอบด้านการเลือกและตัดสินใจทางการเรียนมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ 0.90 องค์ประกอบด้านการตั้งเป้าหมายทางการเรียนมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ 0.89 องค์ประกอบด้านการสนับสนุนตนเองทางการเรียนมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ 0.79

และองค์ประกอบด้านการตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ 0.67 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาความแปรผันตามองค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู พบว่า องค์ประกอบด้านการแก้ปัญหาทางการเรียนมีการผันแปรรวมกับองค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู คิดเป็นร้อยละ 85.8 รองลงมา คือ องค์ประกอบด้านการควบคุมตนเองทางการเรียน คิดเป็นร้อยละ 82.7 องค์ประกอบด้านการเลือกและตัดสินใจทางการเรียน คิดเป็นร้อยละ 81.7 องค์ประกอบด้านการตั้งเป้าหมายทางการเรียนคิดเป็นร้อยละ 79.6 องค์ประกอบด้านการสนับสนุนตนเองทางการเรียน คิดเป็นร้อยละ 63.0 และองค์ประกอบด้านการตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน คิดเป็นร้อยละ 45.3 ตามลำดับ

2.5 ค่าสถิติพื้นฐานของปณิธานแห่งตนทางการเรียนในภาพรวมและรายองค์ประกอบของนักศึกษาวิชาชีพครู

ผู้วิจัยนำข้อมูลจากแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู มาคิดวิเคราะห์สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าต่ำสุด (Min) ค่าสูงสุด (Max) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้การแปลระดับปณิธานแห่งตนทางการเรียน (Rahman. et al. 2012: 58) ดังนี้

ปานกลาง	ค่าเฉลี่ย 3.67 - 5.00 หมายถึง ระดับปณิธานแห่งตนทางการเรียนอยู่ในระดับสูง
	ค่าเฉลี่ย 2.34 - 3.66 หมายถึง ระดับปณิธานแห่งตนทางการเรียนอยู่ในระดับ
	ค่าเฉลี่ย 1.00 - 2.33 หมายถึง ระดับปณิธานแห่งตนทางการเรียนอยู่ในระดับต่ำ
	รายละเอียดแสดงในตาราง 16

ตาราง 16 ค่าต่ำสุด (Min) ค่าสูงสุด (Max) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู (n =1,147 คน)

องค์ประกอบ	ตัวบ่งชี้	ข้อ	Min	Max	$\bar{X}$	SD	ระดับปณิธาน แห่งตนทางการเรียน
1. การเลือกและ ตัดสินใจทาง การเรียนรู้ (LCD)	LCD ประกอบด้วย	9	1.89	5.00	3.65	0.56	ปานกลาง
	การคิดวิเคราะห์ (LCD1)	3	1.67	5.00	3.82	0.62	สูง
	การพิจารณาอย่างรอบคอบ (LCD2)	3	1.33	5.00	3.67	0.62	สูง
	การตัดสินใจ (LCD3)	3	1.33	5.00	3.45	0.76	ปานกลาง
2. การแก้ปัญหา ทางการเรียน (LPS)	LPS ประกอบด้วย	8	1.50	5.00	3.77	0.57	สูง
	การวิเคราะห์สภาพปัญหา (LPS1)	3	1.00	5.00	3.75	0.71	สูง
	การจัดการข้อมูลเพื่อแก้ปัญหา (LPS2)	2	1.00	5.00	3.72	0.71	สูง
	วิธีการแก้ปัญหา (LPS3)	3	1.33	5.00	3.82	0.69	สูง
3. การตั้ง เป้าหมาย ทางการเรียน (LGS)	LGS ประกอบด้วย	8	2.00	5.00	4.06	0.54	สูง
	การกำหนดจุดหมายในการเรียน (LGS1)	2	2.00	5.00	4.19	0.69	สูง
	การคำนึงถึงความรู้ (LGS2)	2	1.50	5.00	4.01	0.74	สูง
	ความสนใจในการเรียน (LGS3)	4	2.00	5.00	4.02	0.58	สูง
4. การสนับสนุน ตนเองทาง การเรียนรู้ (LSA)	LSA ประกอบด้วย	9	1.00	5.00	3.47	0.67	ปานกลาง
	การแสวงหาหนทางที่จะช่วยเหลือ ตนเอง (LSA1)	3	1.00	5.00	3.57	0.75	ปานกลาง
	การขอความช่วยเหลือจากบุคคลอื่น (LSA2)	2	1.00	5.00	3.49	0.84	ปานกลาง
	การขอความช่วยเหลือจากหน่วยงาน (LSA3)	4	1.00	5.00	3.38	0.80	ปานกลาง
5. การควบคุม ตนเองทาง การเรียนรู้ (LSC)	LSC ประกอบด้วย	9	1.33	5.00	3.72	0.60	สูง
	การกำกับตนเองในการเรียน (LSC1)	2	1.00	5.00	3.60	0.76	ปานกลาง
	การบังคับพฤติกรรมของตนเองใน การเรียนรู้ (LSC2)	4	1.50	5.00	3.86	0.61	สูง
	พฤติกรรมสอดคล้องกับการเรียน (LSC3)	3	1.00	5.00	3.60	0.86	ปานกลาง
6. การตระหนักรู้ ในตนเองทาง การเรียนรู้ (LSW)	LSW ประกอบด้วย	9	2.22	5.00	4.14	0.56	สูง
	การรู้จักทำความเข้าใจใน ความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมของตนเอง (LSW1)	3	2.00	5.00	4.10	0.66	สูง
	การรับรู้ข้อดีและข้อควรปรับปรุงในการ เรียน (LSW2)	4	1.00	5.00	4.11	0.62	สูง
	การพัฒนาตนเองให้ประสบความสำเร็จ ในการเรียน (LSW3)	2	1.50	5.00	4.25	0.70	สูง
ปณิธานแห่งตน ทางการเรียน	LSD	52	2.06	4.90	3.80	0.47	สูง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง 16 พบว่า คะแนนปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูโดยรวมอยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80 และเมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยในรายองค์ประกอบ พบว่า คะแนนเฉลี่ยองค์ประกอบอยู่ในระดับสูงจำนวน 4 องค์ประกอบ คือ การแก้ปัญหาทางการเรียน ($\bar{X} = 3.77$) การตั้งเป้าหมายทางการเรียน ($\bar{X} = 4.06$) การควบคุมตนเองทางการเรียน ($\bar{X} = 3.72$) และการตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน ($\bar{X} = 4.14$) นอกจากนั้นคะแนนเฉลี่ยองค์ประกอบอยู่ในระดับปานกลางจำนวน 2 องค์ประกอบ คือ การเลือกและตัดสินใจทางการเรียน ($\bar{X} = 3.65$) และการสนับสนุนตนเองทางการเรียน ($\bar{X} = 3.47$)

ส่วนคะแนนเฉลี่ยของตัวชี้วัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูตามองค์ประกอบย่อยทั้งหมด มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.45-4.25 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลางจนถึงระดับสูง

ตอนที่ 3 การสร้างการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู

3.1 การสร้างการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู

ผู้วิจัยสร้างการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค โดยนำเอาเทคนิคกระบวนการของการให้คำปรึกษากลุ่มแต่ละทฤษฎีมาผสมผสานอย่างมีจุดมุ่งหมาย เพื่อให้เหมาะสมกับปัญหาและความต้องการของผู้รับคำปรึกษา ประกอบกับการนำองค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูทั้ง 6 องค์ประกอบ คือ (1) การเลือกและตัดสินใจทางการเรียน (2) การแก้ปัญหาทางการเรียน (3) การตั้งเป้าหมายทางการเรียน (4) การสนับสนุนตนเองทางการเรียน (5) การควบคุมตนเองทางการเรียน (6) การตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน มาใช้ในการสร้างการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูโดยยึดเทคนิคเฉพาะของทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มที่มีความสอดคล้องกับปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูรวมทั้งหมด 30 เทคนิค ได้แก่ เทคนิคการฟังอย่างใส่ใจ การตั้งคำถาม การยอมรับทางบวกอย่างไม่มีเงื่อนไข การให้กำลังใจ (Supporting) การสะท้อนเนื้อหา การสรุปความ การเสริมแรง การให้กำลังใจ (Encouragement) คำถามปฎิหาริย์ การสอน การสอนทฤษฎี A-B-Cs การโต้แย้งกับความเชื่อที่ไม่สมเหตุผล การใช้สถานการณ์จำลอง การแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ กระบวนการบำบัดทางความคิด จินตนาการเชิงเหตุผลและอารมณ์ การคัดสรรสาระสำคัญ การสร้างสรรค์สิ่งที่ต้องการ การกล่าวกับตนเองทางบวก ระบบ WDEP การสอนให้เผชิญกับการพูดกับตนเอง การวิเคราะห์ตนเองอย่างมีเหตุผล การควบคุมตนเอง การตระหนักรู้ต่อความต้องการ การทดลองสนทนาภายใน การแสดงบทบาทสมมติ คำถามข้อยกเว้น สูตร ACT : ยอมรับ เลือก และปฏิบัติ การให้ข้อมูลย้อนกลับ และกระบวนการกำกับตนเอง หลังจากนั้นผู้วิจัยจึงสร้างการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูทั้ง 6 องค์ประกอบ ด้วยการนำเทคนิคของทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มมาผสมผสานเพื่อเชื่อมโยงองค์ประกอบของปณิธานแห่งตนทางการเรียนกับการ

ให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู โดยมีแนวคิดและขั้นตอน ดังนี้

3.1.1 แนวคิดสำหรับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู

การให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู เป็นกระบวนการของการช่วยเหลือโดยผสมผสานเทคนิคของทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มและทฤษฎีทางจิตวิทยาให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและสมาชิกกลุ่ม อีกทั้งต้องคำนึงถึงบุคลิกภาพของผู้นำกลุ่ม ซึ่งจะต้องเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในการให้คำปรึกษากลุ่ม มีเจตคติที่ดีต่อการให้คำปรึกษากลุ่ม มีบุคลิกภาพที่เหมาะสมพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือสมาชิกกลุ่ม เพื่อให้สมาชิกกลุ่มเข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อมได้ดีขึ้น สามารถตัดสินใจและแก้ปัญหาต่างๆ ของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความสบายใจขึ้น เกิดการเปลี่ยนแปลงทางเจตคติ ความรู้สึก ตลอดจนพฤติกรรมต่างๆ ในวิถีทางที่ดีขึ้น และสามารถวางเป้าหมายในอนาคตของตนเองได้อย่างเหมาะสม ซึ่งในการกระบวนการให้คำปรึกษากลุ่มจะก่อให้เกิดสัมพันธภาพของการช่วยเหลือระหว่างผู้นำกลุ่มและสมาชิกกลุ่ม โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการผสมผสานเทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูในแต่ละขั้นตอนจำนวน 30 เทคนิค โดยเน้นใน 3 ด้าน คือ ด้านความคิด ด้านความรู้สึก และด้านพฤติกรรม ซึ่งผู้วิจัยเลือกใช้เทคนิคจากทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มและทฤษฎีทางจิตวิทยาตามความเหมาะสมของเป้าหมายที่จะเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนทั้ง 6 องค์ประกอบ อาทิเช่น ด้านความคิด เลือกใช้เทคนิคของทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณา เหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม ส่วนด้านความรู้สึก เลือกใช้เทคนิคของทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง และทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเกสตัลท์ และด้านพฤติกรรม เลือกใช้เทคนิคของทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพฤติกรรมนิยม และทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริง เป็นต้น นอกจากนี้เทคนิคที่นำมาผสมผสานจะต้องใช้ได้ผลกับสมาชิกกลุ่มที่มีความหลากหลาย และเหมาะสมกับปัญหาเฉพาะด้านอีกด้วย ซึ่งการผนวกทั้ง 3 ด้านนี้เป็นวิธีการให้คำปรึกษากลุ่มที่ทรงพลังและมีความครอบคลุม กล่าวคือ เป็นการผสมผสานทั้งมิติด้านความคิด (Cognitive domain) มิติด้านอารมณ์ความรู้สึก (Affective domain) และมิติด้านพฤติกรรม (Behavioral domain) เข้าด้วยกัน

3.1.2 ขั้นตอนและเทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู

การให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู แบ่งขั้นตอนการให้คำปรึกษากลุ่มออกเป็น 3 ขั้นตอน (Masson; et al. 2012: 40-42); (Thorne. 2011: 108-109) ได้แก่

3.1.2.1 ขั้นเริ่มต้น (The beginning stage)

ผู้วิจัยสร้างสัมพันธภาพกับสมาชิกกลุ่ม ผู้วิจัยให้ความใส่ใจ ให้ความสนใจสมาชิกกลุ่ม มีความจริงใจ และเอื้ออาทรต่อสมาชิกกลุ่ม โดยผู้วิจัยชี้แจงถึงวัตถุประสงค์ในการให้คำปรึกษากลุ่ม เพื่อให้สมาชิกกลุ่มเกิดความเข้าใจที่ตรงกัน พร้อมทั้งเป็นการสร้างบรรยากาศที่นำไปสู่ความสัมพันธ์ที่ดี ความไว้วางใจ ความคุ้นเคย ความเข้าใจและการยอมรับซึ่งกันและกันภายในกลุ่ม โดยให้สมาชิกกลุ่มได้มีการเปิดเผยตนเอง (Self-disclosure) ให้กับสมาชิกกลุ่ม โดยผู้วิจัยได้ผสมผสานเทคนิคต่างๆ ดังนี้

1) การฟังอย่างใส่ใจ (Active listen) เป็นการที่ผู้วิจัยแสดงความใส่ใจทั้งคำพูด และความรู้สึกของสมาชิกกลุ่มที่แสดงออกมาด้วยคำพูด ท่าทาง น้ำเสียง และการแสดงพฤติกรรมต่างๆ รวมถึงการให้ความสนใจเอาใจใส่สมาชิกกลุ่ม และการตั้งใจฟังอย่างกระตือรือร้น

2) การถาม (Questioning) เป็นการที่ผู้วิจัยช่วยให้สมาชิกกลุ่มมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ซึ่งกันและกัน และเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มพูดถึงความต้องการ อารมณ์ และความรู้สึกเพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้เกิดความกระจ่าง และนำไปสู่การสำรวจตนเอง

3) การยอมรับทางบวกอย่างไม่มีเงื่อนไข (Unconditional positive regard) เป็นการที่ผู้วิจัยยอมรับสมาชิกกลุ่มอย่างไม่ตัดสินพฤติกรรม หรือความรู้สึกของสมาชิกกลุ่มว่าดีหรือเลว และผู้วิจัยจะสื่อสารกับสมาชิกกลุ่มด้วยการสื่อสารทางบวก

4) การให้กำลังใจ (Supporting) เป็นการที่ผู้วิจัยให้กำลังใจสมาชิกกลุ่มด้วยการแสดงให้เห็นถึงความเต็มใจที่จะช่วยเหลือสมาชิกกลุ่ม โดยการรับฟัง ทำความเข้าใจ ทบทวนคำตอบที่สอดคล้องกับความรู้สึก และพูดด้วยถ้อยคำเชิงบวกเพื่อให้สมาชิกกลุ่มรู้สึกดีขึ้น คลายความเครียดและความวิตกกังวลไปได้

5) การสะท้อนเนื้อหา (Reflection of content) เป็นการที่ผู้วิจัยสะท้อนความคิดหรือความเห็นสำคัญของสมาชิกกลุ่ม โดยใช้ภาษาที่สั้น และเป็นคำพูดของผู้วิจัยเอง โดยอาจจะเป็นการกล่าวซ้ำข้อความที่สมาชิกกลุ่มพูดออกมา หรือเน้นความสำคัญให้กับสมาชิกกลุ่ม การสะท้อนเนื้อหาจะช่วยให้สมาชิกกลุ่มแสดงความรู้สึกต่างๆออกมาได้

6) การสรุปความ (Summarizing) เป็นการที่ผู้วิจัยช่วยรวบรวมความคิด และเนื้อหาที่เป็นประเด็นสำคัญให้มีการเชื่อมโยงกันโดยใช้คำพูดที่กระชับและได้ใจความ ผู้วิจัยอาจจะสรุปเองหรือสมาชิกกลุ่มแต่ละคนจะช่วยกันเป็นผู้สรุปถึงสิ่งที่ได้อภิปรายกันภายในกลุ่ม

7) การเสริมแรง (Reinforcement) เป็นการที่ผู้วิจัยให้กำลังใจแก่สมาชิกกลุ่มได้มีแรงจูงใจในการเปลี่ยนพฤติกรรมให้เหมาะสม เช่น การได้รับคำชมเชยหรือการให้กำลังใจเมื่อสมาชิกกลุ่มแสดงความคิดเห็นได้อย่างเหมาะสม ส่งผลให้สมาชิกกลุ่มมีความมั่นใจมากยิ่งขึ้น

3.1.2.2 ขั้นดำเนินการ (The working stage)

ผู้วิจัยใช้การผสมผสานเทคนิคจากทฤษฎีต่างๆ เพื่อให้สมาชิกกลุ่มสามารถพูดคุย อภิปรายถึงความคิด ความรู้สึก และปัญหาของตนเองได้อย่างเปิดเผย จุดประสงค์ที่สำคัญในขั้นนี้ เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้เรียนรู้ สำรวจและเข้าใจตนเองอย่างชัดเจนจากการพูดภายในกลุ่ม พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มได้เรียนรู้ถึงวิธีการแก้ไขปัญหาต่างๆ ผ่านการช่วยเหลือจากกระบวนการกลุ่ม เพื่อนำไปสู่การเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู โดยผู้วิจัยผสมผสานเทคนิคที่ทำให้สมาชิกกลุ่มได้นำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปใช้ปฏิบัติในการดำเนินชีวิตประจำวัน ดังนี้

1) การเลือกและตัดสินใจทางการเรียน เพื่อให้สมาชิกกลุ่มสามารถบอกถึงวิธีการหรือแนวทางหลากหลายที่เป็นทางเลือกของสถานการณ์ปัญหาที่ปรากฏนั้น และแสดงพฤติกรรมทางเลือกได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยผู้วิจัยผสมผสานเทคนิคต่างๆ ดังนี้

1.1) การสอนทฤษฎี A-B-C (Teaching the A-B-Cs of REBT) เป็นการที่ผู้วิจัยช่วยปรับเปลี่ยนวิธีคิดของสมาชิกกลุ่มให้เหมาะสมขึ้น (A = Activating event หมายถึง สถานการณ์ที่เป็นปัญหาหรือทำให้เกิดในทางลบ B = Beliefs หมายถึง ความเชื่อที่ไม่สมเหตุสมผลต่อสถานการณ์นั้น C = Consequences หมายถึง การเกิดผลที่ตามมาทางอารมณ์หรือพฤติกรรมที่สมาชิกกลุ่มเชื่อแบบนั้น E = Effect หมายถึง การที่สมาชิกกลุ่มปรับความคิดให้มีความเชื่อที่สมเหตุสมผลแทนที่ความเชื่อที่ไม่สมเหตุสมผล F = Feeling หมายถึง ความรู้สึกที่เกิดขึ้นใหม่) เป็นการฝึกให้สมาชิกกลุ่มได้ตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขในการให้คุณค่าและเจตคติของตนเองที่มีต่อสถานการณ์ในการเรียน ความคิด ความรู้สึกที่ไม่ดี และความสอดคล้องเชื่อมโยงระหว่างอารมณ์ ความคิดอย่างไม่มีเหตุผล และพฤติกรรมที่ตนเองเคยแสดงออกมาแล้วมีผลทำให้เกิดปัญหาตามมา

1.2) การโต้แย้งกับความเชื่อที่ไม่สมเหตุสมผล (Disputing irrational belief) เป็นการที่ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มได้เห็นถึงการตรวจสอบปณิธานแห่งตนทางการเรียน โดยมุ่งให้ความสนใจไปที่การโต้แย้งอย่างไม่มีเหตุผล ความไม่สอดคล้องเชื่อมโยงกันของความคิดที่มีต่อการแสดงพฤติกรรมของสมาชิกกลุ่ม

1.3) การใช้สถานการณ์จำลอง (Simulation) ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มศึกษาเหตุการณ์ที่เหมือนกับกับสถานการณ์จริง ให้สมาชิกกลุ่มได้ฝึกคิดวิเคราะห์จากสถานการณ์ที่สมาชิกกลุ่มกำลังเผชิญอยู่ และทราบความคิดของตนเองนั้นเป็นอย่างไร เหมือนหรือแตกต่างกับสมาชิกคนอื่นอย่างไร

1.4) การเสริมแรง (Reinforcement) ผู้วิจัยให้กำลังใจแก่สมาชิกกลุ่มได้มีแรงจูงใจในการเปลี่ยนพฤติกรรมให้เหมาะสม เช่น การได้รับคำชมเชยหรือการให้กำลังใจเมื่อสมาชิกกลุ่มแสดงความคิดเห็นได้อย่างเหมาะสม ส่งผลให้สมาชิกกลุ่มมีความมั่นใจมากยิ่งขึ้น

2) การแก้ปัญหาทางการเรียน เพื่อให้สมาชิกกลุ่มสามารถคิดพิจารณาไตร่ตรองอย่างพินิจพิเคราะห์ถึงสิ่งต่างๆ ที่เป็นปมประเด็นสำคัญของเรื่องราว หรือสิ่งต่างๆ ที่คอยก่อกวน สร้างความรำคาญ ความยุ่งยากสับสน และความวิตกกังวล โดยพยายามหาหนทางคลี่คลายสิ่งเหล่านั้นให้หมดไป โดยผู้วิจัยผสมผสานเทคนิคต่างๆ ดังนี้

2.1) การแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (Creative problem solving techniques) เป็นการที่ผู้วิจัยช่วยให้สมาชิกกลุ่มมองเห็นวิธีการแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ที่เป็นไปตามลำดับขั้น ได้แก่ การรับรู้ถึงปัญหา การค้นหาข้อเท็จจริง การค้นพบปัญหา การค้นพบแนวความคิด การค้นพบการแก้ไขปัญหา และการค้นพบการยอมรับ

2.2) กระบวนการบำบัดทางการรู้คิด (The cognitive therapy process techniques) เป็นการแนะนำให้สมาชิกกลุ่มให้ความสำคัญกับลำดับในการแก้ไขปัญหาโดยใช้การบำบัดด้านการรู้คิด ได้แก่ ตระหนักถึงความคิดเมื่อประสบกับความกังวลใจ เขียนหรือบันทึกวิธีคิดวิเคราะห์ความคิด ระดมสมองเพื่อเปลี่ยนพฤติกรรม หยุดปัญหาไว้เป็นอดีต วิเคราะห์ความเป็นไปได้ของวิธีปฏิบัติ และเตรียมแผนสำรอง

2.3) จินตนาการเชิงเหตุผลและอารมณ์ (Rational-emotive imagery) เป็นการให้สมาชิกกลุ่มได้จินตนาการถึงบางสิ่งที่คิดว่ามันแย่ที่สุดสำหรับเขา และได้ฝึกฝนตัวเอง ที่จะพัฒนาการใช้อารมณ์อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์นั้นๆ ที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามมา

3) การตั้งเป้าหมายทางการเรียน เพื่อให้สมาชิกกลุ่มสามารถตระหนักรู้ต่อการมุ่งหมายที่จะกระทำการสิ่งใดๆ ให้บรรลุผลตามที่ตั้งใจ ด้วยความมุ่งมั่นและพยายามทำพฤติกรรมใด เพื่อให้ประสบความสำเร็จ โดยมีเป้าหมายอย่างชัดเจนและคาดหวังว่าจะสำเร็จได้ โดยผู้วิจัยผสมผสานเทคนิคต่างๆ ดังนี้

3.1) การคัดสรรสาระสำคัญ (Selective abstraction) เป็นการที่ผู้วิจัยช่วยฝึกทักษะการคิดให้สมาชิกกลุ่มสามารถคัดสรรสาระสำคัญ หรือเลือกประเด็นสำคัญของสถานการณ์ที่มีความมุ่งมั่น มีการกำหนดเป้าหมายอย่างชัดเจน มีแรงจูงใจ มีความกระตือรือร้น และมีความเพียรพยายามเพื่อนำมาสู่เป้าหมายที่ตั้งใจไว้

3.2) การสร้างสรรค์สิ่งที่ต้องการ (Create what you want) เป็นการช่วยให้สมาชิกกลุ่มได้เน้นย้ำถึงสิ่งที่ตนเองต้องการให้เป็นไปตามลำดับขั้น ได้แก่ การเขียนความต้องการ 10 ประการ พุดออกเสียงประโยคที่ตนเองเขียน และการปรับเปลี่ยนจุดมุ่งหมายให้เป็นปัจจุบัน

3.3) การกล่าวกับตนเองทางบวก (Positive self-statement) เป็นการที่ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มกล่าวกับตนเองด้วยความเชื่อที่สมเหตุสมผลเกี่ยวกับการมีเป้าหมายทางการเรียน โดยการให้สมาชิกกลุ่มเขียนความคิดและกล่าวซ้ำๆ สม่ำเสมอ และให้สมาชิกกลุ่มรักษาคำกล่าวนี้ทุกวัน

4) การสนับสนุนตนเองทางการเรียน (Learning self-advocacy)

เพื่อให้สมาชิกกลุ่มสามารถตรวจสอบและปรับเปลี่ยนค่านิยมและเจตคติที่มีต่อตนเองและผู้อื่น ได้แย้ง ทำทลายความคิดและความเชื่อที่ไม่สมเหตุสมผลของตนเอง และแสดงพฤติกรรม การสนับสนุนตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยผู้วิจัยผสมผสานเทคนิคต่างๆ ดังนี้

4.1) ระบบ WDEP (The WDEP system) เป็นการที่ผู้วิจัย ช่วยให้สมาชิกกลุ่มสามารถบอกความต้องการของตนเอง (Want) และมีแนวทางที่จะไปสู่ความต้องการของตนเองได้อย่างไร (Direct and doing) จะมีการประเมินความต้องการของตนเองอย่างไร (Evaluation) และจะวางแผนที่จะตอบสนองต่อความต้องการของตนเองต่อไปอย่างไร (Planing)

4.2) การสอนให้เผชิญกับการพูดกับตนเอง (Teaching coping self-statement) เป็นการที่สมาชิกกลุ่มได้รับการสอนถึงความเชื่อที่ไร้เหตุผล ที่สามารถแก้ไขได้ด้วยคำพูดที่จะเผชิญกับความรู้สึกอย่างมีเหตุผล ผู้วิจัยสอนสมาชิกกลุ่มให้โต้แย้งความเชื่อที่ไร้เหตุผล โดยการเปลี่ยนคำพูดที่เป็นการทำลายตัวเอง

5) การควบคุมตนเองทางการเรียน (Learning self-control)

เพื่อให้สมาชิกกลุ่มสามารถระบุสาเหตุและแสดงพฤติกรรมควบคุมตนเอง ความสามารถในการควบคุม ยับยั้งการกระทำของตนเอง และมีกำลังใจในการแสดงพฤติกรรมใหม่ที่มีประสิทธิภาพ ทั้งในช่วงการให้คำปรึกษากลุ่มและในชีวิตจริง โดยผู้วิจัยผสมผสานเทคนิคต่างๆ ดังนี้

5.1) การวิเคราะห์ตนเองอย่างมีเหตุผล (Rational self-analysis) เป็นการให้สมาชิกกลุ่มได้สำรวจตนเองว่า อุปนิสัยใดเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาตนเองในด้านต่างๆ และอุปนิสัยนั้นสามารถควบคุมได้มากหรือน้อย เพราะเหตุใด โดยให้สมาชิกกลุ่มบันทึกสิ่งที่เกิดขึ้นกับตนเอง เมื่อมีเหตุการณ์ที่กระตุ้นให้สมาชิกกลุ่มเกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

5.2) การควบคุมตนเอง (Using self-control) เป็นการช่วยให้สมาชิกกลุ่มมีภาวะแห่งจิตใจที่สงบ มีอารมณ์ที่สงบ สามารถใช้เป็นทักษะที่ใช้ในการปฏิบัติเพื่อการเรียนรู้

5.3) กระบวนการกำกับตนเอง (Self-regulation) เป็นการช่วยให้สมาชิกกลุ่มใช้ความพยายามที่จะกำกับความคิด ความรู้สึก และการกระทำของตนเองอย่างเป็นระบบ เพื่อควบคุมตนเองทางการเรียนให้สามารถปฏิบัติตนจนบรรลุเป้าหมายทางการเรียนที่ตั้งใจไว้ได้ ประกอบไปด้วย 3 กระบวนการ ได้แก่ การสังเกตตนเอง การตัดสินใจตนเอง และการแสดงปฏิกิริยาต่อตนเอง

6) การตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน (Learning self-awareness) เพื่อให้สมาชิกกลุ่มสามารถรู้จักและเข้าใจอารมณ์ ความรู้สึกของตนเอง สามารถประเมินตนเองได้ตามความเป็นจริงไปสู่การแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมและสอดคล้องกับตนเอง โดยผู้วิจัยผสมผสานเทคนิคต่างๆ ดังนี้

6.1) การตระหนักรู้ต่อความต้องการ (Awareness of needs) เป็นการที่ผู้วิจัยถามสมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับการตระหนักรู้ว่าตนมีความต้องการอะไรที่เป็นสิ่งกระตุ้น หรือกำกับให้ตนเองได้คิดว่าควรทำอย่างไรเพื่อให้ความต้องการนั้นบรรลุวัตถุประสงค์

6.2) การทดลองสนทนาภายใน (Experiments with internal dialogue) เป็นการที่ผู้วิจัยช่วยให้สมาชิกกลุ่มเกิดการตระหนักรู้โดยการเรียนรู้ที่จะพูดกับความคิดของตนในสองมุม ซึ่งจะเป็นการดึงความขัดแย้งที่อยู่ภายในออกมา ทำให้สมาชิกกลุ่มตระหนักรู้ถึงความคิดที่ขัดแย้งของตนเอง

6.3) เทคนิคการแสดงบทบาทสมมติ (Role playing) เป็นการที่ผู้วิจัยได้ช่วยให้สมาชิกกลุ่มมีประสบการณ์และการเผชิญกับความรู้สึกกลัว โดยการทดลองแสดงพฤติกรรมในสถานการณ์ที่ตนเองรู้สึกกังวลใจ

3.1.2.3 ขั้นยุติ (The closing stage)

ผู้วิจัยจะดำเนินการให้คำปรึกษากลุ่มในช่วงสุดท้าย ซึ่งเป็นการยุติการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู โดยสมาชิกกลุ่มได้เกิดการเรียนรู้ที่มั่นคงในการที่จะสามารถนำสิ่งที่ได้เกิดจากการเรียนรู้ภายในกลุ่มไปประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหา พัฒนาตนให้เป็นผู้ที่มีปณิธานแห่งตนทางการเรียนต่อไป โดยผู้วิจัยได้ผสมผสานเทคนิคต่างๆ ดังนี้

1) การฟังอย่างใส่ใจ (Active listen) เป็นการที่ผู้วิจัยแสดงความใส่ใจทั้งคำพูด และความรู้สึกของสมาชิกกลุ่มที่แสดงออกมามีคำพูด ท่าทาง น้ำเสียง และการแสดงพฤติกรรมต่างๆ รวมถึงการให้ความสนใจเอาใจใส่สมาชิกกลุ่ม และการตั้งใจฟังอย่างกระตือรือร้น

2) การถาม (Questioning) เป็นการที่ผู้วิจัยช่วยให้สมาชิกกลุ่มมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ซึ่งกันและกัน และเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มพูดถึงความต้องการ อารมณ์ และความรู้สึกเพื่อใหสมาชิกกลุ่มได้เกิดความกระจ่าง และนำไปสู่การสำรวจตนเอง

3) การยอมรับทางบวกอย่างไม่มีเงื่อนไข (Unconditional positive regard) เป็นการที่ผู้วิจัยยอมรับสมาชิกกลุ่มอย่างไม่ตัดสินพฤติกรรม หรือความรู้สึกของสมาชิกกลุ่มว่าดีหรือเลว และผู้วิจัยจะสื่อสารกับสมาชิกกลุ่มด้วยการสื่อสารทางบวก

4) การให้กำลังใจ (Supporting) เป็นการที่ผู้วิจัยให้กำลังใจสมาชิกกลุ่มด้วยการแสดงให้เห็นถึงความเต็มใจที่จะช่วยเหลือสมาชิกกลุ่ม โดยการรับฟัง ทำความเข้าใจ ทบทวนคำตอบที่สอดคล้องกับความรู้สึก และพูดด้วยถ้อยคำเชิงบวกเพื่อใหสมาชิกกลุ่มรู้สึกดีขึ้น คลายความเครียดและความวิตกกังวลไปได้

5) การสะท้อนเนื้อหา (Reflection of content) เป็นการที่ผู้วิจัยสะท้อนความคิดหรือความเห็นสำคัญของสมาชิกกลุ่ม โดยการใช้ภาษาที่สั้น และเป็นคำพูดของ

ผู้วิจัยเอง โดยอาจจะเป็นการกล่าวซ้ำข้อความที่สมาชิกกลุ่มพูดออกมา หรือเน้นความสำคัญให้กับสมาชิกกลุ่ม การสะท้อนเนื้อหาจะช่วยให้สมาชิกกลุ่มแสดงความรู้สึกต่าง ๆ ออกมาได้

6) การสรุปความ (Summarizing) เป็นการที่ผู้วิจัยช่วยรวบรวมความคิด และเนื้อหาที่เป็นประเด็นสำคัญให้มีการเชื่อมโยงกันโดยใช้คำพูดที่กระชับและได้ใจความ ผู้วิจัยอาจจะสรุปเองหรือสมาชิกกลุ่มแต่ละคนจะช่วยกันเป็นผู้สรุปถึงสิ่งที่ได้อภิปรายกันภายในกลุ่ม

7) การเสริมแรง (Reinforcement) เป็นการที่ผู้วิจัยให้กำลังใจแก่สมาชิกกลุ่มได้มีแรงจูงใจในการเปลี่ยนพฤติกรรมให้เหมาะสม เช่น การได้รับคำชมเชยหรือการให้กำลังใจเมื่อสมาชิกกลุ่มแสดงความคิดเห็นได้อย่างเหมาะสม ส่งผลให้สมาชิกกลุ่มมีความมั่นใจมากยิ่งขึ้น

3.2 การผสมผสานเทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู

การสร้างการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู ผู้วิจัยได้ผสมผสานเทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่มในแต่ละครั้ง รายละเอียดดังแสดงในตาราง 17

ตาราง 17 การให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู

ครั้งที่	เรื่อง/วัตถุประสงค์	เทคนิค	วิธีดำเนินการ
ขั้นเริ่มต้น			
1.	ปฐมนิเทศ วัตถุประสงค์ 1. เพื่อแนะนำตัวและสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างผู้นำกลุ่มกับสมาชิกกลุ่ม และสร้างความคุ้นเคยในระหว่างสมาชิกกลุ่มด้วยกันเอง 2. เพื่อชี้แจงสมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับวัตถุประสงค์และความสำคัญของการเข้ารับการให้คำปรึกษากลุ่ม 3. เพื่อชี้แจงให้สมาชิกกลุ่มให้เข้าใจถึงข้อตกลงเบื้องต้นของกลุ่ม เกี่ยวกับบทบาทของสมาชิกกลุ่ม กฎในการเข้ารับการให้คำปรึกษากลุ่ม การรักษาความลับของสมาชิกกลุ่ม และการขออนุญาตบันทึกภาพและเสียง 4. เพื่อชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับตารางวัน เวลา จำนวนครั้ง ระยะเวลา รูปแบบ และวิธีการในการให้คำปรึกษากลุ่ม 5. เพื่อสร้างความไว้วางใจ (Trust) และความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน (Cohesion) ในหมู่สมาชิกกลุ่ม	1. การฟังอย่างใส่ใจ 2. การถาม 3. การยอมรับทางบวกอย่างไม่มีเงื่อนไข 4. การให้กำลังใจ 5. การสะท้อนเนื้อหา 6. การสรุปความ 7. การเสริมแรง	ขั้นเริ่มต้น 1. ผู้วิจัยกล่าวต้อนรับ แนะนำตนเอง 2. ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ และความสำคัญของการให้คำปรึกษากลุ่ม 3. ผู้วิจัยแจกสมุดจดบันทึกและปากกาให้กับสมาชิกกลุ่ม ขั้นดำเนินการ 1. ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มทำกิจกรรมจับคู่และจับกลุ่มสามคน 2. ผู้วิจัยให้สมาชิกร่วมกันกำหนดข้อตกลงและแนวทางการปฏิบัติตน 3. ผู้วิจัยขออนุญาตสมาชิกกลุ่มบันทึกวีดิทัศน์ทุกครั้ง ขั้นยุติ 1. ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มร่วมกันสรุป วัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษากลุ่ม 2. ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มซักถามข้อสงสัย 3. ผู้วิจัยนัดหมาย วัน เวลา และสถานที่ในการให้คำปรึกษากลุ่มครั้งต่อไป

ตาราง 17 (ต่อ)

ครั้งที่	เรื่อง/วัตถุประสงค์	เทคนิค	วิธีดำเนินการ
ขั้นตอนการ			
2.	ปณิธานแห่งตนทางการเรียน วัตถุประสงค์ 1. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มตระหนักถึงความคิดความรู้สึกของตนเองเกี่ยวกับปณิธานแห่งตนทางการเรียน 2. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มรับทราบและทำความเข้าใจเกี่ยวกับปณิธานแห่งตนทางการเรียน 3. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มรับทราบถึงประโยชน์จากการเข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียน	1. การสอน 2. คำถามปฎิหาริย์ 3. การให้กำลังใจ	ขั้นเริ่มต้น 1. ผู้วิจัยทักทายสมาชิกกลุ่ม 2. ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการทำความเข้าใจเกี่ยวกับปณิธานแห่งตนทางการเรียน ขั้นตอนการ 1. ผู้วิจัยร่วมสนทนากับสมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับเจตคติที่มีต่อการเรียน 2. ผู้วิจัยสนทนากับสมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับบุคคลที่มีปณิธานแห่งตนทางการเรียนว่ามีลักษณะอย่างไร 3. ผู้วิจัยใช้เทคนิคการสอน อธิบายความหมาย องค์ประกอบ และประโยชน์ของปณิธานแห่งตนทางการเรียน 4. ผู้วิจัยใช้เทคนิคคำถามปฎิหาริย์ให้สมาชิกกลุ่มตอบคำถามปฎิหาริย์ 5. ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มตั้งเป้าหมายทางการเรียนของตนเอง โดยผู้วิจัยจะรับฟังและให้กำลังใจ โดยใช้เทคนิคการให้กำลังใจ 6. ผู้วิจัยให้สมาชิกช่วยกันสรุปความหมาย องค์ประกอบ และประโยชน์ของปณิธานแห่งตนทางการเรียน ขั้นยุติ 1. ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มช่วยกันสรุปข้อคิด และประโยชน์ที่ได้รับจากการให้คำปรึกษากลุ่ม 2. ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มซักถามข้อสงสัย

ตาราง 17 (ต่อ)

ครั้งที่	เรื่อง/วัตถุประสงค์	เทคนิค	วิธีดำเนินการ
3. ผู้วิจัยนัดหมายวัน เวลา และสถานที่การให้คำปรึกษากลุ่มครั้งต่อไป			

ตาราง 17 (ต่อ)

ครั้งที่	เรื่อง/วัตถุประสงค์	เทคนิค	วิธีดำเนินการ
3.	การเลือกและตัดสินใจทางการเรียน วัตถุประสงค์ 1. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มเรียนรู้เกี่ยวกับทฤษฎี A-B-C สามารถตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขการให้คุณค่าและเจตคติของตนที่มีต่อสถานการณ์การเลือกและตัดสินใจทางการเรียน 2. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มวิเคราะห์จากสถานการณ์จากการเลือกเพื่อนำไปสู่การตัดสินใจได้ 3. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มโต้แย้งต่อความไม่มีเหตุผล ความไม่สอดคล้องเชื่อมโยงกันของความคิดที่จะมีผลต่อพฤติกรรม	1. การสอนทฤษฎี A-B-C 2. การโต้แย้งกับความเชื่อที่ไม่สมเหตุผล 4. การใช้สถานการณ์จำลอง 5. การเสริมแรง	ขั้นเริ่มต้น 1. ผู้วิจัยทักทายสมาชิกกลุ่ม 2. ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการพัฒนาการเลือกและตัดสินใจทางการเรียน ขั้นดำเนินการ 1. ผู้วิจัยร่วมสนทนากับสมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่างๆ ในการเลือกและตัดสินใจทางการเรียน 2. ผู้วิจัยอธิบายทฤษฎี A-B-C ของการบำบัดแบบ REBT ให้กับสมาชิกกลุ่ม 3. ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มได้ฝึกวิเคราะห์สถานการณ์ปัญหาการเลือกและตัดสินใจทางการเรียน โดยใช้เทคนิคการโต้แย้งกับความเชื่อที่ไม่สมเหตุผล 4. ผู้วิจัยใช้เทคนิคสถานการณ์จำลอง โดยการมอบใบงานประกอบการให้คำปรึกษากลุ่ม ครั้งที่ 3 แล้วผู้วิจัยใช้เทคนิคเสริมแรงให้กับสมาชิกกลุ่ม 5. ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มเล่าเกี่ยวกับประสบการณ์ปัญหาในการเลือกและตัดสินใจทางการเรียน 6. ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการวิเคราะห์สถานการณ์ที่เป็นปัญหาในการเลือกและตัดสินใจทางการเรียน โดยใช้เทคนิคการโต้แย้งกับความเชื่อที่ไม่สมเหตุผล ขั้นยุติ 1. ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มช่วยกันสรุปข้อคิด และประโยชน์ที่ได้รับจากการให้คำปรึกษากลุ่ม 2. ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มซักถามข้อสงสัย

ตาราง 17 (ต่อ)

ครั้งที่	เรื่อง/วัตถุประสงค์	เทคนิค	วิธีดำเนินการ
3. ผู้วิจัยนัดหมายวัน เวลา และสถานที่การให้คำปรึกษากลุ่มครั้งต่อไป			

ตาราง 17 (ต่อ)

ครั้งที่	เรื่อง/วัตถุประสงค์	เทคนิค	วิธีดำเนินการ
4.	การแก้ปัญหาทางการเรียน วัตถุประสงค์ 1. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มให้ความสำคัญกับขั้นตอนในการแก้ปัญหา 2. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มสามารถหาแนวทางการแก้ไขปัญหาทางการเรียนได้ 3. เพื่อให้สมาชิกได้ฝึกการพัฒนาการใช้อารมณ์อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามมา	1. การแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ 2. กระบวนการบำบัดทางกรรฐจิต 3. จินตนาการเชิงเหตุผลและอารมณ์	ขั้นเริ่มต้น 1. ผู้วิจัยทักทายสมาชิกกลุ่ม 2. ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการพัฒนาการแก้ปัญหาทางการเรียน ขั้นดำเนินการ 1. ผู้วิจัยและสมาชิกกลุ่มร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับปัญหาทางการเรียนที่สามารถเกิดขึ้นได้กับสมาชิกกลุ่มทุกคน 2. ผู้วิจัยนำเสนอวิธีการแสวงหาข้อมูลเพื่อนำมาใช้ในการแก้ปัญหาทางการเรียน โดยใช้เทคนิคการแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ 3. ผู้วิจัยร่วมกันสรุปกับสมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาทางการเรียนอย่างสร้างสรรค์ 4. ผู้วิจัยใช้เทคนิคกระบวนการบำบัดทางกรรฐจิต โดยผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มยกตัวอย่างปัญหาทางการเรียนมา 1 ปัญหา แล้วให้สมาชิกกลุ่มช่วยกันแก้ไขปัญหาทางการเรียนเป็นขั้นตอน 5. ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มร่วมกันสรุปขั้นตอนการแก้ไขปัญหาทางการเรียน โดยใช้เทคนิคกระบวนการบำบัดทางกรรฐจิต 6. ผู้วิจัยนำเสนอเทคนิคจินตนาการเชิงเหตุผลและอารมณ์ โดยผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มจินตนาการถึงปัญหาทางการเรียนที่คิดว่าแย่ที่สุดสำหรับตนเอง แล้วให้สมาชิกกลุ่มฝึกพัฒนาการใช้อารมณ์อย่างเหมาะสมในสถานการณ์นั้น 7. ผู้วิจัยให้สมาชิกช่วยกันสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้จากการใช้จินตนาการเชิงเหตุผลและอารมณ์

ตาราง 17 (ต่อ)

ครั้งที่	เรื่อง/วัตถุประสงค์	เทคนิค	วิธีดำเนินการ
			ขั้นยุดิ 1. ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มช่วยกันสรุปข้อคิด และประโยชน์ที่ได้รับจากการให้คำปรึกษา กลุ่ม 2. ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มซักถามข้อสงสัย 3. ผู้วิจัยนัดหมายวัน เวลา และสถานที่การให้คำปรึกษากลุ่มครั้งต่อไป

ตาราง 17 (ต่อ)

ครั้งที่	เรื่อง/วัตถุประสงค์	เทคนิค	วิธีดำเนินการ
5.	การตั้งเป้าหมายทางการเรียน วัตถุประสงค์ 1. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มตั้งเป้าหมายทางการเรียนได้อย่างชัดเจน 2. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มเขียนเป้าหมายทางการเรียนได้ 3. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มกล่าวกับตนเองทางบวกเพื่อนำไปสู่การตั้งเป้าหมายทางการเรียน	1. การคิดสรรสาระสำคัญ 2. การสร้างสรรค์สิ่งที่ต้องการ 3. การกล่าวกับตนเองทางบวก	ขั้นเริ่มต้น 1. ผู้วิจัยทักทายสมาชิกกลุ่ม 2. ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการพัฒนาการตั้งเป้าหมายทางการเรียน ขั้นดำเนินการ 1. ผู้วิจัยสนทนากับสมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับการสร้างแรงจูงใจในการเรียนของแต่ละคน 2. ผู้วิจัยใช้เทคนิคการคิดสรรสาระสำคัญ โดยผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มคิดสถานการณ์ที่กำหนดเป้าหมายทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูมา 1 สถานการณ์ แล้วให้สมาชิกกลุ่มได้คิดวิเคราะห์คัดสรรสาระสำคัญของข้อมูลที่ระบุถึงประเด็นสำคัญที่นักศึกษาวิชาชีพครูเรียนด้วยความมุ่งมั่น 3. ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มนำเสนอไปงาน เรื่อง การคิดสรรสาระสำคัญเพื่อตั้งเป้าหมายทางการเรียน และให้สมาชิกกลุ่มช่วยกันแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม 4. ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติมในบางประเด็นเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ โดยสรุปเชื่อมโยงการตั้งเป้าหมายทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู 5. ผู้วิจัยสนทนากับสมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับเป้าหมายทางการเรียนว่าเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ โดยใช้เทคนิคการสร้างสรรค์สิ่งที่ต้องการ 6. ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มร่วมกันสรุปการสร้างสรรค์เป้าหมายทางการเรียน 7. ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มแต่ละคนนำเสนอความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมที่เป็นความประทับใจหรือเป็นสิ่งที่ดีของตนเองที่มีต่อการตั้งเป้าหมายทางการเรียน 8. ผู้วิจัยใช้เทคนิคการกล่าวกับตนเองทางบวก โดยผู้วิจัยสนทนากับสมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับคำพูดทางบวกที่ให้อำนาจใจตนเอง

ตาราง 17 (ต่อ)

ครั้งที่	เรื่อง/วัตถุประสงค์	เทคนิค	วิธีดำเนินการ
			9. ผู้วิจัยมอบใบงาน เรื่อง การกล่าวกับตนเองทางบวกเพื่อนำไปสู่การตั้งเป้าหมายทางการเรียน ซึ่งเป็นการให้สมาชิกกลุ่มฝึกบอกกับตนเองในทางบวก 10. ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มนำเสนอใบงาน เรื่อง การกล่าวกับตนเองทางบวกเพื่อนำไปสู่การตั้งเป้าหมายทางการเรียน แล้วให้สมาชิกกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็น 11. ผู้วิจัยร่วมกันสรุปกับสมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับการกล่าวกับตนเองทางบวกเพื่อนำไปสู่การตั้งเป้าหมายทางการเรียน ขั้นยุติ 1. ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มช่วยกันสรุปข้อคิด และประโยชน์ที่ได้รับจากการให้คำปรึกษากลุ่ม 2. ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มซักถามข้อสงสัย 3. ผู้วิจัยนัดหมายวัน เวลา และสถานที่การให้คำปรึกษากลุ่มครั้งต่อไป

ตาราง 17 (ต่อ)

ครั้งที่	เรื่อง/วัตถุประสงค์	เทคนิค	วิธีดำเนินการ
6.	การสนับสนุนตนเองทางการเรียน วัตถุประสงค์ 1. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มตระหนักรู้ต่อการสนับสนุนตนเองทางการเรียน 2. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มบอกความต้องการของตนเองและมีแนวทางที่จะไปสู่ความต้องการของตนเองสนับสนุนตนเองทางการเรียนได้ 3. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้รับการสอนเกี่ยวกับความเชื่อที่ไร้เหตุผล โดยสามารถแก้ไขคำพูดที่เผชิญกับความรูสึกอย่างมีเหตุผล จนสามารถนำไปสู่การสนับสนุนตนเองทางการเรียนได้	1. ระบบ WDEP 2. การสอนให้เผชิญกับการพูดกับตนเอง	ขั้นเริ่มต้น 1. ผู้วิจัยทักทายสมาชิกกลุ่ม 2. ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มทบทวนถึงประสบการณ์จากการให้คำปรึกษากลุ่มครั้งที่ 5 โดยผู้วิจัยรับฟังและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมหากมีส่วนที่ขาดหายไป 3. ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการพัฒนาการสนับสนุนตนเองทางการเรียน ขั้นดำเนินการ 1. ผู้วิจัยร่วมสนทนากับสมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนตนเองทางการเรียนที่สมาชิกกลุ่มได้เคยทำมา 2. ผู้วิจัยใช้เทคนิคระบบ WDEP โดยผู้วิจัยแจกใบงาน เทคนิค WDEP system เพื่อการสนับสนุนตนเองทางการเรียนให้กับสมาชิกกลุ่ม และอธิบายคำแนะนำในการตอบใบงาน 3. ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มนำเสนอความคิดเห็นจากใบงาน เรื่อง เทคนิคระบบ WDEP เพื่อการสนับสนุนตนเองทางการเรียน 4. ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มร่วมกันสรุปการใช้เทคนิคระบบ WDEP เพื่อการสนับสนุนตนเองทางการเรียน 5. ผู้วิจัยสอนสมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับความเชื่อที่ไร้เหตุผล โดยใช้เทคนิคการสอนให้เผชิญกับการพูดกับตนเอง 6. ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มยกตัวอย่างความเชื่อของตนเองเกี่ยวกับการสนับสนุนตนเองทางการเรียนที่ไร้เหตุผล 7. ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มช่วยกันสรุปการแก้ไขคำพูดที่เผชิญกับความรูสึกให้มีเหตุผล

ตาราง 17 (ต่อ)

ครั้งที่	เรื่อง/วัตถุประสงค์	เทคนิค	วิธีดำเนินการ
			ขั้นยุดิ 1. ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มช่วยกันสรุปข้อคิด และประโยชน์ที่ได้รับจากการให้คำปรึกษา กลุ่ม 2. ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มซักถามข้อสงสัย 3. ผู้วิจัยนัดหมายวัน เวลา และสถานที่การให้คำปรึกษากลุ่มครั้งต่อไป

ตาราง 17 (ต่อ)

ครั้งที่	เรื่อง/วัตถุประสงค์	เทคนิค	วิธีดำเนินการ
7.	การควบคุมตนเองทางการเรียน วัตถุประสงค์ 1. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้สำรวจตนเองเกี่ยวกับการรับรู้ความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมที่ทำให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ 2. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มควบคุมหรือยับยั้งพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ 3. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้ตระหนักเกี่ยวกับ	1. การวิเคราะห์ตนเองอย่างมีเหตุผล 2. การควบคุมตนเอง 3. กระบวนการกำกับตนเอง	ขั้นเริ่มต้น 1. ผู้วิจัยทักทายสมาชิกกลุ่ม 2. ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มทบทวนถึงประสบการณ์จากการให้คำปรึกษากลุ่มครั้งที่ 6 โดยผู้วิจัยรับฟังและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมหากมีส่วนที่ขาดหายไป 3. ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการควบคุมตนเองทางการเรียน ขั้นดำเนินการ 1. ผู้วิจัยสนทนากับสมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับอุปนิสัยทางการเรียนของสมาชิกกลุ่ม 2. ผู้วิจัยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ตนเองอย่างมีเหตุผล โดยให้สมาชิกกลุ่มร่วมกันสำรวจตนเองว่า อุปนิสัยใดเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาตนเองทางการเรียน และอุปนิสัยนั้นสามารถที่จะควบคุมได้มากหรือน้อย เพราะเหตุใด 3. ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มบันทึกสิ่งที่เกิดขึ้นกับตนเองที่เกี่ยวกับการเรียนเมื่อมีเหตุการณ์ที่กระตุ้นให้สมาชิกกลุ่มแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ทางการเรียน ลงในใบงานประกอบการให้คำปรึกษากลุ่มครั้งที่ 7 4. ผู้วิจัยและสมาชิกกลุ่มร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับความคิดเห็นที่บันทึกลงในใบงานประกอบการให้คำปรึกษากลุ่มครั้งที่ 7 5. ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มช่วยกันสรุปเกี่ยวกับการวิเคราะห์ตนเองอย่างมีเหตุผลช่วยให้สมาชิกกลุ่มสามารถควบคุมตนเองทางการเรียนได้อย่างไร 6. ผู้วิจัยใช้เทคนิคการควบคุมตนเอง เพื่อให้สมาชิกมีภาวะแห่งจิตใจที่สงบ มีอารมณ์ที่สงบ สามารถใช้เป็นทักษะที่ใช้ในการปฏิบัติเพื่อการเรียนรู้

ตาราง 17 (ต่อ)

ครั้งที่	เรื่อง/วัตถุประสงค์	เทคนิค	วิธีดำเนินการ
			7. ผู้วิจัยสนทนากับสมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับวิธีการยับยั้งหรือควบคุมพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ แล้วผู้วิจัยนำเสนอเทคนิคการควบคุมตนเอง ให้กับสมาชิกกลุ่มรับทราบ 8. ผู้วิจัยร่วมกันสรุปกับสมาชิกเกี่ยวกับการคิดและการแสดงพฤติกรรมเพื่อควบคุมตนเองให้สามารถกำหนดพฤติกรรมของตนเองเกี่ยวกับการเรียนได้ 9. ผู้วิจัยสนทนากับสมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับการจะอย่างไรให้สมาชิกกลุ่มสามารถที่จะมีความคิดและพฤติกรรมที่ควบคุมตนเองทางการเรียนได้ต่อไป หลังจากนั้นผู้วิจัยใช้กระบวนการกำกับตนเอง ซึ่งจะช่วยให้สมาชิกกลุ่มใช้ความพยายามที่จะกำกับความคิด ความรู้สึก และการกระทำของตนเองอย่างเป็นระบบ 10. ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มทำใบงานประกอบการให้คำปรึกษากลุ่ม ครั้งที่ 7 เรื่องกระบวนการกำกับตนเอง แล้วให้สมาชิกกลุ่มนำเสนอความคิดเห็นของตนเองให้กับสมาชิกภายในกลุ่มได้รับฟัง ขั้นยุติ 1. ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มช่วยกันสรุปข้อคิด และประโยชน์ที่ได้รับจากการให้คำปรึกษากลุ่ม 2. ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มซักถามข้อสงสัย 3. ผู้วิจัยนัดหมายวัน เวลา และสถานที่การให้คำปรึกษากลุ่มครั้งต่อไป

ตาราง 17 (ต่อ)

ครั้งที่	เรื่อง/วัตถุประสงค์	เทคนิค	วิธีดำเนินการ
8.	การตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน วัตถุประสงค์ 1. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้ตรวจสอบการตระหนักรู้ต่อความต้องการของตนเองที่เกี่ยวกับการเรียน 2. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้ตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียนจากการแลกเปลี่ยนบทสนทนา 3. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มยอมรับและเข้าใจการปฏิบัติตนของตนเองทางการเรียนไปสู่หนทางที่เหมาะสม	1. การตระหนักรู้ต่อความต้องการ 2. การทดลองสนทนากายใน 3. การแสดงบทบาทสมมติ	ขั้นเริ่มต้น 1. ผู้วิจัยทักทายสมาชิกกลุ่ม 2. ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มทบทวนถึงประสบการณ์จากการให้คำปรึกษากลุ่มครั้งที่ 7 โดยผู้วิจัยรับฟังและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมหากมีส่วนที่ขาดหายไป 3. ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน ขั้นดำเนินการ 1. ผู้วิจัยสนทนากับสมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับการตระหนักรู้ในตนเอง 2. ผู้วิจัยสอบถามสมาชิกกลุ่มว่าสมาชิกกลุ่มแต่ละคนมีการตระหนักรู้ทางการเรียนอย่างไรบ้าง มีเรื่องอะไรบ้าง แล้วให้สมาชิกกลุ่มอธิบาย 3. ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มตรวจสอบการตระหนักรู้ต่อความต้องการ โดยใช้เทคนิคการตระหนักรู้ต่อความต้องการ 4. ผู้วิจัยสนทนากับสมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับขั้นตอนการตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน โดยซักถามสมาชิกกลุ่มแต่ละคนว่ามีขั้นตอนการตระหนักรู้ในตนเองการเรียนอย่างไร เมื่อสมาชิกกลุ่มแต่ละคนอธิบายเสร็จแล้ว ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มคนอื่นซักถาม และแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม 5. ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มฝึกการตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน แล้วแจกใบงานประกอบการให้คำปรึกษาครั้งที่ 8 เรื่อง การตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน 6. ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มนำเสนอใบงานประกอบการให้คำปรึกษาครั้งที่ 8 เรื่อง การตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน

ตาราง 17 (ต่อ)

ครั้งที่	เรื่อง/วัตถุประสงค์	เทคนิค	วิธีดำเนินการ
			7. ผู้วิจัยใช้เทคนิคการทดลองสนทนาภายใน เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้ตระหนักรู้ตนเอง ทางการเรียนในปัจจุบันว่ามีสภาพปัญหาอะไรที่เป็นสิ่งขัดขวางความต้องการที่จะ ประสบความสำเร็จทางการเรียนในอนาคต 8. ผู้วิจัยร่วมกันสรุปเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนบทสนทนาของสมาชิกกลุ่ม 9. ผู้วิจัยสนทนากับสมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับความกลัวหรือความไม่กล้าเกี่ยวกับการเรียน แล้วผู้วิจัยใช้เทคนิคการแสดงบทบาทสมมติให้สมาชิกกลุ่มทดลองแสดงบทบาท สมมติ 10. ผู้วิจัยร่วมกันสรุปเกี่ยวกับการแสดงบทบาทสมมติ ขั้นยุติ 1. ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มช่วยกันสรุปข้อคิด และประโยชน์ที่ได้รับจากการให้คำปรึกษา กลุ่ม 2. ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มซักถามข้อสงสัย 3. ผู้วิจัยนัดหมายวัน เวลา และสถานที่การให้คำปรึกษากลุ่มครั้งต่อไป

ตาราง 17 (ต่อ)

ครั้งที่	เรื่อง/วัตถุประสงค์	เทคนิค	วิธีดำเนินการ
9.	แนวทางการพัฒนาไปสู่การมีปณิธานแห่ง ถนนทางการเรียน วัตถุประสงค์ 1. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มมีเจตคติที่ดีต่อการพัฒนา ตนเองให้เป็นผู้มีปณิธานแห่งถนนทางการเรียน 2. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มมีแนวทางในการพัฒนา ตนเองไปสู่การมีปณิธานแห่งถนนทางการเรียน 3. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มสามารถให้ข้อมูลย้อนกลับ ซึ่งกันและกันได้	1. คำถามช้อยกเว้น 2. สูตร ACT : ยอมรับ เลือก และปฏิบัติ 3. การให้ข้อมูลย้อนกลับ	ขั้นเริ่มต้น 1. ผู้วิจัยทักทายสมาชิกกลุ่ม 2. ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มทบทวนถึงประสบการณ์จากการให้คำปรึกษากลุ่มครั้งที่ 8 โดยผู้วิจัยรับฟังและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมหากมีส่วนที่ขาดหายไป 3. ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ของมีแนวทางในการพัฒนาตนเองไปสู่การมีปณิธานแห่ง ถนนทางการเรียน ขั้นดำเนินการ 1. ผู้วิจัยสนทนากับสมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับการพัฒนาตนเองไปสู่การมีปณิธานแห่งถนน ทางการเรียน 2. ผู้วิจัยสนทนากับสมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียน ซึ่ง สมาชิกกลุ่มทุกคนจะต้องมีเหตุการณ์ที่ดีน่าประทับใจเกี่ยวกับการเรียน และเหตุการณ์ ที่ทำให้รู้สึกคับข้องใจเกี่ยวกับการเรียน 3. ผู้วิจัยใช้เทคนิคคำถามช้อยกเว้น เป็นการให้สมาชิกเปลี่ยนความเชื่อที่ว่าตนไม่ สามารถเปลี่ยนแปลงชีวิตได้ ภายใต้สภาพการณ์ที่เคยเกิดขึ้นจริงกับตน 4. ผู้วิจัยสรุปร่วมกันกับสมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับประสบการณ์จากเหตุการณ์ในอดีต แล้ว เหตุการณ์ในอดีตให้บทเรียนข้อคิดอะไรกับตัวเรา และจะนำไปใช้ประโยชน์ได้ อย่างไรกับการดำเนินชีวิตในการเรียนต่อไป 5. ผู้วิจัยสนทนากับสมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับเหตุการณ์การเรียนในปัจจุบัน แล้วผู้วิจัยใช้ เทคนิคสูตร ACT : ยอมรับ เลือก และปฏิบัติ ซึ่งเป็นการช่วยให้สมาชิกกลุ่มเน้นถึง ทางเลือกส่วนบุคคล

ตาราง 17 (ต่อ)

ครั้งที่	เรื่อง/วัตถุประสงค์	เทคนิค	วิธีดำเนินการ
			6. ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มบันทึกข้อความลงในใบงานประกอบการให้คำปรึกษากลุ่ม ครั้งที่ 9 เรื่อง แนวทางการพัฒนาไปสู่การมีปณิธานแห่งตนทางการเรียน 7. ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มนำเสนอเรื่องราวของตนเองที่บันทึกลงในใบงานประกอบการให้คำปรึกษากลุ่ม ครั้งที่ 9 เรื่อง แนวทางการพัฒนาไปสู่การมีปณิธานแห่งตนทางการเรียน 8. ผู้วิจัยสรุปร่วมกับสมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับการยอมรับ เลือก และปฏิบัติตนเองเพื่อให้มีปณิธานแห่งตนทางการเรียน ซึ่งจะเป็นหนทางในการพัฒนาตนเองไปสู่การเรียนอย่างมีปณิธานแห่งตนทางการเรียนที่มีประสิทธิภาพ แล้วผู้วิจัยใช้เทคนิคการให้ข้อมูลย้อนกลับ โดยให้สมาชิกกลุ่มให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาการปฏิบัติตนเพื่อไปสู่การมีปณิธานแห่งตนทางการเรียน ขั้นยุติ 1. ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มช่วยกันสรุปข้อคิด และประโยชน์ที่ได้รับจากการให้คำปรึกษากลุ่ม 2. ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มซักถามข้อสงสัย 3. ผู้วิจัยนัดหมายวัน เวลา และสถานที่การให้คำปรึกษากลุ่มครั้งต่อไป

ตาราง 17 (ต่อ)

ครั้งที่ ชั้นยุติ	เรื่อง/วัตถุประสงค์	เทคนิค	วิธีดำเนินการ
10.	การปัจฉิมนิเทศ วัตถุประสงค์ 1. เพื่อสร้างกำลังใจและการเสริมแรงซึ่งกันและกัน 2. เพื่อสร้างความรู้สึที่ดีต่อกันหลังการให้คำปรึกษากลุ่ม 3. เพื่อยุติการให้คำปรึกษากลุ่ม	1. การเสริมแรง 2. การฟังอย่างใส่ใจ 3. การถาม 4. การยอมรับทางบวกอย่างไม่มีเงื่อนไข 5. การให้กำลังใจ 6. การสะท้อนเนื้อหา 7. การสรุปความ	ขั้นเริ่มต้น 1. ผู้วิจัยทักทายสมาชิกกลุ่ม 2. ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มทบทวนถึงประสบการณ์จากการให้คำปรึกษากลุ่มครั้งที่ 9 โดยผู้วิจัยรับฟังและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มหากมีส่วนที่ขาดหายไป 3. ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการปัจฉิมนิเทศ ขั้นดำเนินการ 1. ผู้วิจัยทบทวนความรู้เกี่ยวกับปณิธานแห่งตนทางการเรียนให้กับสมาชิกกลุ่ม 2. ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มทบทวนเกี่ยวกับองค์ประกอบต่างๆ ของปณิธานแห่งตนทางการเรียน โดยองค์ประกอบของปณิธานแห่งตนทางการเรียน จำนวน 6 องค์ประกอบ 3. ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มทบทวนเกี่ยวกับปณิธานแห่งตนทางการเรียนของสมาชิกแต่ละคนว่าแต่ละคนมีปณิธานแห่งตนทางการเรียนอย่างไร แล้วมีอะไรบ้างที่จะต้องเพิ่มเติมหรือปรับปรุงแก้ไข และสมาชิกกลุ่มจะต้องพัฒนาตนเองต่อไปอย่างไรให้ปณิธานแห่งตนทางการเรียนดียิ่งขึ้นเมื่อสิ้นสุดการให้คำปรึกษากลุ่ม เมื่อสมาชิกกลุ่มแต่ละคนแสดงความคิดเห็นเสร็จสิ้น ผู้วิจัยให้คำชมโดยใช้เทคนิคการเสริมแรง 4. ผู้วิจัยให้กำลังใจสมาชิกกลุ่มเพื่อเป็นพลังผลักดันให้สมาชิกสามารถที่จะดำเนินชีวิตทางการเรียนต่อไป

ตาราง 17 (ต่อ)

ครั้งที่	เรื่อง/วัตถุประสงค์	เทคนิค	วิธีดำเนินการ
			5. ผู้วิจัยสนทนากับสมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับเรื่องราวและเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในระหว่างการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนที่ผ่านมา โดยผู้วิจัยใช้เทคนิคการฟังอย่างใส่ใจ การถาม การยอมรับทางบวกอย่างไม่มีเงื่อนไข การให้กำลังใจ การสะท้อนเนื้อหา การสรุปความ เพื่อให้สมาชิกกลุ่มมีความไว้วางใจ กล้าที่จะเปิดเผยมุมมองของตนเอง 6. ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มวาดภาพความรู้สึกก่อนเข้ารับการให้คำปรึกษากลุ่ม และวาดภาพความรู้สึกในขณะนี้ แล้วให้สมาชิกกลุ่มนำเสนอภาพวาดและความคิดเห็นในใบงาน 7. ผู้วิจัยแจกสไลด์และใบงานประกอบการให้คำปรึกษากลุ่ม ครั้งที่ 10 เรื่อง ความมุ่งมั่นตั้งใจให้กับสมาชิกกลุ่ม แล้วให้สมาชิกกลุ่มให้คะแนนตนเองว่าในขณะนี้สมาชิกกลุ่มแต่ละคนมีคะแนนองค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียนเต็ม 10 คะแนน สมาชิกกลุ่มให้คะแนนตนเองในแต่ละองค์ประกอบเท่าใด เพราะอะไร แล้วให้สมาชิกกลุ่มระบายสีระดับความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะมีปณิธานแห่งตนทางการเรียนตั้งแต่การให้คำปรึกษาครั้งที่ 1 จนถึงปัจจุบัน ลงในใบงานประกอบการให้คำปรึกษากลุ่ม ครั้งที่ 10 8. ผู้วิจัยแจกกระดาษ A4 ที่มีภาพวาดดาว ให้กับสมาชิกกลุ่ม แล้วให้สมาชิกกลุ่มเขียนความรู้สึกและความประทับใจลงในภาพวาดดาว เพื่อมอบให้กับสมาชิกกลุ่มทุกคน

ตาราง 17 (ต่อ)

ครั้งที่	เรื่อง/วัตถุประสงค์	เทคนิค	วิธีดำเนินการ
			9. ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มแต่ละคนพูดความรู้สึกและความประทับใจโดยรวมของการเข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่ม แล้วจึงให้สมาชิกกลุ่มพูดถึงความรู้สึกและความประทับใจกับสมาชิกคนอื่น เมื่อพูดจบแต่ละคนก็จะมอบกระดาษ A4 ที่มีภาพวาดดาว ให้กับสมาชิกกลุ่มคนนั้น 10. ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มแต่ละคนยืนยันถึงการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ ในการเข้ารับคำปรึกษากลุ่มไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง ผู้วิจัยพูดให้กำลังใจสมาชิกกลุ่ม และให้สมาชิกกลุ่มพูดให้กำลังใจซึ่งกันและกัน ขั้นยุติ 1. ผู้วิจัยกล่าวขอบคุณสมาชิกกลุ่ม 2. ผู้วิจัยอวยพรให้สมาชิกกลุ่มประสบความสำเร็จในการมีปณิธานแห่งตนทางการเรียน 3. ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มตอบแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู 4. ผู้วิจัยนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ในอีก 1 เดือนข้างหน้า เพื่อติดตามผล ทำแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู และปิดการให้คำปรึกษากลุ่ม

ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผล

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

4.1 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูในภาพรวมและรายองค์ประกอบของกลุ่มทดลองที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่ม และกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่ม

ผู้วิจัยนำแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูรายองค์ประกอบและโดยรวม ทั้งก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผลของกลุ่มทดลอง จำนวน 8 คน และกลุ่มควบคุมจำนวน 8 คน มาหาค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังแสดงในตาราง 18

ตาราง 18 ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูในภาพรวมและรายด้านของนักศึกษากลุ่มทดลองที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค

ปณิธานแห่งตนทางการเรียน	กลุ่มทดลอง								
	ก่อนการทดลอง			หลังการทดลอง			เมื่อสิ้นสุดการติดตามผล		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. การเลือกและตัดสินใจทางการเรียน	2.86	0.19	ปานกลาง	3.88	0.28	สูง	3.86	0.23	สูง
2. การแก้ปัญหาทางการเรียน	2.84	0.19	ปานกลาง	4.10	0.33	สูง	4.20	0.13	สูง
3. การตั้งเป้าหมายทางการเรียน	3.07	0.24	ปานกลาง	4.35	0.24	สูง	4.42	0.24	สูง
4. การสนับสนุนตนเองทางการเรียน	2.63	0.25	ปานกลาง	3.83	0.18	สูง	3.80	0.14	สูง
5. การควบคุมตนเองทางการเรียน	2.52	0.27	ปานกลาง	3.88	0.19	สูง	4.01	0.25	สูง
6. การตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน	3.08	0.26	ปานกลาง	4.16	0.30	สูง	4.31	0.17	สูง
ปณิธานแห่งตนทางการเรียน (ภาพรวม)	2.83	0.13	ปานกลาง	4.03	0.13	สูง	4.09	0.07	สูง

จากตาราง 18 พบว่า ผลการทดลองหลังการทดลอง และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 4.03$ S.D. = 0.13 $\bar{X} = 4.09$ S.D. = 0.07) ส่วนก่อนการทดลองมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.83$ S.D. = 0.13)

เมื่อพิจารณาในรายด้านของปณิธานแห่งตนทางการเรียน องค์ประกอบด้านการเลือกและตัดสินใจทางการเรียน พบว่า หลังการทดลอง และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 3.86$ S.D. = 0.23 $\bar{X} = 3.88$ S.D. = 0.28) ส่วนก่อนการทดลองมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.86$ S.D. = 0.19)

ด้านการแก้ปัญหาทางการเรียน พบว่า หลังการทดลอง และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 4.10$ S.D. = 0.33 $\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.13) ส่วนก่อนการทดลองมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.84$ S.D. = 0.19)

ด้านการตั้งเป้าหมายทางการเรียน พบว่า หลังการทดลอง และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 4.35$ S.D. = 0.24 $\bar{X} = 4.42$ S.D. = 0.24) ส่วนก่อนการทดลองมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.07$ S.D. = 0.24)

ด้านการสนับสนุนตนเองทางการเรียน พบว่า หลังการทดลอง และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 3.83$ S.D. = 0.18 $\bar{X} = 3.80$ S.D. = 0.14) ส่วนก่อนการทดลองมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.63$ S.D. = 0.25)

ด้านการควบคุมตนเองทางการเรียน พบว่า หลังการทดลอง และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 3.88$ S.D. = 0.19 $\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.25) ส่วนก่อนการทดลองมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.52$ S.D. = 0.27)

และด้านการตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน พบว่า หลังการทดลอง และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 4.16$ S.D. = 0.30 $\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.17) ส่วนก่อนการทดลองมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.08$ S.D. = 0.26)

ตาราง 19 ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูในภาพรวมและรายด้านของนักศึกษาในกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค

ปณิธานแห่งตน ทางการเรียน	กลุ่มควบคุม								
	ก่อนการทดลอง			หลังการทดลอง			เมื่อสิ้นสุดการติดตามผล		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. การเลือกและ ตัดสินใจทาง การเรียน	2.88	0.17	ปานกลาง	2.98	0.12	ปานกลาง	2.95	0.16	ปานกลาง
2. การแก้ปัญหา ทางการเรียน	2.81	0.21	ปานกลาง	2.92	0.24	ปานกลาง	2.96	0.11	ปานกลาง
3. การตั้งเป้าหมาย ทางการเรียน	3.01	0.28	ปานกลาง	3.12	0.33	ปานกลาง	3.15	0.21	ปานกลาง
4. การสนับสนุน ตนเองทางการเรียน	2.58	0.26	ปานกลาง	2.68	0.11	ปานกลาง	2.65	0.11	ปานกลาง
5. การควบคุมตนเอง ทางการเรียน	2.54	0.26	ปานกลาง	2.79	0.20	ปานกลาง	2.88	0.14	ปานกลาง
6. การตระหนักรู้ใน ตนเองทางการเรียน	3.09	0.26	ปานกลาง	3.18	0.34	ปานกลาง	3.15	0.31	ปานกลาง
ปณิธานแห่งตนทาง การเรียน (ภาพรวม)	2.82	0.11	ปานกลาง	2.94	0.08	ปานกลาง	2.95	0.04	ปานกลาง

จากตาราง 19 พบว่า คะแนนปณิธานแห่งตนทางการเรียนโดยรวมของนักศึกษาวิชาชีพครูกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.94$ S.D. = 0.08 $\bar{X} = 2.95$ S.D. = 0.04) ส่วนก่อนการทดลองมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.82$ S.D. = 0.11)

เมื่อพิจารณาในรายด้านของปณิธานแห่งตนทางการเรียน องค์ประกอบด้านการเลือกและตัดสินใจทางการเรียน พบว่า หลังการทดลอง และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.98$ S.D. = 0.12 $\bar{X} = 2.95$ S.D. = 0.16) ส่วนก่อนการทดลองมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.88$ S.D. = 0.17)

ด้านการแก้ปัญหาทางการเรียน พบว่า หลังการทดลอง และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.92$ S.D. = 0.24 $\bar{X} = 2.96$ S.D. = 0.11) ส่วนก่อนการทดลองมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.81$ S.D. = 0.21)

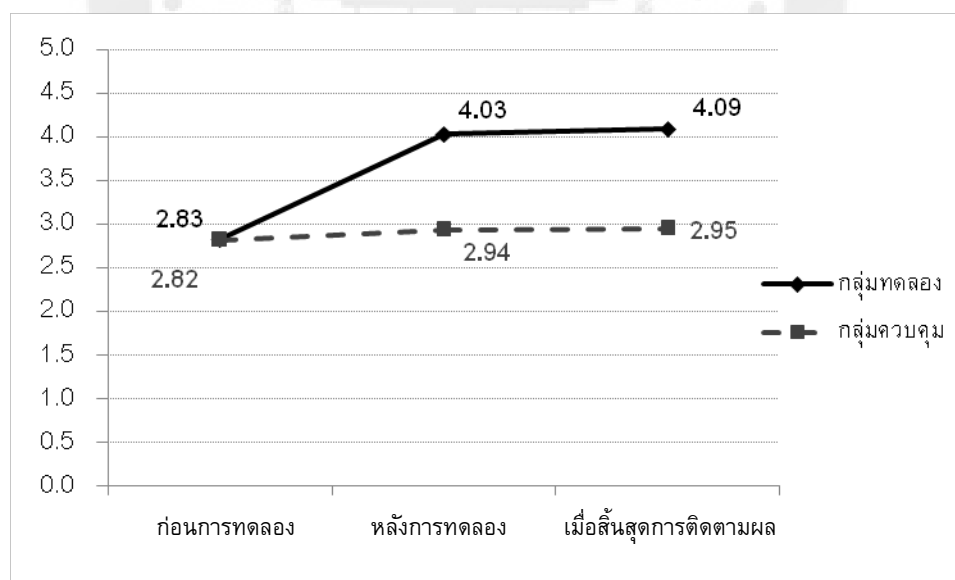
ด้านการตั้งเป้าหมายทางการเรียน พบว่า หลังการทดลอง และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.12$ S.D. = 0.33 $\bar{X} = 3.15$ S.D. = 0.21) ส่วนก่อนการทดลองมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.01$ S.D. = 0.28)

ด้านการสนับสนุนตนเองทางการเรียน พบว่า หลังการทดลอง และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.68$ S.D. = 0.11 $\bar{X} = 2.65$ S.D. = 0.11) ส่วนก่อนการทดลองมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.58$ S.D. = 0.26)

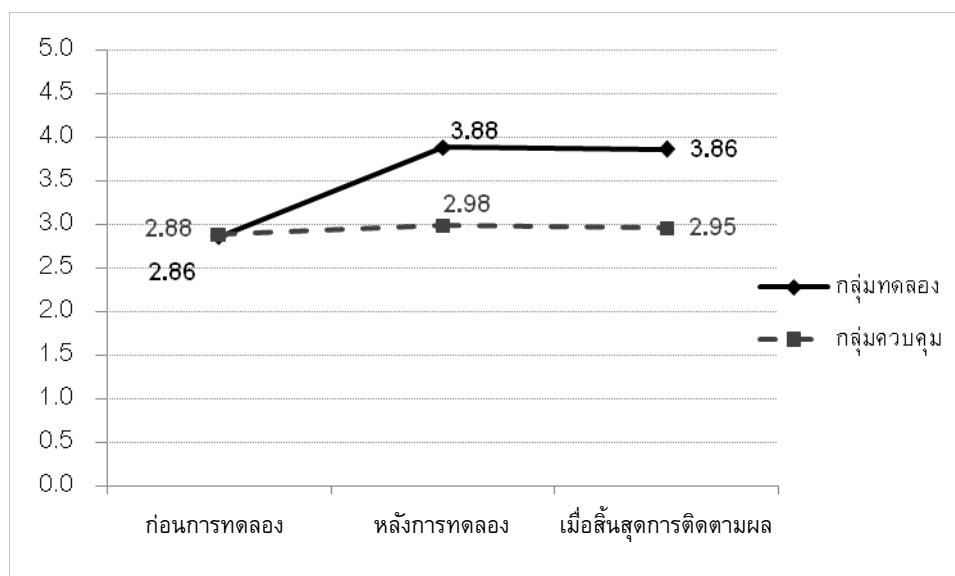
ด้านการควบคุมตนเองทางการเรียน พบว่า หลังการทดลอง และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.79$ S.D. = 0.20 $\bar{X} = 2.88$ S.D. = 0.14) ส่วนก่อนการทดลองมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.54$ S.D. = 0.26)

และด้านการตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน พบว่า หลังการทดลอง และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.18$ S.D. = 0.34 $\bar{X} = 3.15$ S.D. = 0.31) ส่วนก่อนการทดลองมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.09$ S.D. = 0.26)

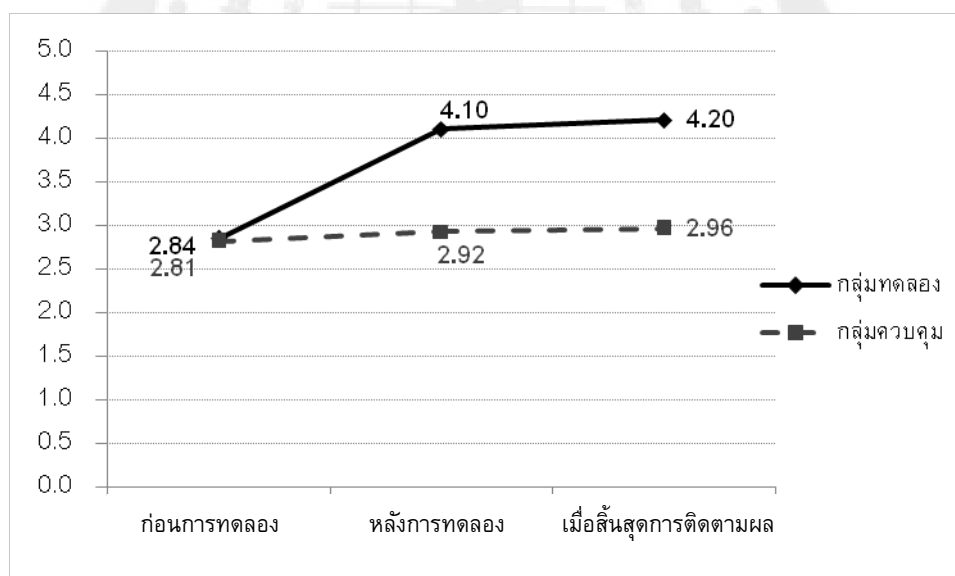
เพื่อให้เห็นเด่นชัด ผู้วิจัยจึงนำเสนอภาพกราฟการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูรายด้านก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผล กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ดังแสดงในภาพประกอบ 8-14

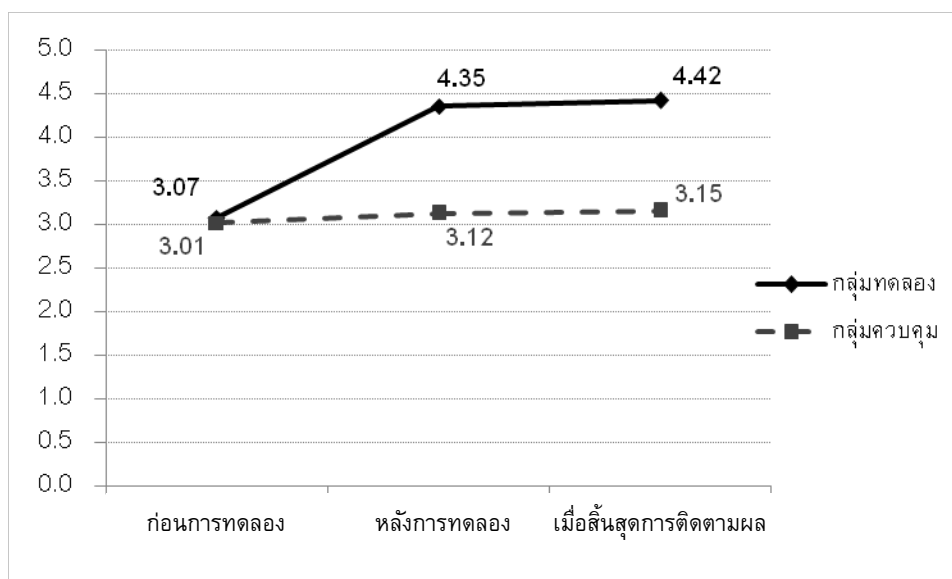
ภาพประกอบ 8 การเปรียบเทียบคะแนนค่าเฉลี่ยปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูโดยรวม ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผล ของนักศึกษาวิชาชีพครูกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

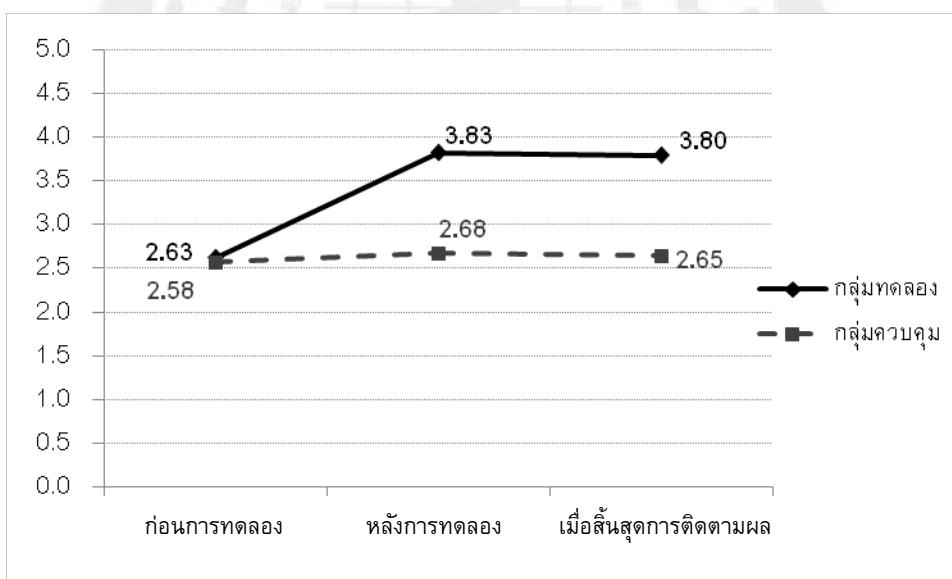
ภาพประกอบ 9 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยปฏิกิริยาแห่งตนทางการเรียนด้านการเลือกและตัดสินใจทางการเรียนก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผล ของนักศึกษาวิชาชีพครูกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

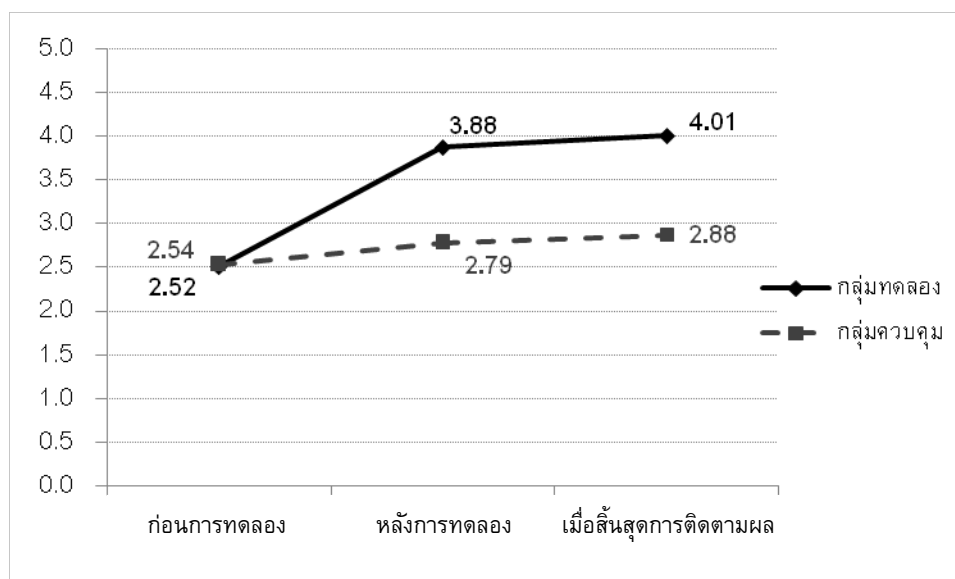
ภาพประกอบ 10 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยปฏิกิริยาแห่งตนทางการเรียนด้านการแก้ปัญหาทางการเรียนก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผล ของนักศึกษาวิชาชีพครูกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

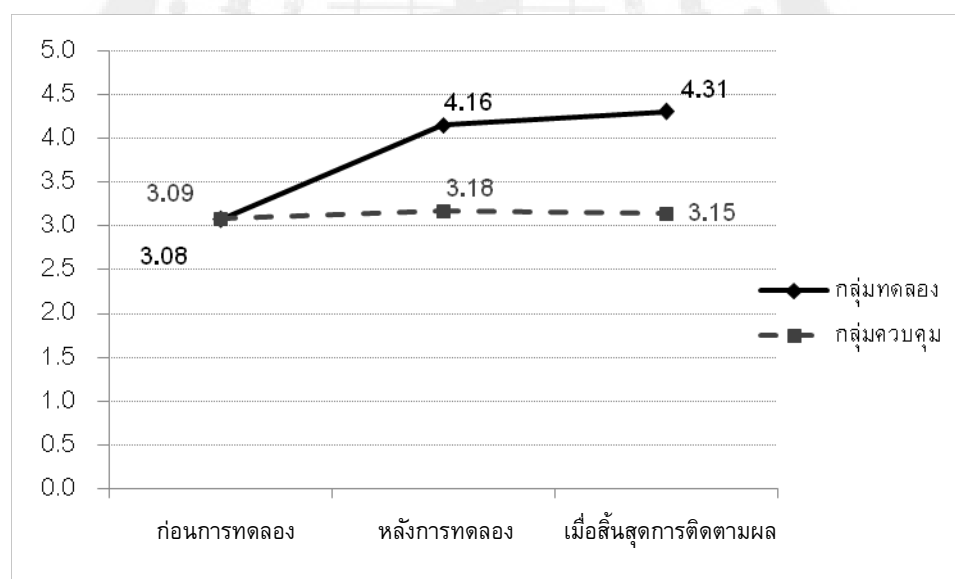
ภาพประกอบ 11 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยปณิธานแห่งตนทางการเรียนด้านการตั้งเป้าหมายทางการเรียนก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผล ของนักศึกษาวิชาชีพครูกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ภาพประกอบ 12 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยปณิธานแห่งตนทางการเรียนด้านการสนับสนุนตนเองทางการเรียนก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผล ของนักศึกษาวิชาชีพครูกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ภาพประกอบ 13 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยปณิธานแห่งตนทางการเรียนด้านการควบคุมตนเอง
ทางการเรียนก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผล ของนักศึกษา
วิชาชีพครูกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ภาพประกอบ 14 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยปณิธานแห่งตนทางการเรียนด้านการตระหนักรู้ใน
ตนเองทางการเรียนก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผล ของ
นักศึกษาวิชาชีพครูกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

4.2 การเปรียบเทียบระดับปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูกลุ่มทดลองที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่ม กับกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่ม ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผล

การวิเคราะห์ข้อมูลตอนนี้ ผู้วิจัยทำการเปรียบเทียบคะแนนแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูโดยรวม และองค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูแต่ละองค์ประกอบ ที่ได้จากก่อนการทดลอง หลังการทดลอง เมื่อสิ้นสุดการติดตามผล และกลุ่มควบคุมตามลำดับ ดังนี้

4.2.1 การเปรียบเทียบปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูกลุ่มทดลองที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียน และกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียน ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผลของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม มาวิเคราะห์ความแปรปรวน แบบวัดซ้ำชนิดสองทาง (Two-way ANOVA repeated measurement) และทำการตรวจสอบการแจกแจงปกติของกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีบ็อกซ์เอ็ม (Box's M test) (Garson. 2012: 38) ได้เท่ากับ 16.41 และจากการทดสอบได้ค่า F เท่ากับ 2.08 ที่นัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ .05 แสดงว่า กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีความแปรปรวนของความคลาดเคลื่อนเป็นเอกพันธ์กัน ผู้วิจัยจึงทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูโดยรวม ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผล ของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ดังแสดงในตาราง 20

ตาราง 20 การเปรียบเทียบปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูโดยรวม ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผล ของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวน แบบวัดซ้ำชนิดสองทาง

แหล่งความแปรปรวน	Sum of Squares	df	Mean Squares	F	p
ระหว่างกลุ่ม					
- กลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง	2.23	1	2.23	630.87*	0.00
- ความคลาดเคลื่อน	0.05	14	0.00		
ภายในกลุ่ม					
- ผลการวัดก่อน หลัง และหลังการติดตามผล	4.96	2	2.48	229.97*	0.00
- ปฏิสัมพันธ์ของกลุ่มกับการวัดก่อนหลัง และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผล	3.22	2	1.61	149.25*	0.00
- ความคลาดเคลื่อน	0.30	28	0.01		

*p < .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง 20 พบว่า ผลการวัดคะแนนปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผล ของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันของคะแนนปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูโดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F = 149.25$ $p = 0.00$) แสดงว่าคะแนนที่ได้จากการวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูโดยรวมจากการวัดซ้ำของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม มีความแตกต่างกัน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงทำการวิเคราะห์ผลเฉพาะกลุ่ม (Simple effects) แบบการวิเคราะห์ความแปรปรวน แบบวัดซ้ำชนิดทางเดียว (One-way ANOVA repeated measurement) โดยการวิเคราะห์แยกทีละกลุ่มดังแสดงในตาราง 21

ตาราง 21 การเปรียบเทียบปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูโดยรวม ของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวน แบบวัดซ้ำชนิดทางเดียว

กลุ่ม	แหล่งความแปรปรวน	Sum of Squares	df	Mean Squares	F	p
กลุ่มทดลอง	- ผลการวัดก่อน หลัง และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผล	8.09	2	4.04	226.95*	0.00
	- ความคลาดเคลื่อน	0.25	14	0.01		
กลุ่มควบคุม	- ผลการวัดก่อน หลัง และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผล	0.09	2	0.04	12.50*	0.00
	- ความคลาดเคลื่อน	0.05	14	0.00		

*p < .05

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 21 พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูโดยรวมที่ได้จากผลการวัดก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผล ในกลุ่มทดลอง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F = 226.95$ $p = 0.00$) แสดงว่าในกลุ่มทดลองมีคะแนนปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูโดยรวมก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผลแตกต่างกันอย่างน้อย 1 คู่ ในขณะที่เดียวกัน กลุ่มควบคุมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F = 12.50$ $p = 0.00$) แสดงว่า ในกลุ่มควบคุมมีคะแนนปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูโดยรวมก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผลแตกต่างกันอย่างน้อย 1 คู่ ด้วยเช่นกัน

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงนำผลที่ได้จากการวัดการทดลอง หลังการทดลอง และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผล ของทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มาเปรียบเทียบเป็นรายคู่ด้วยวิธี Least significance differences (LSD) เพื่อดูว่าคู่ใดมีความแตกต่างกัน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงในตาราง 22 และ 23

ตาราง 22 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของค่าเฉลี่ยคะแนนแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูโดยรวมที่ได้จากผลการวัดก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผล ภายในกลุ่มทดลองด้วยวิธี LSD

กลุ่ม	ระยะการทดลอง				Mean	Std.	p
	ระยะ	$\bar{X}$	ระยะ	$\bar{X}$	Difference	Error	
กลุ่มทดลอง	หลังการทดลอง	4.03	ก่อนการทดลอง	2.83	1.20	0.09	0.00
	เมื่อสิ้นสุดการติดตามผล	4.09	ก่อนการทดลอง	2.83	1.26	0.05	0.00
	เมื่อสิ้นสุดการติดตามผล	4.09	หลังการทดลอง	4.03	0.06	0.04	0.17
	เมื่อสิ้นสุดการติดตามผล	4.09	เมื่อสิ้นสุดการติดตามผล	4.09	0.00	0.00	1.00

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง 22 พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูโดยรวม ที่เป็นกลุ่มทดลอง หลังการทดลอง และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผล แตกต่างจากก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แต่หลังการทดลองกับเมื่อสิ้นสุดการติดตามผลแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า การทดลองใช้การให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคส่งผลต่อการเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูให้สูงขึ้น และมีความคงทนของการให้คำปรึกษากลุ่มอยู่จนถึงเมื่อสิ้นสุดการติดตามผล

ตาราง 23 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของค่าเฉลี่ยคะแนนแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูโดยรวม ที่ได้จากผลการวัดก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผล ภายในกลุ่มควบคุมด้วยวิธี LSD

กลุ่ม	ระยะการทดลอง				Mean	Std.	p
	ระยะ	$\bar{X}$	ระยะ	$\bar{X}$	Difference	Error	
กลุ่มควบคุม	หลังการทดลอง	2.94	ก่อนการทดลอง	2.82	0.12	0.02	0.00
	เมื่อสิ้นสุดการติดตามผล	2.95	ก่อนการทดลอง	2.82	0.13	0.03	0.00
	เมื่อสิ้นสุดการติดตามผล	2.95	หลังการทดลอง	2.94	0.01	0.02	0.56
	เมื่อสิ้นสุดการติดตามผล						

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง 23 พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูโดยรวมที่เป็นกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง แตกต่างจากก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผล แตกต่างกันหลังการทดลองอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ อย่างไรก็ตามค่าเฉลี่ยของคะแนนแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูโดยรวมของกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2.2 การเปรียบเทียบปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูเป็นรายองค์ประกอบ

การวิเคราะห์ในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยนำคะแนนแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูรายองค์ประกอบ ที่ได้จากผลการวัดก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผลของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มาเปรียบเทียบกันโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำชนิดสองทาง (Two-way ANOVA repeated measurement) แบบ One between and two within design ดังแสดงในตาราง 24

ตาราง 24 การเปรียบเทียบปฏิกิริยาแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูรายองค์ประกอบ โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำชนิดสองทาง แบบ One between and two within design

แหล่งความแปรปรวน	Sum of Squares	df	Mean Squares	F	p
ระหว่างกลุ่ม					
- กลุ่มทดลอง-กลุ่มควบคุม	2.24	1	2.24	641.07*	0.00
- ความคลาดเคลื่อน	0.04	14	0.00		
ภายในกลุ่ม					
- องค์ประกอบปฏิกิริยาแห่งตนทางการเรียน	9.68	6	1.61	31.77*	0.00
- ปฏิสัมพันธ์ขององค์ประกอบปฏิกิริยาแห่งตนทางการเรียนกลุ่มควบคุม-กลุ่มทดลอง	0.51	6	0.08	1.69	0.13
- ความคลาดเคลื่อน	4.26	84	0.05		
- ผลการวัด ก่อน หลัง และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผล	34.89	2	17.44	234.48*	0.00
- ปฏิสัมพันธ์ของผลการวัดก่อน หลัง และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผลกับกลุ่มทดลอง-กลุ่มควบคุม	22.67	2	11.33	152.36*	0.00
- ความคลาดเคลื่อน	2.08	28	0.07		
- ปฏิสัมพันธ์ขององค์ประกอบปฏิกิริยาแห่งตนทางการเรียนกับผลการวัดก่อน หลัง และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผล	0.76	12	0.06	1.57	0.10
- ปฏิสัมพันธ์ขององค์ประกอบปฏิกิริยาแห่งตนทางการเรียนกับผลการวัดก่อน หลัง และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผล กับกลุ่มทดลอง-กลุ่มควบคุม	0.16	12	0.01	0.33	0.98
- ความคลาดเคลื่อน	6.80	168	0.04		

*p < .05

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 24 พบว่า ปฏิสัมพันธ์ขององค์ประกอบ
 ทัศนคติแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูกับผลการวัดซ้ำก่อนการทดลอง หลังการ
 ทดลอง และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผลของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันต่อ
 คะแนนทัศนคติแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูรายองค์ประกอบ อย่างไม่มีนัยสำคัญ
 ทางสถิติ ($F = 0.33$ $p = 0.98$) และองค์ประกอบทัศนคติแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพ
 ครู จากผลการวัดซ้ำก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผลมีปฏิสัมพันธ์
 ร่วมกันของคะแนนทัศนคติแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู อย่างไม่มีนัยสำคัญทาง
 สถิติ ($F = 1.57$ $p = 0.10$)

ในส่วนผลการวัดซ้ำของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง
 หลังการทดลอง และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผล มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันของคะแนนทัศนคติแห่งตน
 ทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูรายองค์ประกอบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 152.36$
 $p = 0.00$) แสดงว่า คะแนนที่ได้จากผลการวัดทัศนคติแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู
 รายองค์ประกอบในแต่ละครั้งของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
 ทางสถิติ ($p < .05$)

หลังจากนั้น ผู้วิจัยจึงทำการวิเคราะห์เฉพาะกลุ่ม (Simple Effects)
 เป็นรายองค์ประกอบ โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน วัดซ้ำชนิดทางเดียว (One-way ANOVA
 repeated measurement) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงในตาราง 25

ตาราง 25 การเปรียบเทียบองค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูที่ได้ผลจากการวัดก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผล ของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม โดยวิเคราะห์ความแปรปรวน วัดซ้ำชนิดทางเดียว (One-way ANOVA repeated measurement)

กลุ่ม	แหล่งความแปรปรวน	Sum of Squares	df	Mean Squares	F	p
กลุ่มทดลอง	- การเลือกและตัดสินใจทางการเรียน	5.48	2	2.74	64.35*	0.00
	- ความคลาดเคลื่อน	0.59	14	0.04		
	- การแก้ปัญหาทางการเรียน	9.22	2	4.61	105.71*	0.00
	- ความคลาดเคลื่อน	0.61	14	0.04		
	- การตั้งเป้าหมายทางการเรียน	9.20	2	4.60	95.88*	0.00
	- ความคลาดเคลื่อน	0.67	14	0.04		
	- การสนับสนุนตนเองทางการเรียน	7.43	2	3.71	89.70*	0.00
	- ความคลาดเคลื่อน	0.58	14	0.04		
	- การควบคุมตนเองทางการเรียน	10.87	2	5.43	126.44*	0.00
	- ความคลาดเคลื่อน	0.60	14	0.04		
	- การตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน	7.26	2	3.63	53.22*	0.00
	- ความคลาดเคลื่อน	0.95	14	0.06		
กลุ่มควบคุม	- การเลือกและตัดสินใจทางการเรียน	0.04	2	0.02	1.21	0.32
	- ความคลาดเคลื่อน	0.23	14	0.01		
	- การแก้ปัญหาทางการเรียน	0.10	2	0.05	1.35	0.29
	- ความคลาดเคลื่อน	0.53	14	0.03		
	- การตั้งเป้าหมายทางการเรียน	0.08	2	0.04	0.40	0.67
	- ความคลาดเคลื่อน	1.51	14	0.10		
	- การสนับสนุนตนเองทางการเรียน	0.04	2	0.02	0.63	0.54
	- ความคลาดเคลื่อน	0.44	14	0.03		
	- การควบคุมตนเองทางการเรียน	0.51	2	0.25	6.65*	0.00
	- ความคลาดเคลื่อน	0.54	14	0.03		
	- การตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน	0.02	2	0.01	0.15	0.85
	- ความคลาดเคลื่อน	1.30	14	0.09		

*p < .05

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 25 พบว่า คะแนนแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูรายองค์ประกอบที่ได้จากผลการวัดก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผลของกลุ่มทดลอง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกองค์ประกอบ ได้แก่ การเลือกและตัดสินใจทางการเรียน ($F = 64.35$ $p = 0.00$) การแก้ปัญหาทางการเรียน ($F = 105.71$ $p = 0.00$) การตั้งเป้าหมายทางการเรียน ($F = 95.88$ $p = 0.00$) การสนับสนุนตนเองทางการเรียน ($F = 89.70$ $p = 0.00$) การควบคุมตนเองทางการเรียน ($F = 126.44$ $p = 0.00$) และการตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน ($F = 53.22$ $p = 0.00$) แสดงว่าในกลุ่มทดลองมีคะแนนปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูรายองค์ประกอบที่ได้จากการวัดซ้ำ มีความแตกต่างกันอย่างน้อย 1 คู่ ส่วนคะแนนแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูของกลุ่มควบคุม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพียง 1 องค์ประกอบคือ การควบคุมตนเองทางการเรียน ($F = 6.65$ $p = 0.00$) แสดงว่าในกลุ่มควบคุมมีคะแนนปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูรายองค์ประกอบที่ได้จากการวัดซ้ำมีความแตกต่างกันอย่างน้อย 1 คู่เช่นกัน

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงทำการตรวจสอบความแตกต่างรายคู่ เพื่อดูว่าคู่ใดมีความแตกต่างกันโดยใช้การทดสอบด้วยวิธี Least significance differences (LSD) ดังแสดงผลในตาราง 26 และ 27

ตาราง 26 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของค่าเฉลี่ยรายองค์ประกอบนิฐานแห่งตน
ทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู ที่ได้ผลจากการวัดก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และ
เมื่อสิ้นสุดการติดตามผลภายในกลุ่มทดลอง ด้วยวิธี LSD

กลุ่ม	องค์ประกอบ	ระยะการทดลอง				Mean	Std.	p
		ระยะ	$\bar{X}$	ระยะ	$\bar{X}$	Difference	Error	
กลุ่มทดลอง	การเลือกและตัดสินใจทางการเรียน	หลังการทดลอง	3.88	ก่อนการทดลอง	2.86	1.02	0.13	0.00
		เมื่อสิ้นสุดการติดตามผล	3.86	ก่อนการทดลอง	2.86	1.00	0.11	0.00
		เมื่อสิ้นสุดการติดตามผล	3.86	หลังการทดลอง	3.88	-0.02	0.02	0.35
	การแก้ปัญหาทางการเรียน	หลังการทดลอง	4.10	ก่อนการทดลอง	2.84	1.26	0.11	0.00
		เมื่อสิ้นสุดการติดตามผล	4.20	ก่อนการทดลอง	2.84	1.35	0.08	0.00
		เมื่อสิ้นสุดการติดตามผล	4.20	หลังการทดลอง	4.10	0.09	0.11	0.44
	การตั้งเป้าหมายทางการเรียน	หลังการทดลอง	4.35	ก่อนการทดลอง	3.07	1.28	0.12	0.00
		เมื่อสิ้นสุดการติดตามผล	4.42	ก่อนการทดลอง	3.07	1.34	0.13	0.00
		เมื่อสิ้นสุดการติดตามผล	4.42	หลังการทดลอง	4.35	0.06	0.04	0.22
	การสนับสนุนตนเองทางการเรียน	หลังการทดลอง	3.83	ก่อนการทดลอง	2.63	1.19	0.11	0.00
		เมื่อสิ้นสุดการติดตามผล	3.80	ก่อนการทดลอง	2.63	1.16	0.11	0.00
		เมื่อสิ้นสุดการติดตามผล	3.80	หลังการทดลอง	3.83	-0.02	0.06	0.69
	การควบคุมตนเองทางการเรียน	หลังการทดลอง	3.88	ก่อนการทดลอง	2.52	1.36	0.10	0.00
		เมื่อสิ้นสุดการติดตามผล	4.01	ก่อนการทดลอง	2.52	1.48	0.07	0.00
		เมื่อสิ้นสุดการติดตามผล	4.01	หลังการทดลอง	3.88	0.12	0.12	0.35
	การตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน	หลังการทดลอง	4.16	ก่อนการทดลอง	3.08	1.08	0.15	0.00
		เมื่อสิ้นสุดการติดตามผล	4.31	ก่อนการทดลอง	3.08	1.23	0.10	0.00
		เมื่อสิ้นสุดการติดตามผล	4.31	หลังการทดลอง	4.16	0.15	0.12	0.25

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง 26 พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูรายองค์ประกอบกลุ่มทดลอง หลังการทดลอง และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผลแตกต่างจากก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่หลังการทดลองกับเมื่อสิ้นสุดการติดตามผล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การทดลองใช้การให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนสามารถเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูให้สูงขึ้น และมีความคงทนของผลการให้คำปรึกษากลุ่มจนถึงเมื่อสิ้นสุดการติดตามผล

ตาราง 27 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของค่าเฉลี่ยรายองค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู ที่ได้ผลจากการวัดก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผลภายในกลุ่มควบคุม ด้วยวิธี LSD

กลุ่ม	องค์ประกอบ	ระยะการทดลอง				Mean Difference	Std. Error	p
		ระยะ	$\bar{X}$	ระยะ	$\bar{X}$			
กลุ่มควบคุม	การควบคุมตนเองทาง	หลังการทดลอง	2.79	ก่อนการทดลอง	2.54	0.25	0.11	0.05
	การเรียน	เมื่อสิ้นสุดการติดตามผล	2.88	ก่อนการทดลอง	2.54	0.34	0.09	0.00
		เมื่อสิ้นสุดการติดตามผล	2.88	หลังการทดลอง	2.79	0.09	0.08	0.30

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง 27 พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูองค์ประกอบการควบคุมตนเองทางการเรียนของกลุ่มควบคุมเมื่อสิ้นสุดการติดตามผล แตกต่างจากก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่หลังการทดลองกับเมื่อสิ้นสุดการติดตามผลแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ .05

4.3 รายงานผลการสังเกตการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู

ผลของการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู ผู้วิจัยได้สรุปให้เห็นถึงการใช้กระบวนการให้คำปรึกษากลุ่ม การประยุกต์ใช้เทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่ม เพื่อส่งเสริมการสนทนาภายในกลุ่ม การเปลี่ยนแปลงความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมของนักศึกษาวิชาชีพครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในระหว่างการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูรายองค์ประกอบในแต่ละครั้ง ซึ่งสามารถสรุปผล และนำเสนอผลการสังเกตพฤติกรรมของสมาชิกกลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มได้ดังนี้

การให้คำปรึกษากลุ่มครั้งที่ 1 เรื่อง การปฐมนิเทศ

การให้คำปรึกษากลุ่มครั้งที่ 1 เรื่อง การปฐมนิเทศ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างสัมพันธภาพ ซึ่งแรงกฎเกณฑ์และรายละเอียดเกี่ยวกับการให้คำปรึกษากลุ่ม โดยผู้วิจัยได้ผสมผสานเทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่ม ประกอบด้วย เทคนิคการฟังอย่างใส่ใจ การตั้งคำถาม การสะท้อนเนื้อหา การสร้างความกระจ่าง และการสรุปความ และเทคนิคการเสริมแรง เมื่อสมาชิกเข้ามาในกลุ่มครั้งแรก ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่าสมาชิกกลุ่มบางคนเกิดความวิตกกังวล ไม่สบตาผู้อื่น ไม่มีการยิ้ม ไม่มั่นใจว่าจะเป็นที่ยอมรับของกลุ่มได้หรือไม่ ผู้วิจัยจึงสร้างสัมพันธภาพโดยการยิ้มทักทายพูดคุย และเชิญให้มานั่งภายในกลุ่ม ผู้วิจัยสร้างสัมพันธภาพกับสมาชิกกลุ่ม โดยผู้วิจัยยิ้ม กล่าวต้อนรับ แนะนำตนเอง โดยผู้วิจัยบอกถึงความรู้สึกที่ดีที่ได้มาเข้าร่วมกลุ่ม และให้สมาชิกกลุ่มแนะนำตนเองทีละคน เพื่อให้สมาชิกกลุ่มเกิดความรู้สึกคุ้นเคยกันในเบื้องต้น พบว่า สมาชิกกลุ่มจึงเริ่มผ่อนคลาย มีความสนใจ กระตือรือร้น เริ่มพูดคุย แสดงความเป็นมิตรซึ่งกันและกัน มีที่ทำพร้อมช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ผู้วิจัยใช้กิจกรรมจับคู่และจับกลุ่มสามคน ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มผลัดกันแนะนำตนเอง แล้วให้สมาชิกกลุ่มกลับเข้าที่นั่งเดิมและแนะนำตนเองอีกครั้งเพื่อเป็นการทบทวนความจำให้กับสมาชิกคนอื่นภายในกลุ่ม ทำให้สมาชิกกลุ่มรู้จักกันมากยิ่งขึ้น เกิดสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน จดจำชื่อและลักษณะของสมาชิกภายในกลุ่มได้

ผลการสังเกตในขณะดำเนินการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค พบว่า ในช่วงแรกสมาชิกกลุ่มยังมีท่าที่ไม่ผ่อนคลาย นั่งหลังตรง ไม่ได้นั่งตามสบาย เมื่อผู้วิจัยได้กล่าวทักทาย และให้สมาชิกแนะนำตัว พูดถึงความรู้สึกที่ได้มาเข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่ม สังเกตได้ว่าสมาชิกกลุ่มเริ่มรู้สึกผ่อนคลาย มีความสนใจ กระตือรือร้น เริ่มคุ้นเคย แสดงความเป็นมิตรซึ่งกันและกัน มีที่ทำพร้อมช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และสามารถระบุความคาดหวังในการเข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่ม เพื่อพัฒนาตนเองต่อไป นอกจากนี้สมาชิกกลุ่มได้ให้ความร่วมมือในกิจกรรมของการให้คำปรึกษากลุ่มเป็นอย่างดี แสดงให้เห็นว่าสมาชิกกลุ่มมีความพร้อมและเต็มใจที่จะเข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียน

การให้คำปรึกษากลุ่มครั้งที่ 2 เรื่อง ปณิธานแห่งตนทางการเรียน

การให้คำปรึกษากลุ่มครั้งที่ 2 เรื่อง ปณิธานแห่งตนทางการเรียน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้สมาชิกกลุ่มตระหนักถึงความคิด ความรู้สึกของตนเองเกี่ยวกับปณิธานแห่งตนทางการเรียน รับทราบและทำความเข้าใจเกี่ยวกับปณิธานแห่งตนทางการเรียน และรับทราบถึงประโยชน์จากการเข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียน โดยผู้วิจัยได้ผสมผสานเทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่ม ประกอบด้วย เทคนิคการสอน เทคนิคคำถาม ปฏิหารีย์ และเทคนิคการให้กำลังใจ เมื่อผู้วิจัยร่วมสนทนากับสมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับเจตคติที่มีต่อการเรียน โดยเน้นความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมที่มีต่อการเรียน พบว่า สมาชิกกลุ่มได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนของตนเองในแต่ละสาขาวิชา ผู้วิจัยจึงสนทนากับสมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับบุคคลที่มีปณิธานแห่งตนทางการเรียนว่ามีลักษณะอย่างไร พบว่า สมาชิกกลุ่มสามารถอธิบาย

ลักษณะของบุคคลที่มีปณิธานแห่งตนทางการเรียนว่ามีลักษณะอย่างไรได้ นอกจากนี้สมาชิกกลุ่มสามารถยกตัวอย่างของเพื่อนในห้องเรียนที่มีปณิธานแห่งตนทางการเรียนได้ โดยได้ยกตัวอย่างเพื่อนของตนเองในชั้นเรียนของตน โดยอธิบายเกี่ยวกับลักษณะเฉพาะตัวของเพื่อนที่มีปณิธานแห่งตนทางการเรียน อีกทั้งผู้วิจัยใช้เทคนิคการสอนอธิบายความรู้เกี่ยวกับปณิธานแห่งตนทางการเรียนให้กับสมาชิกกลุ่มได้รับทราบ ทำให้สมาชิกกลุ่มได้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับปณิธานแห่งตนทางการเรียนของตนเองกับเพื่อน ส่งผลให้สมาชิกกลุ่มได้ตระหนักถึงความสำคัญของการมีปณิธานแห่งตนทางการเรียนต่อตนเอง เมื่อผู้วิจัยใช้เทคนิคคำถามปฎิหาริย์ ซึ่งสมาชิกกลุ่มได้ตอบคำถามเกี่ยวกับหากมีปฎิหาริย์ที่เกิดขึ้น คาดหวังหรืออยากให้เกิดขึ้นกับการเรียนของตนเองจะเป็นอย่างไร และมีอะไรแตกต่างไปจากเดิม พบว่า สมาชิกกลุ่มได้ระบุเกี่ยวกับพฤติกรรม การคาดหวังของตนเองได้ ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มตั้งเป้าหมายทางการเรียนของตนเอง โดยใช้เทคนิคการให้กำลังใจ พบว่า สมาชิกกลุ่มสามารถอธิบายเกี่ยวกับเป้าหมายทางการเรียนของตนเอง เกี่ยวกับความเป็นไปได้ที่จะเกิดขึ้น และได้ระบุพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับเป้าหมายทางการเรียนที่จะเกิดขึ้น

ผลการสังเกตในขณะดำเนินการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค พบว่า สมาชิกกลุ่มมีความตั้งใจที่จะสนทนาลักษณะของผู้ที่มีปณิธานแห่งตนทางการเรียน โดยสมาชิกกลุ่มช่วยกันยกตัวอย่างของเพื่อนในห้องเรียนที่มีปณิธานแห่งตนทางการเรียนให้สมาชิกกลุ่มรับฟัง และให้สมาชิกกลุ่มซักถามหากมีข้อสงสัย สมาชิกกลุ่มมีความกระตือรือร้นที่จะทำความเข้าใจปณิธานแห่งตนทางการเรียน ให้ความสำคัญกับองค์ประกอบและประโยชน์ของการมีปณิธานแห่งตนทางการเรียน โดยการตั้งใจฟังสตามายังผู้วิจัย มีการซักถามเกี่ยวกับความหมายและความสำคัญขององค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียน สมาชิกกลุ่มมีท่าทีที่แสดงอารมณ์ขันและมีความสนุกสนานที่จะคิดถึงปฎิหาริย์ที่อยากให้เกิดขึ้น และเมื่อถึงเวลานำเสนอสมาชิกกลุ่มก็ตั้งใจและสามารถนำเสนอเกี่ยวกับคำถามปฎิหาริย์ได้เป็นอย่างดี อีกทั้งยังมีการซักถามพูดคุยกันในประเด็นที่สงสัยด้วย

การให้คำปรึกษากลุ่มครั้งที่ 3 เรื่อง การเลือกและตัดสินใจทางการเรียน

การให้คำปรึกษากลุ่มครั้งที่ 3 เรื่อง การเลือกและตัดสินใจทางการเรียน มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยให้สมาชิกกลุ่มได้เรียนรู้เกี่ยวกับทฤษฎี A-B-C สามารถตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขการให้คุณค่าและเจตคติของตนที่มีต่อสถานการณ์การเลือกและตัดสินใจทางการเรียน วิเคราะห์จากสถานการณ์จากการเลือกเพื่อนไปสู่การตัดสินใจ สามารถโต้แย้งต่อความไม่มีเหตุผล ความไม่สอดคล้องเชื่อมโยงกันของความคิดที่จะมีผลต่อพฤติกรรม โดยผู้วิจัยได้ผสมผสานเทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่มกลุ่ม ประกอบด้วย เทคนิคการสอนทฤษฎี A-B-C เทคนิคการโต้แย้งกับความเชื่อที่ไม่สมเหตุสมผล เทคนิคการใช้สถานการณ์จำลอง และเทคนิคการเสริมแรง เมื่อผู้วิจัยอธิบายทฤษฎี A-B-C ของการบำบัดแบบ REBT ให้กับสมาชิกกลุ่มรับฟัง พบว่า ในขณะที่ผู้วิจัยอธิบายนั้น สมาชิกกลุ่มให้ความสนใจดูเอกสารตามที่ผู้วิจัยอธิบาย และยกมือสอบถามเพิ่มเติมเมื่อมีข้อสงสัย และร่วมแสดงความคิดเห็น ต่อมาผู้วิจัยจึงให้สมาชิกกลุ่มได้ฝึกวิเคราะห์สถานการณ์ปัญหาการเลือก

และตัดสินใจทางการเรียน โดยใช้เทคนิคการโต้แย้งกับความเชื่อที่ไม่สมเหตุสมผล ให้สมาชิกกลุ่มอธิบายโต้แย้งความเชื่อที่ไม่สมเหตุสมผล พบว่า สมาชิกกลุ่มสามารถโต้แย้งกับความเชื่อที่ไม่สมเหตุสมผลได้ เมื่อผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มอ่านสถานการณ์จากใบงานที่มอบให้ ซึ่งเป็นสถานการณ์ที่จะนำไปสู่การตอบคำถาม แล้วผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มตอบคำถามในใบงาน พบว่า สมาชิกกลุ่มสามารถตอบคำถามในใบงานได้ แสดงว่าสมาชิกกลุ่มสามารถคิดวิเคราะห์ได้ว่าการเลือกและตัดสินใจอย่างไรที่เหมาะสมกับตนเอง หลังจากนั้นผู้วิจัยจึงเสริมแรงให้กับสมาชิกกลุ่ม ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มเล่าเกี่ยวกับประสบการณ์ปัญหาในการเลือกและตัดสินใจทางการเรียน ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มซักถามเพิ่มเติมได้ แล้วให้สมาชิกกลุ่มทบทวนเกี่ยวกับปัญหาในการเลือกและตัดสินใจทางการเรียน ทำให้สมาชิกกลุ่มได้ทบทวนและตรวจสอบวิธีการคิด เจตคติ การให้คุณค่าของตนเองที่มีต่อการเลือกและตัดสินใจทางการเรียน โดยมุ่งเน้นไปที่ความรู้สึกที่ไม่ดีที่เกิดจากความผิดพลาดจากการเลือกและตัดสินใจทางการเรียนที่ได้ดำเนินการแก้ไขแล้ว และรู้สึกว่าการตัดสินใจของตนที่ได้ทำลงไปแล้วไม่สมเหตุสมผล หรือไม่สอดคล้องกันระหว่างความคิดกับความรู้สึก พบว่า สมาชิกกลุ่มยอมรับในผลที่เกิดจากการเลือกและตัดสินใจทางการเรียน และพยายามหาทางในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

ผลการสังเกตในขณะดำเนินการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค พบว่า สมาชิกกลุ่มตั้งใจฟังและสามารถเรียนรู้ Diagram จากการสอนทฤษฎี A-B-C มีความสนใจที่จะเปลี่ยนแปลงความคิด อารมณ์ และพฤติกรรมของตนเอง โดยสมาชิกกลุ่มสามารถที่จะโต้แย้งกับความเชื่อที่ไม่สมเหตุสมผล สมาชิกกลุ่มสามารถบอกถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น มีความเชื่อที่ไม่สมเหตุสมผลต่อเหตุการณ์นั้น เกิดผลที่ตามมาทางอารมณ์หรือพฤติกรรม สมาชิกกลุ่มได้ดำเนินการโต้แย้งความเชื่อนั้น ทำให้มีความเชื่อที่สมเหตุสมผลแทนที่ความเชื่อที่ไม่สมเหตุสมผล ทำให้สมาชิกกลุ่มเกิดความรู้สึกใหม่ขึ้น สมาชิกกลุ่มสามารถวิเคราะห์สถานการณ์การเลือกและตัดสินใจทางการเรียน โดยสมาชิกกลุ่มมีการแสดงความคิดเห็นและสมมติว่าถ้าเป็นตนเองจะทำอย่างไรกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งทำให้สมาชิกกลุ่มได้ฝึกวิเคราะห์และประเมินความเหมาะสมของตนเองกับการเลือกและตัดสินใจทางการเรียน นอกจากนี้สมาชิกกลุ่มได้ตั้งใจแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่างๆ รับฟังสมาชิกกลุ่มพูดแสดงความคิดเห็นอย่างตั้งใจ มีการแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม และสอบถามข้อสงสัยต่างๆ กับผู้วิจัยและสมาชิกกลุ่มด้วยตนเอง และช่วยยกตัวอย่างประกอบ เมื่อผู้วิจัยเสริมแรงสมาชิกกลุ่มก็ยอมรับ ในการบันทึกใบงานสมาชิกกลุ่มมีความตั้งใจที่จะบันทึกใบงาน และตั้งใจที่จะนำเสนอความคิดเห็นในใบงาน เมื่อสมาชิกกลุ่มคนอื่นซักถาม ก็ยินดีที่จะตอบข้อสงสัยต่างๆ นอกจากนี้ผู้วิจัยพบว่า สมาชิกกลุ่มเริ่มมีความชัดเจนในการเลือกและตัดสินใจทางการเรียนของตนเองมากยิ่งขึ้น

การให้คำปรึกษากลุ่มครั้งที่ 4 เรื่อง การแก้ปัญหาทางการเรียน

การให้คำปรึกษากลุ่มครั้งที่ 4 เรื่อง การแก้ปัญหาทางการเรียน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้สมาชิกกลุ่มให้ความสำคัญกับขั้นตอนในการแก้ปัญหา สามารถหาแนวทางการแก้ปัญหาทางการเรียนได้เหมาะสมกับตนเอง โดยผู้วิจัยได้ผสมผสานเทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่ม ประกอบด้วย เทคนิคการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ เทคนิคกระบวนการบำบัดทางความคิด เทคนิคจินตนาการเชิงเหตุผลและอารมณ์ เมื่อผู้วิจัยและสมาชิกกลุ่มร่วมกันสนทนากับปัญหาทางการเรียนที่สามารถเกิดขึ้นได้กับสมาชิกกลุ่มทุกคน พบว่า สมาชิกกลุ่มทุกคนมีปัญหาทางการเรียนทุกคน และสนทนากับสมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับแนวทางการแก้ปัญหาทางการเรียน ก่อนที่สมาชิกกลุ่มจะมาเข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่ม ซึ่งสมาชิกกลุ่มก็จะมีแนวทางในการแก้ปัญหาที่แตกต่างกันออกไป ผู้วิจัยนำเสนอวิธีการแสวงหาข้อมูลเพื่อนำมาใช้ในการแก้ปัญหาทางการเรียน โดยใช้เทคนิคการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ซึ่งสมาชิกกลุ่มร่วมกันสนทนาตามขั้นตอนการแก้ปัญหาทางการเรียนได้ ผู้วิจัยใช้เทคนิคกระบวนการบำบัดทางความคิด โดยผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มยกตัวอย่างปัญหาทางการเรียนมา 1 ปัญหา แล้วให้สมาชิกกลุ่มช่วยกันแก้ปัญหาทางการเรียนเป็นขั้นตอน ซึ่งสมาชิกกลุ่มได้กล่าวถึงปัญหาทางการเรียนและการแก้ปัญหาทางการเรียนเป็นขั้นตอน ต่อมาผู้วิจัยนำเสนอเทคนิคจินตนาการเชิงเหตุผลและอารมณ์ โดยผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มจินตนาการถึงปัญหาทางการเรียนที่คิดว่าแย่ที่สุดสำหรับตนเอง ซึ่งสมาชิกกลุ่มก็ใช้เวลาอยู่กับตัวเองแล้วจินตนาถึงปัญหาทางการเรียนที่คิดว่าแย่ที่สุดสำหรับตนเอง แล้วสมาชิกกลุ่มได้ฝึกพัฒนาการใช้อารมณ์อย่างเหมาะสมในสถานการณ์นั้น ที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามมานั้นจะนำไปสู่หนทางการแก้ปัญหาได้

ผลการสังเกตในขณะดำเนินการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค พบว่า สมาชิกกลุ่มสามารถที่จะเรียนรู้และประยุกต์ใช้ขั้นตอนการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ เพื่อนำมาแก้ปัญหาทางการเรียนของตนเองได้ อีกทั้งยังร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการสนทนาในขั้นตอนการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ในแต่ละขั้นตอนพร้อมยกตัวอย่างประกอบ เมื่อสมาชิกกลุ่มยกตัวอย่างปัญหาทางการเรียนมาแล้วให้ภายในกลุ่มฟัง สมาชิกกลุ่มคนอื่นๆ ก็จะตั้งใจรับฟัง และแสดงความคิดเห็น ช่วยกันหาแนวทางในการแก้ปัญหาทางการเรียนเป็นขั้นตอนไปที่ละขั้นตอน และเมื่อสมาชิกกลุ่มร่วมกันสรุปขั้นตอนการแก้ปัญหาทางการเรียน สมาชิกกลุ่มมีการให้ข้อเสนอแนะและให้กำลังใจกับสมาชิกกลุ่มด้วยกันเอง อีกทั้งสมาชิกกลุ่มฝึกพัฒนาการใช้อารมณ์อย่างเหมาะสมในสถานการณ์นั้น สมาชิกกลุ่มนั่งเียบสักระยะเพื่อคิดพิจารณา แล้วแสดงความคิดเห็นอย่างหลากหลาย รวมถึงได้ให้ข้อเสนอแนะกับสมาชิกกลุ่มคนอื่นด้วย นอกจากนี้สมาชิกกลุ่มได้ตั้งใจแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่างๆ รับฟังอย่างตั้งใจ เมื่อมีข้อสงสัยก็จะซักถาม ในการบันทึกใบงานสมาชิกกลุ่มมีความตั้งใจที่จะบันทึกใบงาน และตั้งใจที่จะนำเสนอความคิดเห็นในใบงาน เมื่อสมาชิกกลุ่มคนอื่นซักถาม ก็ยินดีที่จะตอบข้อสงสัยต่างๆ นอกจากนี้ผู้วิจัยพบว่า สมาชิกกลุ่มเริ่มมีความชัดเจนในการแก้ปัญหาทางการเรียนของตนเองมากยิ่งขึ้น

การให้คำปรึกษากลุ่มครั้งที่ 5 เรื่อง การตั้งเป้าหมายทางการเรียน

การให้คำปรึกษากลุ่มครั้งที่ 5 เรื่อง การตั้งเป้าหมายทางการเรียน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้สมาชิกกลุ่มสามารถตั้งเป้าหมายทางการเรียนได้อย่างชัดเจน เขียนและกล่าวกับตนเองทางบวกเพื่อนำไปสู่การตั้งเป้าหมายทางการเรียน โดยผู้วิจัยได้ผสมผสานเทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่ม ประกอบด้วย เทคนิคการคัดสรรสาระสำคัญ เทคนิคการสร้างสรรค์สิ่งที่ต้องการ และเทคนิคการกล่าวกับตนเองทางบวก เมื่อผู้วิจัยใช้เทคนิคการคัดสรรสาระสำคัญ โดยให้สมาชิกกลุ่มคิดสถานการณ์การกำหนดเป้าหมายทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูมา 1 สถานการณ์ แล้วให้สมาชิกกลุ่มได้คิดวิเคราะห์คัดสรรสาระสำคัญของข้อมูลที่ระบุถึงประเด็นสำคัญที่นักศึกษาวิชาชีพครูเรียนด้วยความมุ่งมั่น การกำหนดเป้าหมายอย่างชัดเจน มีแรงจูงใจ มีความกระตือรือร้น และมีความเพียรพยายาม พบว่า สมาชิกกลุ่มได้ระบุเกี่ยวกับพฤติกรรมเป้าหมายของตนเองได้ เมื่อผู้วิจัยใช้เทคนิคการสร้างสรรค์สิ่งที่ต้องการ พบว่า สมาชิกกลุ่มสามารถเขียนเป้าหมายทางการเรียนของตนเอง 10 ประการ ต่อมาสมาชิกกลุ่มพูดถึงเป้าหมายทางการเรียนที่ตนเองได้เขียนลงไป แล้วสมาชิกกลุ่มปรับเปลี่ยนเป้าหมายทางการเรียนจากประโยคสี่ให้เป็นพฤติกรรมที่สามารถทำได้จริงให้เป็นปัจจุบัน และสอดคล้องกับความต้องการของตนเอง ต่อมาผู้วิจัยใช้เทคนิคการกล่าวกับตนเองทางบวก พบว่า สมาชิกกลุ่มสามารถพูดทางบวกที่ให้กำลังใจตนเอง โดยสมาชิกกลุ่มยกตัวอย่างคำพูดทางบวกที่เป็นการเสริมสร้างกำลังใจตนเองเพื่อนำไปสู่การตั้งเป้าหมายทางการเรียนที่เหมาะสมกับตนเองได้

ผลการสังเกตในขณะดำเนินการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค พบว่า สมาชิกกลุ่มสามารถอธิบายแรงจูงใจในการเรียนของตนเองได้ สามารถที่จะกำหนดเป้าหมายทางการเรียนของตนเองได้ ซึ่งสมาชิกกลุ่มให้ความสำคัญกับเป้าหมายทางการเรียน โดยได้มีการวิเคราะห์และอภิปรายซักถามกันของสมาชิกกลุ่มถึงความเป็นไปได้ของเป้าหมายทางการเรียนที่ได้กำหนดไว้ สมาชิกกลุ่มคนอื่นก็จะตั้งใจรับฟัง และซักถาม รวมถึงช่วยแลกเปลี่ยนความคิดเห็น อีกทั้งสมาชิกกลุ่มยังมีความมุ่งมั่น ตั้งใจในการเขียนเป้าหมายทางการเรียนของตนเอง 10 ประการได้ นอกจากนี้ยังสามารถอธิบายเป้าหมายทางการเรียนของตนเองในแต่ละข้อได้อย่างละเอียด สมาชิกกลุ่มแต่ละคนได้นำเสนอความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมที่เป็นความประทับใจหรือเป็นสิ่งที่ดีของตนเองที่มีต่อการตั้งเป้าหมายทางการเรียน ผลที่เกิดมาจากการกระทำนั้น ซึ่งสมาชิกกลุ่มมีความตั้งใจที่จะแสดงความคิดเห็น และจดจ่ออยู่กับการรับฟังการแสดงความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่มคนอื่น อีกทั้งสมาชิกกลุ่มมีความตั้งใจที่จะใช้คำพูดทางบวกที่เป็นการเสริมสร้างกำลังใจตนเองเพื่อนำไปสู่การตั้งเป้าหมายทางการเรียนที่เหมาะสมกับตนเอง ในการบันทึกใบงานสมาชิกกลุ่มมีความตั้งใจที่จะบันทึกใบงาน โดยในขณะบันทึกใบงานเมื่อสมาชิกกลุ่มมีข้อสงสัยก็จะซักถามผู้วิจัย และตั้งใจที่จะนำเสนอความคิดเห็นในใบงาน เมื่อสมาชิกกลุ่มคนอื่นซักถาม ก็ยินดีที่จะตอบข้อสงสัยต่างๆ นอกจากนี้ผู้วิจัยพบว่า สมาชิกกลุ่มเริ่มมีความชัดเจนในเป้าหมายทางการเรียนของตนเองมากยิ่งขึ้น และมีความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะพัฒนาดตนเองให้มีปณิธานแห่งตนทางการเรียนต่อไป

การให้คำปรึกษากลุ่มครั้งที่ 6 เรื่อง การสนับสนุนตนเองทางการเรียน

การให้คำปรึกษากลุ่มครั้งที่ 6 เรื่อง การสนับสนุนตนเองทางการเรียน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้สมาชิกกลุ่มมีความตระหนักรู้ต่อการสนับสนุนตนเองทางการเรียน สามารถบอกความต้องการของตนเองและมีแนวทางที่จะไปสู่ความต้องการของตนเองสนับสนุนตนเองทางการเรียนได้ และสามารถแก้ไขคำพูดที่เผชิญกับความรู้สึกอย่างมีเหตุผล จนสามารถนำไปสู่การสนับสนุนตนเองทางการเรียนได้ โดยผู้วิจัยได้ผสมผสานเทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่ม ประกอบด้วย เทคนิคระบบ WDEP และเทคนิคการสอนให้เผชิญกับการพูดกับตนเอง เมื่อผู้วิจัยใช้เทคนิคระบบ WDEP เพื่อเป็นแนวทางการสนับสนุนตนเองทางการเรียนให้กับสมาชิกกลุ่ม พบว่า สมาชิกกลุ่มได้ระบุเกี่ยวกับการสนับสนุนตนเองทางการเรียนได้ ต่อมาผู้วิจัยจึงอธิบายให้สมาชิกกลุ่มรับฟังเกี่ยวกับความเชื่อที่ไร้เหตุผล โดยใช้เทคนิคการสอนให้เผชิญกับการพูดกับตนเอง โดยให้สมาชิกกลุ่มยกตัวอย่างความเชื่อของตนเองเกี่ยวกับการสนับสนุนตนเองทางการเรียนที่ไม่มีเหตุผลหรือเหตุผลไม่เหมาะสม แล้วจึงแก้ไขคำพูดที่เผชิญกับความรู้สึกอย่างมีเหตุผล พบว่า สมาชิกกลุ่มสามารถการแก้ไขคำพูดที่เผชิญกับความรู้สึกให้มีเหตุผลได้ ซึ่งจะนำไปสู่การสนับสนุนตนเองทางการเรียนได้

ผลการสังเกตในขณะดำเนินการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค พบว่า สมาชิกกลุ่มสามารถที่จะสนทนากับสมาชิกกลุ่มคนอื่นๆ เกี่ยวกับเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนตนเองทางการเรียนที่สมาชิกกลุ่มได้เคยทำมาได้อย่างเป็นรูปธรรม มีการยกตัวอย่าง มีอารมณ์ขันเข้าร่วมในการนำเสนอตัวอย่าง อีกทั้งสมาชิกกลุ่มยังได้ให้ความสนใจกับระบบ WDEP โดยมีการรับฟังและซักถามข้อสงสัย เมื่อให้สมาชิกกลุ่มเผชิญกับการพูดกับตนเอง สมาชิกกลุ่มมีความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะพยายามแก้ไขคำพูดที่เผชิญกับความรู้สึกให้มีเหตุผลขึ้น ในการบันทึกใบงานสมาชิกกลุ่มมีความตั้งใจที่จะบันทึกใบงาน และตั้งใจที่จะนำเสนอความคิดเห็นในใบงาน เมื่อสมาชิกกลุ่มคนอื่นซักถาม ก็ยินดีที่จะตอบข้อสงสัยต่างๆ นอกจากนี้ผู้วิจัยพบว่า สมาชิกกลุ่มให้ความสำคัญความสำคัญและตระหนักในคุณค่าของการสนับสนุนตนเองทางการเรียนมากยิ่งขึ้น

การให้คำปรึกษากลุ่มครั้งที่ 7 เรื่อง การควบคุมตนเองทางการเรียน

การให้คำปรึกษากลุ่มครั้งที่ 7 เรื่อง การควบคุมตนเองทางการเรียน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้สำรวจตนเองเกี่ยวกับการรับรู้ความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมที่ทำให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ สมาชิกกลุ่มควบคุมหรือยับยั้งพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ และสมาชิกกลุ่มได้ตระหนักเกี่ยวกับกระบวนการกำกับตนเอง โดยผู้วิจัยได้ผสมผสานเทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่ม ประกอบด้วย เทคนิคการวิเคราะห์ตนเองอย่างมีเหตุผล เทคนิคการควบคุมตนเอง และกระบวนการกำกับตนเอง เมื่อผู้วิจัยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ตนเองอย่างมีเหตุผล พบว่า สมาชิกกลุ่มสามารถสำรวจตนเองได้ว่าอุปนิสัยใดเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาตนเองทางการเรียน และอุปนิสัยนั้นสามารถที่จะควบคุมได้มากหรือน้อยเพียงใด ต่อมาผู้วิจัยใช้เทคนิคการควบคุมตนเอง

เพื่อให้สมาชิกมีภาวะแห่งจิตใจที่สงบ มีอารมณ์ที่สงบ สามารถใช้เป็นทักษะที่ใช้ในการปฏิบัติเพื่อการเรียนรู้ พบว่า สมาชิกกลุ่มสามารถตอบคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ยับยั้งการกระทำที่ไม่เหมาะสมเกี่ยวกับการเรียนได้

ผลการสังเกตในขณะดำเนินการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคพบว่า สมาชิกกลุ่มมีความกระตือรือร้นที่จะยกตัวอย่างอุปนิสัยทางการเรียนของตนเองที่ดี และที่ไม่ดีมาเล่าให้สมาชิกกลุ่มได้รับฟัง สมาชิกกลุ่มคนอื่นก็ตั้งใจรับฟังรวมถึงมีการซักถามข้อสงสัยต่างๆ อีกทั้งสมาชิกกลุ่มยังสามารถเชื่อมโยงการควบคุมตนเองทางการเรียนไปสู่อุปนิสัยทางการเรียนสะท้อนให้เห็นว่าสมาชิกกลุ่มมีความสนใจที่จะพัฒนาตนเองให้มีอุปนิสัยที่สามารถควบคุมตนเองทางการเรียนได้ดีขึ้น นอกจากนี้สมาชิกกลุ่มมีการสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในประเด็นพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ทางการเรียน โดยสมาชิกกลุ่มมีความตั้งใจที่จะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและมีการซักถามข้อสงสัยและแสดงความคิดเห็นของตนเอง อีกทั้งสมาชิกกลุ่มยังตั้งใจฟังคำถามและตอบคำถามด้วย และซักถามเมื่อมีข้อสงสัยในประเด็นต่างๆ ที่สมาชิกกลุ่มคนอื่นได้ตอบ เมื่อถึงเวลานำเสนอเทคนิคการควบคุมตนเอง สมาชิกกลุ่มก็ตั้งใจฟัง และมีการช่วยยกตัวอย่างประกอบพร้อมกับแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางที่เป็นไปได้ในการที่จะนำไปใช้ในการเรียน นอกจากนี้สมาชิกกลุ่มได้ตั้งใจใช้กระบวนการกำกับตนเอง โดยเริ่มที่จะเจียบ คัดทบทวนเรื่องราวของตนเองในขั้นการสังเกตตนเอง แสดงความคิดเห็นในขั้นการตัดสินใจตนเอง และเสนอแนวทางการควบคุมตนเองในขั้นการแสดงปฏิกิริยาต่อตนเอง การบันทึกความคิดเห็นลงในใบงาน สมาชิกกลุ่มมีความตั้งใจที่จะบันทึกโดยไม่มีการพูดคุยกัน จะซักถามผู้วิจัยเมื่อมีข้อสงสัย และนำเสนอใบงานของตนเองด้วยความมั่นใจ นอกจากนี้ผู้วิจัยพบว่า สมาชิกกลุ่มให้ความสำคัญและตระหนักในคุณค่าของการควบคุมตนเองทางการเรียนมากยิ่งขึ้น

การให้คำปรึกษากลุ่มครั้งที่ 8 เรื่อง การตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน

การให้คำปรึกษากลุ่มครั้งที่ 8 เรื่อง การตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้ตรวจสอบการตระหนักรู้ต่อความต้องการของตนเองที่เกี่ยวกับการเรียน การตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียนจากการแลกเปลี่ยนบทสนทนา และยอมรับและเข้าใจการปฏิบัติตนของตนเองทางการเรียนไปสู่หนทางที่เหมาะสม ผู้วิจัยได้ผสมผสานเทคนิคการให้คำปรึกษา ประกอบด้วย เทคนิคการตระหนักรู้ต่อความต้องการ เทคนิคการการแลกเปลี่ยนบทสนทนา และเทคนิคการแสดงบทบาทสมมติ เมื่อผู้วิจัยจึงใช้เทคนิคการตระหนักรู้ต่อความต้องการซึ่งผู้วิจัยจะถามสมาชิกกลุ่มว่า “สมาชิกกลุ่มมีความต้องการทางการเรียนอะไรบ้าง” เพื่อให้สมาชิกกลุ่มมีการตระหนักรู้เกี่ยวกับความต้องการทางการเรียนอะไรที่เป็นสิ่งกระตุ้นหรือกำกับให้สมาชิกกลุ่มได้คิดว่า เขาควรทำอย่างไรเพื่อให้ความต้องการนั้นบรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งการสอบถามจะช่วยให้สมาชิกกลุ่มได้ตระหนักรู้ในตนเอง สามารถจัดการสิ่งที่ต้องการมากที่สุดในขณะนั้นให้ปรากฏเป็นภาพที่ชัดเจน เพื่อกระตุ้นเร้าให้สมาชิกกลุ่มได้ลงมือกระทำต่อไป พบว่า สมาชิกกลุ่มสามารถบอก

ความต้องการเกี่ยวกับการเรียน ซึ่งแสดงถึงการตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียนได้ หลังจากนั้นผู้วิจัยจึงให้สมาชิกกลุ่มฝึกการตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน พบว่า สมาชิกกลุ่มสามารถที่จะฝึกการตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียนได้ สมาชิกกลุ่มสามารถที่จะตรวจสอบตนเอง พุดกับตนเอง และบันทึกการตรวจสอบตนเอง และข้อความที่พุดกับตนเองในเชิงบวกถึงพฤติกรรมที่ต้องการกระทำให้เกิดขึ้นเกี่ยวกับการเรียนที่เป็นอยู่ในปัจจุบันได้ ต่อมาผู้วิจัยใช้เทคนิคการการแลกเปลี่ยนบทบาทสนทนา เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้ตระหนักรู้ตนเองทางการเรียนในปัจจุบันว่ามีสภาพปัญหาอะไรที่เป็นสิ่งขัดขวางความต้องการที่จะประสบความสำเร็จทางการเรียนในอนาคต พบว่า สมาชิกกลุ่มสามารถบันทึกบทบาทสนทนาได้ตอบด้วยตนเองได้ ส่งผลให้สมาชิกกลุ่มเกิดการตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียนได้เป็นอย่างดี อีกทั้งผู้วิจัยใช้เทคนิคการแสดงบทบาทสมมติ โดยให้สมาชิกกลุ่มคิดถึงความรู้สึกเกี่ยวกับประสบการณ์ในความกลัวหรือความไม่กล้าที่เกี่ยวกับการเรียน แล้วให้สมาชิกกลุ่มแสดงบทบาทสมมติโดยสลับบทบาทไปมา พบว่า สมาชิกกลุ่มสามารถแสดงบทบาทสลับไปมาได้ สมาชิกกลุ่มเกิดการตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน ค้นพบวิธีการแก้ไขปัญหาลดลงจนมีความมั่นใจมากขึ้นในการที่จะกล้าเผชิญกับสิ่งที่กลัว ส่งผลให้สมาชิกกลุ่มเกิดการตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียนได้ดียิ่งขึ้น

ผลการสังเกตในขณะดำเนินการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค พบว่า สมาชิกกลุ่มสามารถบอกการตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียนของตนเองได้ โดยการอธิบายการตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน แล้วยกตัวอย่างประกอบ อีกทั้งสมาชิกกลุ่มคนอื่นก็ได้ซักถามและแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม อีกทั้งสมาชิกกลุ่มยังได้ร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับความต้องการทางการเรียนที่เชื่อมโยงไปสู่การตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน อีกทั้งสมาชิกกลุ่มมีความกระตือรือร้นที่จะช่วยประเมินความเป็นไปได้ และให้กำลังใจต่อสมาชิกกลุ่มในการนำเสนอขั้นตอนการตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน โดยสมาชิกกลุ่มได้ร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและซักถาม อีกทั้งสมาชิกกลุ่มมีความกระตือรือร้น มีความมุ่งมั่นตั้งใจในการฝึกการตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน โดยหนึ่งเจียบใช้ความคิดพิจารณาดำเนินการตรวจสอบตนเองทางการเรียน แล้วทดลองพุดกับตนเองในเชิงบวกถึงพฤติกรรมที่ต้องการกระทำให้เกิดขึ้นเกี่ยวกับการเรียนที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน และสมาชิกกลุ่มบันทึกการตรวจสอบตนเอง และข้อความที่พุดกับตนเองในเชิงบวกถึงพฤติกรรมที่ต้องการกระทำให้เกิดขึ้นเกี่ยวกับการเรียนที่เป็นอยู่ในปัจจุบันลงในใบงานประกอบการให้คำปรึกษากลุ่ม ซึ่งสมาชิกกลุ่มมีความตั้งใจที่จะพุด สมาชิกกลุ่มมีความสนใจที่จะทดลองสร้างบทสนทนา และรู้สึกสนุกสนานกับการสร้างบทสนทนา ในบางช่วงมีเสียงหัวเราะออกมาจากสมาชิกกลุ่มบางคน เมื่อนำเสนอบทสนทนา บรรยายภาคเติมไปด้วยความสนุกสนานและความตั้งใจจริง ส่งผลให้สมาชิกกลุ่มได้ตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียนที่จะต้องเกิดขึ้นด้วยตัวเราเอง และเราต้องปฏิบัติด้วยตัวเราเอง นอกจากนี้สมาชิกกลุ่มได้เล่าความรู้สึกเกี่ยวกับประสบการณ์ในความกลัวหรือความไม่กล้าที่เกี่ยวข้องกับการเรียน ซึ่งสมาชิกกลุ่มมีความตั้งใจที่จะเล่าและมีอารมณ์ขันในขณะที่กำลังเล่า แล้วสมาชิกกลุ่มได้แสดงบทบาทสมมติโดยสลับบทบาทไปมา ผู้วิจัยสังเกตว่าสมาชิกกลุ่มคนอื่นจะตั้งใจฟัง และจดจ้องสายตาไปยังสมาชิกกลุ่มที่กำลังแสดงบทบาทสมมติ การบันทึกความคิดเห็น

ลงในใบงาน สมาชิกกลุ่มมีความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะบันทึกโดยไม่มีการพูดคุยกัน จะซักถามผู้วิจัยเมื่อมีข้อสงสัย และนำเสนอใบงานของตนเองด้วยความมั่นใจ และเชิญชวนให้สมาชิกกลุ่มคนอื่นแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่ตนเองนำเสนอ นอกจากนี้ผู้วิจัยพบว่า สมาชิกกลุ่มให้ความสำคัญและตระหนักในคุณค่าของการตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียนมากยิ่งขึ้น

การให้คำปรึกษากลุ่มครั้งที่ 9 เรื่อง แนวทางในการพัฒนาตนเองไปสู่การมีปณิธานแห่งตนทางการเรียน

การให้คำปรึกษากลุ่มครั้งที่ 9 เรื่อง แนวทางในการพัฒนาตนเองไปสู่การมีปณิธานแห่งตนทางการเรียน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้สมาชิกกลุ่มมีเจตคติที่ดีต่อการพัฒนาตนเองให้เป็นผู้มีปณิธานแห่งตนทางการเรียน มีแนวทางในการพัฒนาตนเองไปสู่การมีปณิธานแห่งตนทางการเรียน และสามารถให้ข้อมูลย้อนกลับซึ่งกันและกันได้ โดยผู้วิจัยได้ผสมผสานเทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่ม ประกอบด้วย เทคนิคคำถามช้อยกเว้น เทคนิคสูตร ACT : ยอมรับ เลือก และปฏิบัติ และเทคนิคการให้ข้อมูลย้อนกลับ เมื่อผู้วิจัยจึงใช้เทคนิคคำถามช้อยกเว้น พบว่า สมาชิกกลุ่มสามารถเปลี่ยนความเชื่อ ภายใต้สภาพการณ์ที่เคยเกิดขึ้นจริงกับตน ทำให้สมาชิกกลุ่มมองเห็นเรื่องราวที่แตกต่างจากสภาพเดิมออกไปได้ สมาชิกกลุ่มสามารถแยกแยะปัญหาโดยการสนใจช้อยกเว้นต่าง ๆ ได้ ต่อมาผู้วิจัยสนทนากับสมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับเหตุการณ์การเรียนในปัจจุบัน แล้วผู้วิจัยใช้เทคนิคสูตร ACT : ยอมรับ เลือก และปฏิบัติ พบว่า เมื่อสมาชิกกลุ่มประสบกับปัญหาทางการเรียน หรือมีความวิตกกังวลเกี่ยวกับการเรียน สมาชิกกลุ่มก็จะยอมรับในสิ่งที่เกิดขึ้นและกล่าวที่จะเผชิญกับปัญหาทางการเรียนที่เกิดขึ้น สมาชิกกลุ่มจึงช่วยกันหาทางเลือกที่เหมาะสมกับตนเองและเลือกสร้างวิสัยทัศน์ทางการเรียนของตนเอง เพื่อเป็นแนวทางในการคลี่คลายปัญหาหรือคลายความวิตกกังวล และช่วยกันหาแนวทางที่จะนำไปปฏิบัติเพื่อให้ตนเองมีปณิธานแห่งตนทางการเรียนและประสบความสำเร็จทางการเรียนต่อไป และเมื่อผู้วิจัยใช้เทคนิคการให้ข้อมูลย้อนกลับ โดยให้สมาชิกกลุ่มให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาการปฏิบัติตนเพื่อไปสู่การมีปณิธานแห่งตนทางการเรียน พบว่า สมาชิกกลุ่มสามารถให้ข้อมูลย้อนกลับ แสดงความคิดเห็นโต้ตอบกับผู้วิจัย และสมาชิกกลุ่มคนอื่น เกี่ยวกับการพัฒนาการปฏิบัติตนไปสู่การมีปณิธานแห่งตนทางการเรียนได้

ผลการสังเกตในขณะดำเนินการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค พบว่า สมาชิกกลุ่มสามารถที่จะบอกถึงแนวทางการพัฒนาตนเองไปสู่การมีปณิธานแห่งตนทางการเรียนได้ เมื่อสมาชิกกลุ่มเล่าถึงเหตุการณ์ที่ตนประทับใจเกี่ยวกับการเรียน สมาชิกกลุ่มจะยิ้มแย้ม มีอารมณ์ขันสนุกกับการเล่าเรื่อง แต่เมื่อสมาชิกกลุ่มได้เล่าเกี่ยวกับคำถามช้อยกเว้น ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่ทำให้รู้สึกคับข้องใจยากลำบากเกี่ยวกับการเรียน สมาชิกกลุ่มมีสีหน้าที่เรียบเฉยและน้ำเสียงที่แผ่วเบาออกไป สมาชิกในกลุ่มก็ให้แนวทางในการแก้ไขและพัฒนาตนเองไปสู่การมีปณิธานแห่งตนทางการเรียน และให้กำลังใจซึ่งกันและกัน เมื่อสมาชิกกลุ่มได้สนทนากับเหตุการณ์เกี่ยวกับการเรียนในปัจจุบัน สมาชิกกลุ่มได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่างๆ ทั้งใน

ห้องเรียนและนอกห้องเรียน นอกจากนี้สมาชิกกลุ่มมีความกระตือรือร้นที่จะใช้ความคิดที่จะเลือก และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการยอมรับความเป็นจริงทางการเรียนที่จะต้องเผชิญ แล้วสมาชิกกลุ่มได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกสร้างวิสัยทัศน์ทางการเรียนของตนเอง ซึ่งสมาชิกกลุ่มได้มีการแนะนำการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นให้แกกันและกัน และมีการยกตัวอย่างประกอบตลอดจนบอกถึงแนวทางในการพัฒนาตนเองไปสู่การมีปณิธานแห่งตนทางการเรียน นอกจากนี้สมาชิกกลุ่มยังได้บอกและแสดงความคิดเห็นซึ่งเป็นการให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาการปฏิบัติตนเพื่อไปสู่การมีปณิธานแห่งตนทางการเรียน แล้วมีข้อเสนอแนะให้กับสมาชิกกลุ่มคนอื่นนำไปประยุกต์ใช้และทดลองปฏิบัติตาม ซึ่งสมาชิกกลุ่มคนอื่นมีการตั้งใจฟังเป็นอย่างมาก มีการซักถามข้อสงสัยและลองยกกรณีตัวอย่างของตนเองมาให้สมาชิกกลุ่มคนอื่นช่วยเสนอแนะด้วย ในการบันทึกไปงานสมาชิกกลุ่มมีความตั้งใจที่จะบันทึกไปงาน และตั้งใจที่จะนำเสนอความคิดเห็นในไปงาน เมื่อสมาชิกกลุ่มคนอื่นซักถาม ก็ยินดีที่จะตอบข้อสงสัยต่างๆ นอกจากนี้ผู้วิจัยพบว่า สมาชิกกลุ่มให้ความสำคัญและตระหนักในคุณค่าของแนวทางในการพัฒนาตนเองไปสู่การมีปณิธานแห่งตนทางการเรียนมากยิ่งขึ้น

การให้คำปรึกษากลุ่มครั้งที่ 10 เรื่อง การปัจฉิมนิเทศ

การให้คำปรึกษากลุ่มครั้งที่ 10 เรื่อง การปัจฉิมนิเทศ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้สมาชิกกลุ่มมีการสร้างกำลังใจและการเสริมแรงซึ่งกันและกัน สร้างความรู้สึกที่ดีต่อกันหลังการให้คำปรึกษากลุ่ม และยุติการให้คำปรึกษากลุ่ม ผู้วิจัยได้ผสมผสานเทคนิคการให้คำปรึกษาประกอบด้วย การฟังอย่างใส่ใจ การถาม การยอมรับทางบวกอย่างไม่มีเงื่อนไข การให้กำลังใจ การสะท้อนเนื้อหา การสรุปความ และการเสริมแรง เมื่อสมาชิกกลุ่มให้ความร่วมมือในการสนทนาเกี่ยวกับปณิธานแห่งตนทางการเรียน ร่วมกันทบทวนองค์ประกอบของปณิธานแห่งตนทางการเรียน โดยสมาชิกกลุ่มได้ช่วยเสริมความหมาย ประโยชน์ และข้อคิดที่ได้จากองค์ประกอบต่างๆ ซึ่งจะส่งผลต่อการมีปณิธานแห่งตนทางการเรียนของตนเอง แล้วสมาชิกกลุ่มก็ได้นำเสนอปณิธานของตนเอง รวมถึงเสนอสิ่งที่อยากจะเพิ่มเติมหรือปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาตนเองต่อไปอย่างไรให้ปณิธานแห่งตนทางการเรียนดียิ่งขึ้นเมื่อสิ้นสุดการให้คำปรึกษากลุ่ม หลังจากนั้นผู้วิจัยให้คำชมโดยใช้เทคนิคการเสริมแรง ผู้วิจัยให้กำลังใจสมาชิกกลุ่มเพื่อเป็นพลังผลักดันให้สมาชิกสามารถที่จะดำเนินชีวิตทางการเรียนต่อไปได้อย่างมั่นใจ มีพลังใจ และรู้สึกถึงความเข้มแข็งทางจิตใจเมื่อมีปัญหาทางการเรียนต่างๆ เข้ามาในชีวิต ต่อมาผู้วิจัยสนทนากับสมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับเรื่องราวและเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในระหว่างการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนที่ผ่านมา โดยผู้วิจัยใช้เทคนิคการฟังอย่างใส่ใจ การถาม การยอมรับทางบวกอย่างไม่มีเงื่อนไข การให้กำลังใจ การสะท้อนเนื้อหา การสรุปความ เพื่อให้สมาชิกกลุ่มมีความไว้วางใจ กล้าที่จะเปิดเผยมุมมองของตนเอง พบว่า สมาชิกกลุ่มได้เล่าเรื่องราวและเหตุการณ์ได้อย่างน่าสนใจ มีการกล่าวถึงประโยชน์ที่ได้รับ และการปรับปรุงพัฒนาพฤติกรรมของตนเอง หลังจากนั้นผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มวาดภาพความรู้สึกก่อนเข้ารับการให้คำปรึกษากลุ่ม และวาดภาพความรู้สึกในขณะนี้ แล้วให้

สมาชิกกลุ่มนำเสนอภาพวาดและความคิดเห็น พบว่า สมาชิกกลุ่มมีความรู้สึกก่อนและหลังการให้คำปรึกษากลุ่มที่มีความแตกต่างกัน หลังจากนั้นสมาชิกกลุ่มก็ให้คะแนนตนเองว่าในขณะนี้สมาชิกกลุ่มแต่ละคนมีคะแนนองค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียนเท่าไร โดยสมาชิกกลุ่มได้พิจารณาคะแนนของตนเองแล้วนำเสนอคะแนนพร้อมกับเหตุผลที่ให้คะแนนตนเอง แล้วสมาชิกกลุ่มได้เล่าถึงระดับความเข้มของสีในช่องวงกลมที่แสดงถึงความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะมีปณิธานแห่งตนทางการเรียนให้กับสมาชิกกลุ่มคนอื่นได้รับฟัง เมื่อพูดจบสมาชิกกลุ่มแต่ละคนก็จะมอบกระดาษ A4 ที่มีภาพวาดดาว ให้กับสมาชิกกลุ่มคนนั้น โดยให้สมาชิกกลุ่มได้มองหน้า ทักทาย กล่าวคำอำลา ซึ่งสมาชิกกลุ่มก็มีอาการเขินอาย มีการพูดขอบคุณ และให้กำลังใจซึ่งกันและกัน แล้วมอบกระดาษกระดาษ A4 ที่มีภาพวาดดาว โดยสมาชิกกลุ่มคนอื่นก็ตั้งใจรับฟังสายตาดูจดจ่อไปที่สมาชิกกลุ่มที่กำลังพูด หลังจากนั้นสมาชิกกลุ่มก็ได้พูดยืนยันด้วยน้ำเสียงที่หนักแน่นถึงการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้และประสบการณ์ต่างๆ ในการเข้ารับคำปรึกษากลุ่มไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงด้วยน้ำเสียงที่หนักแน่น แล้วสมาชิกกลุ่มก็ให้กำลังใจซึ่งกันและกัน สมาชิกกลุ่มบางคนมีการขยับมือเพื่อแสดงความห่วงใยและมิตรภาพที่ดีต่อกัน ผู้วิจัยกล่าวขอบคุณสมาชิกกลุ่มที่มีความรับผิดชอบและให้ความร่วมมือ จนทำให้การให้คำปรึกษากลุ่มสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของการเสริมสร้างการมีปณิธานแห่งตนทางการเรียน สมาชิกกลุ่มยอมรับและได้สนทนากันภายในกลุ่มว่าเป็นโอกาสและเป็นสิ่งที่ดีมากที่ได้มาร่วมการให้คำปรึกษากลุ่ม

ผลการสังเกตในขณะดำเนินการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค พบว่า สมาชิกกลุ่มให้ความร่วมมือในการสนทนาเกี่ยวกับปณิธานแห่งตนทางการเรียน แล้วร่วมกันทบทวนองค์ประกอบของปณิธานแห่งตนทางการเรียน เมื่อสมาชิกกลุ่มนำเสนอปณิธานของตนเองรวมถึงเสนอสิ่งที่อยากจะเพิ่มเติมหรือปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาตนเองต่อไปอย่างไรให้ปณิธานแห่งตนทางการเรียนดียิ่งขึ้นเมื่อสิ้นสุดการให้คำปรึกษากลุ่ม สมาชิกกลุ่มใช้น้ำเสียงในการนำเสนอด้วยความตั้งใจ มีสีหน้าแสดงความจริงจังในการพัฒนาตนเองไปสู่การมีปณิธานแห่งตนทางการเรียนต่อไป เมื่อผู้วิจัยให้การเสริมแรงและให้กำลังใจ สมาชิกกลุ่มก็จะยอมรับ ร่วมเสริมแรงและให้กำลังใจกันภายในกลุ่มด้วย บรรยากาศจึงเป็นไปด้วยมิตรภาพและความจริงใจที่แสดงออกซึ่งกันและกัน สมาชิกกลุ่มมีความกระตือรือร้น และตั้งใจวาดภาพและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพที่วาด ซึ่งเป็นความรู้สึกก่อนเข้ารับการให้คำปรึกษากลุ่มและความรู้สึกในขณะนี้ สมาชิกกลุ่มได้อธิบายความหมายของภาพวาด มีการยืมเวลาเล่า แล้วมีการหัวเราะ เมื่อเปรียบเทียบความรู้สึกของตนเองกับภาพวาด แล้วสมาชิกกลุ่มก็ได้กล่าวถึงความประทับใจ และประโยชน์ที่ได้รับจากการให้คำปรึกษากลุ่ม สมาชิกกลุ่มได้พิจารณาคะแนนของตนเองแล้วนำเสนอคะแนนพร้อมกับเหตุผลที่ให้คะแนนตนเอง แล้วสมาชิกกลุ่มได้เล่าถึงระดับความเข้มของสีในช่องวงกลมที่แสดงถึงความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะมีปณิธานแห่งตนทางการเรียนให้กับสมาชิกกลุ่มคนอื่นได้รับฟัง แล้วสมาชิกกลุ่มแต่ละคนพูดความรู้สึกและความประทับใจโดยรวมของการเข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่ม ในขณะที่พูดนั้นสมาชิกกลุ่มก็มีสีหน้ายิ้มแย้มและน้ำเสียงที่ราบเรียบ เมื่อพูดจบสมาชิกกลุ่มแต่ละคนก็จะมอบกระดาษ A4 ที่มีภาพวาดดาว ให้กับสมาชิกกลุ่มคนนั้น สมาชิกกลุ่มก็มีอาการเขินอาย มีการพูด

ขอบคุณ พูดชื่นชม และให้กำลังใจซึ่งกันและกัน แล้วมอบกระดาษกระดาษ A4 ที่มีภาพวาดดาว โดยสมาชิกกลุ่มคนอื่นก็ตั้งใจรับฟังสายตาดูจ่อไปที่สมาชิกกลุ่มที่กำลังพูด หลังจากนั้นสมาชิกกลุ่มก็ได้พูดยืนยันด้วยน้ำเสียงที่หนักแน่นถึงการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ ในการเข้ารับคำปรึกษากลุ่มไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงด้วยน้ำเสียงที่หนักแน่น แล้วสมาชิกกลุ่มก็ให้กำลังใจซึ่งกันและกัน สมาชิกกลุ่มบางคนมีการขอจับมือเพื่อแสดงความหวังใยและมิตรภาพที่ดีต่อกัน

จากการสังเกตของผู้วิจัยตลอดการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูในภาพรวม พบว่า สมาชิกกลุ่มทั้ง 8 คน ได้มีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงตนเองไปในทางที่ดีมากยิ่งขึ้นทั้งในด้านความคิด ความรู้สึก ตลอดจนพฤติกรรมที่มีต่อปณิธานแห่งตนทางการเรียน ได้แก่

1. ด้านความคิด สมาชิกกลุ่มจะให้ความสำคัญกับการมีปณิธานแห่งตนทางการเรียนมากยิ่งขึ้น เห็นคุณค่าของการมีปณิธานแห่งตนทางการเรียน และจะคิดก่อนที่จะกระทำการใดๆ เพื่อให้เป็นการกระทำที่เป็นการพัฒนาตนเองให้มีปณิธานแห่งตนทางการเรียน

2. ด้านความรู้สึก สมาชิกกลุ่มจะมีการตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียนมากยิ่งขึ้น สังเกตและใส่ใจการกระทำของตนเองมากยิ่งขึ้น รู้สึกว่าการมีปณิธานแห่งตนทางการเรียนจะเป็นสิ่งที่นำพาตัวเองไปสู่หนทางแห่งความสำเร็จในชีวิต

3. ด้านพฤติกรรม สมาชิกกลุ่มกล้าที่จะเลือกแสดงพฤติกรรมที่ถูกต้อง มีความเหมาะสมกับสถานภาพการเป็นนักศึกษาวิชาชีพครู ควบคุมตนเองที่จะแสดงพฤติกรรมที่เป็นการสนับสนุนตนเองในทางการเรียนมากยิ่งขึ้น ตลอดจนแสดงพฤติกรรมที่เป็นการป้องกันปัญหาทางการเรียน มีการปรับปรุงตนเองให้มีพฤติกรรมที่สอดคล้องกับการเป็นผู้มีปณิธานแห่งตนทางการเรียน

นอกจากนี้สมาชิกกลุ่มทั้ง 8 คน ยังมีความมุ่งมั่นในการดำเนินการต่างๆ ตามแนวทางที่ตนเองได้กำหนดไว้ อีกทั้งยังมีบทบาทในการช่วยเหลือเพื่อนสมาชิกกลุ่มคนอื่นๆ มีการสร้างสัมพันธภาพอันดีระหว่างกัน ซึ่งสิ่งสำคัญที่ทำให้ผู้วิจัยรับรู้ได้ถึงความมุ่งมั่นตั้งใจตลอดจนมีความรับผิดชอบที่มีต่อกลุ่ม คือ การมาเข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู อย่างพร้อมเพรียงและตรงเวลานัดหมายทุกครั้ง รวมทั้งยังแสดงพฤติกรรมความมีน้ำใจในการช่วยจัดสถานที่สำหรับการให้คำปรึกษากลุ่ม ซึ่งสิ่งเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงความสมัครใจที่จะเข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่ม นับได้ว่าเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญและนำไปสู่การให้คำปรึกษากลุ่มที่มีประสิทธิภาพและบังเกิดผลที่ดีกับนักศึกษาต่อไป

ทั้งนี้เมื่อสิ้นสุดการให้คำปรึกษากลุ่ม ผู้วิจัยได้ให้สมาชิกกลุ่มที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้ง 8 คนตอบแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูอีกครั้งหนึ่ง โดยผู้วิจัยได้มีโอกาสสัมภาษณ์กับสมาชิกกลุ่มเบื้องต้น พบว่า สมาชิกกลุ่มยังคงดำเนินการต่างๆ ตามแนวทางของตนไปสู่การมีปณิธานแห่งตนทางการเรียนตามที่ตนเองได้ตั้งใจไว้ นอกจากนี้ผู้วิจัยยังพบว่า สมาชิกกลุ่มสามารถหาแนวทางด้วยตนเองในการเลือกและตัดสินใจทางการเรียนด้วยตนเอง สมาชิกกลุ่มรู้ว่าควรที่จะเลือกและตัดสินใจสิ่งใดในช่วงเวลาใกล้เคียงกับคะแนน ส่งผลให้สมาชิกกลุ่มมีคะแนนเก็บระหว่างเรียนเป็นที่น่าสนใจ อีกทั้งยังพบว่าสมาชิกกลุ่มสามารถที่จะหาหนทางในการแก้ไขปัญหา

ทางการเรียนได้ด้วยตนเอง สมาชิกกลุ่มรู้แนวทางและใช้ขั้นตอนการแก้ไขปัญหาที่ได้เรียนรู้จากการให้คำปรึกษากลุ่มมาใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์หาสาเหตุ และหาแนวทางที่เหมาะสมในการแก้ไขปัญหาทางการเรียน ยังพบอีกว่าเป้าหมายทางการเรียนเป็นสิ่งสำคัญสำหรับสมาชิกกลุ่ม ทำให้สมาชิกกลุ่มสามารถนำมาเป็นปัจจัยสำคัญในการที่จะกำหนดตนเองให้มีปณิธานแห่งตนทางการเรียนได้ โดยสมาชิกกลุ่มยังคงยืนยันความคิดเดิมที่มีต่อเป้าหมายทางการเรียน และยังคงแสดงพฤติกรรมเพื่อตอบสนองต่อเป้าหมายทางการเรียนต่อไป มีการปรับเปลี่ยนความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมเพื่อพัฒนาตนเองไปสู่การมีเป้าหมายทางการเรียนไปจนสำเร็จการศึกษา เมื่อสมาชิกกลุ่มมีข้อขัดข้องหรือติดขัดเกี่ยวกับการเรียนสมาชิกกลุ่มมีแนวทางในการที่จะสนับสนุนตนเองให้เรียนไปอย่างราบรื่นไม่ติดขัด โดยขอรับการช่วยเหลือหรือสนับสนุนในเรื่องราวต่างๆ ทางการเรียนรู้จากเพื่อน รุ่นพี่ อาจารย์ และหน่วยงานต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย เพื่อให้การเรียนรู้ของตนเองประสบความสำเร็จดังปณิธานแห่งตนทางการเรียนที่ได้ตั้งใจไว้ นอกจากนี้สมาชิกกลุ่มยังมีการควบคุมตนเองทางการเรียนอย่างต่อเนื่อง โดยพยายามกำหนดพฤติกรรมของตนเองให้เป็นไปตามที่ตนเองตั้งใจไว้ มีความมุ่งมั่นตั้งใจเรียนมากขึ้น ไม่ทำกิจกรรมอื่นๆ ที่ส่งผลกระทบต่อตนเอง ทั้งภายในห้องเรียนและนอกห้องเรียน รวมทั้งสามารถจะควบคุมตนเองให้อยู่ในแนวทางที่มีปณิธานทางการเรียนที่เหมาะสม อีกทั้งยังพยายามกำจัดสิ่งยั่วยุต่างๆ ในการที่จะบั่นทอนการควบคุมตนเองทางการเรียนให้หมดไป มีความพยายามที่จะปรับเปลี่ยนตนเองให้เป็นไปในแนวทางที่ดีขึ้น และสมาชิกกลุ่มสามารถที่จะตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียนได้เป็นอย่างดี รู้ว่าตนเองอยู่ในฐานะอะไร มีหน้าที่อะไรที่จะต้องปฏิบัติ รู้จักวิเคราะห์ข้อดีและข้อควรปรับปรุงของตนเองในแต่ละเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับการเรียน สามารถที่จะพัฒนาตนเองทางการเรียนให้สามารถเรียนต่อไปได้อย่างดีขึ้นและมีความสุขกับการเรียน

จากการที่สมาชิกกลุ่มมีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงตนเองไปในทางที่ดีมากยิ่งขึ้นทั้ง 3 ด้านข้างต้น แสดงว่าการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู สามารถที่จะเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูได้เป็นอย่างดี มีความเหมาะสมกับช่วงวัยของนักศึกษาที่จะต้องเรียนรู้และพัฒนาตนเองไปสู่สิ่งที่ตนต้องการ และนักศึกษาสามารถนำประสบการณ์และการเรียนรู้จากสถานการณ์ในการให้คำปรึกษากลุ่มไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้อย่างเหมาะสม

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การศึกษาและการเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู โดยการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ และนำเสนอตามหัวข้อ ดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายการวิจัยไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู
2. เพื่อสร้างการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคสำหรับเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู
3. เพื่อเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคสำหรับเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผล
4. เพื่อเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคสำหรับเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

สมมติฐานการวิจัย

1. ปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูมี 6 องค์ประกอบ
2. นักศึกษาวิชาชีพครูที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนมีปณิธานแห่งตนทางการเรียน เมื่อสิ้นสุดการติดตามผล หลังการทดลอง สูงกว่าก่อนการทดลอง
3. ปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูกลุ่มทดลองที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียน กับปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูกลุ่มควบคุม ก่อนการให้คำปรึกษา หลังการให้คำปรึกษา และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผล แตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีการกำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1. การวิเคราะห์องค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู ในมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคกลาง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

2. การเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู โดยการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาวิชาชีพครู ชั้นปีที่ 1 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคกลาง ปีการศึกษา 2558 จำนวน 16,186 คน (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. 2558: ออนไลน์)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยแบ่งเป็น 2 กลุ่มดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์หองค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู ประกอบด้วยนักศึกษาวิชาชีพครู ชั้นปีที่ 1 คณะครุศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคกลาง ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม และมหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ จำนวนทั้งสิ้น 1,147 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มเลือกแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage cluster random sampling method)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูโดยใช้การให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค ได้แก่ นักศึกษาวิชาชีพครู ชั้นปีที่ 1 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ ซึ่งได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling method) จากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบในระยที่ 1 โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาจากกลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนปณิธานแห่งตนทางการเรียนโดยรวมทั้งตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา จำนวน 16 คน แล้วสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 8 คน ตามลำดับ โดยกลุ่มทดลองเข้ารับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค ส่วนกลุ่มควบคุมไม่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาองค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู ประกอบด้วยองค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียนมี 6 องค์ประกอบ คือ

1.1 การเลือกและตัดสินใจทางการเรียน (Learning choice making and Learning decision making)

1.2 การแก้ปัญหาทางการเรียน (Learning problem solving)

1.3 การตั้งเป้าหมายทางการเรียน (Learning goal setting)

1.4 การสนับสนุนตนเองทางการเรียน (Learning self-advocacy)

1.5 การควบคุมตนเองทางการเรียน (Learning self-control)

1.6 การตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน (Learning self-awareness)

2. ตัวแปรที่ใช้ในการเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู โดยการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค ประกอบด้วย

2.1 ตัวแปรจัดกระทำ (Treatment variable) คือ การให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู

2.2 ตัวแปรตาม (Dependent variable) คือ ปณิธานแห่งตนทางการเรียน

การสร้างเครื่องมือการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย 2 ส่วนคือ

1. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาและการเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูโดยการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค คือ แบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูโดยการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค คือ การให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู

1. การสร้างแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูมีขั้นตอน ดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปณิธานแห่งตนทางการเรียน เพื่อทราบถึงแนวคิด ทฤษฎี นิยาม และองค์ประกอบของปณิธานแห่งตนทางการเรียน

1.2 สรุปรวความคิดเห็นเบื้องต้นเกี่ยวกับความหมาย องค์ประกอบ และวิธีการในการพัฒนาปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู ด้วยการสำรวจข้อมูลเบื้องต้น จากการสัมภาษณ์ นักศึกษาวิชาชีพครู คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ จำนวน 12 คน และการใช้แบบสอบถามปลายเปิด กับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ จำนวน 100 คน และผู้วิจัยจะได้ดำเนินการสนทนากลุ่มกับนักศึกษาวิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคกลาง จำนวน 4 แห่ง และดำเนินการสนทนากลุ่มกับผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ทำให้ได้นิยามศัพท์และองค์ประกอบของปณิธานแห่งตนทางการเรียน จำนวน 6 องค์ประกอบ คือ การเลือกและตัดสินใจทางการเรียน การแก้ปัญหาทางการเรียน การตั้งเป้าหมายทางการเรียน การสนับสนุนตนเองทางการเรียน การควบคุมตนเองทางการเรียน การตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน

1.3 เขียนนิยามศัพท์เฉพาะเกี่ยวกับปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูโดยใช้ข้อมูลที่สรุปจากเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบกับข้อมูลที่ได้จากการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นโดยคำถามปลายเปิด การสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่ม เกี่ยวกับปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูทั้ง 6 องค์ประกอบ ได้แก่ การเลือกและตัดสินใจทางการเรียน การแก้ปัญหาทางการเรียน การตั้งเป้าหมายทางการเรียน การสนับสนุนตนเองทางการเรียน การควบคุมตนเองทางการเรียน และการตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน

1.4 เขียนกรอบแนวคิดการวิจัยเพื่อศึกษาองค์ประกอบของปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู จากองค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูที่รวบรวมจากการเขียนนิยามศัพท์เฉพาะ จากข้อที่ 1.3

1.5 สร้างข้อคำถามสำหรับแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูด้วยข้อความที่มีความสอดคล้องกับองค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียน 6 องค์ประกอบ ได้แก่ การเลือกและตัดสินใจทางการเรียน การแก้ปัญหาทางการเรียน การตั้งเป้าหมายทางการเรียน การสนับสนุนตนเองทางการเรียน การควบคุมตนเองทางการเรียน และการตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน โดยกำหนดค่าคะแนนแบบวัดเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ของลิเคิร์ต ได้แก่ จริงที่สุด ส่วนใหญ่จริง จริงพอประมาณ จริงเพียงเล็กน้อย และไม่จริงเลย เพื่อให้ นักศึกษาวิชาชีพครูตอบแบบวัดด้วยการแสดงความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรม จำนวน 52 ข้อ โดยมีข้อความทางลบได้แก่ ข้อที่ 24 และ 47 ซึ่งจะแปลผกผันกับระดับความรู้สึก ส่วนในข้ออื่นๆ แปลผกผันตามระดับความรู้สึกที่มีต่อปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายคะแนนเฉลี่ยของปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูทั้งรายด้านและโดยรวม (Rahman, et al. 2012: 58) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 3.67 - 5.00 หมายถึง ระดับปณิธานแห่งตนทางการเรียนอยู่ในระดับสูง

ค่าเฉลี่ย 2.34 - 3.66 หมายถึง ระดับปณิธานแห่งตนทางการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 2.33 หมายถึง ระดับปณิธานแห่งตนทางการเรียนอยู่ในระดับต่ำ

1.6 นำแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูที่สร้างแล้วเสร็จไปหาค่าความสอดคล้องของข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะของแต่ละตัวชี้วัดเป็นรายข้อ และให้คะแนนความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ของข้อคำถามที่สร้างขึ้น โดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านจิตวิทยาจำนวน 5 ท่าน เป็นผู้พิจารณาตรวจสอบเกี่ยวกับการใช้ภาษา ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู หลังจากนั้น ผู้วิจัยจะนำคะแนนของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน มาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่างข้อคำถามและนิยามศัพท์เฉพาะ โดยข้อคำถามทั้งหมดจะต้องมีค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่าง 0.60-1.00 ส่วนข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องต่ำกว่าเกณฑ์ ผู้วิจัยนำมาปรับปรุงข้อความตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

1.7 นำแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูที่ได้รับการปรับปรุงเรียบร้อยแล้วจำนวนทั้งสิ้น 56 ข้อคำถามไปทดลองใช้กับนักศึกษาวิชาชีพครู ชั้นปีที่ 1 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จำนวน 100 คน

1.8 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการทดลองใช้มาวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถามเป็นรายข้อโดยการวิเคราะห์ค่าระหว่างข้อกับคะแนนรวม และค่าความเชื่อมั่นความสอดคล้องภายในโดยการหาสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัค

1.8.1 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้สูตรสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ซึ่งผู้วิจัยคัดเลือกเฉพาะข้อคำถามที่ค่าอำนาจจำแนกมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีค่าตั้งแต่ .20 ซึ่งมีข้อคำถามผ่านเกณฑ์จำนวน 52 ข้อ โดยมีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .27-.66

1.8.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ ผู้วิจัยได้ทำการตัดข้อคำถามที่ไม่ผ่านเกณฑ์ตามลำดับครั้งละข้อคำถามจนกระทั่งเหลือข้อคำถามที่ผ่านเกณฑ์ทั้งหมดจำนวนทั้งสิ้น 52 ข้อคำถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .94

1.9 นำแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูไปให้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 1,147 คนตอบ เพื่อนำมาใช้แสดงหลักฐานความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

2. การให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู

การสร้างการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเป็นการออกแบบแผนและกิจกรรมการให้คำปรึกษากลุ่ม โดยการเชื่อมโยงแนวคิดสำคัญและเทคนิคเฉพาะของทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มที่มีความสอดคล้องและสามารถนำมาเสริมสร้างคุณลักษณะขององค์ประกอบของปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูเพื่อนำไปใช้ในการให้คำปรึกษากลุ่ม สำหรับกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยในครั้งนี้ มีขั้นตอนการสร้างต่อไปนี้

2.1 ศึกษา และทบทวน เอกสาร ตำรา เกี่ยวกับแนวคิดและเทคนิคของทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่ม และการผสมผสานเทคนิค เพื่อที่ผู้นำกลุ่มจะสามารถเลือกและนำเทคนิคเฉพาะของแต่ละทฤษฎี มาใช้ในการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูที่สอดคล้องกับแต่ละองค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู

2.2 ผู้วิจัยทำการเลือกเทคนิคจากทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มมาผสมผสานเทคนิค ซึ่งพิจารณาจากองค์ประกอบโดยเทคนิคที่เลือกมาจะต้องมีความเหมาะสมกับการเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูและสอดคล้องกับองค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูซึ่งประกอบด้วยเทคนิคทั้งหมด 30 เทคนิค ได้แก่ เทคนิคการฟังอย่างใส่ใจ การตั้งคำถาม การยอมรับทางบวกอย่างไม่มีเงื่อนไข การให้กำลังใจ (Supporting) การสะท้อนเนื้อหา การสรุปความ การเสริมแรง การให้กำลังใจ (Encouragement) คำถามป้าหาริย์ การสอน การสอนทฤษฎี A-B-Cs การโต้แย้งกับความเชื่อที่ไม่สมเหตุผล การใช้สถานการณ์จำลอง การแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ กระบวนการบำบัดทางความคิด จินตนาการเชิงเหตุผลและอารมณ์ การคิดสรรสาระสำคัญ การสร้างสรรค์สิ่งที่ต้องการ การกล่าวกับตนเองทางบวก ระบบ WDEP การสอนให้เผชิญกับการพูดกับตนเอง การวิเคราะห์ตนเองอย่างมีเหตุผล การควบคุมตนเอง การตระหนักรู้ต่อความต้องการ การทดลองสนทนาภายใน การแสดงบทบาทสมมติ คำถามข้อยกเว้น สูตร ACT : ยอมรับ เลือก และปฏิบัติ การให้ข้อมูลย้อนกลับ และกระบวนการกำกับตนเอง

2.3 ผู้วิจัยออกแบบการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคที่มีความเหมาะสมกับการเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูและสอดคล้องกับองค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู โดยผสมผสานเทคนิคของทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มที่เห็นว่ามีเหมาะสมและสอดคล้องในแต่ละองค์ประกอบ เพื่อพัฒนาปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู

2.4 ผู้วิจัยนำการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา เพื่อพิจารณาถึงความสอดคล้องเหมาะสมด้านวัตถุประสงค์ การเลือกใช้ทฤษฎีและเทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค และขั้นตอนการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค เพื่อวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่าง 0.60-1.00 และผู้วิจัยนำมาปรับปรุงข้อความตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

2.5 ผู้วิจัยนำการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้กับกลุ่มนักศึกษาวิชาชีพครูที่ไม่ใช่กลุ่มทดลอง แต่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มทดลอง คือ นักศึกษาวิชาชีพครู ชั้นปีที่ 1 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จำนวน 8 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมเกี่ยวกับขั้นตอน ระยะเวลา เนื้อหา และวิธีการประเมินผล หลังจากนั้นจึงนำการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคมาทำการปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง ก่อนที่จะนำไปโปรแกรมดังกล่าวไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2.6 ผู้วิจัยนำการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคที่เสร็จแล้ว ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มทดลอง ที่มีสมาชิกกลุ่มจำนวน 8 คน โดยให้คำปรึกษาแบบกลุ่มสัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละประมาณ 2 ชั่วโมง เป็นเวลา 5 สัปดาห์ ตามข้อเสนอแนะของ คอเรีย (Corey, 2012: 99) ที่กล่าวว่าในการให้คำปรึกษากลุ่มสำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยควรมีระยะเวลานานเพียงพอ ที่จะทำให้สมาชิกกลุ่มเกิดความกลมเกลียวกันและสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และผู้วิจัยสรุปผลการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู

2.7 หลังจากทำการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคครั้งสุดท้ายสิ้นสุดลง ผู้วิจัยนำแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูให้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มทดลองทั้ง 8 คน และกลุ่มควบคุม 8 คน ตอบอีกครั้งหนึ่ง เพื่อนำมาเป็นข้อมูลหลังการทดลอง

2.8 หลังจากการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคสำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มทดลองสิ้นสุดลงเป็นระยะเวลา 1 เดือน ผู้วิจัยนัดสมาชิกกลุ่มทั้ง 8 คน และกลุ่มควบคุม 8 คน เพื่อมาทำการตอบแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครูอีกครั้งหนึ่ง เพื่อใช้เป็นข้อมูลในระยะเมื่อสิ้นสุดการติดตามผล

2.9 นำคะแนนที่ได้จากแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูทั้งในก่อนการให้คำปรึกษากลุ่ม หลังการให้คำปรึกษากลุ่ม และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผลมาวิเคราะห์และสรุปผล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ในขั้นตอนการวิเคราะห์องค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูและขั้นตอนการเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูโดยใช้การให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ขั้นตอนการวิเคราะห์องค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู

1.1 ผู้วิจัยนำแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูฉบับสมบูรณ์ที่ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ ผ่านการวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และผ่านการหาค่าความเชื่อมั่น ไปวัดกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1,147 คน

1.2 ผู้วิจัยนำแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู จำนวน 1,147 ฉบับ มาวิเคราะห์แสดงหลักฐานความเชื่อมั่น หลักฐานความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบวัด แล้ววิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (A confirmatory factor analysis)

2. ขั้นตอนการเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูโดยการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค

2.1 ผู้วิจัยพิจารณาคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาวิชาชีพครูที่มีคะแนนปณิธานแห่งตนทางการเรียนเฉลี่ยตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา ซึ่งมีความสมัครใจเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มสามารถเข้าร่วมกลุ่มตลอดระยะเวลาในการทดลอง และได้รับการยินยอมจากบิดามารดาหรือผู้ปกครอง จำนวน 16 คน แล้วจึงทำการสุ่มอย่างง่ายเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มทดลองจำนวน 8 คน และกลุ่มควบคุมจำนวน 8 คน

2.2 ผู้วิจัยดำเนินการทดลอง ด้วยการนำการให้คำปรึกษาแบบผสมผสานเทคนิคที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาใช้ในการให้คำปรึกษากลุ่มกับสมาชิกกลุ่มทดลองเป็นจำนวนทั้งสิ้น 10 ครั้ง หลังจากการดำเนินการทดลองสิ้นสุดลงแล้ว จึงให้สมาชิกกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทำแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครูอีกครั้งหนึ่ง เพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูลที่เป็นคะแนนหลังการทดลอง

2.3 หลังจากทำการทดลองสิ้นสุดลงเป็นระยะเวลา 1 เดือน ผู้วิจัยนัดหมายให้สมาชิกกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมเข้ารับการทดสอบแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครูซ้ำอีกครั้งหนึ่ง เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลที่เป็นคะแนนในระยะเมื่อสิ้นสุดการติดตามผลการทดลอง

2.4 วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบผลของคะแนนก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผล แล้วจึงสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล และอภิปรายผล

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์สถิติพื้นฐาน หาความเชื่อมั่นของเครื่องมือวัด และเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผล นอกจากนั้น ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าต่ำสุด (Min) ค่าสูงสุด (Max) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู (Wright. 2014: 164-190)

2. วิเคราะห์เพื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู

2.1 วิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ของข้อคำถามแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูโดยใช้สูตรคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามเชิงปฏิบัติการ (Item-objective congruence: IOC) (Turner; et al. 2002: 1-2)

2.2 วิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูโดยใช้สูตรสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product moment correlation) (Wright. 2014: 209)

2.3 วิเคราะห์ความเชื่อมั่นโดยรวมและรายด้านของแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบัค (Wright. 2014: 336)

3. วิเคราะห์เพื่อตรวจสอบคุณภาพของการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูด้วยการวิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยพิจารณาค่าความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ การเลือกใช้ทฤษฎี และเทคนิค และขั้นตอนการให้คำปรึกษา ของโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค กับความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ (Item-objective congruence: IOC) โดยใช้สูตรคำนวณค่าเฉลี่ยและค่าความแปรปรวนของคะแนน (Turner; et al. 2002: 1-2)

4. วิเคราะห์ค่าสถิติความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูเพื่อตรวจสอบค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง โดยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (A confirmatory factor analysis) (Rasch; Kubinger; & Yanagida. 2011: 501)

5. วิเคราะห์เปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู โดยวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย

ปณิธานแห่งตนทางการเรียนก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และการติดตามผล ของกลุ่มทดลอง โดยใช้สถิติ F-test โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบแบบวัดซ้ำชนิดสอง (Two-way ANOVA repeated measurement) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำชนิดทางเดียว (One-way ANOVA repeated measurement) และการวิเคราะห์เปรียบเทียบโดยใช้ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำชนิดสองทาง (Two-way ANOVA repeated measurement) แบบ One between and two within design (Wright. 2014: 285)

6. วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ และการทดสอบภายหลัง (Post hoc test) ของค่าเฉลี่ยปณิธานแห่งตนโดยรวม และรายองค์ประกอบก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผล ด้วยวิธี Least significant differences (LSD) (Williams; & Abdi. 2010: 2)

สรุปผลการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผลการวิจัยสรุปได้ตามลำดับ ดังนี้

1. จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู จำแนกตามเพศ และมหาวิทยาลัย ดังนี้

นักศึกษาวิชาชีพครูที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 838 คน คิดเป็นร้อยละ 73.06 รองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน 309 คน คิดเป็นร้อยละ 26.94 ส่วนใหญ่นักศึกษาเป็นนักศึกษาวิชาชีพครูจากมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ คิดเป็นร้อยละ 27.11 รองลงมาคือ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมคิด เป็นร้อยละ 25.72 มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา คิดเป็นร้อยละ 23.89 และมหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ คิดเป็นร้อยละ 23.28 ตามลำดับ

2. การวิเคราะห์องค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู

2.1 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ขององค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู

คะแนนแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูขององค์ประกอบทั้ง 6 องค์ประกอบ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ 0.34–0.67 และมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในระดับสูงที่ระดับ .01 โดยที่องค์ประกอบทางเลือกและตัดสินใจทางการเรียน (LCD) มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบการแก้ปัญหาทางการเรียน (LPS) สูงที่สุด ($r = 0.67$) ส่วนองค์ประกอบการสนับสนุนตนเองทางการเรียน (LSA) มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบการตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน (LSW) ต่ำที่สุด ($r = 0.34$)

2.2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวชี้วัดองค์ประกอบพื้นฐานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวชี้วัดในภาพรวมมีค่าเป็นบวก โดยมีค่าตั้งแต่ 0.20–0.61 ซึ่งตัวบ่งชี้การขอความช่วยเหลือจากบุคคลอื่น (LSA2) และตัวบ่งชี้การขอความช่วยเหลือจากหน่วยงาน (LSA3) ขององค์ประกอบด้านการสนับสนุนตนเองทางการเรียน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุด ($r = 0.61$) และตัวบ่งชี้วิธีการแก้ปัญหา (LPS3) ขององค์ประกอบการแก้ปัญหาทางการเรียน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำสุด ($r = 0.44$)

2.3 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่หนึ่ง (A confirmatory factor analysis: The first order)

2.3.1 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading: b) ของตัวชี้วัดองค์ประกอบที่ 1 การเลือกและตัดสินใจทางการเรียน (LCD) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.76–0.79 ตัวชี้วัดขององค์ประกอบที่ 2 การแก้ปัญหาทางการเรียน (LPS) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.59–0.78 ตัวชี้วัดขององค์ประกอบที่ 3 การตั้งเป้าหมายทางการเรียน (LGS) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.69–0.79 ตัวชี้วัดขององค์ประกอบที่ 4 การสนับสนุนตนเองทางการเรียน (LSA) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.69–0.82 ตัวชี้วัดขององค์ประกอบที่ 5 การควบคุมตนเองทางการเรียน (LSC) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.65–0.77 และตัวชี้วัดขององค์ประกอบที่ 6 การตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน (LSW) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.76–0.77

2.3.2 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (Standard error: SE) ของตัวชี้วัดทั้ง 6 องค์ประกอบ คือมีค่าอยู่ระหว่าง 0.02–0.04

2.3.3 ค่าการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ (t-values) ขององค์ประกอบพื้นฐานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูทั้ง 6 องค์ประกอบมีค่าอยู่ระหว่าง 19.26–24.85 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.3.4 ค่าความเชื่อมั่นของการวัดข้อมูล (Coefficient of determination: R^2) ของตัวชี้วัดองค์ประกอบที่ 1 การเลือกและตัดสินใจทางการเรียน (LCD) มีค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์อยู่ระหว่าง 0.57–0.62 ตัวชี้วัดขององค์ประกอบที่ 2 การแก้ปัญหาทางการเรียน (LPS) มีค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์อยู่ระหว่าง 0.35–0.61 ตัวชี้วัดขององค์ประกอบที่ 3 การตั้งเป้าหมายทางการเรียน (LGS) มีค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์อยู่ระหว่าง 0.47–0.62 ตัวชี้วัดขององค์ประกอบที่ 4 การสนับสนุนตนเองทางการเรียน (LSA) มีค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์อยู่ระหว่าง 0.488–0.686 ตัวชี้วัดขององค์ประกอบที่ 5 การควบคุมตนเองทางการเรียน (LSC) มีค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์อยู่ระหว่าง 0.43–0.59 และตัวชี้วัดขององค์ประกอบที่ 6 การตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน (LSW) มีค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์อยู่ระหว่าง 0.58–0.60

2.3.5 การวิเคราะห์องค์ประกอบพื้นฐานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูทั้ง 6 องค์ประกอบ รวมทั้งหมด 18 ตัวชี้วัด เพื่อแสดงความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง ผลการวัดและการทดสอบความเหมาะสมพอดีของโมเดลค่าสถิติไค-สแควร์ (Chi-square: χ^2) เท่ากับ

62.83 ค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ (p) เท่ากับ 0.86 ที่จำนวนองศาความเป็นอิสระ (df) เท่ากับ 76 ซึ่งค่า p มากกว่าเกณฑ์การพิจารณา คือ 0.05 และมีค่าไค-สแควร์สัมพัทธ์ (Relative Chi-square: χ^2/df) เท่ากับ 0.82 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าเกณฑ์การพิจารณา คือ 2.00 ซึ่งสามารถแปลความหมายได้ว่า โมเดลมีความเหมาะสมพอดีกับข้อมูลเชิงประจักษ์

เมื่อพิจารณาประกอบกับดัชนีความเหมาะสมพอดีนี้อื่นๆ ได้แก่ ค่าดัชนีวัดระดับความเหมาะสมพอดี (GFI) มีค่าเท่ากับ 0.99 ที่ผ่านเกณฑ์การพิจารณาซึ่งต้องมีค่ามากกว่า 0.90 ค่าดัชนีวัดระดับความเหมาะสมพอดีที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) มีค่าเท่ากับ 0.98 ที่ผ่านเกณฑ์การพิจารณาซึ่งต้องมีค่ามากกว่า 0.90 ค่าดัชนีวัดระดับความเหมาะสมพอดีเชิงเปรียบเทียบ (CFI) มีค่าเท่ากับ 1.00 ที่ผ่านเกณฑ์การพิจารณาซึ่งต้องมีค่ามากกว่า 0.90 ค่าดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของเศษในรูปคะแนนมาตรฐาน (SRMR) มีค่าเท่ากับ 0.01 ที่ผ่านเกณฑ์การพิจารณาซึ่งต้องมีค่าน้อยกว่า 0.05 ค่าดัชนีรากที่สองของความคลาดเคลื่อนในการประมาณ (RMSEA) มีค่าเท่ากับ 0.00 ที่ผ่านเกณฑ์การพิจารณาซึ่งต้องมีค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงว่าโมเดลมีความเหมาะสมพอดีกับข้อมูลเชิงประจักษ์

2.4 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง (A confirmatory factor analysis: The second order)

2.4.1 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง พบว่า การวิเคราะห์ก่อนปรับโมเดลโมเดลนั้นไม่สอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ค่าไค-สแควร์ (Chi-square: χ^2) เท่ากับค่า $p < 0.01$ มีองศาของความเป็นอิสระ (df) เท่ากับ 129 และค่าดัชนีรากที่สองของความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่า (RMSEA) เท่ากับ 0.06

ผู้วิจัยจึงปรับโมเดลตามดัชนี (Modification Indices) และค่าพารามิเตอร์ที่คาดว่าจะเปลี่ยนแปลงทางสถิติ (EPC) (Saris, Satorra; & Van Der Veld. 2009: 570) ทำให้ได้โมเดลที่มีความสอดคล้องกลมกลืน ซึ่งผลการวิเคราะห์องค์ประกอบอันดับที่สองหลังปรับโมเดลแล้ว พบว่า ค่าไค-สแควร์ (Chi-square: χ^2) เท่ากับ 52.26 ค่า $p = 0.85$ การพิจารณาความสอดคล้องกลมกลืนจากค่าไค-สแควร์พบว่า โมเดลและข้อมูลเชิงประจักษ์มีความสอดคล้องกลมกลืนกัน (Hooper; Coughlan; & Mullen. 2008: 54-55) และเมื่อพิจารณาจากค่าอื่นๆ ร่วมด้วย คือ ค่าสถิติไค-สแควร์สัมพัทธ์ (Relative Chi-square: χ^2/df) ควรมีค่าน้อยกว่า 2 ส่วนค่าดัชนีความเหมาะสมพอดี (GFI) ค่าดัชนีความเหมาะสมพอดีที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) ค่าดัชนีวัดระดับความเหมาะสมเชิงเปรียบเทียบ (CFI) ควรมีค่ามากกว่า 0.09 ค่าดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของเศษในรูปของคะแนนมาตรฐาน (SRMR) ค่าดัชนีที่สองของความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่า (RMSEA) ควรมีค่าน้อยกว่า 0.05 (Hooper; Coughlan; & Mullen. 2008: 54-55) จากค่าดัชนีวัดระดับความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลโดยรวมดังกล่าว แสดงว่าโมเดลองค์ประกอบพื้นฐานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

2.4.2 ตัวชี้วัดองค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบในรูปคะแนนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.59 ถึง 0.82 และแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ทุกตัวชี้วัด

2.4.3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันในองค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูในภาพรวมมีค่าอยู่ระหว่าง 0.53 ถึง 0.84 และมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ทุกคู่ โดย 3 องค์ประกอบแรกที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุด ได้แก่ องค์ประกอบด้านการแก้ปัญหาทางการเรียนกับองค์ประกอบด้านการควบคุมตนเองทางการเรียนมีค่าสูงที่สุด คือ 0.84 รองลงมา คือ องค์ประกอบด้านการเลือกและตัดสินใจทางการเรียนกับองค์ประกอบด้านการแก้ปัญหาทางการเรียนมีค่าเท่ากับ 0.83 และองค์ประกอบด้านการแก้ปัญหาทางการเรียนกับองค์ประกอบด้านการตั้งเป้าหมายทางการเรียนมีค่าเท่ากับ 0.82 ตามลำดับนอกจากนั้น 3 องค์ประกอบแรกที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำสุด ได้แก่ องค์ประกอบด้านการสนับสนุนตนเองทางการเรียนกับองค์ประกอบด้านการตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียนมีค่าต่ำที่สุด คือ 0.53 รองลงมา คือ องค์ประกอบด้านการตั้งเป้าหมายทางการเรียนกับองค์ประกอบด้านการตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียนมีค่าเท่ากับ 0.60 และองค์ประกอบด้านการเลือกและตัดสินใจทางการเรียนกับองค์ประกอบด้านการตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียนมีค่าเท่ากับ 0.60 ตามลำดับ

2.4.4 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบในรูปคะแนนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.67 ถึง 0.92 โดยพบว่า องค์ประกอบที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบในรูปคะแนนมาตรฐานมากที่สุด คือ องค์ประกอบด้านการแก้ปัญหาทางการเรียนมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ 0.92 รองลงมาคือ องค์ประกอบด้านการควบคุมตนเองทางการเรียนมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ 0.91 องค์ประกอบด้านการเลือกและตัดสินใจทางการเรียนมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ 0.90 องค์ประกอบด้านการตั้งเป้าหมายทางการเรียนมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ 0.89 องค์ประกอบด้านการสนับสนุนตนเองทางการเรียนมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ 0.79 และองค์ประกอบด้านการตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ 0.67 ตามลำดับ

2.5 ค่าสถิติพื้นฐานของปณิธานแห่งตนทางการเรียนในภาพรวมและรายองค์ประกอบของนักศึกษาวิชาชีพครู

คะแนนปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูโดยรวมอยู่ในระดับสูงโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80 และเมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยในรายองค์ประกอบ พบว่า คะแนนเฉลี่ยองค์ประกอบอยู่ในระดับสูงจำนวน 4 องค์ประกอบ คือการแก้ปัญหาทางการเรียน ($\bar{X} = 3.77$) การตั้งเป้าหมายทางการเรียน ($\bar{X} = 4.06$) การควบคุมตนเองทางการเรียน ($\bar{X} = 3.72$) และการตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน ($\bar{X} = 4.14$) นอกจากนั้นคะแนนเฉลี่ยองค์ประกอบอยู่ในระดับปานกลางจำนวน 2 องค์ประกอบ คือ การเลือกและตัดสินใจทางการเรียน ($\bar{X} = 3.65$) และการสนับสนุนตนเองทางการเรียน ($\bar{X} = 3.47$)

ส่วนคะแนนเฉลี่ยของตัวชี้วัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู ตามองค์ประกอบย่อยทั้งหมด มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.45-4.25 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลางจนถึงระดับสูง

3. การสร้างการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู

การให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู มีจำนวน 10 ครั้ง สัปดาห์ละ 2 ครั้ง รวม 5 สัปดาห์ ในแต่ละครั้งมีระยะเวลาประมาณ 2 ชั่วโมง โดยนำมีการนำแนวคิด ทฤษฎี และเทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวคิดของคอเรีย (Corey. 2012: 441-447) และธอร์น (Thorne. 2011: 25) ที่กล่าวว่า การให้คำปรึกษาแบบผสมผสานเทคนิค เป็นการนำเอาเทคนิค กระบวนการของการให้คำปรึกษากลุ่ม แต่ละทฤษฎีมาผสมผสานอย่างมีจุดมุ่งหมาย เพื่อให้เหมาะสมกับปัญหาและความต้องการของผู้รับคำปรึกษา มาเป็นฐานคิดหลักสำหรับการสร้างการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู โดยแบ่งการให้คำปรึกษากลุ่มออกเป็น 3 ขั้นตอน (Masson; et al. 2012: 40-42); (Thorne. 2011: 106-108) ได้แก่ ขั้นที่ 1 คือ ขั้นเริ่มต้น ขั้นที่ 2 คือ ขั้นดำเนินการ และขั้นที่ 3 คือ ขั้นยุติ

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ผสมผสานเทคนิคเฉพาะของทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มที่มีความสอดคล้องกับปณิธานแห่งตนทางการเรียนในแต่ละองค์ประกอบ รวมทั้งหมด 30 เทคนิค โดยในแต่ละองค์ประกอบมีเทคนิคดังนี้

การเสริมสร้างการเลือกและตัดสินใจทางการเรียน ใช้เทคนิคการสอนทฤษฎี A-B-C เพื่อช่วยให้สมาชิกกลุ่มได้เรียนรู้ว่าการคิดและการกระทำอย่างไรไม่มีเหตุผล สมาชิกกลุ่มจะได้รับการอธิบายและแสดงให้เห็นวิธีการประยุกต์ใช้ทฤษฎี A-B-C ในการปฏิบัติกับปัญหาต่างๆ ที่เขาเผชิญอยู่ในชีวิตประจำวัน เทคนิคการโต้แย้งกับความเชื่อที่ไม่สมเหตุสมผล เพื่อช่วยให้สมาชิกกลุ่มได้รับการอธิบายถึงวิธีการที่จะตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขในการให้คุณค่าและ เจตคติของที่มีต่อตัวเองและผู้อื่น เทคนิคการใช้สถานการณ์จำลอง เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้ฝึกคิดวิเคราะห์จากสถานการณ์ที่สมาชิกกลุ่มกำลังเผชิญอยู่ และทราบความคิดของตนเองนั้นเป็นอย่างไร เหมือนหรือแตกต่างกับสมาชิกคนอื่นอย่างไร และเทคนิคการเสริมแรง เพื่อช่วยให้สมาชิกกลุ่มมีพลังในการที่จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเองไปตามที่ต้องการ

การเสริมสร้างการแก้ปัญหาทางการเรียน ใช้เทคนิคการแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ เพื่อช่วยให้สมาชิกกลุ่มมองเห็นวิธีการแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์มากขึ้น เทคนิคกระบวนการบำบัดทางการรู้คิด เพื่อช่วยให้สมาชิกกลุ่มให้ความสำคัญกับลำดับในการแก้ไขปัญหาโดยใช้การบำบัดด้านการรู้คิด และเทคนิคจินตนาการเชิงเหตุผลและอารมณ์ เพื่อช่วยให้สมาชิกกลุ่มได้จินตนาการถึงบางสิ่งที่เขาคิดว่ามันแย่ที่สุดสำหรับเขา และได้ฝึกฝนตัวเอง ที่จะพัฒนาการใช้อารมณ์อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์นั้นๆ ที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามา

การเสริมสร้างการตั้งเป้าหมายทางการเรียน ใช้เทคนิคการคัดสรรสาระสำคัญ เพื่อช่วยให้สมาชิกกลุ่มได้ฝึกทักษะการคิดให้สามารถคัดสรรสาระสำคัญ หรือเลือกประเด็นสำคัญของสถานการณ์ที่มีความมุ่งมั่น มีการกำหนดเป้าหมายอย่างชัดเจน มีแรงจูงใจ มีความกระตือรือร้น และมีความเพียรพยายามเพื่อนำมาสู่เป้าหมายที่ตั้งใจไว้ เทคนิคสร้างสรรค์สิ่งที่ต้องการ เพื่อช่วยให้สมาชิกกลุ่มได้เน้นย้ำถึงสิ่งที่ตนเองต้องการ และเทคนิคการกล่าวกับตนเองทางบวก เพื่อช่วยให้สมาชิกกลุ่มกล่าวกับตนเองด้วยความเชื่อที่สมเหตุสมผลเกี่ยวกับการเรียน

การเสริมสร้างการสนับสนุนตนเองทางการเรียน ใช้เทคนิคระบบ WDEP เพื่อช่วยให้สมาชิกกลุ่มสามารถบอกความต้องการของตนเอง มีแนวทางที่จะไปสู่ความต้องการของตนเองได้อย่างไร มีการประเมินความต้องการของตนเองอย่างไร และจะวางแผนที่จะตอบสนองต่อความต้องการของตนเองต่อไปอย่างไร และเทคนิคการสอนให้เผชิญกับการพูดกับตนเอง เพื่อช่วยให้สมาชิกกลุ่มได้รับการสอนถึงความเชื่อที่ไร้เหตุผล สามารถแก้ไขได้ด้วยคำพูดที่จะเผชิญกับความรู้สึกอย่างมีเหตุผล

การเสริมสร้างการควบคุมตนเองทางการเรียน ใช้เทคนิคการวิเคราะห์ตนเองอย่างมีเหตุผล เพื่อช่วยให้สมาชิกกลุ่มได้สำรวจตนเองว่าอุปนิสัยใดเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ และอุปนิสัยนั้นสามารถควบคุมได้มากหรือน้อย เพราะเหตุใด เทคนิคการควบคุมตนเอง เพื่อช่วยให้สมาชิกกลุ่มมีภาวะแห่งจิตใจที่สงบ มีอารมณ์ที่สงบ สามารถใช้เป็นทักษะที่ใช้ในการปฏิบัติเพื่อการเรียนรู้ และกระบวนการกำกับตนเอง เพื่อให้สมาชิกกลุ่มใช้ความพยายามในการกำกับความคิด ความรู้สึก และการกระทำของตนเองอย่างเป็นระบบ ซึ่งจะนำไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้

การเสริมสร้างการตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน ใช้เทคนิคการตระหนักรู้ต่อความต้องการ เพื่อช่วยให้สมาชิกกลุ่มได้ตระหนักรู้ว่าตนมีความต้องการอะไร และคิดว่าควรทำอย่างไร เพื่อให้ความต้องการนั้นบรรลุวัตถุประสงค์ เทคนิคการทดลองสนทนาภายใน เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกกลุ่มได้ตระหนักรู้ส่วนที่ขาดหายไปภายในของบุคลิกภาพ และเทคนิคการแสดงบทบาทสมมติ เพื่อช่วยให้สมาชิกมีประสบการณ์และสามารถฝึกการเผชิญกับความรู้สึกกลัว

ซึ่งมีการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยการพิจารณาถึงความสอดคล้องเหมาะสมด้านวัตถุประสงค์ การเลือกใช้ทฤษฎีและเทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่ม และขั้นตอนการให้คำปรึกษากลุ่ม โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่าง 0.80-1.00 แสดงว่าการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และมีความสอดคล้องเหมาะสมทั้งด้านวัตถุประสงค์ การเลือกใช้ทฤษฎีและเทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่ม และขั้นตอนการให้คำปรึกษากลุ่ม สามารถนำไปใช้ในการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูต่อไปได้

4. การเปรียบเทียบการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อเสริมสร้าง
 ทัศนคติแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม
 ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผล

4.1 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยทัศนคติแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูใน
 ภาพรวมและรายองค์ประกอบของกลุ่มทดลองที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่ม และกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้
 ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่ม

4.1.1 ค่าเฉลี่ยทัศนคติแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูในภาพรวม
 ของนักศึกษาวิชาชีพครูที่เป็นกลุ่มทดลองที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่ม ผลการทดลอง พบว่า เมื่อ
 สิ้นสุดการติดตามผลมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 4.09$ S.D. = 0.07) ซึ่งก่อนการทดลองมีค่าเฉลี่ย
 อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.83$ S.D. = 0.13) และหลังการทดลองมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง
 ($\bar{X} = 4.03$ S.D. = 0.13)

4.1.2 ค่าเฉลี่ยทัศนคติแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูในภาพรวม
 ของนักศึกษาวิชาชีพครูที่เป็นกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่ม ผลการทดลอง พบว่า เมื่อ
 สิ้นสุดการติดตามผลมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.95$ S.D. = 0.04) ซึ่งก่อนการทดลองมี
 ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.82$ S.D. = 0.11) และหลังการทดลองมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ
 ปานกลาง ($\bar{X} = 2.94$ S.D. = 0.08)

4.2 การเปรียบเทียบทัศนคติแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูโดยรวมและ
 รายองค์ประกอบของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

การเปรียบเทียบทัศนคติแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูกลุ่มทดลอง
 ที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อเสริมสร้างทัศนคติแห่งตนทางการเรียน และ
 กลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อเสริมสร้างทัศนคติแห่งตน
 ทางการเรียน ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผลของกลุ่มทดลอง และ
 กลุ่มควบคุม มาวิเคราะห์ความแปรปรวน แบบวัดซ้ำชนิดสองทาง (Two-way ANOVA repeated
 measurement) และทำการตรวจสอบการแจกแจงปกติของกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีบ็อกซ์เอ็ม (Box's M
 test) (Garson. 2012: 38) ได้เท่ากับ 16.41 และจากการทดสอบได้ค่า F เท่ากับ 2.08 ที่นัยสำคัญ
 ทางสถิติเท่ากับ .05 แสดงว่า กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีความแปรปรวนของความคลาดเคลื่อน
 เป็นเอกพันธ์กัน ผู้วิจัยจึงทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบทัศนคติแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษา
 วิชาชีพครูโดยรวม ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผล ของกลุ่มทดลอง
 และกลุ่มควบคุมต่อไป และสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

การเปรียบเทียบทัศนคติแห่งตนทางการเรียนโดยรวมก่อนการทดลอง หลังการ
 ทดลอง และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผล ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยวิเคราะห์ความแปรปรวน
 แบบวัดซ้ำชนิดสองทาง (Two-way ANOVA repeated measurement) พบว่า ผลการวัดคะแนน
 ทัศนคติแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และเมื่อ
 สิ้นสุดการติดตามผล ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันต่อคะแนนทัศนคติแห่ง

บนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูโดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F = 149.25$ $p = 0.00$) แสดงว่าคะแนนที่ได้จากผลการวัดปณิธานแห่งบนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูโดยรวมจากการวัดซ้ำของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม มีความแตกต่างกัน

จากการวิเคราะห์ผลเฉพาะกลุ่ม (Simple effects) แบบการวิเคราะห์ความแปรปรวน แบบวัดซ้ำชนิดทางเดียว (One-way ANOVA repeated measurement) โดยการวิเคราะห์แยกทีละกลุ่ม พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนแบบวัดปณิธานแห่งบนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูโดยรวมที่ได้จากผลการวัดก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผลในกลุ่มทดลอง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F = 226.95$ $p = 0.00$) แสดงว่าในกลุ่มทดลองมีคะแนนปณิธานแห่งบนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูโดยรวมก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผลแตกต่างกันอย่างน้อย 1 คู่ ในขณะที่เดียวกัน กลุ่มควบคุมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F = 12.50$ $p = 0.00$) แสดงว่า ในกลุ่มควบคุมมีคะแนนปณิธานแห่งบนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูโดยรวมก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผลแตกต่างกันอย่างน้อย 1 คู่ ด้วยเช่นกัน

หลังจากนั้นจึงนำผลที่ได้จากการวัดการทดลอง หลังการทดลอง และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผล ของทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มาเปรียบเทียบเป็นรายคู่ด้วยวิธี Least significance differences (LSD) เพื่อดูว่าคู่ใดมีความแตกต่างกัน พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนแบบวัดปณิธานแห่งบนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูโดยรวม ที่เป็นกลุ่มทดลอง หลังการทดลอง และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผล แตกต่างจากก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แต่หลังการทดลองกับ เมื่อสิ้นสุดการติดตามผลแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าการทดลองใช้การให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคส่งผลต่อการเสริมสร้างปณิธานแห่งบนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูให้สูงขึ้น และมีความคงทนของการให้คำปรึกษากลุ่มอยู่จนถึงเมื่อสิ้นสุดการติดตามผล ส่วนค่าเฉลี่ยของคะแนนแบบวัดปณิธานแห่งบนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูโดยรวมที่เป็นกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง แตกต่างจากก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผลแตกต่างกัน หลังการทดลองอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ อย่างไรก็ตามค่าเฉลี่ยของคะแนนแบบวัดปณิธานแห่งบนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูโดยรวมของกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อเปรียบเทียบปณิธานแห่งบนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูรายองค์ประกอบ ผู้วิจัยนำคะแนนแบบวัดปณิธานแห่งบนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูรายองค์ประกอบที่ได้จากผลการวัดก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผลของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มาเปรียบเทียบกันโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำชนิดสองทาง (Two-way ANOVA repeated measurement) แบบ One between and two within design ผลการวิเคราะห์พบว่า ปฏิสัมพันธ์ขององค์ประกอบปณิธานแห่งบนทางการเรียนของ

นักศึกษาวิชาชีพครูกับผลการวัดซ้ำก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผลของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันต่อคะแนนปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูรายองค์ประกอบ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 0.33$ $p = 0.98$) และองค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู จากผลการวัดซ้ำก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผลมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันของคะแนนปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 1.57$ $p = 0.10$)

ส่วนผลการวัดซ้ำของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผล มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันของคะแนนปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูรายองค์ประกอบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 152.36$ $p = 0.00$) แสดงว่าคะแนนที่ได้จากผลการวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูรายองค์ประกอบในแต่ละครั้งของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$)

หลังจากนั้นผู้วิจัยจึงทำการวิเคราะห์เฉพาะกลุ่ม (Simple effects) เป็นรายองค์ประกอบ โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน วัดซ้ำชนิดทางเดียว (One-way ANOVA repeated measurement) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า คะแนนแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูรายองค์ประกอบที่ได้จากผลการวัดก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผลของกลุ่มทดลอง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกองค์ประกอบดังนี้ การเลือกและตัดสินใจทางการเรียน ($F = 64.35$ $p = 0.00$) การแก้ปัญหาทางการเรียน ($F = 105.71$ $p = 0.00$) การตั้งเป้าหมายทางการเรียน ($F = 95.88$ $p = 0.00$) การสนับสนุนตนเองทางการเรียน ($F = 89.70$ $p = 0.00$) การควบคุมตนเองทางการเรียน ($F = 126.44$ $p = 0.00$) และการตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน ($F = 53.22$ $p = 0.00$) แสดงว่าในกลุ่มทดลองมีคะแนนปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูรายองค์ประกอบที่ได้จากการวัดซ้ำ มีความแตกต่างกันอย่างน้อย 1 คู่ ส่วนคะแนนแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูของกลุ่มควบคุม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพียง 1 องค์ประกอบ คือ การควบคุมตนเองทางการเรียน ($F = 6.65$ $p = 0.00$) แสดงว่าในกลุ่มควบคุมมีคะแนนปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูรายองค์ประกอบที่ได้จากการวัดซ้ำมีความแตกต่างกันอย่างน้อย 1 คู่เช่นกัน

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงทำการตรวจสอบรายคู่เพื่อดูว่าคู่ใดมีความแตกต่างกันโดยใช้การทดสอบด้วยวิธี Least significance differences (LSD) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูรายองค์ประกอบกลุ่มทดลอง หลังการทดลอง และหลังการติดตามผลแตกต่างจากก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่หลังการทดลองกับเมื่อสิ้นสุดการติดตามผล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นแสดงให้เห็นว่า การทดลองโดยใช้การให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อพัฒนาปณิธานแห่งตนทางการเรียนสามารถเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูให้สูงขึ้น และมีความคงทนของผลการให้คำปรึกษากลุ่มจนถึงเมื่อสิ้นสุดการติดตามผล

ในส่วนผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากค่าเฉลี่ยของคะแนนแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูองค์ประกอบการควบคุมตนเองทางการเรียนของกลุ่มควบคุมเมื่อสิ้นสุดการติดตามผล แตกต่างจากก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่หลังการทดลองกับเมื่อสิ้นสุดการติดตามผลแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การอภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัย เรื่อง การศึกษาและการเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู โดยการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 4 ตอนตามความมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

1. การศึกษาองค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู

ในการศึกษาองค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู ผู้วิจัยนำเสนอผลการอภิปราย ดังนี้

1.1 จากผลการวิเคราะห์องค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู พบว่า องค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 ประกอบด้วย การเลือกและตัดสินใจทางการเรียน การแก้ปัญหาทางการเรียน การตั้งเป้าหมายทางการเรียน การสนับสนุนตนเองทางการเรียน การควบคุมตนเองทางการเรียน และการตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน ซึ่งสามารถยืนยันได้ว่าแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูทั้ง 6 องค์ประกอบ สามารถวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูได้ โดยผลการวิเคราะห์องค์ประกอบดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของไรอัน และเดซี่ (Ryan; & Deci. 2006: 68-70) เวเมเออร์ และคนอื่นๆ (Wehmeyer; et al. 2003: 15) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบปณิธานแห่งตน ประกอบด้วย การเลือก การตัดสินใจ การแก้ปัญหา การตั้งเป้าหมาย การสนับสนุนตนเอง การควบคุมตนเอง การตระหนักรู้ในตนเอง และการรู้ตนเอง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับปาร์เกอร์ ไฟล์ และฮอฟแมน (Parker; Field; & Hoffman. 2013: 4) ที่กล่าวว่าองค์ประกอบปณิธานแห่งตนประกอบด้วย การเลือก การตัดสินใจ การแก้ไขปัญหา การตั้งเป้าหมายและความสำเร็จ การสังเกตตนเอง การประเมินตนเอง การเสริมแรงตนเอง การควบคุมตนเอง การรับรู้ความสามารถของตนเองในเชิงบวก การตระหนักรู้ในตนเอง และการรู้ตนเอง อีกทั้งยังสอดคล้องกับไมเออร์ (Maier. 2013: 2) ที่ได้กล่าวว่า องค์ประกอบปณิธานแห่งตนประกอบไปด้วย การเลือก การตัดสินใจ การแก้ไขปัญหา การตั้งเป้าหมายและความสำเร็จ การดำรงชีวิต การสังเกต การประเมินและเสริมแรงตนเอง การสอนตนเอง การสนับสนุนตนเองและภาวะผู้นำ และผลการวิจัยของคาร์เตอร์ (Carter; et al. 2011: 100) ที่พบว่า องค์ประกอบของปณิธานแห่งตนของนักเรียนที่มีความเสี่ยงในความผิดปกติทางด้านอารมณ์และพฤติกรรม ประกอบด้วย การจัดการตนเอง การควบคุมตนเอง การแก้ไขปัญหา การตั้งเป้าหมาย และการตั้งความสำเร็จ

1.2 ค่าสถิติพื้นฐานขององค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู พบว่า คะแนนเฉลี่ยระดับปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูโดยรวมอยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80 และคะแนนเฉลี่ยของตัวชี้วัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.38-4.25 ซึ่งอยู่ในระดับสูง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบัน นักศึกษาวิชาชีพครูได้รับการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในกระบวนการจัดการเรียนการสอนนักศึกษาวิชาชีพครูมีความจำเป็นที่จะต้องศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง และจะต้องค้นคว้าหาความรู้เพื่อทำการบ้าน รายงาน หรืองานที่ได้รับมอบหมายส่งอาจารย์ผู้สอนอยู่เสมอ ซึ่งจะทำให้นักศึกษาวิชาชีพครูมีแรงจูงใจ มีเป้าหมาย และมีพลังผลักดันให้ตนเองต้องการทำในสิ่งที่ได้รับมอบหมาย จนเกิดความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะกระทำการสิ่งต่างๆ ให้ประสบความสำเร็จในการเรียน ประกอบกับการเรียนในปัจจุบันนักศึกษาวิชาชีพครูจะต้องแข่งขันกับตนเอง เพื่อพยายามทำผลการเรียนให้อยู่ในระดับผ่านที่สามารถจะขอจบการศึกษาได้ และผลการเรียนที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครูจะได้มีผลการเรียนอยู่ในระดับที่ดีจึงจะสามารถขอรับใบประกอบวิชาชีพครู เพื่อที่จะไปสมัครงานในการประกอบอาชีพครูภายหลังสำเร็จการศึกษาได้ นอกจากนี้นักศึกษาวิชาชีพครูยังต้องแข่งขันกันในการเรียนค่อนข้างสูง จึงเป็นพลังผลักดันให้นักศึกษาวิชาชีพครูมีปณิธานแห่งตนทางการเรียน มีแรงจูงใจ มีความต้องการที่จะมุ่งมั่นตั้งใจเรียนให้ได้ดีที่สุด และพยายามทำผลการเรียนของตนเองให้ดีที่สุด เพื่อหวังว่าจะได้เรียนจบ และสามารถประกอบอาชีพได้ในอนาคต สอดคล้องกับเวิร์ด (Ward. 2008: 2) ที่กล่าวว่า ปณิธานแห่งตนเป็นเจตคติที่จะนำบุคคลนั้นไปสู่การกำหนดเป้าหมายของชีวิตและความสามารถที่จะไปให้ถึงเป้าหมายที่ตั้งไว้ ซึ่งเป็นการผสมผสานระหว่างเจตคติและความสามารถของบุคคลในการตั้งเป้าหมายที่แตกต่างกัน รวมถึงเป็นการเลือกและการเรียนรู้ที่จะแก้ปัญหาในความรับผิดชอบด้วยตนเอง อีกทั้งเดซี และไรอัน (Deci; & Ryan. 2008: 14) ได้กล่าวว่า ปณิธานแห่งตนเป็นพฤติกรรมที่เกิดมาจากแรงจูงใจภายใน เป็นความพึงพอใจ และเป็นความต้องการบุคคลโดยธรรมชาติ ซึ่งแรงจูงใจนั้นจะเป็นแรงบันดาลใจให้บุคคลมีพลังมีความกระตือรือร้นเกี่ยวกับสิ่งที่ทำ หลังจากนั้นจะทำให้รู้สึกถึงความพึงพอใจในสิ่งที่ทำ และสอดคล้องกับงานวิจัยของฟิลด์ ดิวฟี และฮักกินส์ (Field; Duffy; & Huggins. 2014: 1) ได้วิจัยทักษะการเรียนรู้ส่วนบุคคล, ทฤษฎีปณิธานแห่งตน และความผาสุกทางจิตใจ: กลยุทธ์เพื่อสนับสนุนประสบการณ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยชั้นปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยชั้นปีที่ 1 มีปณิธานแห่งตนในระดับสูง สามารถพัฒนาแรงจูงใจของตนเองในการเรียน มีทักษะการเรียนรู้ส่วนบุคคล และมีความผาสุกทางจิตใจเพื่อให้ตนเองสามารถเรียนได้ประสบความสำเร็จ

1.3 การแสดงหลักฐานความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู โดยการทดสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู จากค่าดัชนีโมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สองของปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจากค่าไค-สแควร์ (Chi-square: χ^2) เท่ากับ 52.26 ค่า $p = 0.85$ การพิจารณาความสอดคล้องกลมกลืนจากค่าไค-สแควร์พบว่า โมเดลและข้อมูลเชิงประจักษ์มีความ

สอดคล้องกลมกลืนกัน (Hooper; Coughlan; & Mullen. 2008: 54-55) และค่าสถิติไค-สแควร์สัมพัทธ์ (Relative Chi-square: χ^2/df) ควรมีค่าน้อยกว่า 2 ส่วนค่าดัชนีความเหมาะสมพอดี (GFI) ค่าดัชนีความเหมาะสมพอดีที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) ค่าดัชนีวัดระดับความเหมาะสมเชิงเปรียบเทียบ (CFI) ควรมีค่ามากกว่า 0.09 ค่าดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของเศษในรูปของคะแนนมาตรฐาน (SRMR) ค่าดัชนีที่สองของความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่า (RMSEA) ควรมีค่าน้อยกว่า 0.05 (Hooper; Coughlan; & Mullen. 2008: 54-55) ซึ่งสอดคล้องกับนงลักษณ์ วิรัชชัย (2555: 73) ที่กล่าวว่า การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันนับว่าเป็นเทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลแบบตัวแปรมีความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้วยกัน โดยวัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันเป็นการตรวจสอบเพื่อยืนยันว่าโมเดลการวัดที่ได้จากข้อมูลเชิงประจักษ์ และโมเดลการวัดที่ได้จากทฤษฎีสอดคล้องกันจริง ใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวบ่งชี้หรือตัวแปรสังเกตได้ ที่เป็นตัวแปรเมตริกและความสัมพันธ์ระหว่างชุดองค์ประกอบ หรือตัวแปรแฝงที่เป็นตัวแปรเมตริก และลดทอนข้อมูล ดังนั้นจึงแสดงให้เห็นได้ว่า โมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันมีพื้นฐานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูมี 6 องค์ประกอบ คือ การเลือกและตัดสินใจทางการเรียน การแก้ปัญหาทางการเรียน การตั้งเป้าหมายทางการเรียน การสนับสนุนตนเองทางการเรียน การควบคุมตนเองทางการเรียน และการตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน

เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading) ทั้ง 6 องค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบการแก้ปัญหาทางการเรียน (LPS) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงที่สุด ($b = 0.92$) รองลงมา คือ การควบคุมตนเองทางการเรียน (LSC) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ ($b = 0.91$) การเลือกและตัดสินใจทางการเรียน (LCD) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ ($b = 0.90$) การตั้งเป้าหมายทางการเรียน (LGS) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ ($b = 0.89$) การสนับสนุนตนเองทางการเรียน (LSA) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.79 และการตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน (LSW) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.67 ตามลำดับ โดยองค์ประกอบการแก้ปัญหาทางการเรียน มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงที่สุด แสดงให้เห็นว่า การแก้ปัญหาทางการเรียนเป็นปัจจัยที่สำคัญในการที่จะทำให้ นักศึกษาวิชาชีพครูมีพื้นฐานแห่งตนทางการเรียนได้ดียิ่งขึ้น เนื่องจากเมื่อเกิดปัญหาทางการเรียนขึ้น นักศึกษาวิชาชีพครูสามารถหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาทางการเรียนได้ ก็จะส่งผลให้นักศึกษาวิชาชีพครูมีแรงผลักดันให้มีพื้นฐานแห่งตนทางการเรียนได้สูงขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของโจนาเซน (Jonassen. 2004: 12) กล่าวว่า การแก้ปัญหาทางการเรียนเป็นสิ่งที่มีความสำคัญจะทำให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์จำแนกสภาพปัญหา เปรียบเทียบหารูปแบบการแก้ไขปัญหาทางการเรียนที่เหมาะสม และนำไปสู่หนทางในการแก้ไขปัญหาได้ เพื่อที่จะได้สามารถนำพาตัวเองไปสู่การเรียนให้ประสบความสำเร็จต่อไป และสอดคล้องกับงานวิจัยของกุลาคาร บาร์วแมน และฟีก (Gulacar; Bowman; & Feake. 2013: 344) ได้วิจัยโดยการสังเกตการแก้ไขปัญหาของนักศึกษา : บทบาทและความสำคัญของอุปนิสัย พบว่า นักศึกษามีวิธีการการแก้ไขปัญหาทางการเรียนแตกต่าง

กัน โดยการแก้ไขปัญหามาจากการเรียนจะส่งผลต่อนิสัยการแก้ไขปัญหของนักศึกษา ทำให้นักศึกษาสามารถแก้ไขปัญหามาจากการเรียนของตนเองได้สอดคล้องกับลักษณะนิสัยของตนเอง

ค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่รองลงมา คือ การควบคุมตนเองทางการเรียน มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.91 ทั้งนี้เนื่องจาก นักศึกษาวิชาชีพครูให้ความสำคัญกับการเรียนในทุกรายวิชา และเห็นความสำคัญของการนำความรู้ที่ได้รับไปใช้การประกอบอาชีพภายหลังสำเร็จการศึกษา นักศึกษาวิชาชีพครูจึงมีการควบคุมตนเองทางการเรียนโดยเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเองให้เหมาะสมกับการเรียน ดังที่สไตน์เบิร์ก (Steinberg, 2015: 28) กล่าวว่า การควบคุมตนเองเป็นความสามารถของบุคคลที่จะพยายามเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเอง จากความรู้สึกและคิดเกี่ยวกับการกระทำต่างๆที่ไม่เหมาะสมของตนเอง ให้สามารถบังคับพฤติกรรมของตนเองให้เป็นไปตามสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสม และงานวิจัยซู อูว และยาเตส (Zhu; Au; & Yates, 2016: 54) ที่ศึกษาพบว่า การควบคุมตนเองเป็นความพยายามของบุคคลในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และสามารถปรับตัวให้กระทำในสิ่งที่เหมาะสมตามบรรทัดฐานของสังคม

ลำดับต่อมา คือ การเลือกและตัดสินใจทางการเรียน มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.90 ทั้งนี้เนื่องจากการเรียนในสายวิชาชีพครูจะต้องพิจารณาสิ่งต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการเรียนเป็นอย่างมาก เพราะสิ่งที่นักศึกษวิชาชีพครูเลือกและตัดสินใจลงไปในนั้นจะส่งผลต่อการนำเอาความรู้ไปใช้ หรือสิทธิต่างๆที่ได้รับภายหลังสำเร็จการศึกษาแล้ว ในการเลือกและตัดสินใจเกี่ยวกับการเรียนจึงต้องวิเคราะห์พิจารณาไตร่ตรองอย่างรอบคอบ แล้วจึงเลือกและตัดสินใจสอดคล้องกับไฮดาร์ (Haidar, 2016: 25) ที่กล่าวว่า การเลือกและตัดสินใจเป็นการพิจารณาอันเนื่องมาจากผลการวิเคราะห์ ผ่านกระบวนการซับซ้อนใคร่ครวญ รวมถึงผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นเพื่อนำไปสู่การเลือกและตัดสินใจที่เหมาะสมกับเรื่องราวของตนเอง ดังงานวิจัยของโคลักคาดีโอกูและซีลิก (Colakkadioglu.; & Celik, 2016: 260) ที่ศึกษาพบว่า การฝึกทักษะการตัดสินใจทำให้นักศึกษามหาวิทยาลัยมีทักษะในการเลือกและตัดสินใจในสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสมกับตนเอง และมีความภาคภูมิใจในสิ่งที่ตนเองเลือกและตัดสินใจลงไป

ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ การตั้งเป้าหมายทางการเรียน มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเป็นลำดับต่อมา ($b = 0.89$) ทั้งนี้เนื่องจากนักศึกษวิชาชีพครูมีเป้าหมายทางการเรียนที่ชัดเจน เพื่อที่จะประกอบอาชีพครูเมื่อสำเร็จการศึกษา จึงได้ตั้งเป้าหมายของตนเองเกี่ยวกับการเรียน เพื่อเป็นปณิธานให้กับตนเองในการที่จะทำให้ตนเองมีพฤติกรรมที่เป็นไปตามเป้าหมาย และเมื่อได้แสดงพฤติกรรมที่เป็นไปตามเป้าหมายแล้ว ก็จะส่งผลต่อเป้าหมายทางการเรียนที่ตนเองมุ่งมั่นตั้งใจไว้สอดคล้องกับรอปบิน และจูด (Robbin; & Judge, 2011: 249) กล่าวว่า การตั้งเป้าหมายของบุคคลเป็นผลมาจากปณิธานที่ตนเองตั้งใจไว้ โดยมีแรงจูงใจเป็นตัวกำกับให้เกิดพฤติกรรมที่เป็นไปตามเป้าหมาย บุคคลจึงต้องพยายามแสดงพฤติกรรมเพื่อตอบสนองเป้าหมายของตนเอง ดังงานวิจัยของบุซซา และดอล (Buzza.; & Dol, 2015: 35) ที่ศึกษาพบว่า การตั้งเป้าหมายในการเรียนเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ จะช่วยสร้างแรงบันดาลใจและความผูกพันในการเรียน ส่งผลให้มีความมุ่งมั่นในการเรียนสูงขึ้น

การสนับสนุนตนเองทางการเรียน (LSA) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเป็นลำดับต่อมา ($b = 0.79$) ทั้งนี้เนื่องจาก นักศึกษาวิชาชีพครูมีพื้นฐานแห่งตนทางการเรียนมีเป้าหมายที่จะต้องสำเร็จการศึกษาไปประกอบอาชีพครู จึงพยายามหาหนทางต่างๆในการที่จะสนับสนุนตนเองให้สำเร็จการศึกษาและได้ประกอบอาชีพตามที่ตนเองตั้งใจไว้ เมื่อนักศึกษาวิชาชีพครูประสบปัญหาหรือมีสิ่งที่ต้องการขอรับการช่วยเหลือเกี่ยวกับการเรียน ก็สามารถที่จะไปขอรับการช่วยเหลือจากผู้อื่น เพื่อแก้ไขปัญหาให้ได้ สอดคล้องกับเพนเนล (Pennell, 2012: 3) กล่าวว่า การสนับสนุนตนเองเป็นการพยายามหาหนทางให้กับตนเอง ตามสิทธิของตนเอง ซึ่งจะต้องมีความมุ่งมั่นในการหาทางช่วยเหลือตนเองให้ประสบความสำเร็จตามภารกิจที่ตั้งใจไว้ ดังงานวิจัยของดาวเดน (Dowden, 2009: 118) ที่ศึกษาพบว่า การสนับสนุนตนเองเป็นการพยายามหาหนทางในการช่วยเหลือตนเองเพื่อพัฒนาตนเองไปสู่การมีแรงจูงใจในการปฏิบัติภารกิจต่างๆ

และการตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน (LSW) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยที่สุด ($b = 0.67$) ทั้งนี้เนื่องจาก นักศึกษาวิชาชีพครูรู้และเข้าใจตนเองว่าปัจจุบันตนเองมีข้อดีและข้อควรปรับปรุงอะไรบ้าง มีหน้าที่อะไร มีความคาดหวังอย่างไรกับตนเอง แล้วตนเองจะต้องปรับปรุงและปฏิบัติตนอย่างไรจึงจะให้ประสบความสำเร็จทางการเรียนตามที่ตนเองตั้งใจไว้ได้ สอดคล้องกับมอริน (Morin, 2011: 807) กล่าวว่า การตระหนักรู้ในตนเองเป็นการที่บุคคลรู้จัก เข้าใจ และมีความสนใจในตนเอง บุคคลจึงต้องรู้ว่าจะสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างไรเพื่อให้ไปสู่สิ่งที่ตนเองตั้งใจไว้ และงานวิจัยของยูเจอร์ และสตีเฟเวน (Ugur; & Steven, 2015: 90) ที่ศึกษาพบว่า การตระหนักรู้เป็นกระบวนการในการพัฒนาตนเองซึ่งเกิดจากความรู้สึภายในที่สามารถรับรู้ข้อดีและข้อควรปรับปรุงของตนเอง ซึ่งจะทำให้บุคคลเกิดการพัฒนาตนเองไปสู่สิ่งที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. การสร้างการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคสำหรับเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู

ในการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคสำหรับเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู เป็นการผสมผสานเทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่มของทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่ม ซึ่งผลการทดสอบคุณภาพของการให้คำปรึกษากลุ่มด้วยวิธีการวิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบและพิจารณาความถูกต้องของความสอดคล้องทั้งในด้านวัตถุประสงค์ การเลือกใช้ทฤษฎีและเทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค และขั้นตอนการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค เพื่อวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่าง 0.60-1.00 แสดงว่าการให้คำคำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และมีความสอดคล้องเหมาะสมทั้งด้านวัตถุประสงค์ การเลือกใช้ทฤษฎีและเทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่ม และขั้นตอนการให้คำปรึกษากลุ่มสามารถนำไปใช้ในการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูต่อไปได้ ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้วิจัยให้ความสำคัญกับการกำหนดขั้นตอนการให้คำปรึกษากลุ่ม โดยในแต่ละขั้นตอนจะต้องมีการผสมผสานเทคนิคจากทฤษฎีการให้คำคำปรึกษากลุ่ม ซึ่งเน้นใน

3 ด้าน คือ ด้านความคิด ด้านความรู้สึก และด้านพฤติกรรม สอดคล้องกับคอเรย์ (Corey. 2012: 448) ที่กล่าวว่า รูปแบบการให้คำปรึกษากลุ่มจะต้องมีการประยุกต์ การสังเคราะห์ ในแต่ละขั้นตอนของการพัฒนาการให้คำปรึกษากลุ่ม โดยรูปแบบการให้คำปรึกษากลุ่มจะต้องออกแบบให้อยู่ใน 3 ด้าน คือ ด้านความคิด ด้านความรู้สึก และด้านพฤติกรรม โดยขั้นตอนที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดขั้นตอนการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคไว้ 3 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นที่ 1 ขั้นเริ่มต้น ผู้วิจัยสร้างสัมพันธภาพกับสมาชิกกลุ่ม โดยผู้วิจัยให้ความใส่ใจ สนใจสมาชิกกลุ่ม มีความจริงใจ และเอื้ออาทรต่อสมาชิกกลุ่ม ผู้วิจัยชี้แจงถึงวัตถุประสงค์ในการให้คำปรึกษากลุ่ม เพื่อให้สมาชิกกลุ่มเกิดความเข้าใจที่ตรงกัน พร้อมทั้งเป็นการสร้างบรรยากาศที่นำไปสู่ความสัมพันธที่ดี ความไว้วางใจ ความคุ้นเคย ความเข้าใจและการยอมรับซึ่งกันและกันภายในกลุ่ม โดยให้สมาชิกกลุ่มได้มีการเปิดเผยตนเองให้กับสมาชิกกลุ่มคนอื่นเพื่อที่จะนำไปสู่การแบ่งปันแลกเปลี่ยนประสบการณ์ต่างๆภายในกลุ่ม สอดคล้องกับคอเรย์ (Corey. 2012: 110) ที่กล่าวว่า บทบาทของผู้นำกลุ่มในขั้นเริ่มต้นจะต้องช่วยเหลือสมาชิกกลุ่มให้สามารถแบ่งปันแลกเปลี่ยนทางความคิดและความรู้สึกในการให้คำปรึกษากลุ่ม โดยผู้วิจัยผสมผสานเทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่ม ประกอบไปด้วยเทคนิคการฟังอย่างใส่ใจ การตั้งคำถาม การยอมรับทางบวกอย่างไม่มีเงื่อนไข การให้กำลังใจ (Supporting) การสะท้อนเนื้อหา การสรุปความ และการเสริมแรง

ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินการ ผู้วิจัยใช้การผสมผสานเทคนิคจากทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่ม เพื่อให้สมาชิกกลุ่มสามารถพูดคุย อภิปราย ถึงความคิด ความรู้สึก และปัญหาของตนเองได้อย่างเปิดเผย อีกทั้งสมาชิกกลุ่มยังได้เรียนรู้ สำรวจและเข้าใจตนเองอย่างชัดเจนจากการพูดภายในกลุ่ม พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มได้เรียนรู้ถึงประสบการณ์และวิธีการแก้ไขปัญหาต่างๆ ผ่านการช่วยเหลือจากกระบวนการกลุ่มที่นำไปสู่การเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู สอดคล้องกับคอเรย์ (Corey. 2012: 123) กล่าวว่า ลักษณะของขั้นดำเนินการ สมาชิกกลุ่มจะต้องเรียนรู้และนำประสบการณ์ที่ได้รับภายในกลุ่มไปปฏิบัติภายนอกกลุ่ม ซึ่งเป็นวิธีการทางความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรม ในขั้นนี้ผู้วิจัยได้พิจารณาเลือกผสมผสานเทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่มที่สามารถเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูในแต่ละองค์ประกอบ โดยใช้หลักการและแนวคิดของคอเรย์ (Corey. 2012: 441-447) และธอร์น (Thorne. 2011: 25) มาเป็นแนวคิดหลักในการผสมผสานเทคนิคสำหรับการให้คำปรึกษากลุ่ม ซึ่งการผสมผสานเทคนิคจะต้องเป็นกระบวนการของการช่วยเหลือสมาชิกกลุ่มให้สามารถแก้ไขปัญหาได้ โดยผสมผสานเฉพาะเทคนิคของทฤษฎีต่างๆ ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและสมาชิกกลุ่ม อีกทั้งธอร์น (Thorne) (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2554ก: 57; อ้างอิงจาก Thorne. 1950) ได้กล่าวว่า ทฤษฎีการให้การปรึกษานั้นไม่มีทฤษฎีใดจะสมบูรณ์ทุกทฤษฎี มีส่วนดีและส่วนบกพร่อง จึงต้องพยายามดึงเอาส่วนดีของแต่ละทฤษฎีมาใช้ ซึ่งนอร์คอส และนิวส์แมน (Corey. 2005: 464; citing Norcross; & Newman. 1992) ได้กล่าวว่า การผสมผสานเทคนิค จะมุ่งเน้นที่ความแตกต่างที่ได้มาจากหลายแนวคิดและเป็นการเก็บรวบรวมเทคนิค (Collection) และนำไปใช้โดยไม่ระบุกลุ่มของทฤษฎี ซึ่งสอดคล้องกับคอเรย์ (Corey. 2004: 272) ที่กล่าวว่า การผสมผสานเทคนิคจะมุ่งไปที่

การเลือกและรวบรวมเทคนิคที่หลากหลายเพื่อนำไปใช้ให้เหมาะสม การเลือกใช้เทคนิคในการให้คำปรึกษาจึงไม่จำเป็นต้องคำนึงถึงกลุ่มทฤษฎี อีกทั้งการผสมผสานเทคนิคยังช่วยกระตุ้นให้ผู้นำกลุ่มสามารถเลือกใช้เทคนิคที่หลากหลายเพื่อตอบสนองต่อปัญหาและผู้รับบริการโดยไม่ถูกการปิดกั้นจากแนวคิดและหลักการของทฤษฎีการให้คำปรึกษา (Tan; & Faizah. 2015: 201)

นอกจากแนวคิดข้างต้นแล้วผู้วิจัยได้พิจารณาถึงความเหมาะสมของสมาชิกกลุ่มกับเทคนิคที่จะใช้ว่ามีความเหมาะสมสอดคล้องกับสมาชิกกลุ่มหรือไม่ แล้วผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการผสมผสานเทคนิคเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูในแต่ละองค์ประกอบ โดยเทคนิคที่เลือกมานั้นจะต้องสามารถแก้ไขปัญหาของสมาชิกกลุ่มได้และมีความเหมาะสมกับสมาชิกกลุ่ม อาทิเช่น การเลือกและตัดสินใจทางการเรียน สมาชิกกลุ่มควรได้รับการเสริมสร้างให้เข้าใจความเชื่อที่ไม่สมเหตุสมผลและส่งผลในแง่ลบอย่างไร จะนำไปสู่การเกิดอารมณ์และพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมอย่างไร ซึ่งจะนำไปสู่การเลือกและตัดสินใจทางการเรียนที่เหมาะสม ผู้วิจัยจึงเลือกใช้เทคนิคการสอนทฤษฎี A-B-C เทคนิคการโต้แย้งกับความเชื่อที่ไม่สมเหตุสมผล ซึ่งเป็นการเสริมสร้างมิติด้านความคิด ลำดับต่อมาการแก้ปัญหาทางการเรียน สมาชิกกลุ่มควรได้รับการเสริมสร้างให้สามารถประเมินความคิดและพฤติกรรมของตนเอง และสมาชิกกลุ่มควรที่จะเรียนรู้การเผชิญกับปัญหาอย่างสร้างสรรค์โดยการปรับความคิดของตนเอง ผู้วิจัยจึงเลือกใช้เทคนิคการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ เทคนิคกระบวนการบำบัดทางการรู้คิด ซึ่งเป็นการเสริมสร้างมิติทางด้านความคิด ในการตั้งเป้าหมายทางการเรียน สมาชิกกลุ่มควรได้รับการเสริมสร้างให้ปรับเปลี่ยนความผิดพลาดทางความคิด และตระหนักรู้ถึงความเชื่อที่ไม่เกิดประโยชน์ ผู้วิจัยจึงเลือกใช้เทคนิคการคัดสรรสาระสำคัญ เทคนิคสร้างสรรค์สิ่งที่ต้องการ ซึ่งเป็นการเสริมสร้างมิติด้านความคิด ในการสนับสนุนตนเองทางการเรียน สมาชิกกลุ่มควรได้รับการเสริมสร้างให้เข้าใจตนเอง มีความรับผิดชอบที่จะตอบสนองความต้องการของตนเอง กล้าเผชิญความจริง พิจารณาสິงต่างๆ ตามสภาพความเป็นจริง สามารถประเมินพฤติกรรมหรือการกระทำใดๆ ที่แสดงว่าถูกต้องหรือไม่ถูกต้องได้ ผู้วิจัยจึงเลือกใช้เทคนิคระบบ WDEP ซึ่งเป็นการเสริมสร้างมิติด้านพฤติกรรม ในการควบคุมตนเองทางการเรียน สมาชิกกลุ่มควรได้รับการเสริมสร้างให้สามารถกระทำบางสิ่งบางอย่างเพื่อควบคุมความคิด ความรู้สึก และการกระทำของตนเอง ผู้วิจัยจึงเลือกใช้กระบวนการกำกับตนเอง ซึ่งเป็นการเสริมสร้างมิติด้านพฤติกรรม และการตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน สมาชิกกลุ่มควรได้รับการเสริมสร้างให้ตระหนักรู้ในตนเองว่ามีความต้องการอะไรเป็นสิ่งที่กระตุ้นหรือกำกับให้บุคคลได้คิดว่าควรทำอย่างไรเพื่อต้องการให้บรรลุวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยจึงเลือกใช้เทคนิคตระหนักรู้ต่อความต้องการ เทคนิคการทดลองสมมติภายใน ซึ่งเป็นการเสริมสร้างมิติด้านความรู้สึก

ขั้นที่ 3 ขั้นยุติ ผู้วิจัยจะดำเนินการให้คำปรึกษากลุ่มในช่วงสุดท้าย ซึ่งเป็นการยุติการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู โดยสมาชิกกลุ่มได้เกิดการเรียนรู้ที่มั่นคงในการที่จะสามารถนำสิ่งที่ได้เกิดจากการเรียนรู้ภายในกลุ่มไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหา พัฒนาตนให้เป็นผู้ที่มีปณิธานแห่งตนทางการเรียนสอดคล้องกับ คอเรีย (Corey. 2012: 134) กล่าวว่าการให้คำปรึกษากลุ่มในขั้นสุดท้ายจะให้

ความสำคัญกับความคิดและการสำรวจความรู้สึกของสมาชิกกลุ่ม ซึ่งจะทำให้สมาชิกกลุ่มได้รับประสบการณ์ ความคิดรวบยอดจากการมีส่วนร่วมเรียนรู้ภายในกลุ่มจนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ โดยผู้วิจัยผสมผสานเทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่ม ประกอบไปด้วยเทคนิคการฟังอย่างใส่ใจ การตั้งคำถาม การยอมรับทางบวกอย่างไม่มีเงื่อนไข การให้กำลังใจ (Supporting) การสะท้อนเนื้อหา การสรุปความ และการเสริมแรง

สรุปได้ว่า การสร้างการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นไปตามความมุ่งหมายของการวิจัย โดยมีการกำหนดชื่อเรื่อง วัตถุประสงค์ มีการผสมผสานเทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่มจากทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มที่สอดคล้องกับองค์ประกอบที่ต้องการพัฒนา และมีการกำหนดขั้นตอนการให้คำปรึกษากลุ่มอย่างเป็นระบบซึ่งเป็นไปตามหลักการและทฤษฎี อีกทั้งยังผ่านการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือจากผู้ทรงคุณวุฒิ จึงทำให้สามารถเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูทั้งในด้านความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมได้เป็นอย่างดี

3. การเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูกลุ่มทดลองก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผล

คะแนนเฉลี่ยปณิธานแห่งตนทางการเรียนโดยรวมและรายด้านที่ได้จากการวัดก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผล แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 และจากการวิเคราะห์ความแตกต่างรายคู่ภายในกลุ่มทดลองพบว่า คะแนนแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนโดยรวม ที่เป็นกลุ่มทดลอง หลังการทดลอง และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผล แตกต่างจากก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แต่หลังการทดลองกับ เมื่อสิ้นสุดการติดตามผลแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคส่งผลต่อการเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูให้สูงขึ้น และมีความคงทนของการให้คำปรึกษากลุ่มอยู่จนถึงเมื่อสิ้นสุดการติดตามผล จากผลการทดลองดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคสามารถเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูของกลุ่มทดลองได้ ทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยได้ใช้หลักการและแนวคิดการให้คำปรึกษากลุ่มที่เน้นในมิติด้านความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรม มาผสมผสานเทคนิคสำหรับเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียน ซึ่งเทคนิคที่นำมาใช้จะสามารถปรับเปลี่ยนความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมของนักศึกษาวิชาชีพครูให้มีความมุ่งมั่นตั้งใจและมีปณิธานแห่งตนทางการเรียนเพิ่มขึ้น ดังที่ซัพมัส และคนอื่นๆ (Sapmaz; et al. 2012: 861) ได้กล่าวว่า การพัฒนาปณิธานแห่งตนเป็นสิ่งที่สำคัญสำหรับนักศึกษาปริญญาตรี ช่วยให้นักศึกษาเสริมสร้างพฤติกรรมปณิธานแห่งตน ฟังพอใจในตนเอง จนสามารถก่อให้เกิดพฤติกรรมที่สร้างความสุขให้กับตนเองได้ ดังนั้นการเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนโดยใช้การให้คำปรึกษากลุ่มจึงมีความเหมาะสมกับนักศึกษาวิชาชีพครู ดังที่ไรอัน และเดซี (Ryan; & Deci.

2008: 186) ได้กล่าวว่า การประยุกต์ใช้ทฤษฎีปณิธานแห่งตนมาใช้ในการให้คำปรึกษาและการบำบัด สามารถช่วยให้ผู้รับบริการได้สำรวจตนเอง สามารถเข้าสู่ขั้นตอนการให้คำปรึกษาและการบำบัด และนำไปสู่กระบวนการเปลี่ยนแปลง ซึ่งจะช่วยให้เพิ่มโอกาสที่ผู้รับบริการจะสามารถเปลี่ยนแปลงและพัฒนาตนเองได้ประสบความสำเร็จ สอดคล้องกับผลการวิจัยของดวยเออร์ และคนอื่นๆ (Dwyer; et al. 2011: 24) ที่พบว่า ผู้เข้ารับบำบัดแบบกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมการณ์มีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาตนเองด้านอิสระแห่งตนและปณิธานแห่งตนสูงขึ้น อีกทั้งได้มีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันทางสถิติ ซึ่งสามารถยืนยันองค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูได้ ดังนั้นจึงทำให้การให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคสามารถเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูได้ อีกทั้งนักศึกษาวิชาชีพครูได้รับการฝึกฝนทักษะต่างๆ ในขณะเข้ารับการให้คำปรึกษากลุ่ม ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทำให้นักศึกษาวิชาชีพครูมีแนวทางในการนำตนเอง แก้ไขปัญหาทางการเรียน และพัฒนาการเรียนของตนเองได้ เมื่อสิ้นสุดการให้คำปรึกษากลุ่มไปแล้ว ส่งผลให้นักศึกษาวิชาชีพครูมีปณิธานแห่งตนทางการเรียนเพิ่มขึ้น ดังที่อีเวอร์ (Evers. 2013: 7-8) ได้กล่าวว่า การพัฒนาปณิธานแห่งตนให้มีประสิทธิภาพควรฝึกทักษะต่างๆ เพื่อใช้ในการเสริมสร้างปณิธานแห่งตน โดยได้เสนอทักษะสำหรับการพัฒนาปณิธานแห่งตนให้มีประสิทธิภาพ อาทิเช่น การสื่อสาร การฟัง การถาม การเลือก การตัดสินใจ การมีจิตอาสา การวางแผน การตั้งเป้าหมาย การกำหนดความต้องการในอนาคต การวิเคราะห์ตนเอง การเรียนรู้จากกิจกรรม การควบคุมตนเอง การรู้ตนเอง การใช้ตัวแบบ การเสริมแรง เป็นต้น ซึ่งจะเห็นได้ว่าวิธีการต่างๆ เหล่านี้ เป็นเทคนิควิธีการที่อยู่ในการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคที่ผู้วิจัยนำมาใช้ในการเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษา ทั้งนี้เนื่องมาจากการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเป็นการผสมผสานเฉพาะเทคนิคของการให้คำปรึกษา ผู้วิจัยจึงสามารถเลือกสรรเทคนิคจากทฤษฎีต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนที่เหมาะสมกับปัญหาและสมาชิกกลุ่มได้ตรงตามสภาพการณ์ ซึ่งส่งผลให้สามารถแก้ไขปัญหาของสมาชิกกลุ่มได้ตรงตามประเด็นและสามารถเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของสมาชิกกลุ่มได้สูงขึ้น นอกจากนี้การให้คำปรึกษากลุ่มสามารถเสริมสร้างและพัฒนาสมาชิกกลุ่มผ่านการทำงานของกลุ่มที่เน้นการสื่อสารระหว่างบุคคล ในส่วนของความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมภายในกรอบเวลาที่เป็นปัจจุบัน การให้คำปรึกษากลุ่มจึงมุ่งเน้นให้มีการเติบโตโดยเน้นให้บุคคลสามารถค้นพบความสามารถและศักยภาพภายในตนเอง อีกทั้งการให้คำปรึกษากลุ่มจะเกิดการพัฒนาด้านปฏิสัมพันธ์ทั้งระหว่างผู้ให้คำปรึกษาและสมาชิกด้วยกันเอง ซึ่งจะเต็มไปด้วยบรรยากาศของความอบอุ่น ฟังพาอาศัยกัน เห็นใจ เข้าใจกัน ไว้วางใจกัน มีการปรึกษาซึ่งกันและกัน แสดงความคิดเห็น หาหนทางในการที่จะมีแนวทางในการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จนนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายที่ตั้งใจไว้ สอดคล้องกับคอเรย์ (Corey. 2012: 29) ที่ได้กล่าวถึงเป้าหมายของการให้คำปรึกษากลุ่มว่าช่วยเพิ่มการยอมรับตนเอง ความเชื่อมั่นในตนเอง การนับถือตนเอง รวมทั้งการเกิดมุมมองใหม่ต่อตนเองและผู้อื่นของสมาชิกกลุ่ม ช่วยให้เกิดการเรียนรู้วิธีการแสดงออกทางอารมณ์ของตนเองอย่างเหมาะสม และสร้างสรรค์ มีการพัฒนาความห่วงใยและเอื้ออาทรซึ่งกันและ

กัน เพื่อค้นหาทางเลือกในการแก้ปัญหาและข้อขัดแย้ง ช่วยให้สมาชิกกลุ่มมีแนวทางการดำเนินชีวิตของตนเองเพิ่มมากขึ้น มีการฟังพียงซึ่งกันและกัน มีความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น ช่วยให้เกิดการตระหนักรู้ในทางเลือก และมีการตัดสินใจเลือกอย่างฉลาด มีการวางแผนสำหรับการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

บรรยากาศของการให้คำปรึกษากลุ่ม ยังเป็นวิธีการที่เหมาะสมกับการให้คำปรึกษานักศึกษาวิชาชีพครู ซึ่งอยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนปลาย ซึ่งเป็นวัยที่มีสภาวะเริ่มเข้าสู่ผู้ใหญ่ เป็นช่วงระยะที่สำคัญ มีการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และความคิด มีความสับสน พยายามแสวงหาอิสระ และมีความต้องการที่จะเป็นผู้ใหญ่ (Feldman. 2009: 423) ดังนั้นสมาชิกกลุ่มจึงมีการแสดงความคิดเห็นซึ่งกันและกัน มีการแสดงถึงความพยายามที่จะเข้าใจสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น และพยายามช่วยหาแนวทางที่เหมาะสมมาช่วยขจัดปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้น มีการตั้งใจฟังการนำเสนอเรื่องราวต่างๆ ตลอดจนข้อเสนอแนะจากสมาชิกกลุ่มคนอื่นซึ่งอยู่ในวัยเดียวกัน และพร้อมที่จะนำแนวคิดที่ได้จากเพื่อนสมาชิกกลุ่มรุ่นเดียวกันไปประยุกต์ใช้กับตนเอง จึงทำให้บรรยากาศภายในกลุ่มเกิดความรู้สึกอบอุ่น จริงใจ ไว้วางใจ ปลอดภัย และมีความเป็นกันเอง ซึ่งสมาชิกกลุ่มได้มีโอกาสนำเสนอและแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก และพฤติกรรมของตนเองอย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นภายในการให้คำปรึกษากลุ่ม ซึ่งสอดคล้องกับ สุวัจนรา เปี่ยมญาติ (2557: 92) กล่าวว่า การให้คำปรึกษากลุ่มกับวัยรุ่น จะต้องสร้างบรรยากาศของความเข้าใจอย่างถ่องแท้ เกิดความรู้สึกเอาใจเขามาใส่ใจเรา การให้เกียรติกัน และความรู้สึกอบอุ่นเป็นกันเอง รู้สึกถึงความเอื้ออาทรเอาใจใส่กัน เกิดบรรยากาศของความไว้วางใจ ซึ่งจะนำไปสู่การเปิดเผยตนเอง การมีความจริงใจทั้งต่อตนเองและผู้อื่น อีกทั้งคอเรย์ (Corey. 2012: 237) ได้กล่าวว่า การให้คำปรึกษากลุ่มมีความเหมาะสมกับวัยรุ่น ทั้งนี้เนื่องจากวัยรุ่นจะมีโอกาสได้แสดงออกถึงความรู้สึกที่ขัดแย้ง สำรวจความสงสัยในตนเอง และเกิดการตระหนักรู้ต่อสิ่งที่มีความสนใจร่วมกันกับเพื่อนสมาชิกกลุ่ม อีกทั้งสอดคล้องกับแนวคิดของแมสสัน และคนอื่นๆ (Masson; et al. 2012: 40) ที่กล่าวว่า ช่วงวัยรุ่นเป็นช่วงวัยที่ประสบกับความยุ่งยาก การให้คำปรึกษากลุ่มจะสามารถช่วยแก้ไขปัญหาด้านเอกลักษณ์ ความสนใจทางเพศ ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเพื่อน บิดามารดา และปัญหาภายในสถานศึกษา และสอดคล้องกับงานวิจัยของกอยโก้เชียร์ และคนอื่นๆ (Goicoechea; et al, 2014: 69) ที่พบว่า การให้คำปรึกษากลุ่มสามารถเสริมสร้างให้วัยรุ่นแอฟริกันมีความมั่นใจในตนเอง มีการควบคุมอารมณ์ตนเอง มีทักษะการเผชิญและแก้ไขปัญหา มีทักษะในการสื่อสาร มีความยืดหยุ่นส่วนบุคคล และมีความรู้สึกในการเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนได้ดีขึ้น

รูปแบบและวิธีการในการเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู ซึ่งผู้วิจัยเลือกใช้การให้คำปรึกษากลุ่มในการเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู ตามแนวคิดของคอเรย์ (Corey. 2012: 235-236) ที่กล่าวว่า การให้คำปรึกษากลุ่มเป็นสถานการณ์ที่ดีสำหรับสมาชิกที่จะเริ่มต้นหาหนทางเพื่อมีปณิธานแห่งตน สมาชิกกลุ่มจะได้ตระหนักถึงบทบาทที่พวกเขาเลือกที่จะแสดงออก เมื่อบุคคลเข้าสู่ความเชื่อที่ว่าพวกเขาสามารถสร้างตัวเลือก สามารถมีปณิธานแห่งตน และในที่สุดจะสามารถควบคุมชีวิตของตนเองได้ ซึ่ง

สอดคล้องกับเกลดดิ้ง (Gladding. 2013: 239) กล่าวว่า การให้คำปรึกษากลุ่มเป็นการแก้ไขปัญหา ร่วมกัน ปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นกับสมาชิกกลุ่มจะทำให้ง่ายมากขึ้นในการแก้ไขปัญหา อีกทั้งยังสามารถทำให้การพัฒนาตนเองของสมาชิกกลุ่มบรรลุเป้าหมายและมีศักยภาพมากขึ้น สอดคล้องกับ คาพูซซี่ และกรอส (Capuzzi; & Gross. 2013: 234) กล่าวว่า การให้คำปรึกษากลุ่มเป็นการ สนับสนุนสมาชิกกลุ่มให้สามารถพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาที่เขาประสบมา และช่วยให้ สมาชิกกลุ่มได้มีการพัฒนาในการทำหน้าที่ปกติที่จำเป็นของแต่ละบุคคล และสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของซारे และฟินิ (Zarei; & Fini. 2010: 2256) ที่พบว่า นักศึกษาที่เข้ารับการให้ คำปรึกษากลุ่มมีความวิตกกังวลลดลง

การผสมผสานเทคนิคของทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตน ทางการเรียนรู้ของนักศึกษาวิชาชีพครู ผู้วิจัยให้ความสำคัญกับการผสมผสานเทคนิคของทฤษฎีการ ให้คำปรึกษากลุ่ม ตามแนวคิดของคอเรย์ (Corey. 2012: 441-447) และธอร์น (Thorne. 2011: 25) ที่กล่าวว่า การให้คำปรึกษาแบบผสมผสานเทคนิค เป็นการนำเอาเทคนิค กระบวนการของการให้ คำปรึกษากลุ่ม แต่ละทฤษฎีมาผสมผสานอย่างมีจุดมุ่งหมาย เพื่อให้เหมาะสมกับปัญหาและความ ต้องการของผู้รับคำปรึกษา ในการกระบวนการนี้จะก่อให้เกิดสัมพันธภาพของการช่วยเหลือระหว่าง ผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาจะเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมี ประสบการณ์ในการให้คำปรึกษา มีเจตคติที่ดีต่อการให้คำปรึกษา มีบุคลิกภาพที่เหมาะสม พร้อมทั้ง จะให้ความช่วยเหลือผู้รับคำปรึกษา เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาสามารถเข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อมได้ดี ขึ้น สามารถตัดสินใจและแก้ปัญหาต่างๆ ของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความสบายใจขึ้น เกิด การเปลี่ยนแปลงทางเจตคติ ความรู้สึก ตลอดจนพฤติกรรมต่างๆ ในวิถีทางที่ดีขึ้น และสามารถ วางโครงการในอนาคตของตนเองได้อย่างเหมาะสม อีกทั้งคอเรย์ (Corey. 2012: 455) ยังได้ กล่าวว่า ผู้นำกลุ่มที่ปฏิบัติหน้าที่ตามกรอบการให้คำปรึกษาจำเป็นต้องนำแนวคิดและเทคนิคต่างๆ มาจากโมเดลการให้คำปรึกษาร่วมสมัย และนำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับบุคลิกภาพที่เป็นเอกลักษณ์ ของตนเอง โดยที่กรอบแนวคิดที่นำมาใช้จะอยู่ในกรอบของมิติเกี่ยวกับประสบการณ์ของมนุษย์ทั้ง 3 มิติ คือ ด้านความคิด ด้านความรู้สึก และด้านพฤติกรรม นอกจากจะต้องคำนึงถึงบุคลิกภาพของ ผู้นำกลุ่มแล้ว แนวคิดและเทคนิคยังจะต้องใช้ได้ผลกับสมาชิกกลุ่มที่มีความหลากหลาย และ เหมาะสมกับปัญหาเฉพาะด้านอีกด้วย การผนวกทั้ง 3 มิติเป็นวิธีการการให้คำปรึกษาที่ทรงพลัง และมีความครอบคลุม กล่าวคือ เป็นการผสมผสานทั้งมิติด้านความคิด (Cognitive domain) มิติด้าน อารมณ์ความรู้สึก (Affective domain) และมิติด้านพฤติกรรม (Behavioral domain) เข้าด้วยกัน สอดคล้องกับยัง (Young. 1992: 6) ที่กล่าวว่า การให้คำปรึกษาแบบผสมผสานเทคนิค เป็นการนำ เทคนิคการให้คำปรึกษาที่มีความเฉพาะเจาะจงกับปัญหาและสถานการณ์มาผสมผสานเพื่อแก้ไข ปัญหาที่เกิดขึ้น และสอดคล้องกับคอนคลิน และไวลีย์ (Conklin; & Wiley. 2012: 116) กล่าวว่า การ ให้คำปรึกษาแบบผสมผสานเทคนิค ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องมีทักษะการสื่อสารระหว่างบุคคลและ ทักษะการสังเกตที่ดี โดยผู้ให้คำปรึกษาจะต้องมีศักยภาพในการ บูรณาการการให้คำปรึกษาให้ สอดคล้องกับผู้รับคำปรึกษา ซึ่งจะต้องอาศัยประสบการณ์และการวิเคราะห์อย่างระมัดระวังในการให้

คำปรึกษา และผู้ให้คำปรึกษาจะต้องมีความคุ้นเคยกับทฤษฎีที่สำคัญของการให้คำปรึกษา เพื่อที่จะได้นำเทคนิคต่าง ๆ มาผสมผสานในการให้คำปรึกษา เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น

นอกจากนี้การให้คำปรึกษาแบบผสมผสานเทคนิคมีลักษณะเฉพาะ ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องประเมินภาพรวม (Global) ของผู้รับคำปรึกษา ทั้งประวัติในอดีต สภาพปัจจุบัน และสิ่งที่คาดว่าจะเป็นไปได้ในอนาคต การประเมินนี้จะช่วยให้ผู้ให้คำปรึกษาเข้าใจ ความคิด ความรู้สึก อารมณ์ และพฤติกรรมของผู้รับคำปรึกษา และจะเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาตัดสินใจว่า ควรคัดเลือกเทคนิคอะไรบ้าง จากทฤษฎีการให้คำปรึกษาทฤษฎีใดบ้าง ที่จะช่วยให้คลี่คลายประเด็นปัญหาของผู้รับคำปรึกษา และช่วยให้ผู้รับบริการสามารถดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2554ก: 57; อ้างอิงจาก Thorne. 1950) และสอดคล้องกับโจนส์-สมิท (Jones-Smith. 2016: 24) กล่าวว่า การผสมผสานเทคนิคสำหรับการให้คำปรึกษา เป็นความสามารถของผู้ให้คำปรึกษาในการนำเทคนิคต่าง ๆ มาใช้ในการให้คำปรึกษา โดยผู้ให้คำปรึกษาเป็นผู้ผสมผสานเทคนิคสำหรับการให้คำปรึกษาให้กับผู้รับคำปรึกษา ซึ่งวิธีผสมผสานเทคนิคสำหรับการให้คำปรึกษา จะปรับใช้ให้เหมาะสมกับผู้รับคำปรึกษา โดยผู้ให้คำปรึกษาจะต้องมีความเข้าใจในทฤษฎีการให้คำปรึกษา แล้วสามารถนำเอาเทคนิคของทฤษฎีต่าง ๆ มาผสมผสานสำหรับการให้คำปรึกษาได้เป็นอย่างดี

4. การเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคสำหรับเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผล

ผลการวิเคราะห์ พบว่า คะแนนเฉลี่ยปณิธานแห่งตนทางการเรียนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3 และมีความคงทนของผลการให้คำปรึกษากลุ่มอยู่จนถึงเมื่อสิ้นสุดการติดตามผล ทั้งนี้เป็นเพราะนักศึกษาวิชาชีพครูกลุ่มทดลองที่เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค ได้มีโอกาสเรียนรู้แนวทางและเทคนิคต่างๆ ในการปรับเปลี่ยนความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรม ปณิธานแห่งตนทางการเรียนจากการเข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค จึงทำให้นักศึกษาวิชาชีพครูกลุ่มทดลองมีปณิธานแห่งตนทางการเรียนสูงกว่านักศึกษาวิชาชีพครูกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค ส่วนการวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ยปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูโดยรวม และรายองค์ประกอบของกลุ่มควบคุม หลังการทดลองและเมื่อสิ้นสุดการติดตามผล พบว่า ไม่แตกต่างจากก่อนการทดลอง แสดงว่า นักศึกษาวิชาชีพครูกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค มีการพัฒนาคุณลักษณะปณิธานแห่งตนทางการเรียนไม่แตกต่างกันในทุกช่วงเวลา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก นักศึกษาวิชาชีพครูกลุ่มควบคุมไม่ได้รับประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์จากการเข้ารับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค เช่น ความรู้ ข้อมูล การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การเรียนรู้ทักษะ

ทางสังคม การได้รับข้อมูลย้อนกลับในบรรยากาศของการเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน มีความเข้าใจไว้วางใจ เอื้ออาทรต่อกัน อีกทั้งไม่ได้เรียนรู้เทคนิคและวิธีการที่จะนำไปสู่การมีปณิธานแห่งตนทางการเรียนเพิ่มมากขึ้น ดังที่ฟรานเกน (Flanigan. 2012: 1) กล่าวว่า สมาชิกกลุ่มที่เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค จะต้องผ่านขั้นตอนการให้คำปรึกษากลุ่มหลายขั้นตอน ซึ่งในแต่ละขั้นตอนจะมีกลยุทธ์เทคนิควิธีการที่เกิดจากการผสมผสานเทคนิคที่เหมาะสมกับสภาพปัญหาและบริบทของสมาชิกกลุ่ม จนทำให้สมาชิกกลุ่มสามารถหาหนทางในการแก้ไขปัญหาและประสบความสำเร็จในการพัฒนาตนเองได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับทอมป์สัน (Thompson. 2016: 17) กล่าวว่า การให้คำปรึกษากลุ่มเป็นขั้นตอนการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เป็นสถานการณ์ที่สมาชิกกลุ่มสามารถปรับเปลี่ยนหรือแก้ไขทัศนคติและความประพฤติของตัวเองได้ การสนทนาพูดคุยภายในกลุ่มจะช่วยให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคลไปในทางที่ดีขึ้น และสอดคล้องกับพัชรภรณ์ ศรีสวัสดิ์ (2558: 14-6) กล่าวว่า การให้คำปรึกษากลุ่มเป็นกระบวนการในการช่วยเหลือกลุ่มบุคคลที่มีปัญหาล้ายกัน มาร่วมกันหาแนวทางในการแก้ปัญหา ในบรรยากาศที่อบอุ่น มีการยอมรับ และเปิดโอกาสให้สมาชิกทุกคนได้ร่วมกันหาวิธีการแก้ปัญหาที่ดีที่สุดของตนเอง โดยมีผู้ให้คำปรึกษาซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ในการให้คำปรึกษาเป็นผู้เอื้ออำนวยให้กระบวนการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มบรรลุตามเป้าหมายที่กลุ่มกำหนดไว้ นอกจากนี้ผลการวิจัยยังมีลักษณะใกล้เคียงกับบาเคอิม และเทสเดเลน คาร์เคย์ (Bakalim; & Tasdelen Karckay. 2017: 629) ที่พบว่า นักศึกษากลุ่มทดลองที่เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มได้มีโอกาสเรียนรู้แนวทางและเทคนิคต่างๆ ในการปรับเปลี่ยนความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมจากการเข้ารับการให้คำปรึกษากลุ่ม จึงทำให้นักศึกษากลุ่มทดลองมีความสุข มีความพึงพอใจในชีวิตเพิ่มขึ้นมากกว่านักศึกษากลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่ม ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การทดลองใช้การให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคส่งผลต่อการเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูให้สูงขึ้น และมีความคงทนของการให้คำปรึกษากลุ่มอยู่จนถึงเมื่อสิ้นสุดการติดตามผล และสามารถพัฒนาปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูได้

ในการเปรียบเทียบองค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูรายองค์ประกอบ สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

4.1 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยปณิธานแห่งตนทางการเรียนด้านการเลือกและตัดสินใจทางการเรียนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3 แสดงว่าการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคสามารถเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนด้านการเลือกและตัดสินใจทางการเรียนของกลุ่มทดลองให้สูงขึ้น ผลที่ได้สอดคล้องกับผลการวิจัยของโรเวลล์ (Rowell. 2014: 171) ที่พบว่า นักศึกษากลุ่มทดลองที่เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มมีความสามารถในการตัดสินใจเลือกอาชีพสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่าการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคช่วยเสริมสร้างการการเลือกและตัดสินใจทางการเรียนได้ ทั้งนี้เนื่องมาจากการผสมผสานเทคนิคจากทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่ม โดยใช้เทคนิคการสอนทฤษฎี A-B-C โดย

สมาชิกกลุ่มได้รับการฝึกให้ตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขในการให้คุณค่าและเจตคติของตนที่มีต่อสถานการณ์ในการเลือกและตัดสินใจทางการเรียน ตลอดจนความรู้สึก ความคิดที่ไม่ดี และความสอดคล้องเชื่อมโยงระหว่างอารมณ์และความคิดอย่างไม่มีเหตุผล และพฤติกรรมที่ตนเองแสดงออกมาแล้วมีผลทำให้เกิดปัญหาการเลือกและตัดสินใจทางการเรียนตามมา ส่งผลให้สมาชิกกลุ่มสามารถวิเคราะห์การเลือกและตัดสินใจทางการเรียนได้เหมาะสมกับตนเอง ดังคำกล่าวของอะเดียร์ (Adair, 2010: 8) ได้กล่าวว่า การวิเคราะห์มีส่วนเกี่ยวข้องกับการให้เหตุผลจากการเลือก ซึ่งจะนำไปสู่การตัดสินใจต่อสิ่งต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งผู้วิจัยได้ใช้เทคนิคการโต้แย้งกับความเชื่อที่ไม่สมเหตุสมผล ทำให้สมาชิกกลุ่มได้เห็นถึงวิธีการตรวจสอบ การเลือกและตัดสินใจที่ไม่เหมาะสม โดยมุ่งความสนใจไปที่การโต้แย้งต่อความไม่มีเหตุผล และความไม่สอดคล้องเชื่อมโยงกันของความคิดที่จะมีผลต่อการแสดงพฤติกรรมของสมาชิกกลุ่ม นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ใช้เทคนิคการใช้สถานการณ์จำลอง ซึ่งเป็นเทคนิคที่เลียนแบบสถานการณ์จริง เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้ฝึกคิดวิเคราะห์จากสถานการณ์ที่สมาชิกกลุ่มกำลังเผชิญอยู่ และทราบความคิดของตนเอง ทำให้สมาชิกกลุ่มสามารถที่จะเลือกและตัดสินใจแก้ปัญหาจากสถานการณ์จำลองนั้นได้ ดังที่โคลวาลสกี และเวสเทิน (Kowalski; & Westen, 2009: 238) กล่าวว่า การเลือกจะส่งผลต่อการตัดสินใจ ซึ่งจะเป็นกระบวนการที่บุคคลให้น้ำหนักเชิงบวกและเชิงลบแก่ทางเลือกต่างๆ เพื่อเลือกทางเลือกใดทางเลือกหนึ่ง

4.2 ผลการเปรียบเทียบปณิธานแห่งตนทางการเรียนด้านการแก้ปัญหาทางการเรียนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3 แสดงว่าการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคสามารถเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนด้านการแก้ปัญหาทางการเรียนของกลุ่มทดลองให้สูงขึ้น ผลที่ได้สอดคล้องกับผลการวิจัยของโซราบี มะฮามมะดี และอักดัม (Sohrabi; Mohammadi; & Aghdam, 2014: 1784) ที่พบว่า นักศึกษากลุ่มทดลองที่เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มโดยใช้วิธีการศึกษาและปรับปรุงความสามารถของตนเองมีประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่าการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคช่วยเสริมสร้างการแก้ปัญหาทางการเรียนได้ ทั้งนี้เนื่องมาจากการผสมผสานเทคนิคจากทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่ม โดยใช้เทคนิคการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ เพื่อให้สมาชิกกลุ่มสามารถมองเห็นวิธีการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์มากขึ้น โดยการนำขั้นตอนการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาทางการเรียน ซึ่งสมาชิกกลุ่มได้ใช้ขั้นตอนการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ คือ การรับรู้ถึงปัญหา การค้นหาข้อเท็จจริง การค้นพบปัญหา การค้นพบแนวความคิด การค้นพบการแก้ปัญหา และการค้นพบการยอมรับ ทำให้สมาชิกรับรู้และเข้าใจการนำขั้นตอนการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ไปใช้แก้ปัญหาทางการเรียนของตนเองได้ ดังที่อะเดียร์ (Adair, 2010: 45) กล่าวว่า การแก้ปัญหาเป็นรูปแบบความคิดอย่างมีประสิทธิภาพ จะช่วยให้สามารถคิดหาแนวทางในการตัดสินใจแก้ปัญหาต่างๆ ของตนเองได้ รวมทั้งผู้วิจัยใช้เทคนิคกระบวนการบำบัดทางความคิด ช่วยให้ผู้วิจัยได้ตระหนักรู้ถึงสิ่งที่ตนคิดเมื่อต้องประสบกับความกังวลใจ สามารถเขียนหรือบันทึกวิธีที่สมาชิกกลุ่มคิด สามารถอ่านและทำความเข้าใจ

เข้าใจถึงถ้อยคำที่ใช้อย่างละเอียด มีการระดมสมองเพื่อเปลี่ยนพฤติกรรมที่ไม่ต้องการของสมาชิกกลุ่มโดยใช้หลักการ SMART Goals ในการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของวิธีปฏิบัติ โดยจำแนกถึงข้อดีและข้อเสียของความพยายาม หรือความไม่พยายาม และเตรียมแผนสำรอง ซึ่งทำให้สมาชิกกลุ่มสามารถระบุแนวทางการแก้ไขปัญหาทางการเรียนของตนเองโดยใช้กระบวนการบำบัดทางการรู้คิดให้เหมาะสมกับปัญหาทางการเรียนของตนเองได้ นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ใช้เทคนิคจินตนาการเชิงเหตุผลและอารมณ์ ช่วยให้สมาชิกกลุ่มได้รับการกระตุ้นจินตนาการว่าตนเองอยู่ในสถานการณ์ที่เป็นปัญหาทางการเรียน มีอารมณ์และความรู้สึกที่ไม่ดี แล้วได้รับการฝึกให้ปรับเปลี่ยนอารมณ์และความรู้สึกดังกล่าว มาเป็นอารมณ์และความรู้สึกที่เหมาะสม และระบุแนวโน้มพฤติกรรมที่เหมาะสมกับสภาพการณ์ด้วย ทำให้สมาชิกกลุ่มมีแนวทางการจัดการกับอารมณ์และความรู้สึกของตนเอง ในขณะที่เกิดปัญหาทางการเรียนได้ ส่งผลให้สมาชิกกลุ่มได้รับการเสริมสร้างการแก้ปัญหาทางการเรียนในระดับสูงขึ้นได้ ดังคำกล่าวของทรัสตี และบราวน์ (Trusty; & Brown. 2005: 261) ที่กล่าวว่า การแก้ปัญหาที่มีประสิทธิภาพ ต้องใช้ทรัพยากรจากปัญหาที่เป็นอยู่ และใช้เทคนิค ทฤษฎีการให้คำปรึกษา ตลอดจนรูปแบบการให้คำปรึกษา มาช่วยในการตัดสินใจแก้ไขปัญหา เพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ อีกทั้งยังสอดคล้องกับธีรพัฒน์ วงศ์คุ้มสิน (2558: 8-16) กล่าวว่า การแก้ปัญหาเป็นความสามารถในการรับรู้ปัญหา รู้สาเหตุของปัญหาต่างๆ ในชีวิต โดยลงมือแก้ไขปัญหาได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม เมื่อบุคคลมีปัญหามากๆ ที่ไม่สามารถแก้ไขได้ ทำให้เกิดภาวะ ตึงเครียดทั้งร่างกายและจิตใจ ทักษะการแก้ปัญหาจะช่วยให้บุคคลสามารถแก้ปัญหาต่างๆ ในชีวิตได้

4.3 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยปณิธานแห่งตนทางการเรียนด้านการตั้งเป้าหมายทางการเรียนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3 แสดงว่าการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคสามารถเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนด้านการตั้งเป้าหมายทางการเรียนของกลุ่มทดลองให้สูงขึ้น ผลที่ได้สอดคล้องกับผลการวิจัยของฟรอสต์ (Frost. 2011: 159) ที่พบว่า นักศึกษากลุ่มทดลองที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อพัฒนาทักษะการตั้งเป้าหมายในชีวิตจะให้ความสำคัญกับการตั้งเป้าหมายของตนเอง จึงมีความพยายามมุ่งมั่นในการแสดงพฤติกรรมเพื่อไปสู่เป้าหมายตามที่ตนต้องการ ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่าการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคช่วยเสริมสร้างการตั้งเป้าหมายทางการเรียนได้ ทั้งนี้เนื่องมาจากการผสมผสานเทคนิคจากทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่ม โดยใช้เทคนิคการคัดสรรสาระสำคัญ ทำให้สมาชิกกลุ่มได้ฝึกทักษะการคิดให้สามารถคัดสรรสาระสำคัญ หรือเลือกประเด็นสำคัญของสถานการณ์การเรียนที่มีความมุ่งมั่น มีการกำหนดเป้าหมายอย่างชัดเจน มีแรงจูงใจ มีความกระตือรือร้น และมีความเพียรพยายามเพื่อนำไปสู่เป้าหมายปณิธานแห่งตนทางการเรียนที่วางไว้ ดังคำกล่าวของโรว์อิลาร์ด (Rouillard. 2011: 73) กล่าวว่า เป้าหมายที่ถูกระบุหรือได้รับการคัดสรรไว้เป็นอย่างดี จะทำให้สามารถเลือก กำหนด และวางแผนการใช้ชีวิตส่วนตัว หรือชีวิตการทำงานได้ตามวัตถุประสงค์ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในชีวิตที่วางไว้ อีกทั้งผู้วิจัยใช้เทคนิคการสร้างสรรคสิ่งที่ต้องการ ซึ่งช่วยให้สมาชิกกลุ่มได้เน้นย้ำถึงเป้าหมายทางการเรียนที่ตนเองต้องการ ทำให้สมาชิกกลุ่มได้เขียนและได้พูดในเป้าหมายทางการ

เรียนที่ตนเองต้องการ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าสมาชิกกลุ่มได้เกิดความเข้าใจในตนเองเกี่ยวกับเป้าหมายทางการเรียนของตนเองจากการสร้างสรรค์สิ่งที่ต้องการ จนสามารถนำเสนอออกมาโดยการเขียนและการพูดได้ ซึ่งเป็นการทำให้สมาชิกกลุ่มได้เลือกเป้าหมายทางการเรียนของตนเองที่มาจากความคิดและความรู้สึกของตนเอง โดยการตั้งเป้าหมายจะเป็นการชี้นำพฤติกรรมทางการเรียนของสมาชิกกลุ่มให้ปฏิบัติตนเพื่อให้เรียนไปดังเป้าหมายที่ตั้งใจไว้ สอดคล้องกับโรเวล และฮอง (Rowell; & Hong, 2013: 161) กล่าวว่า การตั้งเป้าหมายเป็นการที่บุคคลให้ความสำคัญกับเป้าหมายส่วนตัว ซึ่งการที่จะทำให้บุคคลบรรลุเป้าหมายนั้นบุคคลจะต้องมีความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะแสดงพฤติกรรมเพื่อนำพาตนเองไปสู่เป้าหมายตามที่ตนเองตั้งใจไว้ นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ใช้เทคนิคการกล่าวกับตนเองทางบวก ซึ่งเป็นการกล่าวเกี่ยวกับตนเองด้วยความเชื่อที่สมเหตุสมผลเกี่ยวกับเป้าหมายทางการเรียน โดยการให้สมาชิกกลุ่มเขียนความคิดและกล่าวซ้ำๆ สม่ำเสมอ และให้สมาชิกกลุ่มรักษาเป้าหมายนี้ไว้ทุกวัน ทำให้สมาชิกกลุ่มได้ตระหนักในเป้าหมายทางการเรียนของตนเอง พยายามที่จะระลึกถึงเป้าหมายทางการเรียนของตนเองอยู่เสมอ และสมาชิกกลุ่มมีหนทางในการแสดงพฤติกรรมทางการเรียนเพื่อตอบสนองเป้าหมายทางการเรียนของตนเอง

4.4 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยปณิธานแห่งตนทางการเรียนด้านการสนับสนุนตนเองทางการเรียนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3 แสดงว่าการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคสามารถเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนด้านการสนับสนุนตนเองทางการเรียนของกลุ่มทดลองให้สูงขึ้น ผลที่ได้สอดคล้องกับผลการวิจัยของเรด (Reid; et al. 2012: 215) ที่พบว่า นักศึกษากลุ่มทดลองที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อพัฒนาการสนับสนุนตนเอง มีทักษะการสนับสนุนตนเองดีขึ้น มีความมุ่งมั่นในการเรียนมากยิ่งขึ้น และมีผลการเรียนที่สูงขึ้นกว่ากลุ่มควบคุม ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่าการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคช่วยเสริมสร้างการสนับสนุนตนเองทางการเรียนได้ ทั้งนี้เนื่องมาจากการผสมผสานเทคนิคจากทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่ม โดยใช้เทคนิคระบบ WDEP ซึ่งช่วยให้สมาชิกกลุ่มได้สำรวจความต้องการในการสนับสนุนตนเองทางการเรียน สำรวจทิศทางหรือแนวทางในการปฏิบัติ สมาชิกกลุ่มมีโอกาสในการประเมินตนเองว่าต้องการสนับสนุนตนเองทางการเรียนอย่างไร และได้ออกแบบการสนับสนุนตนเองทางการเรียนเพื่อการวางแผนสำหรับการเปลี่ยนแปลงในการพัฒนาตนเอง ส่งผลให้สมาชิกกลุ่มมีความเป็นตัวของตัวเอง เข้าใจตนเอง มีความรับผิดชอบที่จะสนับสนุนตนเองทางการเรียน สามารถตอบสนองความต้องการในการสนับสนุนตนเองทางการเรียนกล้าเผชิญความจริง พิจารณาสິงต่างๆ ตามสภาพความเป็นจริง สามารถประเมินพฤติกรรมหรือการกระทำใดๆ ที่เป็นการการสนับสนุนตนเองทางการเรียนได้อย่างถูกต้อง และมีแนวทางการแสดงพฤติกรรมเพื่อสนับสนุนตนเองทางการเรียน อีกทั้งได้ใช้เทคนิคการสอนให้เผชิญกับการพูดกับตนเอง ซึ่งสมาชิกกลุ่มได้รับการสอนถึงความเชื่อที่ไร้เหตุผล ที่สามารถแก้ไขได้ด้วยคำพูดที่เผชิญกับความรู้สึกอย่างมีเหตุผล ผู้วิจัยจะสอนให้สมาชิกกลุ่มโต้แย้งกับความเชื่อที่ไร้เหตุผล โดยสมาชิกกลุ่มได้ฝึกโต้แย้งกับความเชื่อที่ไร้เหตุผลโดยการเปลี่ยนคำพูดที่ไม่มีเหตุผลหรือเหตุผลไม่เหมาะสม ให้เป็นคำพูดที่มีเหตุผลและควรทำมาก

ยิ่งขึ้น ทำให้สมาชิกกลุ่มได้ตระหนักถึงผลของความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมของตนเองในการที่จะสนับสนุนตนเองทางการเรียนให้เรียนได้ประสบความสำเร็จ ดังที่แม็คนามาระ (McNamara. 2009: 4) กล่าวว่า การสนับสนุนตนเองเป็นการพูดหรือแสดงพฤติกรรมอย่างจริงจัง ในการหาหนทางหรือขอรับการช่วยเหลือเพื่อให้ตนเองทำในสิ่งที่ต้องการประสบความสำเร็จ และสอดคล้องกับอะไลแอนด์ และคนอื่นๆ (Alliance; et al. 2009: 5) ที่กล่าวว่า การสนับสนุนตนเองเป็นความพยายามที่จะเปลี่ยนแปลงวิธีการต่างๆ เพื่อไปสู่สิ่งที่ดีขึ้น โดยการสนับสนุนตนเองจะเป็นการหาหนทางต่างๆ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของตนเองให้ดียิ่งขึ้น โดยจะต้องยืนหยัดเพื่อสิทธิของตนเอง พูดหรือทำหน้าที่ในสิ่งที่เหมาะสมกับตนเอง ต่อสู้เพื่อสิทธิส่วนบุคคลของตนเอง เลือก ปฏิบัติ และตัดสินใจให้เหมาะสมกับตนเอง

4.5 ผลการเปรียบเทียบขององค์ประกอบพื้นฐานแห่งตนทางการเรียนด้านการควบคุมตนเองทางการเรียนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3 แสดงว่าการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคสามารถเสริมสร้างพื้นฐานแห่งตนทางการเรียนด้านการควบคุมตนเองทางการเรียนของกลุ่มทดลองให้สูงขึ้น ผลที่ได้สอดคล้องกับผลการวิจัยของคาร์รี่ (Crowley. 2016: 2) ที่พบว่า นักศึกษาที่เข้ารับการให้คำปรึกษากลุ่มมีการพัฒนาการควบคุมตนเองทางการเรียนสูงขึ้นกว่านักศึกษาที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่ม ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่าการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคช่วยเสริมสร้างการควบคุมตนเองทางการเรียนได้ ทั้งนี้เนื่องมาจากการผสมผสานเทคนิคจากทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่ม และทฤษฎีทางจิตวิทยา โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ตนเองอย่างมีเหตุผล ซึ่งช่วยให้สมาชิกกลุ่มได้สำรวจตนเองว่า อุปนิสัยใดเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาตนเองในด้านต่างๆ และอุปนิสัยนั้นสามารถควบคุมได้มากหรือน้อย เพราะเหตุใด โดยให้สมาชิกกลุ่มบันทึกสิ่งที่เกิดขึ้น และอารมณ์ที่เกิดขึ้นกับตนเองที่เกี่ยวกับการเรียนเมื่อมีเหตุการณ์ที่กระตุ้นให้สมาชิกกลุ่มแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ทางการเรียน ส่งผลให้สมาชิกกลุ่มวิเคราะห์ตนเองได้อย่างมีเหตุผล เกิดความตระหนักรู้ในตนเองว่าควรทำอย่างไรกับเหตุการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้น แล้วสมาชิกกลุ่มก็สามารถเลือกที่จะสนองตอบต่อเหตุการณ์ดังกล่าวได้ว่าอะไรที่จะเป็นประโยชน์ต่อตนเอง ที่จะทำให้ตนเองบรรลุเป้าหมายและประสบความสำเร็จทางการเรียน ซึ่งทำให้สมาชิกกลุ่มเกิดการควบคุมตนเองทางการเรียนได้ดีขึ้น อีกทั้งผู้วิจัยได้ใช้เทคนิคการควบคุมตนเอง ซึ่งทำให้สมาชิกกลุ่มสามารถตอบคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ยับยั้งการกระทำที่ไม่เหมาะสมเกี่ยวกับการเรียน และสมาชิกกลุ่มมีวิธีการยับยั้งหรือควบคุมพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ที่เกิดขึ้นกับตนเองได้ อีกทั้งผู้วิจัยได้นำเสนอเทคนิคการควบคุมตนเอง ให้กับสมาชิกกลุ่มรับทราบ ทำให้สมาชิกกลุ่มมีแนวทางในการคิดและการแสดงพฤติกรรมเพื่อควบคุมตนเองให้สามารถกำหนดพฤติกรรมของตนเองเกี่ยวกับการเรียนได้ นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ใช้เทคนิคกระบวนการกำกับตนเอง ซึ่งทำให้สมาชิกกลุ่มใช้ความพยายามที่จะกำกับความคิด ความรู้สึก และการกระทำของตนเองอย่างเป็นระบบ เพื่อบรรลุเป้าหมายในการเรียนที่ตั้งไว้ ดังคำกล่าวของเบนดาซอลลี บอเจอ-แอนดราลี และกอนดิม (Bendassolli; Borges-Andrade; & Gondim. 2016: 26) ที่กล่าวว่า การควบคุมตนเองเป็นกระบวนการในการ

จัดการพฤติกรรมของตนเอง โดยบุคคลจะต้องคิดที่จะตรวจสอบพฤติกรรมของตนเอง ยับยั้งหรือควบคุมพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ที่เกิดขึ้นกับตนเอง ประเมินพฤติกรรมของตนเอง และเสริมแรงพฤติกรรมของตนเองที่เป็นไปตามเป้าหมายหรือประสบความสำเร็จในการควบคุมตนเอง และสอดคล้องกับโกทาเบ และฮอฟแมน (Kotabe; & Hofmann. 2015: 618) กล่าวว่า การควบคุมตนเองควรให้ความสำคัญกับ ความปรารถนา เป้าหมาย สิ่งที่จะมาบั่นทอนเป้าหมาย การควบคุมแรงจูงใจ ศักยภาพในการควบคุมตนเอง ความพยายามในการทำกับตนเองอย่างเป็นระบบ และข้อจำกัดต่างๆ

4.6 ผลการเปรียบเทียบองค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียนด้านการตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3 แสดงว่าการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคสามารถเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนด้านการตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียนของกลุ่มทดลองให้สูงขึ้น ผลที่ได้สอดคล้องกับผลการวิจัยของเออร์เด็น (Erden. 2015: 1465) ที่พบว่า นักศึกษากลุ่มทดลองที่เข้ารับการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อเสริมสร้างการตระหนักรู้ในตนเอง การยอมรับและเข้าใจในตนเองและผู้อื่น เกิดการตระหนักรู้ในตนเองสูงขึ้น ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่าการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคช่วยเสริมสร้างการตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียนได้ ทั้งนี้เนื่องมาจากการผสมผสานเทคนิคจากทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่ม โดยใช้เทคนิคการตระหนักรู้ต่อความต้องการ ซึ่งช่วยให้สมาชิกกลุ่มได้ตระหนักรู้ว่าตนเองมีความต้องการอะไรเป็นสิ่งที่กระตุ้นหรือกำกับให้สมาชิกกลุ่มคิดว่าเขาควรทำอย่างไรเพื่อให้ความต้องการนั้นบรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งผู้วิจัยได้เน้นไปที่การใช้คำถามกับสมาชิกกลุ่มเพื่อต้องการให้สมาชิกกลุ่มเห็นความต้องการของตนเองในขณะนั้นมากที่สุด และเป็นการกระตุ้นเร้าให้สมาชิกกลุ่มมีแนวทางในการตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน อีกทั้งผู้วิจัยใช้เทคนิคการแลกเปลี่ยนบทบาทสมมติ สมาชิกกลุ่มได้สร้างบทบาทสมมติระหว่างเหตุการณ์ที่ขัดแย้งกัน 2 เหตุการณ์ ทำให้สมาชิกกลุ่มได้ตระหนักรู้ตนเองทางการเรียนในปัจจุบันว่ามีสภาพปัญหาอะไรที่เป็นสิ่งขัดขวางความต้องการที่จะประสบความสำเร็จทางการเรียนในอนาคต นอกจากนี้ผู้วิจัยใช้เทคนิคการแสดงบทบาทสมมติ ซึ่งทำให้สมาชิกกลุ่มได้จัดการกับความรู้สึกกลัว โดยสมาชิกกลุ่มได้มีการสลับบทบาท เช่น สมาชิกกลุ่มประสบความสำเร็จกังวลกับการไปขอรับคำปรึกษาเรื่องการเรียนกับอาจารย์ สมาชิกกลุ่มคนนั้นก็แสดงบทบาทเป็นทั้งนักศึกษาและเป็นอาจารย์ โดยสลับบทบาทกัน อีกทั้งสมาชิกกลุ่มยังสามารถแสดงบทบาทของตนเองในลักษณะที่เกรงกลัวและลักษณะที่มั่นใจ ซึ่งจะทำให้สมาชิกกลุ่มเข้าไปมีส่วนร่วมทางความคิด อารมณ์ ความรู้สึก และแสดงออกมาเป็นพฤติกรรม ส่งผลให้สมาชิกกลุ่มเกิดการตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน สามารถจัดการกับอุปสรรคต่างๆทางการเรียนได้ นอกจากนี้ยังส่งผลให้สมาชิกกลุ่มเกิดการปรับเปลี่ยนวิธีในการคิด แสดงความรู้สึก และพฤติกรรมของสมาชิกกลุ่มได้อีกด้วย โดยที่สมาชิกกลุ่มอาจจะใช้การประเมินผลทางความคิด เกี่ยวกับความรู้สึกและความเชื่อที่ตนเองประสบอีกด้วย อีกทั้งทำให้สมาชิกกลุ่มได้รู้และเข้าใจตนเองมากยิ่งขึ้น รู้ตัวเองว่าอะไรที่ทำแล้วจะส่งผลที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองทางการเรียน แม้ว่าอาจจะมีความกดดันมากสักเพียงใดก็จะ

พยายามทำให้ตนเองประสบความสำเร็จทางการเรียน ดังที่ธีรพัฒน์ วงศ์คุ้มสิน (2558: 8-15) กล่าวว่า การตระหนักรู้ในตนเองเป็นความสามารถในการรู้จักและเข้าใจคุณลักษณะของตนเอง รู้จุดดีจุดด้อยของตนเอง อะไรที่ตนเองปรารถนาและไม่พึงปรารถนา และเข้าใจในความแตกต่างของตนเองจากบุคคลอื่นๆ สามารถอยู่ภายใต้แรงกดดันต่างๆ ในชีวิตได้ อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานาสดาวาร์ และซานโนเดอร์ (Janasz; Down; & Schneider. 2015: 4) กล่าวว่า การตระหนักรู้ในตนเองสามารถพัฒนาได้จากความสามารถในการรู้ความรู้สึกของตนเอง และเข้าใจว่าความรู้สึกนั้นส่งผลต่อพฤติกรรมของตนเองอย่างไร โดยเกี่ยวข้องกับความสามารถในการสังเกต การควบคุม ไม่ให้เกิดอคติจากการตัดสินใจทำสิ่งต่างๆ ของตนเอง และแซคท์แมน (Shechtman. 2014: 171) กล่าวว่า การให้คำปรึกษากลุ่มจะมุ่งเน้นการเจริญเติบโตส่วนบุคคล การพัฒนาการตระหนักรู้ในตนเอง ความเข้าใจในตนเอง และการเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรมของบุคคล

เมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูสูงกว่ากลุ่มควบคุม แสดงให้เห็นว่า การให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคช่วยเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูให้สูงขึ้น และทำให้มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ทางการเรียนดีขึ้น ซึ่งผลการศึกษาที่มีลักษณะใกล้เคียงกับผลการวิจัยของ ลอร์เรน (Lawrence. 2004: 11) ได้วิจัยผลของการให้คำปรึกษากลุ่มโดยการบำบัดแบบเผชิญความจริงที่มีต่อปณิธานแห่งตนของผู้ที่มีความต้องการพิเศษ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มทดลองที่เข้ารับการให้คำปรึกษากลุ่มโดยการบำบัดแบบเผชิญความจริงมีปณิธานแห่งตนสูงกว่าก่อนเข้ารับการให้คำปรึกษากลุ่มโดยการบำบัดแบบเผชิญความจริง และคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม นอกจากนี้ผลการวิจัยยังมีลักษณะใกล้เคียงกับผลการวิจัยของ ลี (Lee. 2015: 235) ซึ่งได้วิจัย การศึกษาผลของการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะนพลักษณ์ของนักศึกษาพยาบาล ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาพยาบาลกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะนพลักษณ์สูงขึ้นหลังการทดลอง และกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มควบคุม แสดงให้เห็นว่าการให้คำปรึกษากลุ่มช่วยในการพัฒนาคุณลักษณะนพลักษณ์ให้สูงขึ้น

กล่าวโดยสรุป นักศึกษาวิชาชีพครูกลุ่มทดลองที่เข้ารับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียน มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเพื่อนำไปสู่การมีปณิธานแห่งตนทางการเรียนที่สูงขึ้นกว่าก่อนการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคอย่างเห็นได้ชัดเจนนี เนื่องจากสมาชิกกลุ่มทดลองได้เรียนรู้วิธีการในการพัฒนาตนเองให้มีปณิธานแห่งตนทางการเรียนจากการเข้ารับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค ส่งผลให้เกิดการตระหนักรู้ในความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมที่เป็นอุปสรรคต่อตนเองในการที่จะมีปณิธานแห่งตนทางการเรียน จนเมื่อสมาชิกกลุ่มได้เข้ารับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค สมาชิกกลุ่มก็สามารถปรับเปลี่ยนความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมที่เป็นอุปสรรคต่อการมีปณิธานแห่งตนทางการเรียนได้อย่างเหมาะสม ซึ่งแตกต่างจากนักศึกษาวิชาชีพครูที่เป็นกลุ่ม

ควบคุมที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษาใดๆ ทำให้ไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับปณิธานแห่งตน
ทางการเรียนที่สามารถเห็นได้อย่างชัดเจนเหมือนกับนักศึกษาวิชาชีพครูที่เป็นกลุ่มทดลอง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย

1.1 แบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูสามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของประชากรกลุ่มอื่นกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างได้ แต่ผู้นำไปใช้จะต้องศึกษารายละเอียดของแบบวัดให้เข้าใจก่อนนำไปใช้ จึงจะใช้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและได้ผลตรงตามการวิจัย

1.2 รูปแบบการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคของนักศึกษาวิชาชีพครูสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับประชากรกลุ่มอื่นที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งผู้นำไปใช้ควรมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี และเทคนิคต่างๆ รวมทั้งควรมีประสบการณ์ในการฝึกปฏิบัติการให้คำปรึกษากลุ่มมาก่อนแล้ว

1.3 ผู้บริหารและผู้สอนในสถาบันบันการศึกษ สามารถนำผลการวิจัยปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู ไปใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมและการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมและพัฒนาปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปณิธานแห่งตนทางการเรียนในประชากรกลุ่มอื่นๆ ที่ต่างไปจากการทำงานวิจัยเรื่องนี้ อาทิเช่น ศึกษาแก่นักเรียนระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เป็นต้น

2.2 ควรพัฒนาแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูให้สามารถนำไปใช้กับนักศึกษาวิชาชีพครูได้ทั่วประเทศ และมีการหาเกณฑ์ปกติระดับชาติ (National Norms) ของแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู รวมทั้งควรมีการพัฒนาคู่มือการใช้แบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู

2.3 ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการติดตามปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูอย่างสม่ำเสมอ อาทิเช่น ติดตามผลในทุก 3 และเดือน 6 เดือน เป็นต้น

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- จันทร์ จันทเสนา. (2556, 7 เมษายน). 10 ปี แห่งความอ่อนแอ ของสภามหาวิทยาลัยราชภัฏ. มติชนรายวัน. หน้า 6.
- ดวงมณี จงรักษ์. (2549). *ทฤษฎีการให้การปรึกษาและจิตบำบัดเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: ที เอส บีโปรดักส์
- ธีรพัฒน์ วงศ์คุ้มสิน. (2558). ทักษะชีวิตกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต. ใน *เอกสารการสอนชุดวิชา การแนะแนวกับคุณภาพชีวิต*. หน้า 8-1-8-67. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2555). การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน. *วารสารวิจัยและพัฒนาหลักสูตร*. 2(1): 73.
- นิรนาท แสนสา. (2558). ทฤษฎีและเทคนิคการปรึกษาแบบพฤติกรรมนิยม และแบบเผชิญความจริง. ใน *เอกสารการสอนชุดวิชา เทคนิคการปรึกษาเบื้องต้น*. หน้า 6-1-6-65. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ปรีชา วิหคโต. (2554) ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการให้การปรึกษาแบบพฤติกรรมนิยม ใน *ประมวลสาระชุดวิชา แนวคิดทางการแนะแนวและทฤษฎีการปรึกษาเชิงจิตวิทยา*. หน้า 11-1-15-63. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. (2534). ทักษะการให้บริการปรึกษาการผ่อนคลายและการลดความหวาดวิตกอย่างเป็นระบบ. ใน *ประมวลสาระชุดวิชา เทคนิคการปรึกษาเบื้องต้น*. หน้า 167-249. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- (2546). การพัฒนาทักษะการให้บริการปรึกษา. ใน *ประมวลสาระชุดวิชา ประสบการณ์วิชาชีพมหาบัณฑิตการแนะแนว*. หน้า 227-273. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- (2554ก). การเปรียบเทียบทฤษฎีการให้คำปรึกษาและการพัฒนาแนวปฏิบัติในการให้การปรึกษา. ใน *ประมวลสาระชุดวิชา แนวคิดทางการแนะแนวและทฤษฎีการปรึกษาเชิงจิตวิทยา*. หน้า 15-1-15-79. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- (2554ข). จิตวิทยาการปรึกษากลุ่มทฤษฎีที่เน้นอารมณ์ ความรู้สึก และกลุ่มที่เน้นการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม. ใน *เอกสารการสอนชุดวิชา จิตวิทยาและวิทยาการเรียนรู้*. หน้า 9-1-9-78. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- พัชราภรณ์ ศรีสวัสดิ์. (2557). *เอกสารประกอบการสอนวิชา นน 422 การให้คำปรึกษากลุ่มเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- พัชรภรณ์ ศรีสวัสดิ์. (2558). การให้บริการปรึกษากลุ่ม ใน เอกสารการสอนชุดวิชาเทคนิคการ
 ปรึกษาเบื้องต้น. หน้า 14-1-15-45. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วัชร ทรัพย์มี. (2554). *ทฤษฎีให้บริการปรึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วินัย เพชรช่วย. (2558). การพัฒนาตน. (ออนไลน์) แหล่งที่มา:
http://www.novabizz.com/NovaAce/Learning/Self_Development.htm#ixzz28oHW9t.
 วันที่สืบค้น 9 มกราคม 2558.
- วารัญญา หงษ์ทอง. (2555) *สภาพปัญหาการเรียนวิชาการศึกษาทั่วไปของนักศึกษาภาคปกติ*
 มหาวิทยาลัยราชภัฏ. กรุงเทพฯ: อัดสำเนา.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2558). จำนวนนักศึกษาทั้งหมด ปีการศึกษา 2558
 จำแนกตามสถาบันอุดมศึกษา ระดับการศึกษา และเพศ. (ออนไลน์)
 แหล่งที่มา: <http://www.mua.go.th/infodata/49/all2549.htm>. วันที่สืบค้น 9 มิถุนายน
 2558.
- สุขอรุณ วงษ์ทิม. (2555). การให้บริการปรึกษาเชิงจิตวิทยาเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม. ใน *ประมวล*
สาระชุดวิชา แนวคิดทางการแนะแนวและทฤษฎีการปรึกษาเชิงจิตวิทยา.
 หน้า 14-1-14-71. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- (2558ก). ทักษะการให้บริการปรึกษาแบบกลุ่ม. ใน *เอกสารการสอนชุดวิชา ประสบการณ์*
วิชาชีพการแนะแนว. หน้า 12-1-12-70. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- (2558ข). ทฤษฎีและเทคนิคการปรึกษาแบบแอดเลอร์และแบบอย่างสั้นที่มุ่งเน้นคำตอบ.
 ใน *เอกสารการสอนชุดวิชา เทคนิคการปรึกษาเบื้องต้น*. หน้า 7-1-7-70. นนทบุรี:
 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุวิจนา เปี่ยมญาติ. (2557). *พลวัตกลุ่มกับการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อพัฒนาการเด็กและเยาวชน*.
 กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- Abery, B; & R. Stancliffe. (2008). The Ecology of self-determination. In *Self-determination*
Across the Life Span: Independence and Choice for People With Disabilities.
 Baltimore. pp.111-146. MD: P. H. Brookes Publishing co.
- Aboud. Mohammad H. (2015). Examining the Effectiveness of Group Counseling in
 Reducing Anxiety for Jordanian EFL Learners. *Journal of Language Teaching and*
Research. 6(4): 749-757.
- Adair, John. (2010). *Decision making and problem solving strategies*. London: Replika Press
 Pvt Ltd.
- American Heritage Dictionary of English Language, Third Edition. (2007). Boston:
 Houghton-Mifflin.
- Alliance; et al. (2009). *Advocating for Yourself*. Wellington: Self Help Alliance Representing.

- Bakalim, O; & Tasdelen Karckay, A. (2017). Effect of group counseling on happiness, life satisfaction and positive-negative affect: A mixed method study. *Journal of Human Sciences*. 14(1): 624-632.
- Bandura, A. (1977). *Social Learning Theory*. Englewood Cliffs. New York: Prentice-Hall.
- (1986). The explanatory and predictive scope of self-efficacy theory. *Journal of Clinical and Social Psychology*. 4: 359-373.
- Bendassolli, Pedro F.; Borges-Andrade Jairo, Eduardo; & Gondim, Sonia Maria Guedes. (2016). Self-Control, Self-Management and Entrepreneurship in Brazilian Creative Industries. *Paidia*. 26(63): 25-33.
- Berg, Robert C.; Landreth, Garry L.; & Fall, Kevin A. (2013). *Group Counseling : Concepts and Procedures*. New York: Routledge.
- Brammer, Lawrence M. (1993). *The helping relationship: process and skills*. Boston: Allyn Andbacon.
- Bloom, Benjamin S. (1980). *All Our Learning*. New York: McGraw-Hill.
- Buzza, Dawn C.; & Dol, Melissa. (2015). Goal Setting Support in Alternative Math Classes: Effects on Motivation and Engagement. *Exceptionality Education International*. 25(1): 35-66.
- Carmier; & Hackney. (1993). *The professional counselor: A process guide to helping*. Boston: Blyn and Bacon.
- Capuzzi, D.; & Gross, D.C. (2013). *Group Counseling in Introduction to the Counseling Profession*. New York: Routledge.
- Carter, Erik W.; et al. (2011). Self-Determination Interventions for Students with and at Risk for Emotional and Behavioral Disorders: Mapping the Knowledge Base. *Behavioral Disorders*. 36(2): 100.
- Colakkadioglu, O., & Celik, B. (2016). The effect of decision-making skill training programs on self-esteem and decision-making styles. *Eurasian Journal of Educational Research*. (65): 259-276.
- Conklin, R. C.; & Wiley, H. J. (2012). Eclecticism In Counselling. *Canadian Journal of Counselling and Psychotherapy*. 10(3): 116-119.
- Corey, Gerald. (1996). *Theory and Practice of Counseling & Psychotherapy*. USA : Thomson Brooks/Cole Inc.
- (2004). *Designing an Integrative Approach to Counseling Practice*. New York: Palgrave Mc. Millan.

- Corey, Gerald. (2004). *Theory and Practice of Group Counseling*. 6th ed. California: Thomson Brooks/Cole. Inc.
- (2005). *Theory and Practice of Group Counseling*. 7th ed. California: Thomson Brooks/Cole. Inc.
- (2008). *Theory and Practice of Counseling & Psychotherapy*. USA : Thomson Brooks/Cole Inc.
- (2009). *Theory and Practice of Counseling & Psychotherapy*. USA : Thomson Brooks/Cole Inc.
- (2012). *Theory and Practice of Group Counseling*. 8th ed. Canada: Thomson Brooks/Cole Inc.
- Corey, Marianne Schneider; Corey, Gerald; & Corey, Cindy. (2014). *Group process and practice*. 9th ed. Canada: Brooks/Cole, Cengage Learning.
- Cormier, W. H., & Cormier, L. S. (1979). *Interviewing Strategies for Helpers: A Guide to Assessment, Treatment and Evaluation*. Canada: Thomson Brooks/Cole.
- Crowley, Amanda. (2016). *Psychoeducational Group Counseling to Enhance Self-Control in Middle School Students*. New York: State University of New York.
- Deci, Edward L.; & Ryan, Richard M. (2002). *Handbook of self-determination research*. Rochester, NY: University of Rochester Press.
- (2006). The General Causality Orientations Scale: Self-determination in Personality. *Journal of Research in Personality*. 19: 109-134.
- (2008). Facilitating optimal motivation and psychological well being across life's domains. *Canadian Psychology/Psychologie canadienne*. 49: 14–23.
- Dowden, Angel Riddick. (2009). Implementing Self-Advocacy Training Within a Brief Psychoeducational Group to Improve the Academic Motivation of Black Adolescents. *The Journal for Specialists in Group Work*. 34(1): 118-136.
- Doyle, K. (1998). Confidentiality Revisited: A Response to Manhal-Baugus, *Journal of Addictions and Offender Counseling*. 19(1): 2-6.
- Duygu; & Fatma. (2016). Interpersonal sensitivity, coping ways and automatic thoughts of nursing students before and after a cognitive-behavioral group counseling program. *Nurse Education Today*. (36): 152-158.
- Dwyer; et al. (2011). Participant autonomy in cognitive behavioral group therapy: an integrations of self-determination and cognitive behavioral theories. *Journal of Social and Clinical Psychology*. 30(1): 24-46.

- Ellen, Pastroinio; & Susann, Doyle-Protillo. (2012) *What is psychology*. Canada: Wadsworth publishing.
- Ellis, A. (1984) . Rational-emotive Therapy In *Current Psychotherapies*. 3rd ed. Itasca. Illinois: F.E. Peacock.
- Erden, Seval. (2015). Awareness: The effect of group counseling on awareness and acceptance of self and others. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*. 174: 1465–1473.
- Ever, Tony. (2013). *Opening Doors to Self-Determination Skills*. Madison: Wisconsin Department of Public Instruction.
- Feldman, S. Robert. (2009). *Understanding Psychology*. New York: McGraw Hill.
- Fema. (2005). *Decision making and problem solving*. Washington: Homeland.
- Field; Duffy; & Huggins. (2014). Independent Learning Skills, Self-Determination Theory and Psychological Well-being: Strategies for Supporting the First Year University Experience. In *International First Year in Higher Education Conference*. Darwin Convention and Exhibition Centre. Darwin City: Mimeographed.
- Flanigan, Dana. (2012). *An Eclectic Approach to the Group Counseling Process*. New York: St. Bonaventure University.
- Frankland; et al. (2004). An exploration of the self-determination construct and disability as it relates to the Dine' (Navajo) culture. *Education and Training in Development Disabilites*. 39(3): 191-205.
- Frost, J. (2011). Effects of Group Counseling on Llife Goal Setting of Undergraduate Students. in *The New Psychology*, V.15. pp. 159-168. West Virginia: Marshall University.
- Garson, G. David. (2012). *Testing Statistical Assumptions*. Carolina: North Carolina State University.
- Gazda, G.M.; J.A. Duncan.; & M.E. Medsows. (1967). Group Counseling and Group Procedures : Reported of A Survey. *Counselor Education and Supervision*. 6(1): 305–310.
- George; & Cristiani. (1996). *Counseling: Theory and Practice*. Boston: Allyn and Bacon.
- Gibson, R. L. & Mitchell, M. H. (2008). *Introduction to Counseling and Guidance*. 7th ed. New Jersey: Pearson Prentice Hall.
- Glasser, William. (1976). *Positive Addiction*, New York: Harper and Row.

- Gladding, Samuel T. (2013). *Counseling A comprehensive profession*. New Jersey: Pearson Education Inc.
- Goicoechea; et al. (2014). Group Counseling for At-Risk African American Youth: A Collaboration Between Therapists and Artists. *Journal of Creativity in Mental Health*. 9(69): 69-82.
- Goldman. (1988). Strong and Weak Justification&Quot. In James E. Tomberlin (ed.), *Philosophical Perspectives* Atascadero. California: Ridgeview Publishing Co.
- Guilliland, Burl E.; James, Richard K.; and Bowman, James T. (1994). *Theoris and Strategies in Counseling and Psychotherapy*. Boston: Allyn and Bacon.
- Gulacar, Ozcan; Bowman, Charles R.; & Feake, Debra A. (2013). Observational Investigation of Student Problem Solving: The Role and Importance of Habits. *Science Education International*. 24(2): 344-360.
- Haidar, A.D. (2016). *Construction Program Management – Decision Making and Optimization Techniques*. Switzerland: Springer International Publishing.
- Hansen, James C.; & Warner, Richard W. (1970). *Group counseling*. Chicago: Rand McNally College Pub Co.
- Hansen, J.; Warner, R.; & Smith, E. J. (1980). *Group counseling: Theory and practice*. Chicago: Rand McNally.
- Helen, Oriana. (2014). Using a decision-making process model in strategic management. *Review of general management*. 19(1): 111-123.
- Hooper; Coughlan; & Mullen. (2008). Structural Equation Modelling: Guidelines for Determining Model Fit. *Electronic Journal of Business Research Methods*. 6(1): 53-60.
- Hugh, Coolican. (2014). *Applied psychology*. Kent: CPI group.
- Hui et al. (2011). Explaining Chinese students' academic motivation: filial piety and self-determination. *Educational Psychology*. 31(3): 377–392.
- Jacobs, E. E.; Masson, R. L.; & Harvill, R. L. (1998). *Group Counseling: Strategies and Skills*. 3rd ed. Belmont: Brooks/Cole.
- (2009). *Group Counseling: Strategies and Skills*. 6th ed. Belmont: Thomson Brooks/Cole.
- Janasz, Suzanne C.; Down, Karen O.; & Schneider, Beth Z. (2015). *Interpersonal Skills in Organizations*. New York: McGraw-Hill Education.

- Jonassen, David H. (2004). *Learning to solve problems : An instructional design guide*. Francisco: Pfeiffer.
- Jones-Smith, Elsie. (2016). *Theories of Counseling and psychotherapy : An integrative approach*. California: SAGE Publications Inc.
- Kelman, HC. (1963). The role of the group in the induction of therapeutic change. *International Journal of Group Psychotherapy*. 13: 399-432.
- King, Laura A. (2013). *Experience Psychology*. New York. McGraw-Hill.
- Kline, W. B. (2003). *Interactive Group Counseling and Therapy*. New Jersey: Pearson Education.
- Kotabe, Hiroki P.; & Hofmann, Wilhelm. (2015). On Integrating the Components of Self-Control. *Perspectives on Psychological Science*. 10(5): 618–638.
- Kottler, J. A. & Brown, R. W. (1996). *Introduction to Therapeutic Counseling*. Belmont: Brooks/Cole Thomson Learning.
- Kowalski, Robin.; & Westen, Drew. (2009). *Psychology*. 5th ed. Denver: John Wiley & Sons.
- Lampropoulos. (2001). Bridging Technical Eclecticism and Theoretical Integration: Assimilative Integration. *Journal of Psychotherapy Integration*. 11(1): 5-19.
- Lawrence, Daniel H. (2004). The Effects of Reality Therapy Group Counseling on the Self-Determination of Persons with Developmental Disabilities. *International Journal of Reality Therapy*. 23 (2): 9-15.
- Lazarius, Arnold A.; & Beutler, Larry E. (1993) On Technical Eclecticism. *Journal of counseling & development*. 71: 381-385.
- Lee, Mi-Ryon. (2015). A Study on the Effects of Enneagram Group Counseling on Nursing Students. *International Journal of Bio-Science and Bio-Technology*. 7(5): 235-246.
- Luminia. (2007). Simulation. in *Career Counseling Compendium of Methods and Techniques*. Romania: Institute of Educational Sciences.
- Mahler, Clarence A. (1969). *Group Counseling in the School*. New York: Houghton Mifflin Company.
- Maier, Julie. (2013). Self-Determination: An Overview. *Resources California Deaf-Blind Services*. 18(1): 2.
- Martin, J.E., & L.H.Marshall. (2005). Choice Making: Description of Model Project. In Student directed learning: Teaching Self-Determination. *Journal of Psychotherapy Integration*. 15: (5).

- Masson, Robert L.; et al. (2012). *Group Counseling Interventions and Techniques*. Canada: Brooks/Cole Cengage Learning.
- McNamara, Gina. (2009) *The Concept of Advocacy*. Dublin: National University of Ireland Galway.
- Morin, Alain. (2011). Self-Awareness Part 1: Definition, Measures, Effects, Functions, and Antecedents. *Social and Personality Psychology Compass*. 5(10): 807-823.
- Mydin, Yasmin; & Yusoooff, Yasmin. (2010). Psychological counseling process: application of rational emotive behaviour therapy to treat 'Panic Attack' case. *Procedia Social and Behavioral Sciences*. (5): 416–420.
- Nirje, B. (2008). The Right to Self-determination. In W. Wolfensberger (Ed.), *Normalization: The Principle of Normalization* Toronto: *National Institute on Mental Retardation*. 176-193.
- Norcross, J. C. (2005). A primer on psychotherapy integration. In *Handbook of Psychotherapy Integration*. pp. 3-23. Canada: Oxford University Press.
- Nota; et al. (2010). A Multivariate Analysis of the Self-Determination of Adolescents. *J Happiness Stud*. 12: 245–266.
- Nystull, M. S. (2003). *Introduction to Counseling: An Art and Science Perspective*. Boston: Allyn and Bacon.
- Ohlsen, Merle A. (1970). *Group Counseling*. New York: Harcourt Brace and World Inc.
- Park; et al. (2011). Effects of a Group Counseling Integration Program on Self-determination and Internet Addiction in High School Students with Tendency to Internet Addiction. *Korean Society of Nursing Science*. 41(5): 694-703.
- Parker, David R.; Field, Sharon; & Hoffman, Alan. (2013). *Self-Determination Strategies for Adolescents in Transition*. Texas: Pro-Ed.
- Patterson, C.H. (1974). *Relationship and Psychotherapy*. New York: Harper and Row Publishing Co.
- Pennell, Rebekah. (2012). *Self-Advocacy and Self-Determination*. Cranston: STIR–Steps Toward.
- Peterson, J. V. & Nisenholz, B. (1995). *Orientation to Counseling*. 3rd ed. Boston: Allyn and Bacon.
- Rausch, Joseph R.; Maxwell, Scott E.; and Kelley, Ken. (2003). Analytic Methods for Questions Pertaining to a Randomized Pretest, Posttest, Follow-Up. *Journal of Clinical Child and Adolescent Psychology*. 32(3): 467–486.

- Rahman, Hamidah Abdul.; et al. (2012). Educators perceptions of the research university status. *International conference on education and management innovation*. (30): 56-60.
- Reid; et al. (2012). Effectiveness of group counseling with self-advocacy. *Journal of new psychology*. 23(3): 115– 217.
- Ridgway, Ian R. (2007). *Reality theory: William Glasser*. (Documentation for the study). Victoria: Faculty of education, Monash university. Photocopied.
- Rao S. Narayana. (1981). *Counselling psychology*. Tata: McGraw-Hill.
- Rasch, Dieter.; Kubinger, Klaus D.; & Yanagida, Takuya. (2011). *Statistics in psychology using R and SPSS*. New Delhi. Aptara Inc.
- Rouillard, Larrie A. (2011). *Goals and goal setting: Achieve measurable results*. Boston: Cengage learning, Inc.
- Rowell, L., & Hong, E. (2013). Academic motivation: concepts, strategies, and counseling approaches. *Professional school counseling*, 16(3): 158-171.
- Rowell, P. Clay; et al. (2014). Examination of a group counseling model of career decision making with college students. *Journal of college counseling*. (17): 163-174.
- Ryan, Richard M.; & Deci, Edward L. (2000). Self-determination theory and the facilitation of Intrinsic motivation, social development, and well-being. *American psychologist*. 55(1): 68-78.
- (2006). Self-determination theory. *PEMA Online™ Journal of language studies & psychology*. 3(1): 1557-1581.
- (2008). Clinical and social sciences in psychology. *Canadian psychology*. 49(3): 186-193.
- Ryan; et al. (2009). Self-determination theory and physical activity: The dynamics of motivation in development and wellness. *Hellenic journal of psychology*. (6): 107–124.
- Saris, Satorra; & van der Veld. (2009). Testing structural equation models or detection of misspecifications?. *Structural equation modeling*. (16): 561–582.
- Sapmaz, Fatma; et al. (2012). Examining predictive role of psychological need satisfaction on happiness in terms of self-determination theory. *Procedia-social and behavioral sciences*. (55): 861–868.

- Schalock, R. L. (1996). Reconsidering the conceptualization and measurement of quality of life. In R. Schalock (Ed.), *Quality of life. Volume I: Conceptualization and measurement*. pp. 123–139. Washington: DC: AAMR.
- Schmith, J. J. (2008). *Counseling in schools : Essential services and comprehensive programs*. 4rd ed. Boston: Pearson education.
- Sharf, Richard. (2012). *Theories of sychotherapy and counseling concepts and cases*. Canada: Linda schreiber-ganster.
- Shechtman, Zipora. (2014). Group counseling in schools. *Hellenic journal of psychology*. (11): 169-183.
- Shertzer. Bruce; & Stone, Shelley C. (1968). *Fundamentals of counseling*. New York: Houghton mifftin, Company.
- (1974) *Group counseling fundamentals of counseling*. New York: Houghton mifftin, Company.
- Shogren, K.; et al. (2012). Effect of intervention with the self-determined learning model of instruction on access and goal attainment. *Remedial and special education*. 33(5): 320-330.
- Simpson, J.A; & Weiner,E.S.C. (2007). *The oxford english dictionary*. 2nd ed. Oxford: Clarendon.
- Sohrabi, Roghayeh; Mohammadi, Akbar; & Aghdam, Golnaz Adalatzadeh. (2014). Effectiveness of group counseling with problem solving appraocn educational self-efficacy improving. *Procedia - social and behavioral sciences*. (84): 1782-1784.
- Steinberg, Laurence. (2015). How self-control drives student achievement. *Educational leadership*. 73(2): 28-32.
- Tabachnick, B.G.; & Fidell, L.S. (2001). *Using multivariate analysis*. Boston: Allyn and bacon.
- Tan; & Faizah. (2015). Eclecticism in counseling for bereavement: A case. *Psychiatry & psychology*. 1(2): 200-207.
- Thompson, Rosemary A. (2016). *Counseling techniques: Improving relationships with others, ourselves, our families, and our environment*. New York: Apex CoVantage, LCC.
- Todd, T.; Reid, G.; & Butler-Kisber, L. (2010). Cycling for students with ASD: Self-regulation promotes sustained physical activity. *Adapted physical activity quarterly*. (27): 226-241.

- Thorne, Frederick C. (2011). *Principles of personality counseling : An eclectic viewpoint*. Milton Keynes: Lightning source UK Ltd.
- Tracy, Brian. (2012). The 7 step process to successful goal setting. Rancho Santa Fe: PraxisNow:
- Trotzer, James P. (1999). *The counselor and the group: Integrating theory, training, and practice*. Muncie in: Accelerated development. Philadelphia: PA.
- Trusty, Jerry; & Brown, Duane. (2005). School counselors, comprehensive school counseling programs, and academic achievement: Are school counselors promising more than they can deliver?. *Professional school counseling*. 9(1): 1-8.
- Turner, Ronna C.; et al. (2002). Computing indices of item congruence for test development validity assessments. *Statistics and data analysis*. (27): 1-5.
- Ugur, H., Constantinescu, P.M., & Stevens, M.J. (2015). Self-awareness and personal growth: Theory and application of bloom's taxonomy. *Eurasian journal of educational research*. (60): 89-110.
- Walter; Johnson; & Schomberg. (2009). *Self-determination guide: results and strategies from a survey of Wisconsin paraprofessionals*. Madison. Waisman center.
- Ward, M. I. (2008). The many facets of self-determination. NICHCY Transition summary. *National center for children and youth with disabilities*. (5): 2-3.
- Wehmeyer, Michael M. L. (2007). *Promoting self-determination in students with development disabilities*. New York: The guiford press.
- Wehmeyer.; et al. (2003). *Theory in self-determination foundations for educational practice*. Illinois: Charles C Thomas publisher.
- Wehmeyer; & Field. (2007). Self-determination and student involvement in standards-based reform. *Exceptional students*. (70): 413-425.
- WHO. (1997). *Life skills education school*. Switzerland: Mandat plus prevention.
- Williams, Lynne J.; & Abdi, Herv. (2010). Fisher's least significant difference (LSD) Test. *encyclopedia of research design*. 1-6.
- Wright, Robert J. (2014). *Research methods for counseling*. California. SAGE Publications.
- Woolfolk, Anita. (2013). *Education psychology*. New Jersey: Pearson education, Inc.
- Yalom. (1975). *The Theory and practice of group psychotherapy*. London: Basic books.
- Young, E. Mark E. (1992). *Counseling methods and techniques: an eclectic approach*. New York: Macmillan.

- Zarei, Eghbal.; & Fini, Ali Akbar Shaikhi. (2010). A comparison of effect of group counseling methods, behavioural, cognitive and cognitive- behavioural to reduce students Test anxiety in the university of hormozgan. *Procedia social and behavioral sciences*. (5): 2256–2261.
- Zhou, M.; & Xu, Y. (2012). A self-determination approach to understanding Chinese university students' choice of academic majors. *Individual differences research*. (10): 49-59.
- Zhu, Yue; Au, Wing; & Yates, Wing. (2016). University students' self-control and self-regulated learning in a blended course. *Internet and higher education*. (30): 54-62.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

**รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในการสนทนากลุ่ม (Focus group)
เพื่อหาความคืบหน้าและองค์ประกอบของปณิธานแห่งตนทางการเรียน**

1. รองศาสตราจารย์ ดร.คมเพชร ฉัตรศุภกุล
รองอธิการบดีฝ่ายกิจการพิเศษ
มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต
2. รองศาสตราจารย์ ดร.ทองหล่อ วงษ์อินทร์
ที่ปรึกษาอธิการบดี
มหาวิทยาลัยปทุมธานี
3. รองศาสตราจารย์ ดร.นิธิพัฒน์ เมฆขจร
อาจารย์ประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์
แขนงวิชาการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกื้อกุล สถาพรวงษา
อาจารย์ประจำสาขาวิชาจิตวิทยาและการแนะแนว
คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์
5. อาจารย์ ดร.ปิยะวรรณ ชุนทอง
หัวหน้ากลุ่มวิชาชีพครู วิชาจิตวิทยา
คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบ แบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พันตำรวจโทหญิง สุขอรุณ วงษ์ทิม
อาจารย์ประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์
แขนงวิชาการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สกล วรเจริญศรี
อาจารย์ประจำภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. อาจารย์ ดร.ครรชิต แสนอุบล
อาจารย์ประจำภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
4. อาจารย์ ดร.ธีรพัฒน์ วงศ์คุ้มสิน
อาจารย์ประจำภาควิชาจิตวิทยา
คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
5. อาจารย์ ดร.วรางคณา รัชตะวรรณ
อาจารย์ประจำภาควิชาฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ
วิทยาลัยราชสุดา
มหาวิทยาลัยมหิดล

**รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบ
การให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค
เพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู**

1. รองศาสตราจารย์ ดร.นิธิพัฒน์ เมฆขจร
อาจารย์ประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์
แขนงวิชาการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
2. อาจารย์ ดร.ธีรพัฒน์ วงศ์คุ้มสิน
อาจารย์ประจำภาควิชาจิตวิทยา
คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
3. อาจารย์ ดร.กฤตวรรณ คำสม
รองคณบดีฝ่ายวิชาการ
คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
4. อาจารย์ ดร.วรางคณา รัชตะวรรณ
อาจารย์ประจำภาควิชาฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ
วิทยาลัยราชสุดา
มหาวิทยาลัยมหิดล
5. อาจารย์ ดร.ครรชิต แสนอุปบล
อาจารย์ประจำภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ภาคผนวก ข

แบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู

แบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู

คำชี้แจง

1. แบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อการศึกษาเท่านั้น
2. คำตอบของนักศึกษาจะเป็นประโยชน์และมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการศึกษา และการวิจัยต่อไป
3. คำตอบของนักศึกษาไม่มีถูกหรือผิด ดังนั้นผู้วิจัยใคร่ขอความกรุณาจากนักศึกษาตอบแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูตามความเป็นจริง และตรงกับสิ่งที่นักศึกษาคิดและรู้สึก หรือแสดงออกให้มากที่สุด
4. ข้อมูลต่างๆ ที่นักศึกษาตอบ จะเป็นความลับ และไม่เป็นผลเสียต่อนักศึกษาหรือบุคคลใดๆทั้งสิ้น
5. แบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู มีทั้งหมด 4 หน้า โดยแบ่งเป็น 2 ตอน โปรดตอบคำถามให้ครบทุกข้อ ทั้งนี้เพราะถ้าตอบไม่ครบทุกข้อ จะทำให้แบบวัดนี้ไม่สามารถวิเคราะห์ผลการวิจัยได้

ขอขอบคุณนักศึกษาทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบวัด
และให้ความร่วมมือในการวิจัยอย่างดียิ่งมา ณ โอกาสนี้

นายสรเสริญ หุ่นแสน

ผู้วิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป (2ข้อ)

คำชี้แจง: ให้นักศึกษาทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับความจริงของนักศึกษา และเติมคำลงในช่องว่างที่กำหนด

1. เพศ ☐ ชาย
☐ หญิง

2. ชื่อมหาวิทยาลัยราชภัฏ _____

ตอนที่ 2 แบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู (52ข้อ)

คำชี้แจง: แบบสอบถามฉบับนี้เป็นแบบตัวเลือก โดยในแต่ละตัวเลือกจะมีระดับความคิดเห็น 5 ระดับ ให้นักศึกษาพิจารณาว่าแต่ละตัวเลือกใดตรงกับความคิด รู้สึก และการแสดงออกของนักศึกษามากที่สุด แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ที่ตรงกับความจริงของนักศึกษามากที่สุด โดยในแต่ละระดับมีความหมายดังนี้

5	หมายถึง	จริงที่สุดสำหรับนักศึกษา
4	หมายถึง	ส่วนใหญ่จริงสำหรับนักศึกษา
3	หมายถึง	จริงพอประมาณสำหรับนักศึกษา
2	หมายถึง	จริงเพียงเล็กน้อยสำหรับนักศึกษา
1	หมายถึง	ไม่จริงเลยสำหรับนักศึกษา

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		จริงที่สุด (5)	ส่วนใหญ่ จริง (4)	จริงพอ ประมาณ (3)	จริงเพียง เล็กน้อย (2)	ไม่จริง เลย (1)
1	ข้าพเจ้ามุ่งมั่นในการเลือกวิธีการเรียนเพื่อให้ผลการเรียนดีขึ้นตามที่ตั้งใจไว้					
2	ข้าพเจ้ามุ่งมั่นในการเลือกอ่านบททบทวนบทเรียนที่สำคัญเพื่อให้เข้าใจบทเรียนมากยิ่งขึ้น					
3	เมื่ออยู่ในห้องเรียนข้าพเจ้าตั้งใจจริงที่จะเลือกแสดงพฤติกรรมที่ดีตั้งใจเรียนมากกว่าที่จะแสดงพฤติกรรมอย่างอื่น					
4	ข้าพเจ้าพิจารณาอย่างรอบคอบเพื่อเลือกและตัดสินใจลงคะแนนวิชาที่เรียนที่เหมาะสมกับตนเอง					
5	ข้าพเจ้าตั้งใจพิจารณาความสำคัญลำดับก่อนหลังของการส่งงาน					
6	ข้าพเจ้าเลือกที่จะทุ่มเทเวลาให้กับการอ่านหนังสือมากกว่าทำสิ่งอื่น					
7	ข้าพเจ้ามุ่งมั่นตัดสินใจทำรายงานให้เสร็จก่อนที่จะไปทำกิจกรรมอย่างอื่น					
8	ข้าพเจ้าตัดสินใจที่จะทุ่มเทเวลาให้กับการทำการบ้าน					
9	ข้าพเจ้าปรารถนาที่จะติดกับเพื่อนมากกว่าไปเที่ยว					
10	เมื่อข้าพเจ้าไปเรียนสายข้าพเจ้าจะพยายามปรับปรุงตนเองให้มาเรียนทันตามเวลา					
11	ข้าพเจ้ามีความตั้งใจจริงในการหาสาเหตุของการขาดแรงจูงใจในการเรียนของตนเอง					
12	เมื่อข้าพเจ้าพบอุปสรรคในการเรียนข้าพเจ้ามักท้อแท้กับการเรียน และได้คิดหาสาเหตุเพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาที่เกิดขึ้น					
13	ข้าพเจ้ามุ่งมั่นในการที่จะคิดหาหนทางแก้ไขปัญหาทางการเรียนที่เกิดขึ้น					
14	หากข้าพเจ้าไม่เข้าใจเนื้อหาการเรียน ข้าพเจ้าจะตั้งใจจริงไปสอบถามจากอาจารย์ รุ่นพี่ หรือเพื่อน					
15	เมื่อถึงเวลาใกล้สอบข้าพเจ้าอ่านหนังสือไม่ทัน ข้าพเจ้าจะตั้งใจแน่วแน่จัดทำตารางแบ่งเวลาในการอ่านหนังสือ					
16	หากข้าพเจ้าทำคะแนนเก็บได้น้อย ข้าพเจ้าจะมุ่งมั่นทำคะแนนเก็บให้ได้มากยิ่งขึ้นในครั้งต่อไป					

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		จริงที่สุด (5)	ส่วนใหญ่ จริง (4)	จริงพอ ประมาณ (3)	จริงเพียง เล็กน้อย (2)	ไม่จริง เลย (1)
17	หากข้าพเจ้าทำคะแนนระหว่างเรียนไม่ได้ดังที่ตั้งใจไว้ ข้าพเจ้าจะตั้งใจจริงในการอ่านหนังสืออย่างหนักเพื่อเตรียมตัวสอบปลายภาคเรียน					
18	ข้าพเจ้าอยากเรียนให้จบ ข้าพเจ้าจึงตั้งอุดมการณ์ในการเรียนของตนเองไว้อย่างชัดเจน					
19	ข้าพเจ้าตั้งใจในการเรียนเพื่อให้สอบได้เกรดที่ดีที่สุด					
20	ข้าพเจ้าปรารถนาที่จะนำทักษะการเรียนรู้ที่ได้เรียนรู้เพื่อนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ					
21	ข้าพเจ้ามีความมุ่งมั่นว่าจะพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถเพื่อที่จะเป็นครูที่ดีให้ได้					
22	ข้าพเจ้าพยายามแสวงหาความรู้เพิ่มเติมนอกเหนือบทเรียนเพื่อให้ผลการเรียนดีขึ้น					
23	ข้าพเจ้าจะมีความตั้งใจจริงที่จะให้ความใส่ใจในการทำแบบฝึกหัดเพื่อให้ผลการเรียนดีขึ้น					
24	ข้าพเจ้าคิดแค่เรียนเพื่อให้จบตามกำหนด					
25	ข้าพเจ้ามีจุดมุ่งหมายในการทำผลการเรียนให้ดีขึ้นซึ่งจะส่งผลต่อความสำเร็จในอาชีพ					
26	ข้าพเจ้าจะมุ่งมั่นที่จะไปเข้าร่วมอบรมทางวิชาการที่เกี่ยวกับการเรียนเพื่อให้ความรู้มาส่งเสริมการเรียนให้ดีขึ้น					
27	ข้าพเจ้ามุ่งมั่นในการค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งต่างๆเพื่อให้เกิดความเข้าใจในการเรียน					
28	ข้าพเจ้ามีความมุ่งมั่นที่จะเดินทางไปห้องสมุดต่างๆเพื่อค้นคว้าหาความรู้มาทำรายงาน					
29	ข้าพเจ้ามีใจปรารถนาอย่างแน่วแน่ในการขอรับคำแนะนำการอ่านหนังสือที่เกี่ยวข้องกับการเรียนจากอาจารย์					
30	ข้าพเจ้าขอคำแนะนำทางการเรียนจากรุ่นพี่อยู่เสมอ					
31	หากอยู่ที่มหาวิทยาลัยแล้วมีเวลาว่าง ข้าพเจ้าจะใช้บริการห้องคอมพิวเตอร์ของมหาวิทยาลัยเพื่อทำการบ้านหรือสืบค้นข้อมูล					
32	ถ้ามีโอกาสข้าพเจ้าจะขอรับทุนสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการเรียน					

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		จริงที่สุด (5)	ส่วนใหญ่ จริง (4)	จริงพอ ประมาณ (3)	จริงเพียง เล็กน้อย (2)	ไม่จริง เลย (1)
33	หากเกิดปัญหาเรื่องการลงทะเบียนเรียน ข้าพเจ้ารีบไปขอรับคำแนะนำจากสำนักทะเบียน					
34	ในทุกสัปดาห์ข้าพเจ้าจะยืมหนังสือเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่เรียนจากห้องสมุดมาอ่านเพิ่มเติม					
35	ถึงแม้จะมีเสียงดังจากในห้องหรือนอกห้องเรียน ข้าพเจ้าก็จะไม่สนใจ จะสนใจเรื่องที่เรียนเพียงอย่างเดียว					
36	ข้าพเจ้าจะติดตามและทำความเข้าใจในขณะที่อาจารย์กำลังสอน					
37	เมื่ออาจารย์มอบหมายงานให้ส่งในวันรุ่งขึ้นข้าพเจ้าก็จะตั้งใจทำให้เสร็จในวันนี้					
38	แม้ว่าจะเหนื่อยมากแค่ไหน ข้าพเจ้าก็ตั้งใจที่จะทำการบ้านส่งให้ทันตามกำหนด					
39	ข้าพเจ้าก็จะนำหนังสือเล่มที่อาจารย์สั่งมาเรียนเพราะรู้ว่ามีความจำเป็นต้องใช้เรียน					
40	แม้การบ้านจะมากหรือต้องใช้เวลาในการทำนานแค่ไหน ข้าพเจ้าก็จะให้ความสำคัญกับการพักผ่อนมาเป็นอันดับแรก					
41	เวลาใกล้สอบ หากเพื่อนชวนไปเที่ยวสถานบันเทิง ข้าพเจ้าจะปฏิเสธทันที					
42	ในขณะที่เรียนข้าพเจ้าตั้งใจจะไม่เล่นโทรศัพท์					
43	ข้าพเจ้าตั้งใจจะไม่เอาจานวิชาอื่นขึ้นมาทำขณะเรียน					
44	ข้าพเจ้าคิดอยู่เสมอว่าการตั้งใจเรียนเป็นสิ่งสำคัญในชีวิต					
45	ข้าพเจ้ารู้ตัวเองอยู่เสมอว่ามีหน้าที่เรียน					
46	ข้าพเจ้ารู้ว่าตนเองมีความถนัดในการเรียนวิชาใด					
47	เมื่อเกรดเฉลี่ยได้น้อย ข้าพเจ้าจึงทำใจยอมรับในเกรดของตนเอง					
48	หากสอบไม่ผ่าน ข้าพเจ้าจะยอมรับและตั้งใจปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้น					
49	ข้าพเจ้าตั้งใจจริงที่จะประเมินผลสำเร็จในการเรียนรู้ของตนเอง					
50	ข้าพเจ้ารู้จักข้อดีและข้อควรปรับปรุงในการเรียนของตนเอง					

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		จริงที่สุด	ส่วนใหญ่จริง	จริงพอประมาณ	จริงเพียงเล็กน้อย	ไม่จริงเลย
		(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
51	ข้าพเจ้ามุ่งมั่นปรับปรุงตนเองเพื่อให้เรียนได้ดีขึ้น					
52	ข้าพเจ้าตั้งใจที่จะพัฒนาตนเองให้ประสบความสำเร็จทางการเรียน					

ขอขอบคุณนักศึกษาทุกคนที่ให้ความร่วมมือ
ในการตอบแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู
และให้ความร่วมมือในการวิจัยอย่างดียิ่งมา ณ โอกาสนี้

เกณฑ์การให้คะแนน แบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู

เกณฑ์การให้คะแนนสำหรับข้อที่ 24 และข้อที่ 47 ให้คะแนน ดังนี้

เมื่อตอบ จริงที่สุด	ให้คะแนน 1 คะแนน
เมื่อตอบ ส่วนใหญ่จริง	ให้คะแนน 2 คะแนน
เมื่อตอบ จริงพอประมาณ	ให้คะแนน 3 คะแนน
เมื่อตอบ จริงเพียงเล็กน้อย	ให้คะแนน 4 คะแนน
เมื่อตอบ ไม่จริงเลย	ให้คะแนน 5 คะแนน

เกณฑ์การให้คะแนนสำหรับข้อที่ 1-23, 25-46 และข้อที่ 48-52 ให้คะแนน ดังนี้

เมื่อตอบ จริงที่สุด	ให้คะแนน 5 คะแนน
เมื่อตอบ ส่วนใหญ่จริง	ให้คะแนน 4 คะแนน
เมื่อตอบ จริงพอประมาณ	ให้คะแนน 3 คะแนน
เมื่อตอบ จริงเพียงเล็กน้อย	ให้คะแนน 2 คะแนน
เมื่อตอบ ไม่จริงเลย	ให้คะแนน 1 คะแนน

ข้อคำถามในองค์ประกอบ มีดังนี้

1. การเลือกและตัดสินใจทางการเรียน	ประกอบด้วยข้อที่ 1 ถึงข้อที่ 9
2. การแก้ปัญหาทางการเรียน	ประกอบด้วยข้อที่ 10 ถึงข้อที่ 17
3. การตั้งเป้าหมายทางการเรียน	ประกอบด้วยข้อที่ 18 ถึงข้อที่ 25
4. การสนับสนุนตนเองทางการเรียน	ประกอบด้วยข้อที่ 26 ถึงข้อที่ 34
5. การควบคุมตนเองทางการเรียน	ประกอบด้วยข้อที่ 35 ถึงข้อที่ 53
6. การตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน	ประกอบด้วยข้อที่ 44 ถึงข้อที่ 52

เกณฑ์การแปลความหมายคะแนนเฉลี่ยของปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูทั้งรายด้านและโดยรวม ดังนี้ (Rahman. et al. 2012: 58)

ค่าเฉลี่ย 3.67 - 5.00 หมายถึง ระดับปณิธานแห่งตนทางการเรียนอยู่ในระดับสูง

ค่าเฉลี่ย 2.34 - 3.66 หมายถึง ระดับปณิธานแห่งตนทางการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 2.33 หมายถึง ระดับปณิธานแห่งตนทางการเรียนอยู่ในระดับต่ำ

ภาคผนวก ค

การตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู

1. ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู
2. ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู

1. ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ (คนที่)					รวม	IOC	สรุปผล
	1	2	3	4	5			
1	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
2	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
3	+1	0	0	+1	+1	3	0.6	ใช้ได้
4	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
5	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
14	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
15	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
16	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
17	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
18	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
19	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	ใช้ได้
20	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
21	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
22	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	ใช้ได้
23	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
24	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
25	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
26	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
27	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ (คนที่)					รวม	IOC	สรุปผล
	1	2	3	4	5			
28	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
29	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
30	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
31	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
32	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
33	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
34	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
35	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
36	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
37	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	ใช้ได้
38	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
39	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
40	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
41	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
42	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
43	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
44	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
45	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
46	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
47	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
48	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
49	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
50	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
51	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
52	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
53	+1	0	0	+1	+1	3	0.6	ใช้ได้
54	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
55	+1	-1	+1	+1	+1	3	0.6	ใช้ได้
56	+1	-1	+1	+1	+1	3	0.6	ใช้ได้

หมายเหตุ เกณฑ์การพิจารณาคำตัดสินความสอดคล้องที่ได้ตั้งแต่ 0.6 ขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์ และสามารถใช้ได้

2. ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู

องค์ประกอบ	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก	สรุปผล
1. การเลือกและตัดสินใจทางการเรียน	1	0.527	คัดเลือกไว้
	2	0.542	คัดเลือกไว้
	3	0.545	คัดเลือกไว้
	4	0.344	คัดเลือกไว้
	5	0.494	คัดเลือกไว้
	6	0.535	คัดเลือกไว้
	7	-0.061	ตัดออก
	8	0.432	คัดเลือกไว้
	9	0.582	คัดเลือกไว้
	10	0.556	คัดเลือกไว้
2. การแก้ปัญหาทางการเรียน	11	0.377	คัดเลือกไว้
	12	0.408	คัดเลือกไว้
	13	0.289	คัดเลือกไว้
	14	0.522	คัดเลือกไว้
	15	0.457	คัดเลือกไว้
	16	0.116	ตัดออก
	17	0.567	คัดเลือกไว้
	18	0.542	คัดเลือกไว้
	19	0.426	คัดเลือกไว้
3. การตั้งเป้าหมายทางการเรียน	20	0.546	คัดเลือกไว้
	21	0.569	คัดเลือกไว้
	22	0.592	คัดเลือกไว้
	23	0.584	คัดเลือกไว้
	24	-0.002	ตัดออก
	25	0.560	คัดเลือกไว้
	26	0.660	คัดเลือกไว้
	27	0.434	คัดเลือกไว้
	28	0.474	คัดเลือกไว้

องค์ประกอบ	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก	สรุปผล
4. การสนับสนุนตนเองทางการเรียน	29	0.575	คัดเลือกไว้
	30	0.634	คัดเลือกไว้
	31	0.610	คัดเลือกไว้
	32	0.645	คัดเลือกไว้
	33	0.456	คัดเลือกไว้
	34	0.365	คัดเลือกไว้
	35	0.460	คัดเลือกไว้
	36	0.368	คัดเลือกไว้
	37	0.365	คัดเลือกไว้
5. การควบคุมตนเองทางการเรียน	38	0.513	คัดเลือกไว้
	39	0.526	คัดเลือกไว้
	40	0.166	ตัดออก
	41	0.442	คัดเลือกไว้
	42	0.492	คัดเลือกไว้
	43	0.531	คัดเลือกไว้
	44	0.277	คัดเลือกไว้
	45	0.386	คัดเลือกไว้
	46	0.537	คัดเลือกไว้
	47	0.615	คัดเลือกไว้
6. การตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน	48	0.558	คัดเลือกไว้
	49	0.528	คัดเลือกไว้
	50	0.548	คัดเลือกไว้
	51	0.372	คัดเลือกไว้
	52	0.620	คัดเลือกไว้
	53	0.562	คัดเลือกไว้
	54	0.591	คัดเลือกไว้
	55	0.627	คัดเลือกไว้
	56	0.582	คัดเลือกไว้

ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้สูตรสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) ซึ่งผู้วิจัยคัดเลือกเฉพาะข้อคำถามที่ค่าอำนาจจำแนกมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีค่าตั้งแต่ .20 ซึ่งมีข้อคำถามผ่านเกณฑ์จำนวน 52 ข้อ โดยมีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .27 - .66

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ ผู้วิจัยได้ทำการตัดข้อคำถามที่ไม่ผ่านเกณฑ์ตามลำดับครั้งละข้อคำถามจนกระทั่งเหลือข้อคำถามที่ผ่านเกณฑ์ทั้งหมดจำนวนทั้งสิ้น 52 ข้อคำถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .94

ภาคผนวก ง

การตรวจสอบคุณภาพของการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อเสริมสร้าง
ปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู

1. คำดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อ
เสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู

1. ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษา
วิชาชีพครู

ครั้งที่	เรื่อง	หัวข้อการ พิจารณา	ผลการประเมินโดย ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					รวม	IOC	สรุปผล
			1	2	3	4	5			
1	การปฐมนิเทศ	วัตถุประสงค์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
		เทคนิคและทฤษฎี	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
		ขั้นตอน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
2	ปณิธานแห่งตน ทางการเรียน	วัตถุประสงค์	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	ใช้ได้
		เทคนิคและทฤษฎี	+1	+1	+1	+1	+1	5	0.8	ใช้ได้
		ขั้นตอน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
3	การเลือกและ ตัดสินใจทาง การเรียน	วัตถุประสงค์	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	ใช้ได้
		เทคนิคและทฤษฎี	0	+1	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
		ขั้นตอน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
4	การแก้ปัญหา ทางการเรียน	วัตถุประสงค์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
		เทคนิคและทฤษฎี	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
		ขั้นตอน	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	ใช้ได้
5	การตั้งเป้าหมาย ทางการเรียน	วัตถุประสงค์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
		เทคนิคและทฤษฎี	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
		ขั้นตอน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
6	การสนับสนุน ตนเองทางการ เรียน	วัตถุประสงค์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
		เทคนิคและทฤษฎี	+1	+1	+1	+1	-1	3	0.6	ใช้ได้
		ขั้นตอน	+1	+1	+1	+1	-1	3	0.6	ใช้ได้
7	การควบคุมตนเอง ทางการเรียน	วัตถุประสงค์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
		เทคนิคและทฤษฎี	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	ใช้ได้
		ขั้นตอน	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	ใช้ได้
8	การตระหนักรู้ใน ตนเองทาง การเรียน	วัตถุประสงค์	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	ใช้ได้
		เทคนิคและทฤษฎี	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
		ขั้นตอน	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	ใช้ได้

ครั้งที่	เรื่อง	หัวข้อการ พิจารณา	ผลการประเมินโดย ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					รวม	IOC	สรุปผล
			1	2	3	4	5			
9	แนวทางการ พัฒนาไปสู่การมี ปณิธานแห่งตน ทางการเรียน	วัตถุประสงค์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
		เทคนิคและทฤษฎี	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
		ขั้นตอน	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	ใช้ได้
10	การปัจฉิมนิเทศ	วัตถุประสงค์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
		เทคนิคและทฤษฎี	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	ใช้ได้
		ขั้นตอน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

หมายเหตุ เกณฑ์การพิจารณาคำตัดสินความสอดคล้องที่ได้ตั้งแต่ 0.6 ขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์ และสามารถใช้ได้ โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงวัตถุประสงค์ ขั้นตอน เทคนิคและทฤษฎีการให้คำปรึกษาและทฤษฎีทางจิตวิทยา ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิสำหรับด้านที่มีคำตัดสินความสอดคล้องเป็น 0 และ -1 จากนั้นให้ประธานและกรรมการควบคุมปริญญาบัตรตรวจสอบการแก้ไขอีกครั้งหนึ่งก่อนดำเนินการทดลองใช้ (Tryout)

ภาคผนวก จ
การให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค
เพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู

การให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียน ครั้งที่ 1 เรื่อง การปฐมนิเทศ

แนวคิดสำคัญ

การปฐมนิเทศการให้คำปรึกษากลุ่ม เป็นกระบวนการขั้นแรกของการให้คำปรึกษากลุ่มที่มีความประสงค์จะช่วยให้สมาชิกกลุ่มได้ทราบถึง เป้าหมายของการให้คำปรึกษากลุ่ม ความสำคัญของสมาชิกกลุ่ม ปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิก ความไว้วางใจที่มีต่อกันและกัน การให้ความเคารพในความคิด ความรู้สึกของเพื่อนสมาชิก การแสดงออกด้วยความจริงใจ ใส่ใจและเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน รวมทั้งการรักษาความลับซึ่งกันและกัน

คอเรีย (2012: 103) กล่าวว่า ในการปฐมนิเทศสมาชิกกลุ่ม สมาชิกจะมีการตื่นตัวในการดำเนินการตามขั้นตอนการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อสร้างความไว้วางใจให้เกิดขึ้นกับตนเอง เรียนรู้ที่จะแสดงความรู้สึกนึกคิด มีความเต็มใจที่จะเปิดเผยความกลัว ความวิตกกังวล พร้อมทั้งจะเปิดเผยตนเองให้คนอื่นรู้จัก มีการสร้างเป้าหมายภายในกลุ่ม เรียนรู้พื้นฐานของกระบวนการกลุ่มและทำตนให้มีส่วนร่วมในกลุ่ม

การปฐมนิเทศในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้การสร้างความคุ้นเคยซึ่งกันและกันของนักศึกษาวิชาชีพครูด้วยกิจกรรมจับคู่และจับกลุ่มสามคน (Dyads and Triads)(Jacobs; Masson; & 2012: 260-261) โดยสมาชิกกลุ่มจะมีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับสมาชิกกลุ่มคนอื่น สามารถฝึกฝนทักษะบางเรื่อง หรือทำกิจกรรมที่สามารถให้สมาชิกกลุ่มอีก 2 คนช่วยได้ ซึ่งกิจกรรมจับคู่และจับกลุ่มสามคนจะทำให้สมาชิกมีโอกาสเปลี่ยนสิ่งที่ต้องการออกเป็นคำพูดที่สนทนาโต้ตอบกับสมาชิกคนอื่นภายในกลุ่ม นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้ชี้แจงข้อตกลงของการเข้ากลุ่ม แจ้งวัตถุประสงค์ในการเข้ากลุ่ม อธิบายถึงกฎของกลุ่ม (Jacobs; Masson; & 2012: 125) รวมถึงแนวปฏิบัติต่างๆ ระหว่างการอยู่ในกลุ่ม เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้รับทราบเกี่ยวกับกระบวนการกลุ่มประโยชน์ที่จะได้รับการจากการเข้ากลุ่ม เป้าหมายของกลุ่ม วัตถุประสงค์ของกลุ่ม รวมถึงการตรวจสอบความคาดหวังของสมาชิกในการเข้ากลุ่ม

ในการปฐมนิเทศการให้คำปรึกษากลุ่ม ผู้วิจัยผสมผสานเทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่มโดยใช้ทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง (Person centered group counseling theory) ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อให้สมาชิกกลุ่มสำรวจตนเองได้อย่างเต็มที่ เปิดรับประสบการณ์และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ ประกอบด้วยเทคนิค การฟังอย่างใส่ใจ (Active listen) การถาม (Questioning) การยอมรับทางบวกอย่างไม่มีเงื่อนไข (Unconditional positive regard) การให้กำลังใจ (Encouragement) การสะท้อนเนื้อหา (Reflection of content) การสรุปความ (Summarizing) ทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพฤติกรรมนิยม (Behavioral group counseling theory) ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อให้สมาชิกกลุ่มการสร้างสภาพการณ์เรียนรู้ใหม่ ช่วยปรับแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ประกอบด้วยเทคนิค การเสริมแรง (Reinforcement)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อแนะนำตัวและสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้นำกลุ่มกับสมาชิกกลุ่ม และสร้างความคุ้นเคยในระหว่างสมาชิกกลุ่มด้วยกันเอง
2. เพื่อชี้แจงสมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ และความสำคัญของการเข้ารับการให้คำปรึกษากลุ่ม
3. เพื่อชี้แจงให้สมาชิกกลุ่มให้เข้าใจถึงข้อตกลงเบื้องต้นของกลุ่ม เกี่ยวกับบทบาทของสมาชิกกลุ่ม กฎในการเข้ารับการให้คำปรึกษากลุ่ม การรักษาความลับของสมาชิกกลุ่ม และการขออนุญาตบันทึกภาพและเสียง
4. เพื่อชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับตารางวัน เวลา จำนวนครั้ง ระยะเวลา รูปแบบ และวิธีการในการให้คำปรึกษากลุ่ม
5. เพื่อสร้างความไว้วางใจ (Trust) และความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน (Cohesion) ในกลุ่มสมาชิก

เวลา

เวลาที่ใช้ในการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค มีเวลา 2 ชั่วโมง

สื่อ/อุปกรณ์

1. ใบงานประกอบการให้คำปรึกษากลุ่ม ครั้งที่ 1 เรื่อง การแนะนำตนเอง
2. เอกสารประกอบการให้คำปรึกษากลุ่ม ครั้งที่ 1 เรื่อง การปฏิบัติตนในการเข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่ม
3. ปากกา
4. สมุดจดบันทึก

ขั้นตอนดำเนินการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค

1. ขั้นเริ่มต้นการให้คำปรึกษากลุ่ม

1.1 การให้คำปรึกษากลุ่มแต่ละครั้ง ผู้วิจัยจัดเก้าอี้ให้สมาชิกกลุ่มนั่งเป็นวงกลม และเมื่อสมาชิกกลุ่มนั่งเก้าอี้เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยสร้างสัมพันธภาพกับสมาชิกกลุ่ม โดยผู้วิจัยกล่าวต้อนรับ แนะนำตนเอง โดยผู้วิจัยบอกถึงความรู้สึกที่ดีที่ได้มาเข้าร่วมกลุ่ม และให้สมาชิกกลุ่มแนะนำตนเองทีละคน เพื่อให้สมาชิกกลุ่มเกิดความรู้สึกคุ้นเคยกันในเบื้องต้น

1.2 ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ และความสำคัญของการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค รวมทั้งบทบาทหน้าที่ของสมาชิกกลุ่ม และผู้วิจัยตลอดจนระยะเวลาและสถานที่ในการให้คำปรึกษากลุ่ม

1.3 ผู้วิจัยแจกสมุดจดบันทึกและปากกาให้กับสมาชิกกลุ่ม พร้อมทั้งชี้แจงให้สมาชิกจดบันทึกเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นภายในกลุ่ม ตลอดจนความคิด ความรู้สึก และสิ่งที่ยากจะทำลงในสมุดจดบันทึกทุกครั้งภายหลังการให้คำปรึกษากลุ่มแต่ละครั้งเสร็จสิ้น

2. ขั้นตอนการให้คำปรึกษากลุ่ม

ผู้วิจัยผสมผสานเทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่มมาใช้ในการดำเนินการเพื่อให้สมาชิกกลุ่มรับทราบและเข้าใจการปฐมนิเทศ ดังนี้

2.1 ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มทำกิจกรรมจับคู่และจับกลุ่มสามคน ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

2.1.1 ผู้วิจัยอธิบายกิจกรรมจับคู่และจับกลุ่มสามคน โดยอธิบายว่าสมาชิกทุกคนจะต้องแนะนำตนเองตามหัวข้อในใบงานแนะนำตนเองที่ผู้วิจัยแจกให้ โดยผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มบันทึกข้อความลงในใบงานแนะนำตนเอง ซึ่งใช้เวลาในการบันทึกประมาณ 5 นาที เมื่ออธิบายเสร็จสิ้นแล้วผู้วิจัยเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มซักถามข้อสงสัย แล้วผู้วิจัยแจกปากกาและใบงานแนะนำตนเองให้กับสมาชิกกลุ่ม

2.1.2 ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มจับคู่สมาชิกด้วยกันเอง โดยให้จับคู่กับเพื่อนสมาชิกกลุ่มที่นั่งติดกัน แล้วผลัดกันแนะนำตนเองตามหัวข้อในใบงานแนะนำตนเอง แล้วจึงให้สมาชิกเปลี่ยนคู่ผลัดกันแนะนำตนเอง จนครบทุกคน โดยมีหัวข้อ ดังนี้

- 1) ชื่อ.....นามสกุล.....ชื่อเล่น.....
- 2) สาขาวิชา.....
- 3) โรงเรียนเก่าชื่อ.....จังหวัด.....
- 4) ภูมิลำเนาเดิม จังหวัด.....
- 5) วิชาที่ชอบเรียนในระดับมหาวิทยาลัย.....
- 6) วิชาที่ไม่ชอบเรียนในระดับมหาวิทยาลัย.....
- 7) สิ่งที่มีใจที่สุดเกี่ยวกับการเรียน คือ.....
- 8) สิ่งที่มีใจเสียใจที่สุดเกี่ยวกับการเรียน คือ.....
- 9) คติประจำใจในการใช้ชีวิต คือ.....
- 10) สิ่งที่ยากได้รับในการให้คำปรึกษากลุ่ม.....

2.1.3 ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มจับกลุ่มสามคน โดยผู้วิจัยร่วมจับกลุ่มกับสมาชิกกลุ่มด้วย แล้วจึงให้สมาชิกกลุ่มบอกชื่อ และลักษณะเด่น ของสมาชิกในกลุ่มที่จับกลุ่มกันสามคน เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้ตรวจสอบการจดจำกันได้ และเป็นการสร้างความคุ้นเคยไว้วางใจกันของสมาชิกภายในกลุ่ม หลังจากนั้นจึงให้สมาชิกกลุ่มผลัดกันจับกลุ่มสามคนจนครบทุกคน

2.1.4 ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มกลับเข้านั่งที่ภายในกลุ่มเป็นรูปวงกลม แล้วให้สมาชิกกลุ่มแนะนำตนเองอีกครั้ง เพื่อเป็นการทบทวนความจำให้กับสมาชิกคนอื่นภายในกลุ่ม

2.1.5 ผู้วิจัยถามสมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับข้อคิดและประโยชน์ที่ได้จากการทำกิจกรรมจับคู่และจับกลุ่มสามคน ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติมว่าการแนะนำตนเองเป็นจุดเริ่มต้นของการทำความรู้จักผู้อื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเรียนในระดับอุดมศึกษา ความคุ้นเคยกันจะช่วยให้เราสามารถที่จะ

ช่วยเหลือกันได้ สมาชิกกลุ่มจึงควรเปิดใจและพูดคุยกันด้วยความจริงใจ บรรยากาศแห่งมิตรภาพ และการช่วยเหลือกันก็จะเกิดขึ้นภายในกลุ่ม ผู้วิจัยใช้เทคนิคการฟังอย่างใส่ใจ การถาม การยอมรับทางบวกอย่างไม่มีเงื่อนไข การให้กำลังใจ การสะท้อนเนื้อหา การสรุปความ เพื่อให้สมาชิกกลุ่มมีความไว้วางใจ กล้าที่จะเปิดเผยมุมมองของตนเอง

2.2 ผู้วิจัยให้สมาชิกร่วมกันกำหนดข้อตกลงและแนวทางการปฏิบัติตนในการให้คำปรึกษากลุ่ม โดยผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

2.2.1 ผู้วิจัยถามสมาชิกกลุ่มว่าเมื่อเข้ามาอยู่ในกลุ่ม กลุ่มนี้จึงเปรียบเสมือนสังคมหรือห้องเรียนห้องหนึ่ง สมาชิกกลุ่มอยากให้อะไรกลุ่มนี้เป็นอย่างไร สมาชิกกลุ่มอยากได้อะไร และสมาชิกกลุ่มไม่อยากให้อะไรกลุ่มนี้เป็นอย่างไร สมาชิกกลุ่มมีความต้องการ และความคาดหวังอะไรจากกลุ่มนี้ ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยรับฟังสมาชิกกลุ่มอย่างไม่มีเงื่อนไข

2.2.2 ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มร่วมกันสร้างข้อตกลงและแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทของสมาชิกกลุ่ม พฤติกรรมในการเข้าร่วมกลุ่ม และการรักษาความลับในการเข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อให้กลุ่มดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น สมาชิกกลุ่มต้องรักษาความลับกับเรื่องราวต่างๆ ภายในกลุ่ม สมาชิกกลุ่มต้องตรงเวลาเพื่อช่วยให้กิจกรรมสามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ สมาชิกกลุ่มจะต้องไม่รบกวนด้วยการแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เช่น การนำอาหารหรือเครื่องดื่มมารับประทานในระหว่างการให้คำปรึกษากลุ่ม ไม่พูดคุยกันเองหรือไม่เล่นโทรศัพท์มือถือขณะให้คำปรึกษากลุ่ม เป็นต้น

2.2.3 ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มช่วยกันสรุปข้อตกลงและแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทของสมาชิกกลุ่ม แล้วให้สมาชิกกลุ่มยกมือรับรองข้อตกลงและแนวปฏิบัติ ผู้วิจัยใช้เทคนิคการเสริมแรง เพื่อให้กำลังใจแก่สมาชิกกลุ่มในการยอมรับข้อตกลงและแนวทางการปฏิบัติ เพื่อนำไปสู่การมีแรงจูงใจในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมต่อไป

2.2.4 ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษากลุ่ม จุดมุ่งหมาย เป้าหมาย กระบวนการ เนื้อหา ระยะเวลา สถานที่ บทบาทของผู้นำ บทบาทของสมาชิกกลุ่มเพิ่มเติม โดยชี้แจงกับสมาชิกกลุ่มว่าการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคจะใช้เวลาในการให้คำปรึกษากลุ่มทั้งหมด 5 สัปดาห์ สมาชิกกลุ่มจะเข้าร่วมกลุ่มกันสัปดาห์ละ 2 ครั้ง ใช้เวลาประมาณ 2 ชั่วโมงต่อครั้ง จากนั้นเว้นระยะเวลาอีก 4 สัปดาห์ สมาชิกกลุ่มจะมาพบกันอีก 1 ครั้ง เมื่อสิ้นสุดการติดตามผล ผู้วิจัยจึงให้สมาชิกสอบถามข้อสงสัยเพิ่มเติม และผู้วิจัยจึงตอบข้อสงสัยต่างๆ ให้กับสมาชิกกลุ่ม และผู้วิจัยแจกเอกสารประกอบการให้คำปรึกษากลุ่มครั้งที่ 1 เรื่อง การปฏิบัติตนในการเข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่ม ให้กับสมาชิกกลุ่ม

2.3 ผู้วิจัยขออนุญาตสมาชิกกลุ่มบันทึกวีดิทัศน์ทุกครั้ง เพื่อเป็นประโยชน์ในการวิจัย โดยแจ้งกับสมาชิกกลุ่มว่าวีดิทัศน์ที่บันทึกในการให้คำปรึกษากลุ่มจะไม่นำไปเผยแพร่ที่ใดแต่จะนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ในการวิจัยเท่านั้น

3. ขั้นตอนการให้คำปรึกษากลุ่ม

3.1 ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มร่วมกันสรุป วัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษากลุ่ม ความต้องการ และความคาดหวังของสมาชิกกลุ่มจะได้รับ รวมทั้งบทบาทหน้าที่ของสมาชิกกลุ่ม

3.2 ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มซักถามข้อสงสัย เกี่ยวกับรายละเอียดของการให้คำปรึกษากลุ่ม ผู้วิจัยร่วมกับสมาชิกกลุ่มร่วมกันสรุปสิ่งที่ได้สนทนาเพื่อตรวจสอบความเข้าใจที่ตรงกัน

3.3 ผู้วิจัยนัดหมาย วัน เวลา และสถานที่ในการให้คำปรึกษากลุ่มครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. สังเกตจากการให้ความสนใจ ความร่วมมือในการเข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่ม
2. สังเกตจากการตอบคำถามของสมาชิกกลุ่ม การให้ข้อมูลและการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ ข้อตกลง พฤติกรรม บทบาทและหน้าที่ของสมาชิกกลุ่มในการเข้าร่วมกลุ่ม

ใบงานประกอบการให้คำปรึกษากลุ่ม ครั้งที่ 1 เรื่อง การแนะนำตนเอง

คำชี้แจง

ให้สมาชิกกลุ่มบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับตนเองลงในช่องว่างด้านล่างนี้

1. ชื่อ.....นามสกุล.....ชื่อเล่น.....
2. สาขาวิชา.....
3. โรงเรียนเก่าชื่อ.....จังหวัด.....
4. ภูมิลำเนาเดิม จังหวัด.....
5. วิชาที่ชอบเรียนในระดับมหาวิทยาลัย.....
.....
.....
6. วิชาที่ไม่ชอบเรียนในระดับมหาวิทยาลัย.....
.....
.....
7. สิ่งที่มีใจที่สุดเกี่ยวกับการเรียน คือ.....
.....
.....
8. สิ่งที่มีใจเสียใจที่สุดเกี่ยวกับการเรียน คือ.....
.....
.....
9. คติประจำใจในการใช้ชีวิต คือ.....
.....
.....
10. สิ่งที่ยากได้รับในการให้คำปรึกษากลุ่ม.....
.....
.....

เอกสารประกอบการให้คำปรึกษากลุ่ม ครั้งที่ 1 เรื่อง การปฏิบัติตนในการเข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่ม

ข้อปฏิบัติพื้นฐานในการให้คำปรึกษากลุ่ม

1. สมาชิกกลุ่มจะต้องรักษาความลับของสมาชิกภายในกลุ่ม โดยเรื่องราวที่พูดคุยกันภายในกลุ่มจะถูกเก็บเป็นความลับ สมาชิกกลุ่มจะไม่นำเรื่องราวไปเผยแพร่ภายนอกกลุ่ม
2. สมาชิกกลุ่มจะต้องมีความตรงต่อเวลา เพื่อช่วยให้การให้คำปรึกษากลุ่มดำเนินไปได้ อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์ต่อสมาชิกกลุ่ม
3. สมาชิกกลุ่มจะต้องไม่แสดงพฤติกรรมที่เป็นการรบกวนสมาชิกคนอื่นในระหว่างการให้คำปรึกษากลุ่ม

บทบาทของผู้วิจัยและสมาชิกกลุ่ม

บทบาทผู้วิจัย

1. เป็นผู้คอยให้คำแนะนำและสานความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่มให้สามารถแก้ไขปัญหาของตนเองได้ โดยผู้นำกลุ่มจะเป็นผู้คอยชี้นำในระยะแรก และจะค่อยลดบทบาทลงในระยะหลัง เพื่อให้สมาชิกกลุ่มสามารถหาแนวทางการแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. เป็นผู้นำการให้คำปรึกษากลุ่มที่มีความหลากหลาย ซึ่งจะส่งผลให้สมาชิกกลุ่มได้เกิดแนวทางในการพัฒนาตนเองได้อย่างเหมาะสม

บทบาทสมาชิกกลุ่ม

1. เป็นผู้พูด ผู้ฟังที่ดี ร่วมกันแลกเปลี่ยนประสบการณ์ความคิดเห็น ความรู้สึก และการกระทำที่เหมาะสมกับสมาชิกภายในกลุ่ม
2. ให้กำลังใจแก่สมาชิกกลุ่มในการที่จะแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาตนเองไปสู่แนวทางที่เหมาะสมของแต่ละคน
3. เรียนรู้แนวทางที่จะนำไปปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหาของตนเองจากการฟังและอภิปรายของสมาชิกกลุ่ม
4. มีความตั้งใจ เต็มใจ และเสียสละในการให้ความร่วมมือในการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค เพื่อที่จะได้เกิดประโยชน์ต่อสมาชิกมากที่สุด
5. สังเกตพฤติกรรมของตนเองและสมาชิกกลุ่มคนอื่น หากช่วยเหลือได้พร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือด้วยกัลยาณมิตรที่ดี แสดงออกถึงความจริงใจ และตั้งใจที่จะช่วยเหลืออย่างแท้จริง

การให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียน ครั้งที่ 2 เรื่อง ปณิธานแห่งตนทางการเรียน

แนวคิดสำคัญ

การพัฒนาปณิธานแห่งตนทางการเรียน เป็นการพัฒนาเพื่อช่วยให้บุคคลเกิดแรงจูงใจในการแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมในการหาทางไปสู่เป้าหมายของตนทางการเรียน ปณิธานแห่งตนทางการเรียนจึงประกอบด้วยแรงจูงใจภายในและแรงจูงใจภายนอก โดยมองว่าปณิธานแห่งตนถูกกำกับด้วยปัจจัยภายนอก (แรงจูงใจภายนอก) เป็นการยอมทำตามการร้องขอของผู้อื่นเพื่อที่จะได้รับของรางวัลตามที่คาดหวังไว้หรือหลีกเลี่ยงการถูกลงโทษ ส่วนอีกด้านหนึ่งเป็นการตัดสินใจที่จะกระทำด้วยตนเองอันเป็นผลจากการกำกับของปัจจัยภายใน (แรงจูงใจภายใน) ซึ่งเกี่ยวข้องกับการแสดงพฤติกรรมที่มาจากความสนใจ ความสนุกสนาน และความพึงพอใจ (Ryan & Deci, 2000: 70-71) โดยองค์ประกอบของปณิธานแห่งตนทางการเรียน จำนวน 6 องค์ประกอบ คือ การเลือกและการตัดสินใจทางการเรียน การแก้ปัญหาทางการเรียน การตั้งเป้าหมายทางการเรียน การสนับสนุนตนเองทางการเรียน การควบคุมตนเองทางการเรียน และการตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน

การพัฒนาให้สมาชิกกลุ่มมีความรู้เกี่ยวกับปณิธานแห่งตนทางการเรียน ผู้วิจัยผสมผสานเทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่ม จากทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพฤติกรรมนิยม (Behavioral group counseling theory) ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อให้สมาชิกกลุ่มสร้างสภาพการณ์เรียนรู้ใหม่ ช่วยปรับแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ประกอบด้วยเทคนิคการสอน (Coaching) ทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบมุ่งเน้นคำตอบ (Solution-focused group counseling theory) ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อให้สมาชิกกลุ่มเปลี่ยนมุมมองหรือกรอบแนวคิดให้กับตนเอง ประกอบด้วยเทคนิคคำถามปาฏิหาริย์ (Miracle question) และทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบแอดเลอร์ (Adlerian group counseling theory) ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อให้สมาชิกกลุ่มมองหาทางเลือกและสร้างทางเลือกใหม่ในการพัฒนาตนเอง ประกอบด้วยเทคนิคการให้กำลังใจ (Encouragement)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มตระหนักถึงความคิด ความรู้สึกของตนเองเกี่ยวกับปณิธานแห่งตนทางการเรียน
2. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มรับทราบและทำความเข้าใจเกี่ยวกับปณิธานแห่งตนทางการเรียน
3. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มรับทราบถึงประโยชน์จากการเข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียน

เวลา

เวลาที่ใช้ในการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค มีเวลา 2 ชั่วโมง

สื่อ/อุปกรณ์

1. ใบงานประกอบการให้คำปรึกษากลุ่ม ครั้งที่ 2 เรื่อง เป้าหมายทางการเรียนของตนเอง
2. เอกสารประกอบการให้คำปรึกษากลุ่ม ครั้งที่ 2 เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับปณิธานแห่งตนทางการเรียน

ขั้นตอนดำเนินการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค

1. ขั้นเริ่มต้นการให้คำปรึกษากลุ่ม

1.1 ผู้วิจัยทักทายสมาชิกกลุ่ม เพื่อให้สมาชิกกลุ่มเกิดความคุ้นเคยและไว้วางใจ และให้สมาชิกทบทวนข้อตกลง กฎ บทบาทในการให้คำปรึกษากลุ่ม และให้สมาชิกกลุ่มทบทวนถึงประสบการณ์จากการให้คำปรึกษากลุ่มครั้งที่ 1

1.2 ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการทำความเข้าใจเกี่ยวกับปณิธานแห่งตนทางการเรียน

2. ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษากลุ่ม

ผู้วิจัยผสมผสานเทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่มมาใช้ในการดำเนินการเพื่อให้สมาชิกกลุ่มรับทราบและเข้าใจปณิธานแห่งตนทางการเรียน ดังนี้

2.1 ผู้วิจัยร่วมสนทนากับสมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับเจตคติที่มีต่อการเรียน โดยเน้นความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมที่มีต่อการเรียน

2.2 ผู้วิจัยสนทนากับสมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับบุคคลที่มีปณิธานแห่งตนทางการเรียนว่ามีลักษณะอย่างไร ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มช่วยกันยกตัวอย่างของเพื่อนในห้องเรียนที่มีปณิธานแห่งตนทางการเรียนให้สมาชิกกลุ่มรับฟัง และให้สมาชิกกลุ่มซักถามหากมีข้อสงสัย

2.3 ผู้วิจัยใช้เทคนิคการสอน อธิบายความหมาย องค์ประกอบ และประโยชน์ของปณิธานแห่งตนทางการเรียน แล้วผู้วิจัยแจกเอกสารประกอบการให้คำปรึกษากลุ่ม ครั้งที่ 2 เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับปณิธานแห่งตนทางการเรียน ให้กับสมาชิกกลุ่ม แล้วให้สมาชิกกลุ่มแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปณิธานแห่งตนทางการเรียน

2.4 ผู้วิจัยถามถึงสภาพการณ์เรียนในปัจจุบันของสมาชิกกลุ่มว่าเป็นอย่างไร แล้วผู้วิจัยใช้เทคนิคคำถามปาทิหารีย์ให้สมาชิกกลุ่มตอบคำถามปาทิหารีย์ ครั้งละ 1 คน ผู้วิจัยถามคำถามปาทิหารีย์สมาชิกกลุ่มว่า สมมติว่า คืนหนึ่งในขณะที่สมาชิกกลุ่มกำลังนอนหลับ แล้วมีปาทิหารีย์เกิดขึ้นจริง สมาชิกกลุ่มคาดหวังหรืออยากให้เกิดอะไรขึ้นกับการเรียนของตนเอง ? มันจะเป็นอย่างไร ? และมีอะไรแตกต่างไปจากเดิม ? ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มได้พูดเกี่ยวกับปาทิหารีย์

2.5 ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มตั้งเป้าหมายทางการเรียนของตนเอง โดยให้สมาชิกกลุ่มได้อธิบายเกี่ยวกับเป้าหมายทางการเรียนของตนเอง เกี่ยวกับความเป็นไปได้ที่จะเกิดขึ้น และมีพฤติกรรมใดบ้างที่เกี่ยวข้องกับเป้าหมายทางการเรียนที่จะเกิดขึ้น โดยผู้วิจัยจะรับฟังและให้กำลังใจ โดยใช้เทคนิคการให้กำลังใจ ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มทำใบงานประกอบการให้คำปรึกษากลุ่ม ครั้งที่ 2 เรื่อง เป้าหมายทางการเรียนของตนเอง

2.6 ผู้วิจัยให้สมาชิกช่วยกันสรุปความหมาย องค์ประกอบ และประโยชน์ของปณิธานแห่งตนทางการเรียน ด้วยบรรยากาศที่เป็นกันเอง

3. ขั้นตอนการให้คำปรึกษากลุ่ม

3.1 ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มช่วยกันสรุปข้อคิด และประโยชน์ที่ได้รับจากการให้คำปรึกษากลุ่มในครั้งนี้ ผู้วิจัยสรุปเน้นย้ำถึงความสำคัญของการมีปณิธานแห่งตนทางการเรียน ว่าเป็นสิ่งที่มีความสำคัญช่วยพัฒนาสมาชิกกลุ่มให้สามารถพัฒนาตนเองทางการเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.2 ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มซักถามข้อสงสัยในประเด็นต่างๆ จากการให้คำปรึกษากลุ่มในครั้งนี้

3.3 ผู้วิจัยนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ในการให้คำปรึกษากลุ่มครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. สังเกตจากความกระตือรือร้น การซักถาม และการใส่ใจของสมาชิกกลุ่มในการให้คำปรึกษากลุ่ม
2. สังเกตจากความร่วมมือในการทำกิจกรรมและการแสดงความคิดเห็น

เอกสารประกอบการให้คำปรึกษากลุ่ม ครั้งที่ 2 เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับปณิธานแห่งตนทางการเรียน

ความหมายของปณิธานแห่งตนทางการเรียน

ปณิธานแห่งตนทางการเรียน หมายถึง ลักษณะที่แสดงให้เห็นว่านักศึกษาวิชาชีพครูมีความคิด ความรู้สึก และมีแนวโน้มที่จะเกิดพฤติกรรมที่จะนำไปสู่ความมุ่งมั่นในการเลือกและตัดสินใจทางการเรียน การแก้ปัญหาทางการเรียนการตั้งเป้าหมายทางการเรียน การสนับสนุนตนเองทางการเรียน การควบคุมตนเองทางการเรียน และการตระหนักอยู่ในตนเองทางการเรียน ตามที่ตั้งใจไว้เกี่ยวกับการเรียน ไม่อยู่ภายใต้อิทธิพลของบุคคลอื่น และยอมรับในสิ่งที่เกิดขึ้น

องค์ประกอบของของปณิธานแห่งตนทางการเรียน

โดยองค์ประกอบของปณิธานแห่งตนทางการเรียน จำนวน 6 องค์ประกอบ คือ

1. การเลือกและการตัดสินใจทางการเรียน

การที่นักศึกษาวิชาชีพครูมีการคิดวิเคราะห์ พิจารณาไตร่ตรองอย่างละเอียดรอบคอบ เพื่อคัดสรรทางเลือกที่ตนเองสนใจ เหมาะสมกับตน อันจะนำไปสู่การตัดสินใจที่เป็นแนวทางการปฏิบัติในการดำเนินการตามปณิธานทางการเรียน ได้แก่ การลงทะเบียนเรียน การเลือกวิชาที่เรียน การจัดสรรเวลาทำการบ้านหรือรายงาน การแบ่งกลุ่มทำงาน

2. การแก้ปัญหาทางการเรียน

การที่นักศึกษาวิชาชีพครูมีความมุ่งมั่นในการคิดวิเคราะห์เกี่ยวกับสภาพการณ์ที่เป็นปัญหาจากข้อมูลที่เกิดขึ้นทางการเรียน เพื่อนำไปสู่การจัดการข้อมูลหรือสภาพการณ์ที่เป็นอุปสรรคในการเรียนให้เกิดการคลี่คลาย ได้แก่ การไม่เข้าใจบทเรียน การบ้านหรือรายงานส่งไม่ทัน อ่านหนังสือเตรียมตัวสอบไม่ทัน ไม่ทำตารางการเรียน ไม่ชอบวิชาที่เรียน

3. การตั้งเป้าหมายทางการเรียน

การที่นักศึกษาวิชาชีพครูมีความมุ่งมั่นในการกำหนดจุดหมายทางการเรียน โดยคำนึงถึงความรู้ความสามารถ ความสนใจและความถนัดของตนเอง ได้แก่ การวางแผนการเรียน การมีความพยายามที่จะเข้าใจบทเรียน การทำการบ้านหรือรายงานส่งทันกำหนด การตั้งใจเรียน การทบทวนบทเรียน การไม่เที่ยวเตร่ การจัดสรรเวลาในการเรียน

4. การสนับสนุนตนเองทางการเรียน

การที่นักศึกษาวิชาชีพครูมีความมุ่งมั่นในการหาแนวทางที่จะช่วยเหลือตนเองทางการเรียน หรือขอความช่วยเหลือจากเพื่อน อาจารย์ หน่วยงาน หรือบุคคลอื่น เพื่อให้ตนเองประสบความสำเร็จทางการเรียน ได้แก่ การทบทวนบทเรียน การทำการบ้านหรือรายงานให้เสร็จทันกำหนดส่ง การเข้าห้องสมุดเพื่อค้นคว้าหรืออ่านหนังสือ การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อค้นคว้าหาความรู้

การติวหนังสือกับเพื่อน การติดตามสอบถามเรื่องการเรียนกับเพื่อน การติดตามข่าวสารทางการเรียนจากเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัย

5. การควบคุมตนเองทางการเรียน

การที่นักศึกษาวิชาชีพครูมีความมุ่งมั่นที่จะกำกับตนเองด้านการเรียนอย่างเคร่งครัด โดยการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง ให้แสดงพฤติกรรมที่ถูกต้องและสอดคล้องกับการเรียน ได้แก่ การควบคุมการเข้าเรียน การฟังบรรยาย การทำการบ้านให้ทันเวลา การทบทวนบทเรียน

6. การตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน

การที่นักศึกษาวิชาชีพครูมีความมุ่งมั่นที่จะทำความเข้าใจในอารมณ์ ความคิด ความรู้สึก ความต้องการ ความสนใจ พฤติกรรม และความสามารถของตนเอง รับรู้ข้อดีและข้อควรปรับปรุงด้านการเรียน เพื่อนำไปพัฒนาหรือปรับปรุงตนเองให้ประสบความสำเร็จในด้านการเรียน ได้แก่ ความขยันหมั่นเพียรในการเรียน ขาดทักษะในการเรียนบางด้านเลือกวิชาที่ไม่เหมาะสมกับความถนัดของตนเอง เรียนวิชาที่ไม่สอดคล้องไม่ตรงกับความถนัดของตนเอง

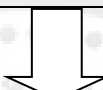
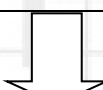
ประโยชน์ของปณิธานแห่งตนทางการเรียน

การพัฒนาปณิธานแห่งตนทางการเรียน เป็นการพัฒนาเพื่อช่วยให้บุคคลเกิดแรงจูงใจในการแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมในการเป็นหาทางไปสู่เป้าหมายของตนทางการเรียน ปณิธานแห่งตนทางการเรียนจึงประกอบด้วยแรงจูงใจภายในและแรงจูงใจภายนอก โดยมองว่าปณิธานแห่งตนถูกกำกับด้วยปัจจัยภายนอก (แรงจูงใจภายนอก) เป็นการยอมทำตามการร้องขอของผู้อื่นเพื่อที่จะได้รับของรางวัลตามที่คาดหวังไว้หรือหลีกเลี่ยงการถูกลงโทษ ส่วนอีกด้านหนึ่งเป็นการตัดสินใจที่จะกระทำด้วยตนเองอันเป็นผลจากการกำกับของปัจจัยภายใน (แรงจูงใจภายใน) ซึ่งเกี่ยวข้องกับการแสดงพฤติกรรมที่มาจากความสนใจ ความสนุกสนาน และความพึงพอใจ (Ryan & Deci. 2000: 70-71) การพัฒนานักศึกษาวิชาชีพครูให้มีปณิธานแห่งตนทางการเรียนได้นั้น จะช่วยลดพฤติกรรม การเรียนที่ไม่เหมาะสม นักศึกษาสามารถพัฒนาพฤติกรรมทางการเรียนของตนเองส่งผลให้นักศึกษาวิชาชีพครูเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ สำเร็จการศึกษาดังที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสังคม เป็นผู้ที่รอบรู้และสามารถที่จะสื่อสารนำความคิดของตนเองไปสู่สังคมได้ เป็นคนที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ สามารถนำตนเองไปสู่การปฏิบัติตนทางการเรียนเพื่อให้สำเร็จ การศึกษา สามารถที่จะไปประกอบอาชีพตามที่ได้ตั้งใจไว้

ใบงานประกอบการให้คำปรึกษากลุ่ม
ครั้งที่ 2 เรื่อง เป้าหมายทางการเรียนของตนเอง

คำชี้แจง

ให้สมาชิกกลุ่มบันทึกข้อความตามความคิดเห็นของตนเองลงในช่องว่าง

ปฏิกิริยาทางการเรียนที่อยากให้เกิดขึ้นกับตนเอง

เป้าหมายทางการเรียนของตนเอง

พฤติกรรมที่นำไปสู่เป้าหมายทางการเรียนของตนเอง

การให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียน ครั้งที่ 3 เรื่อง การเลือกและตัดสินใจทางการเรียน

แนวคิดสำคัญ

การเลือกถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้เกิดคุณภาพชีวิตเชิงบวกมากกว่าองค์ประกอบด้านอื่นๆ รวมกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มนักศึกษาวิชาชีพครูที่กำลังศึกษาอยู่ การที่นักศึกษาวิชาชีพครูระบุว่าตนเองชอบหรือไม่ชอบอะไรและเลือกสิ่งนั้น นักศึกษาวิชาชีพครูควรมีประสบการณ์และเคยชินกับตัวเลือกนั้นๆ และสามารถเลือกโดยปราศจากอิทธิพลจากบุคคลอื่นๆ เพราะถือว่าเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานอย่างหนึ่งของมนุษย์

การตัดสินใจเป็นขั้นตอนที่ต่อจากการเลือก เป็นกระบวนการคิดที่ใช้ในการพิจารณาเลือกทางเลือกสิ่งที่ดีที่สุดจากตัวเลือกที่มีอยู่ โดยกระบวนการตัดสินใจเริ่มต้นที่ปัญหาที่จะต้องตัดสินใจแก้ไข อาจมีสาเหตุ เช่น มีตัวเลือกน้อยหรือมีปัจจัยอื่นที่เกี่ยวข้องทำให้การตัดสินใจผิดพลาดไป

การเลือกและตัดสินใจทางการเรียน (Learning choice making and Learning decision making) เป็นการทำให้นักศึกษาวิชาชีพครูมีการคิดวิเคราะห์ พิจารณาไตร่ตรองอย่างละเอียดรอบคอบ เพื่อคัดสรรทางเลือกที่ตนเองสนใจ เหมาะสมกับตน อันจะนำไปสู่การตัดสินใจที่เป็นแนวทางการปฏิบัติในการดำเนินการตามปณิธานทางการเรียน ได้แก่ การลงทะเบียนเรียน การเลือกวิชาที่เรียน การจัดสรรเวลาทำการบ้านหรือรายงาน การแบ่งกลุ่มทำงาน

การพัฒนาการเลือกและตัดสินใจทางการเรียน เป็นการพัฒนาให้นักศึกษาวิชาชีพครูมีทักษะในการเลือกและตัดสินใจทางการเรียนได้เหมาะสมกับตนเอง เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในการพัฒนาครั้งนี้ ผู้วิจัยผสมผสานเทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่ม จากทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม (Rational emotive behavior group counseling theory) ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อช่วยให้บุคคลได้คิดอย่างมีเหตุผลที่ชัดเจน มีความรู้สึกที่เหมาะสม และมีพฤติกรรมที่มีประสิทธิภาพ จะช่วยให้นักศึกษาวิชาชีพครูมีความตั้งใจที่จะเลือกและตัดสินใจทางการเรียนได้อย่างเหมาะสม มีเป้าหมาย และบรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วยเทคนิค การสอนทฤษฎี A-B-C (Teaching the A-B-Cs of REBT) และการโต้แย้งกับความเชื่อที่ไม่สมเหตุสมผล (Disputing irrational belief) ทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพฤติกรรมนิยม (Behavioral group counseling theory) ซึ่งมีเป้าหมายในการสร้างสภาพการณ์เรียนรู้ใหม่ ช่วยปรับแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ประกอบด้วยเทคนิค การใช้สถานการณ์จำลอง (Simulation) และการเสริมแรง (Reinforcement)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มเรียนรู้เกี่ยวกับทฤษฎี A-B-C สามารถตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขการให้คุณค่าและเจตคติของตนที่มีต่อสถานการณ์การเลือกและตัดสินใจทางการเรียน
2. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มวิเคราะห์จากสถานการณ์จากการเลือกเพื่อนำไปสู่การตัดสินใจได้
3. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มโต้แย้งต่อความไม่มีเหตุผล ความไม่สอดคล้องเชื่อมโยงกันของความคิดที่จะมีผลต่อพฤติกรรม

เวลา

เวลาที่ใช้ในการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค มีเวลา 2 ชั่วโมง

สื่อ/อุปกรณ์

1. เอกสารประกอบการให้คำปรึกษากลุ่ม ครั้งที่ 3 เรื่อง Diagram การสอนทฤษฎี A-B-C ของการบำบัดแบบ REBT
2. ใบงานประกอบการให้คำปรึกษากลุ่ม ครั้งที่ 3 เรื่อง การคิดอย่างมีเหตุผลด้วยตนเอง เกี่ยวกับการเลือกและตัดสินใจทางการเรียน
3. ใบงานประกอบการให้คำปรึกษากลุ่ม ครั้งที่ 3 เรื่อง สถานการณ์การเลือกและตัดสินใจทางการเรียน

ขั้นตอนดำเนินการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค

1. ขั้นเริ่มต้นการให้คำปรึกษากลุ่ม

1.1 ผู้วิจัยทักทายสมาชิกกลุ่ม เพื่อให้สมาชิกกลุ่มเกิดความคุ้นเคยและไว้วางใจ และให้สมาชิกกลุ่มทบทวนข้อตกลง กฎ บทบาทในการให้คำปรึกษากลุ่ม และให้สมาชิกกลุ่มทบทวนถึงประสบการณ์จากการให้คำปรึกษากลุ่มครั้งที่ 2 โดยผู้วิจัยรับฟังและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมหากมีส่วนที่ขาดหายไป

1.2 ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการพัฒนาการเลือกและตัดสินใจทางการเรียน

2. ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษากลุ่ม

ผู้วิจัยผสมผสานเทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่มมาใช้ในการดำเนินการเพื่อพัฒนาการเลือกและตัดสินใจทางการเรียน ดังนี้

2.1 ผู้วิจัยร่วมสนทนากับสมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่างๆในการเลือกและตัดสินใจทางการเรียนที่สมาชิกกลุ่มได้เคยประสบมา

2.2 ผู้วิจัยอธิบายทฤษฎี A-B-C ของการบำบัดแบบ REBT ให้กับสมาชิกกลุ่ม โดยผู้วิจัยแจกเอกสารประกอบการให้คำปรึกษากลุ่ม ครั้งที่ 3 เรื่อง Diagram การสอนทฤษฎี A-B-C ของการบำบัดแบบ REBT ให้สมาชิกกลุ่ม แล้วผู้วิจัยจึงอธิบายให้กับสมาชิกกลุ่มรับฟัง

2.3 ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มได้ฝึกวิเคราะห์สถานการณ์ปัญหาการเลือกและตัดสินใจทางการเรียน โดยใช้เทคนิคการโต้แย้งกับความเชื่อที่ไม่สมเหตุสมผล ให้สมาชิกกลุ่มอธิบายโต้แย้งความเชื่อที่ไม่สมเหตุสมผล ดังนี้

A = Activating event	บอกเหตุการณ์การเลือกและตัดสินใจทางการเรียนทางลบ (สถานการณ์ที่เป็นปัญหา) ที่เกิดขึ้น
B = Beliefs	ความเชื่อที่ไม่สมเหตุสมผลต่อเหตุการณ์นั้น
C = Consequences	เกิดผลที่ตามมาทางอารมณ์หรือพฤติกรรม
E = Effect	ทำให้มีความเชื่อที่สมเหตุสมผลแทนที่ความเชื่อที่ไม่สมเหตุสมผล (ปรับความคิด)
F = Feeling	มีความรู้สึกใหม่ที่เกิดขึ้น

2.4 ผู้วิจัยใช้เทคนิคสถานการณ์จำลอง โดยการมอบใบงานประกอบการให้คำปรึกษากลุ่ม ครั้งที่ 3 เรื่อง สถานการณ์การเลือกและตัดสินใจการลงทะเบียนเรียน ให้กับสมาชิกกลุ่ม ซึ่งเป็นปัญหาในการเลือกและตัดสินใจในการเรียน ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มอ่านสถานการณ์จากใบงานที่มอบให้ ซึ่งเป็นสถานการณ์ที่จะนำไปสู่การตอบคำถาม เมื่อสมาชิกกลุ่มอ่านใบงานเสร็จสิ้นแล้ว ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มตอบคำถามลงในใบงาน แล้วให้สมาชิกกลุ่มร่วมกันอภิปราย แสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ จากประสบการณ์และความคิดเห็นส่วนตัว แล้วผู้วิจัยใช้เทคนิคการเสริมแรงให้กับสมาชิกกลุ่ม

2.5 ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มเล่าเกี่ยวกับประสบการณ์ปัญหาในการเลือกและตัดสินใจทางการเรียน โดยให้สมาชิกกลุ่มนำเสนอประสบการณ์ที่ผ่านมาคนละ 1 เรื่อง เมื่อสมาชิกกลุ่มคนใดมีข้อสงสัยที่จะซักถามเพิ่มเติม ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มซักถามเพิ่มเติมได้ แล้วให้สมาชิกกลุ่มทบทวนเกี่ยวกับปัญหาในการเลือกและตัดสินใจทางการเรียน โดยให้สมาชิกกลุ่มได้ทบทวนและตรวจสอบวิธีการคิด เจตคติ การให้คุณค่าของตนเองที่มีต่อการเลือกและตัดสินใจทางการเรียน โดยมุ่งเน้นไปที่ความรู้สึกที่ไม่ดีที่เกิดจากความผิดพลาดจากการเลือกและตัดสินใจทางการเรียนที่ได้ดำเนินการแก้ไขแล้ว และรู้สึกว่าพฤติกรรมของตนที่ได้ทำลงไปแล้วไม่สมเหตุสมผล หรือไม่สอดคล้องกันระหว่างความคิดกับความรู้สึก เช่น “ไม่เป็นไรหรอก” “ไม่น่าจะมีอะไรเกิดขึ้น” แล้วส่งผลให้เกิดปัญหาตามมา โดยปัญหานั้นจะเกิดขึ้นนั้น เมื่อสมาชิกกลุ่มได้เลือกและตัดสินใจลงไปแล้ว ก็จะต้องยอมรับในผลที่เกิดจากการเลือกและตัดสินใจทางการเรียน เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมให้สมาชิกกลุ่มสามารถเลือกและตัดสินใจทางการเรียนได้อย่างเหมาะสมกับตนเอง สมาชิกกลุ่มจึงต้องตระหนักถึงความสำคัญของการเลือกและตัดสินใจทางการเรียนเป็นอย่างมาก หลังจากนั้นผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มทำใบงานประกอบการให้คำปรึกษากลุ่ม ครั้งที่ 3 เรื่อง การคิดอย่างมีเหตุผลด้วยตนเองเกี่ยวกับการเลือกและตัดสินใจทางการเรียน แล้วให้สมาชิกกลุ่มแต่ละคนนำเสนอ ผู้วิจัยรับฟังแล้วให้สมาชิกกลุ่มช่วยกันแสดงความคิดเห็น

2.6 ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการวิเคราะห์สถานการณ์ที่เป็นปัญหาในการเลือกและตัดสินใจทางการเรียนในสิ่งที่ตนเองคิดหรือมีความรู้สึกที่ไม่ดี โดยใช้

เทคนิคการโต้แย้งกับความเชื่อที่ไม่สมเหตุสมผล ปรับความคิดทำให้มีความเชื่อที่สมเหตุสมผล มีความรู้สึกใหม่ มีการเตรียมความพร้อมไปสู่การเลือกและตัดสินใจทางการเรียนได้อย่างเหมาะสม และให้สมาชิกบอกถึงสิ่งที่ตนเองอยากปรับปรุงตนเองเกี่ยวกับการให้คุณค่าและเจตคติต่อสถานการณ์ปัญหานั้น

3. ขั้นตอนการให้คำปรึกษากลุ่ม

3.1 ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มช่วยกันสรุปข้อคิด และประโยชน์ที่ได้รับจากการให้คำปรึกษากลุ่มในครั้งนี้ ผู้วิจัยสรุปเน้นย้ำถึงความสำคัญของการเลือกและตัดสินใจทางการเรียน ว่าเป็นสิ่งที่มีความสำคัญช่วยพัฒนาสมาชิกกลุ่มให้สามารถเลือกและตัดสินใจทางการเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.2 ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มซักถามข้อสงสัยในประเด็นต่างๆ จากการให้คำปรึกษากลุ่มในครั้งนี้

3.3 ผู้วิจัยนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ในการให้คำปรึกษากลุ่มครั้งต่อไป

การประเมินผล

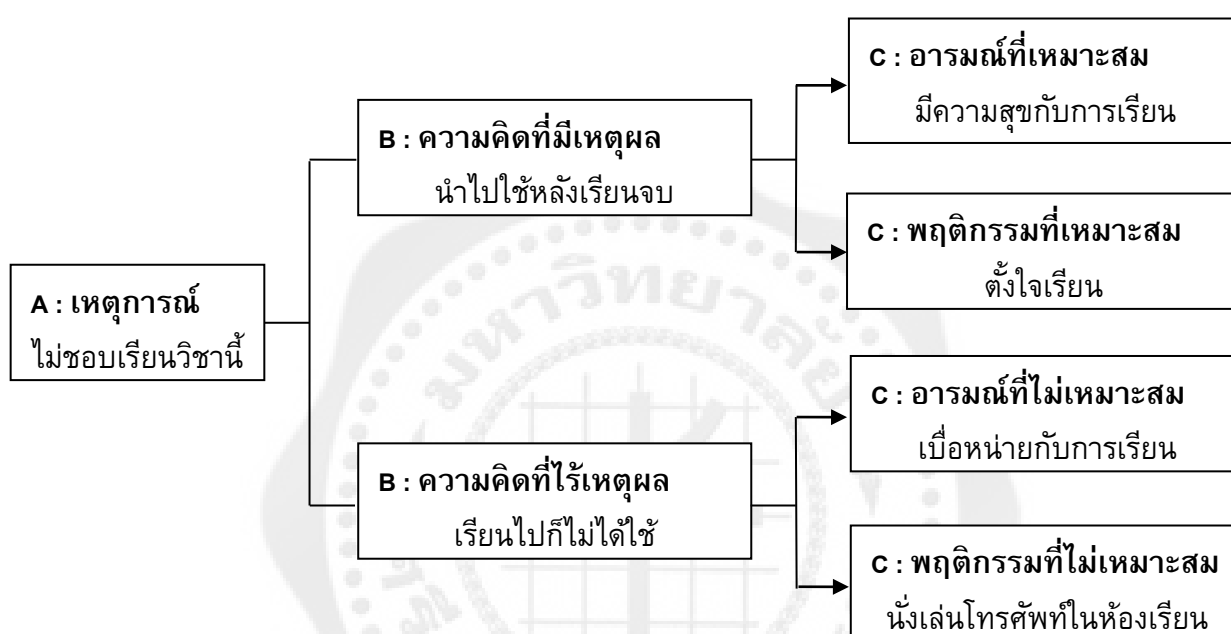
1. สังเกตจากการมีส่วนร่วม ความกระตือรือร้น การซักถาม และการใส่ใจของสมาชิกกลุ่มในการให้คำปรึกษากลุ่ม
2. สังเกตจากความร่วมมือในการทำใบงาน
3. สังเกตจากความร่วมมือในการทำกิจกรรมและการแสดงความคิดเห็น

เอกสารประกอบการให้คำปรึกษากลุ่ม

ครั้งที่ 3 เรื่อง Diagram การสอนทฤษฎี A-B-C ของการบำบัดแบบ REBT

คำชี้แจง

ให้สมาชิกศึกษา Diagram การสอนทฤษฎี A-B-C ของการบำบัดแบบ REBT

จาก Diagram การสอนทฤษฎี A-B-C ของการบำบัดแบบ REBT อธิบายได้ดังนี้

A = Activating Event	บอกเหตุการณ์การเลือกและตัดสินใจทางการเรียนทางลบ (สถานการณ์ที่เป็นปัญหา) ที่เกิดขึ้น
B = Beliefs	ความเชื่อที่ไม่สมเหตุสมผลต่อเหตุการณ์นั้น
C = Consequences	เกิดผลที่ตามมาทางอารมณ์หรือพฤติกรรม
D = Disputing	ดำเนินการโต้แย้งความเชื่อนั้น
E = Effect	ทำให้มีความเชื่อที่สมเหตุสมผลแทนที่ความเชื่อที่ไม่ สมเหตุสมผล (ปรับความคิด)
F = Feeling	มีความรู้สึกใหม่ที่เกิดขึ้น

ในงานประกอบการให้คำปรึกษากลุ่ม
ครั้งที่ 3 เรื่อง สถานการณ์การเลือกและตัดสินใจทางการเรียน

คำชี้แจง

ให้สมาชิกกลุ่มอ่านสถานการณ์จำลองที่กำหนดให้ แล้วให้สมาชิกกลุ่มร่วมกันอภิปรายตามประสบการณ์และความคิดเห็นของตนเอง

สถานการณ์การเลือกและกระบวนการตัดสินใจในการลงทะเบียนเรียนวิชาเลือกเสรี

นางสาวนพรัตน์ เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏแห่งหนึ่งในกลุ่มภาคกลาง นางสาวนพรัตน์มีอุปนิสัยที่เป็นคนติดเพื่อน ชอบ แพนชั่น ชอบความทันสมัย ชอบพูดคุยกับเพื่อน ร่าเริง แจ่มใสอยู่เสมอ นางสาวนพรัตน์ไม่ถนัดเรียน วิชาทางด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ส่งผลให้เกรดวิชาที่เกี่ยวกับคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ในภาคเรียนที่ผ่านมามีอยู่ในระดับปานกลาง ในภาคเรียนที่ 2 นักศึกษาวิชาชีพครูในคณะครุศาสตร์ จะต้องลงทะเบียนเรียนวิชาเลือกเสรี จำนวน 3 หน่วยกิต นางสาวนพรัตน์ตัดสินใจเลือกลงทะเบียน เรียนวิชาเลือกเสรีตามเพื่อนสนิท ในวิชาการสอนวิทยาศาสตร์ในระดับประถมศึกษา เมื่อผลสอบ ปลายภาคเรียนออกมา ปรากฏว่าเกรดในวิชาดังกล่าวอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากเป็นวิชาที่ นางสาวนพรัตน์ไม่ถนัด แต่อย่างไรก็ตามนางสาวนพรัตน์ก็ยังมีความภาคภูมิใจว่าถึงแม้ว่าวิชาที่ เลือกและตัดสินใจลงทะเบียนในรายวิชาเลือกเสรีจะไม่ได้เกรดสูงตามที่คาดหวังไว้ ได้เกรดในระดับ ปานกลางก็ยังดีกว่าสอบไม่ผ่านในวิชานั้น

ให้สมาชิกกลุ่มสมมติว่าตนเองเป็นนางสาวนพรัตน์ แล้วตอบคำถามต่อไปนี้

1. จากสถานการณ์จำลองท่านจะเลือกลงทะเบียนวิชาเสรีในวิชาการสอนวิทยาศาสตร์ในระดับประถมศึกษาหรือไม่ เพราะอะไร

[illegible]

2. จากสถานการณ์จำลองท่านจะเลือกลงทะเบียนวิชาเสรีเป็นวิชาที่เกี่ยวข้องกับอะไร เพราะอะไร

3. จากสถานการณ์จำลองท่านมีขั้นตอนการพิจารณาการเลือกลงทะเบียนวิชาเลือกเสรีอย่างไร จงอธิบาย

4. จากสถานการณ์จำลองท่านเห็นผลของการเลือกและตัดสินใจอย่างไรบ้าง จงอธิบาย

ใบงานประกอบการให้คำปรึกษากลุ่ม
ครั้งที่ 3 เรื่อง การคิดอย่างมีเหตุผลด้วยตนเองเกี่ยวกับการเลือกและตัดสินใจ
ทางการเรียน

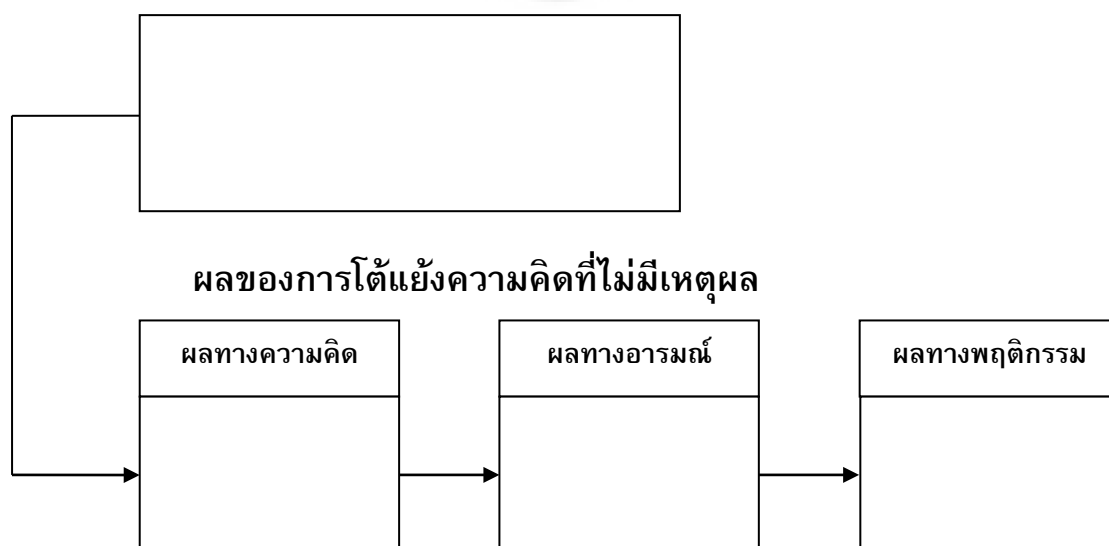
คำชี้แจง

ให้สมาชิกกลุ่มเติมข้อความลงในช่องว่างตามความคิดเห็นของตนเอง

เหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

การโต้แย้งความคิดที่ไม่มีเหตุผล

การให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียน ครั้งที่ 4 เรื่อง การแก้ปัญหาทางการเรียน

แนวคิดสำคัญ

การแก้ปัญหาทางการเรียน (Learning problem solving) เป็นการที่นักศึกษาวิชาชีพครูมีความมุ่งมั่นในการคิดวิเคราะห์เกี่ยวกับสภาพการณ์ที่เป็นปัญหาจากข้อมูลที่เกิดขึ้นทางการเรียนเพื่อนำไปสู่การจัดการข้อมูลหรือสภาพการณ์ที่เป็นอุปสรรคในการเรียนให้เกิดการคลี่คลาย

การพัฒนาการแก้ปัญหาทางการเรียนครั้งนี้ ผู้วิจัยผสมผสานเทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่ม จากทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพฤติกรรมกรรการรู้คิด (Cognitive behavior group counseling theory) ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อช่วยให้สมาชิกกลุ่มปรับเปลี่ยนความผิดพลาดทางความคิด และสามารถเผชิญปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ประกอบด้วยเทคนิคการแก้ไขปัญหาย่างสร้างสรรค์ (Creative problem solving) และกระบวนการบำบัดทางกรรการรู้คิด (The cognitive therapy process) ทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม (Rational emotive behavior group counseling theory) ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อช่วยให้บุคคลได้คิดอย่างมีเหตุผลที่ชัดเจน มีความรู้สึกที่เหมาะสม และมีพฤติกรรมที่มีประสิทธิภาพ จะช่วยให้นักศึกษาวิชาชีพครูสามารถที่จะปรับเปลี่ยนความคิดให้มีความชัดเจน จะนำไปสู่การแก้ไขปัญหายทางการเรียนได้อย่างเหมาะสม ประกอบด้วยเทคนิคจินตนาการเชิงเหตุผลและอารมณ์ (Rational-emotive imagery)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มให้ความสำคัญกับขั้นตอนในการแก้ปัญหา
2. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มสามารถหาแนวทางการแก้ไขปัญหายทางการเรียนได้
3. เพื่อให้สมาชิกได้ฝึกการพัฒนาการใช้อารมณ์อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามมา

เวลา

เวลาที่ใช้ในการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค มีเวลา 2 ชั่วโมง

สื่อ/อุปกรณ์

1. เอกสารประกอบการให้คำปรึกษากลุ่ม ครั้งที่ 4 เรื่อง ขั้นตอนการแก้ไขปัญหายอย่างสร้างสรรค์
2. ใบงานประกอบการให้คำปรึกษากลุ่ม ครั้งที่ 4 เรื่อง การแก้ปัญหาทางการเรียนอย่างสร้างสรรค์

3. กระดาษ A4

ขั้นตอนดำเนินการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค

1. ขั้นเริ่มต้นการให้คำปรึกษากลุ่ม

1.1 ผู้วิจัยทักทายสมาชิกกลุ่ม เพื่อให้สมาชิกกลุ่มเกิดความคุ้นเคยและไว้วางใจ และให้สมาชิกกลุ่มทบทวนข้อตกลง กฎ บทบาทในการให้คำปรึกษากลุ่ม และให้สมาชิกกลุ่มทบทวนถึงประสบการณ์จากการให้คำปรึกษากลุ่มครั้งที่ 3 โดยผู้วิจัยรับฟังและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมหากมีส่วนที่ขาดหายไป

1.2 ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการพัฒนาการแก้ปัญหาทางการเรียน

2. ขั้นตอนการให้คำปรึกษากลุ่ม

ผู้วิจัยผสมผสานเทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่มมาใช้ในการดำเนินการเพื่อพัฒนาการแก้ปัญหาทางการเรียน ดังนี้

2.1 ผู้วิจัยและสมาชิกกลุ่มร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับปัญหาทางการเรียนที่สามารถเกิดขึ้นได้กับสมาชิกกลุ่มทุกคน รวมทั้งสนทนากับสมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาทางการเรียนก่อนที่สมาชิกกลุ่มจะมาเข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่ม และซักถามสมาชิกกลุ่มว่าปัญหาทางการเรียนแต่ละอย่าง สมาชิกกลุ่มมีความพึงพอใจในการแก้ไขปัญหาเล็กน้อยเพียงใด และมีแนวทางอย่างไรที่จะขจัดปัญหาเหล่านี้ หากเกิดปัญหาลักษณะนี้อีกในอนาคต

2.2 ผู้วิจัยนำเสนอวิธีการแสวงหาข้อมูลเพื่อนำมาใช้ในการแก้ปัญหาทางการเรียน โดยใช้เทคนิคการแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ผู้วิจัยแจกเอกสารประกอบการให้คำปรึกษากลุ่ม ครั้งที่ 4 เรื่อง ขั้นตอนการแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ให้กับสมาชิกกลุ่ม แล้วผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มร่วมกันสนทนาตามขั้นตอนดังนี้

2.2.1 การรับรู้ถึงปัญหา

เป็นขั้นตอนที่สมาชิกกลุ่มจะต้องตระหนักถึงสถานการณ์ที่เป็นปัญหา และจะต้องรับทราบเกี่ยวกับผลกระทบจากสถานการณ์ที่เป็นปัญหา ว่ามีผลกระทบใดบ้าง ผู้วิจัยตั้งประเด็นในการสนทนาโดยใช้คำถาม ดังนี้

- 1) ขณะนี้มีความวิตกกังวลเกี่ยวกับการเรียนอย่างไร
- 2) ต้องการปรับปรุงแก้ไขปัญหอะไรบ้าง
- 3) ปัญหาที่ประสบอยู่เป็นปัญหาที่แท้จริงหรือไม่
- 4) มีผลกระทบอย่างไรบ้าง

2.2.2 การค้นหาข้อเท็จจริง

ผู้วิจัยสนทนากับสมาชิกกลุ่มจากประเด็นปัญหาทางการเรียน แล้วจึงเชื่อมโยงไปสู่การค้นหาข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับปัญหาทางการเรียน ว่ามีข้อมูลหรือข้อเท็จจริงอะไรบ้างที่ความเกี่ยวข้องและเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการแก้ไขปัญหา โดยผู้วิจัยตั้งประเด็นในการสนทนาโดยใช้คำถาม ดังนี้

- 1) เพราะเหตุใดจึงต้องการแก้ไขปัญหาทางการเรียน
- 2) มีใคร หรือสิ่งใดที่เกี่ยวข้องกับปัญหานี้บ้าง หากมีเกี่ยวข้องกับสถานที่ไหน เกิดเหตุการณ์อะไร เมื่อใด
- 3) เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นส่งผลต่อตนเอง บุคคลอื่นหรือบุคคลรอบข้างอย่างไร

2.2.3 การค้นพบปัญหา

ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มตรวจสอบข้อเท็จจริงและวิเคราะห์สถานการณ์ มองสภาพการณ์ที่หลากหลาย จากการประเมินมุมมองที่แตกต่าง โดยให้พูดถึงปัญหาซ้ำๆ ด้วยความสงสัยจนกระทั่งค้นพบบุคคลที่อธิบายสถานการณ์ได้ดีที่สุด โดยผู้วิจัยตั้งประเด็นในการสนทนาโดยใช้คำถาม ดังนี้

- 1) มีใครเกี่ยวข้องบ้าง เกี่ยวข้องอย่างไร ที่ไหน เมื่อใด
- 2) มีวิธีการใดบ้างที่จะแก้ไขปัญหานี้
- 3) สมาชิกกลุ่มจะได้อย่างไร ลองทบทวนเหตุการณ์นั้น วิเคราะห์สภาพการณ์ที่เกิดขึ้น หรือหาแนวทางหลายๆแนวทางเพื่อให้สมาชิกค้นพบปัญหาทางการเรียนที่แท้จริง

2.2.4 การค้นพบแนวความคิด

ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มสำรวจและสร้างวิธีการที่เป็นทางเลือกเพื่อปรับปรุงและแก้ไขปัญหา โดยผู้วิจัยตั้งประเด็นในการสนทนาโดยใช้คำถาม ดังนี้

- 1) มีวิธีการใดบ้างที่สามารถแก้ไขปัญหาทางการเรียนให้หมดไป
- 2) วิธีการที่จะปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหาทางการเรียนทำให้สถานการณ์ดีขึ้นได้หรือไม่
- 3) มีวิธีการที่คิดว่าสามารถจะช่วยแก้ไขปัญหาทางการเรียนให้ดีขึ้นได้

2.2.5 การค้นพบการแก้ไขปัญหา

ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มเลือกวิธีการแก้ปัญหาทางการเรียนที่คิดว่าเหมาะสมที่สุดมา 5 วิธี โดยให้สมาชิกกลุ่มพิจารณาว่าวิธีการดังกล่าวมีความเป็นไปได้ในการแก้ปัญหาทางการเรียนเพียงใด จะสามารถแก้ปัญหานี้ได้อย่างไร ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มระดมสมองช่วยกันเสนอวิธีการในการแก้ปัญหาทางการเรียนของสมาชิกแต่ละคน โดยสมาชิกกลุ่มจะต้องรวบรวมข้อมูลจากประเด็นปัญหา และสร้างทางเลือกในการแก้ไขปัญหา ผู้วิจัยแจกกระดาษขนาด A 4 ให้สมาชิกกลุ่มสร้างแผนภูมิ หรือแผนที่ความคิดเพื่อเชื่อมโยงประเด็นปัญหามาสู่วิธีการแก้ปัญหา

2.2.6 การค้นพบการยอมรับ

ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มพัฒนาแผนในการปฏิบัติ โดยให้สมาชิกกลุ่มอธิบายวิธีการปฏิบัติเพื่อการแก้ไขปัญหาทางการเรียน และทำอย่างไรวิธีการแก้ปัญหาทางการเรียนจะบรรลุเป้าหมาย โดยผู้วิจัยตั้งประเด็นในการสนทนาโดยใช้คำถาม ดังนี้

- 1) มีปัญหาการเรียนอะไรบ้าง
- 2) ปัญหาการเรียนนั้นมีวิธีปฏิบัติเพื่อแก้ไขอย่างไร

3) ทำอย่างไรวิธีการแก้ไขปัญหาทางการเรียนจะบรรลุเป้าหมาย

2.3 ผู้วิจัยร่วมกันสรุปกับสมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาทางการเรียนอย่างสร้างสรรค์ แล้วผู้วิจัยแจกใบงาน เรื่อง การแก้ปัญหามาตรการเรียนอย่างสร้างสรรค์ให้กับสมาชิกกลุ่มได้บันทึกตามขั้นตอนที่ได้ศึกษาจากเอกสารประกอบการให้คำปรึกษากลุ่ม ครั้งที่ 4 เรื่อง ขั้นตอนการแก้ปัญหามาตรการเรียนอย่างสร้างสรรค์ หลังจากนั้นผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับสิ่งที่ตนเองบันทึก และสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้รับจากการบันทึกใบงาน เรื่อง การแก้ปัญหามาตรการเรียนอย่างสร้างสรรค์

2.4 ผู้วิจัยใช้เทคนิคกระบวนการบำบัดทางการรู้คิด โดยผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มยกตัวอย่างปัญหาทางการเรียนมา 1 ปัญหา แล้วให้สมาชิกกลุ่มช่วยกันแก้ไขปัญหามาตรการเรียนเป็นขั้นตอน ดังนี้

2.4.1 ให้สมาชิกทบทวนปัญหาทางการเรียน ผู้วิจัยถามสมาชิกกลุ่มว่า เมื่อปัญหาทางการเรียนที่สมาชิกกลุ่มยกตัวอย่างเกิดขึ้นมา สมาชิกกลุ่มคิด และรู้สึกอย่างไร

2.4.2 ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มบันทึกความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาทางการเรียน ซึ่งมีคำถาม คือ สมาชิกกลุ่มมีความคิดเห็นอย่างไรกับปัญหาทางการเรียนที่กำลังประสบอยู่ โดยสมาชิกกลุ่มบันทึกลงในใบงาน เรื่อง กระบวนการบำบัดทางการรู้คิด ให้สมาชิกกลุ่มบันทึก โดยบันทึกลงในข้อที่ 1 ของใบงาน

2.4.3 ผู้วิจัยถามสมาชิกกลุ่มว่า สมาชิกคิดว่ามีส่วนใดบ้างที่คิดว่าไม่น่าคิดหรือกระทำแบบนี้เลยในการแก้ไขปัญหามาตรการเรียน ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มช่วยกันวิเคราะห์ว่าเพราะอะไร

2.4.4 ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มช่วยกันคิดหาแนวทางในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่เป็นปัญหาทางการเรียน โดยใช้หลัก SMART Goals โดยให้สมาชิกกลุ่มบันทึกลงในใบงาน เรื่อง กระบวนการบำบัดทางการรู้คิด ให้สมาชิกกลุ่มบันทึก ข้อที่ 2 หลังจากนั้นผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มนำเสนอแนวทางในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่เป็นปัญหาทางการเรียน โดยใช้หลักการ SMART Goals ผู้วิจัยและสมาชิกกลุ่มร่วมกันสรุปแนวทางในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่เป็นปัญหาทางการเรียน โดยใช้หลักการ SMART Goals

2.4.5 ผู้วิจัยสนทนากับสมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับปัญหาทางการเรียนที่ผ่านมาแล้ว และเราก็มีแนวทางในการแก้ไขปัญหามาตรการเรียนแล้ว หากนำปัญหามาตรการเรียนเก็บมาคิดก็จะสร้างความวิตกกังวล ส่งผลกระทบอื่นๆ ตามมาเป็นอย่างมาก สมาชิกกลุ่มจึงควรอยู่กับปัจจุบัน พยายามแก้ไขปัญหามาตรการเรียนให้ได้ ให้กำลังใจตนเอง และไม่คิดถึงปัญหาในอดีตที่ผ่านมา ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ข้อดีและข้อเสียเกี่ยวกับการหมกมุ่นอยู่กับปัญหาทางการเรียนในอดีต

2.4.6 ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของวิธีการปฏิบัติในการแก้ปัญหามาตรการเรียนโดยใช้เทคนิคกระบวนการบำบัดทางการรู้คิด โดยจำแนกถึงข้อดีและข้อเสียของความพยายาม หรือความไม่พยายามในการแก้ไขปัญหามาตรการเรียน

2.4.7 ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มเตรียมแผนสำรองในการแก้ปัญหาทางการเรียน โดยผู้วิจัยกล่าวกับสมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับวิธีการแก้ปัญหาทางการเรียนนั้นขึ้นอยู่กับสภาพการณ์และเหตุการณ์ รวมถึงบุคคล สถานที่ และเวลาก็เป็นปัจจัยในการแก้ไขปัญหาทางการเรียน หากสภาพการณ์และเหตุการณ์เหล่านั้นไม่เป็นไปตามวิธีการแก้ไขปัญหาทางการเรียนที่ได้ตั้งใจจะกระทำไว้ สมาชิกกลุ่มจึงควรมีแผนสำรองสำหรับการแก้ไขปัญหาทางการเรียน ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มช่วยกันคิดแผนสำรองในการแก้ปัญหาทางการเรียน โดยมีขั้นตอนดำเนินการตามลำดับเหมือนแผนแรก และให้สมาชิกกลุ่มคิดหาแนวทางการปฏิบัติเพื่อการแก้ปัญหาทางการเรียน

2.5 ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มร่วมกันสรุปขั้นตอนการแก้ไขปัญหาทางการเรียน โดยใช้เทคนิคกระบวนการบำบัดทางการรู้คิด แล้วผู้วิจัยถามสมาชิกกลุ่มว่าได้ข้อคิดประโยชน์อะไรบ้างจากเทคนิคกระบวนการบำบัดทางการรู้คิด

2.6 ผู้วิจัยนำเสนอเทคนิคจินตนาการเชิงเหตุผลและอารมณ์ โดยผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มจินตนาการถึงปัญหาทางการเรียนที่คิดว่าแย่ที่สุดสำหรับตนเอง แล้วให้สมาชิกกลุ่มฝึกพัฒนาการใช้อารมณ์อย่างเหมาะสมในสถานการณ์นั้น ที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามมา โดยให้สมาชิกกลุ่มช่วยกันแสดงความคิดเห็นและเสนอแนะ

2.7 ผู้วิจัยให้สมาชิกช่วยกันสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้จากการใช้จินตนาการเชิงเหตุผลและอารมณ์ ในพัฒนาการใช้อารมณ์อย่างเหมาะสมในสถานการณ์ปัญหาทางการเรียนนั้น ที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามมา

3. ขั้นตอนการให้คำปรึกษากลุ่ม

3.1 ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มช่วยกันสรุปข้อคิด และประโยชน์ที่ได้รับจากการให้คำปรึกษากลุ่มในครั้งนี้ ผู้วิจัยสรุปเน้นย้ำถึงความสำคัญของปัญหาทางการเรียน ว่าเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ สมาชิกกลุ่มจะต้องหาทางป้องกันและแก้ไขปัญหาทางการเรียนให้เหมาะสมกับสถานการณ์และบริบทของตนเอง ซึ่งจะช่วยพัฒนาสมาชิกกลุ่มให้สามารถจัดปัญหาทางการเรียนให้ลดน้อยลงได้

3.2 ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มซักถามข้อสงสัยในประเด็นต่างๆ จากการให้คำปรึกษากลุ่มในครั้งนี้

3.3 ผู้วิจัยนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ในการให้คำปรึกษากลุ่มครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. สังเกตจากการมีส่วนร่วม ความกระตือรือร้น การซักถาม และการใส่ใจของสมาชิกกลุ่มในการให้คำปรึกษากลุ่ม

2. สังเกตจากความร่วมมือในการทำไปงาน

3. สังเกตจากความร่วมมือในการทำกิจกรรมและการแสดงความคิดเห็น

เอกสารประกอบการให้คำปรึกษากลุ่ม ครั้งที่ 4 เรื่อง ขั้นตอนการแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์

คำชี้แจง

ให้สมาชิกอ่านขั้นตอนเทคนิคการแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์

การแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (Creative problem solving techniques)

ช่วยให้สมาชิกกลุ่มมองเห็นวิธีการแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์มากขึ้น ตามขั้นตอนต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 การรับรู้ถึงปัญหา (Sensing problems)

เป็นการยอมรับสถานการณ์ที่จำเป็นต้องได้รับการปรับปรุง และเลือกเรื่องที่น่าสนใจเพียงเรื่องเดียวเพื่อที่จะสำรวจ โดยอาจตั้งคำถาม เช่น “จำเป็นต้องปรับปรุงในเรื่องอะไรบ้าง” “สิ่งใดที่ก่อให้เกิดปัญหาสำหรับฉันบ้าง” “สิ่งที่ไหนที่ยังไม่ประสบความสำเร็จ” เป็นต้น ให้ใช้ความคิด ระดมสมอง ค้นหาข้อมูล และการเขียนบันทึกรายการที่เลือก

ขั้นที่ 2 การค้นหาข้อเท็จจริง (Fact-finding)

เป็นการระบุลักษณะรูปแบบและข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องที่สนใจ โดยตั้งคำถาม เช่น “ทำไมฉันถึงสนใจเรื่องนี้” “มีใครเกี่ยวข้องบ้าง และมีสิ่งใดเข้ามาเกี่ยวข้อง เหตุเกิดที่ไหน เกิดขึ้นอย่างไร เกิดขึ้นเมื่อไหร่” “สถานการณ์ดังกล่าวส่งผลกระทบต่อผู้อื่นอย่างไร” เป็นต้น ใช้การสังเกต การตั้งคำถาม และการเขียนบันทึกรายการที่เลือก

ขั้นที่ 3 การค้นพบปัญหา (Problem-finding)

เป็นการตรวจสอบข้อเท็จจริงและวิเคราะห์สถานการณ์ มองสภาพการณ์ที่หลากหลายจากการประเมินมุมมองที่แตกต่าง พุดถึงปัญหาซ้ำๆ ด้วยความสงสัยจนกระทั่งค้นพบบุคคลที่อธิบายสถานการณ์ได้ดีที่สุด ด้วยการตั้งคำถาม เช่น “ใครเกี่ยวข้องกับปัญหา ปัญหาเกี่ยวข้องกับอะไรบ้าง ปัญหาเกิดขึ้นที่ไหน เมื่อไหร่” “ฉันสามารถกล่าวถึงปัญหาได้กี่แนวทาง” “ฉันสามารถทบทวนวิเคราะห์ ระดมสมอง และเขียนบันทึกรายการที่เลือกได้อย่างไร”

ขั้นที่ 4 การค้นพบแนวความคิด (Idea-finding)

เป็นการสำรวจและสร้างวิธีการที่เป็นทางเลือกเพื่อปรับปรุงและแก้ไขปัญหา โดยตั้งคำถามถึงวิธีการแก้ปัญหที่เป็นไปได้ทั้งหมด วิธีการที่จะปฏิบัติเพื่อให้สถานการณ์ดีขึ้น ด้วยการระดมสมอง จัดระบบข้อมูลที่ชัดเจน

ขั้นที่ 5 การค้นพบการแก้ไขปัญหา (Solution-finding)

เป็นการตรวจสอบวิธีการทั้งหมด และเลือกมา 5 วิธี วิธีที่มีแนวโน้มเหมาะสมที่สุด พัฒนาเกณฑ์สำหรับการวิเคราะห์และการประเมินผล วิธีการที่ทำให้สถานการณ์ดีขึ้น การแก้ไขปัญหา เลือกวิธีการที่ดีที่สุดเพื่อนำไปใช้ และทดลองใช้

ขั้นที่ 6 การค้นพบการยอมรับ (Acceptance-finding)

เป็นการพัฒนาแผนการปฏิบัติ และจะปฏิบัติได้สำเร็จได้อย่างไร โดยการตั้งคำถาม สร้างเครือข่ายทางความคิด นำแผนไปสู่การปฏิบัติ และประเมินผล

ใบงานประกอบการให้คำปรึกษากลุ่ม
ครั้งที่ 4 เรื่อง การแก้ปัญหาทางการเรียนอย่างสร้างสรรค์

คำชี้แจง

ให้สมาชิกกลุ่มบันทึกข้อความตามความคิดเห็นของตนเองลงในช่องว่าง

ขั้นตอน	คำถาม	คำตอบ
ขั้นที่ 1 การรับรู้ถึงปัญหา	1) ขณะนี้มีความวิตกกังวลเกี่ยวกับการเรียนอย่างไร	
	2) ต้องการปรับปรุงแก้ปัญหอะไรบ้าง	
	3) ปัญหาที่ประสบอยู่เป็นปัญหาที่แท้จริงหรือไม่	
	4) มีผลกระทบอย่างไรบ้าง	
ขั้นที่ 2 การค้นหา ข้อเท็จจริง	1) เพราะเหตุใดจึงต้องการแก้ไขปัญหาทางการเรียน	
	2) มีใคร หรือสิ่งใดที่เกี่ยวข้องกับปัญหานี้บ้าง หากมีเกี่ยวข้องกับสถานที่ไหน เกิดเหตุการณ์อะไร เมื่อใด	
	3) เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นส่งผลต่อตนเอง บุคคลอื่นหรือบุคคลรอบข้างอย่างไร	
ขั้นที่ 3 การค้นพบปัญหา	1) มีใครเกี่ยวข้องบ้าง เกี่ยวข้องอย่างไรที่ไหน เมื่อใด	
	2) มีวิธีการใดบ้างที่จะแก้ไขปัญหานี้	
	3) มีแนวทางใดบ้างที่ทำให้สมาชิกค้นพบปัญหาทางการเรียนที่แท้จริง	
ขั้นที่ 4 การค้นพบ แนวความคิด	1) มีวิธีการใดบ้างที่สามารถแก้ไขปัญหาด้านการเรียนให้หมดไป	
	2) วิธีการที่จะปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหาด้านการเรียนทำให้สถานการณ์ดีขึ้น	
	3) มีวิธีการที่คิดว่าสามารถจะช่วยแก้ไขปัญหาด้านการเรียนให้ดีขึ้นได้	

ขั้นตอน	คำถาม	คำตอบ
ขั้นที่ 5 ขั้นการค้นพบ การแก้ไขปัญหา	เลือกวิธีการแก้ปัญหาทางการเรียน ที่คิดว่าเหมาะสมที่สุดมา 5 วิธี	1.
		2.
		3.
		4.
		5.
ขั้นที่ 6 การค้นพบการ ยอมรับ	1) มีปัญหาทางการเรียนอะไรบ้าง	
	2) ปัญหาทางการเรียนนั้นมีวิธีปฏิบัติเพื่อแก้ไขอย่างไร	
	3) ทำอย่างไรวิธีการแก้ไขปัญหาทางการเรียนจะบรรลุเป้าหมาย	

ใบงานประกอบการให้คำปรึกษากลุ่ม
ครั้งที่ 4 เรื่อง กระบวนการบำบัดทางการรู้คิด

คำชี้แจง

ให้สมาชิกกลุ่มบันทึกข้อความตามความคิดเห็นของตนเองลงในช่องว่าง

ข้อที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาทางการเรียน

ให้สมาชิกกลุ่มระบุปัญหาทางการเรียน	
คำถาม	คำตอบ
สมาชิกกลุ่มมีความคิดเห็นอย่างไรกับปัญหาทางการเรียนข้างต้น	

ข้อที่ 2 แนวทางในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่เป็นปัญหาทางการเรียน โดยใช้หลักการ SMART Goals

หลักการ SMART Goals	แนวทางในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม
S – specific เข้าใจในขั้นตอนการบำบัดการรู้คิด และหลัก SMART Goals	☐ เข้าใจ ☐ ไม่เข้าใจ เนื่องจาก
M – motivating จูงใจตนเองให้เริ่มตั้งเป้าหมายว่า “ฉันจะ”	ฉันจะ
A – achievable เวลาที่ทำให้ประสบความสำเร็จ	ใช้เวลา
R – realistic พฤติกรรมจริงที่บ่งบอกถึงการแก้ปัญหาทางการเรียนได้ประสบความสำเร็จ	พฤติกรรม คือ
T – traceable ติดตามผล การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสามารถวัดและติดตามความก้าวหน้าได้	การเปลี่ยนแปลง คือ

การให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียน ครั้งที่ 5 เรื่อง การตั้งเป้าหมายทางการเรียน

แนวคิดสำคัญ

การตั้งเป้าหมายทางการเรียน (Learning goal setting) เป็นการที่นักศึกษาวิชาชีพครูมีความมุ่งมั่นในการกำหนดจุดหมายทางการเรียน โดยคำนึงถึงความรู้ความสามารถ ความสนใจและความถนัดของตนเอง ได้แก่ การวางแผนการเรียน การมีความพยายามที่จะเข้าใจบทเรียน การทำบ้านหรือรายงานส่งทันกำหนด การตั้งใจเรียน การทบทวนบทเรียน การไม่เที่ยวเตร่ การจัดสรรเวลาในการเรียน

การพัฒนาการตั้งเป้าหมายทางการเรียน เป็นการพัฒนาให้นักศึกษาวิชาชีพครูมีทักษะในการตั้งเป้าหมายทางการเรียนได้เหมาะสมกับตนเอง เพื่อให้บรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้ในการพัฒนาครั้งนี้ ผู้วิจัยผสมผสานเทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่มจากทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพฤติกรรมความรู้คิด (Cognitive behavior group counseling theory) ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อช่วยให้สมาชิกกลุ่มปรับเปลี่ยนความผิดพลาดทางความคิด และตระหนักรู้ถึงความเชื่อที่ไม่เกิดประโยชน์ ประกอบด้วยเทคนิคการคัดสรรสาระสำคัญ (Selective abstraction) และการสร้างสรรค์สิ่งที่ต้องการ (Create what you want) ทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม (Rational emotive behavior group counseling theory) ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อช่วยให้บุคคลได้คิดอย่างมีเหตุผลที่ชัดเจน มีความรู้สึกที่เหมาะสม และมีพฤติกรรมที่มีประสิทธิภาพ จะช่วยให้นักศึกษาวิชาชีพครูสามารถที่จะปรับเปลี่ยนความคิดให้มีความชัดเจน จะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาทางการเรียนได้อย่างเหมาะสม ประกอบด้วยเทคนิคการกล่าวกับตนเองทางบวก (Positive self-statement)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มตั้งเป้าหมายทางการเรียนได้อย่างชัดเจน
2. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มเขียนเป้าหมายทางการเรียนได้
3. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มกล่าวกับตนเองทางบวกเพื่อนำไปสู่การตั้งเป้าหมายทางการเรียน

เวลา

เวลาที่ใช้ในการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค มีเวลา 2 ชั่วโมง

สื่อ/อุปกรณ์

1. ใบงานประกอบการให้คำปรึกษากลุ่ม ครั้งที่ 5 เรื่อง การคัดสรรสาระสำคัญเพื่อกำหนดเป้าหมายทางการเรียน
2. ใบงานประกอบการให้คำปรึกษากลุ่ม ครั้งที่ 5 เรื่อง การสร้างสรรค์เป้าหมายทางการเรียน
3. ใบงานประกอบการให้คำปรึกษากลุ่ม ครั้งที่ 5 เรื่อง การกล่าวกับตนเองทางบวกเพื่อนำไปสู่การตั้งเป้าหมายทางการเรียน

ขั้นตอนดำเนินการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค

1. ขั้นเริ่มต้นการให้คำปรึกษากลุ่ม

1.1 ผู้วิจัยทักทายสมาชิกกลุ่ม เพื่อให้สมาชิกกลุ่มเกิดความคุ้นเคยและไว้วางใจ และให้สมาชิกกลุ่มทบทวนข้อตกลง กฎ บทบาทในการให้คำปรึกษากลุ่ม และให้สมาชิกกลุ่มทบทวนถึงประสบการณ์จากการให้คำปรึกษากลุ่มครั้งที่ 2 ที่สมาชิกกลุ่มได้ตั้งเป้าหมายทางการเรียนของตนเองไว้ และผู้วิจัยทบทวนถึงประสบการณ์จากการให้คำปรึกษากลุ่มครั้งที่ 4 โดยผู้วิจัยรับฟังและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมหากมีส่วนที่ขาดหายไป

1.2 ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการตั้งเป้าหมายทางการเรียน

2. ขั้นตอนการให้คำปรึกษากลุ่ม

ผู้วิจัยผสมผสานเทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่มมาใช้ในการดำเนินการเพื่อพัฒนาการตั้งเป้าหมายทางการเรียน ดังนี้

2.1 ผู้วิจัยสนทนากับสมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับการสร้างแรงจูงใจในการเรียนของแต่ละคน สมาชิกกลุ่มแต่ละคนมีแรงจูงใจในการเรียนอย่างไร และสร้างแรงจูงใจอย่างไรเพื่อให้บรรลุสิ่งที่ตนเองต้องการ สมาชิกแต่ละคนมีปัญหาหรืออุปสรรคอะไรบ้างที่ขัดขวางการสร้างแรงจูงใจของตนเอง และสมาชิกสามารถแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรคที่ขัดขวางการสร้างแรงจูงใจของตนเองได้อย่างไร

2.2 ผู้วิจัยใช้เทคนิคการคัดสรรสาระสำคัญ โดยผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มคิดสถานการณ์ที่กำหนดเป้าหมายทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูมา 1 สถานการณ์ แล้วให้สมาชิกกลุ่มได้คิดวิเคราะห์คัดสรรสาระสำคัญของข้อมูลที่ระบุถึงประเด็นสำคัญที่นักศึกษาวิชาชีพครูเรียนด้วยความมุ่งมั่น การกำหนดเป้าหมายอย่างชัดเจน มีแรงจูงใจ มีความกระตือรือร้น และมีความเพียรพยายาม พร้อมเหตุผลสนับสนุนความคิดดังกล่าว และให้สมาชิกกลุ่มได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน โดยใช้คำถามต่างๆ เช่น “สมาชิกกลุ่มเลือกให้สาระสำคัญในประเด็นใด เพราะอะไร” ซึ่งจะช่วยให้นักศึกษากลุ่มได้พัฒนาตนเองในการเลือกประเด็นสำคัญที่จะนำมาสู่เป้าหมายการทำงานที่วางไว้ และให้สมาชิกกลุ่มช่วยกันสรุปประเด็นที่ได้จากการคัดสรรสาระสำคัญมาแล้ว จะช่วยให้สมาชิกกลุ่มได้เรียนรู้ในการเลือกสาระสำคัญของเหตุการณ์มาใช้ประโยชน์ในการกำหนดเป้าหมาย

ทางการเรียนให้มีประสิทธิภาพต่อไป แล้วผู้วิจัยแจกใบงาน เรื่อง การคัดสรรสาระสำคัญเพื่อเป้าหมายทางการเรียน ให้สมาชิกกลุ่มบันทึกความคิดเห็นลงในใบงาน

2.3 ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มนำเสนอใบงาน เรื่อง การคัดสรรสาระสำคัญเพื่อตั้งเป้าหมายทางการเรียน และให้สมาชิกกลุ่มช่วยกันแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

2.4 ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติมในบางประเด็นเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ โดยสรุปเชื่อมโยงการตั้งเป้าหมายทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู ในประเด็นการคัดสรรสาระสำคัญของสถานการณ์ การตั้งเป้าหมายทางการเรียนของสมาชิกกลุ่มแต่ละคน ผู้วิจัยร่วมกันสรุปกับสมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับความเหมือนหรือความแตกต่างกันของสมาชิกกลุ่ม ในเรื่องความมุ่งมั่น การตั้งเป้าหมายทางการเรียนที่ชัดเจน การมีแรงจูงใจ มีความกระตือรือร้น มีความมานะอดทนเพียรพยายาม พร้อมทั้งให้กำลังใจสมาชิกกลุ่มในการตั้งเป้าหมายทางการเรียน และประพาดิตนไปสู่หนทางแห่งเป้าหมายทางการเรียนได้อย่างเหมาะสม

2.5 ผู้วิจัยสนทนากับสมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับเป้าหมายทางการเรียนว่าเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ จะเป็นพลังผลักดันให้สมาชิกกลุ่มแสดงพฤติกรรมไปสู่การมีปณิธานแห่งตนทางการเรียน และประสบความสำเร็จในการเรียน เพื่อเป็นการเน้นย้ำถึงสิ่งที่สมาชิกกลุ่มต้องการ โดยใช้เทคนิคการสร้างสรรค์สิ่งที่ต้องการ ดังนี้

2.5.1 ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มเขียนเป้าหมายทางการเรียนของตนเอง 10 ประการลงในใบงาน เรื่อง การสร้างสรรค์เป้าหมายทางการเรียน ในข้อที่ 2 โดยใช้คำขึ้นต้นว่า “ฉันเลือกที่จะ.....”

2.5.2 ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มพูดเป้าหมายทางการเรียนที่ตนเองเขียนลงในใบงาน เรื่อง การสร้างสรรค์เป้าหมายทางการเรียน

2.5.3 ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มปรับเปลี่ยนเป้าหมายทางการเรียนจากประโยคสี่ให้เป็นพฤติกรรมที่สามารถทำได้จริง ให้เป็นปัจจุบัน และสอดคล้องกับความต้องการของตนเอง แล้วให้บันทึกลงในใบงาน เรื่อง การสร้างสรรค์เป้าหมายทางการเรียน ในข้อที่ 2

2.6 ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มร่วมกันสรุปการสร้างสรรค์เป้าหมายทางการเรียน ให้สมาชิกกลุ่มช่วยกันบอกข้อคิดและประโยชน์ที่ได้จากการการสร้างสรรค์เป้าหมายทางการเรียน

2.7 ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มแต่ละคนนำเสนอความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมที่เป็นความประทับใจหรือเป็นสิ่งที่ดีของตนเองที่มีต่อการตั้งเป้าหมายทางการเรียน ผลที่เกิดมาจากการกระทำนั้นสมาชิกกลุ่มรู้สึกพึงพอใจหรือไม่ เพราะอะไร มีส่วนไหนที่ยังไม่พึงพอใจอยากจะปรับแก้ไข ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มช่วยกันแสดงความคิดเห็น

2.8 ผู้วิจัยใช้เทคนิคการกล่าวกับตนเองทางบวก โดยผู้วิจัยสนทนากับสมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับคำพูดทางบวกที่ให้กำลังใจตนเอง โดยให้สมาชิกกลุ่มยกตัวอย่างคำพูดทางบวกที่เป็นการเสริมสร้างกำลังใจตนเองเพื่อนำไปสู่การตั้งเป้าหมายทางการเรียนที่เหมาะสมกับตนเอง

2.9 ผู้วิจัยมอบใบงาน เรื่อง การกล่าวกับตนเองทางบวกเพื่อนำไปสู่การตั้งเป้าหมายทางการเรียน ซึ่งเป็นการให้สมาชิกกลุ่มฝึกบอกกับตนเองในทางบวก

2.10 ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มนำเสนอใบงาน เรื่อง การกล่าวกับตนเองทางบวกเพื่อนำไปสู่การตั้งเป้าหมายทางการเรียน แล้วให้สมาชิกกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็น

2.11 ผู้วิจัยร่วมกันสรุปกับสมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับการกล่าวกับตนเองทางบวกเพื่อนำไปสู่การตั้งเป้าหมายทางการเรียน โดยผู้วิจัยเน้นย้ำเกี่ยวกับการกล่าวกับตนเองทางบวกจะเป็นการเสริมสร้างพลังใจให้กับตนเองในการฟันฝ่าอุปสรรคต่างๆ สมาชิกกลุ่มจึงต้องฝึกหัดที่จะกล่าวกับตนเองทางบวก เพื่อนำไปสู่การตั้งเป้าหมายทางการเรียนที่เหมาะสมกับตนเองได้

3. ขั้นตอนการให้คำปรึกษากลุ่ม

3.1 ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มช่วยกันสรุปข้อคิด และประโยชน์ที่ได้รับจากการให้คำปรึกษากลุ่มในครั้งนี้ ผู้วิจัยสรุปเน้นย้ำถึงความสำคัญของเป้าหมายทางการเรียน ว่าเป็นสิ่งที่มีความสำคัญช่วยพัฒนาสมาชิกกลุ่มให้สามารถที่จะกำหนดเป้าหมายทางการเรียนทางการเรียนให้เหมาะสมกับตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.2 ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มซักถามข้อสงสัยในประเด็นต่างๆ จากการให้คำปรึกษากลุ่มในครั้งนี้

3.3 ผู้วิจัยนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ในการให้คำปรึกษากลุ่มครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. สังเกตจากการมีส่วนร่วม ความกระตือรือร้น การซักถาม และการใส่ใจของสมาชิกกลุ่มในการให้คำปรึกษากลุ่ม
2. สังเกตการจากความร่วมมือในการทำใบงาน
3. สังเกตจากความร่วมมือในการทำกิจกรรมและการแสดงความคิดเห็น

ใบงานประกอบการให้คำปรึกษากลุ่ม
ครั้งที่ 5 เรื่อง การคัดสรรสาระสำคัญเพื่อกำหนดเป้าหมายทางการเรียน

คำชี้แจง

ให้สมาชิกกลุ่มบันทึกข้อความตามความคิดเห็นของตนเองลงในช่องว่าง

สถานการณ์ที่เกี่ยวกับเป้าหมายทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู

สาระสำคัญของข้อมูลที่ระบุถึงประเด็นสำคัญ
ประเด็นที่ 1 คือ เหตุผล คือ
ประเด็นที่ 2 คือ เหตุผล คือ
ประเด็นที่ 3 คือ เหตุผล คือ

สาระสำคัญของข้อมูลที่ระบุถึงประเด็นสำคัญ 1 ประเด็นเพื่อนำไปสู่ การตั้งเป้าหมายทางการเรียน
ประเด็นที่สำคัญที่สุด คือ เหตุผล คือ

เป้าหมายทางการเรียน

ใบงานประกอบการให้คำปรึกษากลุ่ม
ครั้งที่ 5 เรื่อง การสร้างสรรค์เป้าหมายทางการเรียน

คำชี้แจง

ให้สมาชิกกลุ่มบันทึกข้อความตามความคิดเห็นของตนเองลงในช่องว่าง

ข้อที่ 1 เป้าหมายทางการเรียน 10 ประการ	ข้อที่ 2 พฤติกรรมที่สามารถทำได้จริง
1. ฉันเลือกที่จะ	
2. ฉันเลือกที่จะ	
3. ฉันเลือกที่จะ	
4. ฉันเลือกที่จะ	
5. ฉันเลือกที่จะ	
6. ฉันเลือกที่จะ	
7. ฉันเลือกที่จะ	
8. ฉันเลือกที่จะ	
9. ฉันเลือกที่จะ	
10. ฉันเลือกที่จะ	

ใบงานประกอบการให้คำปรึกษากลุ่ม
ครั้งที่ 5 เรื่อง การกล่าวกับตนเองทางบวกเพื่อนำไปสู่การตั้งเป้าหมาย
ทางการเรียน

คำชี้แจง

ให้สมาชิกกลุ่มฝึกบอกกับตนเองในทางบวกเพื่อนำไปสู่เป้าหมายทางการเรียน แล้วบันทึกข้อความลงในช่องว่าง

ตัวอย่าง

ข้อความปกติ : ฉันคิดว่าฉันเรียนไม่เก่ง

ฉันบอกกับตนเองในทางบวกว่า : ฉันจะพัฒนาตนเองให้เรียนดีขึ้นได้

เป้าหมายทางการเรียน : การพัฒนาตนเองด้านการเรียน

1. ข้อความปกติ : ฉันไม่มีเวลาอ่านหนังสือ ฉันจึงสอบไม่ผ่านกลางภาคเรียน

ฉันบอกกับตนเองในทางบวกว่า : _____

เป้าหมายทางการเรียน : _____

2. ข้อความปกติ : ขณะที่กำลังเรียนหนังสือ ฉันง่วง ฉันจึงแอบหลับในห้องเรียน

ฉันบอกกับตนเองในทางบวกว่า : _____

เป้าหมายทางการเรียน : _____

3. ข้อความปกติ : ฉันนอนดึกทุกคืน เพราะฉันชอบเล่นเกมออนไลน์ตอนกลางคืน จึงตื่นมาเรียนไม่ทัน

ฉันบอกกับตนเองในทางบวกว่า : _____

เป้าหมายทางการเรียน : _____

4. ข้อความปกติ : ฉันติดเล่นโทรศัพท์ จึงไม่มีเวลาทำการบ้านส่งอาจารย์

ฉันบอกกับตนเองในทางบวกว่า : _____

เป้าหมายทางการเรียน : _____

5. ข้อความปกติ : ฉันรู้ว่าคะแนนเก็บของฉันในวิชานี้มีน้อยมาก

ฉันบอกกับตนเองในทางบวกว่า : _____

เป้าหมายทางการเรียน : _____

6. ข้อความปกติ : เมื่อถึงเวลาเรียน ฉันจะดูว่าเพื่อนเข้าเรียนหรือไม่ หากเพื่อนไม่เข้าเรียน ฉันก็โดดเรียน

ฉันบอกกับตนเองในทางบวกว่า : _____

เป้าหมายทางการเรียน : _____

7. ข้อความปกติ : ช่วงนี้ใกล้สอบ ขอไปเที่ยวกลางคืนเปลี่ยนบรรยากาศสักนิด

ฉันบอกกับตนเองในทางบวกว่า : _____

เป้าหมายทางการเรียน : _____

8. ข้อความปกติ : ฉันคิดว่าอาจารย์ไม่ชอบหน้าฉัน ฉันจะยกเลิกรายวิชานี้

ฉันบอกกับตนเองในทางบวกว่า : _____

เป้าหมายทางการเรียน : _____

9. ข้อความปกติ : อ่านหนังสือที่รอบก็ไม่ใช่ใจ ฉันจึงเปลี่ยนอิริยาบถมาเล่นเกมน่าจะดีกว่า
ฉันบอกกับตนเองในทางบวกว่า : _____

เป้าหมายทางการเรียน : _____

10. ข้อความปกติ : มุ่งมั่นในการเรียนไป ก็ไม่ได้เกียรตินิยมอยู่ดี
ฉันบอกกับตนเองในทางบวกว่า : _____

เป้าหมายทางการเรียน : _____

การให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียน ครั้งที่ 6 เรื่อง การสนับสนุนตนเองทางการเรียน

แนวคิดสำคัญ

การสนับสนุนตนเองทางการเรียน (Learning self-advocacy) เป็นการที่นักศึกษาวิชาชีพครูมีความมุ่งมั่นในการหาแนวทางที่จะช่วยเหลือตนเองทางการเรียน หรือขอความช่วยเหลือจากเพื่อน อาจารย์ หน่วยงาน หรือบุคคลอื่น เพื่อให้ตนเองประสบความสำเร็จทางการเรียน ได้แก่ การทบทวนบทเรียน การทำการบ้านหรือรายงานให้เสร็จทันกำหนดส่ง การเข้าห้องสมุดเพื่อค้นคว้าหรืออ่านหนังสือ การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อค้นคว้าหาความรู้ การติวหนังสือกับเพื่อน การติดตามสอบถามเรื่องการเรียนกับเพื่อน การติดตามข่าวสารทางการเรียนจากเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัย

การพัฒนาการสนับสนุนตนเองทางการเรียน เป็นการพัฒนาให้นักศึกษาวิชาชีพครูมีทักษะในการสนับสนุนตนเองทางการเรียนได้เหมาะสมกับตนเอง เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในการพัฒนาครั้งนี้ ผู้วิจัยผสมผสานเทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่ม จากทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริง (Reality group counseling theory) ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อช่วยให้สมาชิกกลุ่มมีความเป็นตัวของตัวเอง เข้าใจตนเอง มีความรับผิดชอบที่จะตอบสนองความต้องการของตนเอง กล้าเผชิญความจริง พิจารณาสถานการณ์ต่าง ๆ ตามสภาพความเป็นจริง สามารถประเมินพฤติกรรมหรือการกระทำใด ๆ ที่แสดงว่าถูกต้องหรือไม่ถูกต้องได้ ประกอบด้วยเทคนิคระบบ WDEP (The WDEP system) ทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม (Rational emotive behavior group counseling theory) ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อช่วยให้สมาชิกกลุ่มเปลี่ยนอารมณ์และพฤติกรรมบกพร่องไปสู่อารมณ์และพฤติกรรมที่สมบูรณ์ หาวิธีการจัดการกับเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้ ประกอบด้วยเทคนิค การสอนให้เผชิญกับการพูดกับตนเอง (Teaching coping self-statement)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มตระหนักรู้ต่อการสนับสนุนตนเองทางการเรียน
2. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มบอกความต้องการของตนเองและมีแนวทางที่จะไปสู่ความต้องการของตนเองสนับสนุนตนเองทางการเรียนได้
3. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้รับการสอนเกี่ยวกับความเชื่อที่ไร้เหตุผล โดยสามารถแก้ไขคำพูดที่เผชิญกับความรู้สึกอย่างมีเหตุผล จนสามารถนำไปสู่การสนับสนุนตนเองทางการเรียนได้

เวลา

เวลาที่ใช้ในการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค มีเวลา 2 ชั่วโมง

สื่อ/อุปกรณ์

1. ใบงานประกอบการให้คำปรึกษากลุ่ม ครั้งที่ 6 เรื่อง เทคนิค WDEP system เพื่อการสนับสนุนตนเองทางการเรียน

ขั้นตอนดำเนินการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค

1. ขั้นเริ่มต้นการให้คำปรึกษากลุ่ม

1.1 ผู้วิจัยทักทายสมาชิกกลุ่ม เพื่อให้สมาชิกกลุ่มเกิดความคุ้นเคยและไว้วางใจ และให้สมาชิกกลุ่มทบทวนข้อตกลง กฎ บทบาทในการให้คำปรึกษากลุ่ม

1.2 ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มทบทวนถึงประสบการณ์จากการให้คำปรึกษากลุ่มครั้งที่ 5 โดยผู้วิจัยรับฟังและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมหากมีส่วนที่ขาดหายไป แล้วถามสมาชิกกลุ่มว่ามีอะไรบ้างที่มีการปรับเปลี่ยนในช่วงนี้ สมาชิกกลุ่มนำเสนอผลการปรับเปลี่ยนหลังจากที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มไปแล้วจำนวน 5 ครั้ง

1.3 ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการพัฒนาการสนับสนุนตนเองทางการเรียน

2. ขั้นตอนการให้คำปรึกษากลุ่ม

ผู้วิจัยผสมผสานเทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่มมาใช้ในการดำเนินการเพื่อพัฒนาการสนับสนุนตนเองทางการเรียน ดังนี้

2.1 ผู้วิจัยร่วมสนทนากับสมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนตนเองทางการเรียนที่สมาชิกกลุ่มได้เคยทำมา

2.2 ผู้วิจัยใช้เทคนิคระบบ WDEP โดยผู้วิจัยแจกใบงาน เทคนิค WDEP system เพื่อการสนับสนุนตนเองทางการเรียนให้กับสมาชิกกลุ่ม และอธิบายคำแนะนำในการตอบใบงาน เรื่อง เทคนิค WDEP system เพื่อการสนับสนุนตนเองทางการเรียนให้กับสมาชิกกลุ่มที่ละขั้นตอน ดังนี้

2.2.1 ความต้องการ (Wants)

ผู้วิจัยตั้งคำถามสมาชิกว่า “เพื่อให้สมาชิกกลุ่มสามารถสนับสนุนตนเองทางการเรียนได้ สิ่งที่สมาชิกกลุ่มต้องการทำคืออะไร” ผู้วิจัยให้สมาชิกช่วยกันตอบคำถาม แล้วให้สมาชิกกลุ่มบันทึกคำตอบของแต่ละคนลงในใบงาน เรื่อง เทคนิค WDEP system เพื่อการสนับสนุนตนเองทางการเรียน เพื่อเป็นการกระตุ้นให้สมาชิกกลุ่มเกิดการตระหนักรู้ และสร้างความชัดเจนเกี่ยวกับการสนับสนุนตนเองทางการเรียน

2.2.2 การสำรวจทิศทางและการปฏิบัติ (Direct and Doing)

ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มพิจารณาพฤติกรรมของตนเองในปัจจุบันว่า “สิ่งที่ตนเองกำลังกระทำอยู่นั้นนำไปสู่การสนับสนุนตนเองหรือไม่ อย่างไร” โดยมุ่งเน้นในสิ่งที่สมาชิกกลุ่มกำลังกระทำอยู่ในปัจจุบัน โดยไม่ยอมให้กล่าวถึงเหตุการณ์ในอดีต นอกจากว่าเหตุการณ์นั้นจะมีความเกี่ยวข้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันหรือสิ่งที่สมาชิกกลุ่มเรียนรู้จากประสบการณ์ในอดีตเท่านั้น หลังจากนั้นจึงให้สมาชิกกลุ่มระบุมุมความคิดและความรู้สึกของตนเอง การทำให้สมาชิกกลุ่มมุ่งเน้นในสิ่งที่ตนเองกำลังกระทำอยู่นั้น จะเป็นการส่งเสริมให้สมาชิกกลุ่มมองเห็นว่า ในปัจจุบันตนเองจะต้อง

สนับสนุนตนเองทางการเรียน และการสนับสนุนตนเองทางการเรียน ส่งผลต่อพฤติกรรมและความรู้สึกของตนเองอย่างไร ผู้วิจัยให้สมาชิกช่วยกันอภิปราย แล้วให้สมาชิกกลุ่มบันทึกคำตอบของแต่ละคนลงในใบงาน เรื่อง เทคนิค WDEP system เพื่อการสนับสนุนตนเองทางการเรียน

2.2.3 การประเมิน (Evaluation)

ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มเผชิญกับผลที่ได้จากพฤติกรรมของตนเอง และทำการตัดสินใจว่าการกระทำของตนเองมีประโยชน์หรือไม่ อย่างไร เมื่อประเมินพฤติกรรมของตนเองแล้ว ผู้วิจัยถามสมาชิกกลุ่มว่า “อะไรที่ก่อให้เกิดความล้มเหลว และมีสิ่งใดที่สมาชิกกลุ่มสามารถกระทำเพื่อที่จะส่งเสริมให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้” แล้วให้สมาชิกกลุ่มบันทึกคำตอบของแต่ละคนลงในใบงาน เรื่อง WDEP system เพื่อการสนับสนุนตนเองทางการเรียน

2.2.4 การวางแผน (Planing)

ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มระบุวิธีการเปลี่ยนแปลงทางเลือกที่ไม่สนับสนุนตนเองทางการเรียน ไปเป็นทางเลือกที่สนับสนุนตนเองทางการเรียน เมื่อสมาชิกกลุ่มตัดสินใจได้แล้ว ผู้วิจัยจะช่วยให้สมาชิกกลุ่มพัฒนาการวางแผนเพื่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสนับสนุนตนเองทางการเรียน โดยที่สมาชิกกลุ่มจะต้องเป็นผู้ริเริ่มแผนการสนับสนุนตนเองทางการเรียนด้วยตนเอง หรือจะเป็นความร่วมมือกันของผู้วิจัยและสมาชิกกลุ่มในการช่วยกันวางแผน ผู้วิจัยอธิบายต่อว่า ลักษณะของแผนการสนับสนุนตนเองที่ประสบความสำเร็จควรมีลักษณะที่สำคัญ 5 ประการ ซึ่งมีตัวอักษรย่อ คือ SAMIC3 ดังนี้ (Corey, 2009: 328 ; citing Wubbolding, 2008)

- 1) S: Simple มีความเรียบง่ายไม่ซับซ้อน
- 2) A: Attainable มีความเป็นไปได้และสามารถทำได้สำเร็จ
- 3) M: Measurable สามารถวัดได้
- 4) I: Immediate เป็นแผนที่สามารถลงมือปฏิบัติได้
- 5) C: Controlled by the Planer สามารถควบคุมได้ทุกอย่างเป็นไปตามแผนได้โดยผู้วางแผนเอง
- 6) C: Committed to มีสัญญาที่จะปฏิบัติตามแผน
- 7) C: Continuously Done ลงมือปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

แล้วให้สมาชิกกลุ่มบันทึกคำตอบของแต่ละคนลงในใบงาน เรื่อง WDEP system เพื่อการสนับสนุนตนเองทางการเรียน

2.3 ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มนำเสนอความคิดเห็นจากใบงาน เรื่อง เทคนิค WDEP system เพื่อการสนับสนุนตนเองทางการเรียน แล้วให้สมาชิกกลุ่มแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

2.4 ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มร่วมกันสรุปการใช้เทคนิคระบบ WDEP เพื่อการสนับสนุนตนเองทางการเรียน แล้วให้สมาชิกกลุ่มช่วยกันบอกข้อคิดและประโยชน์ที่ได้จากการใช้เทคนิคระบบ WDEP เพื่อสนับสนุนตนเองทางการเรียน

2.5 ผู้วิจัยสอนสมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับความเชื่อที่ไร้เหตุผล โดยใช้เทคนิคการสอนให้เผชิญกับการพูดกับตนเอง โดยให้สมาชิกกลุ่มยกตัวอย่างความเชื่อของตนเองเกี่ยวกับการสนับสนุนตนเองทางการเรียนที่ไม่มีเหตุผลหรือเหตุผลไม่เหมาะสม แล้วผู้วิจัยจึงแก้ไขคำพูดที่เผชิญกับความรูสึกอย่างมีเหตุผลให้สมาชิกฟัง ตัวอย่างเช่น

สมาชิกกลุ่ม : อ่านหนังสือก่อนสอบ 1 คืนก็ทัน

ผู้วิจัย : เราควรตั้งใจอ่านหนังสือล่วงหน้าก่อนสอบหลายวัน
เพื่อที่จะได้ทำคะแนนสอบได้ดี

2.6 ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มยกตัวอย่างความเชื่อของตนเองเกี่ยวกับการสนับสนุนตนเองทางการเรียนที่ไร้เหตุผล แล้วให้สมาชิกในกลุ่มช่วยกันแก้ไขคำพูดที่เผชิญกับความรูสึกให้มีความรู้สึกให้มีความรู้

2.7 ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มช่วยกันสรุปการแก้ไขคำพูดที่เผชิญกับความรูสึกให้มีความรู้สึกให้มีความรู้ และผู้วิจัยเน้นถึงความสำคัญของการสนับสนุนตนเองโดยการแก้ไขคำพูดที่เผชิญกับความรูสึกให้มีความรู้ จะทำให้สมาชิกตระหนักรู้ในตนเองเกี่ยวกับการสนับสนุนตนเองทางการเรียนเพื่อให้เรียนได้ประสบความสำเร็จ

3. ขั้นตอนการให้คำปรึกษากลุ่ม

3.1 ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มช่วยกันสรุปข้อคิด และประโยชน์ที่ได้รับจากการให้คำปรึกษากลุ่มในครั้งนี้ ผู้วิจัยสรุปเน้นย้ำถึงความสำคัญของการสนับสนุนตนเองทางการเรียน ว่าเป็นสิ่งที่มีความสำคัญช่วยพัฒนาสมาชิกกลุ่มให้ประสบความสำเร็จทางการเรียนได้

3.2 ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มซักถามข้อสงสัยในประเด็นต่างๆ จากการให้คำปรึกษากลุ่มในครั้งนี้

3.3 ผู้วิจัยนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ในการให้คำปรึกษากลุ่มครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. สังเกตจากการมีส่วนร่วม ความกระตือรือร้น การซักถาม และการใส่ใจของสมาชิกกลุ่มในการให้คำปรึกษา

2. สังเกตความร่วมมือจากการทำใบงาน

3. สังเกตจากความร่วมมือในการทำกิจกรรมและการแสดงความคิดเห็น

ใบงานประกอบการให้คำปรึกษากลุ่ม
ครั้งที่ 6 เรื่อง เทคนิค WDEP system เพื่อการสนับสนุนตนเองทางการเรียน

คำชี้แจง

ให้สมาชิกกลุ่มตอบคำถามลงในช่องว่างต่อไปนี้

The WDEP system	คำตอบ
ความต้องการ (Wants: W) <u>คำถาม</u> สมาชิกกลุ่มต้องการทำอะไรบ้างเพื่อสนับสนุนตนเองทางการเรียน	
การสำรวจทิศทาง และการปฏิบัติ (Direct and Doing: D) <u>คำถาม</u> สิ่งที่คุณเองกำลังกระทำอยู่นั้นนำไปสู่การสนับสนุนตนเองหรือไม่ อย่างไร	
การประเมิน (Evaluation: E) <u>คำถาม</u> อะไรที่ก่อให้เกิดความล้มเหลว และมีสิ่งใดที่สมาชิกกลุ่มสามารถกระทำเพื่อที่จะส่งเสริมให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้	
การวางแผน (Planing: P) <u>คำถาม</u> การวางแผนที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงเพื่อไปให้ถึงเป้าหมาย	

การให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียน ครั้งที่ 7 เรื่อง การควบคุมตนเองทางการเรียน

แนวคิดสำคัญ

การควบคุมตนเองทางการเรียน (Learning self-control) เป็นการที่นักศึกษาวิชาชีพครูมีความมุ่งมั่นที่จะกำกับตนเองด้านการเรียนอย่างเคร่งครัด โดยการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง ให้แสดงพฤติกรรมที่ถูกต้องและสอดคล้องกับการเรียน ได้แก่ การควบคุมการเข้าเรียน การฟังบรรยาย การทำการบ้านให้ทันเวลา การทบทวนบทเรียน

การพัฒนาการควบคุมตนเองทางการเรียน ผู้วิจัยผสมผสานเทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่มจากทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม (Rational emotive behavior group counseling theory) ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อช่วยให้สมาชิกกลุ่มได้วิเคราะห์เหตุการณ์และสิ่งต่างๆ อย่างใคร่ครวญ รอบคอบ มีเหตุผล และด้วยสติปัญญา ประกอบด้วยเทคนิคการวิเคราะห์ตนเองอย่างมีเหตุผล (Rational self-analysis) ทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพฤติกรรมการรู้คิด (Cognitive behavior group counseling theory) ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อช่วยให้สมาชิกกลุ่มได้ปรับเปลี่ยนความผิดพลาดของความคิด และตระหนักถึงความเชื่อที่ไม่เกิดประโยชน์ในขณะนั้น ประกอบด้วยเทคนิคการควบคุมตนเอง (Using self-control) ทฤษฎีการเรียนรู้ปัญญาสังคม (Social cognitive theory) ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อช่วยให้สมาชิกกลุ่มสามารถกระทำบางสิ่งบางอย่างเพื่อควบคุมความคิด ความรู้สึก และการกระทำของตนเอง ด้วยผลของการกระทำที่เขาหามาเองเพื่อสำหรับตัวเขา โดยใช้กระบวนการกำกับตนเอง (Self-regulation)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้สำรวจตนเองเกี่ยวกับการรับรู้ความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมที่ทำให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์
2. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มควบคุมหรือยับยั้งพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์
3. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้ตระหนักเกี่ยวกับกระบวนการกำกับตนเอง

เวลา

เวลาที่ใช้ในการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค มีเวลา 2 ชั่วโมง

สื่อ/อุปกรณ์

1. ใบงานประกอบการให้คำปรึกษากลุ่ม ครั้งที่ 7 เรื่อง การควบคุมตนเองทางการเรียน
2. ใบงานประกอบการให้คำปรึกษากลุ่ม ครั้งที่ 7 เรื่อง กระบวนการกำกับตนเอง

ขั้นตอนดำเนินการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค

1. ขั้นเริ่มต้นการให้คำปรึกษากลุ่ม

1.1 ผู้วิจัยทักทายสมาชิกกลุ่ม เพื่อให้สมาชิกกลุ่มเกิดความคุ้นเคยและไว้วางใจ และให้สมาชิกกลุ่มทบทวนข้อตกลง กฎ บทบาทในการให้คำปรึกษากลุ่ม

1.2 ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มทบทวนถึงประสบการณ์จากการให้คำปรึกษากลุ่มครั้งที่ 6 โดยผู้วิจัยรับฟังและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มหากมีส่วนที่ขาดหายไป แล้วถามสมาชิกกลุ่มว่ามีอะไรบ้างที่มีการปรับเปลี่ยนในช่วงนี้ สมาชิกกลุ่มนำเสนอผลการปรับเปลี่ยนหลังจากที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มไปแล้วจำนวน 6 ครั้ง

1.3 ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการควบคุมตนเองทางการเรียน

2. ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษากลุ่ม

ผู้วิจัยผสมผสานเทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่มมาใช้ในการดำเนินการเพื่อพัฒนาการควบคุมตนเองทางการเรียน ดังนี้

2.1 ผู้วิจัยสนทนากับสมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับอุปนิสัยทางการเรียนของสมาชิกกลุ่ม โดยให้สมาชิกกลุ่มยกตัวอย่างอุปนิสัยทางการเรียนของตนเองที่ดี และที่ไม่ดีมาเล่าให้สมาชิกกลุ่มได้รับฟัง ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับอุปนิสัยทางการเรียน ผู้วิจัยเชื่อมโยงอุปนิสัยทางการเรียนไปสู่การควบคุมตนเองทางการเรียน แล้วผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มสนทนากับพฤติกรรมในการควบคุมตนเองทางการเรียน

2.2 ผู้วิจัยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ตนเองอย่างมีเหตุผล โดยให้สมาชิกกลุ่มร่วมกันสำรวจตนเองว่า อุปนิสัยใดเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาตนเองทางการเรียน และอุปนิสัยนั้นสามารถที่จะควบคุมได้มากหรือน้อย เพราะเหตุใด

2.3 ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มบันทึกสิ่งที่เกิดขึ้นกับตนเองที่เกี่ยวกับการเรียนเมื่อมีเหตุการณ์ที่กระตุ้นให้สมาชิกกลุ่มแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ทางการเรียน ลงในใบงานประกอบการให้คำปรึกษากลุ่มครั้งที่ 7 เรื่อง การควบคุมตนเองทางการเรียน ซึ่งสมาชิกกลุ่มจะต้องบันทึกดังนี้

2.3.1 บันทึกสิ่งที่สมาชิกพูดกับตนเองเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

2.3.2 บันทึกอารมณ์ที่เกิดขึ้นในขณะนั้นและพฤติกรรมที่กระทำ

2.3.3 ทบทวนข้อที่ 2.3.1 และ 2.3.2 แล้วบันทึกสิ่งที่ควรกระทำตามความเป็นจริง และให้ถามตนเองว่าเพราะเหตุใดจึงควรทำเช่นนั้น

2.3.4 บันทึกความรู้และความคิดที่อาจนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ โดยผู้วิจัยยกตัวอย่าง ดังนี้

เหตุการณ์	: ฉันต้องทำการบ้านวิชาที่ไม่ชอบเรียน
ฉันบอกกับตนเองว่า	: ฉันไม่อยากทำการบ้านนี้เลย
อารมณ์	: เบื่อหน่ายกับการทำการบ้าน
พฤติกรรม	: เล่นโทรศัพท์

สิ่งที่ควรทำ : ฉันควรรีบทำการบ้านให้เสร็จตามกำหนด เพราะฉันต้องรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย

ความคิดที่อาจนำไปสู่ปัญหา : การบ้านนี้อาจจะเป็นประโยชน์ต่อฉันในอนาคต ซึ่งอาจจะช่วยให้ฉันได้เป็นครูที่ดีได้ในอนาคต หรืออย่างน้อยการบ้านนี้ก็ทำให้ฉันมีความรู้เพิ่มมากขึ้น อีกอย่างเพื่อนๆ เขาก็ทำการบ้านกัน ฉันจึงควรทำการบ้านให้เสร็จตามกำหนด

2.4 ผู้วิจัยและสมาชิกกลุ่มร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับความคิดเห็นที่บันทึกลงในใบงานประกอบการให้คำปรึกษากลุ่มครั้งที่ 7 เรื่อง การควบคุมตนเองทางการเรียน

2.5 ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มช่วยกันสรุปเกี่ยวกับการวิเคราะห์ตนเองอย่างมีเหตุผลช่วยให้สมาชิกกลุ่มสามารถควบคุมตนเองทางการเรียนได้อย่างไร

2.6 ผู้วิจัยใช้เทคนิคการควบคุมตนเอง เพื่อให้สมาชิกมีภาวะแห่งจิตใจที่สงบ มีอารมณ์ที่สงบ สามารถใช้เป็นทักษะที่ใช้ในการปฏิบัติเพื่อการเรียนรู้ โดยผู้วิจัยถามสมาชิกกลุ่ม ดังนี้

คำถามที่ 1 : สมาชิกกลุ่มเคยมีพฤติกรรมที่ยับยั้งการกระทำที่ไม่เหมาะสมเกี่ยวกับการเรียนหรือไม่ อย่างไร

ตัวอย่างคำตอบ : เคยมีครับ ง่วงนอนขณะเรียนแต่จะไม่ฟุบหลับบนโต๊ะเรียน แต่จะขออนุญาตอาจารย์ออกไปล้างหน้าหรือดื่มเครื่องดื่มที่ทำให้สดชื่นแล้วกลับมาตั้งใจเรียนต่อ

คำถามที่ 2 : สมาชิกกลุ่มมีวิธีการยับยั้งหรือควบคุมพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์อย่างไร

ตัวอย่างคำตอบ : คือตอนที่เราจะตื่นมาเรียน เราไม่อยากตื่นเช้ามาเรียน เราอยากนอนต่อ แต่เราก็จะคิดถึงอนาคตและความฝันของเราว่าเราอยากเป็นครูในอนาคต เราจึงต้องมีความรู้ในการไปเป็นครู และจะต้องเรียนให้จบถึงจะไปเป็นครูได้ หลังจากนั้นก็จะรีบลุกขึ้นอาบน้ำ แต่งตัวมาเข้าเรียนให้ทัน

2.7 ผู้วิจัยสนทนากับสมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับวิธีการยับยั้งหรือควบคุมพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ แล้วผู้วิจัยนำเสนอเทคนิคการควบคุมตนเอง ให้กับสมาชิกกลุ่มรับทราบ ดังนี้

2.7.1 การหลีกเลี่ยงสถานการณ์

ควรหลีกเลี่ยงสถานการณ์ที่ตนคิดว่าอาจกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ เช่น อยู่ห้องสมุดไม่ไปร้านเกม ก็จะไม่ต้องเสียเวลาไปกับการเล่นเกม แต่จะได้ทำรายงานให้เสร็จทันตามกำหนด เป็นต้น

2.7.2 ลดอารมณ์หรือพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

สมาชิกกลุ่มจะต้องลดอารมณ์หรือพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์โดยการมุ่งไปที่เรื่องอื่น และหลีกเลี่ยงสิ่งที่ทำให้เกิดพฤติกรรมก้าวร้าวที่ไม่เป็นผลดีต่อตนเอง เช่น เมื่อขอดูตัวอย่างรายงานจากเพื่อน แต่เพื่อนไม่ให้ดู ก็อาจจะเกิดความโมโหหรือหงุดหงิด ควรหลีกเลี่ยงการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว โดยไม่ต่อว่าหรือด่าทอเพื่อน แต่มุ่งมั่นตั้งใจที่จะทำรายงานให้เสร็จทันตามกำหนด เป็นต้น

2.7.3 ตอบสนองอย่างใจเย็นและเข้าใจ

เมื่อต้องเผชิญกับบุคคลที่ก้าวร้าวหรือสิ่งแวดล้อมที่ทำให้เราไม่พึงพอใจ เช่น เพื่อนคุยกันขณะที่อาจารย์สอน เป็นต้น ก็ต้องตอบสนองอย่างใจเย็นและเข้าใจ ไม่พูดให้เขาเกิดโทสะ หรือเสียงที่จะไม่คุยกับเพื่อนคนนั้นในขณะที่อยู่ในห้องเรียน

2.7.4 คิดถึงผลเสียที่จะได้รับตามมา

หากเกิดอารมณ์โกรธหรือได้แสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ให้คิดถึงผลเสียที่จะได้รับตามมา เช่น เมื่อโดนเพื่อนในกลุ่มต่อว่าคำทออย่างรุนแรง เพราะว่างานที่ตนเองรับผิดชอบมาให้ช้า ก็จะไม่คำทอต่อว่าเพื่อน แต่จะคิดถึงผลที่ตามมาว่าเราต้องเรียนกับเพื่อนอีกหลายปี การทะเลาะกับเพื่อนทำให้เกิดปัญหาสัมพันธภาพ และการขาดเพื่อนที่จะช่วยเหลือในการเรียนได้

2.7.5 ทบทวนเกี่ยวกับเหตุการณ์ปัจจุบัน

ควรทบทวนเกี่ยวกับเหตุการณ์ปัจจุบัน และพยายามทำความเข้าใจเกี่ยวกับแรงจูงใจ และมุมมองของบุคคลอื่น เช่น ต้องเข้าใจว่าตนเองมีหน้าที่เรียน จึงตั้งใจเรียน แม้ว่าเพื่อนจะไม่ตั้งใจเรียน เราก็ต้องควบคุมตนเองให้ตั้งใจเรียนให้ดีที่สุด เพื่ออนาคตของตนเอง

2.7.6 เรียนรู้ที่จะเห็นอกเห็นใจและให้อภัยผู้อื่น

ควรเรียนรู้ที่จะเห็นอกเห็นใจและให้อภัยผู้อื่น อดทนต่อความแตกต่างระหว่างบุคคล เช่น เมื่อเพื่อนมายืมหนังสือเรียนของเราไปอ่าน แล้วเพื่อนขีดเขียนหนังสือเรียนของเราเยอะมาก เราก็ให้อภัยและคิดว่าเพื่อนกับเรานั้นแตกต่างกัน เพื่อนอาจจะเป็นคนที่ไม่รักษาของเหมือนกับเราก็เป็นได้

2.8 ผู้วิจัยร่วมกันสรุปกับสมาชิกเกี่ยวกับการคิดและการแสดงพฤติกรรมเพื่อควบคุมตนเองให้สามารถกำหนดพฤติกรรมของตนเองเกี่ยวกับการเรียนได้ ผู้วิจัยได้เน้นถึงความสำคัญเกี่ยวกับการควบคุมตนเองว่าจะมีส่วนสำคัญสำหรับสมาชิกในการที่จะกำหนดวิถีชีวิตทางการเรียนของตนเอง จะทำให้สมาชิกกลุ่มบังคับพฤติกรรมของตนให้เป็นไปทางที่พึงประสงค์ จนนำไปสู่การมีอุปนิสัยทางการเรียนที่เหมาะสมกับตนเอง และประสบความสำเร็จในการเรียน

2.9 ผู้วิจัยสนทนากับสมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับการจะอย่างไรให้สมาชิกกลุ่มสามารถที่จะมีความคิดและพฤติกรรมที่ควบคุมตนเองทางการเรียนได้ต่อไป หลังจากนั้นผู้วิจัยใช้กระบวนการกำกับตนเอง ซึ่งจะช่วยให้สมาชิกกลุ่มใช้ความพยายามที่จะกำกับความคิด ความรู้สึก และการกระทำของตนเองอย่างเป็นระบบ เพื่อควบคุมตนเองทางการเรียนให้สามารถปฏิบัติตนจนบรรลุเป้าหมายทางการเรียนที่ตั้งใจไว้ได้ ประกอบไปด้วย 3 กระบวนการ ได้แก่

2.9.1 การสังเกตตนเอง

ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มสังเกตตนเองเกี่ยวกับเป้าหมายของตนเองทางการเรียนว่าเป็นอย่างไร แล้วสนทนากับสมาชิกกลุ่ม 2 ประเด็น ดังนี้

1) การตั้งเป้าหมาย

ผู้วิจัยสนทนากับสมาชิกกลุ่มว่า การกำหนดเป้าหมายในการเรียนที่ต้องกระทำด้วยตนเอง เพื่อช่วยให้ทราบถึงสิ่งที่ต้องกระทำอย่างชัดเจนและพยายามกระทำสิ่งต่างๆ ให้สำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

2) การเตือนตนเอง

ผู้วิจัยสนทนากับสมาชิกกลุ่มว่า การเตือนตนเองเป็นการสังเกตและจดบันทึก การกระทำที่เกิดขึ้นที่เป็นเป้าหมายในการเรียนด้วยตนเอง เพื่อช่วยให้ทราบถึงสิ่งที่ตนเองได้กระทำลงไปและควรทำอย่างไรเพื่อให้ตนเองบรรลุเป้าหมายนั้น

2.9.2 การตัดสินใจตนเอง

ผู้วิจัยสนทนากับสมาชิกกลุ่มว่า การตัดสินใจตนเองเป็นการนำผลการกระทำที่เกิดขึ้นไปเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่ตั้งไว้ว่าสามารถบรรลุเป้าหมายได้หรือไม่ ซึ่งข้อมูลที่ได้รับจากการตัดสินใจตนเองนี้จะช่วยให้ตนเองตอบสนองต่อพฤติกรรมของตนเอง

2.9.3 การแสดงปฏิกิริยาต่อตนเอง

ผู้วิจัยสนทนากับสมาชิกกลุ่มว่า การแสดงปฏิกิริยาต่อตนเองเป็นการตอบสนองต่อผลการตัดสินใจหรือประเมินการกระทำของตนเองกับเป้าหมายที่ตั้งไว้เป็นสิ่งที่สำคัญแล้วสนทนากับสมาชิกกลุ่ม 2 ประเด็น ดังนี้

1) เมื่อสามารถกระทำได้ตามเป้าหมายหรือสูงกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้

ผู้วิจัยสนทนากับสมาชิกกลุ่มว่า เมื่อสามารถกระทำได้ตามเป้าหมายหรือสูงกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ สมาชิกกลุ่มก็จะทำการตอบสนองทางบวกกับตนเอง โดยการให้รางวัลกับตนเอง การให้เวลากับตนเองในการทำกิจกรรมที่ชอบ การชื่นชมตนเอง เป็นต้น

2) เมื่อไม่สามารถกระทำได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

ผู้วิจัยสนทนากับสมาชิกกลุ่มว่า เมื่อไม่สามารถกระทำได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ สมาชิกกลุ่มก็จะตอบสนองทางลบต่อตนเอง เช่น การตำหนิตนเอง เป็นต้น

2.10 ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มทำใบงานประกอบการให้คำปรึกษากลุ่ม ครั้งที่ 7 เรื่อง กระบวนการกำกับตนเอง แล้วให้สมาชิกกลุ่มนำเสนอความคิดเห็นของตนเองให้กับสมาชิกภายในกลุ่มได้รับฟัง หลังจากนั้นให้สมาชิกกลุ่มช่วยกันแสดงความคิดเห็น

3. ขั้นตอนการให้คำปรึกษากลุ่ม

3.1 ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มช่วยกันสรุปข้อคิด และประโยชน์ที่ได้รับจากการให้คำปรึกษากลุ่มในครั้งนี้ ผู้วิจัยสรุปเน้นย้ำถึงความสำคัญของการควบคุมตนเองทางการเรียน ว่าเป็นสิ่งที่มีความสำคัญช่วยพัฒนาสมาชิกกลุ่มให้ประสบความสำเร็จทางการเรียนได้

3.2 ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มซักถามข้อสงสัยในประเด็นต่างๆ จากการให้คำปรึกษากลุ่มในครั้งนี้

3.3 ผู้วิจัยนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ในการให้คำปรึกษากลุ่มครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. สังเกตจากการมีส่วนร่วม ความกระตือรือร้น การซักถาม และการใส่ใจของสมาชิกกลุ่มในการให้คำปรึกษากลุ่ม
2. สังเกตจากการมีส่วนร่วมในการทำใบงาน
3. สังเกตจากความร่วมมือในการทำกิจกรรมและการแสดงความคิดเห็น

ใบงานประกอบการให้คำปรึกษากลุ่ม
ครั้งที่ 7 เรื่อง การควบคุมตนเองทางการเรียน

คำชี้แจง

ให้สมาชิกกลุ่มตอบคำถามลงในช่องว่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง

หัวข้อการวิเคราะห์ตนเอง อย่างมีเหตุผล	การเปลี่ยนแปลงความคิด อารมณ์ และพฤติกรรม ที่พึงประสงค์
เหตุการณ์	ฉันต้องทำการบ้านวิชาที่ไม่ชอบเรียน
ฉันบอกกับตนเองว่า	ฉันไม่อยากทำการบ้านนี้เลย
อารมณ์	เบื่อหน่ายกับการทำการบ้าน
พฤติกรรม	เล่นโทรศัพท์
สิ่งที่ควรทำ	ฉันควรรีบทำการบ้านให้เสร็จตามกำหนด เพราะฉันต้อง รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย
ความคิดที่อาจนำไปสู่ ปัญหา	การบ้านนี้อาจจะเป็นประโยชน์ต่อฉันในอนาคต ซึ่งอาจจะช่วย ทำให้ฉันได้เป็นครูที่ดีได้ในอนาคต หรืออย่างน้อยการบ้านนี้ก็ ทำให้ฉันมีความรู้เพิ่มมากขึ้น อีกอย่างเพื่อนๆ เขาก็ทำการบ้าน กัน ฉันจึงควรทำการบ้านให้เสร็จตามกำหนด

หัวข้อการวิเคราะห์ตนเอง อย่างมีเหตุผล	การเปลี่ยนแปลงความคิด อารมณ์ และพฤติกรรม ที่พึงประสงค์
เหตุการณ์	
ฉันบอกกับตนเองว่า	
อารมณ์	
พฤติกรรม	
สิ่งที่ควรทำ	
ความคิดที่อาจนำไปสู่ ปัญหา	

ใบงานประกอบการให้คำปรึกษากลุ่ม
ครั้งที่ 7 เรื่อง กระบวนการกำกับตนเอง

คำชี้แจง

ให้สมาชิกกลุ่มตอบคำถามลงในช่องว่างต่อไปนี้

กระบวนการกำกับตนเอง

1. การสังเกตตนเอง (Self-observation)	2. การตัดสินตนเอง (Self-judgment)	3. การแสดงปฏิกิริยา ต่อตนเอง (Self-reaction)
1) การตั้งเป้าหมายทาง การเรียนรู้ของตนเองเป็น อย่างไร <u>ตอบ</u>	การกระทำของตนเอง ทางการเรียนที่เกิดขึ้นเมื่อ นำไปเปรียบเทียบกับ เป้าหมายที่ตั้งไว้ ☐ สามารถบรรลุเป้าหมาย ได้ เนื่องจาก	1) เมื่อสามารถกระทำได้ ตามเป้าหมายหรือสูงกว่า เป้าหมายที่ตั้งไว้ จะทำ อย่างไรกับตนเอง <u>ตอบ</u>
2) สมาชิกกลุ่มได้เตือน ตนเองที่เกี่ยวกับการเรียน ไว้อย่างไร <u>ตอบ</u>	☐ ไม่สามารถบรรลุ เป้าหมายได้ เนื่องจาก	2) เมื่อไม่สามารถกระทำได้ ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ จะทำ อย่างไรกับตนเอง <u>ตอบ</u>

การให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียน ครั้งที่ 8 เรื่อง การตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน

แนวคิดสำคัญ

การตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน (Learning self-awareness) เป็นการที่นักศึกษาวิชาชีพครูมีความมุ่งมั่นที่จะทำความเข้าใจในอารมณ์ ความคิด ความรู้สึก ความต้องการ ความสนใจ พฤติกรรม และความสามารถของตนเอง รับรู้ข้อดีและข้อควรปรับปรุงด้านการเรียน เพื่อนำไปพัฒนาหรือปรับปรุงตนเองให้ประสบความสำเร็จในด้านการเรียน ได้แก่ ความขยันหมั่นเพียรในการเรียน ขาดทักษะในการเรียนบางด้าน

การพัฒนาการตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน ผู้วิจัยผสมผสานเทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่มจาก ทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเกสตัลท์ (Gestalt group counseling theory) ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อช่วยให้สมาชิกกลุ่มตระหนักรู้ในตนเองว่ามีความต้องการอะไรเป็นสิ่งที่กระตุ้นหรือก้ำกักับให้บุคคลได้คิดว่าควรทำอย่างไรเพื่อต้องการให้บรรลุวัตถุประสงค์ ประกอบด้วยเทคนิคการตระหนักรู้ต่อความต้องการ (Awareness of needs) และการทดลองสนทนาภายใน (Experiments with internal dialogue) ทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม (Rational emotive behavior group counseling theory) ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อช่วยให้สมาชิกกลุ่มขจัดความเชื่อที่ไร้เหตุผล มาเป็นความเชื่อที่มีเหตุผล ช่วยให้สมาชิกกลุ่มมีความมุ่งมั่น ตั้งใจจริงที่จะทำในสิ่งที่สนใจและให้ความสำคัญจนบรรลุผลสำเร็จ ประกอบด้วยเทคนิคการแสดงบทบาทสมมติ (Role playing)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้ตรวจสอบการตระหนักรู้ต่อความต้องการของตนเองที่เกี่ยวข้องกับการเรียน
2. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้ตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียนจากการแลกเปลี่ยนบทสนทนา
3. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มยอมรับและเข้าใจการปฏิบัติตนของตนเองทางการเรียนไปสู่หนทางที่เหมาะสม

เวลา

เวลาที่ใช้ในการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค มีเวลา 2 ชั่วโมง

สื่อ/อุปกรณ์

1. ใบงานประกอบการให้คำปรึกษากลุ่ม ครั้งที่ 8 เรื่อง การตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน
2. ใบงานประกอบการให้คำปรึกษากลุ่ม ครั้งที่ 8 เรื่อง การแลกเปลี่ยนบทบาทสมมติ

ขั้นตอนดำเนินการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค

1. ขั้นเริ่มต้นการให้คำปรึกษากลุ่ม

1.1 ผู้วิจัยทักทายสมาชิกกลุ่ม เพื่อให้สมาชิกกลุ่มเกิดสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน และให้สมาชิกกลุ่มทบทวนข้อตกลง กฎ บทบาทในการให้คำปรึกษากลุ่ม

1.2 ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มทบทวนถึงประสบการณ์จากการให้คำปรึกษากลุ่มครั้งที่ 7 โดยผู้วิจัยรับฟังและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มหากมีส่วนที่ขาดหายไป แล้วถามสมาชิกกลุ่มว่ามีอะไรบ้างที่มีการปรับเปลี่ยนในช่วงนี้ สมาชิกกลุ่มนำเสนอผลการปรับเปลี่ยนหลังจากที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มไปแล้วจำนวน 7 ครั้ง

1.3 ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการพัฒนาการตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน

2. ขั้นตอนการให้คำปรึกษากลุ่ม

ผู้วิจัยผสมผสานเทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่มมาใช้ในการดำเนินการเพื่อพัฒนาการตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน ดังนี้

2.1 ผู้วิจัยสนทนากับสมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับการตระหนักรู้ในตนเองกับเรื่องอื่นๆ อาทิ เช่น การตระหนักรู้ในตนเองเกี่ยวกับลักษณะของตนเอง เช่น อ้วน ผอม สูง เตี้ย เป็นต้น ผู้วิจัยเชื่อมโยงการสนทนากับสมาชิกกลุ่มมาสู่การสนทนาในเรื่องการตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน

2.2 ผู้วิจัยสอบถามสมาชิกกลุ่มว่าสมาชิกกลุ่มแต่ละคนมีการตระหนักรู้ทางการเรียนอย่างไรบ้าง มีเรื่องอะไรบ้าง แล้วให้สมาชิกกลุ่มอธิบาย เมื่อสมาชิกกลุ่มแต่ละคนอธิบายเสร็จแล้วผู้วิจัยเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มคนอื่นซักถาม และแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

2.3 ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มตรวจสอบการตระหนักรู้ต่อความต้องการ โดยใช้เทคนิคการตระหนักรู้ต่อความต้องการ ซึ่งผู้วิจัยจะถามสมาชิกกลุ่มว่า “สมาชิกกลุ่มมีความต้องการทางการเรียนอะไรบ้าง” เพื่อให้สมาชิกกลุ่มมีการตระหนักรู้เกี่ยวกับความต้องการทางการเรียนอะไรที่เป็นสิ่งกระตุ้นหรือกำกับให้สมาชิกกลุ่มได้คิดว่า เขาควรทำอย่างไรเพื่อให้ความต้องการนั้นบรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งการสอบถามจะช่วยให้สมาชิกกลุ่มได้ตระหนักรู้ในตนเอง สามารถจัดสิ่งที่ต้องการมากที่สุดให้ในขณะนั้นให้ปรากฏเป็นภาพที่ชัดเจน เพื่อกระตุ้นเราให้สมาชิกกลุ่มได้ลงมือกระทำต่อไป ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มได้ตอบคำถามที่ละคนแล้วให้สมาชิกกลุ่มช่วยกันแสดงความคิดเห็นถึงแนวโน้มที่จะตอบสนองความต้องการทางการเรียนของแต่ละบุคคลว่าเป็นอย่างไร มีความเหมาะสมเพียงใด

2.4 ผู้วิจัยสนทนากับสมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับขั้นตอนการตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน โดยซักถามสมาชิกกลุ่มแต่ละคนว่ามีขั้นตอนการตระหนักรู้ในตนเองการเรียนอย่างไร เมื่อสมาชิก

กลุ่มแต่ละคนอธิบายเสร็จแล้ว ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มคนอื่นซักถาม และแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

2.5 ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มฝึกการตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

2.5.1 การตรวจสอบตนเอง (Self-checks)

ผู้วิจัยสมาชิกกลุ่มจะต้องตรวจสอบ ทบทวน เตือนความจำของตนเองจากประสบการณ์ที่ผ่านมาในอดีต โดยสมาชิกกลุ่มจะต้องพิจารณาเกี่ยวกับเหตุการณ์ในอดีตที่เป็นประสบการณ์ทางการเรียนที่ผ่านมาในชีวิตมีเหตุการณ์ใดบ้างที่เป็นความทรงจำที่ดี เหตุการณ์ใดบ้างที่เป็นสิ่งที่ควรปรับปรุง ต้องการกระตุ้นให้เกิดขึ้นเกี่ยวกับการเรียนที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

2.5.2 การพูดกับตนเอง (Self-talk)

ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มทดลองพูดกับตนเองในเชิงบวกถึงพฤติกรรมที่ต้องการกระตุ้นให้เกิดขึ้นเกี่ยวกับการเรียนที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

2.5.3 การบันทึกด้วยตนเอง (Self-journaling)

ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มบันทึกการตรวจสอบตนเอง และข้อความที่พูดกับตนเองในเชิงบวกถึงพฤติกรรมที่ต้องการกระตุ้นให้เกิดขึ้นเกี่ยวกับการเรียนที่เป็นอยู่ในปัจจุบันลงในใบงานประกอบการให้คำปรึกษากลุ่ม ครั้งที่ 8 เรื่อง การตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้เพิ่มความตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน และเป็นการเพิ่มความมั่นใจในการที่จะแสดงพฤติกรรมตามที่ได้ตั้งใจไว้

2.6 ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มนำเสนอใบงานประกอบการให้คำปรึกษาครั้งที่ 8 เรื่อง การตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มบอกถึงแนวโน้มที่จะนำไปลงมือปฏิบัติเพื่อตอบสนองความต้องการทางการเรียน แล้วผู้วิจัยร่วมกันสรุปเกี่ยวกับการตระหนักรู้ต่อความต้องการทางการเรียนของสมาชิกกลุ่ม

2.7 ผู้วิจัยใช้เทคนิคการทดลองสมมติสถานการณ์ เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้ตระหนักรู้ตนเองทางการเรียนในปัจจุบันว่ามีสภาพปัญหาอะไรที่เป็นสิ่งขัดขวางความต้องการที่จะประสบความสำเร็จทางการเรียนในอนาคต โดยมีขั้นตอนดังนี้

2.7.1 ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับปัญหาทางการเรียนมาคนละ 1 ปัญหา

2.7.2 ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มสร้างบทสนทนาระหว่างเหตุการณ์ที่ขัดแย้งกัน 2 เหตุการณ์ เช่น นักศึกษาที่มีปัญหาในการเขียนรายงานจะต้องสร้างบทสนทนาแลกเปลี่ยนกัน บทสนทนาหนึ่งเป็นของตัวเองนักศึกษาเอง อีกบทสนทนาหนึ่งเป็นคำพูดของรายงานที่นักศึกษาจะต้องทำ สมาชิกกลุ่มจะต้องแสดงบทบาททั้ง 2 บทบาทสลับกันไปมาระหว่างตัวเองกับรายงานที่ต้องทำ โดยผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มบันทึกบทสนทนาลงในใบงานประกอบการให้คำปรึกษากลุ่ม ครั้งที่ 8 เรื่อง การแลกเปลี่ยนบทสนทนา

2.7.3 ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มนำเสนอบทสนทนาของตนเอง แล้วให้สมาชิกกลุ่มช่วยกันแสดงความคิดเห็น

2.8 ผู้วิจัยร่วมกันสรุปเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนบทสนทนาของสมาชิกกลุ่ม แล้วสอบถามสมาชิกกลุ่มว่า แต่ละคนได้ตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียนอะไรบ้างจากการแลกเปลี่ยนบทสนทนา แล้วให้สมาชิกกลุ่มบอกข้อคิดและประโยชน์ที่ได้รับ

2.9 ผู้วิจัยสนทนากับสมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับความกลัวหรือความไม่กล้าเกี่ยวกับการเรียน อาทิเช่น ไม่กล้าถามบทเรียนที่ไม่เข้าใจอาจารย์เพราะกลัวอาจารย์จะดุและต่อว่า ไม่กล้าถามเพื่อนในบทเรียนที่ไม่เข้าใจเพราะกลัวว่าเพื่อนจะดูถูกตนเอง ผู้วิจัยจึงใช้เทคนิคการแสดงบทบาทสมมติ โดยให้สมาชิกกลุ่มคิดถึงความรู้สึกเกี่ยวกับประสบการณ์ในความกลัวหรือความไม่กล้าที่เกี่ยวกับการเรียน แล้วให้สมาชิกกลุ่มแสดงบทบาทสมมติโดยสลับบทบาทไปมา ตัวอย่างเช่น สมาชิกกลุ่มไม่กล้าถามบทเรียนที่ไม่เข้าใจจากอาจารย์เพราะกลัวอาจารย์จะดุและต่อว่า ผู้วิจัยจึงให้สมาชิกกลุ่มทดลองแสดงบทบาทสมมติโดยการเป็นอาจารย์ และสลับบทบาทมาเป็นตนเองในลักษณะที่กลัวและมั่นใจที่จะกล้าไปถามบทเรียนที่ไม่เข้าใจจากอาจารย์ เมื่อสมาชิกกลุ่มแสดงบทบาทสมมติเสร็จแล้ว ผู้วิจัยจึงให้สมาชิกกลุ่มวิเคราะห์ความคิดและความรู้สึกที่ตนเองประสบจากการแสดงบทบาทสมมติ

2.10 ผู้วิจัยร่วมกันสรุปเกี่ยวกับการแสดงบทบาทสมมติของสมาชิกกลุ่ม แล้วสอบถามสมาชิกกลุ่มว่า แต่ละคนได้ตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียนอะไรบ้างจากการแสดงบทบาทสมมติ แล้วให้สมาชิกกลุ่มบอกข้อคิดและประโยชน์ที่ได้รับ

3. ขั้นตอนการให้คำปรึกษากลุ่ม

3.1 ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มช่วยกันสรุปข้อคิด และประโยชน์ที่ได้รับจากการให้คำปรึกษากลุ่มในครั้งนี้ ผู้วิจัยสรุปเน้นย้ำถึงความสำคัญของการตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน ว่าเป็นสิ่งที่มีความสำคัญช่วยพัฒนาสมาชิกกลุ่มให้ประสบความสำเร็จทางการเรียนได้

3.2 ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มซักถามข้อสงสัยในประเด็นต่างๆ จากการให้คำปรึกษากลุ่มในครั้งนี้

3.3 ผู้วิจัยนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ในการให้คำปรึกษากลุ่มครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. สังเกตจากการมีส่วนร่วม ความกระตือรือร้น การซักถาม และการใส่ใจของสมาชิกกลุ่มในการให้คำปรึกษากลุ่ม

2. สังเกตจากความร่วมมือในการทำไปงาน

3. สังเกตจากความร่วมมือในการทำกิจกรรมและการแสดงความคิดเห็น

ใบงานประกอบการให้คำปรึกษากลุ่ม
ครั้งที่ 8 เรื่อง การตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน

คำชี้แจง

ให้สมาชิกกลุ่มบันทึกขั้นตอนการตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียนลงในช่องว่างต่อไปนี้

ขั้นตอนการตระหนักรู้ ในตนเองทางการเรียน	บันทึกการตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน
ขั้นที่ 1 การตรวจสอบตนเอง (Self-checks)	
ขั้นที่ 2 การพูดกับตนเอง (Self-talk)	
ขั้นที่ 3 การบันทึกด้วยตนเอง (Self-journaling)	☐ <u>มั่นใจ</u>ที่จะกระทำพฤติกรรมตามที่ได้ตั้งใจไว้ เนื่องจาก ☐ <u>ไม่มั่นใจ</u>ที่จะกระทำพฤติกรรมตามที่ได้ตั้งใจไว้ เนื่องจาก

การให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียน ครั้งที่ 9 เรื่อง แนวทางการพัฒนาไปสู่การมีปณิธานแห่งตนทางการเรียน

แนวคิดสำคัญ

การมีปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู เป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อ จะเป็นพลังผลักดันช่วยให้นักศึกษาวิชาชีพครูมีการเลือกและตัดสินใจทางการเรียน การแก้ปัญหาทางการเรียน การตั้งเป้าหมายทางการเรียน การสนับสนุนตนเองทางการเรียน การควบคุมตนเองทางการเรียน และการตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียนได้ดีมากยิ่งขึ้น การที่นักศึกษาวิชาชีพครูมีแนวทางในการพัฒนาตนเองไปสู่การมีปณิธานแห่งตนทางการเรียนจึงเป็นหนทางหนึ่งที่จะทำให้ นักศึกษาวิชาชีพครูประสบความสำเร็จในทางการเรียน โดยแนวทางทางการพัฒนาไปสู่การมีปณิธานแห่งตนทางการเรียนจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรม ซึ่งจะให้นักศึกษาวิชาชีพครูเกิดการเปลี่ยนแปลงไปสู่การมีปณิธานแห่งตนทางการเรียนได้ดียิ่งขึ้น

การพัฒนานักศึกษาวิชาชีพครูมีแนวทางในการพัฒนาตนเองไปสู่การมีปณิธานแห่งตนทางการเรียน ผู้วิจัยผสมผสานเทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่มจากทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวคิดมุ่งเน้นคำตอบ (Solution-focused group counseling theory) ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อให้สมาชิกกลุ่มเปลี่ยนมุมมองหรือกรอบแนวคิดให้กับตนเอง ประกอบด้วยเทคนิคคำถามข้อยกเว้น (Exception questions) ทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพฤติกรรมการรู้คิด (Cognitive behavior group counseling theory) ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อให้สมาชิกกลุ่มมีแนวทางการพัฒนาความคิดที่ถูกต้อง และพัฒนาให้เกิดความเชื่อที่ถูกต้อง ประกอบด้วยเทคนิคสูตร ACT : ยอมรับ เลือก และปฏิบัติ (Accept, choose, take action technique) และทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพฤติกรรมนิยม (Behavioral group counseling theory) ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อให้สมาชิกกลุ่มเรียนรู้รูปแบบพฤติกรรมที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ประกอบด้วยเทคนิคการให้ข้อมูลย้อนกลับ (Giving feedback)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มมีเจตคติที่ดีต่อการพัฒนาตนเองให้เป็นผู้มีปณิธานแห่งตนทางการเรียน
2. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มมีแนวทางในการพัฒนาตนเองไปสู่การมีปณิธานแห่งตนทางการเรียน
3. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มสามารถให้ข้อมูลย้อนกลับซึ่งกันและกันได้

เวลา

เวลาที่ใช้ในการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค มีเวลา 2 ชั่วโมง

สื่อ/อุปกรณ์

1. ใบงานประกอบการให้คำปรึกษากลุ่ม ครั้งที่ 9 เรื่อง แนวทางการพัฒนาไปสู่การมี
 ทัศนคติแห่งตนทางการเรียน

ขั้นตอนดำเนินการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค

1. ขั้นเริ่มต้นการให้คำปรึกษากลุ่ม

1.1 ผู้วิจัยทักทายสมาชิกกลุ่ม เพื่อให้สมาชิกกลุ่มเกิดความคุ้นเคยและไว้วางใจ และให้
 สมาชิกกลุ่มทบทวนข้อตกลง กฎ บทบาทในการให้คำปรึกษากลุ่ม

1.2 ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มทบทวนถึงประสบการณ์จากการให้คำปรึกษากลุ่มครั้งที่ 8
 โดยผู้วิจัยรับฟังและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมหากมีส่วนที่ขาดหายไป แล้วถามสมาชิกกลุ่มว่ามีอะไรบ้างที่
 มีการปรับเปลี่ยนในช่วงนี้ สมาชิกกลุ่มนำเสนอผลการปรับเปลี่ยนหลังจากที่ได้รับการให้คำปรึกษา
 กลุ่มไปแล้วจำนวน 8 ครั้ง

1.3 ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการมีแนวทางในการพัฒนาตนเองไปสู่การมีทัศนคติ
 แห่งตนทางการเรียน

2. ขั้นตอนดำเนินการให้คำปรึกษากลุ่ม

ผู้วิจัยผสมผสานเทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่มมาใช้ในการดำเนินการเพื่อพัฒนาการมี
 แนวทางการพัฒนาไปสู่การมีทัศนคติแห่งตนทางการเรียน ดังนี้

2.1 ผู้วิจัยสนทนากับสมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับการพัฒนาตนเองไปสู่การมีทัศนคติแห่งตน
 ทางการเรียน ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มช่วยกันแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะ

2.2 ผู้วิจัยสนทนากับสมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการเรียน ซึ่ง
 สมาชิกกลุ่มทุกคนจะต้องมีเหตุการณ์ที่ดีน่าประทับใจเกี่ยวกับการเรียน และเหตุการณ์ที่ทำให้รู้สึก
 คับข้องใจเกี่ยวกับการเรียน ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มเล่าเหตุการณ์ที่ทำให้รู้สึกคับข้องใจ และรู้สึกมี
 ความสุขประทับใจในการเรียน

2.3 ผู้วิจัยใช้เทคนิคคำถามข้อยกเว้น เป็นการให้สมาชิกเปลี่ยนความเชื่อที่ว่า ตนไม่
 สามารถเปลี่ยนแปลงชีวิตได้ ภายใต้สภาพการณ์ที่เคยเกิดขึ้นจริงกับตน ซึ่งข้อยกเว้นที่สมาชิกกลุ่ม
 กำหนดก็จะทำให้สามารถมองเห็นเรื่องราวที่แตกต่างจากสภาพเดิมออกไปได้ ดังนั้นคำถามที่เป็น
 ข้อยกเว้น จึงเป็นการแยกแยะปัญหาโดยการสนใจข้อยกเว้นต่างๆ โดยผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่ม
 ดำเนินการ ดังนี้

2.3.1 ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มคิดถึงเหตุการณ์ในอดีตที่เกี่ยวข้องกับการเรียนที่ยากลำบาก แล้วให้สมาชิกกลุ่มเล่าเหตุการณ์นั้นที่ละคน ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มได้มีโอกาสในการซักถามเพิ่มเติม

2.3.2 ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มเล่าเกี่ยวกับการเหตุการณ์ที่ยากลำบากนั้นว่าสามารถผ่านมาได้อย่างไร ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มได้มีโอกาสในการซักถามเพิ่มเติม

2.3.3 ผู้วิจัยถามสมาชิกกลุ่มว่า เหตุการณ์และการผ่านเหตุการณ์ในอดีตนั้นให้บทเรียนอย่างไรกับสมาชิกกลุ่มบ้าง

2.4 ผู้วิจัยสรุปร่วมกันกับสมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับประสบการณ์จากเหตุการณ์ในอดีต แล้วเหตุการณ์ในอดีตให้บทเรียนข้อคิดอะไรกับตัวเรา และจะนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างไรกับการดำเนินชีวิตในการเรียนต่อไป

2.5 ผู้วิจัยสนทนากับสมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับเหตุการณ์การเรียนในปัจจุบัน แล้วผู้วิจัยใช้เทคนิคสูตร ACT : ยอมรับ เลือก และปฏิบัติ ซึ่งเป็นการช่วยให้สมาชิกกลุ่มเน้นถึงทางเลือกส่วนบุคคล ถ้าสมาชิกกลุ่มประสบกับความเจ็บปวด เติบโตด้วยความกังวลเกี่ยวกับการหาแนวทางในการปฏิบัติตนให้มีปณิธานแห่งตนทางการเรียน เหตุการณ์ทางการเรียนของตนเองในปัจจุบัน โดยผู้วิจัยสนทนากับสมาชิกกลุ่มในประเด็น ดังนี้

2.5.1 A : การยอมรับความเป็นจริงทางการเรียนที่จะต้องเผชิญ

2.5.2 C : นักศึกษาจะต้องเลือกสร้างวิสัยทัศน์ทางการเรียนของตนเอง

2.5.3 T : นักศึกษาจะมีแนวทางอย่างไรในการพัฒนาตนเองไปสู่การมีปณิธานแห่งตนทางการเรียน

2.6 ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มบันทึกข้อความลงในใบงานประกอบการให้คำปรึกษากลุ่ม ครั้งที่ 9 เรื่อง แนวทางการพัฒนาไปสู่การมีปณิธานแห่งตนทางการเรียน

2.7 ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มนำเสนอเรื่องราวของตนเองที่บันทึกลงในใบงานประกอบการให้คำปรึกษากลุ่ม ครั้งที่ 9 เรื่อง แนวทางการพัฒนาไปสู่การมีปณิธานแห่งตนทางการเรียน แล้วให้สมาชิกกลุ่มแสดงความคิดเห็น เสนอแนะแนวทางในการพัฒนาตนเองไปสู่การมีปณิธานแห่งตนทางการเรียนให้กับสมาชิกกลุ่ม

2.8 ผู้วิจัยสรุปร่วมกับสมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับการยอมรับ เลือก และปฏิบัติตนเองเพื่อให้มีปณิธานแห่งตนทางการเรียน ซึ่งจะเป็นหนทางในการพัฒนาตนเองไปสู่การเรียนอย่างมีปณิธานแห่งตนทางการเรียนที่มีประสิทธิภาพ แล้วผู้วิจัยใช้เทคนิคการให้ข้อมูลย้อนกลับ โดยให้สมาชิกกลุ่มให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาการปฏิบัติตนเพื่อไปสู่การมีปณิธานแห่งตนทางการเรียน

3. ขั้นตอนการให้คำปรึกษากลุ่ม

3.1 ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มช่วยกันสรุปข้อคิด และประโยชน์ที่ได้รับจากการให้คำปรึกษากลุ่มในครั้งนี้ ผู้วิจัยสรุปเน้นย้ำถึงความสำคัญของการมีแนวทางในการพัฒนาตนเองไปสู่การมี

ปณิธานแห่งตนทางการเรียน ว่าเป็นสิ่งที่มีความสำคัญช่วยพัฒนาสมาชิกกลุ่มให้ประสบความสำเร็จทางการเรียนได้

3.2 ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มซักถามข้อสงสัยในประเด็นต่างๆ จากการให้คำปรึกษากลุ่มในครั้งนี้

3.3 ผู้วิจัยนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ในการให้คำปรึกษากลุ่มครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. สังเกตจากการมีส่วนร่วม ความกระตือรือร้น การซักถาม และการใส่ใจของสมาชิกกลุ่มในการให้คำปรึกษากลุ่ม

2. สังเกตจากความร่วมมือในการทำไปงาน

3. สังเกตจากความร่วมมือในการทำกิจกรรมและการแสดงความคิดเห็น

ใบงานประกอบการให้คำปรึกษากลุ่ม
ครั้งที่ 9 เรื่อง แนวทางการพัฒนาไปสู่การมีปณิธานแห่งตนทางการเรียน

คำชี้แจง

ให้สมาชิกกลุ่มตอบคำถามลงในช่องว่างต่อไปนี้

เหตุการณ์ที่เกี่ยวกับการเรียนในปัจจุบัน
↓
สมาชิกกลุ่มยอมรับความเป็นจริงทางการเรียนที่จะต้องเผชิญ อย่างไร
↓
สมาชิกกลุ่มเลือกสร้างวิสัยทัศน์ทางการเรียนของตนเอง อย่างไร
↓
สมาชิกกลุ่มมีแนวทางอย่างไรในการพัฒนาตนเองไปสู่การมีปณิธานแห่งตนทางการเรียน

การให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียน ครั้งที่ 10 เรื่อง การปัจฉินิเทศ

แนวคิดสำคัญ

คอร์เร (Corey. 2012: 135-137) กล่าวถึงการให้คำปรึกษากลุ่มในช่วงสุดท้าย หรือเรียกว่า การปัจฉินิเทศ ซึ่งมีภารกิจหลายประการที่จะต้องทำให้บรรลุ ได้แก่ การจัดการกับความรู้สึกที่แยกจากกัน การตรวจสอบผลกระทบที่เกิดขึ้นในกลุ่ม การให้และรับข้อมูลย้อนกลับ และการจัดการกับภาระค้างคาใจ เป็นต้น

สาระสำคัญในการปัจฉินิเทศ จึงเป็นการเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มได้แสดงความรู้สึกออกมาอย่างเต็มที่เกี่ยวกับการแยกจากกันในช่วงสุดท้าย การตรวจสอบผลกระทบที่เกิดขึ้นในกลุ่ม การให้และรับข้อมูลย้อนกลับ และการจัดการกับภาระค้างคาใจ โดยผู้วิจัยใช้ผสมผสานเทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่มโดยใช้ทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง (Person centered group counseling theory) ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อให้สมาชิกกลุ่มสำรวจตนเองได้อย่างเต็มที่ เปิดรับประสบการณ์และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ ประกอบด้วยเทคนิค การฟังอย่างใส่ใจ (Active listen) การถาม (Questioning) การยอมรับทางบวกอย่างไม่มีเงื่อนไข (Unconditional Positive regard) การให้กำลังใจ (Encouragement) การสะท้อนเนื้อหา (Reflection of content) และการสรุปความ (Summarizing) และทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพฤติกรรมนิยม (Behavioral Group counseling theory) ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อให้สมาชิกกลุ่มการสร้างสภาพการณ์เรียนรู้ใหม่ ช่วยปรับแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ประกอบด้วยเทคนิคการเสริมแรง (Reinforcement)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างกำลังใจและการเสริมแรงซึ่งกันและกัน
2. เพื่อสร้างความรู้สึกที่ดีต่อกันหลังการให้คำปรึกษากลุ่ม
3. เพื่อยุติการให้คำปรึกษากลุ่ม

เวลา

เวลาที่ใช้ในการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค มีเวลา 2 ชั่วโมง

สื่อ/อุปกรณ์

1. ใบงานประกอบการให้คำปรึกษากลุ่ม ครั้งที่ 10 เรื่อง ความประทับใจ
2. ใบงานประกอบการให้คำปรึกษากลุ่ม ครั้งที่ 10 เรื่อง ความมุ่งมั่นตั้งใจ
3. กระดาษ A4 ซึ่งมีภาพวาดรูปดาว

4. สี่ไม้

5. แบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู

ขั้นตอนดำเนินการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค**1. ขั้นเริ่มต้นการให้คำปรึกษากลุ่ม**

1.1 ผู้วิจัยทักทายสมาชิกกลุ่ม และให้สมาชิกกลุ่มทบทวนข้อตกลง กฎ บทบาทในการให้คำปรึกษากลุ่ม

1.2 ผู้วิจัยเน้นย้ำสมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับการรักษาความลับของกลุ่ม

1.3 ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มทบทวนถึงประสบการณ์จากการให้คำปรึกษากลุ่มครั้งที่ 9 โดยผู้วิจัยรับฟังและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมหากมีส่วนที่ขาดหายไป แล้วถามสมาชิกกลุ่มว่ามีอะไรบ้างที่มีการปรับเปลี่ยนในช่วงนี้ สมาชิกกลุ่มนำเสนอผลการปรับเปลี่ยนหลังจากที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มไปแล้วจำนวน 9 ครั้ง

1.4 ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการปัจฉิมนิเทศ

2. ขั้นตอนการให้คำปรึกษากลุ่ม

ผู้วิจัยผสมผสานเทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่มมาใช้ในการดำเนินการเพื่อการปัจฉิมนิเทศ ดังนี้

2.1 ผู้วิจัยทบทวนความรู้เกี่ยวกับปณิธานแห่งตนทางการเรียนให้กับสมาชิกกลุ่ม และให้สมาชิกกลุ่มซักถาม หากมีข้อสงสัย

2.2. ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มทบทวนเกี่ยวกับองค์ประกอบต่างๆ ของปณิธานแห่งตนทางการเรียน โดยองค์ประกอบของปณิธานแห่งตนทางการเรียน จำนวน 6 องค์ประกอบ คือ การเลือกและการตัดสินใจทางการเรียน การแก้ปัญหาทางการเรียน การตั้งเป้าหมายทางการเรียน การสนับสนุนตนเองทางการเรียน การควบคุมตนเองทางการเรียน และการตระหนักรู้ในตนเองทางการเรียน

2.3 ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มทบทวนเกี่ยวกับปณิธานแห่งตนทางการเรียนของสมาชิกแต่ละคนว่าแต่ละคนมีปณิธานแห่งตนทางการเรียนอย่างไร แล้วมีอะไรบ้างที่จะต้องเพิ่มเติมหรือปรับปรุงแก้ไข และสมาชิกกลุ่มจะต้องพัฒนาตนเองต่อไปอย่างไรให้ปณิธานแห่งตนทางการเรียนดียิ่งขึ้นเมื่อสิ้นสุดการให้คำปรึกษากลุ่ม เมื่อสมาชิกกลุ่มแต่ละคนแสดงความคิดเห็นเสร็จสิ้น ผู้วิจัยให้คำชมโดยใช้เทคนิคการเสริมแรง

2.4 ผู้วิจัยให้กำลังใจสมาชิกกลุ่มเพื่อเป็นพลังผลักดันให้สมาชิกสามารถที่จะดำเนินชีวิตทางการเรียนต่อไปได้อย่างมั่นใจ มีพลังใจ และรู้สึกถึงความเข้มแข็งทางจิตใจเมื่อมีปัญหาทางการเรียนต่างๆ เข้ามาในชีวิต

2.5 ผู้วิจัยสนทนากับสมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับเรื่องราวและเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในระหว่างการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนที่ผ่านมา โดยผู้วิจัยใช้

เทคนิคการฟังอย่างใส่ใจ การถาม การยอมรับทางบวกอย่างไม่มีเงื่อนไข การให้กำลังใจ การสะท้อนเนื้อหา การสรุปความ เพื่อให้สมาชิกกลุ่มมีความไว้วางใจ กล้าที่จะเปิดเผยมุมมองของตนเอง

2.6 ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มวาดภาพความรู้สึกก่อนเข้ารับการให้คำปรึกษากลุ่ม และวาดภาพความรู้สึกในขณะนี้ ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มบันทึกความประทับใจ ความคิดเห็น ประโยชน์ที่ได้รับจากการให้คำปรึกษากลุ่มลงในใบงานประกอบการให้คำปรึกษากลุ่ม ครั้งที่ 10 เรื่อง ความประทับใจ แล้วให้สมาชิกกลุ่มนำเสนอภาพวาดและความคิดเห็นในใบงาน

2.7 ผู้วิจัยแจกสไลด์และใบงานประกอบการให้คำปรึกษากลุ่ม ครั้งที่ 10 เรื่อง ความมุ่งมั่นตั้งใจให้กับสมาชิกกลุ่ม แล้วให้สมาชิกกลุ่มให้คะแนนตนเองว่าในขณะนี้สมาชิกกลุ่มแต่ละคนมีคะแนนองค์ประกอบปณิธานแห่งตนทางการเรียนเต็ม 10 คะแนน สมาชิกกลุ่มให้คะแนนตนเองในแต่ละองค์ประกอบเท่าใด เพราะอะไร แล้วให้สมาชิกกลุ่มระบายสีระดับความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะมีปณิธานแห่งตนทางการเรียนตั้งแต่การให้คำปรึกษาครั้งที่ 1 จนถึงปัจจุบัน ลงในใบงานประกอบการให้คำปรึกษากลุ่ม ครั้งที่ 10 เรื่อง ความมุ่งมั่นตั้งใจ แล้วให้สมาชิกกลุ่มนำเสนอการให้คะแนน และการระบายสีระดับความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะมีปณิธานแห่งตนทางการเรียน

2.8 ผู้วิจัยกล่าวกับสมาชิกกลุ่มว่า “ครั้งนี้เป็นครั้งสุดท้ายที่สมาชิกกลุ่มจะได้มาพบกลุ่มกัน จึงขอให้สมาชิกกลุ่มเก็บจำความทรงจำต่างๆไว้ รวมถึงความรู้ ความประทับใจ และประสบการณ์ที่ดีในการเข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่ม” ผู้วิจัยแจกกระดาษ A4 ที่มีภาพวาดดาวให้กับสมาชิกกลุ่ม โดยแจกเท่ากับจำนวนสมาชิกกลุ่ม แล้วบอกกับสมาชิกกลุ่มว่า “ดาวก็เปรียบเสมือนแสงสว่างในยามคำคืน และการประสบความสำเร็จของชีวิต จึงขอให้สมาชิกกลุ่มเขียนความรู้สึกและความประทับใจลงในภาพวาดดาว เพื่อมอบให้กับสมาชิกกลุ่มทุกคน เปรียบได้กับการมอบคำอวยพรเพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้เดินทางไปตามความฝันไปสู่ดวงดาวที่แต่ละคนปรารถนา”

2.9 ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มแต่ละคนพูดความรู้สึกและความประทับใจโดยรวมของการเข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่ม แล้วจึงให้สมาชิกกลุ่มพูดถึงความรู้สึกและความประทับใจกับสมาชิกคนอื่น เมื่อพูดจบแต่ละคนก็จะมอบกระดาษ A4 ที่มีภาพวาดดาว ให้กับสมาชิกกลุ่มคนนั้น โดยให้สมาชิกกลุ่มได้มองหน้า ทักทาย กล่าวคำอำลา แล้วมอบกระดาษกระดาษ A4 ที่มีภาพวาดดาว โดยสมาชิกกลุ่มคนอื่นจะรับฟังเพียงอย่างเดียว

2.10 ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มแต่ละคนยืนยันถึงการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้และประสบการณ์ต่างๆในการเข้ารับคำปรึกษากลุ่มไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง ผู้วิจัยพูดให้กำลังใจสมาชิกกลุ่ม และให้สมาชิกกลุ่มพูดให้กำลังใจซึ่งกันและกัน

3. ขั้นตอนการให้คำปรึกษากลุ่ม

3.1 ผู้วิจัยกล่าวขอบคุณสมาชิกกลุ่มที่มีความรับผิดชอบและให้ความร่วมมือ จนทำให้การให้คำปรึกษากลุ่มสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของการเสริมสร้างการมีปณิธานแห่งตนทางการเรียน

3.2 ผู้วิจัยอวยพรให้สมาชิกกลุ่มประสบความสำเร็จในการมีปณิธานแห่งตนทางการเรียน และให้สมาชิกกลุ่มประสบความสำเร็จทางการเรียนและการใช้ชีวิต

3.3 ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มตอบแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู

3.4 ผู้วิจัยนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ในอีก 1 เดือนข้างหน้า เพื่อติดตามผล ทำแบบวัดปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู และปิดการให้คำปรึกษากลุ่ม

การประเมินผล

1. สังเกตจากการมีส่วนร่วม ความกระตือรือร้น การซักถาม และการใส่ใจของสมาชิกกลุ่มในการให้คำปรึกษากลุ่ม
2. สังเกตจากความร่วมมือในการทำใบงาน
3. สังเกตจากความร่วมมือในการทำกิจกรรมและการแสดงความคิดเห็น

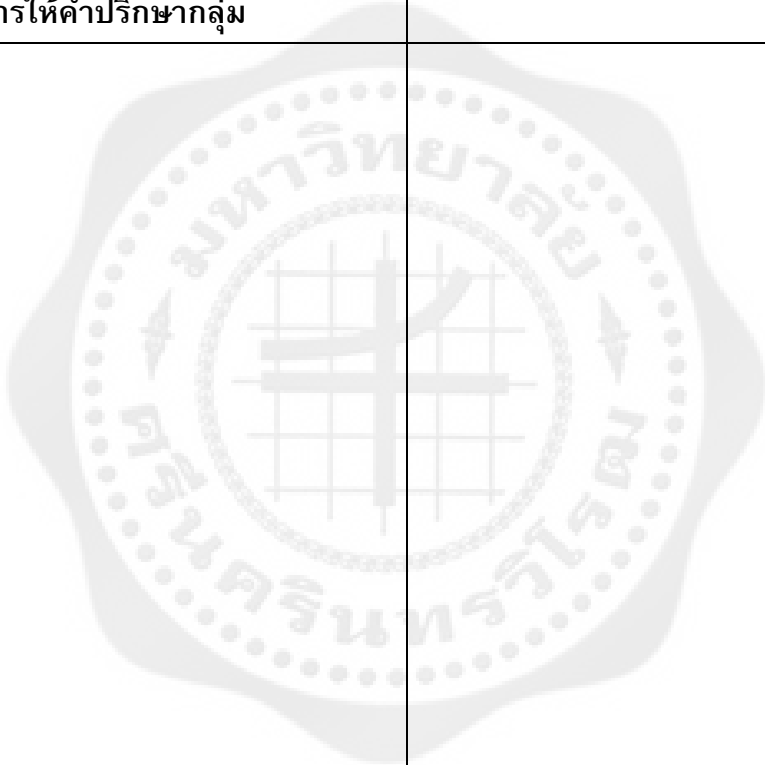

ใบงานประกอบการให้คำปรึกษากลุ่ม
ครั้งที่ 10 เรื่อง ความประทับใจ

คำชี้แจง

ให้สมาชิกกลุ่มปฏิบัติและตอบคำถามลงในช่องว่างต่อไปนี้

1. ให้สมาชิกกลุ่มวาดภาพความรู้สึก แล้วอธิบายความหมายของภาพวาดลงในช่องว่างต่อไปนี้

ภาพความรู้สึกก่อนเข้ารับ การให้คำปรึกษากลุ่ม	ภาพความรู้สึกในขณะนี้
	
ความหมายของภาพ คือ	ความหมายของภาพ คือ

2. ให้สมาชิกกลุ่มตอบคำถามลงในช่องว่างต่อไปนี้

2.1 สมาชิกกลุ่มมีความประทับใจอะไรบ้าง

2.2 สมาชิกกลุ่มมีความคิดเห็นและมีความรู้สึกอย่างไรกับผู้วิจัย

2.3 ประโยชน์ที่ได้รับจากการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งตน ทางการเรียน

**ใบงานประกอบการให้คำปรึกษากลุ่ม
ครั้งที่ 10 เรื่อง ความมุ่งมั่นตั้งใจ**

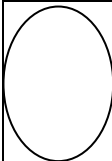
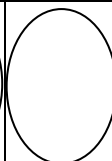
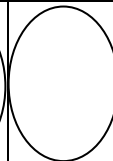
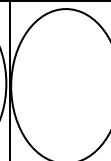
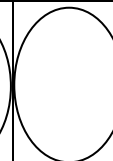
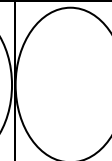
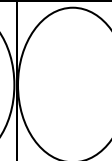
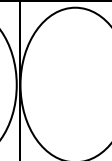
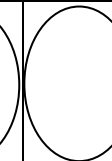
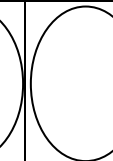
คำชี้แจง

ให้สมาชิกกลุ่มปฏิบัติและตอบคำถามลงในช่องว่างต่อไปนี้

1. ให้สมาชิกกลุ่มให้คะแนนตนเองและตอบคำถามลงในช่องว่างต่อไปนี้

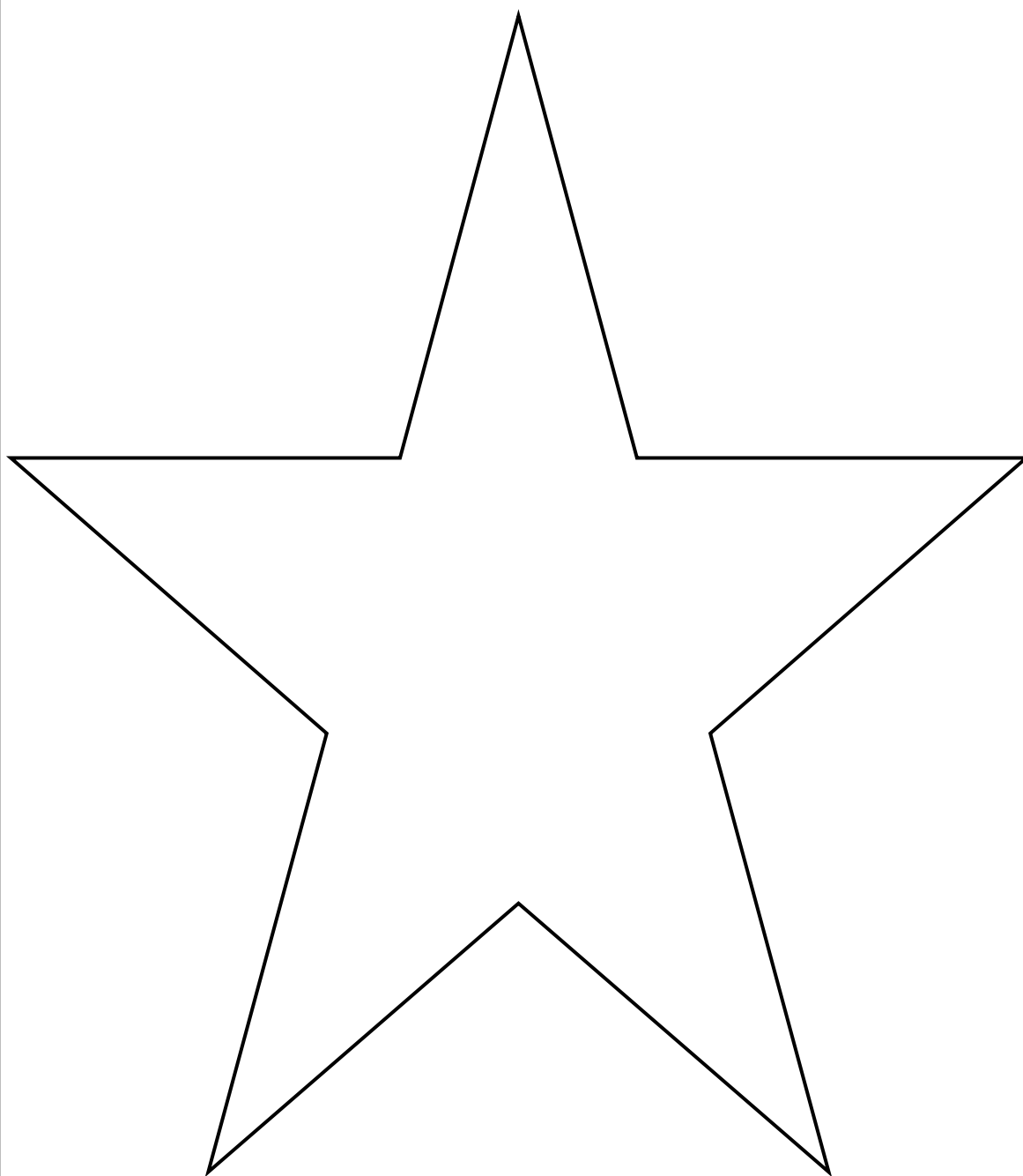
องค์ประกอบ	คะแนน เต็ม	คิดว่าตนเอง ได้คะแนน	เหตุผล
การเลือกและการตัดสินใจทาง การเรียน	10		
การแก้ปัญหาทางการเรียน	10		
การตั้งเป้าหมายทางการเรียน	10		
การสนับสนุนตนเองทาง การเรียน	10		
การควบคุมตนเองทางการเรียน	10		
การตระหนักรู้ในตนเองทาง การเรียน	10		

**2. ให้สมาชิกกลุ่มระบายสีระดับความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะมีปณิธานแห่งตนทางการเรียนตั้งแต่
การให้คำปรึกษาครั้งที่ 1 จนถึงปัจจุบัน ลงในช่องว่างรูปไข่**

ระดับสีความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะมีปณิธานแห่งตนทางการเรียน									
ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	ครั้งที่ 4	ครั้งที่ 5	ครั้งที่ 6	ครั้งที่ 7	ครั้งที่ 8	ครั้งที่ 9	ครั้งที่ 10
									

ดาวดวงนี้ ข้าพเจ้า _____

ขอมอบให้กับ _____

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นายสรเรณีย์ หุ่นแสน
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 19 มีนาคม พ.ศ.2522
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 69/22 หมู่ที่ 19 ถ.เทศบาลเมืองปู่เจ้าสมิงพราย 19 ต.บางหญ้าแพรก อ.พระประแดง จ.สมุทรปราการ 10130
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	อาจารย์ประจำสาขาวิชาจิตวิทยาและการแนะแนว
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ.2544	ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) สาขาวิชาดนตรีไทย จาก มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
พ.ศ.2547	ศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศษ.บ.) สาขาวิชาการแนะแนว จาก มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
พ.ศ.2550	ศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศษ.บ.) สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา จาก มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
พ.ศ.2551	ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) สาขาวิชารัฐศาสตร์ จาก มหาวิทยาลัยรามคำแหง
พ.ศ.2547	การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พ.ศ.2560	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาศักยภาพมนุษย์ แขนงวิชาจิตวิทยาพัฒนามนุษย์และการให้คำปรึกษา จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ